DOUGLAS KENNEDY

jocurile destinului

roman

«Faceți-vă comozi și savurați acest roman.»
(Spectator)

TREI

«Kennedy este un scriitor adevărat ... întorsăturile de situație se petrec la momentul potrivit, iar acțiunea te ține cu sufletul la gură.» (The Times)

«Povestea captivantă a unei alegeri morale.» (Sunday Telegraph)

«Kennedy are o scriitură aparte; în romanul său, destinul individului se împletește cu istoria... Lăsați-vă cuprinși de farmecul acestei povești. Este una dintre cele mai importante apariții ale anului.» (Express on Sunday)

«Un excelent spațiu de evadare.» (Sunday Business Post)

«Este un roman care merită toată atenția... captivant de la prima până la ultima pagină.» (Marie Claire)

DOUGLAS KENNEDY

JOCURILE DESTINULUI

Traducere din limba engleză şi note de Monica Şerban
Titlul original: The Pursuit of Happiness, 2001

Editura TREI 2008

Versiune ebook: v1.0, decembrie 2015

Încă odată pentru Grace Carley

Nu facem ce ar trebui
Facem ce nu ar trebui;
Şi ne bizuim pe gândul
Că şansa ne va ocroti.
— Matthew Arnold

Partea întâi
Kate

Unu

Prima dată am văzut-o lângă sicriul mamei. Avea în jur de şaptezeci de ani – o doamnă înaltă, zveltă, ce-şi prinsese, într-un coc impecabil, la ceafă, părul fin şi cărunt. Arăta aşa cum mi-aş dori eu să arăt dacă aş apuca vârsta ei. Stătea perfect dreaptă, spinarea sa refuzând să se încovoaie o dată cu trecerea timpului. Structura ei osoasă era fără cusur, iar pielea de o netezime impresionantă. Puținele riduri ce-i brăzdau fața îi dădeau un aer maiestuos. Încă îşi mai păstra frumusețea blândă, patriciană. Probabil că, până nu de mult, bărbații roiseră fermecați în jurul său.

Dar ceea ce mi-a atras atenția în mod special au fost ochii ei. Albaştri-cenuşii. Pătrunzători şi limpezi. O privire critică, vigilentă, uşor melancolică. Dar cine nu este melancolic la un asemenea eveniment? Cine nu se uită la coşciug fără să-şi imagineze clipa în care va zăcea în el? Se spune că înmormântările sunt pentru cei vii. Al naibii de adevărat! Pentru că nu îi plângem doar pe răposați. Ne jelim şi pe noi. Jelim efemeritatea brutală a vieții. Lipsa ei acută de semnificație. Ne tânguim pentru felul în care ne-am împotmolit de-a lungul anilor, ca nişte turişti fără hartă, greşind la fiecare cotitură a drumului.

Când m-am uitat direct la ea, femeia şi-a ferit stingherită privirea, de parcă tocmai o surprinsesem că mă studiază. La urma urmei, ochii tuturor se îndreaptă spre copilul îndoliat. Fiind persoana cea mai apropiată a defunctului, lumea vrea de la tine să stabileşti tonul emoțional al momentului. Dacă eşti isteric, n-o să le fie teamă să-şi dea frâu liber sentimentelor. Dacă suspini amarnic, vor plânge şi ei în hohote. Dacă rămâi ca o stană de piatră, atunci şi ei vor afişa o atitudine controlată, disciplinată, cuviincioasă.

Iar eu mă stăpâneam foarte bine, păstrându-mi sângele rece – şi la fel procedau şi cei douăzeci de participanți

care mă însoțeau în „ultima călătorie” a mamei mele – ca să-l citez pe directorul casei de pompe funebre ce rostise aceste cuvinte în timpul conversației noastre cu privire la prețul transportului *ei* dinspre „capela pentru priveghi” de la intersecția străzii 75 cu Amsterdam Avenue, către „locul de veci”… de lângă aeroportul LaGuardia din Flushing Meadow, Queens.

După ce femeia şi-a întors capul, am auzit zgomotul sec al unor motoare cu reacție şi mi-am ridicat privirea spre văzduhul rece şi albastru de iarnă. Fără îndoială că mulți dintre cei adunați în jurul mormântului au crezut că meditez la nemărginirea cerurilor – şi la locul pe care-l va ocupa mama mea în imensitatea celestă. În realitate, nu făceam altceva decât să citesc însemnele unui avion care ateriza. *US Air. Unul dintre acele aparate 727 vechi, încă folosite astăzi pe distanțe scurte. Posibil cursa de Boston. Ori poate cea de Washington…*

Sunt uluitoare fleacurile stupide care-ți trec prin minte în cele mai semnificative clipe ale vieții.

— Mami, mami.

Ethan, fiul meu de şapte ani, mă trăgea de pardesiu. Vocea lui o acoperi pe cea a preotului, care stătea la capătul sicriului, intonând solemn un pasaj din *Cartea Apocalipsei:*

> *Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor;*
> *Şi nu va mai fi nici moarte, nici întristare*
> *Nici tânguire, nici lacrimi, nici durere;*
> *Căci lucrurile dintâi au trecut.*

Am înghițit cu greu. Nici întristare. Nici lacrimi. Nici durere. Nu asta era povestea vieții mamei mele.

— Mami, mami…

Ethan continua să mă tragă de mânecă, cerşind atenție. Mi-am lipit degetul de buze şi i-am mângâiat părul blond-cenuşiu.

— Nu acum, dragul meu, am şoptit.

— Dar trebuie să fac pipi.

Cu greu m-am abținut să nu zâmbesc.

— O să te ducă tati, i-am zis, căutând privirea fostului meu soț, Matt.

Stătea la capătul celălalt al coşciugului, lângă un grup mic de oameni. Rămăsesem puțin surprinsă când apăruse la capelă în dimineața aceea. După ce m-a părăsit pe mine şi pe Ethan cu cinci ani înainte, întâlnirile dintre noi fuseseră, în cel mai bun caz, reci – puținele vorbe schimbate se limitau la fiul nostru şi se învârteau de obicei în jurul chestiunilor financiare care le obligă până şi pe cele mai înăcrite cupluri divorțate să-şi răspundă la telefon. Chiar şi în momentele în care se străduia să adopte un ton mai conciliant, i-o retezam scurt. Dintr-un motiv oarecum ciudat, nu reuşisem niciodată să-l iert pentru că ieşise pe uşă ca să se arunce în brațele *Ei* – domnişoara Sporovăială, o reporteriță de la *Canalul de Ştiri 4, New York*. Iar Ethan abia dacă împlinise doi ani.

Dar aşa stau lucrurile, trebuie s-o mai încasezi din când în când, nu? Mai ales că Matt era un reprezentant atât de clasic al rasei masculine. Un singur lucru îl puteam spune în favoarea fostului meu soț: se dovedise a fi un tată grijuliu şi iubitor. Iar Ethan îl adoră – un sentiment pe care toată lumea de la înmormântare l-a observat atunci când băiatul s-a smuls de lângă mine şi s-a repezit direct spre tatăl său. Matt l-a ridicat în brațe şi l-am văzut pe Ethan cerându-i în şoaptă să-l ducă la baie. Încuviințând din cap, fostul meu soț a pornit în căutarea unei toalete.

Între timp, preotul ajunsese la pasajul acela, preferat la fiecare înmormântare, din Psalmul 23.

Tu îmi întinzi masa în fața potrivnicilor mei;
Îmi ungi capul cu untdelemn
Şi paharul meu este aşa de plin că dă pe-afară.

L-am auzit atunci pe fratele meu Charlie înăbuşindu-şi un suspin. Stătea chiar în spatele micului grup îndoliat. Fără nicio discuție, câştigase pe bună dreptate premiul pentru Cea mai Surprinzătoare Apariție la o înmormântare. Sosise la capelă de dimineață, tocmai din LA. Cu ochii înroşiți şi tenul pământiu, arăta frânt de oboseală şi stingher. Abia după câteva secunde l-am recunoscut, pentru că nu-l mai văzusem de şapte ani şi pentru că timpul îşi pusese asupra lui amprenta sa malițioasă, specifică vârstei a doua. În fine, nici eu nu mai am mult până acolo – *curând* voi intra şi eu în această categorie – însă Charlie (la cincizeci şi cinci de ani, cu aproape nouă ani mai mare decât mine) chiar arăta… cred că *matur* ar fi cuvântul potrivit, deşi *epuizat* mi se pare o descriere mult mai plină de acurateţe. Îi căzuse aproape tot părul şi, din punct de vedere fizic, era un dezastru. Avea o față buhăită şi pielea îi atârna dizgrațios. Talia i se îngroşase peste măsură – un colac de grăsime ca o roată de rezervă ce nu se potrivea deloc cu acel costum negru, de o croială îndoielnică. Gulerul cămăşii albe era descheiat. Pe cravata neagră se zăreau pete de mâncare, întreaga lui înfățişare trăda un regim alimentar prost şi dezamăgire existențială. Nu că aceste ultime două concepte mi-ar fi fost necunoscute… însă mă uimea cât de rău îmbătrânise Charlie şi că traversase continentul ca să-şi ia la revedere de la o femeie cu care abia dacă schimbase două, trei vorbe în ultimii treizeci de ani.

— Kate, a zis el, apropiindu-se de mine în holul capelei funerare.

A observat imediat şocul de pe chipul meu.

— Charlie?

A urmat un moment jenant când s-a întins spre mine să mă îmbrățişeze, dar, după ce a chibzuit mai bine, s-a mulțumit să-mi ia mâinile într-ale sale. Preț de un minut nu prea am ştiut ce să ne spunem unul altuia. Într-un târziu, am izbutit să sparg tăcerea.

— Ce surpriză…

— Da, aşa e, m-a întrerupt el.

— Ai primit mesajele mele?

A încuviinţat din cap.

— Kate… Îmi pare atât de rău.

Brusc, mi-am smucit mâinile.

— Nu-mi prezenta condoleanţe, am rostit cu o voce curios de calmă. A fost şi mama ta. Îţi aminteşti?

S-a albit la faţă, după care a îngăimat:

— Nu-i corect.

Glasul meu a păstrat acelaşi ton rece, controlat.

— În fiecare zi din ultima lună – când ştia deja că n-o s-o mai ducă mult – m-a întrebat dacă ai sunat. Spre sfârşit, chiar am minţit-o şi i-am zis că îmi dai telefon zilnic ca să mă întrebi cum se mai simte. Aşa că nu-mi vorbi mie despre ce este corect şi ce nu.

Fratele meu privea ţintă spre linoleumul capelei. Două prietene ale mamei s-au apropiat de mine. Discursul lor de compătimire i-a oferit lui Charlie ocazia perfectă să se retragă. Când a început slujba, s-a aşezat pe ultimul rând din spate. Mi-am sucit gâtul ca să-i văd pe cei din sală şi, pentru o clipă, i-am întâlnit privirea. Şi-a întors capul vădit deranjat. După slujbă, l-am căutat pentru că voiam să-i propun să vină cu mine la cimitir în aşa-zisa „maşină a familiei”. Dar nu l-am mai găsit. Aşa că am mers spre Queens cu Ethan şi mătuşa Meg. Ea era sora tatălui meu – o celibatară de şaptezeci şi patru de ani, care-şi dedicase ultimii patruzeci de ani distrugerii ficatului. Am apreciat nespus că nu băuse nimic cu prilejul ultimului drum al cumnatei sale. Deoarece în rarele ocazii de cumpătare, Meg devenea cel mai bun aliat posibil. Mai ales că avea limba unei viespi întărâtate. La scurtă vreme după ce limuzina a plecat de la casa de pompe funebre, am discutat despre Charlie.

— Aşadar, a început Meg, *ticălosul* risipitor se întoarce.

— Şi-apoi dispare instantaneu, am adăugat.

— O să vină la cimitir, a spus ea.

— De unde ştii?

— Păi, mi-a zis. În timp ce tu te înghesuiai cu îndoliații după slujbă, l-am prins când tocmai se pregătea să iasă pe uşă. „Aşteaptă puțin”, i-am cerut eu, „şi-o să mergem împreună în Queens.” Dar el mi-a răspuns cu glasul lui mieros şi grețos că preferă să ia metroul. Să dea naiba dacă Charlie n-a rămas acelaşi dobitoc trist.

— Meg, am mustrat-o eu, arătându-l pe Ethan.

Fiul meu stătea alături de mine pe bancheta din spate, adâncit într-o poveste cu Power Rangers.

— Nu ascultă el prostiile mele, nu-i aşa, Ethan?

Şi-a ridicat privirea din carte.

— Ştiu ce înseamnă *dobitoc,* spuse el.

— Ăsta e băiatul meu deştept, zise Meg, ciufulindu-i părul.

— Citeşte în continuare, dragule, l-am îndemnat eu.

— E un puşti tare isteț, adăugă Meg. Ai făcut o treabă bună cu el, Kate.

— Doar pentru că ştie cuvinte mai puțin frumoase?

— Ah, ce-mi plac mie femeile care se prețuiesc!

— Asta sunt eu: doamna Prețuire de Sine în persoană.

— Da, dar măcar ai făcut întotdeauna ce trebuie. Mai ales când a venit vorba despre familie.

— Da, da… şi uite unde am ajuns.

— Mama ta te-a adorat.

— O dată la două duminici.

— Ştiu că era mai dificilă…

— Ia încearcă… pretențios de imposibilă.

— Ascultă-mă, draga mea – tu şi puştiul tău ați reprezentat totul pentru ea. Şi nu exagerez deloc când spun *totul.*

Mi-am muşcat buza şi mi-am înăbuşit un suspin. Meg m-a luat de mână.

— Ascultă-mă bine: atât părinții, cât şi copiii ajung să creadă că ei sunt cei năpăstuiți. Nimeni nu iese din chestia asta nebun de fericire. Dar cel puțin nu eşti nevoită să porți povara vinovăției, aşa ca idiotul ăla de

frate-tu.

— I-am lăsat trei mesaje săptămâna trecută, în care i-am zis că mama nu mai are mult de trăit şi că trebuie să se întoarcă să o vadă.

— Şi nu te-a sunat niciodată înapoi?

— El – nu. În schimb, purtătoarea lui de cuvânt – da.

— *Prințesa?*

— Chiar ea.

Aşa o poreclisem pe Holly – femeia profund nesuferită şi încuiată la minte, pe care Charlie o luase de nevastă în 1975 şi care îl convinsese treptat (cu o serie lungă de motive ilogice şi egoiste) să se rupă de familia sa. E adevărat că nici Charlie nu a avut nevoie de prea multe încurajări. Din clipa în care am conştientizat asemenea lucruri, am înțeles de-ndată că între fratele meu şi mama se stabilise o relație nefiresc de rece şi că pricina antipatiei ce se instalase între ei era tatăl meu.

— Pun pariu pe douăzeci de dolari că Charlie al nostru o să clacheze la mormânt, spuse Meg.

— Exclus, am contrazis-o eu.

— Poate că nu l-am mai văzut de… când naiba ne-a vizitat ultima oară?

— Acum şapte ani.

— În fine, nu l-oi mai fi văzut eu de şapte ani, dar îl cunosc de-o viață. Întotdeauna şi-a plâns de milă. Când am dat azi cu ochii de el, mi-a trecut imediat prin minte: „Sărmanul Charlie, încă mai mizează pe cartea compasiunii.” În plus, s-a pricopsit şi cu sentimentul ăsta de vină, dătător de frisoane. N-a fost în stare să-şi ia inima-n dinți şi să discute cu maică-sa, iar acum încearcă să recupereze, făcându-şi apariția în ultimul moment. Jalnic de trist.

— Dar de plâns, tot n-o să plângă. E prea reținut.

Meg îmi flutură bancnota pe sub nas.

— Haide, arată banii.

Am scotocit prin buzunarul de la jachetă şi am găsit două hârtii de zece dolari. Le-am aranjat frumos şi i le-am

prezentat.

— O să mă bucur nespus când o să te las cu buza umflată, am replicat eu.

— Nu atât de tare pe cât o să savurez eu clipa când rahatul ăla demn de milă o să bocească amarnic.

I-am aruncat o privire scurtă lui Ethan (care citea cuminte cartea lui cu Power Rangers), după care mi-am dat ochii peste cap.

— Scuze, s-a dezvinovățit Meg, dar mi-a scăpat.

Fără să se uite la noi, Ethan a rostit:

— Știu ce înseamnă și *rahat.*

Meg a câștigat pariul. După rugăciunea finală, preotul m-a atins pe umăr și și-a exprimat condoleanțele. Apoi, unul câte unul, ceilalți participanți s-au apropiat de mine. În timp ce suportam cu stoicism tot acest ritual de strângeri de mână și de îmbrățișări, am surprins-o pe femeia misterioasă fixând piatra funerară de la căpătâiul mormântului mamei mele și studiind cu mare atenție inscripția de pe ea. Eu o știam pe de rost:

John Joseph Malone
22 august 1922 – 14 aprilie 1956

John Joseph Malone. Cunoscut și ca Jack Malone. Cunoscut și ca tatăl meu. Care a părăsit pe neașteptate această lume, abia când împlinisem un an și șase luni – dar a cărui prezență apăsa și acum asupra mea ca o umbră. Cam așa stau lucrurile cu părinții: poate că dispar fizic din viața ta – poate că nici măcar nu i-ai cunoscut –, dar niciodată nu te eliberezi de ei. Aceasta e moștenirea lor cea mai de preț – fie că ne convine sau nu, ei se află în permanență lângă noi. Și oricât de tare te-ai scutura, încercând să te desprinzi de ei, nu reușești.

Când vecina mea de deasupra, Christine, m-a îmbrățișat, am privit peste umărul său. Charlie se îndrepta acum spre mormântul tatălui nostru. Femeia încă nu plecase de acolo. Dar imediat ce l-a observat

venind (şi se vedea de la o poştă că ştie cine e), s-a retras, făcându-i loc fratelui meu să se apropie de monumentul simplu de granit. Charlie ținea fruntea plecată şi tremura din toate încheieturile. Când a ajuns lângă blocul de piatră, s-a sprijinit de el şi, brusc, a început să plângă. Inițial, s-a străduit să-şi ascundă suferința, dar după numai o secundă a pierdut bătălia cu sine însuşi, hohotind aproape isteric. M-am retras cu blândețe din îmbrățişarea Christinei. Instinctiv, am vrut să alerg direct la el – dar m-am abținut să-mi manifest compasiunea frățească (mai ales pentru că nu puteam ierta din senin toată durerea pe care i-o provocase mamei prin absența lui îndelungată). În schimb, am pornit cu paşi înceți spre el şi l-am apucat uşurel de braț.

— Te simți bine, Charlie? l-am întrebat.

Şi-a ridicat fruntea. Era roşu la față ca o tomată, iar ochii îi înotau în lacrimi. Dintr-o dată, s-a repezit spre mine împleticindu-se, proptindu-şi capul pe umărul meu şi agățându-se de mine de parcă aş fi fost un colac de salvare într-o mare agitată. Hohotea dezlănțuit acum. Pentru o clipă am rămas nemişcată, cu mâinile pe lângă corp, neştiind cum să mă comport. Apoi însă, durerea lui a devenit atât de profundă, de totală şi de *zgomotoasă,* încât, într-un târziu, l-am înconjurat cu brațele.

Abia după câteva minute bune, criza lui s-a mai domolit. M-am uitat în spate, unde Ethan (care tocmai se întorsese de la baie) era împiedicat cu blândețe de Matt să nu o ia la goană spre mine. I-am făcut cu ochiul fiului meu, iar el m-a răsplătit cu unul dintre zâmbetele sale electrizante – un aspect esențial al statutului de părinte, ce compensează instantaneu stresul epuizant şi nesfârşit. Apoi am privit în stânga lui Ethan şi am zărit-o din nou pe femeia în vârstă. Se retrăsese discret pe o alee alăturată, urmărindu-mă cum îl liniştesc pe Charlie, înainte de a-şi întoarce capul (din nou!), i-am surprins pentru o fracțiune de secundă privirea intensă. Atât de intensă, că m-am întrebat de unde naiba ne cunoaşte?

M-am uitat din nou la Ethan. Şi-a deschis gura cu două degete şi şi-a scos limba – una dintre strâmbăturile caraghioase ale repertoriului său bogat, pe care mi-o oferea ori de câte ori considera că sunt prea serioasă pentru gustul lui. Am depus eforturi uriaşe să nu izbucnesc în râs. După aceea, mi-am aruncat din nou ochii spre locul unde stătea femeia. Dar aceasta plecase şi mergea acum pe aleea cu pietriş ce ducea la intrarea în cimitir.

Charlie înghițea cu dificultate, încercând să-şi controleze suspinele. Am hotărât că era momentul să mă dezlipesc de el, aşa că m-am desprins blând din strânsoarea lui.

— Te simți mai bine acum? l-am întrebat.

Îşi ținea fruntea plecată.

— Nu, şopti el, după care adăugă, bâlbâindu-se: Eu… eu ar fi trebuit… ar fi trebuit…

S-a pus pe bocit din nou. *Ar fi trebuit.* Cea mai agonizantă şi mai apăsătoare expresie a limbii engleze. Şi pe care o rostim cu toții în mod constant de-a lungul farsei numite viață. Dar Charlie avea dreptate. *Ar fi trebuit.* Acum nu se mai putea repara nimic.

— Vino cu noi în oraş, i-am zis. O să mâncăm şi o să bem ceva în apartamentul mamei. Sper că îți mai aminteşti unde este, nu?

Am regretat pe loc comentariul, pentru că Charlie a început din nou să hohotească.

— A fost o tâmpenie din partea mea, am spus eu. Îmi pare rău.

— Nu atât de tare cât îmi pare mie, a rostit el printre suspine. Nu atât de…

Îşi pierdu controlul din nou şi hohotele lui întrecură orice imaginație. De data asta nu l-am mai consolat. M-am depărtat de el şi am zărit-o pe Meg, aşteptând răbdătoare, afişând un calm imperturbabil şi gata să ofere sprijin la nevoie. Mi-a făcut un gest scurt spre Charlie şi şi-a arcuit sprâncenele, de parcă ar fi vrut să

mă întrebe: „Vrei să mă ocup eu de aici înainte?” Normal că voiam. S-a apropiat de nepotul ei şi i-a spuse:

— Haide, Charlie-băiete, strecurându-şi braţul pe sub al lui, haide să mergem la plimbare.

Matt îi dădu drumul lui Ethan, care o rupse la fugă spre mine. M-am lăsat pe vine ca să-l prind în braţe.

— E totul în regulă acum?

— Baia era scârboasă, a exclamat el nemulţumit.

M-am întors spre mormântul mamei. Preotul stătea lângă sicriul ei. În spatele lui se aflau groparii. Păstrau o distanţă respectuoasă, dar simţeam cât de nerăbdători sunt să ne vadă plecând, pentru ca ei s-o poată coborî în subteranele din Queens, să aducă utilajele lor de terasament, să acopere groapa, pentru ca mai apoi să se ducă să ia prânzul… ori poate să joace popice. Viaţa merge mai departe – indiferent dacă tu mai eşti aici sau nu.

Preotul a clătinat uşor din cap spre mine, spunându-mi parcă: *„Gata, a venit vremea să-ţi iei la revedere.”* Bine, dragă reverend, atunci să te ascultăm. Să ne unim mâinile şi să cântăm.

E momentul să ne despărţim de cei care ne-au fost alături…

M-I-C… Ne vedem în curând…

K-E-Y… De ce? Pentru că vă iubim…

M-O-U-S-E…

Pentru o fracţiune de secundă, m-am revăzut în apartamentul familiei mele de pe strada 84 dintre Broadway şi Amsterdam. Aveam şase ani şi eram în primul an de şcoală la Brearley. Îi priveam pe Annette, Frankie{1} şi pe muşchetari la amărâtul nostru de televizor alb-negru, marca Zenith, cu tubul lui rotind şi antena ca urechile unui iepure, aşezat pe servanta dintr-un lemn ce imita mahonul. Mama venea clătinându-se, cu două borcane de jeleu Welch, din struguri, în mâini: într-unul

adusese suc de căpşuni pentru mine, iar în celălalt whisky Canadian Club cu sifon pentru ea.

— Ce mai fac Mickey şi amicii lui? m-a întrebat ea cu limba îngreunată de alcool.

— Ei sunt prietenii mei, i-am răspuns.

S-a trântit lângă mine pe canapea.

— Dar tu eşti prietena mea, Katie?

Am ignorat întrebarea.

— Unde e Charlie?

S-a întristat brusc.

— La Mr. Barclay's, a replicat ea, menționând numele unei, şcoli de dans unde adolescenții din prima clasă de liceu, aşa ca Charlie, erau duşi o dată pe săptămână în urlete îngrozitoare.

— Charlie urăşte dansul, am spus.

— N-ai de unde să ştii, m-a contrazis mama, dând pe gât jumătate de pahar.

— L-am auzit când ți-a zis: *„Urăsc şcoala de dans. Şi pe tine te urăsc."*

— N-a zis că mă urăşte.

— Ba da, i-am răspuns şi mi-am îndreptat din nou atenția spre muşchetari.

Mama termină şi restul de băutură.

— Ba *nu.*

Eu credeam că-i un joc.

— Oh, ba da.

— Nu l-ai auzit *niciodată…*

Am întrerupt-o.

— De ce a plecat tăticul meu în rai?

S-a înnegrit la față. Deşi mai discutasem acest subiect, trecuse peste un an de când n-o mai întrebasem nimic despre asta. Însă în după-amiaza aceea, sosisem acasă cu o invitație la „Seara Tată/Fiică" ce urma să se desfăşoare la mine la şcoală.

— De ce a trebuit să plece în rai? m-am răstit eu.

— Iubito, aşa cum ți-am explicat şi altădată, tata n-a vrut să plece în rai. Dar s-a îmbolnăvit…

— Şi când mă voi întâlni cu el?

Acum, chipul ei trăda o mare disperare.

— Katie… tu *eşti* prietena mea, nu?

— Să faci bine să mă laşi să mă întâlnesc cu tata.

Am surprins-o înăbuşindu-şi un suspin.

— Mi-aş dori să te pot lăsa…

— Vreau ca el să vină cu mine la şcoală…

— Spune-mi, Katie, că eşti prietena mea.

— Dacă-l aduci pe tata înapoi din rai.

Vocea ei era stinsă, firavă, pierdută.

— Nu pot, Katie. Eu…

Apoi a început să plângă. Trăgându-mă aproape de ea. Îngropându-şi capul în umărul meu de copil. Înfricoşându-mă de moarte. Şi făcându-mă să fug afară din cameră, îngrozită.

A fost singura dată când am văzut-o beată. A fost singura dată când a plâns în faţa mea. A fost pentru ultima oară când am rugat-o să-l aducă înapoi pe tata din spaţiile celeste.

— *Eşti prietena mea, Katie?*

Niciodată nu i-am răspuns. Pentru că, sinceră să fiu, n-am ştiut niciodată cu adevărat răspunsul.

— Mami!

Ethan mă strângea de mână.

— Mami! Vreau să mergem acasă!

Am revenit în Queens. Şi am dat din nou cu ochii de coşciugul mamei. I-am spus:

— Haide, mai întâi, să ne luăm la revedere de la bunica.

L-am împins pe Ethan uşurel de la spate, simţind cum toate privirile se ţintesc asupra noastră. Ne-am apropiat de sicriul din lemn lucios de teck. Ethan a ciocănit cu pumnul său micuţ.

— Săru' mâna, bunico. La revedere, bunico.

Mi-am muşcat buza până la sânge. Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Am aruncat o privire spre mormântul tatălui meu. *„Gata. Asta a fost. În sfârşit, orfană."*

Am simțit o mână puternică pe umăr. M-am răsucit. Matt. M-am scuturat din strânsoarea lui. Brusc, am înțeles: am rămas numai eu şi Ethan, nimeni altcineva.

Preotul m-a privit iarăşi cu subînțeles. Bine, bine, mă dau la o parte.

Am atins coşciugul. Era rece ca un frigider. Mi-am retras mâna. Şi cam la asta s-au redus grandioasele gesturi de final. Mi-am muşcat din nou buza şi m-am forțat să-mi păstrez calmul. M-am întins spre fiul meu şi am pornit amândoi spre maşina care ne aştepta.

Matt stătea lângă portieră. Mi-a vorbit încet:

— Katie, voiam doar să…

— Nu mă interesează.

— Doream să-ți spun că…

— Nu mai înțelegi engleza?

— Te rog, ascultă-mă…

M-am agățat de portieră.

— N-am de gând să te ascult…

Ethan m-a tras de mânecă.

— Tati mi-a promis că mă duce la un film IMAX. Îmi dai voie?

Atunci am realizat cât de distrusă eram.

— Dar urmează praznicul… m-am auzit rostind.

— Nu crezi că Ethan se va distra mai bine la film? m-a întrebat Matt.

Mda, normal. Mi-am cuprins fața cu palmele. Şi m-am simțit mai obosită ca niciodată.

— Te rog, mami, pot să mă duc?

Mi-am ridicat privirea spre fostul meu soț.

— La ce oră te întorci cu el?

— Mă gândeam că poate i-ar plăcea să petreacă noaptea cu noi.

Am sesizat imediat că regretă folosirea pronumelui „noi”, însă a continuat să vorbească:

— Îl duc eu la şcoală mâine dimineață. Iar dacă ai nevoie, poate să mai rămână la mine vreo două zile…

— În regulă, i-am retezat-o scurt.

M-am lăsat pe vine şi mi-am îmbrăţişat băiatul.

— Eşti prietenul meu, Ethan? m-am trezit eu că-l întreb.

S-a uitat la mine timid, apoi m-a sărutat repede pe obraz. Am vrut să interpretez gestul lui ca pe o încuviinţare, dar ştiam că o să mă perpelesc toată ziua şi… toată noaptea din cauza lipsei unui răspuns clar. Simultan, m-am întrebat de ce naiba mi-a ieşit pe gură o asemenea prostie.

Matt se pregătea să mă atingă pe braţ, dar se răzgândi.

— Ai grijă, spuse el, plecând cu Ethan.

O altă mână mi se aşează pe umăr, dar m-am scuturat de parcă aş fi vrut să alung o muscă, spunând totodată persoanei din spatele meu:

— Chiar nu mai sunt în stare să suport mila cuiva.

— Atunci n-o primi şi gata.

Mi-am ascuns faţa.

— Îmi pare rău, Meg.

— Spune de trei ori Ave Maria şi treci în maşină.

Am făcut aşa cum mi-a ordonat. Meg se urcă după mine.

— Unde-i Ethan? mă chestionă ea.

— O să-şi petreacă restul zilei cu taică-su.

— Minunat. Atunci pot să fumez.

În timp ce scotocea prin buzunar după pachetul de Merits, a ciocănit în geamul despărţitor cu mâna cealaltă. Şoferul a apăsat un buton şi geamul a coborât silenţios.

— Dă-i drumul, băiete, c-am terminat treaba pe-aici, spuse Meg, aprinzându-şi o ţigară.

A lăsat să-i scape un oftat uriaş de satisfacţie când a tras fumul în piept.

— Chiar trebuie? am întrebat-o.

— Oh, da.

— O să te omoare.

— Serios? Habar n-aveam.

Limuzina ieşi de pe aleea principală a cimitirului. Meg mi-a prins mâna cu degetele ei subţiri, cu vene umflate.

— Cum te descurci, draga mea? mă iscodi ea.

— Am trăit şi zile mai bune, Meg.

— Încă vreo două ore şi toată nebunia asta de rahat se va sfârşi. După aia…

— Pot să mă prăbuşesc.

Meg ridică din umeri. Şi mă strânse de mână cu şi mai multă putere.

— Unde e Charlie? am întrebat-o.

— Se întoarce cu metroul în oraş.

— De ce naiba se comportă aşa?

— Asta e ideea lui de penitență.

— Când l-am văzut în ce hal suferă, mi s-a făcut milă de el. Dacă ar fi ridicat nenorocitul ăla de telefon până la urmă, s-ar fi împăcat cu mama.

— Nu, mă contrazise Meg. Nu s-ar fi împăcat deloc.

În timp ce limuzina se apropia de ieşire, am zărit-o iarăşi pe femeia aceea. Mergea cu paşi fermi spre poarta cimitirului, mişcându-se cu o sprinteneală neobişnuită pentru cineva de vârsta ei. Şi Meg a observat-o.

— O cunoşti? m-am interesat eu.

Mătuşa s-a mulțumit să ridice din umeri indiferentă.

— A fost la mormântul mamei. Şi a rămas acolo aproape pe toată durata slujbei.

Meg repetă gestul de dinainte.

— Probabil că e doar o altă țăcănită căreia îi place să hoinărească prin cimitire, am adăugat.

Necunoscuta şi-a ridicat privirea când am trecut pe lângă ea, după care şi-a plecat ochii repede.

Maşina a ieşit în şoseaua principală şi a cotit la stânga în direcția Manhattan-ului. M-am sprijinit de spătarul banchetei, epuizată. O clipă ne învălui tăcerea. Apoi Meg mă înghionti cu cotul.

— Hei, unde-s cei douăzeci de dolari ai mei?

Doi

Cincisprezece dintre cei douăzeci de participanți la înmormântare au venit la apartamentul mamei mele. Stăteam cam înghesuiți, pentru că mama îşi petrecuse ultimii douăzeci şi şase de ani din viață într-un apartament micuț cu două camere, de la intersecția străzii 84 cu West End Avenue (şi chiar şi în momentele sale relativ rare de distracție, nu-mi amintesc ca în casa ei să fi fost mai mult de patru persoane în acelaşi timp).

Niciodată nu-mi plăcuse apartamentul. Era neîncăpător. Prost construit. Poziția lui spre sud, la etajul al patrulea, însemna că avea geamurile spre un gang şi că rareori intra în contact cu soarele. Sufrageria avea cel mult cincisprezece metri pătrați, iar dormitorul era cam de aceleaşi dimensiuni. Mai exista o baie micuță, în prelungirea camerei de dormit, şi o bucătărie de trei pe doi cu electrocasnice vechi şi un linoleum scorojit. Tot ceea ce se găsea în casă părea demodat, ponosit şi avea nevoie urgentă de o renovare în toată regula. Cu trei ani în urmă, reuşisem s-o conving pe mama să zugrăvească – dar, ca în cazul multora dintre apartamentele vechi din West Side, acest nou strat lucios nu făcea decât să adauge un aspect de furnir ieftin ornamentelor din ipsos care deja se îngroşaseră cu cinci-şase centimetri din cauza zugrăvelilor anterioare. Covoarele se jerpeliseră în ultimul hal. Mobila trebuia înlocuită. Cele câteva obiecte „de lux” (un televizor, un aparat de aer condiționat, o combină stereo ordinară de origine coreeană) erau depăşite din punct de vedere tehnologic. În ultimii ani, ori de câte ori reuşeam să strâng nişte bani (nu foarte des de altfel), mă oferisem să-i cumpăr un televizor nou sau un cuptor cu microunde. M-a refuzat de fiecare dată.

— Cu banii ăştia poți să cumperi alte lucruri pentru tine, spunea ea mereu.

— Dar tu eşti mama mea, o certam.

— Cheltuieşte-i cu Ethan. Eu mă mulțumesc cu ce am.

— Aparatul ăla de aer condiționat îşi dă duhul. O să mori de cald în iulie.

— Am un ventilator electric.

— Mamă, vreau doar să te ajut.

— Ştiu, draga mea. Dar *n-am nevoie* de nimic.

Îmi sublinia atât de apăsat cuvintele astea şi pe un ton aşa de iritat, încât pricepeam imediat că nu mai are niciun sens să insist. Subiectul era închis.

Întotdeauna îşi refuza şi cea mai mică plăcere. Nu suporta ideea să se transforme într-o povară. Şi – fiind o reprezentantă WASP{2} sclifosită, dar care se respectă – detesta noțiunea de caritate. Întrucât, pentru ea, asta echivala cu eşecul; cu o înfrângere a tăriei de caracter.

M-am întors din locul unde stăteam în sufragerie şi privirea mi-a picat pe un grup de fotografii de familie înrămate, aflate pe masa de lângă canapea. M-am apropiat şi am ridicat o poză pe care o cunoşteam atât de bine. Îl înfățişa pe tatăl meu în uniformă militară. Mama îl fotografiase la o bază din Anglia unde se întâlniseră în 1945. Fusese aventura ei de peste ocean – singura dată când părăsise America. Se alăturase Crucii Roşii ca voluntară, după terminarea colegiului şi sfârşise ca dactilografă în cadrul avanpostului de la cartierul general al Comandamentului Aliaților, situat la periferia Londrei. Aici l-a cunoscut pe fermecătorul Jack Malone, care, după ce scrisese povestea aliaților ce eliberaseră Germania, făcea acum anticameră pentru *Stars and Stripes* – ziarul armatei americane. Au avut o aventură – din care apăruse Charlie. Pe neaşteptate, destinele lor s-au unit pentru totdeauna.

Charlie se apropie de mine. Privea în jos spre fotografia din mâna mea.

— Vrei să iei poza asta cu tine când pleci? l-am întrebat.

A clătinat din cap că nu.

— Am şi eu una acasă. E fotografia mea preferată cu

tata.

— Atunci o iau eu. Nu prea mă pot lăuda cu multe poze de-ale lui.

Am rămas tăcuți amândoi, întrebându-ne ce-am mai putea spune în continuare. Charlie îşi muşca agitat buza de jos.

— Te simți mai bine? l-am întrebat.

— Da, sigur, răspunse el, ferindu-şi ochii, ca de obicei. Tu cum suporți?

— Destul de bine, i-am zis încercând să nu-mi arăt deprimarea provocată de înmormântarea mamei.

— Ai un băiat tare frumuşel. Tipul ăla era fostul tău soț?

— Mda, el e cel care m-a vrăjit. Dar nu l-ai mai văzut înainte?

Charlie dădu din cap că nu.

— Oh, da, am uitat – ai ratat nunta mea. Iar Matt tocmai plecase din oraş atunci când ne-ai vizitat ultima oară. În 1994, nu?

Charlie ignoră întrebarea mea şi continuă nestingherit:

— Lucrează tot în televiziune, parcă la ştiri, nu-i aşa?

— A ajuns ceva mare acum. La fel ca şi noua lui nevastă.

— Da, mi-a povestit mama despre divorțul vostru.

— Serios? m-am mirat eu. Când ți-a spus? În timpul conversației anuale din 1995?

— Am vorbit ceva mai mult de atât.

— Scuze, ai dreptate. Ai sunat-o şi de fiecare Crăciun. Prin urmare, în timpul uneia dintre conversațiile bianuale, ai aflat că Matt m-a părăsit.

— Mi-a părut foarte rău când am auzit.

— Hei, e poveste veche. Deja am trecut peste ea.

Un alt moment de tăcere stânjenitoare.

— Locul ăsta nu s-a schimbat prea tare, rosti el, făcând ochii roată prin apartament.

— Mama n-avea nicio şansă să ajungă cu el în paginile revistei *House and Garden,* i-am zis. Să-ți reamintesc că,

să fi vrut să-şi renoveze casa – lucru care nu s-a întâmplat –, n-ar fi avut suficienți bani? Mulțumesc lui Dumnezeu că nu i s-a mărit chiria... altfel ar fi fost obligată să se mute.

— Cât plătea pe lună?

— Opt sute – o sumă rezonabilă pentru cartierul ăsta. Dar pentru ea a reprezentat o corvoadă.

— Păi, n-a moştenit nimic de la unchiul Ray?

Ray era fratele înstărit al mamei – un avocat de succes din Boston care păstrase o distanță rigidă față de sora sa. Din ceea ce reuşisem eu să înțeleg, mama nu fusese foarte apropiată de el în copilărie – şi relația lor se răcise şi mai tare după ce Ray şi soția sa, Edith, îşi exprimaseră dezaprobarea cu privire la căsătoria ei cu un tip oarecare din Brooklyn. Însă Ray trăia după codul WASP: fă tot ceea ce trebuie să faci. După moartea prematură a tatălui meu, i-a oferit surorii sale sprijin financiar, plătind educația celor doi copii. Faptul că Ray şi Edith nu aveau copii (şi că mama era singura sa rudă directă), probabil că le-a uşurat sarcina de a semna cecurile acelea consistente de-a lungul anilor – chiar dacă, atunci când eram mai mici, părea destul de evident că unchiul nostru nu voia să aibă nimic de-a face cu vreunul dintre noi. Nu-l vedeam niciodată. Mama nu-l vedea niciodată. De fiecare Crăciun, primeam din partea lui câte o obligațiune de stat în valoare de douăzeci de dolari. Când Charlie era la Colegiul Boston, Ray nu l-a invitat nici măcar o dată să-i viziteze în casa lor din Beacon Hill. Şi pe mine mă trata la fel de glacial când eram la Smith şi veneam la Boston o dată pe lună. Mama ne-a explicat rezerva lui, spunându-ne că „uneori familiile sunt ciudate". Totuşi, tipul merita mulțumirile noastre: grație lui, Charlie şi cu mine ne-am putut înscrie la şcoli şi colegii private. Dar imediat ce eu am absolvit la Smith în 1976, mama n-a mai văzut niciun sfanț de la fratele ei – şi din acel moment a dus mai mereu lipsă de bani. Când Ray a murit în 1998, m-am aşteptat ca mama să capete o

moştenire cât de mică (mai ales că Edith murise înaintea soțului ei cu vreo trei ani). Din păcate, n-a primit nimic.

— Vrei să zici că mama nu ți-a mărturisit niciodată că Ray nu i-a lăsat nimic? l-am întrebat.

— Nu mi-a spus decât că a murit.

— Asta se întâmpla în timpul conversației din 1998, corect?

Charlie îşi privea fix pantofii.

— Da, aşa e, şopti el. Dar habar n-am avut că a scos-o din testament.

— Mda – Ray i-a lăsat totul surorii medicale care l-a îngrijit după ce Edith s-a dus la biserica aia episcopaliană din cer. Săraca mama, întotdeauna a fost lăsată pe dinafară.

— Şi cum reuşea să plătească facturile?

— Avea o mică pensie de la şcoală. Apoi mai era şi ajutorul social… şi cam atât. Eu am vrut s-o ajut, dar normal că m-a refuzat. Chiar dacă îmi permiteam.

— Încă mai lucrezi la agenția aia de publicitate?

— Tare mi-e teamă ca da.

— Dar acum eşti director sau ceva de genul ăsta, nu?

— Senior copywriter, atâta tot.

— Mie îmi sună bine.

— Banii nu sunt răi. Dar există o zicală în meseria mea: un copywriter fericit este un oximoron. Totuşi, am cu ce să-mi umplu timpul şi cu ce să plătesc facturile. Mi-aş dori ca mama să mă fi lăsat să plătesc şi o parte din facturile *ei*. Era însă încăpățânată ca un catâr. Din câte îmi dau eu seama, fie organiza jocuri ilegale de canastă, fie conducea din umbră un grup de cercetaşe ce vindeau prăjiturele.

— Ai de gând să renunți la locul ăsta? mă întrebă Charlie.

— Că doar n-o să-l transform într-un muzeu.

L-am privit direct în ochi.

— Ştii că nu eşti trecut în testament.

— Ah, nici nu mă mir.

— Nu că ar fi foarte mare moştenirea de la ea. Chiar înainte să moară, mi-a spus că are o asigurare de viață şi nişte acțiuni. Cu totul, vreo 50.000 de dolari. Ce păcat că n-ai luat legătura cu ea în ultimele şase luni. Crede-mă că nu voia să te taie de la porție – şi a continuat să spere că într-o zi o vei suna. După ce a aflat că suferă de cancer în fază terminală, *ți-a scris,* nu-i aşa?

— N-a menționat *niciodată* în scrisoare că e pe punctul de a muri.

— Oh, asta ți-ar fi schimbat socotelile, nu?

O altă privire evazivă peste umărul meu. Vocea îmi rămase la fel de calmă.

— N-ai răspuns la scrisoarea ei şi nici n-ai reacționat la mesajele pe care ți le-am lăsat atunci când mama îşi trăia ultimele zile. Trebuie să-ți mărturisesc că ai ales o strategie teribil de idioată. Pentru că dacă ți-ai fi arătat fața în New York, acum ai împărți cei cincizeci de mii de dolari cu mine.

— N-aş fi acceptat niciodată partea mea…

— Ba bine că nu. *Prințesa* ar fi insistat…

— Nu-i mai spune lui Holly aşa.

— Extraordinar! De ce nu? Ea e Lady Macbeth în toată istoria asta.

— Kate, eu chiar încerc să…

— Să ce? „Să vindeci rănile?" Să obții „iertarea finală"?

— Uite care-i treaba, eu n-am avut nimic de împărțit cu tine niciodată.

— Sunt mişcată. Ce păcat că mama nu mai e aici ca să ne vadă. Întotdeauna a avut vise dintr-astea romantice cum că toată lumea se împacă şi că o să-şi vadă din nou nepoții de pe Coasta de Vest.

— Am vrut să sun…

— *Am vrut* nu e suficient. *Am vrut* înseamnă un rahat.

Glasul meu căpătase unu sau doi decibeli în plus. Dintr-o dată, am realizat că sufrageria se golise. Charlie îmi dădu aceeaşi senzație de pustiu când îmi şopti:

— Te rog, Kate… Nu vreau să mă întorc acasă cu aşa

un…

— Charlie, la ce dracu' te-ai aşteptat? Reconciliere instantanee? *Field of Dreams*{3}? Culegi ce ai semănat, amice.

Am simțit o mână puternică pe umăr. Mătuşa Meg.

— O slujbă extraordinară, Kate, spuse ea. Sunt sigură că Charlie a înțeles deja punctul tău de vedere.

Am inspirat adânc, pentru a mă calma. Şi am spus:

— Da, bănuiesc că a înțeles.

— Charlie, continuă Meg, de ce nu te duci tu la bucătărie să-ți iei ceva de băut?

Charlie făcu după cum i se poruncise. Copiii care se luaseră la harță fuseseră separați în sfârşit.

— Te simți bine? mă întrebă Meg.

— Nu. Nu mă simt *deloc* bine.

Mă conduse spre canapea. S-a aşezat lângă mine, apoi mi-a şoptit cu un ton conspirativ:

— Lasă-l în pace. Am discutat puțin cu el la bucătărie. Se pare că are nişte probleme îngrozitoare.

— Ce fel de probleme?

— Acum patru luni, a fost dat afară din cauza restructurărilor. Fitzgibbon a fost preluată de nu ştiu ce multinațională germană, care imediat a redus la jumătate numărul personalului din Departamentul de Vânzări din zona Californiei.

Fitzgibbon era gigantul farmaceutic ce-l angajase pe Charlie cu douăzeci de ani în urmă. Charlie începuse ca reprezentant de vânzări în San Fernando Valley, apoi treptat, treptat ajunsese directorul regional de vânzări pentru comitatul Orange. Iar acum…

— Şi cât de grave sunt problemele lui mai exact? am întrebat-o.

— Păi… să zicem că a trebuit să împrumute bani de la un prieten ca să-şi cumpere biletul de avion.

— Isuse!

— Şi cu doi copii la colegiu, financiar vorbind, lucrurile se găsesc într-un punct critic. Situația lui e nasoală rău.

Brusc, m-a mustrat conştiinţa. Bietul idiot. Nimic nu părea să funcţioneze pentru Charlie. Întotdeauna a avut un talent incredibil să aleagă prost.

— Din câte m-am prins, nici căsnicia lui nu stă pe roze. Pentru că Prinţesa nu s-a dovedit a fi deloc o soţie înţelegătoare…

Meg se opri şi mă înghionti repede cu cotul. Charlie intrase din nou în cameră, cu pardesiul pe braţ. M-am ridicat în picioare.

— Ce-i cu haina aia? l-am întrebat.

— Trebuie să mă întorc la aeroport, spuse el.

— Dar de-abia ai venit acum câteva ore.

— Am o întâlnire importantă mâine dimineaţă la prima oră, rosti el timid. Un interviu pentru o slujbă. Ăăă… ştii… deocamdată sunt între două servicii.

I-am surprins privirea lui Meg – mă implora să nu-i dau de înţeles lui Charlie că ştiu de şomajul lui. Nu e uimitor cum se transformă viaţa de familie într-o pânză de păianjen tot mai complicată, ţesută din confidenţe mărunte şi din „te rog nu-i spune fratelui tău că ţi-am zis…”?

— Îmi pare rău să aud asta, Charlie. Şi îmi pare rău că te-am tras de urechi mai devreme. E o zi nenorocită şi…

Charlie m-a redus la tăcere, aplecându-se şi sărutându-mă scurt pe obraz.

— Ţinem legătura, da?

— Depinde numai de tine, Charlie.

Fratele meu n-a mai comentat nimic. A ridicat trist din umeri şi s-a îndreptat spre uşa de la intrare. Când a ajuns acolo, s-a întors cu faţa spre mine. Ne-am privit adânc. A durat doar o secundă, dar am priceput pe dată vorbele ascunse în ochii lui: *te rog să mă ierţi.*

În acea secundă firavă mi s-a făcut milă de el. Părea bătut de soartă; prins în capcană şi înghesuit într-un colţ, ca o căprioară ameţită de lumina farurilor orbitoare. Viaţa nu-l tratase cum se cuvine, iar acum întreaga lui fiinţă emana dezamăgire. Îi compătimeam sincer

disperarea. Deoarece, cu excepția fericită a fiului meu, nici eu nu mă puteam considera o reclamă vie a împlinirii personale.

— La revedere, Katie, a spus Charlie.

A deschis uşa. M-am răsucit pe călcâie şi am dispărut în baie. Două minute mai târziu, după ce am ieşit de acolo, am răsuflat uşurată văzând că plecase.

Am apreciat şi faptul că restul participanților la înmormântare începură să-şi ia la revedere. Mai rămăseseră vreo doi vecini şi nişte prietene mai vechi de-ale mamei – femei fragile, de peste şaptezeci de ani, ce se străduiau să întrețină o conversație adecvată, dar nu lipsită de un uşor umor, care să le ajute să nu se mai gândească la faptul că, unul câte unul, aceia contemporani cu ele se stingeau.

Până la trei, plecase toată lumea – cu excepția lui Meg şi a lui Rozella, dominicana rotofeie, veselă, între două vârste, pe care o angajasem să curețe apartamentul mamei de două ori pe săptămână. Într-un târziu, Rozella se transformase în asistentă full-time, după ce o externasem pe mama de la Sloan-Kettering.

— N-am de gând să mor într-o încăpere bej cu neoane, mi-a zis ea în dimineața în care oncologul o informase că avea cancer în fază terminală.

— Dar tu n-o să mori, mamă, m-am auzit eu spunând.

S-a întins spre mine şi m-a apucat de mână.

— Nu te poți lupta cu soarta, draga mea.

— Dar doctorul a zis că poate să mai dureze luni de zile…

Vocea ei a rămas calmă, bizar de senină.

— În cel mai bun caz. După părerea mea, maximum trei săptămâni. Ceea ce, sinceră să fiu, e mult mai bine decât m-am aşteptat…

— Oare chiar trebuie *întotdeauna,* mamă, să priveşti partea plină a paharului? Doamne, ce naiba m-a apucat?

Am strâns-o tare de mână.

— N-am vrut să zic asta. Însă…

Mi-a aruncat o privire critică.

— Niciodată nu m-ai înțeles cu adevărat, aşa e? m-a întrebat ea.

Înainte de a avea şansa să resping o asemenea idee, ea s-a întins peste pat şi a apăsat pe butonul de urgență.

— O să rog asistenta să mă îmbrace şi să mă ajute să-mi împachetez lucrurile. Aşa că lasă-mă un sfert de oră…

— Te îmbrac eu, mamă.

— Nu-i nevoie, draga mea.

— Dar vreau eu să fac asta.

— Du-te şi ia-ți o ceaşcă de cafea, iubito. Asistenta o să aibă grijă de tot.

— Dar de ce nu mă laşi…?

Parcă eram o puştoaică de paisprezece ani care se smiorcăie. Mama a zâmbit, ştiind că mă făcuse şah-mat.

— Hai, iubito, du-te. Dar să nu întârzii mai mult de cincisprezece minute – pentru că dacă nu plec până la prânz, or să taxeze camera pentru o zi întreagă.

— Ei şi ce?

Îmi venea să țip: „Blue Cross suportă cheltuielile." Dar cunoşteam foarte bine răspunsul ei.

„Nu e corect să profiți de o companie bună, pe care te poți bizui, aşa cum e Blue Cross."

Iar eu m-aş fi întrebat (cum se mai întâmplase de milioane de ori) de ce n-am câştigat niciodată o discuție aprinsă cu ea.

„Nu m-ai înțeles niciodată cu adevărat, aşa el"

S-o ia naiba că mă cunoaşte atât de bine. Ca de obicei, avea dreptate în privința banilor. Niciodată n-am înțeles-o. Niciodată n-am înțeles cum putea fi atât de nepăsătoare în fața sumedeniei de necazuri şi dezamăgiri. Din cele câteva aluzii pe care le făcuse (şi din ceea ce-mi povestea Charlie atunci când îl apucau destăinuirile), am simțit că nu se bucurase de o căsnicie fericită. Soțul ei murise de tânăr. Nu-i lăsase niciun ban. Singurul ei băiat se înstrăinase de familie. Iar singura ei fiică era Domnişoara Nemulțumire în persoană, care nu pricepea

de ce mama sa refuza să se revolte în fața atâtor decepții. Sau de ce acum, la sfârşitul vieții, se resemnase aşa de uşor şi considera total lipsită de maniere furia împotriva luminii ce se stinge. Dar acesta fusese stilul ei dintotdeauna: să arate că are tărie sufletească. Niciodată nu cerea ajutor, niciodată nu vorbea despre tristețea inerentă ce stătea ascunsă în spatele expresiei ei stoice.

Nu se înşelase cu privire la boala sa. N-a mai rezistat luni de zile. În mai puțin de două săptămâni se stinsese. Am angajat-o pe Rozella să stea cu ea douăzeci şi patru din douăzeci şi patru de ore şi m-am simțit vinovată că nu sunt eu în locul ei. Pe de altă parte însă, la serviciu mă presa un proiect extrem de important cu un client nou şi-l mai aveam şi pe Ethan în grijă (pentru că sunt îndărătnică, nu voiam să-i cer lui Matt nicio favoare). Aşa că îi rezervam mamei cam trei ore pe zi.

Sfârşitul a fost rapid. Rozella m-a trezit pe la patru dimineață marțea trecută şi mi-a spus simplu: „Trebuie să veniți."

Din fericire, pusesem deja la punct un plan de urgență pentru acest moment împreună cu o nouă prietenă de-a mea pe nume Christine – care locuia două etaje mai sus în blocul meu şi care era membră cu drepturi depline în Clubul Mamelor Divorțate. Cu toate că Ethan a obiectat zgomotos, am reuşit să-l dau jos din pat şi să-l plasez la Christine, care l-a culcat imediat pe canapeaua ei, mi-a luat din mână hainele lui de şcoală şi mi-a promis că a doua zi de dimineață îl va duce ea la Allan-Stevenson.

Apoi am alergat pe scări, l-am rugat pe portar să-mi găsească un taxi şi i-am spus şoferului că are de la mine cinci dolari bacşiş dacă va traversa oraşul până la intersecția străzii 84 cu West End în cincisprezece minute.

A izbutit în zece. Un lucru foarte bun de altfel – pentru că mama s-a stins exact la cinci minute după ce am păşit pragul casei.

Am găsit-o pe Rozella, stând la capătul patului,

suspinând tăcut. M-a luat în braţe şi mi-a spus:

— Încă mai e printre noi, dar nu realizează.

Nişte vorbe foarte frumoase pentru a-mi transmite că mama intrase în comă. Fapt care m-a uşurat întru câtva – chiar dacă nu recunoştea, se temea îngrozitor de momentul morţii. De cuvintele finale. Deoarece nu există cuvinte finale *potrivite.* Oricum nu mă mai putea auzi – aşa că numai eu aş fi beneficiat de orice declaraţii melodramatice de genul *„Te iubesc, mami!“* În astfel de clipe unice, cuvintele par ieftine. Şi nimic nu poate diminua sentimentul de vinovăţie.

M-am aşezat pe pat, am apucat mâna caldă a mamei şi am strâns-o tare, încercând să retrăiesc primele mele amintiri cu ea. Brusc am revăzut-o: o femeie tânără, drăguţă, ţinând în pumnul ei mânuţa mea de numai patru ani, pe când ne îndreptam spre terenul de joacă din parcul Riverside. Nu era o amintire semnificativă sau vitală, ci doar ceva obişnuit. Pe atunci, avea cu cincisprezece ani mai puţin decât am eu acum. Ce repede am uitat toate plimbările din parc sau vizitele de urgenţă la medicul pediatru atunci când mă îmbolnăveam de amigdalită. Sau când mă lua de la şcoală şi rătăceam prin oraş după pantofi şi haine. Ori când mergeam la întâlnirile mele de la Cercetaşe sau toate celelalte care vin o dată cu „meseria” de părinte. Şi mi-am mai amintit cât de tare s-a chinuit mama cu mine şi cum eu n-am înţeles-o niciodată şi cât mă uram pentru nevoia stringentă de a fi în preajma ei. Mi-aş fi dorit să-i fi adus mai multă fericire. Iar când aveam patru ani, mă dădea cu sania, se aşeza în leagăn lângă mine, balansându-ne înainte şi înapoi. Mamă şi fiică apropiindu-se tot mai tare de cer, într-o zi de toamnă a anului 1959, când soarele strălucea, iar lumea mea era sigură, confortabilă, iubitoare şi apărată de râsul ei…

A tras aer în piept de trei ori. Apoi s-a lăsat tăcerea. Cred că am stat nemişcată alte cincisprezece minute, fără să-i dau drumul la mână, simţind cum răceala se

instalează treptat. Într-un târziu, Rozella m-a apucat blând de umeri şi m-a ridicat în picioare. În ochii ei se zăreau lacrimi, în ai mei nimic. Poate pentru că eram mult prea încremenită ca să plâng.

Rozella s-a aplecat şi a închis ochii mamei. Apoi s-a închinat şi a rostit un Ave Maria. Eu m-am implicat într-un alt soi de ritual: m-am dus în sufragerie, mi-am turnat un pahar mare de scotch, l-am dat pe gât, după care am ridicat receptorul şi am format 911.

— Ce fel de urgență doriți să raportați? mă întrebă operatoarea.

— Nu este o urgență, am zis. Doar o moarte.

— Ce fel de moarte?

— Naturală.

Dar aş fi putut să adaug: „O *moarte foarte liniştită. Demnă, Stoică. Fără lamentări.”*

Mama a murit precum a trăit.

Am stat lângă pat, ascultând-o pe Rozella cum spală vasele. Cu trei zile înainte, mama încă se mai afla aici. Din senin, mi-am amintit ce-mi spusese recent un tip pe nume Dave Schroeder. Dave scria articole pentru diverse reviste. Era deştept la culme, umblat prin lume, dar încă mai încerca să-şi facă un nume acum, la patruzeci de ani. Ieşisem cu el în oraş de vreo două ori. M-a lăsat baltă după a doua întâlnire, când a văzut că n-am de gând să mă culc cu el. Dacă ar fi aşteptat cea de-a treia întâlnire, poate că norocul i s-ar fi schimbat. În fine, Dave mi-a spus o poveste extraordinară: se afla în Berlin chiar în noaptea căderii Zidului. Un an mai târziu a descoperit că monstruoasa structură – bastionul definitoriu şi pătat de sânge al Războiului Rece – dispăruse de parcă n-ar fi existat niciodată. Până şi faimosul Punct de Control Vamal fusese demolat, iar în locul Misiunii Comerciale bulgare din partea de est a punctului de control apăruse un magazin cu reduceri Benetton.

— Era ca şi cum acest lucru teribil, această piatră de hotar crucială a istoriei secolului douăzeci nu existase

niciodată, mi-a relatat Dave. Şi m-a pus pe gânduri: din clipa în care un conflict se stinge, distrugem şi orice urme ale respectivului conflict. Vorbim despre o trăsătură umană de bază: igienizarea trecutului ca să putem merge mai departe.

Am privit din nou spre patul mamei. Şi mi-am adus aminte de cearşafurile murdare, de pernele îmbibate cu sudoare, de felul în care aproape că rupea salteaua cu unghiile până când morfina reuşea să-şi facă efectul. Acum, totul arăta curat, cu lenjerie proaspăt spălată şi cuvertură ce tocmai venise de la curățătorie. Ideea că ea a murit în acest loc mi s-a părut dintr-o dată supranaturală, imposibilă. Peste o săptămână – după ce eu şi Rozella vom fi aranjat apartamentul şi angajații de la Goodwill Industries vor fi venit să ridice mobila pentru a fi donată – ce dovezi tangibile vor mai rămâne, care să mărturisească lumii despre existența ei pe acest pământ? Câteva obiecte personale (inelul de logodnă, una sau două broşe), nişte fotografii şi…

Nimic altceva, bineînțeles cu excepția spațiului pe care ea îl va ocupa în permanență în mintea mea. Un spațiu pe care-l va împărți acum cu tatăl pe care nu-l cunoscusem niciodată.

Iar când eu şi Charlie vom muri… *punct.* Cam atât pentru Dorothy şi Jack Malone. Impactul lor asupra omenirii se va risipi într-o secundă. Aşa cum ultima amintire despre mine îi va aparține lui Ethan. Atât timp cât va trăi…

M-am cutremurat şi, brusc, mi s-a făcut rece. Am simțit nevoia unui alt pahar de scotch. Am intrat în bucătărie. Rozella era la chiuvetă, termina de spălat ultimele vase. Meg stătea la masa micuță acoperită cu muşama. O țigară ardea încet într-o farfurie (mama nu avea nicio scrumieră în casă), iar lângă paharul pe jumătate plin se zărea o sticlă de tărie.

— Nu te mai uita aşa dezaprobator la mine, spuse Meg. M-am oferit s-o ajut pe Rozella.

— Eu mă gândeam la ţigări.

— Nu mă deranjează, interveni Rozella.

— Mama ura fumul de ţigară, am zis eu.

Am tras un scaun, m-am aşezat, apoi m-am întins spre pachetul de Merits din care am scos o ţigară şi am aprins-o. Meg mă privea uluită.

— Să-i anunţ pe cei de la Reuters? mă ironiză ea. Ori poate să sun la CNN?

Am zâmbit şi am expirat un rotocol mare de fum.

— Mă tratez şi eu o dată sau de două ori pe an. La ocazii speciale. Ca aceea când Matt mi-a comunicat că mă părăseşte. Sau când mi-a dat mama telefon în aprilie şi mi-a spus că intră în spital pentru analize, dar că nu e nimic grav…

Meg îmi turnă o porţie mare de whisky şi împinse paharul spre mine.

— Dă-l pe gât, iubito.

M-am supus fără să crâcnesc.

— De ce nu plecaţi cu mătuşa dumneavoastră? mă întrebă Rozella. Isprăvesc eu aici.

— Rămân.

— Ce prostie! spuse Meg. Oricum cecul meu de la Ajutorul Social a sosit ieri, aşa că mă simt în formă şi gata să ingurgitez ceva cu mult colesterol… cum ar fi o friptură. Ce părere ai dac-am rezerva noi o masă la Smith and Wollensky's? Ai văzut vreodată ce Martini se serveşte acolo? Mare cât un acvariu pentru peşti.

— Păstrează-ţi banii. Rămân aici la noapte.

Meg şi Rozella schimbară o privire îngrijorată.

— Cum adică *la noapte*? se miră Meg.

— Adică am de gând să dorm aici la noapte.

— N-ar trebui să faceţi asta, spuse Rozella.

— Declaraţia anului, mormăi supărată mătuşa mea.

— Am hotărât. Dorm aici.

— În cazul ăsta, dacă tu stai aici, atunci stau şi eu, spuse Meg.

— Exclus. Vreau să fiu singură.

— Ei, chiar că te-ai țăcănit.

— Vă rog s-o ascultați pe mătuşa dumneavoastră, mă rugă Rozella. Să rămâneți singură aici peste noapte… nu e o idee foarte bună.

— Mă descurc eu.

— N-aş fi aşa sigură, mă înțepă Meg.

Dar în ciuda insistențelor lor nu m-am lăsat convinsă. După ce i-am plătit lui Rozella (n-a vrut să accepte bani în plus de la mine, însă i-am vârât în mână o sută de dolari şi am refuzat să-i primesc înapoi), am reuşit în sfârşit s-o ridic de la masă pe Meg în jur de ora cinci. Ne amețisem amândouă de la atâta scotch… pierdusem şirul după cel de-al patrulea pahar.

— Ştii, Katie, spuse ea în timp ce o ajutam să-şi îmbrace pardesiul, cred că eşti ahtiată după pedepse.

— Îți mulțumesc pentru o caracterizare atât de sinceră a defectelor mele.

— Pricepi la ce mă refer. Ultimul lucru pe care ar trebui să-l faci în noaptea asta este să stai singură în apartamentul mamei tale moarte. Dar *exact* asta vei face. Şi chestia asta mă zăpăceşte ca naiba.

— Vreau să fiu singură un timp. *Aici.* Înainte să mă despart definitiv de locul ăsta. Înțelegi?

— Normal că înțeleg. Aşa cum înțeleg şi autoflagelarea.

— Ce mai semeni cu Matt! Întotdeauna spunea că am un talent real pentru nefericire.

— Uite ce-i, să-l ia dracu' pe arivistul ăla. Mai ales că el şi-a dovedit din plin talentul în *crearea* nefericirii.

— Poate că are dreptate. Uneori mă gândesc…

Vocea mi s-a stins, pentru că nu mai voiam să termin propoziția.

— Haide, varsă tot, mă îndemnă Meg.

— Nu ştiu. Uneori cred că fac lucrurile tare prost.

Meg îşi dădu ochii peste cap.

— Bine ai venit în rândurile rasei umane, iubito.

— Realizezi ce vreau să spun.

— La drept vorbind, nu prea ştiu. Ai un serviciu bun,

un copil extraordinar…

— *Cel mai bun* băiat.

Meg îşi ţuguie buzele şi, preţ de o secundă, pe chipul ei se aşternu tristeţea. Deşi rareori vorbea despre asta, ştiam că lipsa copiilor în viaţa ei reprezenta o sursă dureroasă de regrete. Şi mi-am amintit ce mi-a zis după ce am anunţat-o că rămăsesem însărcinată: „Ascultă-mă bine. Poate că n-am reuşit eu să mă mărit, dar n-am dus niciodată lipsă de bărbaţi. Cei mai mulţi dintre ei sunt inutili, nişte laşi nenorociţi care o iau la goană atunci când realizează că eşti o femeie independentă. De fapt, singurul lucru bun pe care ţi-l poate oferi un tip este un copil."

— Păi, şi-atunci de ce n-ai rămas gravidă?

— Pentru că în anii cincizeci şi şaizeci – când aş fi putut – ideea unei mame singure se bucura de acceptul societăţii cam tot atât cât s-ar fi bucurat guvernul nostru dacă s-ar fi apucat să sprijine programul spaţial sovietic. O mamă necăsătorită era imediat etichetată drept o proscrisă – iar eu n-am avut suficient tupeu cât să înfrunt un asemenea statut. Probabil ca, în fond, sunt o laşă.

— Cred că ultimul lucru pe care-l poate spune cineva despre tine este că ai fi o laşă. Adică, dacă iei lucrurile cum trebuie la puricat, eu sunt laşa familiei…

— Te-ai măritat. Ai un copil. Din punctul meu de vedere eşti curajoasă.

Imediat a schimbat subiectul conversaţiei şi din clipa aceea nu am mai discutat niciodată despre lipsa copiilor în viaţa ei. De fapt, rarele ocazii în care lăsa garda jos se iveau tot în astfel de momente – când menţionarea lui Ethan era însoţită de o undă de melancolie pe care însă o alunga mai apoi cu viteza luminii.

— Ai perfectă dreptate, e cel mai bun copil din lume, adăugă ea. Şi, da, căsnicia ta a crăpat. Dar uite-te şi tu cu ce comoară te-ai ales!

— Ştiu…

— Păi, şi-atunci de ce eşti aşa de încrâncenată?

Pentru că... Oh, Doamne... Habar n-aveam cum să explic emoțiile acelea ambigue şi chinuitoare deopotrivă – o frustrare teribilă cauzată atât de propria persoană, cât şi de situația în care ai ajuns.

Eram prea obosită – şi prea beată – ca să mai despic firul în patru. Aşa că m-am mulțumit să clatin din cap şi să-i spun:

— Am priceput, Meg.

— Ce păcat că mama ta nu te-a educat în spiritul catolic. Ai fi fost un exemplu de penitență.

Am pornit spre lift. Când am trecut prin hol, Meg şi-a strecurat mâna pe sub brațul meu ca să se sprijine mai bine.

Portarul a chemat un taxi. I-a deschis portiera, iar eu am ajutat-o să se urce în maşină.

— Sper din toată inima că tăria aia o să te dărâme, mi-a zis ea, pentru că nu vreau să mi te închipui acolo sus gândind, gândind şi iar gândind...

— Nu e nimic rău să gândeşti...

— Ba e periculos pentru sănătate.

S-a agățat de mine cu putere.

— Sună-mă mâine după ce ieşi din Zona Crepusculară. Promiți?

— Da, promit.

M-a privit direct în ochi.

— Tu eşti copilul meu, mi-a mai zis.

M-am întors în casă. Am stat în fața uşii cel puțin un minut înainte să-mi iau inima-n dinți şi să intru.

Tăcerea dinăuntru te copleşea. Primul gând care mi-a trecut prin cap: *Cară-te!* Dar m-am forțat să mă duc la bucătărie şi să pun la loc ultimele farfurii. Am şters muşamaua de două ori, după care m-am ocupat de toate suprafețele din încăpere. Am găsit nişte detergent Comet şi am frecat zdravăn chiuveta. Am descoperit şi un spray Pledge şi nu m-am potolit până n-am lustruit toată mobila. Am intrat în baie apoi, unde am încercat să ignor

tapetul care se scorojea şi petele mari de umezeală ce se lăţeau pe tavan. Am luat o perie şi m-am apucat de treabă. Mai întâi vasul de toaletă, apoi cada pe care, oricât am curăţat-o timp de un sfert de oră, nu am reuşit s-o scap de petele incrustate de rugină. Chiuveta arăta şi mai rău. Am frecat-o şi pe aceasta ca o maniacă... neglijând faptul că încă mai purtam costumul meu cel negru pentru ocazii speciale (un obiect de vestimentaţie absurd de scump, de un şic Armani incredibil, pe care Matt mi-l dăruise cu cinci ani în urmă de Crăciun – şi care, mai târziu am realizat, reprezenta un cadou ce ascundea un ditamai sentimentul de vinovăţie, având în vedere că Matt m-a lovit cu o a doua surpriză imensă în cursul lunii ianuarie când m-a anunţat că s-a îndrăgostit de o anume Blair Bentley şi că se hotărâse să încheie fără drept de apel căsnicia noastră).

Într-un târziu, n-am mai suportat corvoada asta de spălătoreasă, aşa că m-am prăbuşit peste chiuvetă, cu bluza mea albă îmbibată de apă şi chipul asudat. Căldura din apartamentul mamei atingea întotdeauna nivelul unei saune şi brusc am simţit nevoia să fac un duş. Am deschis dulăpiorul cu medicamente ca să văd ce şampon şi ce săpun pot să folosesc. În faţa ochilor mi-au apărut zece flacoane de Valium şi douăsprezece fiole de morfină, punguţele cu ace hipodermice, cutii cu irigatoare pentru clismă, dar şi cateterul lung şi subţire pe care Rozella trebuia să-l introducă în uretra mamei pentru a-i scoate urina. După aceea am observat pachetele cu scutece pentru adulţi înghesuite într-un colţ sub toaletă, deasupra unei oliţe de noapte din plastic. M-am trezit gândindu-mă: cineva, undeva, fabrică şi comercializează asemenea produse. Isuse, probabil că valoarea lor de piaţă este una în urcare. Pentru că dacă e să alegem o certitudine a vieţii, atunci aceasta ar fi: dacă trăieşti suficient, tot în scutece sfârşeşti. Iar dacă eşti ghinionist şi, hai să spunem, te alegi cu un cancer uterin la patruzeci de ani, spre sfârşitul dramei tale tot vei avea

nevoie de scutece. Şi…

Pe neaşteptate făceam ceea ce-mi jurasem întreaga zi că n-o să mi se întâmple.

Nu-mi amintesc câtă vreme am plâns – pentru că eram de neconsolat. Frânele emoționale dispăruseră. Mă lăsasem în brațele furiei dezlănțuite a durerii. O revărsare fără limite de angoasă şi vină. Angoasă pentru că rămăsesem singură în lumea mare şi rea. Vină, pentru că toată viața mea de adult mi-o petrecusem încercând să ocolesc confruntările cu mama. Acum, că scăpasem definitiv de ea, m-am întrebat: de ce *dracu'* ne certam la urma urmei?

Am strâns marginea chiuvetei cu putere. Stomacul mi se urcase în gât. Am căzut în genunchi şi abia am izbutit să ajung deasupra vasului de toaletă în timp util. Scotch. Şi mai mult scotch. Şi un prisos de bilă.

M-am ridicat în picioare, clătinându-mă. Nişte bale maronii mi se scurgeau de pe buze spre costumul meu negru de calitate. M-am întors la chiuvetă, am învârtit robinetul de apă rece, mi-am vârât gura sub jetul binefăcător şi m-am clătit de vomă. Aproape că am smuls sticla imensă de apă de gură Lavoris de pe toaletă – oare de ce numai bătrânelele mai folosesc Lavoris? – i-am desfăcut capacul de plastic şi mi-am turnat o doză zdravănă de soluție astringentă cu gust de scorțişoară. M-am clătit bine şi am scuipat totul în chiuvetă. După aceea, m-am îndreptat spre dormitor, smulgându-mi hainele una câte una.

Când am ajuns lângă patul mamei nu mai aveam decât chiloții şi sutienul pe mine. Am scotocit prin sertarele ei, căutând un tricou… Apoi mi-am dat seama că mama nu era chiar o reprezentantă a generației Gap. Aşa că m-am mulțumit cu un vechi pulover crem pe gât: probabil foarte la modă printre băieții de mingi de la finala Harvard-Yale din toamna anului 1942. Mi-am scos şi lenjeria de corp, după care mi-am tras puloverul care atârna pe mine cam până pe la genunchi. Duhnea a naftalină şi pielea mă

mânca din cauza lânii. Nu-mi mai păsa însă. M-am strecurat între cearşafuri. În ciuda căldurii insuportabile din apartament, patul era bizar de răcoros. Am luat o pernă şi m-am agățat de ea ca şi cum ar fi reprezentat ultimul lucru de pe pământ care mi-ar fi putut oferi echilibru.

Dintr-o dată m-a cuprins o nevoie copleşitoare să-mi îmbrățişez fiul. Am izbucnit în plâns. Parcă eram Fetița Pierdută din poveste şi m-am detestat pentru criza asta de văicăreală. La un moment dat m-am întrebat de ce încăperea se înclina din ce în ce mai tare ca o barcă pe ape agitate. Am adormit.

Şi-apoi telefonul a început să zbârnâie.

Am avut nevoie de o secundă sau două ca să devin lucidă. Veioza de lângă pat încă mai ardea. Mi-am mijit ochii spre ceasul digital vechi de pe noptieră – un ceas atât de vechi, de prin anii *'70,* care schimba numerele mecanic. 9:48 seara. Dormisem vreo trei ore. Am reuşit să îngaim:

— Alo?

Din cauza somnului profund, vocea mi se îngroşase nefiresc şi la capătul celălalt al firului s-a lăsat o tăcere lungă. După aceea am auzit un glas de femeie.

— Iertați-mă, am greşit numărul.

Legătura s-a întrerupt. Am pus receptorul în furcă. Am stins lumina. Şi am considerat încheiată această zi cumplită.

Trei

M-am trezit pe la şase dimineaţa. Preţ de aproximativ zece secunde, m-am simţit curios de fericită. Pentru că, pentru prima dată în ultimele cinci luni, reuşisem să dorm în sfârşit opt ore fără întrerupere. Apoi însă m-au năpădit toate amintirile. Şi m-am întrebat câtă disperare nenorocită şi dureroasă îmi chinuise sufletul ca să rămân peste noapte în casa mamei?

M-am ridicat în picioare, m-am târât până în baie, m-am privit în oglindă şi am hotărât să nu mai fac aceeaşi greşeală niciodată. Am urinat, mi-am stropit faţa cu apă rece şi m-am clătit cu Lavoris: trei reprize de gargară care îmi permiteau să părăsesc apartamentul fără gustul acru de cocleală.

Costumul meu duhnea a vomă. În timp ce mă îmbrăcam, m-am străduit din răsputeri să ignor izul nesuferit şi petele de pe el. Am aranjat patul, mi-am luat pardesiul, am stins toate luminile şi am trântit uşa în urma mea. Meg avea dreptate: chiar că eram ahtiată după penitenţă. Şi m-am decis ca data viitoare când voi vedea apartamentul să fie şi ultima oară.

Fiind mult prea devreme, n-am dat nas în nas cu niciuna dintre vecinele mamei, nici în lift, nici în hol. Am răsuflat uşurată, pentru că n-aş mai fi suportat o altă serie de condoleanţe false. (Totodată mă îngrijora şi ideea că oamenii ar putea crede că vizionează un remake în variantă feminină a filmului *Un weekend pierdut*[4].) Portarul de noapte – prăbuşit într-un fotoliu de lângă şemineul electric – nici nu m-a băgat în seamă când am trecut pe lângă el. Pe West End Avenue rulau vreo douăsprezece taxiuri goale. Am oprit unul şi i-am dat şoferului adresa mea, după care m-am lăsat cu toată greutatea pe bancheta din spate.

Până şi pentru o localnică blazată ca mine, Manhattan-ul încă mai are ceva magic în zori. Poate datorită străzilor

pustii. Sau poate mulțumită strălucirilor amestecate ale stâlpilor de iluminat şi ale soarelui care răsare. Totul este atât de calm, atât de liniştit. Ritmul trepidant al oraşului e amuțit pentru moment. În aer pluteşte echivocul şi aşteptarea. Dis-de-dimineață, nimic nu pare sigur… şi totul pare posibil.

Apoi însă, vălul nopții se ridică. Manhattan-ul începe să prindă viață. Realitatea e necruțătoare. Pentru că în lumina aspră a zilei, posibilitățile dispar.

Locuiesc pe strada 74 la intersecția a două bulevarde. Este un bloc urât, robust, din cărămidă albă – genul preferat de constructori prin anii '60 şi care acum caracterizează atât de cenuşiu zona lipsită de haz Upper East Side dintre strada 3 şi Riverside. Pentru că sunt o fată din West Side (născută şi crescută acolo!), am considerat întotdeauna această parte a oraşului drept echivalentul urban al înghețatei de vanilie: plictisitoare, insipidă, fără vână. Înainte să mă căsătoresc, am locuit ani de zile pe strada 106, în apropiere de Broadway – adică într-o zonă ce numai monotonă nu e. Îmi plăcea la nebunie aspectul pestriț şi exuberant al vecinătății – băcăniile haitiene, bodegile portoricane, vechile magazine evreieşti cu delicatese, librăriile excelente de lângă Universitatea Columbia, dar şi Cafeneaua West End unde jazzul se afla la el acasă. Însă apartamentul meu – uluitor de ieftin – era micuț. Iar Matt avea un apartament cu chirie fixă pe strada 74, care aparținea familiei sale de mult timp (îi revenise lui după ce bunicul său murise). La 1.600 de dolari pe lună reprezenta chiar o ocazie, ca să nu mai vorbesc şi că era cu mult mai spațios decât celula mea din junglă.

Amândoi uram apartamentul. Mai ales Matt – care se simțea stânjenit că este nevoit să trăiască într-un cartier atât de demodat şi tot îmi spunea că o să ne mutăm în districtul Flatiron sau în Grammercy Park imediat ce va pleca de la PBS şi va accepta postul mult mai bine plătit de senior producer la NBC.

Ei bine, da, şi-a luat slujba de la NBC. Şi s-a mutat şi în Flatiron – numai că împreună cu vorbăreața aia blondă şi tunsă scurt, Blair Bentley. Iar eu am rămas cu apartamentul îngrozitor din strada 74 – pe care nu-l pot părăsi, pentru că acum reprezintă o adevărată ocazie pentru mine (am prieteni cu copii care nici măcar nu pot găsi o casă cu două camere în Astoria pentru 1600 de dolari pe lună).

Constantine, portarul din schimbul de zi, se afla la post când am coborât din taxi. Are în jur de şaizeci de ani – aparține unei prime generații de imigranți greci, încă mai locuieşte cu mama lui în Astoria şi nu prea agreează ideea de femei divorțate cu copii… şi le urăşte mai ales pe harpiile care chiar se duc la muncă şi-şi câştigă singure existența. În plus, mai are şi înclinații de turnător – îi verifică întotdeauna pe oameni, întotdeauna pune genul acela de întrebări încuietoare, care te face să înțelegi că te-a luat la ochi. Mi s-a pus un nod în gât când l-am văzut deschizând portiera taxiului. Observasem cât de tare îl interesa starea mea jalnică.

— Ați avut o noapte lungă, domnişoară Malone? mă întrebă el.

— Nu… o dimineață timpurie mai degrabă.

— Ce mai face puştiul?

— Bine.

— E sus, doarme?

Întocmai. A stat singur toată noaptea, jucându-se cu colecția mea de cuțite de vânătoare şi cercetând biblioteca mea cu casete video S&M.

— Nu, rămâne la tatăl lui peste noapte.

— Să-i transmiteți salutări lui Matt din partea mea, domnişoară Malone.

Oh, *mulțumesc.* Şi da, n-avea grijă, că am priceput felul în care ai pus accentul pe *domnişoară.*

Te-ai lins pe bot de bacşiş cu ocazia Crăciunului, *malacca*{5} (singura înjurătură din greacă pe care o ştiam).

Am luat liftul până la etajul patru. Am descuiat cele

trei yale de la uşă. În apartament domnea o liniște înfiorătoare. M-am dus direct în camera lui Ethan. M-am aşezat pe patul lui. Am mângâiat perna cu Power Rangers (OK, eu consider că Power Rangers e o prostie infernală – dar încercați să purtați o discuție despre estetica lenjeriei cu un băiat de şapte ani). Am privit toate cadourile cumpărate de Matt ca să-şi mai spele din vină: un computer iMac, zeci de CD-uri, role ultimul răcnet. Apoi m-am uitat la toate cadourile pe care i le cumpărasem recent din acelaşi motiv: o Godzilla cu baterii, un set complet cu scene de luptă din Power Ranger, vreo douăzeci de jocuri de puzzle. M-a copleşit tristețea. Toate fleacurile, toate porcăriile astea – dăruite pentru diminuarea remuşcărilor părinteşti. Aceleaşi remuşcări care mă chinuie când – de două sau trei ori pe săptămână – trebuie să rămân până mai târziu la birou sau să merg la vreo cină de afaceri şi prin urmare sunt obligată s-o aduc pe Claire (bona australiană part-time, care îl ia pe Ethan de la şcoală şi are grijă de el până când ajung eu acasă) să stea la mine. Cu toate că Ethan rareori mă ceartă pentru aceste absențe din timpul serii, mă simt mereu înfiorător şi mă apasă greutatea unui megasentiment de vină că, dacă Ethan va deveni un sociopat (sau se va prăbuşi psihic la vârsta de şaisprezece ani), atunci cauza principală vor fi venirile mele târzii în noapte. Pe de altă parte, munca îmi plăteşte chiria, jumătate din educația lui, îmi achită facturile… şi (aş mai îndrăzni să adaug) conferă vieții mele un sens şi un scop. Vă garantez că femeile ca mine nu câştigă în ziua de astăzi. Pe de-o parte, trebuie să suporți toate prostiile alea cu „valorile de familie” postfeministe care mizează pe cartea „copiii au nevoie de mame care să stea acasă cu ei”. Pe de altă parte, te loveşti de exemplul depresiv al anumitor membre din generația mea care au hotărât să-şi asume rolul de mame eroine în suburbii şi se țăcănesc încetul cu încetul.

Când eşti mamă, *divorțată* şi angajată pe deasupra,

suferi de vină stereofonică… pentru că nu numai că fiul tău *nu* te găseşte acasă când vine de la şcoală, dar parțial te învinovățeşti şi pentru subminarea senzației de siguranță a copilului. Încă îmi mai amintesc ochii larg deschişi şi plini de confuzie ai lui Ethan, uluirea lui terifiantă, când, cu cinci ani în urmă, am încercat să-i explic că tati o să locuiască de aici înainte în altă parte.

M-am uitat la ceas. Şase şi patruzeci şi opt de minute. Am fost tentată să mă arunc într-un taxi şi să mă duc la Matt. Apoi însă m-am văzut rătăcind ca o maniacă sărită de pe fix prin fața clădirii fostului meu soț, aşteptându-i să iasă. Mă temeam, de asemenea, şi să nu dau peste *Ea* şi să nu cumva să-mi pierd firea (ha!). În orice caz, Ethan s-ar fi putut panica dacă m-ar fi văzut în fața clădirii tatălui său şi ar fi putut crede (aşa cum se mai întâmplase şi cu alte ocazii) că mami şi tati s-au împăcat. Un lucru care nu se va petrece. Niciodată.

Aşa că am intrat în camera mea, m-am dezbrăcat de costumul scârbos şi m-am dus la duş, unde am stat sub apa fierbinte aproximativ zece minute. Apoi mi-am pus pe mine un halat de baie, mi-am înfăşurat părul într-un prosop şi am intrat la bucătărie ca să-mi prepar nişte cafea. În timp ce apa fierbea în ibric, am pus în funcțiune robotul telefonic şi am ascultat toate mesajele de ieri.

Erau nouă cu totul – cinci de la diverşi prieteni şi colegi de serviciu, care-şi ofereau sprijinul şi terminau cu fraza standard pe care i-o spui unei persoane îndoliate: *dacă e ceva ce putem face pentru tine.* (Care, deşi extrem de formală, te înduioşa puțin.) Mai era un mesaj de la Matt – primit la opt şi jumătate seara, care mă anunța că Ethan se simțea bine, că se distraseră de minune, că tocmai ce-l băgase în pat şi, desigur, „că dacă poate face ceva pentru mine…”

Prea târziu pentru asta, amice. Mult prea târziu.

Normal că nici mătuşa mea nu se lăsase mai prejos. Un mesaj clasic de la Meg:

„Bună, eu sunt. Am crezut că până la urmă ți-a venit

mintea la cap şi te-ai întors acasă. M-am înşelat. N-am de gând să te deranjez în apartamentul mamei tale, pentru că (a) s-ar putea să mă tragi de urechi şi (b) probabil că vrei să fii singură cuc. Dar dacă te-ai hotărât cumva că ai făcut destulă penitență pentru o seară şi te-*ai* întors acasă, sună-mă… atâta vreme cât e o oră rezonabilă. Ceea ce pentru mine înseamnă în jur de trei dimineața. Te pup, iubito. Sărută-l şi pe Ethan din partea mea. Şi nu uita să iei medicamentul."

Când Meg zicea *medicament,* se referea bineînțeles la whisky.

În sfârşit, mai aveam două mesaje goale. Primul (conform robotului, care înregistrează ora apelului) la 18:08; al doilea la 21:44. Ambele ieşeau în evidență prin cele câteva momente stranii de tăcere… atunci când persoana de la celălalt capăt al firului nu ştie dacă să spună sau nu ceva. Urăsc când oamenii procedează astfel. Deoarece mă fac să mă simt vulnerabilă, mă înfricoşează. Îmi accentuează starea de singurătate.

Apa a început să bolborosească. Am oprit flacăra, am luat cafetiera şi un borcan cu cafea French Roast proaspăt măcinată din care am pus o cantitate cam pentru şapte ceşti. Am adăugat apa fierbinte şi am împins cu putere capacul de presare. După aceea mi-am turnat o cană mare. Am băut-o repede, aşa că am umplut cana la loc. După o altă înghițitură de lichid fierbinte (am o gură ca azbestul) şi după ce am aruncat o privire spre ceasul de la mână (7:12), am hotărât că sunt în stare să-l sun pe Matt.

— A… a… aloooo…

Vocea de la capătul firului era cât se poate de adormită şi aparținea unei femei. *Ea.*

— Ăăăă… salut… am spus eu bâlbâindu-mă groaznic. Aăăă, Ethan, ăăă… e acolo?

— Ethan? Cine e Ethan?

— Dar tu cine crezi că e Ethan?

Remarca mea a trezit-o de-a binelea.

— Scuze, scuze. *Ethan*. Desigur că ştiu cine…

— Pot să vorbesc cu el?

— Păi, încă mai e aici? întrebă ea.

— Draga mea, chiar nu cunosc răspunsul la întrebarea ta, am replicat, pentru că *nu* sunt acolo.

Acum chiar că o băgasem în ceaţă.

— O să verific… Tu eşti, Kate?

— Exact.

— Hei, voiam să-ţi scriu… dar acum că ai sunat, voiam să-ţi spun că…

Treci la subiect, proasto.

— Ăăăă… să-ţi spun că îmi pare rău pentru mama ta.

— Mulţumesc.

— Ăăăă, în fine, dacă e ceva ce pot să fac pentru tine…

— Dă-mi-l pe Ethan, te rog.

— Aaaa… sigur că da.

Am auzit-o şoptind ceva pe fundal. Apoi Matt a ridicat receptorul.

— Bună, Kate. Chiar mă întrebam cum a continuat ziua de ieri.

— Grozav. Nu m-am mai distrat aşa de ani de zile.

— Ştii foarte bine la ce m-am referit.

Am mai sorbit din cafea.

— M-am descurcat. Acum pot să stau de vorbă cu Ethan, te rog?

— Desigur, spuse el. E chiar aici.

L-am auzit pe Matt dându-i telefonul.

— Iubitule, eşti acolo? am întrebat.

— Bună, mami, mi-a zis Ethan destul de somnoros.

Starea de spirit mi s-a schimbat brusc. Pentru mine, Ethan e ca o pastilă de Prozac ale cărei efect este instantaneu.

— Ce face băieţelul mamei?

— Filmul de la IMAX a fost mişto. Nişte oameni urcau pe munte şi a început să ningă şi au dat de necaz.

— Şi cum se numea muntele pe care se căţărau ei?

— Am uitat.

Am râs.

— Şi după film, ne-am dus la magazinul cu jucării.

Nici nu-mi închipuiam altceva.

— Şi ce ți-a cumpărat tati?

— Un CD cu Power Rangers.

Excelent.

— Şi un joc Lego cu o navă spațială. Apoi am fost la televiziune…

De vis. Exact ce aveam nevoie să aud.

— …şi am găsit-o pe Blair. Şi ne-a dus pe mine şi pe tati în sala unde vorbesc ei în fața camerelor. Şi ne-am uitat la ea la televizor.

— Se pare că ai avut o după-amiază super.

— Blair a fost mişto de tot. Apoi am plecat cu toții la restaurant. Ăla din World Trade Center. Noaptea se vede tot oraşul de acolo. Şi a trecut şi un elicopter. Apoi au venit o grămadă de oameni la masa noastră să-i ceară lui Blair un autograf…

— Ți-e dor de mine, iubitule? am explodat eu.

— Da, mami, a răspuns oarecum dezumflat.

M-am simțit ca o idioată nevolnică.

— Te iubesc, Ethan.

— Pa, mami, a mai zis el şi a închis.

Dobitoacă, dobitoacă, dobitoacă. Niciodată n-ar trebui să aştepți ca un copil să te facă să te simți dorită.

Am rămas lângă telefon minute întregi, chinuindu-mă să nu cedez din nou nervos (îmi ajunseseră ultimele douăzeci şi patru de ore). După ce mi-am redobândit controlul, mi-am umplut cana cu cafea, am intrat în sufragerie şi m-am trântit pe canapeaua mare şi moale – ultima achiziție domestică majoră a lui Matt înainte de plecarea sa spectaculoasă.

Din păcate, el nu dispăruse cu adevărat din viața mea. De aici şi problemele inerente. Dacă nu l-am fi avut pe Ethan, despărțirea ar fi fost cu mult mai uşoară. Pentru că – după perioada inițială de şoc, mânie, durere şi jale – m-aş fi consolat cel puțin cu faptul că nu aveam să-l mai

văd niciodată.

Însă Ethan însemna că, fie ne convenea, fie nu, trebuia să continuăm să *interacționăm, să coexistăm, să conştientizăm prezența celuilalt* (alegeți dumneavoastră). Aşa cum a spus şi Matt în timpul oribilului proces de dinainte de divorț, numit „mediere": „De dragul tuturor, trebuie să stabilim nişte relații civilizate între noi." În mare, reuşisem acest lucru. După cinci ani de la eveniment, nu mai țipam unul la celălalt. Ne tratam unul pe altul (mai mult sau mai puțin) într-o manieră decentă. Ajunsesem la concluzia că, din nefericire, mariajul nostru fusese o greşeală imensă încă de la început. Dar, în ciuda eforturilor mele susținute de a închide acest capitol din viața mea, rănile încă mai sângerau şi acum.

Când i-am mărturisit asta lui Meg în timpul uneia dintre bețiile noastre săptămânale, ea mi-a zis:

— Iubito, poți să-ți spui la infinit că el nu te merita şi că a fost o greşeală imensă. Ideea e că *niciodată* n-o să-l uiți complet. Relația voastră a fost una prea puternică, prea plină de consecințe. Durerea va rămâne veşnic acolo. Este doar una dintre multele chestii putrede ale vieții: felul în care ea se transformă într-o acumulare de supărări mai mari sau mai mici. Dar supraviețuitorii – iar tu, iubito, cu siguranță faci parte din această categorie – găsesc până la urmă o modalitate prin care să îndure suferința. Deoarece, fie că-ți place sau nu, suferința e întru câtva interesantă şi totodată esențială. Pentru că oferă lucrurilor o doză de realitate. În plus, este şi motivul principal pentru care Dumnezeu a inventat băutura.

Bazați-vă pe Meg dacă vreți să aflați o viziune veselă irlandezo-catolică asupra vieții.

„De dragul tuturor, trebuie să stabilim nişte relații civilizate între noi."

Mda, scumpe Matt. Sunt de acord cu tine. Însă nici după atâta timp nu ştiu cum să mă rup. Ori de câte ori stau în sufragerie, un gând anume mă chinuie: totul este aleatoriu, nu? Să luăm, de exemplu, decorul interior al

acestui apartament. O canapea Pottery Barn mare, moale, cu tapițerie elegantă de culoare crem (cred că numele nuanței este Cappucino). Două fotolii asortate, o pereche de lampadare italieneşti cu picior şi o măsuță de cafea joasă, cu o mulțime de reviste aşezate în evantai pe blatul din lemn de fag. Am cheltuit o cantitate semnificativă de timp dezbătând problema mobilei. Aşa cum am discutat zile întregi despre parchetul din fag lăcuit, pe care l-am montat într-un final în această cameră. Şi despre aparatura high-tech din oțel cenuşiu pe care am ales-o de la IKEA din Jersey City (da, eram atât de serioşi cu privire la viața pe care ne-o construiam împreună, încât am călătorit până în Jersey să încropim mobila de bucătărie). Şi despre covorul țesut manual, de culoarea ovăzului, care a înlocuit zdreanța aceea îngrozitoare şi albastră ce-i aparținuse bunicului lui Matt. Şi despre patul Shaker-style cu picioare înalte care ne-a lăsat mai săraci cu 3.200 de dolari.

De aceea, la vederea sufrageriei rămân împietrită. Pentru că reprezintă un testament al numeroaselor discuții raționale despre acel lucru cunoscut sub denumirea de „viitor comun", chiar dacă persoanele implicate cred în secret că nu au niciun fel de viitor. S-a întâmplat să ne întâlnim într-un anumit moment al vieții când amândoi ne doream să punem bazele unei familii. Şi ne-am convins rapid că ne potrivim şi că merită să ne unim destinele.

Este incredibil cum te poți băga în nişte situații despre care ai ferma convingere că nu vor dura. Dar nevoia scuză mijloacele şi te determină să crezi că procedezi corect.

Telefonul începu să zbârnâie pe linia de interior, trezindu-mă din reverie. Am sărit de pe canapea, am traversat încăperea şi am răspuns.

— Bună ziua, domnişoară Malone.

— Da, Constantine.

— Am o scrisoare pentru dumneavoastră.

— Dar eu ştiam că poşta nu vine până la unsprezece.

— Nu e genul acela de scrisoare… ci una livrată personal.

— Cum adică livrată personal?

— Adică a venit cineva şi a adus-o.

Offf!

— Am priceput, Constantine. Eu voiam să te întreb când a fost adusă şi de către cine?

— Când a fost livrată? Păi, acum cinci minute.

M-am uitat la ceas. Şapte şi treizeci şi şase de minute. Cine naiba trimite un mesager cu o scrisoare la o oră aşa excentrică?

— Şi de cine a fost adusă, Constantine?

— Habar n-am. Un taxi a parcat în față, o femeie a coborât geamul, a întrebat dacă locuiți aici, eu i-am spus da, iar ea mi-a înmânat scrisoarea.

— Aşadar, o femeie a adus-o.

— Exact.

— Ce fel de femeie?

— Habar n-am.

— N-ai văzut-o?

— Era în taxi.

— Dar taxiul are şi el un geam.

— Am zărit-o vag de tot.

— Sunt sigură că ai băgat de seamă ceva mai mult…

— Uite care-i treaba, domnişoară Malone – am văzut ce-am văzut, adică *nimica,* OK?

— Bine, bine, am spus, dorind să pun capăt cât mai iute acestei scene parcă rupte din Abbot şi Costello. Trimite scrisoarea sus.

Am pornit spre dormitor, mi-am tras o pereche de blugi şi un tricou, apoi mi-am dat cu peria prin părul încâlcit. S-a auzit soneria, dar când am deschis uşa (păstrând lanțul tras în stilul tipic paranoid al unui adevărat newyorkez) n-am găsit pe nimeni. În schimb, pe jos, chiar lângă prag am zărit un plic mic.

L-am ridicat şi am trântit uşa în urma mea. Plicul avea

mărimea unei cărți poştale şi era confecționat dintr-o hârtie de bună calitate. O hârtie albastru-cenuşiu, cu o suprafață vălurită, plăcută la pipăit. Numele şi adresa mea fuseseră scrise pe partea din față cu o caligrafie măruntă, precisă. Cuvântul *Personal* era menționat în colțul din dreapta sus.

Am deschis plicul cu grijă. Înăuntru am descoperit partea superioară a unei foi cu adresa gofrată:

346 Vest Strada 77
Ap. 2B
New York, New York 10024
(212) 555.0745

Primul gând care mi-a trecut prin cap: că era aproape de casa mea. Am scos foaia de tot.

Scrisă cu acelaşi stil precis şi controlat. Avea data de ieri. Şi iată ce spunea:

> Stimată domnişoară Malone,
>
> M-am întristat profund când am citit în New York Times vestea morții mamei tale.
>
> Cu toate că nu ne-am mai întâlnit personal de foarte mulți ani, te ştiu de când erai o fetiță şi i-am cunoscut şi pe părinții tăi… din păcate nu am mai ținut legătura cu familia ta după ce ți-a murit tatăl.
>
> Vreau doar să-mi exprim condoleanțele pentru asemenea împrejurări dificile şi să-ți spun că am certitudinea că cineva te veghează chiar acum… aşa cum o face el de ani de zile.
>
> Cu stimă,
>
> Sara Smythe

Am citit scrisoarea din nou. Şi încă o dată. Sara Smythe? N-auzisem niciodată de ea. Dar ceea ce mă nedumerea cel mai tare era fraza *„cineva te veghează chiar acum… aşa cum o face el de ani de zile”.*

— Hai să te întreb ceva, mi-a spus Meg, o oră mai târziu, după ce am trezit-o ca să-i citesc scrisoarea. A scris cumva *el* cu E mare?

— Nu, am răspuns. Cu *e* mic.

— Atunci n-avem de-a face cu vreo nebună sectantă. Un E mare ar fi însemnat tipul din ceruri, Atotputernicul. Alfa şi Omega. Stan *şi* Bran.

— Dar eşti sigură că nu i-ai auzit niciodată pe ai mei pomenind de Sara Smythe?

— Hei, nu vorbim aici de căsnicia mea. Nu i-am cunoscut chiar pe toți cei cu care s-au întâlnit părinții tăi. Adică, mă îndoiesc că mama sau tatăl tău l-au cunoscut vreodată pe Karoli Kielsowski.

— Cine a fost Karoli… cum ziceai că se pronunță numele de familie?

— Kielsowski. A fost un cântăreț de jazz polonez, pe care l-am agățat într-o noapte de noiembrie în ’51 la Birdiand. O catastrofă în pat – dar o prezență plăcută şi un interpret deloc rău la saxofon.

— Nu pricep…

— Păi, e simplu… Eu şi tatăl tău ne plăceam, dar nu ne sufocam. Aşa că singurul lucru pe care-l ştiu e că probabil Sara Smythe s-a numărat printre cei mai buni prieteni ai lor. Desigur, toate astea se întâmplau acum vreo patruzeci şi cinci de ani, deci…

— În regulă, am înțeles. Dar tot nu pricep de ce a vrut să-mi aducă personal scrisoarea acasă? Cum de ştia unde locuiesc?

— Eşti trecută în cartea de telefon?

— Ăăăă, da.

— Poftim răspunsul. În ceea ce priveşte motivul pentru care a venit personal, habar n-am. Poate că a văzut anunțul decesului în ediția de ieri a Times-ului, şi-a dat seama că a ratat întrunirea şi pentru că nu voia să dea senzația că a întârziat cu condoleanțele, s-a hotărât să lase chiar ea scrisoarea în drum spre serviciu.

— Nu ți se pare că sunt prea multe coincidențe?

— Iubito, ai vrut o ipoteză, ți-am dat una.

— Crezi că exagerez?

— Cred că eşti doar obosită şi sensibilă. Şi că dai mult prea multă atenție unei biete scrisori de convenienţă. Dar dacă vrei să te lămureşti, dă-i un telefon damei. Şi-a trecut şi numărul acolo, corect?

— N-am de ce s-o sun.

— Atunci *n-o* suna. Şi pentru că veni vorba, promite-mi că nu-ți vei mai petrece încă o noapte în apartamentul mamei tale.

— Din punctul ăsta de vedere, stai liniştită.

— Mă bucur că ți-ai băgat mințile-n cap. Chiar începusem să mă îngrijorez că te-ai putea transforma într-un personaj debil de-al lui Tennessee Williams care-şi pune rochia de mireasă a mamei. Şi care bea bourbon. Şi care spune lucruri de genul: *„Îl chema Beauregard şi el a fost bărbatul căsătorit care mi-a frânt inima…”*

S-a oprit brusc.

— Of, iubito. Am o gură tare nenorocită câteodată.

— Lasă, nu-i nimic.

— Uneori nu ştiu când să-mi țin limba asta-n frâu.

— Tipic familiei Malone.

— Îmi pare aşa de rău, Katie…

— Gata. Am şi uitat.

— O să mă căiesc de trei ori.

— Cum zici tu. Te sun mai târziu, bine?

Mi-am umplut din nou cana cu cafea şi m-am întors pe canapeaua moale. Am băut cam jumătate din lichidul maroniu şi revigorant, după care m-am întins, acoperindu-mi ochii cu palmele, în încercarea de a mă rupe de tot ce mă înconjoară.

„Îl chema Beauregard şi el a fost bărbatul căsătorit care mi-a frânt inima…”

De fapt, numele lui era Peter. Peter Harrison. Iubitul meu dinaintea lui Matt. Din întâmplare şi şeful meu. Desigur, căsătorit.

Să clarificăm puțin lucrurile. Nu sunt o romantică prin

excelență. Nu mă las vrăjită cu uşurință. Nu mă îndrăgostesc până peste urechi. Mi-am petrecut cei mai mulți ani de la Smith fără prieten (deşi am mai avut câteva aventuri, atunci când simțeam nevoia unei nopți pasionale). Când am ajuns în New York după terminarea colegiului – şi m-am angajat temporar la o agenție de publicitate (inițial, o chestie de-o lună care accidental s-a dovedit a coincide cu minunata mea carieră) – n-am dus niciodată lipsă de companie masculină. Dar cei câțiva tipi cu care m-am culcat în tinerețe m-au acuzat de „îngâmfare" cronică. Nu eram neapărat o femeie rece. Dar pur şi simplu nu întâlnisem pe nimeni care să-mi stârnească sentimente adevărate, nebuneşti, pline de patimă.

Până când l-am cunoscut pe Peter Harrison.

Oh, ce proastă am fost. Şi cât de previzibil s-a petrecut totul. Mă apropiam binişor de treizeci şi cinci de ani. Tocmai mă angajasem la o nouă agenție – Harding, Tyrell şi Barney. Peter Harrison m-a angajat. Avea patruzeci şi doi de ani. Căsătorit. Doi copii. Arătos (desigur). Deştept de mama focului. În prima lună la birou, între noi s-a născut o relație ciudată, fără cuvinte; conştientizam prezența celuilalt. Când ne întâlneam – pe coridoare, în lift sau în sala de şedințe – ne vorbeam foarte frumos. Şi totuşi discuțiile noastre banale erau marcate de o nervozitate ascunsă. Am devenit timizi. Şi niciunul dintre noi nu se încadra în genul timid.

Apoi, într-o după-amiază târzie, el şi-a strecurat capul prin spațiul lăsat de uşa întredeschisă. M-a invitat să beau ceva cu el. Ne-am dus într-un bar micuț din colțul străzii. Imediat ce am început să vorbim, nu ne-am mai oprit. Am discutat vreo două ore – flecărind ca oamenii *meniți* să flecărească unul cu altul. Spiritele noastre s-au conectat, s-au unit, au fuzionat. Când, într-un final, el şi-a împletit degetele cu ale mele şi mi-a spus: *„Hai să plecăm de aici*", n-am stat pe gânduri nicio clipă. Îl doream cu atâta disperare, încât aş fi sărit pe el chiar

acolo în bar.

De-abia mult mai târziu, în noapte – lipită de el în pat, declarându-i că mă aprinsesem după el (şi auzindu-l confirmându-mi reciproca) –, i-am pus întrebarea pe care o evitasem mai devreme. Mi-a povestit că nu se întâmpla nimic îngrozitor între el şi soția sa, Jane. Erau împreună de unsprezece ani. Se potriveau într-o oarecare măsură. Îşi iubeau fetele. Aveau o viață liniştită. Dar o viață liniştită nu implică şi pasiune. Acea parte a căsniciei lor se consumase cu mulți ani în urmă.

— Şi-atunci de ce să nu-i accepți limitele confortabile?

— Până acum aşa am făcut, mi-a răspuns. Apoi te-am cunoscut pe tine.

— Şi?

M-a strâns tare la piept.

— Acum n-o să-ți mai dau drumul.

Aşa a început totul. Timp de un an am fost nedespărțiți, îşi petrecea fiecare oră liberă numai cu mine. Din punctul meu de vedere, niciodată suficient… însă asta sporea intensitatea aventurii. Urăsc teribil cuvântul „aventură” din cauza conotațiilor lui ieftine, sordide. Noi ne iubeam. Sincer, fără restricții. O dragoste care se împlinea între şase şi opt după-amiază, de două ori pe săptămână, în apartamentul meu. Şi deseori la prânz, într-un hotel din centrul oraşului, la trei blocuri distanță de birou. Desigur că voiam să-l văd mai des. Când nu era cu mine – mai ales noaptea târziu –, mă prăpădeam de dorul lui. Sufeream ca o nebună. Deoarece ştiam că găsisem, în sfârşit, singura persoană de pe lume care-mi era destinată. Cu toate acestea, luasem hotărârea să-mi controlez cât pot de bine sentimentele pentru Peter. Înțelegeam amândoi că ne-am implicat într-un joc periculos – şi că totul se putea duce de râpă dacă deveneam subiect de bârfă la serviciu… sau, şi mai rău, dacă Jane ar afla.

Prin urmare, la birou ne comportam mai degrabă formal. El îşi acoperea foarte bine urmele pentru frontul

de acasă – nu stârnea niciodată suspiciuni, întârziind mai mult decât trebuia, aducând la mine acasă aceleaşi obiecte de toaletă şi interzicându-mi să-l zgârii pe spate cu unghiile.

— Acesta o să fie primul lucru pe care-l voi face când ne vom muta împreună, i-am mărturisit, mângâindu-i uşor umerii.

Era o seară de decembrie, chiar înainte de Crăciun. Stăteam în pat, peste cearşafurile mototolite, cu trupurile încă asudate.

— Aştept cu nerăbdare, mi-a răspuns el, sărutându-mă apăsat. Pentru că m-am hotărât să-i spun lui Jane.

Adrenalina a început să-mi curgă prin vene.

— Vorbeşti serios?

— Mai serios ca niciodată.

I-am luat faţa în palme.

— Eşti absolut sigur?

— Da, absolut, mi-a confirmat el fără să şovăie.

Am hotărât de comun acord să nu-i dea vestea lui Jane decât după Crăciun – în fond nu mai erau decât vreo patru săptămâni. Ne-am înţeles, totodată, ca eu să mă apuc imediat să caut un apartament pentru noi. După ce mi-am tocit pantofii de atâta alergătură, am descoperit un apartament cu două dormitoare, de unde puteam vedea o parte din râu, la intersecţia dintre Riverside şi strada 112. Mai rămăseseră câteva zile până la Crăciun. M-am gândit să-i fac lui Peter o surpriză chiar a doua seară (când, ca de obicei, trebuia să ne întâlnim la mine pe la şase) şi să-l duc să vadă viitoarea noastră casă. A întârziat mai bine de o oră. Imediat ce a intrat în apartament, m-am speriat. Pentru că simţeam că este ceva în neregulă. S-a trântit pe canapea. M-am aşezat lângă el şi l-am luat de mână.

— Spune-mi, iubitule.

A refuzat să se uite în ochii mei.

— Se pare… că mă mut în LA.

Am avut nevoie de două sau trei secunde ca să pricep

informația.

— LA? *Tu?* Nu înțeleg.

— Ieri după-amiază, pe la cinci, am primit un telefon la birou. Era secretara lui Bob Harding, care m-a întrebat dacă pot să mă văd puțin cu preşedintele companiei. Adică *tout de suite.* Aşa că am urcat la etajul treizeci şi doi şi am intrat în biroul marelui om. Dan Downey şi Bill Maloney de la departamentul Afaceri Corporatiste erau acolo. Harding m-a poftit să iau loc şi a trecut direct la subiect. Creighton Anderson – managerul biroului din LA – tocmai îi anunțase că pleacă la Londra să lucreze pentru nu ştiu ce divizie Saatchi & Saatchi. Ceea ce însemna că postul de manager din LA era acum disponibil şi că Harding mă urmărea de ceva timp şi că…

— Ți-au oferit postul?

A încuviințat din cap.

— Dar asta este minunat, iubitule. Într-un fel sau altul, e tot ce ne puteam dori. Un început curat. Un mod de a porni o nouă viață. Şi normal că dacă n-ai cum să mă angajezi la biroul din LA, nu e nicio problemă. LA e o piață generoasă, o să-mi găsesc eu ceva. O să mă descurc în LA…

Mi-a întrerupt şirul nebunesc de cuvinte:

— Katie, te rog…

Glasul lui abia dacă atingea intensitatea unei şoapte. Într-un târziu s-a întors spre mine. Era supt la față şi avea ochii roşii. Brusc mi s-a făcut greață.

— I-ai spus ei mai întâi, nu-i aşa? l-am întrebat.

Şi-a întors din nou privirea.

— A trebuit. Doar e soția mea.

— Nu-mi vine să cred.

— Bob Harding m-a forțat să-i dau un răspuns până la sfârşitul zilei – adăugând că ştia că trebuie să discut mai întâi cu Jane…

— Tocmai te pregăteai s-o părăseşti pe Jane, îți mai aminteşti? Şi-atunci de ce nu ai vorbit în primul rând cu persoana alături de care plănuiai să începi o nouă viață?

Cu mine.

A ridicat din umeri trist şi mi-a dat dreptate.

— Aşadar, ce i-ai spus mai exact?

— I-am spus despre oferta pe care eu o consider ca reprezentând un pas important în cariera mea…

— Şi n-ai pomenit *nimic* despre noi?

— Tocmai mă pregăteam… dar ea a izbucnit în plâns. Şi mi-a zis că nu vrea să mă piardă, că ştie că ne-am răcit, dar că îi era groază să vorbească despre asta. Pentru că…

Vocea i se stinse. Peter – bărbatul meu veşnic încrezător, sigur pe el, neînfricat şi cu minte limpede – devenise pe neaşteptate un molâu ce nu era în stare să scoată două vorbe.

— Pentru că? l-am întrebat.

— Pentru că, adăugă el, înghiţind cu greu, pentru că ea bănuia că am pe altcineva.

— Şi tu ce ai spus?

Şi-a ferit privirea, de parcă nu mai suporta să se uite la mine.

— Peter, trebuie să ştiu ce i-ai spus.

S-a ridicat în picioare şi s-a apropiat de fereastră, scrutând întunericul nopţii de decembrie.

— Am asigurat-o… că nu mai e nimeni altcineva în viaţa mea.

Am rămas ca trăsnită.

— N-ai spus aşa ceva, am rostit cu o voce sugrumată. Spune-mi că nu-i adevărat.

Cu spatele la mine, el a continuat să se uite pe fereastră.

— Îmi pare aşa de rău, Katie. Îmi pare al naibii de rău.

— Părerile tale de rău nu sunt suficiente. Scuzele tale sunt doar cuvinte goale.

— Te iubesc…

Atunci m-am repezit în baie, am trântit uşa, am zăvorât-o, după care m-am prăbuşit pe podea, plângând ca o disperată. Peter a bătut cu pumnii în uşă,

implorându-mă să-l las înăuntru. Dar durerea şi mânia din mine erau atât de vulcanice, încât n-am vrut să-l aud.

Într-un târziu a încetat să mai ciocăne. Iar eu mi-am recăpătat un control anemic. M-am forțat să mă ridic în picioare, am deschis uşa şi m-am târât spre canapea. Peter plecase. M-am aşezat, simțindu-mă de parcă tocmai trecusem printr-un accident – acelaşi şoc bizar, inimaginabil, în timpul căruia te întrebi: *oare chiar s-a întâmplat asta*?

Mişcându-mă mai mult mecanic, îmi amintesc că m-am îmbrăcat cu pardesiul, am înhățat cheile de pe masă şi am plecat.

În doar câteva secunde, mă urcasem într-un taxi, îndreptându-mă spre partea de sud a oraşului. Nu-mi aduc aminte mare lucru despre drumul acela. Dar când am ajuns la intersecția dintre strada 42 şi First Avenue – unde maşina a parcat în fața unui complex rezidențial vechi şi foarte mare numit Tudor City – mi-au trebuit câteva momente ca să-mi dau seama de ce eram aici şi pe cine intenționam să vizitez.

Am coborât din taxi şi am intrat în hol. Am luat liftul şi am apăsat butonul pentru etajul şapte. M-am deplasat de-a lungul coridorului şi am sunat la apartamentul 7E. Mi-a deschis Meg, îmbrăcată într-un halat de baie bleu-pal, cu obişnuita-i țigară atârnând în colțul gurii.

— Cărui fapt îi datorez această surpriză? s-a mirat ea.

Apoi însă m-a privit mai cu atenție şi s-a albit la față. Am făcut un pas înainte şi mi-am sprijinit fruntea de umărul ei. Meg m-a îmbrățişat.

— Oh, iubito, a zis ea încet. Nu-mi spune că nemernicul era căsătorit!

Am intrat în casă şi am izbucnit din nou în lacrimi. Mi-a pregătit un scotch, iar eu i-am depănat întreaga mea saga tâmpită. Am rămas peste noapte la ea. În dimineața următoare, nu m-am simțit în stare să mă duc la serviciu, aşa că am rugat-o pe Meg să sune la birou şi să le transmită că m-am îmbolnăvit. A dispărut în dormitor ca

să folosească telefonul.

Când s-a întors mi-a spus:

— Probabil că o să mă consideri o bătrână nesuferită şi băgăcioasă după ce-o să auzi chestia asta… dar o să fii încântată să afli că eşti aşteptată la birou abia după 2 ianuarie.

— Ce naiba ai făcut, Meg?

— Am vorbit cu şeful tău…

— L-ai sunat pe Peter?

— Cam aşa ceva.

— Oh, Isuse Christoase, Meg…

— Ascultă-mă. L-am sunat şi i-am explicat pur şi simplu că nu prea eşti în apele tale astăzi. Apoi el a spus că, „date fiind împrejurările", n-ar trebui să vii decât după 2 ianuarie. Poftim – unsprezece zile libere. Nu-i rău deloc, nu?

— Mai ales pentru el nu e rău deloc – pentru că-i oferă o ieşire atât de elegantă. Nu va mai fi nevoit să dea ochii cu mine înainte să dispară în LA.

— Chiar vrei să-l vezi?

— Nu.

— Caz închis.

Mi-am plecat fruntea.

— Ai nevoie de timp, spuse Meg. De mult timp. Mult mai mult decât crezi.

Ştiam asta. Aşa cum ştiam că mă apropii de cel mai lung Crăciun al vieţii mele. Durerea m-a lovit în valuri. Uneori, lucruri obişnuite, prosteşti – ca de exemplu un cuplu sărutându-se pe stradă – o declanşau instantaneu. Sau când mergeam spre periferie cu metroul (într-o stare de spirit veselă, după ce rătăcisem o după-amiază întreagă prin Muzeul de Artă Modernă sau după ce făcusem un tur de cumpărături terapeutice la Bloomingdale's) – şi din senin mă copleşea senzaţia unei prăbuşiri în abis. Nu mai dormeam. Am slăbit mai multe kilograme. Ori de câte ori mă dojeneam că exagerez cu sentimentalismele, mai făceam o criză nervoasă.

Lucrul care m-a tulburat cel mai tare a fost faptul că mi-am jurat să nu mă mai ataşez niciodată de vreun bărbat şi de atunci mi-am exprimat făţiş indiferenţa (ba uneori chiar disprețul) față de prietenii sau cunoştinţele care-şi transformau despărțirile într-o tragedie de proporţii epice; *Tristan şi Isolda* marca Manhattan.

Au existat totuşi momente când m-am întrebat cum de am rezistat în ziua aceea. Şi mă simțeam ca într-un clişeu idiot. Mai ales când – în timpul unui brunch de duminică servit împreună cu mama la un restaurant local – am izbucnit brusc în lacrimi. M-am retras la toaletă, până când am reuşit să controlez melodrama aceea de tip Joan Crawford. După ce m-am întors la masă, am observat că mama comandase cafea.

— Mă îngrijorezi, Katherine, a rostit ea încet.

— Am avut o săptămână mai proastă, atâta tot. Încă nu e cazul să mă internezi la balamuc.

— E vorba de un bărbat, nu-i aşa? m-a întrebat ea.

Am sorbit toată cafeaua, apoi am dat din cap în semn că da.

— Probabil că a fost ceva foarte serios dacă te-a amărât aşa de tare.

Am ridicat din umeri.

— Vrei să-mi povesteşti?

— Nu.

Şi-a plecat fruntea – şi am văzut cât de rău am rănit-o. Cine a fost cel care-a zis odată că mamele şi-ar rupe şi mâinile şi picioarele, numai ca să ai nevoie de ele în continuare?

— Mi-aş fi dorit să-ți deschizi sufletul în fața mea, Kate.

— Da, şi eu.

— Nu înțeleg de ce…

— Pur şi simplu pentru că relația noastră nu e cea mai fericită.

— Mă întristezi.

— Îmi pare rău.

S-a întins peste masă şi m-a strâns de mână. Aş fi vrut să-i spun atât de multe lucruri – cum n-am putut niciodată să pătrund dincolo de masca ei protectoare de aristocrată; cum n-am avut niciodată încredere în ea, pentru că mereu am simțit că o să mă judece; cât de mult am iubit-o... dar ce să te faci cu toate obstacolele ce stăteau între noi? Da, a fost unul din acele momente (îndrăgite de Hollywood) când mama şi fiica ar fi putut să lase la o parte neînțelegerile şi, după ce ar fi vărsat o mare de lacrimi împreună, s-ar fi împăcat. Însă viața nu funcționează astfel, nu? Întotdeauna ne împiedicăm, ezităm şi ratăm clipele excepționale. Poate pentru că în viața de familie cu toții ne construim scuturi protectoare în jurul nostru. Pe măsură ce anii trec, sistemul de apărare câştigă în trăinicie. Devine tot mai greu de străpuns; chiar şi nouă ne este dificil să-l dărâmăm. Pentru că, în timp, ajunge una cu persoana noastră, în încercarea de a ne apăra pe noi şi pe cei dragi de adevărurile prea dureroase.

Mi-am petrecut restul săptămânii libere în cinematografe şi în muzee. Pe 2 ianuarie m-am întors la lucru. Toată lumea din birou s-a arătat interesată de „gripa mea îngrozitoare". Nimeni n-a ratat ocazia să mă întrebe dacă am auzit de transferul lui Peter Harrison în LA. Am fost calmă, mi-am văzut de treaba mea, m-am dus acasă şi m-am dat la fund. Crizele de suferință s-au mai domolit; dar senzația de pierdere a rămas aceeaşi.

Pe la jumătatea lunii februarie, una dintre colegele mele din departamentul de copywrite, Cindy, mi-a propus să luăm prânzul într-un mic local italian de lângă sediu. Am discutat despre campania pe care o finalizam în acel moment. Când a sosit cafeaua, Cindy mi-a zis:

— Bănuiesc că ai auzit bârfele din LA, nu?

— Ce bârfe?

— Peter Harrison tocmai şi-a părăsit nevasta şi copiii pentru nu ştiu ce manager de cont. Amanda Cole parcă o cheamă...

Vestea mi-a explodat în față ca o grenadă. Preț de câteva secunde n-am ştiut unde mă aflu. Probabil că arătam teribil de şocată, pentru că Cindy m-a luat de mână şi m-a întrebat:

— Te simți bine, Kate?

Mi-am retras mâna furioasă şi i-am spus:

— Normal că mă simt bine. De ce mă întrebi?

— Aaa, nimic, a rostit ea nervoasă.

S-a răsucit pe scaun, a cercetat restaurantul şi i-a făcut un semn ospătarului să aducă nota de plată. Eu priveam țintă în ceaşca de cafea.

— Ştiai, nu? am întrebat-o.

Ea şi-a pus nişte îndulcitor în cafea şi a început să amestece. A amestecat şi a tot amestecat.

— Te rog să răspunzi la întrebare.

Lingurița s-a oprit din agitația ei nebunească.

— Draga mea, *toată lumea* ştia.

I-am scris trei scrisori lui Peter – în care l-am înjurat în diverse feluri şi l-am acuzat că mi-a distrus viața. N-am trimis niciuna din ele. M-am stăpânit de mai multe ori, până când, nevoia de a-l suna, în jur de ora patru dimineață, m-a copleşit definitiv. M-am mulțumit să mâzgălesc ceva pe o carte poştală. Un mesaj din patru cuvinte:

Să-ți fie ruşine.

Am rupt vederea cu două secunde înainte s-o introduc în cutia poştală, după care… m-am prăbuşit – hohotind ca o idioată în colțul străzii 48, devenind un obiect fascinant şi dezgustător pentru mulțimea care se îndrepta spre restaurante.

Matt ştia că sunt încă într-o stare fragilă atunci când am început să ieşim împreună. S-a întâmplat la opt luni după ce Peter se mutase în LA. Am schimbat agențiile – plecând la un alt gigant în domeniu, Hickey, Ferguson and Shea. L-am cunoscut pe Matt când ne-a invadat

biroul într-o după-amiază. Venise însoțit de o echipă de la PBS, ca să filmeze o parte a unui reportaj pentru *MacNeill-Lehrer News Hour* cu privire la agențiile care încă mai vânau iarba diavolului, tutunul. Eu am fost unul dintre copywriterii intervievați – dar după aceea am continuat să discutăm liber. M-a surprins când m-a invitat în oraş – deoarece nimic din conversația noastră nu semănase cu flirtul.

După ce ne-am văzut cam o lună, m-a surprins şi mai tare când mi-a declarat că se îndrăgostise de mine. Eram cea mai isteață femeie pe care o cunoscuse vreodată. Mă adora pentru „toleranța mea zero față de rahaturi". Îmi respecta „puternicul simț al autonomiei personale", „înțelepciunea", „stăpânirea mea de sine şi chibzuință" (ha!). Venit, văzut, plăcut – întâlnise în sfârşit femeia pe care voia s-o ia de nevastă.

Normal că n-am capitulat pe loc. Dimpotrivă, m-am simțit complet derutată din cauza acestei declarații neaşteptate de dragoste. Mda, îmi plăcea tipul. Era deştept, ambițios, bine informat. Mă atrăgea perspicacitatea lui metropolitană şi faptul că-mi intra pe sub piele – normal, de altfel, doar eram amândoi croiți din acelaşi material urban. Un produs get-beget al Manhattanului, ca şi mine. Absolvent de facultate ca şi mine (Universitatea Wesleyan). Un tip isteț ca şi mine – şi, cu adevărat în stilul New Yorkului, incredibil de încrezător în propriile forțe.

Se spune că firea omului ține de destin. Tot ce se poate – însă momentul potrivit joacă şi el un rol al naibii de important. Aveam amândoi treizeci şi şase de ani. El tocmai ce ieşise dintr-o relație de cinci ani cu o corespondentă CNN foarte ambițioasă, pe nume Kate Brymer (îl părăsise pentru un mare ştab de la un canal tv) – aşa că amândoi ştiam cum stă treaba cu relațiile romantice dezastruoase. Ca şi mine, detesta dansul nebunesc şi nevrotic al întâlnirilor amoroase. Ca şi pe mine, îl îngrozea ideea să-l prindă singur vârsta de

patruzeci de ani. Chiar îşi dorea copii – un lucru care-i sporea atractivitatea de o sută de ori, de vreme ce eu auzeam ticăitul tot mai slab al ceasului meu biologic.

Pe hârtie arătam minunat. O întâlnire ideală între doi oameni egali din toate punctele de vedere. Cuplul profesional newyorkez perfect.

Exista o singură problemă: nu-l iubeam. Ştiam asta. Dar m-am străduit să mă conving de contrariul. O mare parte din păcăleală s-a datorat şi insistenţei lui Matt de a ne căsători. Era convingător, fără a deveni stângaci – şi bănuiesc că i-am acceptat complimentele până la urmă. Pentru că după povestea cu Peter, simţeam nevoia să fiu flatată, adulată, dorită. Şi pentru că, în taină, mă temeam să nu ajung la bătrâneţe singură şi fără copii.

— Un tânăr încântător, mi-a zis mama după ce l-a cunoscut pe Matt. Cred că o să te facă foarte fericită…

Acesta era felul ei de a-mi spune că aprobă mediul din care provine şi strălucirea lui de absolvent al unei universităţi. Meg s-a entuziasmat mai puţin.

— E un tip drăguţ.

— Nu pari extrem de încântată, am spus eu.

— Asta pentru că *tu* nu pari extrem de încântată.

Am făcut o pauză, după care am adăugat:

— Sunt foarte fericită.

— Daaa… şi iubirea e un lucru minunat. Eşti îndrăgostită, nu?

— Sigur, am rostit pe un ton neutru.

— Pari foarte convingătoare.

Comentariul acru al lui Meg mi-a revenit în minte patru luni mai târziu. Mă aflam într-o cameră de hotel de pe insula Nevis, Caraibe. Era trei dimineaţă. Bărbatul cu care mă căsătorisem în urmă cu treizeci şi şase de ore dormea lângă mine în pat. Era noaptea de după nuntă. Priveam fix tavanul, întrebându-mă *ce naiba caut eu acolo.*

Apoi amintirea lui Peter a pus stăpânire pe mine. Lacrimile mi-au brăzdat chipul. Şi m-am certat pe mine

însămi pentru cât de proastă şi absurdă am fost.

De obicei noi înşine ne creăm necazurile, nu?

M-am străduit din răsputeri să avem o căsnicie bună. Matt *a făcut tot posibilul* să avem o căsnicie bună. Dar coabitam destul de prost. Certuri mărunte şi nesfârşite pentru lucruri mărunte şi nesfârşite. Ne împăcam imediat, apoi ne luam la harță din nou. Căsnicia, am descoperit eu mai târziu, nu funcționează decât dacă părțile implicate pun împreună la punct o înțelegere domestică. Voința trebuie să existe în cantități uriaşe, însă nouă ne lipsea cu desăvârşire.

În plus, evitam adevărul tot mai evident şi anume că nu ne potriveam deloc. În diminețile ce urmau unui scandal zdravăn, ne cumpăram unul altuia cadouri scumpe. Sau primeam la birou un buchet de flori însoțit de un mesaj spiritual, de împăcare:

> Se spune că primii zece ani sunt cei mai dificili.
> Te iubesc.
> Matt.

Alteori, mai petreceam câte un sfârşit de săptămână în Berkshires, Connecticut sau Montauk pentru a reaprinde pasiunea stinsă. Într-unul din aceste weekenduri, amețit bine, Matt m-a convins să-mi scot diafragma pe timp de noapte. Nici eu nu eram prea trează, aşa că am fost de acord. Astfel a apărut Ethan în viețile noastre.

Fără îndoială că accidentul provocat de beție s-a dovedit a fi cel mai bun cu putință. Dragoste la prima vedere. Însă după euforia postnatală inițială, au reapărut nemulțumirile domestice obişnuite. Ethan nu credea în virtuțile terapeutice ale somnului. În primele şase luni, a refuzat să doarmă mai mult de două ore continuu – fapt care ne-a transformat iute, pe mine şi pe Matt, în nişte zombi umblători. Dacă nu ai dispoziția lui Mary Poppins, epuizarea duce automat la irascibilitate excesivă. Iar în cazul meu şi al lui Matt, la un război al nervilor. Imediat

ce l-am înțărcat pe Ethan, am vrut să stabilim un program de noapte prin rotație pentru hrănirea lui. Matt s-a opus, spunându-mi că stresul de la serviciu îi cerea cel puțin opt ore de somn. Oh, n-a făcut decât să pună paie pe foc – l-am acuzat că îi pasă numai de cariera lui. Implicit, acuzațiile mele au aținat confruntările cu privire la responsabilitățile părinteşti şi la comportamentul pe care ar trebui să-l aibă un adult. Discutam ore întregi cum de am ajuns să ne certăm din orice prostie.

Inevitabil, când vine vorba despre copii, femeia este cea care poartă tot greul – prin urmare, atunci când Matt a venit într-o seară acasă şi m-a anunțat că a acceptat un transfer de trei luni la filiala PBS din Washington, n-am reuşit să spun decât un singur lucru:

— Ce convenabil pentru tine.

Mi-a promis totuşi să angajeze (şi să plătească) o bonă full-time – pentru că acum mă întorsesem la lucru. A jurat că va veni acasă la fiecare sfârşit de săptămână. Spera astfel ca această despărțire temporară să fie pozitivă pentru amândoi – să mai domolească atmosfera agresivă ce domnea la noi în casă.

Aşa că m-a lăsat să am singură grijă de copil. Un lucru care m-a încântat teribil – nu doar pentru că nu mă mai săturam de Ethan (mai ales că timpul petrecut cu el se limita la orele de după serviciu), ci şi pentru că mă simțeam sleită de puteri din cauza neînțelegerilor cu Matt.

Destul de surprinzător, după ce soțul meu s-a mutat la Washington, s-au întâmplat două lucruri: (a) Ethan a început să doarmă în timpul nopții şi (b) Matt şi cu mine ne-am împăcat. Nu – nu se punea problema absenței care întăreşte dragostea, ci mai degrabă a unor compromisuri reciproce. Eliberați de prezența constantă a celuilalt, antagonismele noastre permanente s-au diminuat. Chiar am început din nou să discutăm, să vorbim, adică să purtăm o conversație care să nu se preschimbe, într-un final, în urlete furioase. Când se întorcea acasă vinerea,

faptul că aveam la dispoziție doar patruzeci şi opt de ore împreună ne stimula să ne purtăm cum se cuvine. Treptat, între noi s-a stabilit din nou o relație colegială – simțeam că mergeam pe drumul cel bun. Ne bucuram de compania celuilalt şi viitorul căpăta nuanțe mai roz.

Cel puțin aşa am crezut atunci. În ultima lună a lui Matt la Washington, a izbucnit scandalul Whitewater[6] care l-a ținut acolo încă trei săptămâni. Când, în sfârşit, s-a întors în Manhattan, am sesizat că e ceva putred la mijloc din clipa în care a intrat pe uşă. Deşi s-a străduit să se comporte normal de față cu mine, s-a închis în el atunci când i-am pus câteva întrebări nevinovate despre programul încărcat de lucru de la Washington. Şi nervos a schimbat subiectul. Atunci am înțeles. Bărbații au convingerea că pot ascunde asemenea lucruri, dar când vine vorba despre infidelitate, sunt transparenți ca un voal de mătase.

După ce l-am băgat pe Ethan în pat şi ne-am retras în living să bem o sticlă de vin, am hotărât să risc şi l-am întrebat direct:

— Cum o cheamă?

Matt s-a albit la față ca varul.

— Nu pricep… a îngăimat el.

— Atunci o să repet întrebarea rar: *Cum… o… cheamă?*

— Habar n-am despre ce vorbeşti.

— Ba da, am rostit pe un ton blând. Vreau doar să aflu şi eu numele femeii cu care te vezi.

— Kate…

— Aşa mă cheamă pe mine. Dar eu vreau să ştiu cum o cheamă pe *ea.* Te rog.

Matt a oftat din toți rărunchii.

— Blair Bentley.

— Mulțumesc, am spus cu un calm rezonabil.

— Pot să-ți explic?

— Ce să-mi explici? Că a fost „doar o chestie întâmplătoare”? Sau că te-ai îmbătat într-o noapte, apoi te-ai împiedicat şi te-ai trezit cu o femeie înfiptă în

penisul tău? Ori poate că te-ai îndrăgostit…

— Da, m-am îndrăgostit.

Asta mi-a închis gura. Abia după un minut sau două, am izbutit să-mi recapăt vocea.

— Sper că nu vorbeşti serios.

— Ba cât se poate de serios.

— Eşti o jigodie.

A părăsit apartamentul chiar din noaptea aceea. Şi n-a mai dormit niciodată acolo. Iar eu m-am acrit şi mai tare. Poate că n-a fost dragostea vieții mele – dar era un copil la mijloc. Ar fi trebuit să-l ia în calcul şi pe Ethan. Aşa cum ar fi trebuit să admită că despărțirea ne prinsese bine – că depusesem armele de distrugere în masă şi că stabilisem un armistițiu. Un armistițiu afectuos – ce se dezvoltase până în punctul în care îmi era dor de Matt. Se spune că primii doi ani de căsnicie sunt un infern. Dar, la naiba, noi depăşisem pragul critic. Tocmai ne transformaserăm într-o cauză comună.

Când am aflat că domnişoara Blair Bentley are douăzeci şi şase de ani – şi este o blondă tunsă scurt, cu ten perfect şi o dantură albă impecabilă (ca să nu mai menționăm că reprezenta un om de bază pentru postul local de ştiri şi că urma să fie transferată de la filiala NBC din DC în New York), amărăciunea mea a căpătat proporții uriaşe. Matt îşi găsise o nevastă trofeu.

Desigur însă, cel mai tare eram supărată chiar pe mine însămi. O dădusem în bară. Făcusem exact ce jurasem să nu fac vreodată – să mă îndrăgostesc de un bărbat căsătorit şi să mă supun dorințelor nenorocitului de ceas biologic. Cu toții încercăm să ne „construim o viață” – să ne luptăm pentru o carieră perfectă, o relație perfectă, un echilibru perfect între latura profesională şi cea personală. Revistele glossy sunt pline de strategii ipocrite pentru *construirea* acestei existențe perfect croite, perfect sincronizate. Ideea e însă că, atunci când trecem la chestiunile majore (bărbatul care-ți frânge inima, bărbatul cu care te împerechezi ca să naşti un copil), eşti

tot la mâna norocului, exact ca orice alt amărât. Să presupunem că nu m-aş fi angajat la Harding, Tyrell and Barney. Să presupunem că n-aş fi acceptat invitația în oraş din partea lui Peter. Să presupunem că n-aş fi schimbat agențiile şi Matt n-ar fi intrat niciodată în biroul meu. O întâlnire ocazională aici, o decizie rapidă acolo… apoi te trezeşti într-o dimineață, la patruzeci de ani, divorțată şi cu un copil. Şi-atunci te întrebi: cum dracu am ajuns eu în halul ăsta?

Telefonul a început să sune. Am tresărit, reveria în care picasem risipindu-se într-o clipă. M-am uitat la ceas. Aproape nouă dimineață. Doamne, cât de repede trecuse timpul!

— Kate, tu eşti?

Vocea m-a surprins. Era fratele meu. Pentru prima dată după ani de zile, mă suna acasă.

— Charlie?

— Da, eu sunt.

— Te-ai trezit devreme.

— N-am putut să dorm. Ăăăă, voiam să-ți spun că… ăăă… mi-a părut bine că te-am văzut, Kate.

— Înțeleg.

— Şi nu vreau să mai treacă şapte ani…

— Aşa cum ți-am zis şi ieri, depinde numai de tine, Charlie.

— Ştiu, ştiu.

A tăcut.

— Păi, ştii numărul meu, deci sună-mă, dacă doreşti. Iar dacă nu, o să supraviețuiesc. Tu ai întrerupt comunicarea. Dacă vrei ca lucrurile să fie ca până acum, depinde numai de tine. E bine aşa?

— Da, sigur.

— Bun.

Din nou una dintre pauzele lui enervante.

— Haide, Charlie… Trebuie să închid. Ne auzim.

M-a întrerupt cu o explozie neaşteptată:

— Poți să-mi împrumuți cinci mii de dolari?

— Poftim?

A început să-i tremure vocea.

— Ăăăă… îmi pare rău… Ştiu că probabil mă urăşti acum, dar… ăăă… probabil îți aminteşti că ți-am povestit despre noul post pentru care am aplicat… ăăă… agent de vânzări pentru Pacific Floral Service. Cea mai mare companie de livrare de flori de pe Coasta de Vest. Singurul loc pe care l-am găsit unde se mai angajează tipi de cincizeci şi cinci de ani ca mine… atât de rău e în ziua de astăzi pe piața muncii. Adică dacă eşti trecut de cincizeci de ani…

— Nu e nevoie să-mi aminteşti. Dar nu trebuia să ai interviul astăzi?

— Ba da. Dar când m-am întors acasă azi-noapte am primit un mesaj de la cineva de la Departamentul de Resurse Umane de la Pacific Floral. Îmi comunicau că au hotărât să ofere postul cuiva din interior, aşa că interviul a fost anulat.

— Îmi pare rău.

— Nu pe cât îmi pare mie. Fir-ar a naibii de treabă, pentru că… pentru că… nici măcar nu era o poziție managerială… doar un post de agent de vânzări… şi…

Vocea i se stinse.

— Te simți bine, Charlie?

Îl auzeam cum încearcă să se calmeze.

— Nu. Nu mă simt deloc bine. Pentru că, dacă nu fac rost de cinci mii de dolari până vineri, banca mă amenință că-mi va lua casa.

— Şi cei cinci mii de dolari vor rezolva problema?

— Nu prea… deoarece mai datorez la bancă vreo şapte mii.

— Isuse, Charlie.

— Ştiu, ştiu… dar datoriile se strâng atunci când rămâi fără slujbă timp de şase luni. Şi, crede-mă, am încercat să împrumut bani de peste tot. Dar deja am două ipoteci pe casă…

— Şi Holly ce spune?

— Ea… ea nu realizează cât de serioasă e situația.

— Adică nu i-ai spus până acum?

— Nu… adică… ştii… nu vreau să-şi facă griji.

— Păi, o să se cam îngrijoreze atunci când o să fie evacuată din casă.

— Să nu mai rosteşti cuvântul ăla… *evacuată.*

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Nu ştiu. Puținele economii pe care le mai aveam… şi nişte acțiuni… le-am cheltuit pe toate.

Cinci mii de dolari. Ştiam că în contul meu de economii există opt mii… şi că mama avea un cont pentru tranzacțiile la bursă cu vreo unsprezece mii în el, pe care urma să-l moştenesc imediat ce testamentul va fi validat. Cinci mii de dolari. O sumă importantă pentru mine. Costurile unui semestru pentru Ethan la Allan-Stevenson. Sau chiria pe trei luni. Aş putea face o grămadă de lucruri cu cinci mii de dolari.

— Ştiu la ce te gândeşti, spuse Charlie. După toți aceşti ani, mă apuc şi eu şi dau telefon ca să cer bani.

— Da, Charlie – exact la asta mă gândesc. Aşa cum mă gândesc la cât de profund ai rănit-o pe mama.

— Am greşit.

— Da, Charlie. Ai greşit foarte tare.

— Îmi pare rău, şopti el. Nu ştiu ce-aş mai putea spune… doar că îmi pare rău.

— Nu te iert, Charlie. Nu pot. Adică sunt conştientă că mama era uneori prea insistentă şi prea băgăreață. Dar tu ai exclus-o definitiv din viața ta.

Îl auzeam cum înghite, de parcă ar fi vrut să-şi înăbuşe un suspin.

— Ai dreptate.

— Nu-mi pasă dacă am sau nu dreptate – oricum e prea târziu pentru o astfel de discuție. Dar aş vrea totuşi, Charlie, să aflu de ce.

— Nu ne-am înțeles niciodată.

Nu mințea – unele dintre amintirile mele cele mai stăruitoare din copilărie erau certurile nesfârşite dintre

mama şi Charlie. Nu puteau să cadă de acord asupra nici unui lucru, iar mama avea prostul obicei să-şi bage nasul peste tot. Dar în vreme ce eu descoperisem o metodă să-i resping (ba chiar să-i ignor) tendinţele ei de a mă sufoca, Charlie suporta constant ameninţarea intruziunilor ei. Mai ales că amândoi au subestimat faptul că fratelui meu îi era teribil de dor de tatăl său şi avea o nevoie disperată de el. Nu împlinise zece ani când a murit tata – şi felul în care mi-a vorbit întotdeauna despre el arăta limpede că-l idolatriza şi că întru câtva dădea vina pe mama pentru moartea lui timpurie.

— Niciodată nu l-a plăcut, mi-a spus el după ce împlinisem treisprezece ani. Şi îi făcea viaţa atât de mizerabilă, încât tata pleca mai toată săptămâna.

— Dar mama zicea că lipseşte de acasă pentru că munceşte.

— Da… pleca din oraş. Asta însemna că nu voia să stea cu ea.

Pentru că tata a murit când aveam abia un an şi jumătate, nu-i păstrasem nicio amintire. Aşa că, ori de câte ori Charlie vorbea despre tatăl nostru, îi sorbeam fiecare cuvânt… mai ales că mama ocolea subiectul răposatului Jack Malone, de parcă ar fi fost prea dureros sau ca şi cum n-ar fi vrut să discute despre el. Aşa am ajuns să cred în viziunea lui Charlie cu privire la căsnicia jalnică a părinţilor noştri şi să pun toată această nefericire pe seama mamei şi a firii ei băgăreţe.

În acelaşi timp însă, n-am priceput deloc de ce fratele meu nu reuşise să inventeze o strategie ca să-i facă faţă. Dumnezeu ştie că şi eu mă certam în permanenţă cu ea. Şi eu o consideram întruchiparea cicălelii. Dar n-aş fi îndepărtat-o niciodată, aşa cum a procedat Charlie. Pe de altă parte, şi eu am simţit că mama are un comportament un pic cam ambiguu faţă de fiul ei. Desigur că-l iubea. Dar mă întreb dacă nu cumva nu-l putea suferi tocmai pentru că el constituia motivul îngropării ei într-o căsnicie nefericită cu Jack Malone. Charlie nu şi-a revenit

niciodată după moartea tatei. Şi nici nu-i plăcea să fie singurul bărbat din casă. Imediat ce a putut, a fugit – direct în braţele unei femei care s-a dovedit atât de dominatoare, atât de autocrată, încât mama părea brusc o libertină prin comparaţie.

— Ştiu că nu v-aţi împăcat niciodată, Charlie, i-am zis. Şi într-adevăr putea fi tare dificilă câteodată. Dar nu merita pedeapsa pe care tu şi Prinţesa i-aţi rezervat-o.

O pauză lungă.

— Nu. N-a meritat. Ce-aş mai putea adăuga, Kate? Decât că m-am lăsat prost influenţat de…

S-a oprit şi şi-a coborât vocea:

— Hai să-ţi spun cum stă treaba: discuţia s-a purtat la modul *„ori eu, ori ea*". Iar eu am fost aşa de slab că am cedat.

Din nou un moment de tăcere.

— Bine, Charlie. O să-ţi trimit azi prin Fedex un cec cu cinci mii de dolari.

Fratele meu a avut nevoie de câteva secunde ca să priceapă.

— Vorbeşti serios?

— Aşa ar fi vrut mama.

— Oh, Doamne, Kate… nici nu ştiu ce să…

— Gura.

— Sunt copleşit.

— Las-o baltă. E o chestiune de familie.

— Îţi promit, *îţi jur* că o să-ţi înapoiez banii imediat ce…

— Charlie… *ajunge.* Cecul o să ajungă mâine. Deocamdată nu te afli în situaţia de a mi-i da înapoi. Dar vreau să te rog…

— Orice. Cere-mi orice.

— Vreau doar să-mi răspunzi la o întrebare, Charlie.

— Sigur, sigur.

— Ai cunoscut vreodată o anume Sara Smythe?

— N-am auzit niciodată de ea. De ce?

— Am primit o scrisoare de condoleanţe din partea ei, în care-mi spune că i-a cunoscut pe mama şi tata înainte

ca eu să mă nasc.

— Habar n-am. Dar nici nu-mi amintesc toți prietenii părinților noştri de pe vremea aia.

— Nici nu-i de mirare. Eu nu-mi amintesc pe cine am întâlnit acum o lună. Mulțumesc oricum.

— Nu, eu îți mulțumesc, Kate. Tu nu ştii ce mult înseamnă pentru noi cei cinci mii…

— Cred că am o idee.

— Fii binecuvântată, rosti el încet.

După ce am închis, un gând m-a izbit cu putere: chiar îi duceam dorul fratelui meu.

Mi-am petrecut restul dimineții făcând curățenie prin apartament şi îndeplinind tot felul de treburi domestice. Când m-am întors din spălătoria de la subsol, am găsit un mesaj lăsat pe robot:

— Bună, Kate…

Era un glas pe care nu-l mai auzisem niciodată; o voce adâncă şi rafinată, cu un accent puternic de New England.

— Sara Smythe la telefon. Sper că ai primit scrisoarea mea şi îmi cer scuze că te sun acasă. Dar ar fi minunat să ne putem întâlni. Aşa cum ți-am spus şi în scrisoare, am fost o persoană apropiată familiei tale pe vremea când tatăl tău încă mai trăia şi aş dori foarte mult să reiau legătura cu tine după atâția ani. Ştiu cât eşti de ocupată, aşa că te rog, atunci când ai posibilitate, dă-mi un telefon. Numărul meu de telefon este cinci-cinci-cinci zero-şapte-patru-cinci. Eu sunt acasă în după-amiaza asta. Încă o dată, te asigur că gândurile mele se îndreaptă spre tine în asemenea momente dificile. Dar ştiu că eşti puternică şi curajoasă – şi vei trece peste toate astea. Aştept cu nerăbdare să ne vedem față-n față.

Am ascultat mesajul de două ori, îngrijorarea (şi furia) crescând în mine cu fiecare secundă. *„Aş dori foarte tare să reiau legătura cu tine după atâția ani… Ştiu cât eşti de ocupată… ştiu că eşti puternică şi curajoasă…”* Isuse Cristoase, femeia asta se exprima de parcă ar fost o

prietenă veche şi dragă a familiei sau cineva pe ai cărui genunchi mă cățărasem la vârsta de cinci ani. Şi chiar n-avea decența să realizeze că nu mă interesau întâlnirile de bonton când de-abia o îngropasem pe mama?

Am ridicat scrisoarea pe care mi-o lăsase ceva mai devreme. M-am dus în camera lui Ethan. Am deschis calculatorul şi i-am scris:

> Stimată doamnă Smythe,
>
> M-a impresionat nespus atât scrisoarea, cât şi mesajul dumneavoastră amabil.
>
> Precum bine ştiți, suferința îi afectează pe oameni în feluri ciudate, unice. Iar acum, eu vreau pur şi simplu să mă retrag o vreme, să rămân singură cu fiul şi cu gândurile mele.
>
> Apreciez înțelegerea dumneavoastră. Şi încă o dată vă mulțumesc pentru compasiunea pe care mi-o arătați în astfel de clipe triste.
>
> Cu stimă,
>
> Kate Malone

Am citit scrisoarea de două ori înainte să apăs comanda de printare, apoi am semnat sub numele meu. Am împăturit hârtia, am vârât-o într-un plic, am mâzgălit numele şi adresa ei pe partea din față, după care l-am lipit. M-am întors la bucătărie, am ridicat receptorul şi mi-am sunat secretara la birou. Am aranjat cu ea să treacă un curier pe la mine pe acasă să ia scrisoarea şi să i-o livreze doamnei Smythe pe strada 77. Aş fi putut să pun scrisoarea la poştă, dar m-am temut ca nu cumva să mă sune din nou seara.

O jumătate de oră mai târziu, portarul m-a anunțat că mă aşteaptă curierul jos. Mi-am luat pardesiul din cuier şi am părăsit apartamentul. În drum spre ieşire, i-am înmânat scrisoarea mesagerului ce purta cască de motociclist. M-a asigurat că o va livra în următoarele treizeci de minute. I-am mulțumit şi m-am îndreptat spre

Lexington Avenue. Am trecut pe la filiala locală Kinko's de pe strada 78. Am scos un alt plic din buzunarul de la pardesiu şi l-am pus într-un plic mare Federal Express. Apoi am completat avizul de expediție, solicitând livrare garantată pentru a doua zi domnului Charles Malone din Van Nuys, California. Când va deschide scrisoarea mâine, va găsi şi un cec de cinci mii de dolari şi un bilet scurt pe care am scris:

Sper să-ți fie de folos.
Baftă.
Kate.

Am ieşit din Kinko's şi am petrecut următoarea oră plimbându-mă prin cartier. Am făcut cumpărături la D'Agostino's şi am aranjat să-mi trimită sacoşele acasă după-amiază. Am intrat şi în magazinul Gap Kids şi i-am luat lui Ethan o geacă nouă de blugi. Am mers cale de două blocuri mai la vest şi am mai pierdut vreo jumătate de oră rătăcind prin librăria de pe Madison Avenue. Apoi, realizând că n-am mâncat nimic încă de ieri, m-am oprit la Soup Burg la intersecția dintre Madison şi strada 73 unde am comandat un cheeseburger dublu cu şuncă şi cartofi prăjiți. M-am simțit incredibil de vinovată din cauza tonelor de calorii pe care le băgam în mine. Dar gustul era minunat, aşa că nu mai conta. În timp ce mă delectam cu o ceaşcă de cafea, mi-a sunat mobilul:

— Tu eşti, Kate?

Oh, Doamne, nu se poate. Femeia aia din nou.

— Cine e? am întrebat, cu toate că ştiam perfect răspunsul.

— Sara Smythe.

— De unde ați obținut numărul ăsta, doamnă Smythe?

— Am telefonat la centrala Bell Atlantic.

— Şi chiar trebuia să discutați cu mine aşa de urgent?

— Păi, tocmai am primit scrisoarea de la tine, Kate şi…

I-am retezat-o scurt.

— Mă surprinde faptul că-mi spuneți pe nume, având în vedere că nu-mi amintesc să ne fi cunoscut, doamnă Smythe…

— Oh, ba da. Numai că acum mulți ani, când erai mică…

— Aşa o fi, dar nu păstrez niciun fel de amintire de atunci.

— Ei bine, atunci când o să ne întâlnim, o să…

Am întrerupt-o din nou.

— Doamnă Smythe, *ați citit* scrisoarea mea, nu?

— Da, desigur. De aceea te-am şi sunat.

— Şi n-am fost suficient de clară că *nu* am de gând să mă întâlnesc cu dumneavoastră?

— Nu spune asta, Kate.

— Vreți, vă rog, să nu-mi mai rostiți numele?

— Dacă mi-ai da voie să-ți explic…

— N-am nevoie de nicio explicație. Vreau doar să nu mă mai deranjați.

— Nu-ți cer decât să…

— Şi bănuiesc că dumneavoastră sunteți cea care mi-a lăsat mesajele alea goale pe telefon, ieri. Nu?

— Te rog să mă asculți…

— Şi ce-i cu chestia asta că ați fost o prietenă veche a părinților mei? Fratele meu Charlie mi-a spus că nu v-a cunoscut niciodată în copilărie…

— Charlie? întrebă ea veselă. Vorbeşti cu Charlie din nou?

Brusc, m-am enervat.

— De unde ştiați că nu mai vorbesc cu el?

— Totul s-ar lămuri dacă ai fi de acord să ne întâlnim…

— Nu.

— Te rog să fii înțelegătoare, Kate…

— Ajunge. Am încheiat această conversație. Şi nu-mi mai dați telefoane. Pentru că n-am să mai discut cu dumneavoastră.

Şi cu asta, am închis telefonul.

Da, aveți dreptate, am exagerat. Însă… mă scosese din pepeni această femeie insistentă. Şi de unde naiba aflase de problemele mele cu Charlie?

Am ieşit din restaurant, încă nervoasă. Am hotărât să-mi ocup restul după-amiezei cu cinematograful, aşa că am pornit spre est şi mi-am petrecut două ore la Loew pe strada 72, urmărind un film de acțiune leşinat, în care nişte terorişti intergalactici au jefuit o navă spațială americană şi au omorât tot echipajul – cu excepția unui astronaut macho care, bineînțeles, că le-a răsturnat planurile tâlharilor şi a izbutit să aducă singur-singurel nava stricată înapoi pe pământ, aterizând pe vârful muntelui Rushmore. După zece minute de asemenea prostii, m-am întrebat cum de am ajuns să mă uit la aşa ceva. Ştiam răspunsul: pentru că totul era pe dos astăzi.

Când m-am întors în apartament, se apropia de ora şase. Din fericire, Constantine, portarul, terminase lucrul. Teddy, tipul drăguț, intrase în tura de noapte.

— Aveți un pachet, domnişoară Malone, mi-a spus el, întinzându-mi un plic gros şi mare.

— Când a sosit? l-am întrebat.

— Acum o jumătate de oră. L-a adus cineva.

Am gemut în sinea mea.

— O doamnă în vârstă, cu un taxi?

— Dar cum de-ați ghicit?

— N-ai vrea să ştii.

I-am mulțumit lui Teddy şi am urcat. Mi-am dezbrăcat haina. M-am aşezat la masa din sufragerie. Am deschis plicul, am vârât mâna înăuntru şi am scos o coală de hârtie. Aceeaşi culoare bleu-cenuşie. Oh, Doamne, o luăm de la capăt…

346 Vest Strada 77 Ap. 2B
New York, New York 10024 (212) 555.0745

Dragă Kate,
Ar trebui să-mi dai un telefon, nu crezi?

Sara

Am băgat din nou mâna în plic, de unde am extras o carte mare dreptunghiulară. La o analiză mai atentă, am realizat că e un album de fotografii. L-am deschis şi m-am trezit în faţa unui set de poze alb-negru, aranjate cu grijă sub ţipla transparentă, ce înfăţişau un bebeluş. Pozele erau de prin anii ’50 fără îndoială – nou-născutul dormea într-unul din acele cărucioare uriaşe demodate, atât de populare la vremea respectivă. Am întors prima filă. Aici, bebeluşul stătea cuminte în braţele tatălui său – un tată tipic pentru anii aceia, cu un costum în dungi, o cravată imensă, păr tuns scurt şi un şir de dinţi mari şi albi. Genul de tată care, cu doar opt ani mai devreme, probabil că lupta înverşunat pe front cu duşmanii, în vreun orăşel din Germania.

Ca şi tata.

Am privit din nou fotografiile. Pe neaşteptate, mi s-a făcut greaţă.

Era chiar tata.

În braţele lui mă aflam eu.

Am mai dat o foaie. Fotografii de-ale mele de la vârsta de doi, trei şi cinci ani. Din prima mea zi de şcoală. Poze ce mă înfăţişau în rol de negresă. Poze de-ale mele îmbrăcată cercetaşă. Poze cu mine şi cu Charlie în faţa Centrului Rockefeller prin 1963. Nu era după-amiaza aceea când Meg şi mama ne-au dus la spectacolul de Crăciun de la City Music Hall?

Am început să răsfoiesc albumul cu o febrilitate nebunească. Eu, într-o piesă de teatru la Brearley. Eu, într-o tabără de vară în Maine. Eu, la primul meu dans. Eu, pe plaja Todd’s Point din Connecticut, în vacanţa de vară. Eu şi Me, la festivitatea de absolvire a liceului.

Ţineam în mâini o întreagă istorie fotografică a vieţii mele – ce conţinea inclusiv poze cu mine la colegiu, la nuntă şi împreună cu Ethan, imediat după ce s-a născut. Restul filelor din album fuseseră completate cu tăieturi

din ziare. Povestirile pe care le scrisesem pentru ziarul colegiului Smith. O fotografie decupată din acelaşi ziar înfăţişându-mă într-o piesă de teatru *(Crimă în catedrală).* Reclamele sau campaniile mele publicitare. Anunţul din *New York Times* despre căsătoria mea cu Matt. Şi anunţul din acelaşi ziar. Despre naşterea lui Ethan…

Am continuat să răsfoiesc uluită albumul. Când am ajuns la penultima filă, deja îmi vâjâia capul. Şi, în sfârşit, ultima pagină. Unde…

Nu, aşa ceva nu era posibil.

O tăietură din ziarul şcolii Allan-Stevenson, care îl înfăţişa pe Ethan în costum de sport, alergând în cadrul unui concurs de ştafetă din primăvara trecută.

Am închis albumul cu o bufnitură. L-am îndesat sub braţ şi mi-am înşfăcat haina din cuier. Am ieşit în goană pe uşă, apoi m-am repezit la lift, am traversat holul de la intrare în fugă şi m-am aruncat pe bancheta din spate a unui taxi. I-am spus şoferului: „Strada 77, vă rog.”

Patru

Locuia într-un bloc de cărămidă maronie. Am achitat cursa şi am urcat treptele din faţa clădirii două câte două. Am găsit numele ei în josul interfonului. Am ţinut degetul pe buton vreo zece secunde. Apoi am auzit vocea ei.

— Da? a răspuns şovăind.

— Kate Malone. Deschideţi.

După o pauză scurtă, interfonul a bâzâit şi femeia mi-a dat drumul înăuntru.

Locuia la primul etaj. Mă aştepta în pragul uşii, îmbrăcată într-o pereche de pantaloni din flanel gri şi un pulover cenuşiu, care-i accentua gâtul lung şi delicat. Avea părul perfect coafat într-un coc strâns. De aproape, pielea părea şi mai transparentă şi mai fină – doar cele câteva riduri de la ochi sugerau vârsta reală. Poziţia trupului era impecabilă, accentuându-i statura elegantă. Privirea concentrată se lumină de plăcere la vederea mea… un lucru care m-a tulburat imediat.

— Cum îndrăzniţi, am spus eu, fluturând albumul.

— Bună ziua, Kate, mi s-a adresat ea cu vocea stăpânită şi deloc impresionată de izbucnirea mea. Mă bucur că ai venit.

— Cine naiba sunteţi? Şi ce e porcăria asta? am întrebat-o, ridicând albumul foto de parcă ar fi fost o puşcă fumegândă într-un proces de crimă.

— De ce nu intri?

— Nu vreau să intru nicăieri, i-am replicat aproape ţipând.

Ea a rămas calmă.

— Nu putem discuta aici. Te rog…

Mi-a făcut semn din cap să păşesc peste prag. După un moment de ezitare nervoasă, am zis:

— Să nu credeţi că o să stau mult.

— În regulă.

Am urmat-o în casă. Am pătruns într-un antreu mic. Pe un perete se găsea o bibliotecă până în tavan, plină-ochi de volume copertate. Lângă rafturi se zărea uşa unui dulap. A deschis-o şi m-a întrebat:

— Vrei să-mi dai haina?

I-am întins-o şi, în timp ce ea o aşeza frumos pe un umeraş, m-am răsucit. Dintr-o dată, m-am simțit de parcă mă izbise o rafală de vânt rece. Pentru că acolo – pe partea opusă a antreului – se găseau şase fotografii înrămate de-ale mele şi de-ale tatălui meu. Mai întâi, era poza tatălui meu în uniformă militară. Apoi, o fotografie mărită în care tata mă legăna în brațe după ce abia mă născusem. Pe urmă, eu la colegiu şi eu cu Ethan în brațe când împlinise un an. Şi mai existau două instantanee alb-negru cu tata şi o Sara Smythe mai tânără. Primul îl înfățişa pe tata într-un soi de tablou de familie: îmbrățişând-o pe Sara Smythe lângă un brad de Crăciun. Cel de-al doilea îmi arăta un cuplu fericit în față la Lincoln Memorial în Washington. După aspectul fotografiilor şi după stilul hainelor pe care le purtau, am bănuit că fuseseră făcute undeva pe la începutul anilor ’50. M-am răsucit pe călcâie şi m-am uitat fix la Sara Smythe.

— Nu înțeleg, am rostit eu.

— Nici nu mă mir.

— Ar trebui să-mi dați nişte explicații serioase, m-am răstit furioasă.

— Da. Aşa e, a încuviințat ea calm.

M-a luat uşurel de cot şi m-a condus în sufragerie.

— Haide, ia loc. Cafea? Ceai? Ori poate ceva mai tare?

— Mai tare, am răspuns.

— Vin roşu? Bourbon? Harvey’s Bristol Cream? Mi-e teamă că doar atât am.

— Bourbon.

— Cu gheață sau cu apă?

— Simplu.

A schițat un zâmbet.

— Exact ca tatăl tău.

M-a îndemnat cu un semn să mă aşez într-un fotoliu uriaş, tapițat cu un material gros şi închis la culoare. Acelaşi material acoperea şi canapeaua. Mai exista şi o măsuță modernă de cafea, pe care se ridicau două teancuri de cărți de artă şi reviste pretențioase *(The New Yorker, Harper's, Atlantic Monthly, New York Review of Books).* Sufrageria era mică, dar imaculată. Duşumea din lemn alb, pereți albi, mai multe rafturi cu cărți, o colecție consistentă de CD-uri cu muzică clasică şi o fereastră generoasă orientată spre sud şi care dădea spre o mică grădină. Din cameră se deschidea un alcov ce fusese atent aranjat ca să servească drept birou cu o masă din pin pe care stătea un computer, un fax şi un teanc de foi. De partea cealaltă a alcovului începea un dormitor cu un pat „queen size" (cu tăblie albă, o cuvertură împletită veche Americana) şi un şifonier stil Shaker. La fel ca şi restul apartamentului, dormitorul emana eleganță şi bun-gust. Îți dădeai seama imediat că Sara Smythe refuza cu încăpățânare uzura tăcută a vârstei înaintate şi îşi trăia partea finală a vieții într-un apartament care era, stilistic vorbind, depăşit cu vreo două decenii şi învăluit într-un aer de rafinament din alte veacuri. Casa ei îți sugera un sentiment de mândrie tăcut, dar feroce.

Sara ieşi din bucătărie, aducând o tavă. Pe ea se afla o sticlă de bourbon Hiram Walker, o sticlă de Bristol Cream, un pahar pentru lichior şi unul pentru whisky. O aşează pe masa de cafea, după care turnă câte o porție pentru fiecare.

— Hiram Walker a fost bourbonul preferat al tatălui tău, a spus ea. Mie personal nu mi-a plăcut niciodată. Scotch-ul era băutura mea de bază până când am împlinit şaptezeci de ani şi corpul meu a hotărât că nu se mai poate aşa. Acum trebuie să mă mulțumesc cu ceva mai feminin şi mai insipid precum lichiorul. Noroc.

Şi-a ridicat paharul, dar eu nu i-am răspuns la urare. Am dat pur şi simplu pe gât băutura dintr-o înghițitură.

Mi-a ars cerul gurii, dar măcar mi-a mai alinat senzația de suferință amarnică. Un alt zâmbet discret se ivi pe buzele Sarei Smythe.

— Şi tatăl tău obişnuia să bea la fel – atunci când se simțea tensionat.

— Aşa tată, aşa fiică, am spus, arătând spre sticlă.

— Te rog, serveşte-te, m-a îndemnat ea.

Mi-am mai turnat o porție de bourbon, numai că de data asta m-am abținut şi abia dacă am sorbit. Sara Smythe s-a aşezat pe canapea, după care şi-a pus palma peste mâna mea.

— Vreau să-mi cer iertare pentru metodele extreme pe care le-am folosit ca să te aduc aici. Probabil că ți-am dat senzația unei bătrâne nebune şi insistente, dar…

Mi-am retras mâna iute.

— Nu mă interesează decât un singur lucru, doamnă Smythe…

— Te rog, spune-mi Sara.

— *Nu.* Nu ne spunem pe nume. Nu suntem prietene. Şi nici măcar cunoştințe…

— Kate, te ştiu de o viață întreagă.

— Cum? Cum m-ați cunoscut? Şi de ce naiba v-ați apucat să mă deranjați după ce a murit mama?

Am trântit albumul foto pe măsuța de cafea şi l-am deschis la ultima filă.

— Şi aş mai vrea să aflu de unde aveți asta, am adăugat, arătându-i tăietura din ziarul şcolii Allan-Stevenson ce-l înfățişa pe Ethan.

— Am abonament la ziarul şcolii.

— Aveți *ce?*

— Aşa cum am avut abonament la ziarul colegiului Smith când învățai tu acolo.

— Sunteți nebună…

— Dă-mi voie să-ți explic…

— Dar de ce v-ar interesa pe dumneavoastră viața noastră? Adică, dacă ar fi să mă iau după albumul foto, nu vorbim despre o fixație recentă. Ne urmăriți de ani de

zile. Şi ce-i cu pozele astea ale tatălui meu?

M-a privit drept în ochi şi mi-a spus:

— Tatăl tău a fost iubirea vieții mele.

Partea a doua
Sara

Unu

Care este prima mea amintire cu el? O privire. O privire neaşteptată, aruncată peste umăr, străbătând o cameră plină cu oameni şi înecată în fum. Se sprijinea de un zid, cu un pahar în mână şi o ţigară între dinţi. Mai târziu mi-a mărturisit că se simţea stingher în încăperea aceea şi că se uita în direcţia mea, încercând să-l găsească pe tipul care-l cărase până acolo, la petrecere. În timp ce ochii lui cercetau oaspeţii, i-a întâlnit pe ai mei. Iar eu nu m-am ferit. Doar o secundă sau poate două. El m-a privit. Eu l-am privit. A zâmbit. Şi eu i-am răspuns tot cu un zâmbet. După aceea s-a întors şi a continuat să-şi caute amicul. Asta a fost tot. O simplă privire.

Şi acum, după cincizeci şi cinci de ani, îmi amintesc perfect momentul – fiecare zecime de secundă. Încă îi mai văd ochii – de un albastru deschis, limpezi, puţin obosiţi. Părul lui ca nisipul, ras la spate şi în părţi. Chipul îngust, cu pomeţi proeminenţi. Uniforma militară kaki-închis, ce venea atât de bine pe trupul lui zvelt. Faptul că arăta atât de tânăr (avea până în douăzeci şi cinci de ani la vremea aceea). Atât de inocent. Atât de preocupat. Atât de chipeş. Şi aşa de irlandez.

O privire este un lucru foarte efemer, foarte trecător, nu-i aşa? Ca gest uman, nu înseamnă nimic. Este perisabil. Asta mă uimeşte şi în ziua de astăzi – felul în care viaţa poate fi afectată fundamental de un lucru vremelnic, tranzitoriu. În fiecare zi întâlnim privirile altor oameni – în autobuz sau în metrou, în magazin sau atunci când traversăm strada. Ne uităm la ceilalţi dintr-un impuls firesc. Observi că se îndreaptă cineva spre tine, privirile se încrucişează pentru o clipă, după care treci pe lângă el sau ea şi totul s-a terminat. Şi-atunci de ce… *de ce*?… ar fi trebuit să conteze tocmai acea privire? Fără un motiv anume. Pur şi simplu s-a întâmplat şi viaţa mea s-a schimbat. Irevocabil. Deşi, la vremea respectivă, desigur

că niciunul dintre noi nu bănuia asta.

La urma urmei, nu fusese decât o privire.

Ne aflam la o petrecere de dinaintea Zilei Recunoştinţei. 1945. Roosevelt murise în aprilie. Germanii capitulaseră în mai. Truman a lansat bomba atomică asupra Hiroshimei în august. Opt zile mai târziu, japonezii capitulau şi ei. Ce mai an! Dacă erai tânăr şi american – şi nu pierduseşi pe nimeni drag în război – nu te puteai abţine să nu guşti sentimentul plăcut al victoriei.

Deci, iată-ne pe toţi acolo – vreo douăzeci de persoane înghesuite într-un apartament strâmt, dintr-un bloc fără lift de pe strada Sullivan – celebrând prima Zi a Recunoştinţei în deplină pace, turnând prea multă băutură în noi şi dansând prea sălbatic. Vârsta medie a celor prezenţi se situa undeva pe la douăzeci şi opt de ani... ceea ce pe mine mă transforma în puştoaica grupului, cu cei douăzeci şi trei de ani pe care îi aveam (cu toate că tipul în uniformă militară arăta chiar mai tânăr). Subiectul principal al conversaţiilor îl constituia noţiunea romantică de Viitor fără Limite. Pentru că victoria noastră în război presupunea automat că, în sfârşit, învinsesem şi duşmanul economic numit Marea Recesiune. Dividendele Păcii urmau să apară. Ne aşteptau vremuri bune. Consideram că ne-am câştigat dreptul divin la vremuri mai bune. Eram americani la urma urmei, nu? Secolul acesta ne aparţinea.

Până şi fratele meu, Eric, credea în tărâmul tuturor posibilităţilor... iar el era „un roşu", cum îi spunea tata. Întotdeauna îl mustrasem pe tata că-şi judecă fiul mult prea aspru – deoarece Eric, în realitate, era mai degrabă un progresist de modă veche. În plus, latura lui romantică nu cunoştea limite – îl idolatriza pe Eugene Debs{7}, se abonase la publicaţia *The Nation* la vârsta de şaisprezece ani şi visa să devină viitorul Clifford Odets{8}. Da, aşa e – Eric scria şi el piese de teatru. După ce absolvise Universitatea Columbia în 1937, găsise de lucru ca regizor secund la teatrul Mercury înfiinţat de Orson

Welles şi două dintre piesele lui au fost puse în scenă în cadrul Atelierelor Teatrului Federal din New York. Asta s-a întâmplat în perioada în care programul *New Deal* aplicat de Roosevelt a subvenționat piesele de teatru în America – aşa că apăruseră o mulțime de oportunități de muncă pentru *„lucrătorul din domeniul teatral”* (cum îi plăcea lui Eric să-şi spună), ca să nu mai vorbim de numeroasele companii teatrale mici, ce doreau să-şi încerce norocul cu dramaturgi ca fratele meu. Niciuna dintre piesele scrise de el nu dăduse însă lovitura. Dar nici el nu visa să ajungă pe Broadway. Susținea mereu că operele sale „reprezintă un catalizator pentru nevoile şi aspirațiile muncitorului obişnuit” (după cum am menționat, Eric era un romantic în adevăratul sens al cuvântului). Şi, ca să fiu sinceră, oricât de mult mi-am iubit, mi-am *adorat* fratele mai mare, piesa lui de trei ore despre o dispută sindicală din 1902, cu privire la calea ferată Erie-Lakawana, nu prea te făcea să bați din palme cu entuziasm.

Totuşi, avea planuri mărețe ca dramaturg. Din păcate, tipul lui de scriitură (genul acela axat pe greve şi alte manifestări politice) şi-a dat duhul pe la începutul anilor ’40. Orson Welles a plecat la Hollywood. La fel şi Clifford Odets. Proiectul Teatrului Federal a fost acuzat de tendințe comuniste de către un mic grup de congresmeni încuiați şi, în consecință, l-au închis definitiv în 1939. Aşadar, în 1945, Eric îşi plătea chiria fiind scenarist pentru emisiunile radio. La început a scris vreo două episoade din *Boston Blackie.* Însă producătorul l-a scos din echipă după ce a scris un episod în care eroul principal investiga moartea unui sindicalist. Acesta fusese ucis din ordinul unui mare industriaş – care, aşa cum s-a dovedit ulterior, semăna foarte bine cu proprietarul postului de radio unde se difuza *Boston Blackie.* Iar Eric nu s-a putut abține să nu pună la cale o asemenea năzbâtie, chiar dacă nebunia lui de moment i-a afectat cariera. Avea un simț al umorului teribil. De aceea şi

reuşise să obţină noua lui slujbă ca scriitor de gaguri pentru *Stop or Go: The Quiz Bang Show,* găzduită în fiecare duminică de la opt şi jumătate de Joe E. Brown. Mă îndoiesc că cineva sub vârsta de şaptezeci şi cinci de ani îşi mai aminteşte de Joe E. Brown. Şi pe bună dreptate, de altfel. Prin comparaţie, Jerry Lewis era un comic subtil.

În fine, petrecerea se ţinea în casa lui Eric de pe strada Sullivan: un apartament înghesuit, de două camere, din apropierea căii ferate şi care m-a impresionat întotdeauna prin şicul său boem. Cada se găsea în bucătărie. Veiozele din camere erau confecţionate din sticle de Chianti. Perne fantezi zdrenţuite zăceau împrăştiate peste tot în sufragerie. Sute de cărţi împănau locul. Să nu uităm: ăştia erau încă anii patruzeci… adică mult înainte de epoca *beat.* Eric se născuse prea devreme – mai ales că purta helănci negre pe gât, ieşea în oraş cu Delmore Schwartz[9] şi gaşca de la *Partisan Review,* fuma Gitanes şi îşi căra sora mai mică după el, ca să asculte nu ştiu ce muzică ultramodernă numită Bebop la un club de pe strada 52. De fapt, doar cu două săptămâni înainte de petrecere, intrasem într-o speluncă de pe Broadway unde a evoluat pe scenă un saxofonist pe nume Charles Parker, alături de alţi patru muzicieni.

În pauză, Eric s-a întors spre mine şi mi-a spus:

— S, o să vină o zi când te vei lăuda în gura mare că ai fost în seara asta aici. Pentru că tocmai am fost martorii unei adevărate revoluţii. De mâine, ritmul nu va mai fi niciodată la fel.

S. Aşa mă striga el. S de la Sara sau de la Surioară. De când împlinise paisprezece ani, Eric îmi spunea aşa – şi cu toate că părinţii mei urau această poreclă, eu mă topeam după ea. Pentru că fratele meu mă vrăjise. Şi pentru că, în ochii mei, Eric era omul cel mai interesant şi mai original de pe planetă… Ca să nu mai vorbim că se transforma în protectorul şi apărătorul meu, ori de câte ori intrau în acţiune părinţii noştri extrem de

tradiționaliști.

Ne născusem şi crescusem în Hartford, Connecticut. După cum subliniase şi Eric, doar doi oameni excepționali îşi petrecuseră ceva timp în Hartford: Mark Twain (care pierduse o grămadă de bani cu o editură fondată aici) şi Wallace Stevens, care luptase împotriva plictiselii slujbei de agent de asigurări, născocind unele dintre cele mai experimentale poezii care au existat vreodată.

— Cu excepția lui Twain şi a lui Stevens, mi-a zis odată Eric pe când aveam doisprezece ani, nicio persoană notabilă nu a locuit în acest oraş. Asta până când am apărut noi pe lume.

Oh, ce aroganță minunată îl caracteriza! Ar fi spus orice lucru îngrozitor doar că-şi supere tatăl, Robert Biddeford Smythe III. Numele pretențios i se potrivea la fix. Era director executiv în domeniul asigurărilor, un om corect şi foarte religios; un bărbat care purta întotdeauna cele mai proaste costume din trei piese, credea în virtuțile cumpătării şi detesta extravaganța şi înşelăciunile de orice fel. Mama noastră, Ida, era croită din acelaşi material rigid: fiica unui preot presbiterian din Boston, nemilos de practică, un triumf al eficienței domestice. Părinții noştri formau o echipă incredibilă. Previzibili, încuiați, îngrozitor de pricepuți. Manifestările publice de afecțiune apăreau rareori în gospodăria Smythe. Pentru că, în adâncul inimilor lor, mama şi tata erau nişte puritani incorigibili din New England, ce-şi trăgeau rădăcinile din secolul al nouăsprezecelea. Întotdeauna ni s-au părut învechiți. Învechiți şi neiertători. Opusul distracției.

Desigur că-i iubeam. Doar erau părinții noştri – iar dacă părinții nu se comportă sălbatic cu tine, atunci *trebuie* să-i iubeşti. Dragostea pentru părinți făcea parte din contractul social – sau cel puțin astfel stăteau lucrurile pe vremea aceea. Aşa cum trebuia să le accepți limitele lor multiple. M-am gândit adesea că te maturizezi

cu adevărat atunci când îți ierți părinții pentru că sunt la fel de imperfecți ca şi ceilalți… şi când conştientizezi că, lăsând la o parte limitele lor, s-au străduit din răsputeri să-ți ofere ce au ei mai bun.

Însă dragostea pentru părinți nu presupune şi îmbrățişarea perspectivei lor asupra vieții. Din clipa în care a păşit în adolescență, Eric a depus toate eforturile să-l înfurie pe tata (da, el a insistat mereu să ne adresăm în această manieră victoriană. Niciodată Tati. Sau Tăticule. Sau orice altă variantă care sugera veselie. Întotdeauna *Tata).* Uneori, cred că opiniile politice radicale ale lui Eric se trăgeau mai puțin din convingeri ideologice şi aveau mai degrabă legătură cu ideea de a ridica tensiunea tatălui nostru. Certurile dintre ei deveniseră legendare. Mai ales după ce Smythe Senior descoperise sub patul fiului un exemplar din *Zece zile care au zguduit lumea* de John Reed. Sau atunci când Eric i-a dăruit de ziua lui un disc cu Paul Robeson.

Mama nu s-a băgat niciodată în discuțiile tată-fiu. Pentru ea, femeia n-avea nicio treabă cu dezbaterile politice (acesta fiind şi unul dintre motivele pentru care o ura aşa de tare pe doamna Roosevelt, numind-o „femeia Lenin"). Întotdeauna îl bătea pe Eric la cap să-şi respecte tatăl. Însă când a venit vremea ca el să plece la colegiu, şi-a dat seama că vorbele ei severe nu mai contau deloc; îl pierduse definitiv. Un lucru care a întristat-o teribil. Iar eu am sesizat că mama a rămas mereu nedumerită de ce singurul ei băiat – pe care îl crescuse aşa de corect – se transformase într-un iacobin nesuferit. Mai ales că Eric era uluitor de inteligent.

Singura calitate a lui Eric pe placul părinților mei era inteligența sa fenomenală. Devora cărțile. Citea în franceză încă de la paisprezece ani, iar când a intrat la Columbia stăpânea deja binişor italiana. Discuta în deplină cunoştință de cauză despre subiecte abstracte, dificil de înțeles, precum filosofia carteziană sau mecanica cuantică. Cânta la pian un boogie-woogie absolut

savuros. Şi, pe deasupra, făcea parte din categoria aceea de copii foarte deştepți care luau numai note de zece în şcoală, cu cele mai mici eforturi. Cei de la Harvard şi-l doreau în rândul lor. Princeton visa la el. Brown îl curta insistent. Dar el a vrut la Columbia. Pentru că asta însemna să trăiască în New York şi să se bucure de libertățile aferente.

— Îți zic eu, S, o dată ce am pus piciorul în Manhattan, la revedere Hartford. Pe vecie.

Un lucru deloc adevărat – deoarece, în ciuda firii sale rebele, a rămas un fiu rezonabil şi respectuos. Scria acasă o dată pe săptămână, ne vizita de Ziua Recunoştinței, de Crăciun şi de Paşte. Nu i-a eliminat niciodată din viața lui pe mama şi pe tata. Pur şi simplu în New York s-a reinventat pe sine. A început prin a-şi schimba numele – din Theobold Ericson Smythe în Eric Smythe. A scăpat de toate hainele lui de licean cumpărate de părinții noştri şi a ales să poarte numai îmbrăcăminte de la magazinul local al Marinei Militare. A slăbit şi mai tare. Părul lui negru a crescut gros şi des. Şi-a făcut rost de o pereche de ochelari înguşti fără rame. Arăta ca Troțki – mai ales că pe deasupra îmbrăca o haină groasă militară şi o jachetă ponosită de tweed. În rarele momente când se întâlnea cu părinții mei, aceştia rămâneau îngroziți de aspectul lui complet diferit. Însă notele de la facultate le închideau gura. Numai zece. La sfârşitului primului an a fost ales în fruntea organizației Phi Beta Kappa. I s-au acordat o mulțime de privilegii. Dacă ar fi vrut să intre la drept sau să-şi dea doctoratul, ar fi putut să se alăture fluierând oricărui program educațional din țară. Dar el s-a mutat în centru, pe strada Sullivan, a măturat podelele pentru Orson Welles contra sumei de 20 de dolari pe săptămână şi a început să viseze la piese de teatru care să conteze.

Până în 1945, visele sale s-au stins. Nimeni nu mai voia să-i citească operele – pentru că ele aparțineau unei alte epoci. Dar Eric nu renunțase la ideea de a da lovitura

cu o piesă de teatru... chiar dacă asta presupunea să scrie pentru Joe E. Brown glume prosteşti care să-i asigure un acoperiş deasupra capului. O dată sau de două ori i-am sugerat să-şi găsească o slujbă de profesor la vreun colegiu – care mie mi se părea un serviciu mai rezonabil şi mai demn de talentul lui Eric, decât să înşire replici idioate pentru un concurs la radio. Dar el a refuzat categoric propunerea mea, spunându-mi:

— În clipa în care un scriitor începe să-şi predea meseria, e terminat. Iar în clipa în care intră în lumea academică, trânteşte irevocabil uşa lumii reale... locul despre care el ar trebui să scrie.

— Da, dar *The Quiz Bang Show* nu înseamnă lumea reală, l-am contrazis eu.

— Este mult mai ancorat în realitate decât predarea literaturii engleze unei cete de femeiuşti sclivisite de la Bryn Mawr.

— Au! am rostit eu ofuscată, având în vedere că absolvisem Bryn Mawr cu doi ani mai devreme.

— Lasă, că înțelegi tu la ce mă refer, S.

— Da... adică sunt una dintre femeiuştile alea care probabil ar trebui să se mărite cu un funcționar de bancă posomorât şi să trăiască într-un amărât de orăşel din statul Philadelphia...

Cel puțin asta era viața pe care mi-o preconizau părinții mei. Însă eu m-am opus cu încăpățânare. După ce am absolvit colegiul în '43, mama şi tata au sperat că mă voi căsători imediat cu prietenul meu stabil de atunci – un absolvent de Haverford, pe nume Horace Cowett.

Tocmai fusese acceptat la Facultatea de Drept de la U. Penn şi îmi ceruse mâna. Dar cu toate că Horace nu era la fel de sclivisit şi de plictisitor ca şi numele său (ci un tip citit care scria o poezie relativ decentă pentru revista literară de la Haverford), nu mă simțeam pregătită să mă arunc într-o căsnicie de la o vârstă atât de fragedă – şi, mai ales, cu un bărbat pe care îl plăceam, dar care nu-mi inspira niciun fel de pasiune copleşitoare. În orice caz, n-

aveam de gând să-mi distrug tinerețea, lăsându-mă sechestrată în vechea şi prăfuita Philadelphie, deoarece pusesem ochii pe un oraş mai la nord. Nimeni nu va izbuti să mă împiedice să ajung la New York.

În mod previzibil, părinții mei au încercat să se opună mutării mele acolo. Când i-am anunțat – cu trei săptămâni înainte de absolvire – că mi se oferise un post de stagiar la revista *Life,* au fost îngroziți. Venisem în weekend la Hartford (o călătorie pe care-am făcut-o special ca să le dau vestea, dar şi ca să-i informez că nu voi accepta propunerea de căsătorie a lui Horace). După zece minute de discuții, temperatura emoțională din casa noastră atinsese rapid punctul de fierbere.

— Nu sunt de acord ca fiica mea să locuiască singură în acel oraş depravat şi indecent, s-a pronunțat tata.

— Cu greu poate fi numit New York un oraş indecent – iar *Life* nu e *Confidential,* am parat eu, menționând o revistă de scandal bine-cunoscută în vremea respectivă. Eu am crezut că veți fi încântați. *Life* acceptă numai zece stagiari pe an. Este o ofertă importantă, incredibilă.

— Tata are dreptate, interveni şi mama. New York nu este un loc pentru o tânără fără familie.

— Dar Eric?

— Fratele tău nu este cel mai moral dintre oameni, interveni tata.

— Şi ce vrea să însemne asta? am întrebat furioasă.

Tata a devenit brusc agitat, dar şi-a mascat stingherеala continuând:

— Nu contează ce înseamnă. Un lucru e sigur însă: n-am să-ți permit să locuieşti în Manhattan.

— Dar am douăzeci şi doi de ani, tată.

— Nu vorbim despre vârstă.

— N-ai niciun drept legal să-mi spui ce am voie să fac şi ce nu.

— Nu-ți contrazice tatăl, zise mama. În plus, faci o greşeală teribilă că nu te măriți cu Horace.

— Ştiam că o să zici asta.

— Horace este un tânăr extraordinar, adăugă tata.

— Horace este un tânăr foarte *drăguț* – cu un viitor foarte *drăguț* şi de-a dreptul monoton.

— Eşti arogantă, s-a răstit tata.

— Nu, doar realistă. Pentru că nu concep să mi se bage pe gât o viață pe care nu o doresc.

— Dar nu-ți bag pe gât nimic…

— Faptul că-mi interzici să merg la New York înseamnă că mă împiedici să-mi controlez propriul destin.

— Propriul *destin*! exclamă tata cu o ironie crudă. *Tu* chiar crezi că ai un *destin!* Ce romane proaste ai citit la Bryn Mawr?

Am ieşit ca o furtună din cameră. Am alergat pe scări şi m-am trântit pe pat, hohotind. Niciunul dintre părinții mei nu a venit să mă consoleze. Nici nu mă aşteptam. Nu le stătea în fire. Amândoi aveau o viziune specifică Vechiului Testament cu privire la îndatoririle părinteşti. Tata era o versiune pământească a celui Atotputernic – şi, o dată ce vorbise, toate celelalte argumente deveneau inutile. Prin urmare, subiectul n-a mai fost abordat în restul weekendului. În schimb, am purtat o conversație ciudată despre activitatea recentă a japonezilor în Oceanul Pacific – iar eu mi-am muşcat limba să nu intervin când tata s-a lansat într-una dintre tiradele lui despre Roosevelt. Duminică m-a condus până la gară. Când am ajuns acolo, m-a bătut uşurel pe braț.

— Draga mea Sara, chiar nu-mi place să mă cert cu tine. Deşi suntem dezamăgiți că nu te măriți cu Horace, îți respectăm decizia. Iar dacă jurnalismul te pasionează într-atât, vreau să ştii că am o mulțime de contacte aici la *Hartford Courant.* Nu cred că va fi prea greu să-ți găsim ceva…

— O să accept oferta de la revista *Life,* tată.

S-a albit la față – aşa ceva nu i se mai întâmplase niciodată.

— Dacă accepți slujba aia, mă voi vedea nevoit să-ți retrag orice sprijin.

— Va fi pierderea ta.

Şi cu asta m-am dat jos din maşină.

Am tremurat tot drumul până la New York – eram de-a dreptul înspăimântată. Îmi înfruntasem tatăl pentru prima dată în viață. Cu toate că încercam să fiu curajoasă şi încrezătoare, m-a înfiorat gândul că aş putea să-mi pierd părinții. La fel cum m-a speriat gândul că – dacă aş fi respectat voința tatălui meu – aş fi sfârşit prin a scrie la rubrica „Observații bisericeşti" din *Hartford Courant* şi prin a regreta că le permisesem părinților să-mi aleagă o viață banală.

Iar eu credeam din tot sufletul că am un destin. Ştiu că vorbele mele sună a vanitate şi a romantism desuet… dar, în acel moment de răspântie al aşa-zisei vieți adulte, trăsesem o concluzie simplă cu privire la viitor: *acesta avea posibilități…* doar dacă-ți ofereai şansa de a explora acele posibilități. Oricum, marea majoritate a celor contemporani mie se supuneau unei vieți obişnuite, făcând exact lucrurile pe care toată lumea le aştepta de la ei. Cel puțin jumătate dintre colegele mele de la Bryn Mawr îşi planificaseră nunta pentru vara de după absolvire. Tinerii care se întorseseră din război nu-şi doreau decât să-şi găsească un serviciu şi să se aşeze la casele lor. Iată unde se plasa generația noastră care era pe punctul de a moşteni bunăstarea postbelică şi care (prin comparație cu părinții noştri) beneficia de oportunități infinite. Dar în loc să alerge după respectivele oportunități, ce au făcut cei mai mulți dintre noi? Am devenit angajați conştiincioşi, gospodine harnice, consumatori fideli. Ne-am îngustat orizonturile şi ne-am încarcerat în vieți meschine.

Desigur că eu am realizat toate aceste lucruri abia mulți ani mai târziu (depărtarea ne oferă întotdeauna o viziune perfectă, nu?). În primăvara lui '45 însă, nu mă interesa decât să fac ceva cu viața mea – mai exact să nu mă mărit cu Horace Cowett şi, bineînțeles, să accept slujba de la *Life.* Dar până când am ajuns la stația Penn

şi după weekendul oribil petrecut cu părinții mei, îmi cam pierdusem entuziasmul. În ciuda celor patru ani trăiți departe de casă, la facultate, tata încă îmi mai domina viața. Încă mai simțeam o nevoie disperată de a obține aprobarea lui, chiar dacă ştiam că n-am s-o primesc. Şi chiar credeam că-şi va respecta până la capăt amenințarea şi mă va dezmoşteni dacă mă stabileam în New York. Cum să trăiesc fără părinții mei?

— Oh, *te rog,* mi-a spus Eric după ce i-am mărturisit temerile mele. Tata n-ar îndrăzni niciodată să te taie de la porție. Te iubeşte foarte mult.

— Nu-i adevărat…

— Crede-mă, bietul nebun are convingerea că trebuie să joace vechiul rol de *pater familias* sever – dar în adâncul sufletului e doar un bătrân speriat, de şaizeci şi patru de ani, pe punctul de a primi un şut de la compania pentru care lucrează şi e îngrozit de ororile pensionării. Chiar ai senzația că o să-i trântească uşa în nas singurei lui fiice adorate?

Stăteam în recepția hotelului Pennsylvania, vizavi de stația Penn. Eric aranjase să mă întâmpine imediat după ce vin cu trenul de la Hartford în după-amiaza acelei zile de duminică (îmi rămâneau două ore la dispoziție până la cursa spre Bryn Mawr, via Philadelphia). Imediat ce l-am văzut pe peron, m-am aruncat la pieptul lui şi am început să plâng, detestându-mă în aceeaşi clipă pentru că mă comportam ca un papă-lapte. Eric m-a strâns în brațe până când m-am calmat, apoi m-a întrebat:

— Aşadar, te-ai distrat acasă?

Am izbucnit în râs.

— A fost minunat, am răspuns.

— Se vede. Uite, hotelul Pennsylvania e aproape. Iar barmanul de acolo face un Manhattan bestial.

Aceasta a fost afirmația deceniului. După două asemenea Manhattan, mă simțeam ca sub anestezie – o senzație care, trebuie să recunosc, uneori nu e aşa de rea. Eric a încercat să-mi mai ofere şi o a treia porție –

dar eu m-am ținut tare şi am cerut un suc cu ghimbir. Nu voiam să spun nimic, dar m-am îngrijorat puțin când mi-am văzut fratele cum isprăveşte din patru înghițituri cel de-al treilea Manhattan, cerând apoi încă unul. Deşi păstrasem legătura prin scrisori în permanență (apelurile telefonice la distanță – chiar şi cele între New York şi Pennsylvania – erau foarte scumpe la vremea respectivă), nu-l mai văzusem de la Crăciun. Şi am fost sincer şocată de aspectul lui fizic. Silueta sa zveltă se îngroşase. Fața i se buhăise. Sub bărbie îi atârna o punguță mică, dar vizibilă, de grăsime. Fuma Chesterfield, țigară de la țigară şi tuşea zgomotos. Avea doar douăzeci şi opt de ani, însă începuse să capete aspectul acela umflat de bărbat îmbătrânit prematur din cauza dezamăgirilor. Evident că discuțiile cu el rămăseseră la fel de spumoase şi amuzante ca întotdeauna, dar simțeam că-şi face griji pentru locul de muncă. Ştiam din scrisori că noua lui piesă (ceva despre o grevă a muncitorilor din sudul Texasului) fusese respinsă de aproape toate companiile teatrale din New York şi că plătea chiria citind scenarii pentru teatrul Guild („E o muncă destul de deprimantă”, îmi scria el în martie, „pentru că nu fac altceva decât să spun «nu» altor scriitori. Dar primesc 30 de dolari pe săptămână, adică atât cât să-mi acopăr cheltuielile”). După ce a înghițit lacom şi cel de-al patrulea Manhattan, m-am hotărât să nu mai păstrez tăcerea cu privire la ingurgitarea necontrolată a alcoolului.

— Încă un Manhattan din ăsta şi o să te urci pe masă ca să cânți „Yankee Doodle Dandy”.

— Ai vorbit ca o puritană, S. După ce te văd plecată spre Philadelphia, o să iau metroul înapoi spre *atelierul* meu din strada Sullivan şi o să scriu până când răsare soarele. Crede-mă pe cuvânt, cinci asemenea Manhattan nu înseamnă altceva decât lubrifiant creativ.

— În regulă, dar măcar ar trebui să iei în calcul varianta țigărilor cu filtru. Sunt mult mai blânde cu gâtul tău.

— Oh, Dumnezeule! Ascultați la asceta din Bryn Mawr! Suc cu ghimbir, țigări cu filtru. Următorul lucru pe care o să mi-l spui e că, dacă va candida, atunci o să votezi pentru Dewey împotriva lui Roosevelt la viitoarele alegeri.

— Ştii foarte bine că n-aş face *niciodată* aşa ceva.

— Şi eu care credeam că am făcut o glumă, S. Deşi trebuie să recunosc că tăticul ar rămâne cu gura căscată dacă ai vota pentru republicani.

— Tot ar insista să mă întorc în Hartford ca o fată bună ce sunt.

— Nu te întorci la Hartford după absolvire.

— Nu prea mi-a dat de ales, Eric.

— Nici vorbă. Pentru că joacă la cacealma acum. Ca la poker. Mizează tot pe o singură mână, pretinzând că are chintă royală şi te provoacă să pariezi mai departe. Aşa că o să-l demaşti, acceptând slujba oferită de cei de la *Life.* Şi cu toate că va mormăi şi va răbufni – şi probabil că va protesta puțin față de Teddy Roosevelt, ca de obicei – până la urmă va fi nevoit să-ți accepte decizia. N-are încotro. În orice caz, ştie că o să am grijă de tine în oraşul cel mare şi rău.

— Asta îl şi sperie, am spus, regretând imediat comentariul.

— De ce?

— Ei, ştii tu…

— Nu, rosti Eric deloc amuzat. Nu ştiu.

— Probabil are senzația că mă vei transforma într-o marxistă furioasă.

Eric îşi aprinse o țigară. Mă privea fix şi foarte preocupat. Puteam să jur că se trezise din amețeală.

— Nu asta ți-a spus, S.

— Ba da, l-am contrazis pe un ton deloc convingător.

— Te rog să-mi spui adevărul.

— Dar ți-am spus…

— …că nu-i place ideea ca eu să am grijă de tine în New York. Dar cu siguranță ți-a explicat *de ce* consideră că te-aş putea influența negativ.

— Nu-mi amintesc.

— Mă minți. Iar noi *nu* ne mințim unul pe altul, S.

Fratele meu mi-a luat mâna şi a şoptit:

— Trebuie să-mi spui.

Mi-am ridicat privirea şi m-am uitat în ochii lui.

— Mi-a zis că nu te numeri printre cei mai morali oameni.

Eric a păstrat tăcerea. A tras adânc din țigară, tuşind uşor când a inspirat.

— Bineînțeles că nu cred aşa ceva, am spus eu.

— Serios?

— Ştii foarte bine că nu.

A stins țigara în scrumieră şi şi-a terminat restul de băutură.

— Dar dacă ar fi adevărat… dacă n-aş fi cel mai moral dintre oameni, te-ar deranja?

De data asta m-a privit el în ochi. Ştiam amândoi la ce ne gândim: un lucru pe care-l ocolisem întotdeauna… deşi stăruise în permanență între noi ca o umbră. Ca şi părinții mei, şi eu aveam suspiciuni în privința sexualității fratelui meu (mai ales că în viața lui nu existase nicio prietenă). Dar atunci, în trecut, asemenea bănuieli nu se discutau niciodată. Totul era încorsetat. La propriu şi la figurat. Să-ți recunoşti deschis homosexualitatea în anii ’40, în America, ar fi fost un act de sinucidere. Chiar şi în fața surorii tale care te adoră. Aşa că vorbeam codificat.

— Eu te consider cea mai morală persoană din câte cunosc, am spus.

— Dar tata foloseşte cuvântul „moral” cu alt sens. Înțelegi asta, S?

I-am acoperit mâna cu a mea.

— Da, înțeleg.

— Şi asta te tulbură?

— Eşti fratele meu. Nimic altceva nu contează.

— Eşti sigură?

I-am strâns mâna cu putere.

— Sunt sigură.

— Mulțumesc.

— Taci din gură, i-am spus eu zâmbind.

M-a strâns şi el de mână.

— O să fiu întotdeauna alături de tine, S. Să nu uiți. Şi nu-ți face griji în privința tatei. N-o să câştige de data asta.

O săptămână mai târziu, am primit o scrisoare la Bryn Mawr.

Dragă S,

După ce te-am văzut duminica trecută, am hotărât că se impunea o vizită scurtă şi de prea mult timp amânată la Hartford. Aşa că am sărit în tren a doua zi de dimineață. Inutil să-ți povestesc ce surpriză au avut mama şi tata când m-au zărit în pragul casei lor. Deşi a refuzat la început, până la urmă tata n-a avut de ales şi a trebuit să asculte ce am de spus în numele tău. În timpul primei ore de „negocieri" (pentru că altfel nu pot să-i zic), mi-a împuiat capul cu aceeaşi frază: „Se întoarce la Hartford şi am încheiat subiectul". Aşa că m-am apucat şi eu să-i servesc cu destulă finețe povestea: „Ar fi păcat să vă pierdeți ambii copii", încercând ca vorbele mele să nu sune a amenințare, ci mai degrabă a potențial tragic. Când am văzut că se încăpățânează să o țină pe-a lui, i-am spus: „Atunci o să sfârşeşti ca un bătrân singur." Apoi am plecat şi am luat următorul tren spre New York.

A doua zi de dimineață, telefonul a sunat pe la opt, o oră incredibil de nesănătoasă. Era dragul nostru tată. Glasul lui păstra acelaşi ton țâfnos şi rigid, dar ideile i se schimbaseră cu siguranță.

„Iată ce voi accepta. Sara poate lua slujba de la *Life,* dar numai dacă se învoieşte să se cazeze la hotelul Barbizon pentru doamne de pe strada 63. Am primit recomandări serioase de la unul dintre

asociații mei de la Standard Life şi ştiu că funcționează după reguli stricte, cu oră de stingere obligatorie şi fără vizite după lăsarea întunericului. Pentru că mama şi cu mine vom şti că este îngrijită cu atenție la Barbizon, vom consimți ca ea să locuiască în Manhattan. Şi având în vedere că tu ți-ai asumat rolul de intermediar, te rog să-i transmiți lui Sara propunerea noastră. Comunică-i, te rog, că, deşi are toată dragostea şi sprijinul nostru, acest aspect nu va fi negociat."

Normal că n-am zis nici da, nici ba, ci doar m-am mărginit să le promit că-ți voi transmite oferta lor. Dar din câte-mi dau eu seama, asta înseamnă deja o semicapitulare din partea lui. Aşa că sărbătoreşte cu cinci Manhattan şi ia-ți la revedere de la Pennsylvania. Vii la New York… şi cu binecuvântarea părintească, pe deasupra. Nu te îngrijora prea mult din cauza hotelului Barbizon. Te vom caza acolo o lună sau două, apoi te vom transfera pe furiş în propriul tău apartament. După aceea, vom găsi noi o cale să-i dăm vestea mamei şi tatei fără să redeschidem vechile ostilități.

Pace pentru noi.

Fratele tău „moral",

Eric.

Aproape că am țipat de încântare când am terminat de citit scrisoarea. M-am repezit înapoi în camera mea, am luat o foaie de hârtie şi un stilou şi am scris:

Dragă E,

O să-i scriu lui Roosevelt la noapte şi o să te propun să conduci Liga Națiunilor (dacă va mai fi reactivată după război). Eşti un geniu diplomatic! Şi cel mai bun frate cu putință. Spune-i găştii de pe strada 42 că în curând voi fi acolo…

Cu dragoste, S.

Am mâzgălit şi o notă scurtă pentru tata, în care îi confirmam că acceptasem condiţiile lui şi în care îl asiguram că familia noastră va fi mândră de munca mea la New York (un fel cifrat de a-l înştiinţa că voi rămâne „o fată cuminte", chiar dacă voi locui pe tărâmul Sodomei şi al Gomorei, adică Manhattan).

N-am primit niciodată un răspuns de la tata. Şi nici nu m-am aşteptat. Nu-i stătea în fire. Dar a venit totuşi împreună cu mama la ceremonia de absolvire. Eric a luat şi el trenul în ziua cu pricina. După ceremonie, am mers toţi patru să mâncăm de prânz la restaurantul unui hotel. A fost o masă ciudată. Îl vedeam pe tata privindune pe rând şi ţuguindu-şi buzele. Eric îşi pusese chiar sacou şi cravată cu această ocazie (singurul lui sacou de altfel, un Harris ponosit din tweed cumpărat de la un magazin cu vechituri). Cămaşa kaki era în stilul militar. Arăta ca un sindicalist şi a fumat ţigară de la ţigară în timpul prânzului (dar cel puţin s-a mărginit să bea numai două Manhattan). Eu mă îmbrăcasem într-un costum practic, dar tata tot se uita la mine neliniştit. Pentru că îndrăznisem să mă împotrivesc, nu mai eram fetiţa lui mică şi cuminte. Şi se vedea că nu se simte relaxat în preajma mea (deşi, ca să fiu sinceră, tata nu se simţise niciodată relaxat de faţă cu copiii săi). Mama se comporta ca toate mamele: zâmbea nervos şi îl aproba pe tata în tot ce spunea.

Într-un târziu – după multe discuţii idioate despre frumuseţea campusului Bryn Mawr şi despre serviciile proaste din trenul de la Harford şi despre băiatul unui vecin care plecase în armată în nu ştiu ce colţ al Europei –, tata a rostit brusc:

— Sara, vreau să ştii că mama şi cu mine suntem deosebiţi de încântaţi că ai absolvit *cum laude.* Este o mare realizare.

— Da, dar n-a luat *summa cum laude* ca mine, a intervenit Eric, arcuindu-şi răutăcios sprâncenele.

— Mulțumesc, dragă frate.

— Oricând, S.

— Amândoi ne-ați făcut să ne simțim mândri, a zis mama.

— Din punct de vedere academic, a adăugat tata.

— Da, a repetat şi mama, din punct de vedere academic nici că există părinți mai mândri decât noi.

Aceasta a fost ultima oară când ne-am reunit ca familie. Şase săptămâni mai târziu – întorcându-mă la hotelul Barbizon pentru doamne, după o zi lungă la *Life* – am rămas uluită să-l văd pe Eric, aşteptându-mă în hol. Era tras şi alb la față. Mi-a aruncat o privire înfrigurată şi am ştiut imediat că urmează să-mi spună ceva îngrozitor.

— Bună, S, a rostit el încet, luându-mi mâna într-a lui.

— Ce s-a întâmplat?

— Tata a murit azi-dimineață.

Inima a început să-mi bată cu putere, gata să-mi spargă pieptul. Preț de o secundă sau două, n-am mai ştiut unde mă aflu. Apoi am simțit brațele puternice ale fratelui meu, sprijinindu-mă. M-a condus pe o canapea şi m-a ajutat să mă aşez.

— Cum? am reuşit eu să îngaim.

— Stop cardiac – în biroul lui. Secretara l-a găsit prăbuşit peste masă. Probabil că totul s-a petrecut instantaneu… ceea ce este o binecuvântare, bănuiesc.

— Cine a anunțat-o pe mama?

— Poliția. Apoi m-a sunat familia Daniels. Mi-au spus că mama e distrusă.

— Normal că e distrusă, m-am auzit rostind. Tata a fost viața ei.

Am simțit cum mi se ridică un hohot de plâns în gât, dar l-am înăbuşit. Pentru că mi-am adus aminte vorbele tatei: „*Plânsul nu reprezintă niciodată un răspuns*”, mi-a explicat el odată, după ce am izbucnit în lacrimi pentru că luasem un şase la latină. *„Plânsul înseamnă autocompătimire. Iar autocompătimirea nu rezolvă nimic.”*

În orice caz, nu ştiam ce să simt în acele clipe, cu

excepția unui amestec de angoasă şi pierdere. L-am iubit pe tata. M-am temut de tata. Am tânjit după afecțiunea lui pentru că nu o simțisem niciodată cu adevărat. Şi mai ştiam că Eric şi cu mine reprezentam totul pentru el. Dar tata habar n-avea să-şi arate dragostea. Şi nici nu va mai primi o a doua şansă. Acesta era gândul care m-a lovit cel mai tare – faptul că de aici înainte nu vom mai avea ocazia să spargem gheața dintre noi; faptul că amintirea tatălui meu va fi întotdeauna marcată de lipsa noastră de comunicare. Cred că de aceea suferim aşa de mult la înmormântarea cuiva drag – înțelegem cum ar fi putut sta lucrurile, dacă am fi fost în stare să le îndreptăm din vreme.

L-am lăsat pe Eric să se îngrijească de toate. M-a ajutat să-mi fac bagajul. Ne-am urcat amândoi într-un taxi până la gara Penn şi la 8:13 am pornit spre Hartford. Am stat în vagonul-restaurant şi am băut constant, în timp ce trenul se îndrepta spre nord prin districtul Fairfield. Nicio clipă nu mi-a dat senzația că este copleşit de durere – pentru că, probabil, voia să rămână puternic pentru mine. În mod curios, am vorbit puțin despre mama şi despre tata. Am pălăvrăgit mai mult despre munca mea la revistă, despre slujba lui Eric la teatrul Guild şi despre zvonurile ce începeau să se răspândească din estul Europei cu privire la lagărele morții conduse de naziști. Evident că ne-am întrebat dacă Roosevelt ar trebui să-l mai păstreze pe Henry Wallace în calitate de vicepreşedinte la următoarele alegeri prezidențiale sau de ce este aşa de proastă (Eric a fost categoric în privința asta) piesa lui Lillian Heilman, *Watch on the Rhine.* Parcă nu ne-am fi putut aduna gândurile ca să ne confruntăm cu grozăvia pierderii unui părinte – mai ales unul față de care nutream asemenea sentimente complexe, ambigue. O singură dată în timpul călătoriei s-a ridicat problema familiei… când Eric a spus:

— Păi, bănuiesc că acum te poți muta de la Barbizon.

— Şi mama n-o să obiecteze? am întrebat.

— Crede-mă, S, mama va avea alte lucruri pe cap.

Ce adevăr înfiorător s-a dovedit a exista în cuvintele lui Eric. Mama nu era doar înnebunită de durere din pricina morții soțului ei, ci, pur şi simplu, de neconsolat. În cele trei zile de dinaintea înmormântării, deznădejdea ei a atins asemenea cote, încât doctorul a fost nevoit s-o sedeze într-una. A suportat relativ bine slujba de la biserica episcopaliană locală, dar în cimitir s-a dezlănțuit. În asemenea hal, încât doctorul ne-a recomandat să o internăm la sanatoriu ca s-o țină sub observație.

N-a mai ieşit din sanatoriul respectiv niciodată. La o săptămână de la internarea ei, o formă de demență senilă prematură a pus stăpânire pe ea – iar noi am pierdut-o definitiv. Au examinat-o tot felul de specialişti şi cu toții au ajuns la aceeaşi concluzie: la moartea tatălui nostru, durerea ei s-a dovedit atât de intensă, atât de copleşitoare, încât a suferit un atac cerebral care i-a afectat serios vorbirea, memoria şi controlul mişcărilor. În primele luni de boală, Eric şi cu mine am călătorit în fiecare weekend la Hartford ca să stăm lângă ea, sperând să vedem un cât de mărunt semn de viață conştientă. După şase luni, doctorii ne-au spus că există foarte puține şanse să-şi mai revină din starea de demență. În acel weekend am luat unele decizii dificile, dar necesare. Am scos casa familiei la vânzare. Am aranjat ca toate posesiunile părinților noştri să fie vândute sau date de pomană. Niciunul dintre noi nu a luat prea multe lucruri din casă. Eric a avut pretenții la mica masă de scris pe care tata o ținea în dormitor. Eu m-am mulțumit cu o fotografie, făcută în 1913, ce-i înfățişa pe părinții noştri în luna de miere, în Berkshires. Mama stătea într-un scaun cu spătar înalt. Purta o rochie albă, din lână, cu mâneci lungi şi avea părul strâns în coc. Tata, în picioare, lângă ea, îmbrăcase un costum închis la culoare, cu vestă şi un guler înalt şi rigid la gât. Mâna stângă o ținea la spate, iar cea dreaptă pe umărul mamei. Nu se observa nicio urmă de afecțiune între ei; nicio scânteie de ardoare sau

sentiment romantic, ori chiar cel mai mic semn de plăcere că se află unul în compania celuilalt. Păreau atât de înțepeniți, atât de formali, atât de nepotriviți pentru secolul în care se născuseră.

În noaptea în care eu şi Eric sortam obiectele din casă şi am dat peste această fotografie în pod, fratele meu a izbucnit în lacrimi. Era pentru prima dată când plângea de la moartea tatei şi de când se îmbolnăvise mama (în vreme ce eu mă închideam regulat în toaleta femeilor de la *Life* şi hohoteam ca o nebună). Ştiam exact de ce Eric se prăbuşise dintr-o dată. Pentru că fotografia prezenta portretul perfect al atitudinii rigide şi oficiale pe care părinții noştri o afişau în fața lumii… şi implicit a copiilor lor. Întotdeauna am crezut că austeritatea îi caracteriza pe amândoi – pentru că nu existaseră niciodată manifestări publice ale afecțiunii dintre ei. Acum însă realizam că, dincolo de această fațadă, trăiseră o pasiune ascunsă – o dragoste şi o dependență atât de profundă, încât mama aproape că murise fără tata. Lucrul care ne uluia era faptul că nu văzusem nicio clipă această pasiune, n-o detectasem deloc.

— Nu cunoşti niciodată pe nimeni îndeajuns, mi-a spus Eric atunci. Ai senzația că ştii tot despre ei dar, în final, te lasă cu gura căscată. Mai ales când vine vorba despre dragoste. Inima este cea mai tainică şi mai şireată parte a anatomiei umane.

Singurul meu antidot la vremea respectivă a fost slujba mea. Îmi plăcea să muncesc pentru *Life.* Mai ales că, după patru luni, promovasem de la poziția de stagiar la cea de redactor. Mă documentam şi scriam cel puțin două articole scurte pentru revistă în fiecare săptămână. Subiectele mi le dădea redactorul-şef – un jurnalist de şcoală veche, fumător înrăit, pe nume Leland McGuire, care înainte fusese redactor la *New York Daily Minor,* însă se mutase la *Life* pentru bani şi pentru programul de lucru mai lejer. Totuşi ducea dorul nebuniei şi agitației ce caracterizează marile şi durele cotidiene. M-a simpatizat

din prima clipă şi, la scurt timp după ce am intrat în echipa lui, m-a scos la prânz la barul Oyster de la subsolul gării Grand Central.

— Vrei un sfat strict profesional? m-a întrebat după ce dădusem gata două porții de supă chowder şi vreo zece moluşte.

— Sigur că da, domnule McGuire.

— Leland, te rog. OK, uite cum stă treaba. Dacă vrei cu adevărat să devii o jurnalistă de succes, pleacă naibii de aici şi găseşte-ți o slujbă de reporter la unul dintre cotidienele mari. Sunt sigur că te-aş putea ajuta în acest sens. Să zicem la *Mirror* sau la *News.*

— Nu sunteți mulțumit de munca mea?

— Dimpotrivă – cred că eşti extraordinară. Dar să fim sinceri: *Life* este în primul şi în primul rând o revistă cu poze. Toți redactorii noştri adjuncți sunt bărbați – ei sunt cei trimişi să se ocupe de subiectele tari: bombardamentele de la Londra, Guadalcanal, următoarea campanie a lui Roosevelt. Eu nu pot să-ți dau decât prostii legate de artă şi meşteşuguri: bucăți mici de cinci sute de cuvinte despre nu ştiu ce film al lunii ori despre modă sau, şi mai rău, despre sfaturi în ale gătitului. Însă dacă mergi în redacția de la *Mirror,* probabil că o să ajungi să te bați cu polițiştii, vei acoperi subiectele din tribunale ori poate că vei obține o misiune suculentă cum ar fi o execuție la Sing-Sing{10}.

— Nu cred că execuțiile mă pasionează foarte tare, domnule McGuire.

— *Leland!* Ai fost educată prea bine, Sara. Încă un Manhattan?

— Mi-e teamă că limita mea la prânz e de unul singur.

— Atunci n-*ar trebui* să te duci la *Mirror.* Ori poate că tocmai de-aia – pentru că după o lună de zile acolo, vei şti cum e să bei trei Manhattan la prânz şi încă să mai funcționezi.

— Sunt foarte fericită aici la *Life.* Învăț o mulțime de lucruri.

— Aşadar, nu vrei să fii o reporteriță de fier precum Barbara Stanwyck?

— Eu vreau să scriu ficțiune, domnule McGuire… îmi pare rău, *Leland.*

— Oh, Doamne…

— Am spus ceva greşit?

— Nuuuu. Ficțiunea e în regulă. Dacă poți răzbi.

— O să încerc.

— Şi-apoi, presupun, urmează un bărbățel, copilaşi şi o casă drăguță în Tarrytown.

— Chestiile astea nu prea se regăsesc pe lista mea cu priorități.

Şi-a dat pe gât restul de martini.

— Am mai auzit din astea.

— Sunt convinsă. Dar în cazul meu e adevărat…

— Sigur. Până când o să întâlneşti un tip şi o să tragi concluzia că te-ai plictisit de rutina nouă-cinci şi că vrei să te aşezi la casa ta. O să laşi pe seama altcuiva plata facturilor şi o să-ți dai seama că absolventul ăsta de colegiu este un candidat potrivit pentru a pica în plasă…

Brusc m-am auzit răstindu-mă la el.

— Vă mulțumesc că m-ați redus la un clişeu feminin prostesc.

Leland a bătut în retragere.

— La naiba, vorbeam şi eu în dodii.

— Bănuiesc.

— N-am vrut să te jignesc.

— Nu m-ați jignit, *domnule McGuire.*

— Se pare că eşti furioasă rău pe mine.

— Nu sunt furioasă. Dar nu-mi place să fiu categorisită drept o prădătoare.

— Corect, dar eşti o pungaşă dată naibii.

— Şi nu aşa ar trebui să fie pungaşele? am rostit încet, aruncându-i un zâmbet dulce şi sarcastic în acelaşi timp.

— Cele din soiul tău aşa sunt. Aminteşte-mi să nu te invit niciodată să ne petrecem seara în oraş.

— Nu ies în oraş cu bărbați căsătoriți.

— Dar nici nu iei prizonieri. Prietenul tău probabil că are o minte brici.

— N-am prieten.

— Asta da surpriză.

Motivul pentru care nu-mi făcusem niciun prieten era simplu: în acel moment al vieții mele, nu dispuneam de timp liber. Aveam slujba mea. Aveam propriul meu apartament: o garsonieră mică, într-un colț verde şi frumos din Greenwich Village, pe strada Bedford. Dar, cel mai important, aveam New Yorkul – cea mai bună idilă posibilă. Deşi îl vizitasem regulat de-a lungul anilor, să trăieşti efectiv în oraş era cu totul şi cu totul altceva. Existau momente când aveam senzația că aterizasem într-un loc de joacă destinat adulților. Pentru cineva crescut în hotarele calme, conservatoare şi nesuferite ale orăşelului Hartford, din Connecticut, Manhattanul constituia o revelație amețitoare. În primul rând, îți oferea un anonimat incredibil. Deveneai aproape invizibil şi nu mai trăiai niciodată senzația că cineva se uită peste umăr la tine dezaprobator (o ocupație preferată a locuitorilor din Hartford). Puteai să stai în oraş toată noaptea. Sau îți puteai petrece o jumătate de zi, rătăcind printre spațiile vaste ale librăriei Strand. Ori îl puteai asculta pe Ezio Panza cântând *Don Giovanni* la Met pentru cincizeci de cenți (dacă erai dispus să stai în picioare). Sau să iei cina la Lindy's la ora trei dimineață. Sau să te trezeşti în zorii zilei de duminică şi să hoinăreşti prin Lower East Side, să cumperi murături proaspete la butoi de pe strada Delancey şi-apoi să te laşi vrăjit la magazinul cu delicatese Katz de pastrama cu secară, ce-ți provoca o experiență aproape religioasă.

Sau puteai să te plimbi pur şi simplu – aşa ca mine, la nesfârşit şi obsesiv. Plimbări lungi – de la apartamentul meu de pe strada Bedford spre nord, până la Universitatea Columbia. Sau traversam podul Manhattan, după care urcam pe Flatbush Avenue până la Park Slope. În timpul unor asemenea plimbări, am descoperit că New

Yorkul este ca un roman victorian imens care te obligă să-ți croieşti drum printre hățişurile lui complexe şi întortocheate. Fiind genul de cititor nerăbdător, m-am trezit prinsă în țesătura lui narativă, întrebându-mă unde o să mă ducă pasul următor.

Senzația de libertate era extraordinară. Nu mă mai aflam sub supravegherea părintească. Îmi purtam singură de grijă şi nu dădeam nimănui socoteală. Şi, mulțumită fratelui meu, aveam intrare gratuită în cercul mai ezoteric al Manhattan-ului. Eric părea să ştie orice locuitor mai păgân al oraşului. Traducători cehi de poezie medievală. Cântăreți de jazz din cluburile de noapte. Sculptori germani care emigraseră în SUA. Compozitori în formare ce scriau opere atonale despre Gawain{11}... pe scurt, genul de oameni pe care n-o să-i întâlneşti niciodată în Hartford, Connecticut. În grupul acela ciudat se mai găseau şi politicieni... cei mai mulți dintre ei erau profesori la colegiile din jurul oraşului sau scriau pentru micile publicații de stânga sau organizau mici spectacole de binefacere unde se strângeau haine şi alimente pentru „tovarăşii şi frații noştri sovietici, care se luptă atât de curajos cu forțele fascismului"... exprimările „chiar dacă difereau" conțineau aceeaşi idee.

Normal că Eric a încercat să-mi transmită pasiunea lui pentru politica de stânga. Pe mine însă nu mă interesa deloc. Să ne înțelegem – îl respectam pe Eric pentru entuziasmul sincer de care dădea dovadă în susținerea acestei cauze. Aşa cum respectam (şi împărtăşeam) ura lui pentru nedreptatea socială şi inegalitatea economică. Dar lucrul care mă deranja era felul în care prietenii săi politici tratau convingerile lor ca pe un soi de religie laică – ei asumându-şi rolul de mari preoți. Mulțumesc lui Dumnezeu că a părăsit partidul în '41. Cunoscusem câțiva dintre „tovarăşii" lui când îl vizitasem în Manhattan în perioada facultății – şi, oh, Doamne, dacă e să vorbim de oameni dogmatici! Ei chiar credeau că ideile lor reprezintă unica modalitate viabilă pentru societate... şi

nu acceptau sub nicio formă să asculte alte opinii. Acesta a fost şi unul dintre motivele pentru care Eric s-a săturat de ei şi i-a părăsit.

Bine măcar că niciunul dintre prietenii lui politici nu m-a invitat în oraş… o uşurare pentru mine. Pentru că, una peste alta, formau o ceată mohorâtă şi sumbră.

— Tu nu cunoşti niciun comunist *amuzant*? l-am întrebat într-o duminică în timp ce mâneam de prânz la Katz.

— Un „comunist amuzant" este un oximoron, a zis el.

— Tu eşti un comunist amuzant.

— Vorbeşte mai încet, a şoptit Eric.

— Nu cred că agenţii lui J. Edgar Hoover se postează în Katz.

— Nu se ştie niciodată. Şi, oricum, eu sunt un ex-comunist.

— Dar tot ai înclinaţii politice de stânga.

— Centru stânga. Sunt un democrat de tip Henry Wallace.

— Ei bine, îţi promit ceva: n-o să ies niciodată în oraş cu un comunist.

— Din motive patriotice?

— Nu, ci pentru că n-o să fie în stare să mă facă să râd.

— Horace Cowett te făcea să râzi?

— Uneori, da.

— Cum poate un om cu numele de Horace Cowett să facă pe *cineva* să râdă?

Vorbele lui Eric aveau sens – cu toate că Horace nu arăta la fel de caraghios ca şi numele lui. Era înalt şi slab, cu o coamă de păr negru şi des şi ochelari cu rame de baga. Prefera sacourile de tweed şi cravatele împletite. La douăzeci de ani semăna deja cu un profesor cu experienţă. Era tăcut, aproape timid, dar extrem de inteligent şi un partener de discuţii adorabil atunci când se simţea confortabil în prezenţa ta. Ne-am întâlnit la o reuniune comună Haverford/Bryn Mawr şi am ieşit

împreună în ultimii mei ani petrecuți acolo. Părinții mei îl considerau o partidă excelentă – eu însă aveam dubiile mele, cu toate că Horace dovedea anumite virtuți, mai ales când vorbea despre romanele lui Henry James sau portretele lui John Singer Sargent (scriitorul lui preferat, pictorul lui preferat). Deşi nu deborda de *joie de vivre,* îmi plăcea… dar nu îndeajuns cât să mă bag în patul lui. Şi-apoi, Horace nici nu s-a străduit prea tare. Fuseserăm crescuți mult prea bine amândoi.

Totuşi, m-a cerut de nevastă cu o lună înainte de absolvire.

Când m-am despărțit de el o săptămână mai târziu, mi-a spus:

— Sper că nu pui capăt relației noastre doar pentru că nu vrei să te căsătoreşti acum. Poate peste un an sau doi, te vei răzgândi.

— Ştiu exact ce voi simți cu privire la acest aspect şi peste un an. La fel ca şi astăzi. Pentru că, sinceră să fiu, nu vreau să mă mărit cu tine.

Şi-a strâns buzele şi s-a străduit să nu pară rănit. N-a reuşit.

— Îmi pare rău, i-am spus.

— Nu e nevoie.

— N-am vrut să fiu aşa de directă.

— N-ai fost.

— Ba da.

— Nu, serios… ai fost doar… informativă.

— Informativă? *Directă* e cuvântul corect.

— Aş zice… *instructivă.*

— Sinceră. Explicită. Francă. Oricum, ce mai contează?

— Păi, semantic vorbind…

Înainte de această discuție, am avut câteva remuşcări cu privire la respingerea propunerii lui de căsătorie. Dar după ce am vorbit, toate dubiile ce-mi chinuiau sufletul au dispărut într-o secundă. Pentru părinții mei – şi pentru multe dintre prietenele mele de la Bryn Mawr – încălcasem buna-cuviință, refuzându-i oferta. La urma

urmei, dădusem cu piciorul unei partide pe cinste. Dar eu eram convinsă că voi putea găsi pe cineva înzestrat cu mai multă strălucire şi cu mai multă pasiune. Şi, la vârsta de douăzeci şi doi de ani, nu doream să-mi cumpăr deja un bilet pentru căsnicie fără să iau în calcul şi alte opțiuni.

Aşa că atunci când am ajuns la New York, ideea găsirii unui prieten se situa în josul listei mele cu priorități. Mai ales că m-am confruntat cu tot felul de situații dificile în primul meu an aici.

Casa familiei s-a vândut de Crăciun – dar aproape toate câştigurile s-au dus pe facturile medicale ale mamei şi pe internarea ei într-un azil. Eric şi cu mine am întâmpinat anul 1944 într-un hotel slinos din Hartford, unde ne cazasem în pripă cu o zi înainte de Anul Nou, când ne-a sunat cineva să ne spună că mama contactase o boală infecțioasă ce se agravase şi se transformase în pneumonie. Era greu de spus dacă va rezista sau nu. Când am ajuns la Hartford, doctorii o stabilizaseră. Am stat o oră lângă patul ei. Se adâncise într-o stare comatoasă profundă şi ne privea cu ochi goi. Am sărutat-o amândoi şi ne-am luat la revedere. Pentru că pierdusem ultimul tren spre Manhattan, am rămas în spelunca aia de hotel de lângă gară. Ne-am petrecut restul serii în barul hotelului, bând nişte Manhattan oribile. La miezul nopții, am cântat „Auld Lang Syne" cu barmanul şi câțiva comis-voiajori oropsiți.

Am avut un început de an sinistru. Lucrurile s-au înrăutățit şi mai tare pentru că a doua zi, exact când plăteam camerele, am primit un telefon de la azil. Am răspuns eu. Era doctorul de gardă.

— Domnişoară Smythe, vă informez cu regret că mama dumneavoastră a decedat acum o jumătate de oră.

Destul de ciudat, n-am simțit niciun val copleşitor de durere (care m-a izbit abia peste două-trei zile). Mai degrabă un soi de amorțeală când am realizat că singura mea familie era acum Eric.

Şi pe el l-a surprins vestea nepregătit. Am luat un taxi până la azil. Pe drum, a început să suspine. L-am înconjurat cu brațele.

— Întotdeauna a urât Revelionul, a spus el într-un târziu.

Înmormântarea a avut loc a doua zi dimineață. Vecinii şi secretara tatălui nostru au venit la biserică. După ce am îngropat-o, am luat din nou un taxi înapoi spre gară. În tren, Eric mi-a zis:

— Sunt sigur că asta este ultima oară când mai pun piciorul în Hartford.

Nu ne rămăsese cine ştie ce moştenire – doar două polițe de asigurare. Am căpătat aproximativ cinci mii de dolari fiecare – o sumă frumuşică în vremea aceea. Eric şi-a dat demisia de la Guild imediat şi a plecat un an de zile în Mexic şi în America de Sud. Şi-a luat şi maşina portabilă de scris Remington, deoarece intenționa să-şi petreacă douăsprezece luni scriind o piesă importantă şi adunând material pentru un *journal de voyage* despre călătoriile sale în America Latină. Mi-a mărturisit că şi-ar fi dorit să merg cu el, dar că putea să jure că n-am de gând să-mi las slujba de la *Life* după doar şapte luni.

— Dar dacă vii cu mine, vei putea să te concentrezi să scrii ficțiune un an întreg, mi-a atras el atenția.

— Învăț o mulțime de chestii la revistă.

— Ce naiba înveți? Cum să scrii articole de cinci sute de cuvinte despre premiera *Bloomer Girl* de pe Broadway sau de ce sunt eşarfele un accesoriu obligatoriu al modei din acest an?

— Am fost chiar mândră de articolele alea două, i-am răspuns, chiar dacă n-au intrat pe prima pagină.

— Exact ce ziceam. După cum ți-a arătat şi redactorul ăla al tău, n-o să primeşti niciodată subiecte fierbinți – pentru că toate sunt alocate redactorilor adjuncți bărbați. Tu vrei să scrii ficțiune. Ce te opreşte? Ai şi bani, şi libertate. Ne putem închiria o *hacienda* în Mexic cu banii pe care-i avem şi… putem scrie cât e ziua de lungă,

nestingheriți.

— E un vis frumos, dar nu intenționez să părăsesc New Yorkul, când de-abia am ajuns aici. Nu sunt pregătită pentru meseria de scriitor. Trebuie să-mi găsesc calea mai întâi. Iar slujba de la *Life* îmi oferă practica necesară.

— Dumnezeule, eşti mult prea raţională. Şi presupun că planifici să faci ceva foarte eficient cu cei cinci mii de dolari.

— Obligaţiuni de stat.

— S, *pe bune.* Te-ai transformat în Miss Prudenţă.

— Recunosc.

Aşa că Eric a dispărut peste graniţă, iar eu am stat în Manhattan, lucrând la *Life* ziua şi încercând să scriu nuvele noaptea. Însă presiunile slujbei şi plăcerile delicioase ale Manhattanului m-au ţinut departe de maşina de scris Remington ce se găsea în mica mea garsonieră. Ori de câte ori mă aşezam la masă ca să lucrez, mă gândeam: *Nu prea am ce spune, corect?* Sau auzeam vocea aceea şoptită ce-mi umbla prin minte: *Sunt două filme tari la RKO pe strada 58:* „Spionaj în deşert” *şi* „Air Force One”. Sau mă suna o prietenă şi-mi propunea să luăm prânzul la Schrafft sâmbăta. Sau trebuia să termin un articol pentru *Life.* Sau baia trebuia curăţată. Sau… găseam un milion de scuze pe care le găsesc întotdeauna scriitorii ca să evite tirania mesei de scris.

Până la urmă, am hotărât că nu mai e cazul să mă amăgesc. Aşa că mi-am mutat Remingtonul direct în dulap. Apoi i-am scris lui Eric o scrisoare lungă, explicându-i de ce mi-am amânat deocamdată ambiţiile scriitoriceşti:

> N-am călătorit niciodată. N-am fost niciodată mai departe de Washington Dc… ca să nu mai vorbesc de restul lumii. N-am trecut niciodată printr-o situaţie primejdioasă. N-am cunoscut niciodată pe nimeni care a intrat la închisoare sau care a fost judecat de către Curtea Supremă. N-am lucrat niciodată în

mahalale sau într-o cârciumă. N-am făcut niciodată o drumeție prin munții Apalaşi şi nici nu m-am cățărat pe muntele Kathadin şi nici n-am traversat într-o canoe lacul Saranac. Aş fi putut să mă înrolez ca voluntară la Crucea Roşie şi să plec la război. M-aş fi putut alătura celor de la WPA{12} şi să-i învăț pe oameni cum să se ferească de furtunile de nisip. Aş fi putut face o mie de lucruri interesante – şi implicit să găsesc şi ceva despre care să scriu.

La naiba, E – nici măcar nu m-am îndrăgostit vreodată. Şi-atunci, de ce să mă mai mir că nu se întâmplă nimic atunci când mă aşez în fața maşinii de scris?

I-am trimis scrisoarea la postrestant în Zihuantanejo, DF, Mexic. Eric locuia temporar într-un colț al tropicelor mexicane, unde închiriase o casă pe plajă. Şapte săptămâni mai târziu am primit un răspuns – caligrafiat mărunt pe o carte poştală ce purta un timbru de Tegucigalpa, Honduras.

S,

Ceea ce-mi spui tu de fapt prin scrisoarea ta este că nu consideri că ai o poveste de împărtăşit. Crede-mă, toată lumea are o poveste de spus – pentru că întreaga noastră viață este narativă. Dar acest fapt probabil că nu te încălzeşte prea tare, mai ales dacă suferi un blocaj specific scriitorilor (o stare de lucruri pe care eu o trăiesc în permanență). Regula jocului este una simplă: dacă vrei să scrii, vei scrie. Şi mai ține minte ceva: dacă vrei să te îndrăgosteşti, vei găsi pe cineva de care să te îndrăgosteşti. Dar ascultă-l pe fratele tău mai bătrân şi mai tăbăcit de viață: să nu porneşti niciodată în căutarea cuiva de care să te îndrăgosteşti. Pentru că idilele de acest gen par să sfârşească întotdeauna ca nişte melodrame ieftine. Dragostea adevărată, pe de altă parte, ți se furişează

în suflet când nici nu te aştepți... şi-atunci cazi ca trăsnit.

N-ar fi trebuit să părăsesc niciodată Mexicul. Cel mai bun lucru din Tegucigalpa este autobuzul care pleacă din Tegucigalpa. Mă îndrept spre sud. Îți voi scrie din nou imediat ce mă stabilesc undeva.

Cu drag,

E

În decursul următoarelor zece luni – pentru că lucram din greu la revistă şi îmi petreceam fiecare clipă liberă hoinărind prin New York –, am încercat să nu regret prea mult împotmolirea carierei mele literare. Şi cu siguranță n-am întâlnit pe nimeni de care să mă îndrăgostesc. În schimb, am primit o mulțime de vederi de la Eric, din Belize, San Jose, Panama City, Cartagena şi Rio. S-a întors la New York în iunie 1945, fără niciun ban. A trebuit să-i împrumut două sute de dolari ca să se descurce în prima lună, timp în care s-a mutat înapoi în apartament şi şi-a căutat de lucru.

— Cum ai reuşit să cheltuieşti toți banii? l-am întrebat.

— Trăind pe picior mare, a răspuns el sfios.

— Dar parcă trăitul pe picior mare era împotriva principiilor tale politice.

— Era. *Este.*

— Şi ce s-a întâmplat?

— Cred că soarele în exces nu mi-a prins bine. M-a transformat într-un *loco gringo* foarte generos, foarte prost. Dar îți jur că mă căiesc şi lucrurile se vor schimba.

Şi-a luat angajamentul să scrie câteva episoade pentru *Boston Blackie.* După ce l-au concediat din show-ul respectiv, a reuşit să intre la *The Quiz Bang Show,* inventând gaguri pentru Joe E. Brown. N-a menționat niciodată piesa pe care ar fi trebuit s-o scrie în timpul acelui an – şi nici eu nu l-am întrebat nimic. Tăcerea lui spunea totul.

A reluat legătura cât ai zice peşte cu cercul lui mare de

prieteni artişti. Iar în noaptea de dinaintea Zilei Recunoştinţei a dat o petrecere pentru toţi.

Eu fusesem deja invitată la o serată anuală organizată de unul dintre redactorii-şefi de la *Life.* Locuia pe strada 77 între Central Park West şi Columbus – strada unde se umflau baloanele pentru parada de Ziua Recunoştinţei. I-am promis lui Eric că o să trec şi pe la el în drum spre casă. Însă petrecerea dată de redactor a durat mai mult decât m-am aşteptat. Din cauza baloanelor sărbătoreşti (şi a mulţimii de oameni care venise să le vadă cum se umflă), toate străzile din jur erau închise, aşa că mi-a luat vreo jumătate de oră ca să găsesc un taxi. Se făcuse deja miezul nopţii. Eram moartă de oboseală. I-am spus şoferului să mă ducă pe strada Bedford. Imediat ce am intrat în apartament, a sunat telefonul. Eric. Pe fundal se auzeau petrecăreţii dansând un swing de zile mari.

— Unde naiba ai fost? m-a întrebat el.

— M-am conformat politicilor ziarului şi am sărbătorit undeva prin Central Park West.

— Păi, vino încoace. După cum auzi şi tu, gaşca se distrează de minune.

— Cred că am s-o las pe altădată, E. Trebuie să dorm o săptămână.

— Ai tot weekendul la dispoziţie pentru aşa ceva.

— Te rog, dă-mi voie să te dezamăgesc în seara asta.

— Nu. Insist să te arunci într-un taxi şi să te prezinţi *tout de suite chez moi,* gata să bei până în zori. La naiba, e prima sărbătoare adevărată după război. Cu siguranţă asta este o scuză suficientă ca să distrugi nişte celule cenuşii…

Am oftat din toţi rărunchii, apoi am spus:

— O să-mi dai aspirină mâine?

— Ai cuvântul meu de patriot american.

Aşa că mi-am pus pe mine haina fără nicio tragere de inimă, am coborât scările, am strigat după un taxi şi în mai puţin de cinci minute m-am trezit în mijlocul petrecerii de la Eric. Locul era înţesat de lume. Un

patefon Victrola scotea o muzică absolut asurzitoare. Un nor gros de fum de țigară plutea în micuțul apartament ca un val de ceață densă. Cineva mi-a întins o sticlă de bere. M-am răsucit. Şi-atunci l-am văzut. Un tip în jur de douăzeci şi cinci de ani, îmbrăcat într-o uniformă militară kaki, cu un chip îngust şi pometi proeminenți. Ochii lui cercetau camera. Şi brusc mi-a întâlnit privirea. Pentru o secundă. Sau două. M-a privit. L-am privit. Mi-a zâmbit. I-am zâmbit. S-a întors şi gata. Asta a fost tot. O simplă privire.

N-ar fi trebuit să fiu acolo. Ci acasă, în pat, cufundată în somn. M-am întrebat adesea: dacă nu m-aş fi întors în clipa aceea, nu ne-am mai fi întâlnit?

Soarta atârnă de hazard, nu?

Doi

Uşa de la intrare s-a deschis deodată. Alți zece tipi au năvălit în apartament. Vorbeau foarte tare, făceau o gălăgie de nedescris şi se vedea că sunt amețiți bine. Camera devenise pur şi simplu neîncăpătoare. Nu te mai puteai mişca. Tot nu-l găsisem pe fratele meu şi deja începusem să mă enervez că mă convinsese să vin la petrecerea asta absurdă. Îi iubeam pe prietenii lui Eric, dar nu *en masse.* Eric cunoştea preferințele mele şi mă tachina adesea că sunt antisocială.

— Nu sunt antisocială, replicam eu. Doar antimulțimi.

Mai ales – aş mai fi putut adăuga – în cazul mulțimilor înghesuite în apartamente cât un chibrit. Fratele meu, pe de altă parte, se dădea în vânt după scenele de masă şi îi plăcea la nebunie să se piardă printre oameni. Întotdeauna avea sute de prieteni. O seară liniştită acasă nu intra în calcul. El trebuia să-şi întâlnească amicii în baruri sau să meargă la câte o petrecere, ori la spectacole de jazz şi (în cel mai rău caz) să stea toată noaptea într-unul dintre cinematografele acelea non-stop de pe strada 42 – unde rulau câte trei filme la rând pentru douăzeci şi cinci de cenți. De când se întorsese din America de Sud, aplecarea lui spre adunările de tip turmă atinsese asemenea cote, încât ajunsesem să mă întreb când mai are timp să doarmă. Şi-a schimbat aspectul împotriva voinței lui ca să obțină slujba de scriitor de gaguri pentru Joe E. Brown, îşi tunsese părul şi nu se mai îmbrăca precum Troțki – pentru că ştia că nu va fi angajat decât dacă se supune normei cu nasturi încheiați până la gât, impusă de epocă.

— Pun pariu că tata se prăpădeşte de râs în mormântul lui, mi-a zis el într-o seară, ştiind că fiul său, mai roşu decât cei roşii, îşi cumpără acum haine de la Brooks Brothers.

— Hainele nu înseamnă nimic, i-am spus.

— Nu mai încerca să îndulceşti situaţia. Ele înseamnă *totul.* Cei care mă cunosc înţeleg ce semnifică aceste haine: *Am dat greş.*

— Dar tu nu eşti un ratat.

— Oricine porneşte în viaţă visând că va fi următorul Bertold Brecht, dar sfârşeşte prin a inventa glume pentru un concurs cu întrebări şi răspunsuri, îşi permite să se autointituleze un ratat.

— O să scrii o altă piesă minunată, l-am încurajat.

Mi-a zâmbit trist.

— S, eu n-am scris niciodată o piesă *minunată.* Ştii asta. Nici măcar n-am scris o piesă *bună.* Şi pe-asta o ştii.

Da, avea dreptate – deşi nu m-aş fi exprimat niciodată astfel. Aşa cum îmi dădeam seama şi că viaţa socială tot mai intensă a lui Eric era doar o formă de anesteziere. Îi mai domolea din durerea dezamăgirii. Ştiam că s-a blocat. Şi mai ştiam şi cauza acelui blocaj: o lipsă totală de încredere în talentul său. Însă Eric nu voia compasiune din partea mea – schimba întotdeauna subiectul când venea vorba despre asta. Până la urmă, am înţeles şi m-am lăsat păgubaşă. Mi-era ciudă că nu-l pot face să discute deschis despre suferinţa lui evidentă şi mă simţeam neajutorată în timp ce-l priveam cum îşi ocupă fiecare clipă a vieţii cu chefuri şi distracţii diverse… petrecerea la care mă aflam nu constituia decât un exemplu simptomatic.

Deoarece gălăgia din cameră atinsese nivelul unor urlete, am hotărât să mă retrag iute dacă în următoarele şaizeci de secunde nu-mi văd fratele.

Atunci am simţit o mână atingându-mi uşor umărul şi am auzit o voce de bărbat strigându-mi la ureche:

— Arăţi precum cineva care caută o cale de ieşire.

M-am răsucit pe călcâie. Era tânărul în uniformă militară. Stătea la doar câţiva centimetri de mine, cu un pahar de băutură în mână şi o sticlă de bere în cealaltă. De aproape, arăta chiar mai irlandez. Ceva din asprimea pielii, din forţa maxilarului, din expresia năzdrăvană a

ochilor şi din trăsăturile lui de înger păcătos îmi spunea că e un bărbat ce cunoaşte atât inocenţa, cât şi experienţa. Era o versiune mai puţin bătăioasă a lui Jimmy Cagney{13}. Dacă ar fi fost actor, s-ar fi potrivit de minune rolul preotului tânăr şi idealist care i-ar fi citit lui Cagney din Biblie, după ce vreun gangster rival l-ar fi ciuruit cu gloanţe.

— Ai auzit ce-am spus prima dată? strigă el ca să acopere larma. Arăţi ca şi cineva care caută o cale de ieşire.

— Da, te-am auzit. Şi da, eşti un bun observator.

— Iar tu roşeşti.

Brusc mi-am simţit obrajii în flăcări.

— Probabil că de la căldura de aici.

— Sau poate pentru că sunt cel mai arătos tip pe care l-ai văzut vreodată.

M-am uitat cu atenţie la el şi am observat că-şi arcuia sprâncenele jucăuş.

— Da, eşti arătos, n-am ce zice… dar nu cât să cad pe spate.

M-a privit cu admiraţie pentru o secundă, apoi a adăugat:

— Bună contralovitură. Nu cumva te-am mai văzut boxând cu Max Schelling în arena de la „The Garden”{14}?

— Te referi oare la „Bronx Botanical Garden”{15}?

— Nu cumva te cheamă Dorothy Parker{16}?

— Galanteria n-o să te ducă nicăieri, soldat.

— Atunci va trebui să încerc măcar să te îmbăt, spuse el, întinzându-mi o sticlă. Ia o bere.

— Am deja una, i-am răspuns, ridicând sticla de Schlitz din cealaltă mână.

— O băutoare cu două mâini. Îmi place asta. Nu se întâmplă să fii irlandeză?

— Mi-e teamă că nu.

— Ce surpriză. Puteam să jur că eşti vreo O’Sullivan din Limerick… şi nu o amazoană precum Kate Hepburn…

— Nu călăresc, l-am întrerupt.

— Dar tot rămâi o aristocrată, nu-i aşa?

M-am încruntat.

— Ăsta a fost un zâmbet de tip *upper class*?

Am încercat să nu râd, dar n-am reuşit.

— Ia te uită! Are şi simțul umorului. Credeam că o asemenea calitate nu e inclusă în pachetul fetelor ca tine.

— Nu uita excepțiile de la regulă.

— Sunt încântat să aud aşa ceva. Prin urmare… ce facem? Ne cărăm de aici?

— Poftim?

— Ai zis că te aflai în căutarea unei ieşiri. Îți ofer eu una. Cu mine.

— Dar de ce-aş merge cu tine?

— Pentru că mă consideri amuzant, fermecător, fascinant, atrăgător, interesant…

— Nicidecum.

— Mincinoaso. Dar uite, îți mai dau un motiv să pleci cu mine. Pentru că ne-am simpatizat din prima clipă.

— Cine?

— Eu. Şi tu.

— Eu n-am spus nimic. Nici măcar nu te cunosc.

— Contează?

Normal că nu conta. Pentru că deja mă vrăjise. Dar n-aveam de gând să-l las să-şi dea seama cât de topită eram după el.

— Un nume m-ar ajuta, i-am spus.

— Jack Malone. Sau sergent Jack Malone, ca să fie şi mai oficial.

— Şi de unde eşti, sergent?

— Vin dintr-un paradis, un ținut al Valhallei, dintr-un loc unde protestanții anglo-saxoni se tem să pătrundă…

— Cunoscut sub numele de?

— Brooklyn. Flatbush, mai exact.

— N-am auzit de Flatbush.

— Vezi? Ce ți-am spus? Pentru o aristocrată, Brooklynul a reprezentat întotdeauna un loc interzis.

— Ei bine, am fost în Brooklyn Heights{17}.

— Dar în Depths[18] ai fost?

— Acolo vrei să mă duci în seara asta?

Chipul i se lumină.

— Punct ochit, punct lovit *deja*?

— Nu cedez atât de uşor. Mai ales când adversarul în cauză a uitat să mă întrebe cum mă cheamă.

— Hopa!

— Continuă… pune-mi întrebarea!

— Care-i numele tău? mă chestionă el cu un accent caraghios de neamț.

I-am răspuns, iar el şi-a țuguiat buzele.

— Smythe cu *y* şi cu *e*?

— Sunt impresionată.

— Oh, ne-au învățat şi pe noi în Brooklyn cum se ortografiază. *Smythe…*

De data asta mi-a pronunțat numele cu accent puternic englezesc.

— *Smythe…* Pun pariu pe orice că pe vremuri a fost doar un simplu *Smith.* Apoi însă, unul dintre strămoşii tăi aiuriți din New England a stabilit că e un nume prea obişnuit, aşa că l-a schimbat în *Smythe…*

— De unde ştii că sunt din New England?

— Glumeşti, nu? Dacă aş fi un parior înrăit, aş fi bătut palma pe zece dolari că foarte probabil îți scrii numele *Sara* fără *h.*

— Ai fi câştigat pariul.

— Ți-am spus că sunt un mare şmecher. *Sara.* Foarte drăguț… mai ales dacă-ți plac puritanii din New England.

Atunci am auzit vocea lui Eric în spatele meu.

— Adică, aşa ca mine?

— Şi tu cine naiba mai eşti? l-a întrebat Jack, părând puțin deranjat că fusesem întrerupți.

— Sunt fratele ei puritan, a răspuns Eric, înconjurându-mă cu brațul. Şi ca să trecem la subiect, tu cine naiba eşti?

— Sunt Ulysses S. Grant[19].

— Foarte amuzant, rosti Eric.

— Contează cine sunt?

— Nu-mi amintesc să te fi invitat la această petrecere, atâta tot, răspunse Eric zâmbind.

— Ăsta e apartamentul tău? întrebă Jack amabil, fără urmă de stânjeneală.

— Excelentă deducție, doctor Watson, spuse Eric. Te-ar deranja să-mi povesteşti şi mie cum ai nimerit aici?

— Un tip pe care l-am cunoscut la clubul USO de lângă Times Square mi-a spus că are un prieten care are un prieten care are un alt prieten ce ştie de un chef pe strada Sullivan. Ascultă, nu vreau să creez probleme, aşa că o să plec chiar acum, dacă nu te deranjează.

— Dar de ce să pleci? am sărit eu atât de precipitat, că Eric m-a privit întrebător şi oarecum îngrijorat.

— Da, adăugă Eric, de ce-ai pleca atunci când este evident că anumite persoane vor să rămâi?

— Sigur nu te supără?

— Orice prieten de-al Sarei…

— Apreciez.

— Unde-ai fost trimis?

— În Germania. Dar nu ca soldat, ci ca reporter.

— Pentru *Stars and Stripes*? întrebă Eric, menționând numele ziarului oficial al armatei americane.

— Cum *naiba* ai ghicit? se minună Jack Malone.

— Cred că uniforma mi-a şoptit. Şi unde ai stat încartiruit?

— În Anglia pentru o vreme. Apoi, după capitularea naziştilor, am fost în München. Sau, mă rog, în ceea ce a mai rămas din München.

— Ai ajuns vreodată pe frontul de est?

— Eu scriu pentru *Stars and Stripes*… nu pentru *Daily Worker*{20}.

— Atunci află că eu citesc *Daily Worker* de zece ani, rosti Eric, dându-şi ceva prea multă importanță.

— Felicitări, exclamă Jack. Şi eu obişnuiesc să citesc rubrica de bancuri în fiecare zi.

— Nu văd legătura, spuse Eric.

— Am depăşit cu toţii vremea prostiilor copilăreşti.

— *Daily Worker* reprezintă ideea ta de prostie copilărească?

— Prostie copilărească *îngrozitor scrisă…* la fel ca marea majoritate a fiţuicilor propagandistice. Adică, dacă tot te apuci să redactezi zilnic o jelanie cu privire la lupta de clasă, măcar scrie bine.

— O *jelanie,* rosti încordat Eric. Măi, să fie, măi, să fie, ce cuvinte mari folosim!

— Eric… am intervenit eu, aruncându-i o privire furioasă.

— Am spus ceva greşit? mă întrebă el, împleticindu-se uşor.

Atunci am realizat că se îmbătase.

— Nu greşit, zise Jack. Doar *părtinitor.* Dar, la urma urmei, cine sunt eu să vorbesc, un irlandez analfabet din Brooklyn…

— N-am afirmat niciodată aşa ceva, se repezi Eric.

— Nu, pur şi simplu ai sugerat. Dar nicio problemă, sunt obişnuit să fiu luat peste picior de *parvenus* care nu suportă vocalele mele deloc elegante.

— Noi cu greu putem fi consideraţi parveniţi, se apără Eric.

— Însă te-a impresionat cât de bine cunosc franceza, *n'est-ce pas*?

— Ai mai putea lucra o perioadă la accent.

— Nici ţie nu ţi-ar strica să-ţi mai şlefuieşti simţul umorului. Desigur, în calitatea mea de inferior intelectual ce locuieşte pe partea greşită a podului Manhattan, mi se pare întotdeauna amuzant că marii snobi se întâmplă să fluiere şi „Internaţionala" printre buzele lor nobile. Ori poate că tu citeşti *Pravda* în rusă, tovarăşe?

— Iar eu pun pariu că eşti unul dintre cei mai devotaţi admiratori ai Părintelui Coughlin{21}.

— Eric, pentru Dumnezeu, am intervenit eu, îngrozită că a putut să facă un asemenea comentariu sfidător – având în vedere că Charles E. Coughlin era un preot

mizerabil de aripă dreapta; un precursor al lui McCarthy care avea o emisiune săptămânală la radio, în care urla împotriva comuniştilor, a străinilor şi a oricărei persoane ce nu se pleca până la pământ ca să sărute steagul.

Oricine poseda o oarecare inteligență îl detesta. Am răsuflat uşurată să văd că Jack Malone nu răspunde provocării fratelui meu. Cu voce calmă i-a spus:

— Consideră-te norocos. O să interpretez vorbele tale drept o simplă zeflemea.

L-am înghiontit cu cotul pe fratele meu.

— Cere-ți scuze, i-am poruncit.

După un moment de ezitare, Eric a spart tăcerea:

— A fost o replică total nepotrivită, se scuză el. Îmi cer iertare.

Imediat, pe chipul lui Jack se aşternu un zâmbet larg.

— Atunci rămânem prieteni? întrebă el.

— Ăăăă… desigur.

— Păi… la mulți ani!

Eric acceptă într-o doară mâna întinsă a lui Jack.

— Da… la mulți ani!

— Şi regret că am venit aici nepoftit, adăugă Jack.

— Nicio problemă. Simte-te ca acasă.

Eric s-a retras în partea opusă a încăperii, iar Jack s-a răsucit cu fața la mine.

— Mi-a plăcut confruntarea noastră, spuse el.

— *Serios*? l-am întrebat eu ironic.

— Normal. Să ne înțelegem, armata nu prea dă pe-afară de tipi erudiți. Şi a trecut multă vreme de când n-am mai fost insultat într-un mod literat.

— Îmi pare foarte rău. Devine de-a dreptul grandoman atunci când se ameţeşte.

— După cum ți-am spus, m-am amuzat teribil. Iar acum pricep de unde ai moştenit limba ascuțită. Este evident că se numără printre specialitățile familiei.

— Habar n-aveam că suntem aşa de nostimi.

— Lasă modestia la o parte. În orice caz, Sara-cea-fără-*h* Smythe, a venit vremea să plec de aici, pentru că

trebuie să fiu înapoi la datorie mâine dimineață la nouă punct fix.

— Să mergem, am spus…

— Dar am crezut că…

— Ce?

— Nu ştiu. După spectacolul pe care l-am dat împreună cu fratele tău, nu-mi închipuiam că mai vrei să ai de-a face cu mine.

— Te-ai înşelat. Ori poate te-ai răzgândit?

— Nu, nu… plecăm chiar acum.

M-a luat de braț şi m-a condus spre uşă. Pe la jumătatea holului, m-am răsucit şi am surprins privirea lui Eric.

— Pleci deja? a urlat el ca să acopere larma şi părând de-a dreptul îngrozit că Jack mă însoțeşte.

— Luăm prânzul mâine împreună la Luchows? i-am strigat eu.

— Dacă mai ajungi acolo, sigur.

— Stai liniştit, va fi acolo, îl asigură Jack.

Am pornit pe scări în jos şi când ne-am apropiat de intrarea principală, m-a tras spre el şi m-a sărutat apăsat. Sărutul a durat o veşnicie. După o vreme, i-am spus:

— Nu mi-ai cerut permisiunea să faci asta.

— Ai dreptate. Nu ți-am cerut. Pot să te sărut, Sara-fără-*h*?

— Numai dacă renunți la chestia asta cu *h*-ul.

— De acord.

De data asta sărutul părea că n-o să se mai termine niciodată. Când m-am smuls din îmbrățişarea lui, îmi vâjâia capul ca o ruletă. Jack arăta şi el de parcă se îmbătase pulbere. Mi-a luat fața între mâini.

— Bună.

— Bună şi ție.

— Ştii că trebuie să ajung la Şantierul Naval…

— Da, mi-ai spus: la nouă punct fix. Dar acum e abia trecut de miezul nopții.

— Aşadar, după calculele mele de băiat din Brooklyn, ne mai rămân aproximativ…

— Şapte ore.

— Da. Doar şapte ore…

— Va trebui să ne mulţumim cu atât, i-am spus şi l-am sărutat din nou. Acum hai să mergem să bem ceva.

Trei

Ne-am dus la The Lion Head din piața Sheridan. Pentru că era ajunul Zilei Recunoştinței, lumea nu se prea îngrămădise să iasă în oraş – lucru care ne-a convenit de minune de vreme ce am găsit o masă retrasă într-un separeu. Am băut două Manhattan şi m-am lăsat convinsă să încerc şi un al treilea. Jack nu s-a lăsat nici el mai prejos: porții mici de bourbon simplu, urmate de halbe de bere. Luminile străluceau întotdeauna difuz în acel local. Pe mese licăreau lumânări. Flacăra de la masa noastră se legăna înainte şi înapoi ca un metronom sclipitor. Umbre fugare dansau pe chipul lui Jack. Nu-mi puteam lua ochii de la el. Cu fiecare secundă care trecea devenea şi mai chipeş. Probabil şi pentru că – descopeream – era al naibii de deştept. Un partener de conversație adorabil. Dar şi mai interesant, un ascultător de excepție. Iar bărbații devin de zece ori mai atrăgători atunci când pur şi simplu tac şi te ascultă cu atenție.

M-a determinat să vorbesc despre mine – părea că vrea să ştie tot – despre părinții mei, despre copilăria mea, despre zilele mele de şcolăriță la Hartford, despre perioada petrecută la Bryn Mawr, despre ambițiile mele literare zadarnice, despre fratele meu Eric.

— Şi chiar a citit timp de zece ani *Daily Worker*?

— Mi-e teamă că da.

— Să înțeleg că e unul de-al lor?

— Păi, a fost membru al partidului vreo doi ani. Dar pe vremea aia scria piese de teatru pentru Proiectul Teatrului Federal şi se răzvrătea împotriva tuturor. Deşi nu i-aş spune niciodată asta, eu cred că, în realitate, partidul n-a reprezentat pentru el decât o toană, o chestie de modă. Adică făcea pasiune pentru o anumită culoare sau pentru un anumit gen de costum pe care îl purtau el şi prietenii lui la un moment dat… din fericire, a depăşit perioada aia.

— Deci acum nu mai e membru, nu?

— A ieşit din partid în 1941.

— Da, e ceva. Dar încă mai simpatizează cu unchiul Joe{22}?

— Pierderea credinţei nu înseamnă că te transformi automat într-un ateu, nu?

Mi-a aruncat o privire înflăcărată.

— Tu chiar eşti scriitoare.

— Pe ce se sprijină o atare părere? Pe o singură frază exprimată inteligent? Nu prea cred.

— Simt eu asta.

— Ei, na… nici măcar n-ai citit vreodată ceva scris de mine.

— O să-mi arăţi nişte materiale?

— Nu sunt foarte bune.

— Oh, Doamne, dar de ce n-ai şi tu puţină încredere în tine?

— Ba am încredere în mine. Dar nu ca scriitoare.

— Şi ce stă la baza convingerilor tale?

— La bază?

— Da, adică în ce crezi tu?

— O întrebare importantă.

— Hai, încearcă.

— Păi, să vedem… am spus eu, simţindu-mă dintr-o dată foarte expansivă (graţie tuturor acelor Manhattan). În primul şi în primul rând, nu cred în Dumnezeu sau în Iehova, nici în Allah şi nici în îngerul Moroni{23} şi nici măcar în Donald Duck.

Jack a izbucnit în râs.

— OK, pe-asta am lămurit-o.

— Şi, oricât de tare iubesc ţara asta nenorocită, nu cred în imaginea bunului cetăţean înfăşurat mândru în drapelul naţional. Patriotismul exacerbat este întocmai precum propovăduirea Bibliei pe toate drumurile; mă sperie pentru că e atât de doctrinar. Patriotismul real e tăcut, implicit şi serios.

— Mai ales dacă eşti o aristocrată din New England.

L-am lovit în glumă peste braț.

— Termină!

— Nicidecum! Pentru că încă eviți să-mi dai un răspuns direct.

— Asta pentru că întrebarea ta e mult prea importantă ca să răspund aşa repede… şi mai ales după cât am băut.

— Nu te las să scapi cu una cu două, mai ales când te justifici cu o chestie aşa de banală ca băutura în exces. Recunoaşte, domnişoară Smythe. În ce naiba crezi?

După o pauză scurtă, m-am auzit spunând:

— În responsabilitate.

Jack păru năucit.

— Ce-ai zis?

— În responsabilitate. M-ai întrebat în ce cred. Da, în responsabilitate.

— Oh, am priceput acum, zâmbi el. *Responsabilitate.* Un concept admirabil. Una dintre pietrele de hotar ale națiunii noastre.

— Dacă eşti patriot.

— Dar eu sunt.

— Daaa, mi-am dat seama. Şi respect asta. *Sincer.* Însă… cum să mă exprim eu ca să nu sune a prostie? Responsabilitatea de care vorbesc, responsabilitatea în care cred… în fine, se referă la responsabilitatea față de propria persoană. Vezi tu, eu nu cunosc prea multe despre viață, nu am călătorit şi nici nu prea am făcut ceva interesant… dar când mă uit în jurul meu şi îi ascult pe contemporanii mei discutând, nu aud decât cum alți oameni îți rezolvă problemele personale. Ceilalți îți spun că e un lucru bun să te măriți până la vârsta de douăzeci şi trei de ani, deoarece te eliberezi brusc de povara traiului zilnic, de chinul alegerilor şi de momentele petrecute în singurătate. În schimb, pe mine mă sperie mai degrabă ideea să-mi încredințez întregul viitor unei alte persoane. La urma urmei, de ce ar fi altcineva mai puternic decât mine? Ce, el nu ar trăi aceleaşi temeri că ale mele?

M-am oprit.

— Bat câmpii?

Jack dădu pe gât bourbonul şi îi făcu un semn barmanului pentru încă un rând.

— Te descurci de minune, mi-a spus. Continuă.

— Păi, n-ar mai fi prea multe de adăugat, poate doar cu excepția faptului că, atunci când îți încredințezi fericirea unei alte persoane, îți pui în pericol chiar posibilitatea de a găsi fericirea. Pentru că elimini din ecuație propria responsabilitate. Îi spui altcuiva: *hei, fă-mă să mă simt împlinit, complet, dorit.* Şi ideea e că numai tu însuți poți face asta.

Mă privi drept în ochi.

— Aşadar, dragostea nu e inclusă în ecuație?

I-am susținut privirea.

— Dragostea n-ar trebui confundată cu dependența sau cu *„ce poți face tu pentru mine”*. Dragostea ar trebui să fie…

Brusc nu mi-am mai găsit cuvintele. Jack şi-a strecurat degetele printre degetele mele.

— Dragostea ar trebui să fie dragoste.

— Cam aşa ceva, am încuviințat, adăugând iute: Sărută-mă.

S-a conformat.

— Acum tu trebuie să-mi istoriseşti totul despre tine.

— Ce anume? Culoarea mea preferată? Semnul zodiacal? Dacă îl prefer pe Hemingway sau pe Fitzgerald?

— Pe cine?

— Fitzgerald, fără discuție.

— De acord – dar de ce?

— E o chestie de irlandez.

— Acum tu ocoleşti un răspuns direct.

— Nu prea sunt multe lucruri de povestit despre mine. Sunt doar un tip din Brooklyn. Cam atât.

— Vrei să zici că n-ar trebui să mai aflu *nimic* despre tine?

— Nu neapărat.

— Părinții tăi s-ar simți jigniți dacă te-ar auzi.

— Au murit amândoi.

— Îmi pare rău.

— N-ai de ce. Mama a murit acum doisprezece ani – chiar înainte ca eu să împlinesc treisprezece ani. Embolie. Foarte rapid. O tragedie. Şi da, a fost o sfântă… aşa e normal să vorbească un fiu despre mama lui.

— Şi tatăl tău?

— Tata s-a stins când eu mă aflam peste Ocean, în armată. A lucrat în poliție. Iute la mânie, se lua la harță cu toată lumea. Mai ales cu mine. Îi plăcea să bea. Adică vreo cinci pahare de whisky pe zi. Sinucidere în rate. Până la urmă i-a ieşit. Iar eu am răsuflat relativ uşurat, având în vedere că mare parte din adolescența mea mi-am petrecut-o evitând să stau în fața curelei lui atunci când se îmbăta… adică mai tot timpul.

— Îngrozitor.

Jack se strâmbă a lehamite şi spuse:

— Se putea şi mai rău.

— Aşadar, eşti singur pe lume?

— Nu, mai am o soră mai mică, Meg. Ea e creierul familiei: ultimul an la Barnard. Bursieră şi are toate examenele luate cu note mari. De-a dreptul impresionant pentru cineva care provine dintr-o familie de irlandezi ignoranți.

— Dar tu n-ai făcut facultatea?

— Nu – eu m-am dus la *Brooklyn Eagle.* M-am angajat imediat după liceu ca mesager. Încet, încet am ajuns reporter chiar înainte să mă înrolez. Aşa mi-am găsit un loc la *Stars and Stripes.* Sfârşit.

— Oh, haide. Doar n-ai de gând să te opreşti aici!

— Nu sunt chiar aşa de interesant.

— Îmi miroase a falsă modestie – şi nu înghit asemenea gogoşi. Oricine are o poveste de spus. Chiar şi tipii din Brooklyn.

— Vrei să asculți o poveste lungă?

— Absolut.

— O poveste de război?

— Dacă e vorba despre tine, da.

Se întinse după pachetul de țigări şi-şi aprinse una.

— În primii doi ani de război, am rămas în redacția din Washington a lui *Stars and Stripes*. I-am implorat să mă transfere peste ocean. Aşa că m-au expediat la Londra – îndeplineam tot sarcini de birou la cartierul general al Alianței. Am continuat să țip să mă trimită pe front, dar mi s-a spus că trebuie să mai aştept până îmi vine rândul. Aşa se face că am pierdut debarcarea din Normandia, eliberarea Parisului, căderea Berlinului, intrarea victorioasă a yankeilor în Italia şi toate acele poveşti sexy care le reveneau redactorilor-şefi ai ziarului – absolvenți de facultate în mare parte; cu toții cel puțin sublocotenenți. Dar după ce m-au dus cu zăhărelul o vreme, am reuşit să mă alătur celei de-a Şaptea Armate în timp ce se îndrepta spre München. Drumul ăla mi-a deschis ochii. Pentru că, imediat ce am ajuns acolo, un batalion a fost trimis rapid într-o mică localitate, cam la opt mile în afara oraşului. M-am hotărât să mă duc şi eu. Orăşelul se numea Dachau. Misiunea noastră era simplă: să eliberăm un lagăr de concentrare ce se găsea acolo. Dachau s-a dovedit a fi chiar drăguț. Nu fusese foarte tare bombardat nici de Air Force şi nici de RAF, astfel centrul aşezării rămăsese oarecum intact. Nişte case adorabile, construite parcă din turtă dulce. Grădini bine îngrijite. Străzi curate. Şi-apoi lagărul. Ai citit ceva despre el?

— Da.

— Crede-mă, tot batalionul a amuțit imediat ce am trecut de porți. Ne aşteptam să întâmpinăm rezistență armată din partea gardienilor lagărului – dar ultimii dintre aceştia fugiseră cu doar douăzeci de minute înainte să apărem noi. Şi ceea ce ei… *noi*… am găsit…

Se opri un moment, de parcă ar fi vrut să-şi cenzureze cuvintele.

— Ceea ce am găsit a fost… de nedescris. Pentru că

imaginile nu pot fi cuprinse în cuvinte. Şi nici nu pot fi înțelese. Totul era oribil... atât de revoltător, încât părea ireal... Să vorbeşti despre asta înseamnă să diminuezi tragedia... În fine, cam la o oră după ce am străbătut întregul lagăr, am primit ordin de la cartierul general al Alianței să adunăm la un loc toți adulții din Dachau. Căpitanul – un tip dur şi rece din New Orleans, pe nume Dupree – a trasat această sarcină unor sergenți. Eu petrecusem doar câteva ore alături de batalion, dar deja ajunsesem la concluzia că Dupree e cel mai mare nesuferit din lume – absolvent al colegiului militar The Citadel („Confederația West Point", după cum ne reamintea într-una nouă, yankeilor) şi un fan al spiritului de echipă. Dar după ce a făcut turul de inspecție la Dachau, se albise la față ca varul. Iar vocea lui căpătase tonalitatea unei şoapte.

— Luați patru oameni fiecare, le-a spus el sergenților, şi ciocăniți la uşile tuturor caselor şi magazinelor din oraş. Oricine are peste şaisprezece ani – bărbați *şi* femei, fără excepții – să fie scos în stradă. După ce îi aranjați frumos pe rezidenții adulți din Dachau, vreau să vină aici perfect ordonați în şir indian. Ați înțeles, domnilor?

Unul dintre sergenți ridică mâna. Dupree clătină din cap spre el afirmativ.

— Şi dacă opun rezistență, domnule? întrebă el.

Dupree şi-a mijit privirea şi a răspuns: „Asigurați-vă că nu se va întâmpla aşa ceva, Davis. Folosiți orice mijloace necesare."

— Ei bine, niciunul dintre locuitorii orăşelului Dachau nu s-a împotrivit armatei americane. Când băieții noştri au apărut la uşile lor, au ieşit spăşiți cu mâinile deasupra capetelor. Câteva femei au început să gesticuleze sălbatic spre copiii lor, implorând într-o limbă pe care nu o cunoşteam... deşi se vedea clar ce-şi închipuiau ei că urma să le facem. O tânără mamă – nu cred să fi avut mai mult de şaptesprezece ani, cu un bebeluş mic în brațe – mi-a văzut uniforma şi arma şi s-a aruncat efectiv

la picioarele mele, urlând îngrozită. Am încercat s-o liniştesc, repetându-i într-una: *„N-o să vă facem niciun rău… n-o să vă facem niciun rău”…* însă ea se isterizase de-a binelea. Cine-ar fi putut-o învinovăți? După o vreme, o femeie mai în vârstă a săltat-o brusc în picioare şi a pocnit-o peste față, şoptindu-i ceva la ureche. Tânăra s-a străduit să se calmeze şi, ținându-şi copilul la piept, s-a alăturat grupului, suspinând în tăcere. Cealaltă femeie m-a privit apoi cu un amestec de teamă şi respect, încuviințând în acelaşi timp din cap, de parcă ar fi vrut să-mi comunice: *„Totul e sub control acum. Vă rog să nu ne faceți rău.”*

Jack pufni indignat.

— *„Să vă facem rău! Să vă facem rău!”* îmi venea să le strig. *„Noi suntem americani. Noi suntem băieții buni. Noi nu suntem ca voi.”* Dar n-am zis nimic. Doar am clătinat la rândul meu din cap şi mi-am reluat poziția de observator. Am avut nevoie cam de o oră ca să strângem toți adulții din Dachau. Trebuie să fi fost peste patru sute de persoane în şirul acela indian. După ce au început să mărşăluiască încet spre lagăr, mulți dintre ei s-au pus pe plâns. Pentru că sunt ferm convins că ei credeau că o să-i împuşcăm. Din mijlocul orăşelului până la porțile lagărului nu era decât o distanță de vreo zece minute de mers pe jos. Zece minute. Probabil cel mult o jumătate de milă. Zece minute separau aşezarea aceea cochetă – unde totul strălucea de curățenie şi lucrurile vădeau o îngrijire obsesivă – de o imensă atrocitate. Acest aspect făcea din Dachau un caz extraordinar şi oribil totodată: ideea că la doar câteva străzi mai încolo se ducea o viață normală. Când am ajuns la porțile lagărului, căpitanul Dupree ne aştepta.

„Ce doriți să facem cu oamenii aceştia, domnule?” l-a întrebat sergentul Davis.

„Plimbați-i prin lagăr. Prin *tot* lagărul. Acesta este ordinul Comandamentului General al Aliaților – se zvoneşte că Ike{24} însuşi a dat ordinul. Nemții trebuie să

vadă *totul.* Nu-i cruțați de nimic.”

„Şi după ce vizitează lagărul?”

„Lăsați-i să plece.”

— Soldații au procedat după cum li se ordonase. Au însoțit cei patru sute de locuitori prin fiecare nenorocit de colț al lagărului. În barăci, unde cadavrele zăceau aruncate la grămadă. La cuptoare. La mesele de disecție. La muntele de oase şi cranii ridicat chiar lângă crematoriu. În timp ce oamenii erau ghidați de colo-colo, supraviețuitorii din lagăr – aproximativ o sută de persoane – stăteau tăcuți în curte. Cei mai mulți dintre ei erau atât de slabi, încât îți dădeau senzația unor schelete umblătoare. Te asigur că niciunul dintre germani nu a îndrăznit să privească direct în ochi vreun supraviețuitor. Marea lor majoritate se uitau fix în pământ. Şi erau la fel de tăcuți.

Jack oftă.

— La un moment dat însă, unul dintre ei a cedat nervos. Un tip bine îmbrăcat, bine hrănit, genul directorului de bancă. Avea până în şaizeci de ani: un costum bun, pantofi lustruiți, ceas de aur în buzunarul de la vestă. Din senin, a început să plângă, pierzându-şi controlul. În clipa următoare a ieşit din rând şi s-a îndreptat clătinându-se spre căpitanul Dupree. Imediat, doi dintre ai noştri şi-au armat mitralierele. Dar Dupree le-a făcut semn să ia poziția de repaus. Neamțul a căzut în genunchi în fața căpitanului, hohotind sălbatic. Şi continua să repete într-una acelaşi lucru. Din câte îmi amintesc spunea ceva de genul:

„Ich habe nichts davon gewußt… Ich habe nichts davon gewußt… Ich habe nichts davon gewußt.”

— Dupree s-a uitat la el complet nedumerit. Apoi l-a chemat pe Garrison – interpretul care fusese repartizat batalionului nostru. Un băiat timid, genul care buchiseşte şi care nu priveşte niciodată pe nimeni în ochi. Acum stătea lângă căpitan, holbându-se spre funcționarul care se jeluia.

„Ce naiba spune, Garrison?” îl întrebă Dupree.

Neamțul se bâlbâia aşa de tare, încât Garrison se văzu nevoit să se lase pe vine lângă el ca să-i priceapă bolboroseala.

„*N-am ştiut… N-am ştiut”,* asta spune, domnule.

— Dupree s-a înroşit de furie. Apoi, pe neaşteptate, s-a aplecat, l-a apucat pe bancher de gulerul hainei şi l-a smucit în picioare.

„Pe dracu n-ai ştiut”, se răsti Dupree la el, după care îl scuipă direct în față şi îl împinse într-o parte.

— Funcționarul s-a împleticit şi a intrat din nou în rând. L-am urmărit îndeaproape după aceea, pe tot parcursul marşului. Nici măcar o dată n-a încercat să-şi şteargă saliva. Mormăia la nesfârşit aceleaşi cuvinte: *Ich habe nichts davon gewußt… Ich habe nichts davon gewußt.* Un soldat care stătea lângă mine mi-a spus:

„Ascultă şi la nenorocitul ăsta de friț. S-a țăcănit.”

— Eu însă nu mă puteam gândi decât la un singur lucru: cuvintele lui sunau a remuşcare. Sau a rugăciune. Sau a orice îți spui în sinea ta iarăşi şi iarăşi în încercarea de a face penitență, de a căuta iertare etc. Şi chiar m-a impresionat bărbatul. Pentru că simțeam că adevărul din spatele cuvintelor lui bolborosite era altul: *„Da, ştiam tot ce se petrece în acest lagăr. Dar n-am putut să fac nimic. Aşa că am închis ochii… şi m-am convins că viața din orăşelul meu se desfăşura normal, la fel ca înainte.”*

Jack se opri un moment.

— Îți jur, nu cred că o să reuşesc vreodată să-mi alung din minte imaginea bărbatului în costum, rostind într-una *Ich habe nichts davon gewußt…* Pentru că ne implora sincer să-l iertăm. Iar esența rugăminții lui era înspăimântător de umană: noi toți facem ceea ce trebuie ca să apucăm sfârşitul zilei.

Jack s-a întins să-şi ia țigara. Aceasta se stinsese, aşa că a scos un alt Chesterfield şi l-a aprins. După ce a tras un fum, i-am luat-o dintre buze şi am inhalat şi eu adânc

în piept.

— Nu ştiam că fumezi, a zis el.

— Nu fumez. Mă prostesc şi eu. Mai ales când sunt gânditoare.

— Te simți gânditoare?

— Păi, mi-ai oferit variate subiecte de meditație.

Am tăcut amândoi pentru o vreme, pasând țigara de la unul la altul.

— L-ai iertat pe bancherul neamț? l-am întrebat eu într-un târziu.

— Să-l iert? La naiba. În niciun caz. Era vinovat cu vârf şi îndesat.

— Dar l-ai compătimit pentru necazul lui, nu-i aşa?

— Desigur că l-am compătimit. Dar nu i-aş fi oferit absolvirea păcatelor.

— Să presupunem că ai fi fost în locul lui. Să presupunem că erai directorul băncii locale şi aveai nevastă şi copii şi o viață frumoasă şi sigură. Şi să mai presupunem că ştiai că, doar la câteva străzi depărtare de căsuța ta drăguță, se găseşte un abator în care bărbați, femei şi copii nevinovați sunt măcelăriți – toate astea pentru că guvernul țării tale a stabilit că ei sunt duşmanii statului. Ți-ai fi ridicat glasul ca să protestezi? Sau ai fi procedat exact ca el – adică ți-ai fi ținut capul plecat, ți-ai fi văzut de viața ta şi ai fi pretins că nu vezi nimic?

Jack mai trase un ultim fum din țigară, după care strivi mucul în scrumieră.

— Vrei un răspuns sincer? mă întrebă el.

— Desigur.

— Atunci răspunsul meu sincer e: nu ştiu ce aş fi făcut.

— Ăsta *este* într-adevăr un răspuns onest.

— Toată lumea vorbeşte despre „lucrurile corecte" şi despre faptul că trebuie să iei atitudine, purtând în minte ideea de *bunăstare generală.* Dar asta-i doar vorbărie ieftină. Când ne trezim pe front – sub focul artileriei – cei mai mulți dintre noi ajung la concluzia că nu prea au

stofă de eroi. Aşa că ne vârâm capul în nisip ca să ne ferim.

L-am mângâiat pe obraz.

— Aşadar, tu nu te consideri un erou?

— Nici pomeneală… mai degrabă un romantic.

M-a sărutat cu înfocare. După ce ne-am dezlipit buzele, l-am tras mai aproape de mine şi i-am şoptit:

— Hai să ne cărăm de aici.

Jack şovăi.

— S-a întâmplat ceva? l-am iscodit.

— Trebuie să lămurim un lucru, spuse el. Eu nu mă duc astăzi doar la cazarmă.

— Dar unde te mai duci?

— Plec în Europa.

— În Europa? Păi, războiul s-a terminat. Ce mai cauți acolo?

— M-am oferit voluntar.

— *Voluntar?* Păi, dacă nu mai e niciun război, pentru ce anume te-ai oferit voluntar?

— Poate că războiul s-a terminat, dar prezența armatei americane în Europa este destul de consistentă. Soldații îi ajută pe refugiați, curăță locurile de grenade ascunse, se ocupă de repatrierea prizonierilor. Iar *Stars and Stripes* m-a întrebat dacă vreau să scriu despre „curățenia" postbelică. În cazul meu, asta înseamnă şi promovarea automată la rangul de locotenent, ca să nu mai vorbesc de economiile pe care le voi face acolo. Aşa că…

— Şi cât de mult va dura această nouă însărcinare?

Şi-a plecat fruntea, ocolindu-mi privirea.

— Nouă luni.

N-am spus nimic… cu toate că pentru mine nouă luni păreau o sută de ani.

— Şi când le-ai dat răspunsul? l-am întrebat calmă.

— Acum două zile.

Oh, Doamne, nu…

— Ghinionul meu, am spus.

— Şi al meu.

M-a sărutat din nou, după care mi-a şoptit:

— Ar fi mai bine să-mi iau la revedere.

Am simțit că mi se opreşte inima. Pentru o clipă, m-am întrebat ce soi de nebunie pune stăpânire pe mine. Dar îndoiala s-a risipit instantaneu. Nu mă gândeam decât la un sigur lucru: *el e alesul.*

— Nu, l-am oprit. Nu-ți lua la revedere. Nu încă. Nu până la ora nouă punct fix.

— Eşti sigură?

— Da. Sunt foarte sigură.

Din piața Sheridan şi până la apartamentul meu din strada Bedford era o distanță de cinci minute de mers pe jos. N-am scos niciun cuvânt pe drum şi ne-am mulțumit să ne lipim unul de altul în timp ce străbăteam străzile pustii ale oraşului. Am urcat scările în tăcere. Am deschis uşa. Nu i-am oferit nimic de băut. Şi nici cafea. Iar el n-a cerut. Nu s-a uitat curios de jur împrejur. Nu a scos nicio exclamație admirativă în privința apartamentului meu. Nu am discutat prostii. Nu ne-a copleşit nervozitatea. Niciunul din noi nu mai voia să spună nimic. Pentru că imediat ce uşa s-a închis în urma noastră, am început să ne dezbrăcăm febril unul pe altul.

Nu m-a întrebat dacă sunt virgină. S-a purtat cu o blândețe fără pereche. A fost pasional. Şi puțin stângaci… deşi nu atât de stângaci ca mine.

După ce am făcut dragoste, mi s-a părut oarecum rezervat. Aproape timid. De parcă îmi arătase prea multe.

M-am întins lângă el, printre aşternuturile mototolite şi jilave. L-am cuprins cu brațele. Şi mi-am lăsat buzele să rătăcească alene pe gâtul lui. Apoi, pentru prima dată după o oră de tăcere, am vorbit:

— N-o să te mai las să pleci niciodată din patul ăsta.

— E o promisiune? m-a întrebat el.

— Mai rău. E un jurământ.

— Oh, asta *e* o chestiune serioasă.

— Dragostea este o chestiune serioasă, domnule Malone.

S-a întors cu fața spre mine.

— Domnişoară Smythe, asta e o declarație?

— Da, domnule Malone. O declarație. Eu mi-am pus cărțile pe masă, cum se spune. Te-am speriat?

— Dimpotrivă. Nici eu n-am de gând să *te* mai las să pleci din patul ăsta.

— E o promisiune?

— Pentru următoarele patru ore, da.

— Şi-apoi?

— Şi-apoi voi deveni din nou proprietatea Armatei Americane – care, pentru moment, îmi dictează cursul vieții.

— Chiar şi în probleme amoroase?

— Nu, dragostea este singurul lucru pe care nu-l poate controla.

Am tăcut din nou.

— O să mă întorc, a rostit el într-un târziu.

— Ştiu. Dacă ai supraviețuit războiului, vei supraviețui şi păcii de acolo. Se pune însă întrebarea dacă te vei întoarce pentru *mine.*

Imediat ce cuvintele mi-au ieşit din gură, m-am detestat pentru neghiobie.

— Ascultă-mă, m-am repezit să dreg situația. Am vorbit de parcă aş avea cine ştie ce drepturi asupra ta. Îmi pare rău – a fost o prostie din partea mea.

M-a strâns tare în brațe.

— N-a fost o prostie, m-a liniştit el. Ci doar o *prostioară.*

— Să nu mă iei peste picior, băiețaşule de Brooklyn, i-am zis, împungându-l uşurel cu degetul în piept. Eu nu-mi dăruiesc inima aşa, cu una cu două.

— Oh, sunt convins de asta, a replicat Jack, sărutându-mă pe obraji. Şi îți vine să crezi sau nu, nici eu.

— Adică nu există nicio fetişcană ascunsă undeva prin Brooklyn?

— Nu. Mă jur.

— Şi nici vreo Fräulein care te aşteaptă în München?

— N-am pe nimeni.

— Dar eu tot cred că Europa ți se va părea romantică…

Tăcere. Îmi venea să mă iau la palme pentru vorbele mele idioate. Jack a zâmbit.

— Sara…

— Ştiu, ştiu… Doar că… La naiba, nu e corect să pleci tocmai mâine.

— Ascultă-mă, dacă te-aş fi cunoscut acum două zile, nu m-aş fi oferit voluntar…

— Dar nu ne-am întâlnit acum două zile. Ne-am cunoscut în seara asta. Şi acum…

— Vorbim de nouă luni, nimic mai mult. Pe 1 septembrie, la ora 7:46 seara sunt acasă.

— Dar o să vii să mă cauți?

— Sara, am de gând să-ți scriu în fiecare zi a următoarelor nouă luni…

— Nu te ambiționa prea tare. La fiecare două zile ar fi perfect.

— Dacă vreau să-ți scriu în fiecare zi, o să-ți scriu în fiecare zi.

— Promiți?

— Promit. Dar tu vei fi aici când mă voi întoarce?

— Ştii bine că aşa va fi.

— Eşti minunată, domnişoară Smythe.

— Şi dumneavoastră la fel, domnule Malone.

L-am lipit de saltea şi m-am urcat peste el. De data asta am fost mai puțin timizi, mai puțin stângaci. Şi ne-am dezlănțuit fără limite. Deşi eram speriată de moarte. Pentru că tocmai îmi încredințasem inima unui străin… care urma să dispară peste ocean timp de nouă luni. Oricât de tare m-aş fi străduit, tot aveam să sufăr.

Noaptea s-a sfârşit. Zorii s-au strecurat printre storuri. Am privit ceasul de pe noptieră. Şapte şi patruzeci şi cinci de minute. Instinctiv l-am tras mai aproape de mine.

— Am hotărât ceva, i-am spus.

— Ce?

— Să te țin prizonier aici pentru următoarele nouă luni.

— Şi-apoi mă vei elibera pentru ca armata să mă ia prizonier timp de alți doi ani.

— Dar măcar te am numai pentru mine nouă luni pline.

— Peste nouă luni, mă vei putea avea oricât timp îți doreşti.

— Aş vrea să cred asta.

— Fii convinsă.

S-a dat jos din pat şi s-a apucat să-şi strângă hainele de pe podea.

— Aş face bine s-o iau din loc.

— Vin cu tine la Şantierul Naval, i-am spus.

— Nu e nevoie…

— Ba da. Pentru că aşa îmi voi mai petrece o oră cu tine.

S-a aplecat şi m-a apucat de mână.

— E mult de mers cu metroul. Şi e vorba de Brooklyn.

— Meriți să sacrific un drum până în Brooklyn.

Ne-am îmbrăcat. Am umplut micul meu dispozitiv de cafea cu Maxwell House şi l-am pus la încălzit. Când lichidul maroniu a început să fiarbă, l-am turnat în două ceşti. Le-am ridicat, am ciocnit, dar n-am scos nicio vorbă. Cafeaua avea un gust slab, leşios. În două minute am sorbit-o până la fund. Jack s-a uitat la mine.

— A venit vremea.

Am părăsit apartamentul. Dimineața aceea a Zilei Recunoştinței din 1945 era rece, dar însorită. Mult prea însorită pentru doi oameni care nu dormiseră toată noaptea. Ne-am ținut ochii întredeschişi pe drumul spre stația din piața Sheridan. Metroul spre Brooklyn era pustiu. Cât am traversat partea de sud a Manhattanului, am păstrat tăcerea, agățându-ne unul de altul cu disperare. Când am trecut pe sub East River, i-am zis:

— N-am adresa ta.

Jack a scos două cutii de chibrituri din buzunar. Mi-a

întins mie una. Apoi a dat la iveală un creion chimic ce se ascundea în buzunarul de la piept. L-a lins, a desfăcut cutia lui de chibrituri şi a scris pe dosul ei adresa armatei americane. Am luat creionul şi m-am apucat să-i scriu şi eu adresa mea pe cealaltă cutie. Când i-am dat-o înapoi, a vârât-o repede în buzunarul de la cămaşă, închizând şi nasturele pentru siguranță.

— Să nu îndrăzneşti s-o pierzi, l-am amenințat.

— Tocmai a devenit cel mai prețios obiect al meu. Dar şi tu să-mi scrii, da?

— Constant.

Metroul şi-a continuat goana prin subteranele Brooklynului. Când a făcut stație la Borough Hall, Jack mi-a spus:

— Am ajuns.

Am revenit din nou la suprafață în lumina orbitoare, chiar lângă un şantier naval. Era un peisaj industrial posomorât, cu vreo şase fregate şi nave de război ancorate într-o serie de docuri. Toate aveau o culoare cenuşie specifică vaselor de luptă. Nu eram singurul cuplu ce ne apropiam de cartierul general al Marinei Militare. Şase sau şapte perechi se îmbrățişau lângă un stâlp electric, îşi şopteau ultimele declarații de dragoste sau pur şi simplu se priveau în ochi.

— Se pare că avem companie, am rostit eu.

— Asta e problema vieții de soldat. Nu te bucuri de intimitate.

Ne-am oprit şi l-am întors pe Jack cu fața la mine.

— Hai să terminăm odată, Jack.

— Zici că eşti Barbara Stanwyck – dama originală şi nemiloasă.

— În limbajul filmelor de război cred că se numeşte „bravură”.

— Nu există nicio cale să ne uşurăm situația, nu?

— Nu. Aşa că mai bine sărută-mă. Şi spune-mi că mă iubeşti.

M-a sărutat. Mi-a spus că mă iubeşte. Iar eu i-am

şoptit acelaşi lucru, după care l-am apucat de guler.

— Încă un lucru. Să nu îndrăzneşti să-mi frângi inima, Malone.

L-am eliberat, îndemnându-l:

— Şi-acum, hai, urcă pe navă.

— Am înțeles, să trăiți.

S-a răsucit şi a păşit spre porți. Eu am rămas pe trotuar, încremenită ca o stană de piatră, încercând să mă comport stoic, stăpânit, *rațional.* Gardianul a deschis porțile larg. Jack s-a întors brusc şi mi-a strigat:

— Întâi septembrie.

Mi-am muşcat buza până la sânge şi i-am strigat şi eu:

— Da. Întâi septembrie… fără îndoială.

A pocnit din călcâie şi m-a salutat. Am reuşit să zâmbesc. Apoi s-a întors şi s-a îndreptat spre cazarmă.

Preț de o secundă sau două nu m-am putut mişca. M-am uitat pur şi simplu înainte până când Jack a dispărut din raza mea vizuală. Simțeam cum mă prăbuşesc – de parcă tocmai aş fi călcat în gol şi aş fi căzut în puțul unui lift. Într-un târziu, m-am târât cu greu până la stația de metrou, am coborât scările şi am pornit spre Manhattan. Una dintre femeile de la porțile şantierului naval stătea în fața mea în acelaşi vagon. Nu cred că avea mai mult de optsprezece ani. Imediat ce trenul a părăsit stația a cedat nervos, hohotind ca o disperată.

Pentru că eu eram fata tatălui meu, nici nu concepeam să plâng în public. Suferința, jalea, durerea, toate astea trebuiau suportate în tăcere: aşa spune regula familiei Smythe. Dacă voiai să te prăbuşeşti, n-aveai decât, dar numai în spatele uşilor închise, în intimitatea propriei tale camere.

Aşa că mi-am ținut sentimentele în frâu până pe strada Bedford. Imediat ce uşa de la apartament s-a închis în urma mea, m-am aruncat pe pat şi m-am lăsat copleşită de suferință.

Am plâns. Şi am plâns. Şi iar am plâns. Şi în tot acest timp mă gândeam că *sunt nebună.*

Patru

— Chiar vrei părerea mea? m-a întrebat Eric.

— Normal, am răspuns.

— Părerea mea *sinceră.*

Am încuviințat din cap nervoasă.

— Bine atunci. Uite ce cred eu: eşti o proastă.

Mi s-a pus un nod în gât şi m-am întins după sticla de vin. Mi-am umplut paharul din nou şi am băut jumătate din el dintr-o înghițitură.

— Mulțumesc, Eric, am rostit într-un târziu.

— Mi-ai cerut o opinie sinceră, S.

— Da. Perfect adevărat. Şi cu siguranță mi-ai oferit una.

Am terminat paharul de vin, m-am aplecat iarăşi după sticlă (a doua din după-amiaza aceea) şi mi-am reumplut paharul.

— Îmi cer iertare pentru franchețe, S, s-a scuzat Eric. Dar asta nu e un motiv să dai pe gât întreaga sticlă.

— Oricine merită din când în când unul sau două pahare în plus. Mai ales când are ceva de sărbătorit.

Eric m-a privit sceptic şi amuzat în acelaşi timp.

— Şi noi ce sărbătorim?

Am ridicat paharul.

— Ziua Recunoştinței, desigur.

— În cazul acesta, *La mulți ani,* a zis el obosit, ciocnindu-şi paharul de al meu.

— Şi trebuie să te informez, în această zi specială, că sunt mai fericită decât am fost vreodată. De fapt sunt nebună de fericire.

— Mda, „nebună" e cuvântul cel mai nimerit.

E adevărat, mă simțeam puțin amețită. Ca să nu mai vorbesc că eram copleşită, epuizată, sleită din punct de vedere emoțional. Mai ales că, după ce reuşisem, într-un final, să-mi controlez hohotele de plâns, nu-mi mai rămăsese decât vreo oră până la întâlnirea cu Eric de la

Luchows. Lucru care m-a împiedicat să aplic metodele mele de recuperare (cum ar fi somnul). Aşa că m-am spălat rapid, am încălzit restul de cafea de dimineaţă şi m-am străduit să nu plâng din nou când am zărit ceaşca din care băuse Jack, zăcând tristă şi părăsită în chiuvetă. Apoi, după ce am terminat cafeaua care căpătase un gust acid, m-am urcat într-un taxi şi am pornit spre strada 14, la Luchows.

Luchows era o instituţie excepţională a New Yorkului: un restaurant americano-german uriaş, ce se presupunea că reprezintă o copie fidelă a restaurantului Hofbräuhaus din München – deşi mie mi se păruse întotdeauna că seamănă mai degrabă cu interioarele extravagante dintr-un film de Erich Von Stroheim. Artă deco nemţească… puţin exagerată. Cred că lui Eric îi plăcea pentru senzaţia de absurd pe care o degaja. Fratele meu mai avea şi o înclinaţie specială (ca şi mine, de altfel) pentru şniţelele, cârnaţii şi *Frankenwein*-ul de la Luchows… deşi cei din conducere opriseră în mod deliberat servirea de vin nemţesc în timpul războiului.

Eu întârziasem puţin, aşa că l-am găsit pe Eric aşezat deja la masa noastră. Pufăia dintr-o ţigară, cufundat în lectura ediţiei de dimineaţă a ziarului *New York Times.* Şi-a ridicat privirea când m-am apropiat şi pe chip i s-a aşternut uimirea.

— Oh, Dumnezeule, a rostit el melodramatic. Dragoste la prima vedere.

— Sper că nu este atât de evident, nu? l-am întrebat, luând loc pe scaun.

— Oh, nu… deloc. Ochii tăi sunt mai roşii decât rujul şi ai şi *strălucirea* de după…

— Şşşş, am şuierat eu. Te-ar putea auzi oamenii…

— Nici nu e nevoie să mă audă. O singură privire în direcţia ta şi şi-ar da seama într-o clipă. Te-ai aprins rău de tot, nu?

— Da. Aşa e.

— Şi, dacă nu vă supăraţi, unde este respectivul Don

Juan în uniformă?

— Pe o navă militară, în drum spre Europa.

— Ah, minunat. Aşadar, nu ne confruntăm doar cu iubirea, ci şi cu o suferinţă amoroasă. Perfect. Excepţional. Ospătar! O sticlă de ceva tare, te rog. Avem nevoie de lubrifiere urgentă.

Apoi s-a uitat la mine şi m-a îndemnat:

— OK. Sunt numai ochi şi urechi. Povesteşte-mi tot.

Şi, ca o nebună ce sunt, i-am mărturisit tot lui Eric, ajutată fiind în timpul procesului şi de cele două sticle de vin. Întotdeauna îi povesteam lui Eric ce se petrece cu mine. El îmi era persoana cea mai apropiată din întreaga lume. Mă cunoştea mai bine decât oricine. De aceea mă şi temeam de reacţia lui când avea să audă despre noaptea mea cu Jack. Întrucât ştiam că, în adâncul sufletului, Eric are cele mai bune intenţii. Prin urmare, bănuiam implicit şi cum va interpreta povestea mea de dragoste. Iar acesta reprezenta şi unul dintre motivele pentru care băusem atât de mult şi atât de repede într-un timp atât de scurt.

— Chiar vrei părerea mea? m-a întrebat Eric.

— Normal, am răspuns.

— Părerea mea *sinceră.*

Atunci mi-a zis că sunt proastă. Am mai sorbit nişte vin, am toastat în cinstea Zilei Recunoştinţei şi am făcut comentariul acela ridicol cum că aş fi nebună de fericire.

— Mda, „nebună” e cuvântul cel mai nimerit, a spus Eric.

— Ştiu că totul pare o nebunie. Şi mai ştiu că tu crezi că mă comport ca o adolescentă…

— Genul ăsta de pasiune transformă pe oricine într-un puştan sau o puştoaică de cincisprezece ani. De aceea este atât de minunată, dar şi periculoasă. Minunată pentru că… în fine, să recunoaştem, nu e nimic mai ameţitor şi mai frumos decât să te îndrăgosteşti cu adevărat de cineva.

M-am hotărât să păşesc pe un teritoriu instabil.

— Dar tu ai cunoscut vreodată acest sentiment?

S-a întins după țigări şi chibrituri.

— Da.

— Adesea?

— Nu, nicidecum, mi-a răspuns, aprinzându-şi o țigară. O dată, poate de două ori. Şi, deşi la început este uluitor, marele pericol apare când speri că ar putea exista o viață şi dincolo de beția inițială. În asemenea clipe poți să capeți răni serioase.

— Dar tu ai suferit?

— Dacă, de-a lungul vieții, te-ai îndrăgostit până peste urechi de cineva, atunci nu mai încape nicio îndoială că ai şi suferit.

— Aşa se întâmplă întotdeauna?

A început să bată darabana cu degetele – un semn sigur al agitației sale sufleteşti.

— Din experiența mea, da – aşa se întâmplă întotdeauna.

Apoi m-a privit cu o expresie clară pe chip care-mi sugera *să nu-l mai chestionez niciodată despre acest subiect.* Pentru a nu ştiu câta oară mi se refuza accesul la acea latură a vieții lui.

— Nu vreau să te văd suferind, a continuat el. Mai ales că… ăăă… presupun că a fost prima dată…

Am încuviințat repede din cap, după care am adăugat:

— Să zicem însă că ai certitudinea că…

— Scuză-mă dacă sună a pedanterie, dar certitudinea este un concept empiric. Iar empirismul, după cum bine ştii, nu se bazează pe teorie… ci pe fapte. De exemplu, există certitudinea că soarele va răsări de la est şi că va apune la vest. Aşa cum certitudine este şi că apa îngheață la zero grade Celsius şi că, dacă te arunci pe geam de la etaj, vei ateriza pe pământ. Nu vom avea însă certitudinea şi că vei muri de pe urma căzăturii. Probabilitate, da. Certitudine? Cine ştie? Acelaşi lucru se aplică şi în cazul iubirii…

— Adică, tu zici că dragostea e ca atunci când te arunci

pe fereastră?

— Acum, că mă gândesc mai bine, nici măcar nu mi se pare o analogie aşa de rea. Mai ales când vorbim de *un coup de foudre.* Ai o zi relativ normală, în care o idilă este ultimul lucru care-ți trece prin cap, apoi te duci într-un loc unde nu te aşteptai să ajungi, iar acolo, în partea opusă a camerei, se găseşte cineva şi… *buf!*

— Buf? Ce cuvânt încântător!

— Păi, cam ăsta e rezultatul final al unei căderi în gol. Senzația inițială este una amețitoare. Apoi însă, inevitabil, tot ajungi la *buf.* Sau cu alte cuvinte, te întorci din nou cu picioarele pe pământ.

— Dar să presupunem… doar să presupunem… că aşa a fost menit să se întâmple?

— Iar intrăm pe tărâmul non-empiric. Tu vrei să *crezi* că bărbatul acesta reprezintă iubirea vieții tale – şi că era sortit să vă întâlniți. Dar toate credințele sunt teoretice. Nu se bazează pe fapte, ca să nu mai vorbim de logică. Nu există nicio dovadă empirică reală că Jack Malone ți-ar fi predestinat. Doar *speranța.* Şi în termeni pur teoretici, speranța este un concept chiar mai fragil decât credința.

Tocmai mă pregăteam să apuc iarăşi sticla de vin, când m-am răzgândit.

— Eşti un pedant, ştiai? am exclamat.

— Doar când e necesar. Mai sunt, totodată, şi fratele tău care te iubeşte. De aceea îți recomand să fii prudentă.

— Nu ți-a plăcut de Jack.

— Nu aşa se pune problema, S…

— Dacă l-ai fi plăcut, poate n-ai mai fi arătat atâta scepticism.

— Păi, l-am cunoscut… cât?… cinci minute? Iar întâlnirea noastră nu a fost una tocmai fericită. Punct.

— Când o să-l cunoşti…

— *Când?*

— Se întoarce pe întâi septembrie.

— Oh, Doamne, ascultă şi tu ce spui…

— Mi-a promis că se va întoarce. Mi-a jurat…

— S, ți-ai pierdut mințile? Nu mai judeci? Din ce mi-ai povestit, tipul ăsta pare un visător şi un admirator al carierei militare. O combinație irlandeză clasică.

— Nu este drept…

— Ascultă-mă. Era pe punctul de a pleca. Apare la petrecerea mea neinvitat. Te cunoaşte pe tine – probabil cea mai educată şi mai elegantă femeie pe care a întâlnit-o vreodată, îşi scoate la înaintare farmecele de irlandez linguşitor. Nici nu apuci să clipeşti şi îți mărturiseşte că eşti femeia visurilor lui: *Cea despre care am ştiut din prima că mi-este destinată.* Dar în tot acest timp ştie că poate rosti asemenea cuvinte fără spaima nici unui angajament – pentru că a doua zi de dimineață la ora nouă îşi va lua tălpăşița de aici. Draga mea, dacă nu cumva am înțeles eu greşit, te asigur că nu vei mai primi niciodată veşti de la el.

N-am spus nimic vreme îndelungată. Am privit fix suprafața mesei. Eric a încercat atunci să adopte un ton mai încurajator.

— În cel mai rău caz, consideră această întâmplare drept o experiență. Într-un fel, faptul că a dispărut din viața ta acum e probabil finalul cel mai fericit. Pentru că va rămâne întotdeauna „bărbatul" cu care ai petrecut o seară romantică. Prin urmare, imaginea lui va dăinui mereu în mintea ta învăluită într-o aură strălucitoare. În schimb, dacă te-ai fi măritat cu el, probabil că ai fi descoperit că-şi taie unghiile de la picioare în pat, că scoate prea mult zgomot când face gargară sau că-şi curăță gâtul de flegmă prin nări…

— *Buf.* M-ai adus cu picioarele pe pământ.

— Păi, la ce e bun un frate? Oricum, pun pariu pe ce vrei că, după un somn zdravăn, vei căpăta o altă perspectivă, mai clară.

Nu s-a întâmplat aşa. Oh, da, am dormit excelent în noaptea aceea. Aproape zece ore. Dar când m-am trezit a doua zi de dimineață, m-a copleşit imediat amintirea lui Jack. Nici n-am clipit bine şi în fața ochilor mi-a apărut

chipul lui şi nu s-a mai lăsat alungat… M-am ridicat în capul oaselor şi am reluat – scenă cu scenă – întreaga noapte petrecută împreună. Îmi aminteam totul perfect – până şi vocea lui, trăsăturile, atingerea sa. Deşi am încercat să urmez sfaturile lui Eric – spunându-mi într-una că nu fusese decât o scurtă întâlnire fantastică – argumentele nu mă convingeau deloc.

Altfel spus, înțelegeam toate motivele pentru care ar fi trebuit să fiu sceptică şi să am îndoieli în privința lui Jack Malone, dar nu acceptam niciunul dintre ele.

Asta era şi lucrul care mă tulbura cel mai tare – felul în care refuzam să subscriu la bunul meu simț logic, rațional, de New England. Mă comportam ca un avocat care se dă peste cap să câştige un proces pentru un client în care nu crede. Ori de câte ori ajungeam pe punctul de a judeca rațional, Jack îmi invada mintea şi simțurile din nou… iar eu mă pierdeam.

Oare chiar mă îndrăgostisem? Oare chiar mă confruntam cu iubirea în forma ei cea mai pură, brută? Nu puteam găsi nicio altă semnificație sentimentelor care mă încercau – cu excepția faptului că mă consumau, mă dezechilibrau şi mă amețeau ca un atac de gripă.

Numai că, spre deosebire de gripă, febra nu părea să scadă cu niciun medicament. Ba dimpotrivă, se înrăutățea cu fiecare zi.

Jack Malone nu mă lăsa să trăiesc. Îmi era un dor imens de el.

În duminica acelei săptămâni, Eric m-a sunat acasă. Vorbeam pentru prima dată de când ne văzusem la Luchows.

— Oh, bună, am rostit sec.

— Oh, draga mea…

— Oh, draga mea *ce?* l-am cam repezit.

— Oh, draga mea, nu pari deloc încântată să mă auzi.

— Ba da.

— Oh, iar exuberanța ta se vede de le o poştă. Te-am sunat ca să aflu dacă Zeii Echilibrului şi ai Proporțiilor te-

au luat sub aripa lor protectoare.

— Încă nu. Altceva?

— Detectez o anumită bruschețe în tonul tău. Vrei să vin la tine?

— Nu!

— Bine.

Apoi, brusc, m-am auzit spunând:

— Ba da. Vino. *Acum.*

— Aşa rău e?

Am înghițit nodul din gât.

— Da, aşa rău e.

Iar situația a continuat să se agraveze. Au apărut insomniile. În fiecare noapte – undeva între ora două şi patru – mă trezeam perfect lucidă. Mă holbam la tavan, simțindu-mă pustiită şi chinuită de un dor nimicitor. Nu era nimic rezonabil sau logic în felul în care tânjeam după Jack Malone. Nevoia stăruia undeva în sufletul meu ca o umbră permanentă. Omniprezentă. Irațională. Absurdă.

Până la urmă mă dădeam bătută în fața insomniei şi părăseam căldura patului, mă aşezam la birou şi îi scriam lui Jack. I-am scris în fiecare zi. De obicei mă limitam la o carte poştală – dar petreceam cam o oră compunând şi recompunând o epistolă de cinci rânduri.

Am păstrat copii după toate scrisorile pe care i le-am trimis lui Jack. Uneori scoteam dosarul mare în care le păstram şi reciteam acest volum de misive pline de dragoste, ce creştea neîncetat. Ori de câte ori închideam dosarul, mă trezeam gândind: *„Chestia asta n-are noimă."*

După câteva săptămâni, totul a devenit şi mai absurd. Pentru că încă nu primisem niciun semn de la jack.

Inițial, am încercat să-mi explic în mod rațional absența veştilor din partea celui iubit. Făceam tot felul de calcule. Presupuneam că drumul până în Europa durase vreo cinci zile pe mare, apoi trecuseră alte două ca să ajungă la locul încartiruirii din Germania şi după aceea mai era nevoie de cel puțin alte două săptămâni pentru ca prima lui scrisoare să traverseze înapoi Atlanticul la

mine (în fond, pe vremea aia, nu exista curieratul expres). Mai puneam la socoteală şi presiunile ce apăsau sistemul poştal în perioada Crăciunului – precum şi faptul că mii de soldați americani încă mai erau imobilizați pretutindeni în lume… Dintr-o dată, descoperisem motive suficiente care să justifice lipsa veştilor până în Crăciun.

Apoi însă a venit Anul Nou. Şi tot niciun cuvânt de la Jack… chiar dacă eu continuam să-i scriu în fiecare zi.

Am aşteptat. Niciun răspuns. Ianuarie a trecut şi a început luna februarie. Am devenit obsedată de livrarea zilnică a corespondenței în blocul meu. Aceasta sosea la grămadă în jur de ora zece şi jumătate. Administratorul avea nevoie de aproximativ două ore ca s-o sorteze şi s-o împartă. Am început să-mi planific programul de lucru de la *Life,* astfel încât să ajung acasă pe la douăsprezece şi jumătate ca să-mi ridic scrisorile şi apoi să mă reped înapoi la birou până la unu şi un sfert (ora la care se termina pauza de prânz). Timp de două săptămâni am respectat riguros această rutină, sperând fără încetare că mult râvnita scrisoare de la Jack va sosi în sfârşit.

Dar de fiecare dată mă întorceam la serviciu cu mâna goală. Şi cu fiecare zi care se scurgea mă simțeam tot mai lipsită de judecată. Mai ales că insomniile se agravaseră constant.

Într-o după-amiază, Leland McGuire şi-a vârât capul în micul meu birou separat de paravane.

— Sunt pe punctul de a-ți oferi sarcina cea mai suculentă a acestei săptămâni.

— Oh, serios? am replicat eu puțin neatentă.

— Ce părere ai de John Garfield?

— Un actor minunat. Place ochiului. Cu vederi de stânga, mai degrabă…

— Da, ei bine, în ceea ce priveşte ultimul aspect menționat, o să renunțăm complet la chestiile politice. Nu cred că domnul Luce ar aprecia un articol despre ideologiile socialiste ale lui Garfield. Garfield e un bărbat bine făcut. Femeile îl adoră. Aşa că vreau să te ocupi mai

ales de partea lui „musculoasă, dar sensibilă”…

— Îmi pare rău, Leland, dar nu pricep. O să scriu ceva despre John Garfield?

— Nu numai că o să scrii despre Garfield, dar o să-i iei şi un interviu. A venit în oraş şi binevoieşte să ne acorde o oră din timpul său. Aşa că mâine trebuie să fii acolo pe la unsprezece şi jumătate, să urmăreşti o oră de filmare, după care vei avea şansa de a sta de vorbă cu el până la douăsprezece şi jumătate.

Brusc, m-a apucat panica.

— Nu pot să fiu acolo mâine la douăsprezece şi jumătate.

— Poftim?

— Îmi cer scuze, dar nu pot să fiu acolo mâine la douăsprezece şi jumătate.

— Ți-ai făcut deja alte planuri?

— Aştept o scrisoare…

Doamne, cât am regretat rostirea acelei propoziții. Leland m-a privit parcă nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Aştepți o scrisoare? Nu prea înțeleg ce legătură are chestia asta cu interviul lui John Garfield de la douăsprezece şi jumătate.

— Nimic, domnule McGuire. Nimic. Voi fi încântată să fac interviul.

S-a uitat la mine îngrijorat.

— Eşti sigură, Sara?

— Absolut sigură, domnule.

— Bine atunci, încheie el. O să-l rog pe impresarul lui Garfield să te sune după prânz ca să te pună puțin la curent. Asta, desigur, în cazul în care, după prânz, nu eşti cumva ocupată tot cu aşteptatul unei scrisori…

I-am întâlnit privirea.

— Aştept cu nerăbdare telefonul lui, domnule.

Imediat ce Leland a plecat, m-am repezit la toaletă, am închis uşa şi am hohotit ca o nebună. Apoi m-am uitat la ceas. Douăsprezece şi zece. Am ieşit ca vântul din toaletă

şi apoi din clădirea *Time and Life.* Am luat metroul. Am schimbat mai multe trenuri, am alergat prin piața Sheridan şi am reuşit să ajung în apartamentul meu pe la unu fără douăzeci. În fața uşii mele nu se vedea niciun plic. Cu sufletul la gură, am coborât scările până la subsol unde am ciocănit la uşa administratorului. Îl chema Kocsis – un ungur pipernicit (nu cred că avea mai mult de un metru şi jumătate înălțime), trecut de cincizeci de ani, care-şi făcuse un obicei din a fi morocănos… cu excepția perioadei de sărbători, când îşi aştepta şpaga anuală de Crăciun. Acum însă era mijlocul lui februarie, aşa că şarmul lui pierise definitiv.

— Ce doriți, domnişoară Smythe? mă întrebă el într-o engleză necizelată, după ce deschise uşa.

— Corespondența mea, domnule Kocsis.

— N-aveți nimic astăzi.

M-am enervat brusc.

— Imposibil.

— Ba e foarte posibil.

— Sunteți absolut sigur?

— Adică eu mint?

— Dar trebuia să fie o scrisoare. Trebuia…

— Dacă eu spun că nu e „nicio scrisoare", atunci „nu e nicio scrisoare". Da?

Şi mi-a trântit uşa în nas. Am urcat scările înapoi la mine, m-am prăbuşit pe pat şi am zăcut acolo, holbându-mă la tavan timp de câteva minute. Ori cel puțin aşa am crezut. După o vreme, am verificat ceasul de pe noptieră. Trei fără douăsprezece minute. *„Oh, Doamne, oh, Doamne",* am gândit. *„O iau razna."*

Am sărit din pat, am ieşit val-vârtej din casă şi m-am urcat în primul taxi. Am sosit la redacție după trei şi un sfert. Aici mă aşteptau patru bilețele roz, înşirate pe maşina mea de scris. Trei dintre ele erau mesaje de la „domnul Tommy Click – impresarul lui John Garfield". Ultimul mesaj – primit la două şi un sfert – venea de la Leland: „Te aştept în biroul meu imediat ce te întorci."

M-am aşezat pe scaun. Mi-am sprijinit fruntea în palme. Ratasem apelurile de la impresar. Pierdusem interviul cu Garfield. Iar acum mă aflam în pragul concedierii.

Ştiusem că asta se va întâmpla. Iar *acum* se întâmplase. Am lăsat lipsa de raţiune să triumfe – urma să plătesc un preţ uriaş pentru prostia mea. Am auzit din nou în minte vocea tatălui meu: *„Nu are niciun rost să te văicăreşti dacă ai greşit, fetiţo. Pur şi simplu acceptă consecinţele cu demnitate şi eleganţă – şi învaţă din erorile tale.”*

Aşa că m-am ridicat în picioare, mi-am aranjat părul şi am pornit încet pe coridor, gata să-mi înfrunt pedeapsa. Am ciocănit de două ori la uşa din sticlă sablată, pe care se vedea imprimat: *Leland McGuire: Redactor-şef.*

— Intră, a strigat el.

Imediat ce am păşit înăuntru, am şi început să vorbesc:

— Domnule McGuire, îmi pare atât de rău…

— Te rog să închizi uşa, Sara şi ia loc.

Tonul lui era rece, detaşat. M-am supus cuminte, aşezându-mă pe scaunul tare din lemn din faţa biroului său. Îmi ţineam mâinile în poală ca o şcolăriţă recalcitrantă chemată de directoare la cancelarie. Numai că în cazul meu, figura autoritară ce avea să mă judece putea să-mi distrugă viaţa şi cariera.

— Te simţi bine, Sara? m-a întrebat el.

— Da, domnule McGuire. Sunt bine. Daţi-mi voie să vă explic…

— Nu te simţi bine, Sara. De fapt, nu eşti în apele tale de vreo câteva săptămâni încoace, nu-i aşa?

— Nici nu vă închipuiţi cât de rău îmi pare că n-am discutat cu domnul Glick. Dar este de-abia trei şi jumătate. Îl pot suna imediat şi voi obţine toate informaţiile necesare despre Garfield…

Leland mi-a retezat-o scurt.

— I-am dat altcuiva interviul cu Garfield. O să se ocupe

Lois Rudkin. O ştii pe Lois?

Am încuviințat făcând semn din cap. Lois absolvise recent Mount Holyoke şi se angajase la noi din septembrie. Era o tânără jurnalistă foarte ambițioasă. Ştiam că mă consideră rivala ei directă… chiar dacă eu refuzam să mă implic în astfel de jocuri (crezând, în prostia mea, că munca făcută bine învinge întotdeauna). Mi-am dat seama ce mă aşteaptă: Leland hotărâse că nu e nevoie decât de o singură ziaristă într-o redacție de bărbați şi că Lois era cea mai potrivită.

— Da, am răspuns încet. O cunosc pe Lois.

— O scriitoare talentată.

Dacă aş fi vrut să fiu concediată pe loc, aş fi spus: „Da, dar am văzut şi ofensiva plină de farmece pe care a lansat-o asupra ta.” M-am mulțumit să clatin din cap afirmativ.

— Vrei să-mi spui ce se petrece cu tine, Sara? m-a întrebat el.

— Nu sunteți mulțumit de munca mea, domnule McGuire?

— Nu am plângeri serioase. Scrisul tău e unul rezonabil. Eşti promptă. Cu excepția zilei de astăzi, oamenii se pot bizui pe tine. Pe de altă parte însă, pari epuizată în permanență şi complet năucă – adică îți faci munca mai degrabă mecanic. Şi nu sunt singurul din redacție care a observat asta…

— Înțeleg, am rostit eu pe un ton neutru.

— S-a întâmplat ceva groaznic?

— Nu, nici pomeneală.

— E o problemă… de inimă?

— Tot ce se poate.

— Este evident că nu vrei să vorbeşti despre asta…

— Îmi pare rău…

— Scuzele nu sunt necesare. Viața ta particulară îți aparține. Până în momentul în care începe să-ți afecteze munca. Şi cu toate că bătrânul jurnalist din mine se revoltă împotriva noilor metode de conducere a unei

companii, superiorii mei de la *Time and Life* consideră că toți cei care lucrează aici ar trebui să dea dovadă de „spirit de echipă” şi să fie dedicați revistei. În cazul tău, tare mi-e teamă că eşti privită ca o persoană rezervată, ba chiar unii oameni cred că eşti arogantă şi îți dai aere.

Astea chiar erau nişte noutăți pentru mine – care m-au mâhnit adânc.

— Vă asigur că nu-mi dau aere, domnule.

— Percepția înseamnă totul, Sara, mai ales în cadrul unei companii. Iar opinia generală a colegilor tăi de la *Life* este că ți-ar sta mai bine în altă parte.

— O să mă concediați, domnule McGuire?

— Nu sunt atât de brutal, Sara. Şi nici n-ai făcut ceva aşa de rău, încât să-ți tai capul. În acelaşi timp însă, aş vrea să iei în calcul varianta de a lucra pentru noi în calitate de colaborator… de acasă.

Mai târziu în acea noapte – golind sticlă după sticlă de vin roşu de proastă calitate împreună cu Eric, la el în apartament – i-am redat fratelui meu întreaga discuție cu Leland McGuire.

— Aşa că după ce mi-a aruncat bomba cu lucratul de acasă, mi-a prezentat şi condițiile. O să-mi dea salariul integral încă şase luni de aici înainte – iar pentru asta va trebui să scriu un articol o dată la două săptămâni. Nu voi mai fi angajată la *Time and Life* – ci doar o colaboratoare, aşa că nu voi avea niciun fel de beneficii.

— Crede-mă, există suficiente beneficii pentru faptul că nu te duci la birou în fiecare dimineață.

— Gândul ăsta mi-a trecut şi mie prin minte. Dar m-am întrebat totodată şi cum mă voi obişnui să lucrez de capul meu.

— Mult timp ai susținut că vrei să scrii ficțiune. Acum vei avea ocazia…

— Am renunțat la ideea asta. Nu sunt o scriitoare…

— Ai doar douăzeci şi patru de ani. Nu te considera încă o cauză literară pierdută. Mai ales că nu ai încercat niciodată cu adevărat.

— Există totuşi o mică problemă în privința carierei mele de scriitoare: nu sunt în stare să încep.

— O să rezolvi şi aspectul ăsta.

— Glumeşti… Nu numai că sunt o scriitoare ratată, dar, conform spuselor lui Leland McGuire, nu m-am descurcat prea bine nici ca jucător de echipă.

— Dar cine vrea să fie „jucător de echipă”?

— Oricum e mult mai rezonabil decât să fii calificată drept *trufaşă* sau *rezervată* ori chiar *plină de aere.* Nu-i aşa că nu-mi dau aere?

Eric a izbucnit în râs.

— Hai să zicem astfel: nimeni nu te-ar lua drept o fată din Brooklyn.

Am zâmbit amar.

— Mersi.

— Scuze. A fost o prostie din partea mea.

— Corect.

— Tot n-ai primit nicio veste de la el?

— Ştii foarte bine că ți-aş fi spus…

— Ştiu. Şi n-aş fi vrut să te întreb…

— Pentru că… dă-mi voie să ghicesc… consideri că sunt o tâmpită romantică… una care i-a oferit inima pe tavă unui neisprăvit, după o noapte de pasiune prostească.

— Adevărat, însă chiar i-aş mulțumi derbedeului tău irlandez din Brooklyn că a reuşit să te dea afară de la *Time and Life.* Niciunul dintre noi nu e jucător de echipă, S. Asta înseamnă că nu vom face niciodată parte din marea masă. Şi te asigur că nu e deloc o nenorocire… dacă eşti în stare să suporți aşa ceva. Prin urmare, priveşte ceea ce ți s-a întâmplat ca pe o ocazie de a descoperi că tu eşti cea mai bună companie pentru care poți lucra. Intuiția mea îmi spune că te vei descurca de minune de una singură. La urma urmei, ai un temperament *rezervat.*

L-am înghiontit uşor cu cotul.

— Eşti imposibil, i-am spus.

— Exact, dar şi tu îmi dai atâtea ocazii să fiu imposibil.

Am oftat din adâncul inimii.

— N-o să mai aud niciodată de el, aşa e?

— În sfârşit, ai priceput şi tu.

— Mă tot întreb... nu ştiu... poate că a avut un accident sau a fost transferat atât de departe, încât nu poate fi contactat.

— Da, la fel cum ar putea fi într-o misiune ultrasecretă cu Mata Hari – chiar dacă francezii şi-au luat libertatea de a o împuşca în 1917.

— În regulă.

— Uită-l, S. *Te rog.* Pentru binele tău.

— Numai Dumnezeu ştie cât de tare îmi doresc asta. Numai că nu pot să mi-l scot din minte. S-a întâmplat ceva în noaptea aia. Ceva inexplicabil, fundamental. Şi deşi încerc să mă conving că e o nebunie, pur şi simplu ştiu că el a fost alesul.

În dimineața următoare, mi-am eliberat biroul de la revistă. Am străbătut coridorul şi mi-am vârât capul în biroul lui Leland.

— Am venit să-mi iau la revedere, i-am spus.

Nu mi-a făcut semn să intru sau să iau loc şi nici nu s-a ridicat în picioare. Părea enervat de prezența mea.

— Nu e chiar un „la revedere" serios, Sara. Vom continua să lucrăm împreună.

— Te-ai gândit deja la primul meu articol în calitate de colaborator?

Mi-a evitat privirea.

— Încă nu, dar te voi contacta eu în maxim două zile ca să discutăm unele lucruri.

— Aşadar, aştept un telefon de la tine?

— Sigur, sigur, imediat ce terminăm ediția de săptămâna asta. Între timp, te poți bucura de puțin concediu.

S-a întins spre un teanc de hârtii şi s-a întors la lucru. Un gest care-mi dădea de înțeles că trebuie să plec. Aşa că mi-am luat de pe birou cutia de carton care conținea

lucrurile mele, după care m-am îndreptat spre lift. Când s-a deschis uşa, am simțit o bătaie uşoară pe umăr. Era Lorraine Tewksberry. Lucra ca graficiană şi trecea drept bârfitoarea numărul unu a companiei. Era o femeie înaltă şi slabă, la vreo treizeci de ani, cu o față ascuțită şi păr negru tuns cu breton. A urcat în lift cu mine. După ce uşa s-a închis în spatele nostru, s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit la ureche (ca să n-o audă liftierul în uniformă): „Vino la Chock Full O'Nuts de la intersecția străzii 46 cu Madison, în cinci minute."

Am privit-o întrebător. Mi-a făcut un semn discret cu ochiul, şi-a lipit degetul arătător de buze, apoi a ieşit ca o furtună din lift când acesta s-a oprit la parter.

Mi-am lăsat cutia în grija portarului de la recepție şi am pornit spre Chock Full O'Nuts. Lorraine stătea într-un separeu din spate.

— N-o să dureze decât un minut, pentru că numai atât am la dispoziție. Azi scoatem revista.

— S-a întâmplat ceva? am chestionat-o.

— Doar din punctul tău de vedere. Vreau să ştii că mulți dintre noi regretă faptul că pleci.

— Surprinzător, ținând cont de mărturisirile lui McGuire, conform cărora toată lumea crede că sunt înfumurată şi trufaşă.

— Normal că ți-a turnat baliverne, pentru că, din clipa în care ai refuzat să te combini cu el, te-a luat în vizor.

— De unde ai aflat că mi-a cerut să ies cu ei?

Lorraine îşi dădu ochii peste cap.

— Nu e un birou aşa mare, a zis ea.

— Dar m-a rugat o singură dată să ies cu el... iar eu l-am refuzat destul de politicos.

— Ideea e că l-ai refuzat. Şi de atunci a căutat într-una o cale ca să scape de tine.

— Dar asta s-a întâmplat aproape cu doi ani în urmă.

— A aşteptat să faci un pas greşit. Şi, iartă-mă că ți-o spun, dar în ultimele două luni, păreai pe altă planetă. Dacă nu te deranjează, e vorba cumva de o problemă

amoroasă?

— Cam aşa ceva.

— Uită-l, iubito. Toți bărbații sunt nişte porci.

— S-ar putea să ai dreptate.

— Crede-mă. Sunt o expertă clasa întâi în astfel de subiecte. Şi mai ştiu că Leland n-o să-ți mai dea niciun articol să scrii de aici înainte. A venit cu ideea asta de colaborare tocmai ca să te cari fără scandal, pentru că toate subiectele tari o să i le dea domnişoarei Lois Rudkin… care, după cum probabil ai auzit, nu e doar redactorul preferat al lui Leland în prezent, dar şi o parteneră de pat ocazională.

— Chiar mă întrebam…

— Şi pe bună dreptate. Pentru că, spre deosebire de tine, linguşitoarea domnişoară Rudkin a acceptat oferta domnului McGuire. Din câte se zvoneşte, un lucru a dus la altul şi acum… hocus-pocus, ai rămas fără slujbă.

Am înghițit cu dificultate.

— Şi ce-ar trebui să fac?

— Dacă vrei părerea mea sinceră… n-ar trebui nici să spui şi nici să faci nimic. Pur şi simplu ia banii domnului Luce în astea şase luni şi apucă-te şi scrie marele roman american, dacă aşa îți doreşti. Sau mută-te la Paris. Sau urmează nişte cursuri. Sau dormi cât poți de mult până când cecurile se vor opri. Un lucru e sigur: nu vei mai scrie niciodată nimic pentru *Life.* S-a îngrijit McGuire de asta. După şase luni o să te concedieze în mod oficial.

Peste ani, aveam să aflu că, în chineză, simbolul pentru cuvântul „criză” are două semnificații: pericol şi oportunitate. Mi-aş fi dorit să cunosc acest lucru atunci, pentru că reacția mea inițială la veştile date de Lorraine a fost una de panică oribilă, de criză cumplită. Mi-am ridicat cutia de carton de la portar, am luat un taxi până acasă, am trântit uşa în urma mea, m-am aşezat pe pat şi mi-am cuprins capul cu mâinile, gândindu-mă că lumea mea s-a năruit definitiv. Cel mai tare însă jeleam pierderea lui Jack – de parcă ar fi murit. Pentru că, din

ceea ce ştiam eu, el nu putea fi decât mort.

A doua zi de dimineață, am sunat la Secția Militară din Washington, DC. Operatoarea de la centrală mi-a făcut până la urmă legătura cu cei de la *Stars and Stripes.* I-am explicat recepționerei că încerc să-l localizez pe unul dintre jurnaliştii lor – un anume sergent John Joseph Malone, care serveşte în prezent într-o misiune undeva prin Europa.

— Nu vă putem oferi asemenea informații prin telefon, mi-a spus femeia. Va trebui să trimiteți o solicitare în scris către Departamentul de Personal înrolat.

— Dar cu siguranță nu sunt mulți ziarişti pe nume Jack Malone care scriu pentru dumneavoastră.

— Regulile armatei nu se discută.

Aşa că am sunat la departamentul cu pricina. O funcționară mi-a dat adresa la care să scriu şi să cer un formular pentru căutarea unui membru al personalului. Imediat ce vor primi formularul completat, mi se va trimite un răspuns din partea departamentului în maxim şase-opt săptămâni.

— Şase până la opt săptămâni! Dar nu se poate face nimic pentru a grăbi puțin procesul?

— Doamnă, sunt vreo patru sute de mii de soldați încartiruiți peste ocean. Lucrurile astea necesită timp.

Am solicitat formularul chiar în după-amiaza aceea. În acelaşi timp, mi-a trecut prin minte o idee grozavă şi am trecut pe la chioşcul de ziare, aşezat lângă stația de metrou din piața Sheridan. După ce i-am explicat ce doream, tipul care vindea acolo mi-a spus:

— Desigur că pot să vă fac rost de *Stars and Stripes,* dar abia de mâine încolo. Edițiile mai vechi însă… O să mă străduiesc totuşi.

A doua zi m-am dus la chioşc chiar la nouă dimineață.

— Aveți noroc, mi-a zis tipul. Distribuitorul meu poate să-mi aducă edițiile din ultima lună. Treizeci de exemplare.

— Le iau pe toate.

După ce acestea au sosit, două zile mai târziu, am răsfoit fiecare ziar în parte. Nu exista niciun articol semnat Jack Malone. Am continuat să cumpăr zilnic *Stars and Stripes.* Dar tot nici urmă de Jack Malone. Poate că scrie sub pseudonim, mi-am spus eu în sinea mea. Poate că se găsea în cine ştie ce misiune ultrasecretă şi nu publicase nimic până acum. Poate că mă minţise tot timpul şi nu era ziarist.

Formularul de căutare de la Departamentul Personalului înrolat mi-a parvenit o săptămână mai târziu. L-am expediat înapoi completat a două zi de dimineaţă. După ce m-am întors de la oficiul poştal, am privit micul teanc de corespondenţă de pe preşul din faţa uşii mele. Desigur că aş fi vorbit despre un soi de justiţie romantică dacă aş fi găsit o scrisoare de la Jack tocmai acum.

N-a fost cazul.

Am încercat să-mi păstrez controlul. Am încercat să inventez o altă poveste raţională pentru tăcerea lui. Dar nu mă gândeam decât la un singur lucru: *de ce nu-mi răspunde?*

În următoarea dimineaţă – în ciuda somnului meu zbuciumat – am sărit din pat, simţindu-mă în stare să iau decizii. Venise clipa să-mi recapăt respectul faţă de propria persoană şi să sfârşesc cu tot acest episod grotesc din viaţa mea. În plus, intenţionam să urmez sfatul lui Lorraine şi al lui Eric şi să-mi folosesc timpul de care dispuneam, încercând să scriu ficţiune.

Iar în dimineaţa asta trebuia să încep.

Mi-am făcut un duş rapid. M-am îmbrăcat. Mi-am preparat cafea proaspăt măcinată. Am băut două ceşti. M-am aşezat în faţa Remingtonului. Am potrivit o coală de hârtie albă între rolele maşinii. Am inspirat adânc, ţinându-mi degetele asupra clapelor. Am expirat. Mi-am pus mâinile pe masă. Şi inerent degetele mele au pornit să bată darabana pe suprafaţa ei. Am mai inspirat o dată adânc şi mi-am pus din nou degetele pe clape. Atunci am

simțit cum se declanşează criza – de parcă cineva mi-ar fi tăiat un nerv de la spate, blocându-mi orice mişcare.

M-am cutremurat. Am încercat să-mi mişc mâinile – să le fac să scrie o propoziție simplă. Fără rezultat. Până la urmă am izbutit să le îndepărtez de lângă maşina de scris. Degetele mi s-au încleştat de marginea mesei. Aveam nevoie de un sprijin solid, de parcă îmi pierdusem orice simț al echilibrului. Capul a început să-mi vâjâie. Mă simțeam amețită, confuză şi înspăimântată. În următoarea clipă, m-am trezit în baie, vomând. După ce m-am liniştit puțin, m-am chinuit să mă ridic de pe pardoseală şi m-am târât până la telefon. L-am sunat pe fratele meu.

— Eric, am şoptit cu voce stinsă. Cred că nu mă simt prea bine.

În familia noastră, vizitele la doctor au fost dintotdeauna considerate un semn de slăbiciune. Chiar şi-atunci când recunoşteai că ți-era puțin greață – sau că te simțeai puțin vlăguită – nu aveai parte decât de o încruntătură morocănoasă. Energia constituia o virtute majoră – un semn al tăriei sufleteşti şi al stăpânirii de sine. *„Să nu te văicăreşti niciodată”* făcea parte dintre principiile stoice ale tatălui meu – unul pe care încă mă străduiam să-l mai respect. De aceea Eric şi-a dat seama imediat că dincolo de vorbele mele se ascundea un strigăt de ajutor.

— Vin imediat, a zis el cu un glas îngrijorat.

Şi *chiar* a venit imediat. Probabil că alergase ca un nebun prin Village, pentru că, în mai puțin de zece minute după ce i-am telefonat, ciocănea la uşa apartamentului meu.

— E deschis, abia am articulat eu.

Stăteam în fața maşinii de scris. Degetele continuau să se agațe neputincioase de marginea mesei. Deoarece simțeam că numai masa îmi putea oferi echilibru în acele momente.

— Doamne. Dumnezeule, a exclamat Eric de-a dreptul

alarmat, ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Nu mă pot mişca.

— Eşti paralizată?

— Pur şi simplu nu mă pot mişca.

S-a apropiat şi mi-a atins umerii. Parcă m-ar fi electrocutat cineva cu un cablu electric. Am tresărit, țipând ascuțit şi m-am prins cu şi mai multă hotărâre de masă.

— Iartă-mă, iartă-mă, a spus Eric, uitându-se la mine şi mai uluit.

— Nu, nu. Eu ar trebui să-mi cer scuze…

— Măcar ştim că nu eşti paralizată fizic. Sigur nu te poți ridica în picioare?

— Mi-e frică, am şoptit.

— Te înțeleg. Dar haide să încercăm să te scăpăm de scaunul ăla şi să te băgăm în pat. În regulă?

N-am spus nimic. Eric s-a aplecat şi mi-a acoperit mâinile cu ale sale.

— Încearcă să dai drumul la masă, S.

— Nu pot.

— Ba da. Poți.

— Te rog, Eric…

Mi-a apucat degetele. La început m-am împotrivit, dar strânsoarea lui era puternică. Dintr-o smucitură, mi-a desprins mâinile de masă. Brațele mi-au căzut grele în poală. M-am holbat la ele cu mintea goală.

— Bun, a zis el. E un început. Acum o să te iau de pe scaun şi o să te duc în pat.

— Eric, îmi pare aşa de rău.

— Gura, mi-a spus el, vârându-şi o mână pe sub genunchii mei şi înconjurându-mă cu cealaltă pe după spate.

Apoi, inspirând adânc, m-a săltat de pe scaun.

— Îi mulțumesc lui Dumnezeu că nu te-ai îngrăşat.

— Puțin probabil, date fiind împrejurările.

— O să fie bine, S. Gata…

M-a cărat până la pat, unde m-a întins uşurel pe

saltea. A căutat prin dulap, a găsit o pătură şi m-a învelit cu ea. Brusc, mi s-a făcut aşa de frig, că-mi clănțăneau dinții. Mi-am cuprins umerii cu brațele. Dârdâiam din ce în ce mai tare. Eric a ridicat receptorul, a format un număr, apoi a vorbit încet cu cineva preț de câteva secunde. După ce a închis, s-a întors spre mine şi mi-a zis:

— Tocmai am discutat cu asistenta doctorului Ballensweig. Are o oră liberă pe la prânz, aşa că a fost de acord să vină să te vadă…

— N-am nevoie de niciun doctor. Trebuie doar să dorm.

— O să dormi. Dar mai întâi te va consulta un doctor.

Eric îl descoperise pe doctorul Ballensweig la scurt timp după ce absolvise Universitatea Columbia. A devenit şi doctorul meu, când m-am mutat în oraş. Îl plăceam pentru că era un tip de bun-simț (antiteza medicului omnipotent de Manhattan) şi pentru că statura lui micuță, umerii căzuți şi umorul sec ne evoca un medic de țară de stil vechi.

A sosit în apartamentul meu câteva ore mai târziu. Purta un costum vechi şi tocit, ochelari cu lentile rotunde şi căra după el o trusă medicală neagră, ponosită. Eric l-a poftit înăuntru. Imediat s-a apropiat de pat, cercetându-mă cu privirea din cap până în picioare.

— Bună, Sara, a rostit calm. Pari obosită.

— Sunt, am îngăimat eu.

— Şi ai mai slăbit. Vreun motiv anume?

M-am chircit şi mai tare.

— Ți-e frig? m-a întrebat el.

Am încuviințat din cap.

— Am înțeles. Vreau să vorbesc câteva minute cu fratele tău. Te rog să ne scuzi.

I-a făcut un semn lui Eric să-l însoțească afară. S-a întors singur.

— L-am rugat pe Eric să se plimbe nițel, cât te consult.

Şi-a deschis trusa.

— Acum haide să vedem care e problema ta.

M-a ajutat să mă ridic în capul oaselor. S-a chinuit ceva... Mi-a studiat ochii folosindu-se de o lanternă de buzunar. Mi-a verificat urechile, nasul, gâtul. Mi-a luat pulsul şi tensiunea. Mi-a testat reflexele. Mi-a pus o serie lungă de întrebări despre starea mea generală de sănătate, despre regimul alimentar, despre lipsa de somn şi despre criza care mă ţintuise de masă mai bine de o oră. Apoi a tras un scaun lângă pat şi s-a aşezat.

— Din punct de vedere fizic, nu ai nimic.

— Pricep.

— Ţi-aş da o trimitere la Spitalul Municipal New York ca să-ţi faci o serie de analize neurologice, dar eu cred că nu vor scoate la iveală mare lucru. Aşa cum aş putea să te internez la Bellevue pentru observaţie psihiatrică. Consider însă că ar fi un lucru inutil, clinic vorbind şi ceva extrem de supărător pentru tine. Părerea mea e că ai suferit o uşoară cădere nervoasă...

N-am zis nimic.

— Nu o cădere nervoasă în adevăratul sens al cuvântului, ci mai degrabă una care ţi-a afectat fizicul – accentuată de insomnie şi de probleme emoţionale grave. Fratele tău a menţionat că în ultima vreme ai trecut printr-o perioadă mai dificilă.

— O prostie...

— Dacă te-a adus în halul ăsta, nu e o prostie...

— M-am lăsat purtată de val. O reacţie exagerat de romantică din partea mea.

— Cu toţii exagerăm în astfel de situaţii. Până şi cei mai raţionali oameni, aşa ca tine. Astfel funcţionează natura.

— Există vreun tratament?

Mi-a zâmbit părinteşte.

— Dacă l-aş cunoaşte, aş fi cel mai bogat doctor din America. Dar ştii foarte bine răspunsul... nu există un leac universal. Poate cu excepţia timpului. Desigur că persoanele care trec prin asemenea stări nici nu vor să audă de aşa ceva. În cazul tău, cred că odihna este vitală.

Multă odihnă. De preferat, undeva în afara locului în care trăieşti. Eric mi-a spus că eşti în concediu…

— Mai degrabă un concediu permanent, doctore.

— Atunci profită de ocazie şi pleacă. Nu într-un alt oraş, ci undeva unde să te poți plimba. Țărmul mării dă oricând roade. Crede-mă, în cartea mea de medicină, o plimbare pe plajă face cât cinci ore petrecute pe canapeaua unui psihiatru… deşi cel mai probabil sunt singurul doctor din oraş care-ți va recomanda asta. Îmi promiți că te vei gândi serios să părăseşti oraşul pentru o vreme?

Am dat din cap că da.

— Perfect. Totuşi – deşi înțeleg că dorința ta e să eviți sedativele – mă îngrijorează lipsa de somn. Şi vreau să-ți fac acum o injecție care o să te liniştească pentru multe ore.

— Cam câte?

— Până mâine dimineață.

— Mult.

— Ai nevoie. Lumea pare întotdeauna mai atrăgătoare după o odihnă binemeritată.

Şi-a desfăcut trusa din nou.

— Acum ridică-ți mâneca.

Am adulmecat izul medicinal iute al spirtului turnat pe tamponul de vată. Apoi am simțit pişcătura acului hipodermic şi din nou tamponul umed ce-mi mângâia brațul. M-am întins la loc pe pat. Într-o secundă, lumea s-a întunecat.

M-am trezit de dimineață. Lumina se strecura printre jaluzele. Îmi simțeam mintea încleiată – de parcă mă acoperise cineva cu un voal. Pentru un moment sau două, n-am ştiut unde mă aflu. Lumea părea în regulă. Până când imaginea lui Jack mi-a invadat gândurile – şi o tristețe profundă m-a copleşit din nou.

Dar măcar dormisem. Cât timp? M-am aplecat spre ceasul cu alarmă de pe noptieră. Şase şi paisprezece minute. Isuse Cristoase, dormisem peste optsprezece ore.

Aşa cum îmi promisese bunul doctor. Nici nu-i de mirare că aveam mintea tulbure. Am reuşit să mă ridic în capul oaselor. Şi-atunci m-a izbit gândul că mă puteam mişca. Un adevărat progres față de ziua de ieri. Apoi am realizat că eram îmbrăcată într-o cămaşă de noapte. Am priceput imediat cine mă dezbrăcase şi mă băgase în aşternuturi. Eric dormea încovrigat pe canapea, acoperit cu o pătură, sforăind zgomotos. M-am dezvelit şi mi-am pus uşor picioarele pe podea. Apoi, pas cu pas, am reuşit să ajung la baie.

Am umplut cada cu apă fierbinte. Mi-am scos cămaşa şi m-am strecurat în apa care scotea aburi. Treptat, treptat, ceața ce-mi învăluia creierul s-a risipit. Am rămas în baie aproape o oră, holbându-mă la tavan, reamintindu-mi etapă cu etapă ciudata zi de ieri. Optsprezece ore de somn adânc sub influența medicamentelor nu-mi calmaseră peste noapte nervii zdruncinați. Încă mă mai chinuia o senzație de pierdere imensă – nu numai din cauza lui Jack, ci şi din cauza serviciului pe care nu izbutisem să-l păstrez. Dar doctorul Ballensweig a avut dreptate: lumea părea mult mai abordabilă după o perioadă prelungită de inconştiență. Şi îi eram recunoscătoare pentru că funcționam din nou normal.

Într-un târziu am ieşit din cadă. M-am şters. Mi-am înfăşurat părul într-un prosop. Am deschis uşa cât am putut eu de încet. Dar când am început să păşesc în vârful picioarelor înapoi spre pat, am auzit clinchetul aspru al unei brichete Zippo. Eric se sprijinea de spătarul canapelei, pufăind prima țigară de dimineață.

— Ia te uită… morții umblă, rosti el, zâmbind somnoros.

— Eric, chiar nu trebuia să-ți petreci noaptea aici…

— Ba da. Doar nu te lăsam în voia sorții după ziua de ieri.

— Îmi pare rău.

— De ce? Căderea ta nervoasă a fost chiar una blândă.

Mai ales că totul s-a petrecut departe de ochii lumii.

— Mi-e aşa de ruşine…

— De ce? Pentru că lucrurile te-au copleşit? Pentru că, timp de o zi, nu le-ai mai ținut piept? Liniştește-te, S… şi pune mâna de prepară nişte cafea.

— Sigur că da, am sărit eu, mergând la bucătărie unde am aprins plita.

— Chiar ai dormit buştean. După ce doctorul Ballensweig te-a înțepat, nu te-ai mai mişcat. Te-am băgat în pat ca pe o păpuşă din cârpe. Dar nu vrei să auzi chestiile astea, nu?

— Nu, chiar nu vreau.

— Te-am lăsat singură cam vreo oră, cât m-am dus la farmacie să-ți iau medicamentele de pe rețetă. Flacoanele sunt pe noptieră. Doctorul Ballensweig vrea să iei pastilele alea chiar înainte să te culci, pentru a te asigura că dormi toată noaptea. Imediat ce insomnia va dispărea, poți să le arunci.

— Sper că nu sunt sedative, nu? Nu-mi trebuie sedative.

— Sunt pastile speciale. Care te ajută să dormi. Un lucru de care ai nevoie cu disperare, dacă nu vrei să repeți criza de ieri. Aşadar, lasă aerul ăsta de convertită la ştiința creştină…

— Am priceput, i-am răspuns, punând în filtru cafea măcinată.

— Şi-am mai făcut ceva în timp ce dormeai. L-am sunat pe şeful tău de la *Life*…

— Ce-ai spus?

— L-am sunat pe Leland McGuire şi i-am explicat că nu te simți bine. Şi că la recomandarea strictă a doctorului se impune să-ți iei un concediu de odihnă de un an de zile departe de New York…

— Oh, Doamne, Eric, nu trebuia să faci asta.

— Ba bine că nu. Altfel ai mai fi rămas aici cel puțin zece săptămâni, aşteptând ca domnul McGuire să te caute pentru articolul ăla nenorocit… cu toate că tipa aia,

nu ştiu cum o cheamă, bârfitoarea companiei, ți-a zis clar că aşa ceva nu se va întâmpla. La urma urmei, ordinele doctorului sunt sfinte. Ai nevoie să te odihneşti într-un loc, departe de lume, sălbatic şi izolat. De aceea vei pleca la Maine.

Am clipit şocată.

— O să plec la Maine?

— Îți aduci aminte vila aceea micuță pe care mama şi tata obişnuiau s-o închirieze lângă plaja Popham?

Normal că mi-o aminteam. Era o clădire cu acoperiş din şindrilă şi două dormitoare, situată într-o colonie de vară, aproape de colțul cel mai scump al coastei Maine. Zece veri consecutive, părinții noştri o închiriaseră pentru o vacanță de două săptămâni în luna iulie. Îi cunoşteam pe proprietari – un cuplu, acum în vârstă, din Hartford, familia Daniels. În timpul transei mele, provocată de medicamente, Eric îi telefonase domnului Daniels şi îi explicase că îmi iau un concediu mai lung de la revista *Life* ca să scriu şi că voiam să mă cazez într-un loc frumos şi liniştit.

— Fără ca eu să mai adaug vreun cuvânt, mi-a povestit Eric, bătrânul Daniels şi-a oferit căsuța fără ezitare, mărturisindu-mi cât e de mândru şi de încântat să audă că ai ajuns redactor la *Life.*

— Dacă ar şti adevărul…

— În fine, l-am întrebat cât cere pentru chirie. Aproape că s-a simțit jignit de întrebarea mea. „Nici n-aş îndrăzni să-i cer bani fiicei lui Biddy Smythe… mai ales în extrasezon.”

— Chiar aşa i-a zis lu’ tata, Biddy Smythe? l-am iscodit eu râzând.

— Eticheta WASP este un adevărat miracol, nu? În concluzie, ai obținut vila gratuit şi poți să stai acolo… până în mai, dacă vrei.

— O grămadă de timp într-un loc extrem de izolat.

— Încearcă vreo două săptămâni. Dacă nu-ți place şi te simți stingheră, vino acasă. Singurii bani pe care-i vei

cheltui sunt cei pentru menajeră. O cheamă Reynolds şi e de prin partea locului. Pentru cinci dolari, va face curăţenie de două ori pe săptămână. Are şi maşină, aşa că o să te aştepte la gara din Brunswick luni seară. Ţi-am făcut rezervare la trenul care pleacă din staţia Penn la nouă dimineaţă. O să fii la Boston puţin înainte de trei şi vei prinde cursa de Brunswick, care ajunge la destinaţie în jur de şapte jumătate seara. Doamna Reynolds te va întâmpina acolo.

— Chiar că ai organizat totul!

— Cum s-ar zice, ţi-am forţat mâna. Ai nevoie de o pauză. Lăsată de capul tău, nu te-ai descurca.

Fratele meu avea dreptate. Dacă nu ar fi luat frâiele în mâini, probabil că aş fi rămas în Manhattan, aşteptând un semn de la Jack, un telefon de la Leland, o informaţie de la Departamentul pentru Personalul Înrolat. Iar să aştepţi ca o disperată ceva ce ar putea să nu mai vină zdruncină sănătatea. Aşa că Eric m-a convins că izolarea îmi va prinde bine. Am îndesat într-o valiză haine vechi şi o mulţime de cărţi. În ciuda protestelor lui Eric, am insistat să-mi car după mine şi maşina de scris Remington.

— Nici măcar n-ar trebui să iei în calcul scrisul, mi-a spus el.

— Vreau s-o am la mine în caz că mă loveşte inspiraţia… deşi aşa ceva este la fel de probabil ca şi un asteroid care să nimerească pe plaja Popham.

— Promite-mi măcar că nu vei scrie cel puţin două săptămâni.

I-am promis şi m-am ţinut de cuvânt. Pentru că imediat ce am ajuns în Maine, m-am abandonat în braţele indolenţei. Vila era atât de plăcută… modestă, veche şi totuşi de un rafinament aparte. Încă mai suferea din cauza umezelii provocate de iarna care trecuse peste ea, dar după câteva zile de ars lemne în şemineu (pe lângă folosirea corectă a două radiatoare rău mirositoare, dar eficiente, cu kerosen), s-a uscat şi a devenit de-a dreptul

confortabilă. Nu prea mă îndeletniceam cu mare lucru peste zi. După ce dormeam până târziu, zăboveam în pat cu un roman în braţe sau mă prăbuşeam într-un fotoliu moale şi mare chiar lângă şemineu, răsfoind exemplare vechi de zece ani din *Saturday Night/Sunday Morning* – pe care le descoperisem în cufărul de lemn ce ţinea loc şi de măsuţă de cafea. Seara, ascultam radioul – mai ales când cântau Toscanini şi orchestra simfonică NBC – şi citeam uneori până în zori. Ori de câte ori simţeam nevoia să-i scriu lui Jack, mă abţineam. Remingtonul a rămas neatins, ascuns privirii, într-un dulap din dormitor.

Dar, desigur, punctul de rezistenţă al fiecărei zile îl reprezenta plimbarea îndelungată pe plaja Popham.

Plaja se întindea pe trei mile. Colonia de vară era situată undeva spre capătul nordic – un mănunchi de case cu acoperiş din şindrilă şi pereţi bătuţi de vânt, plasate cam la o jumătate de milă distanţă de ţărm. Colonia constituia singurul semn de viaţă din zonă. Pentru că imediat ce treceai de intrarea principală pe plajă şi coteai la dreapta, nu mai zăreai altceva decât o întindere nesfârşită de apă, cer şi nisip alb.

Fiind aprilie, plaja era complet pustie. Pe de altă parte, eu sosisem aici în perioada aceea dintre iarnă şi primăvară, marcată de cerul albastru şi frigul înţepător. Mă îmbrăcam bine ca să nu-mi fie rece şi când păşeam pe nisip, un sentiment asemănător cu beatitudinea mă copleşea imediat. Vântul sufla tăios, aerul era sărat şi orizontul nemărginit. Mergeam cale de trei mile până în extremitatea sudică unde se termina nisipul. Apoi mă întorceam şi porneam spre casă. În medie, călătoria mea dura cam două ore, vreme în care orice gând îmi dispărea din minte. Poate că motivul era grandoarea coastei Maine. Ori poate senzaţia de izolare, forţa primitivă a vântului şi a apei sau lipsa totală a vocilor umane. Indiferent de motiv, doctorul Ballensweig nu se înşelase. Plimbarea pe plajă se dovedea o metodă de recuperare eficientă. Tristeţea resimţită – pierderea chinuitoare – nu se

evapora brusc. Însă treptat, treptat, mi-am recăpătat un oarecare echilibru. O dată cu el, s-a mai domolit şi febra emoţională ce mă torturase în ultimele luni. Nu, nu mă simţeam mai înţeleaptă, conştientizând şi analizând nebunia frenetică a pasiunii mistuitoare. Mai degrabă mă simţeam incredibil de goală, obosită şi încântată că m-am eliberat de viaţa obişnuită. Pentru prima dată îmi petreceam timpul de una singură, numai pentru mine şi îmi plăcea.

Nu aveam contact cu nimeni – cu excepţia menajerei, Ruth Reynolds. Ruth era o femeie voinică şi veselă, de vreo patruzeci de ani. Soţul ei, Roy, lucra ca sudor pe şantierul naval Bath Iron Works din apropiere. Aveau mulţi copii şi, pe lângă munca de organizare a unei familii aşa de numeroase, Ruth mai câştiga ceva bani în plus, îngrijind vreo şase case de pe plaja Popham. Eu eram singurul rezident din colonie în acea perioadă a anului, aşa că Ruth îşi concentra întreaga atenţie asupra mea. Vila avea o bicicletă – pe care o foloseam ocazional ca să ajung la cel mai apropiat magazin (un drum abrupt de ţară de vreo cinci mile). De cele mai multe ori însă, Ruth insista să mă conducă ea până în Bath ca să cumpărăm alimente. Iar în fiecare joi seară, mă invita să iau cina împreună cu familia ei.

Casa lor se găsea la o milă depărtare de colonie – o lume diferită de aspectul aristocratic învechit al enclavei patriciene în care stăteam eu. Ruth şi Roy trăiau cu cei cinci copii ai lor într-un bungalow înghesuit şi dărăpănat cu trei dormitoare. Se impunea urgent o zugrăveală – atât la exterior, cât şi la interior. Roy – un bărbat solid, cu nişte bicepşi cât bârnele de oţel, pe care-i dobândise de la atâta sudat – era prietenos, dar timid. Copiii – cu vârste între cinci şi şaptesprezece ani – stârneau un haos neînchipuit de gălăgios, dar Ruth reuşea cu măiestrie să menţină armonia în traiul lor domestic colectiv.

Cina începea întotdeauna la cinci şi jumătate. Cei mici se culcau deja pe la şapte. Cei doi băieţi adolescenţi se

înghesuiau apoi în fața radioului din bucătărie, ascultând emisiunile cu Buck Rogers şi The Shadow. Roy se scuza şi pleca în tura de noapte de la Iron Works. Ruth scotea o sticlă de porto Christian Brothers din bufet, turna în două pahare, după care se aşeza în fața mea într-un fotoliu mare şi moale.

Cina de joi devenise un ritual săptămânal.

— Ştii de ce îmi place să te chem la noi joi noaptea? m-a întrebat odată Ruth, în timp ce ne relaxam şi sorbeam câte puțin din vinul dulce şi lipicios. Pentru că este singura zi din săptămână când Roy lucrează de la opt seara la patru dimineața. Adică singura dată când pot să stau şi eu cu o prietenă la un păhărel de vorbă.

— Mă bucur că mă consideri prietena ta.

— De ce nu? Şi trebuie să-ți mărturisesc că mi-aş dori să te văd mai des. Dar cinci copii şi o gospodărie de condus nu prea-mi lasă libere decât vreo şase ore din 24, pe care le folosesc ca să dorm. Nimic altceva.

— Ei bine, o să mă vezi şi în continuare pentru că am hotărât să mai rămân aici câteva săptămâni.

Ruth a ciocnit în cinstea mea.

— Mă bucur că te mai avem printre noi o vreme, spuse ea.

— Păi, nu cred că e cineva care să aibă nevoie disperată de mine la redacție.

— Asta n-ai de unde s-o ştii.

— Ba da.

Am lămurit-o că, doar cu două-trei zile înainte, îi expediasem o telegramă şefului meu, Leland McGuire, în care îi explicam că vreau să mai zăbovesc aici în Maine, dar că mă voi întoarce la New York, imediat ce apare ceva de lucru pentru mine. Douăzeci şi patru de ore mai târziu, a sosit şi replica lui, prin Western Union:

> Ştim unde te afli dacă avem nevoie de tine. Stop. Leland.

— Un răspuns cam lapidar, nu? exclamă Ruth.

— Mă aşteptam. În şase luni voi rămâne cu siguranță fără slujbă.

— În locul tău, nu m-aş îngrijora prea tare.

— De ce nu?

— Pentru că eşti deşteaptă şi pe picioarele tale.

— Cu greu pot susține că mă aflu pe picioarele mele. Dacă ai şti câte greşeli am făcut în ultima vreme…

— Pun pariu că n-au fost nişte greşeli aşa mari.

— Oh, dimpotrivă, imense. Am lăsat ceva să mă roadă pe dinăuntru.

— Ceva?

— Nu… cineva.

— Chiar mă întrebam dacă nu cumva ăsta e motivul real…

— Atât de tare sare în ochi?

— Nimeni nu vine în Maine în această perioadă a anului decât dacă vrea să pună distanță între el şi o problemă.

— N-a fost o problemă. Doar o nebunie. Mai ales că a durat numai o noapte. Şi, ca o idioată, am crezut că e vorba de dragoste.

— Dacă ai *crezut,* poate chiar a fost.

— Ori poate că a fost doar pură fantezie din partea mea. M-am îndrăgostit de iubire.

— Unde se găseşte el acum?

— În Europa, cu armata. I-am scris de nenumărate ori… dar până acum, n-am primit niciun răspuns.

— Ştii ce ai de făcut, nu?

— Să-l uit, presupun.

— Oh, n-o să faci asta niciodată. Întotdeauna va exista undeva în sufletul tău – pentru că a avut un impact copleşitor asupra ta.

— Şi-atunci?

— E simplu: spune-ți că n-a fost să fie.

„Ştii ce ai de făcut, nu?” Fraza aceea m-a izbit cu tărie – pentru că rezuma una dintre dilemele permanente ale

vieții: cum împaci rațiunea cu sentimentele? Creierul îmi spunea să accept realitatea că Jack Malone intrase şi ieşise din viața mea în mai puțin de douăsprezece ore. Inima încerca să mă convingă exact de contrariu. Ceea ce mă uluia în cel mai înalt grad era elocvența de care dădea dovadă inima – mai ales că înainte de Ziua Recunoştinței mă considerasem imună la chestiunile ilogice. Acum însă…

Acum mă schimbasem radical.

În dimineața de după discuția mea cu Ruth, m-am trezit în zori. Am servit un mic dejun frugal. M-am plimbat pe plajă. M-am întors în jur de nouă. Am pus la încălzit pe aragaz un ibric de cafea. În timp ce fierbea, m-am dus în dormitor şi am scos din dulap maşina de scris. Am aşezat-o pe masa de la bucătărie. Am îndepărtat husa de pe ea. Sub capacul interior, am găsit un teanc subțire de coli albe. Am luat o foaie şi am aranjat-o frumos între rolele maşinii. Ibricul de cafea începuse să trepideze zgomotos pe aragaz. Am stins flacăra şi mi-am turnat o cană de cafea tare Chock Full O'Nuts. Am pus cana lângă Remington. M-am aşezat pe scaun. Am suflat în cafea, apoi am sorbit lung din ea. Mi-am poziționat degetele asupra clapelor. S-au strâns imediat la adăpostul pumnilor. M-am forțat să mi le îndrept. Fără să stau prea mult pe gânduri, am scris o frază:

Nu plănuisem să mă duc la petrecere.

Mi-am ridicat mâinile şi mi le-am lipit de masă, după care am început să bat darabana pe suprafața ei de pin, citind într-una fraza. După câteva minute, m-am încumetat la a doua frază.

Plănuisem să mă duc în altă parte.

Degetele au sărit de pe claviatură şi şi-au continuat răpăitul liniştitor pe masă. Am sorbit din cafea. Am privit cuvintele ce se înşirau în capătul de sus al paginii goale. Am decis să risc şi a treia frază:

Pentru că asta era noaptea în care îmi promisesem să mă delectez cu una din rarele plăceri ale Manhattanului:

opt ore neîntrerupte în pat.

Trei enunțuri. Treizeci şi opt de cuvinte. Le-am citit cu atenție, de parcă le vedeam prima dată. Sincere. Directe. În ultima, percepeam un soi de asimetrie ciudată. Limbaj simplu, fără bagaj verbal în exces. Nu era un început rău.

M-am întins după cana de cafea. Am dat pe gât restul lichidului dintr-o înghițitură. M-am dus la aragaz şi am umplut-o din nou. M-am luptat pe moment cu nevoia de a ieşi în goană pe uşă. M-am silit să mă întorc la masă. M-am aşezat. Degetele şi-au reînceput bătaia ritmică şi înnebunitoare pe suprafața mesei.

Trei fraze. Treizeci şi opt de cuvinte. O pagină dactilografiată conținea de obicei cam două sute de cuvinte.

Păi, atunci, haide, termină pagina. Mai ai doar o sută şaizeci de cuvinte. La naiba, le-ai scris pe primele în doar zece minute. Restul n-ar trebui să-ți ia decât…

Patru ore. Atât mi-a luat. Patru ore lungi şi îngrozitoare – timp în care am smuls cinci coli de hârtie din maşină, am băut o altă cană de cafea, m-am învârtit prin încăpere, am ros un creion, am făcut notițe pe margine şi, până la urmă, în mod *miraculos,* am ajuns la capătul nenorocitei ăleia de pagini.

Seara târziu, după cină, am băut un pahar de vin în compania rândurilor scrise. Povestea curgea rezonabil. Vocea autorului părea neutră (sau cel puțin nu era respingătoare). Stilistic, se simțea o oarecare ironie muşcătoare (fără a fi prea pretențioasă). Dar, cel mai important, narațiunea pornea bine. Povestea se dezvolta impetuos. Avea un început plauzibil.

Însă era doar o pagină.

În dimineața următoare, m-am trezit când a răsărit soarele. Un mic dejun rapid, o plimbare vioaie pe plajă, o cană de cafea şi la ora opt şi jumătate mă aflam deja în fața maşinii de scris.

Până la prânz, isprăvisem a doua pagină. Mai târziu, seara – chiar înainte să mă bag în pat – am recitit cele

două pagini terminate. Am tăiat vreo treizeci de cuvinte neesențiale. Am refăcut două pasaje descriptive. Am rescris o frază stângace şi am eliminat o metaforă neinspirată. („Ochii lui aveau strălucirea seducătoare a unei reclame luminoase de pe Broadway” am schimbat-o cu: „Privirea lui anunța nopți fierbinți şi amețitoare”.)

Apoi, înainte de a mă apuca vreo criză de îndoială, am pus paginile cu fața în jos pe masă.

M-am trezit din nou o dată cu soarele. Grepfrut, pâine prăjită, cafea. Plaja. Şi mai multă cafea. Masa de scris.

Unde am rămas până mi-am terminat norma de o pagină.

Se năştea astfel un model de lucru. Ziua mea avea o structură acum; un scop. Imediat ce scriam o pagină, simțeam că realizasem ceva. Toată lumea vorbeşte de plăcerile năucitoare ale scrisului – toată lumea, cu excepția celor care chiar au încercat să facă asta. Procesul n-are nimic năucitor. Este o sarcină. Şi ca orice sarcină, devine plăcută numai în retrospectivă. Răsufli uşurat când te-ai achitat de norma zilnică. Speri ca eforturile depuse să-ți aducă satisfacție. Pentru că a doua zi trebuie să înnegreşti iarăşi o pagină la maşina de scris. Ca să duci până la capăt corvoada ai nevoie de voință. De voință… şi de încredere în forțele proprii. Aşa cum aveam să descopăr, scrisul constituia un şiretlic al încrederii.

O pagină pe zi, şase zile pe săptămână. După a doua săptămână de lucru, i-am trimis o telegramă lui Eric:

> Am tras concluzia că izolarea splendidă mi se potriveşte. Stop. Mai stau câteva săptămâni. Stop. Am scris ceva. Stop. Nu te speria. Stop. Merge chiar bine. Stop. Te rog verifică dacă am primit veşti din Europa sau de la Departamentul de Personal Înrolat. Stop. Cu dragoste, S.

Patruzeci şi opt de ore mai târziu, un angajat de la Western Union a apărut la uşa mea cu răspunsul lui Eric:

Dacă eşti fericită făcând ceva atât de masochist precum scrisul, atunci fratele tău masochist este fericit pentru tine. Stop. Ți-am verificat corespondența de două ori pe săptămână. Stop. Nicio veste din Europa sau de la Washington. Stop. Clasează-l în categoria „miraje" şi treci mai departe. Stop. Îl urăsc pe Joe E. Brown. Stop. Şi mi-e dor de tine.

Pentru prima oară după luni de zile, nu m-a mai chinuit tristețea când m-am gândit la Jack. Mai degrabă am simțit un disconfort sumbru. *„Spune-ți că n-a fost să fie."* Şi acestea fiind zise, apucă-te de următoarea pagină.

O altă săptămână. Alte şase pagini. Ca de obicei, îmi luam liber duminica. Mă întorceam la lucru lunea. Petrecându-mi primele trei săptămâni ajustând fiecare pagină – mă perpeleam cam o oră în privința construcției unei fraze, pentru ca mai apoi să tai fără milă vreo sută cincizeci de cuvinte când ajungeam la sfârşitul paginii – degetele mele au prins viteză pe clapele maşinii de scris. Am dactilografiat trei pagini luni şi patru pagini marți. Nu mă mai interesa nici forma, nici structura, nici ritmul. Naşterea materialului pusese stăpânire pe mine. Practic, începuse să se scrie singur.

Apoi, pe la patru şi două minute (mi-am privit ceasul de la mână), într-o miercuri după-amiază, pe 20 aprilie 1946, m-am oprit. Preț de o secundă sau două, am stat năucită pe scaunul meu, privind fix pagina pe jumătate neagră din maşina de scris. Am priceput brusc.

Tocmai terminasem prima mea nuvelă.

Au trecut alte câteva minute. M-am forțat să mă ridic în picioare şi m-am dus să mă plimb pe malul mării. M-am aşezat pe nisip şi m-am lăsat învăluită de ritmul metronomic al valurilor. Nu ştiam dacă nuvela e bună sau rea. Instinctul autocritic specific familiei Smythe mă îndemna să accept faptul că era foarte probabil să nu merite publicarea. Dar cel puțin o finalizasem. Şi m-am

delectat preț de câteva momente cu această realizare.

A doua zi de dimineață, mi-am reluat locul de la masa din bucătărie şi am citit nuvela mea de douăzeci şi patru de pagini. O intitulasem „Permisia” – şi, da, era o reinterpretare ficțională a nopții în care l-am întâlnit pe Jack. Numai că acțiunea o plasasem în 1941, iar naratorul era o editoare de treizeci de ani, pe nume Hannah: o femeie singură care avusese întotdeauna ghinion în privința bărbaților şi începuse să considere că dragostea nu-i va ieşi niciodată în cale. Până când l-a cunoscut pe Richard Ryan – un locotenent în Marina Militară, aflat în permisie pentru o noapte în Manhattan, înainte de a pleca în Pacific. Cei doi se întâlnesc la o petrecere, atracția e instantanee, îşi petrec noaptea plimbându-se prin oraş, se îmbrățişează, se cazează timp de câteva ore la un hotel ieftin, urmează un adio nepăsător la şantierul naval din Brooklyn şi, cu toate că el îi promisese inima, Hannah ştie că nu-l va mai vedea. Pentru că momentul era cum nu se poate mai nepotrivit. Locotenentul pleacă la război, iar eroina simte că el va da curând uitării noaptea din Manhattan. Prin urmare, ea rămâne cu amintirea bărbatului care a intrat furtunos în viața sa şi pe care îl pierde definitiv după numai douăsprezece ore.

Mi-am petrecut următoarele trei zile redactând povestea, asigurându-mă că limbajul este sobru şi lipsit de sentimentalism excesiv. Ce-i spusese Puccini libretistului său în timp ce lucrau *La Bohèeme*? „Sentiment… dar nu sentimentalism.” Asta năzuiam şi eu să obțin – o anumită amărăciune care să nu semene cu literatura siropoasă. Duminică, folosind indigoul, am bătut nuvela redactată în două exemplare. Noaptea târziu, am citit-o pentru ultima oară. Chiar nu ştiam ce să cred. Povestea se desfăşura fără poticneli şi îți stârnea o stare de spirit dulce-amăruie… însă mă aflam prea aproape de ea în timp ca să discern dacă are vreo valoare. Aşa că am luat un exemplar al „Permisiei”, l-am împăturit

în două şi l-am băgat într-un plic, însoțit de o scrisoare:

Eric:

Gata – proaspătă şi cu cerneala abia uscată. Vreau să fii cât poți tu de sincer în ceea ce priveşte lipsa ei de merite literare.

Aşteaptă-mă în Manhattan peste zece zile. Luăm cina împreună la Luchows în seara în care mă întorc.

Cu dragoste,

S

A doua zi de dimineață, am mers cu bicicleta până la oficiul poştal şi am plătit un dolar în plus pentru ca plicul să fie trimis în regim expres la apartamentul lui Eric. Apoi am folosit telefonul de acolo ca să sun la Boston. Am vorbit cu o colegă – Marge Kennicott – care lucra ca redactor la secțiunea pentru copii la *Houghton Mifflin* şi locuia pe Commonwealth Avenue. A părut încântată să mă găzduiască o săptămână („... dacă nu te deranjează să dormi pe cea mai şubredă canapea din lume"). Am rugat-o să mă aştepte peste patruzeci şi opt de ore. După ce am închis, am telefonat la stația din Brunswick şi mi-am rezervat un bilet pentru trenul de Boston de miercuri dimineață. Am trecut pe la Ruth pe acasă şi am anunțat-o că plec peste două zile.

— O să-mi fie dor de tine, mi-a spus ea. Dar pari pregătită să te întorci.

— Chiar găseşti că m-am vindecat? am întrebat-o râzând.

— Aşa cum am spus şi altădată, n-o să te vindeci niciodată de el. Dar pun pariu că acum vezi lucrurile mult mai clar.

— Să zicem că n-o să mă mai îndrăgostesc niciodată aşa de tare.

— O să apară cineva care o să te determine să-ți schimbi părerea.

— N-o să-l las. Idila romantică este un joc pentru

zevzeci.

Şi chiar credeam în cuvintele mele. Ceea ce mă enerva cel mai tare în privința întregului episod amoros era felul în care îmi subminase definitiv controlul, până într-acolo încât nu mă mai gândeam decât la obiectul pasiunii mele. În nuvela mea, Hannah iese din noaptea iubirii ei accidentale distrusă, dar convinsă că se poate îndrăgosti iar. Înțelegeam şi eu asta acum… şi mă deranja. Pentru că realizam în prezent că nu mă îndrăgostisem cu adevărat de Jack Malone. Eu mă îndrăgostisem de un Jack *ideal.* Mă îndrăgostisem de dragoste. Şi mi-am jurat să nu mai dau dovadă niciodată de o asemenea lipsă de judecată.

Mi-am făcut bagajul, mi-am împachetat maşina de scris şi le-am expediat la New York. M-am plimbat pentru ultima oară pe plaja Popham. Ruth a insistat să mă conducă la gară în Brunswick. Ne-am îmbrățişat pe peron.

— Aştept să-mi trimiți un exemplar din ceea ce ai scris atunci când va fi publicat.

— N-o să fie în veci publicată.

— Sara, într-una din zilele astea poate ajungi şi tu să te placi.

Am petrecut o săptămână minunată în Boston. Marge Kennicott locuia într-un apartament încântător din Back Bay. Şi avea nişte prieteni la fel de încântători. Printre ei se număra şi logodnicul lui Marge, George Stafford Jr. – care urma să moştenească afacerea familiei din domeniul bursier. Ca întotdeauna, Bostonul s-a dovedit şi el un oraş plăcut – drăguț, snob, plictisitor. Am rezistat tuturor încercărilor lui Marge de a mă combina cu holtei fermecători şi cumsecade. Nu i-am povestit nimic despre evenimentele care mă ținuseră în Maine timp de şapte săptămâni. După şapte zile de aristocrație austeră, tânjeam deja după dezordinea agasantă şi exuberanța haotică din Manhattan. Am răsuflat uşurată când, în sfârşit, m-am urcat în trenul ce mă purta înapoi în gara

Penn.

Cu o zi înainte să părăsesc Bostonul, îl sunasem pe Eric acasă. Mi-a zis că o să fie la muncă atunci când sosesc, dar că ne întâlnim seara la Luchows să cinăm.

— Ai primit plicul pe care ți l-am trimis? l-am întrebat agitată.

— Oh, da.

— Şi?

— Îți spun când ne vedem.

Pe preşul din fața uşii mele se strânsese un maldăr uriaş de scrisori. Le-am sortat, fără să mă aştept să găsesc ceva de la Jack. Dar exista totuşi o scrisoare de la Departamentul Militar pentru Personal Înrolat, care mă informa că locotenentul John Joseph Malone se găsea în prezent la cartierul general al Alianței din Anglia. Îmi trimiteau ataşat şi o adresă poştală ce putea fi folosită pentru corespondență.

Am citit scrisoarea o singură dată. Apoi am aruncat-o în coşul de gunoi, gândindu-mă: judecata strâmbă trebuie eliminată din viețile noastre.

Mai exista un plic care mi-a atras imediat atenția – pentru că la adresa expeditorului scria *Saturday Night/ Sunday Morning:* o bine-cunoscută revistă cu care nu corespondasem niciodată şi nici nu cunoşteam pe cineva care să lucreze acolo. L-am desfăcut şi am citit nota din interior:

> 28 aprilie 1946
>
> Stimată domnişoară Smythe,
>
> Sunt încântat să vă informez că nuvela dumneavoastră „Permisia" a fost acceptată şi va fi publicată de *Saturday Night/Sunday Morning.* Intenționăm ca ea să apară în numărul 46, ediția de septembrie şi veți primi 125 de dolari drepturi de autor pentru prima ei publicare.
>
> Cu toate că mi-aş dori să public povestea fără să tai nimic din ea, aş avea una sau două sugestii

editoriale pe care aş vrea să le discutăm. Vă rog să sunați la secretara mea şi să stabilim o întâlnire de comun acord.

Aştept cu nerăbdare să vă cunosc şi sunt încântat că povestirea dumneavoastră va fi publicată în revista noastră.

Cu sinceritate,
Nathaniel Hunter
Redactor – secțiunea fiction

Trei ore mai târziu – în timp ce savuram un pahar de şampanie alături de Eric la Luchows – încă nu-mi revenisem din şoc.

— Pentru Dumnezeu, încearcă să pari şi tu mai bucuroasă, m-a dojenit Eric.

— *Sunt* bucuroasă. Dar şi înmărmurită că ai pus la cale aşa ceva.

— De câte ori să-ți repet că n-am pus la cale nimic. Am citit nuvela. Mi-a plăcut. Mi-am sunat un vechi prieten de la Columbia, Nat Hunter, actualmente la *Saturday Night/ Sunday Morning* şi i-am spus că tocmai citisem o povestire care mi s-a părut perfectă pentru revista lor… şi care întâmplător fusese scrisă de sora mea. Mi-a cerut să i-o trimit. I-a plăcut. O publică. Dacă nu m-ar fi cucerit, nu i-aş fi trimis-o lui Nat. Dacă pe Nat nu l-ar fi încântat, n-ar publica-o. În consecință, acceptarea poveştii tale n-are nicio legătură cu intrigile de culise. N-am pus nimic la cale.

— În orice caz, fără tine, n-aş fi avut niciodată acces direct la un ditamai editorul.

— Aşa funcționează lumea.

M-am aplecat şi l-am prins de mână.

— Îți mulțumesc.

— Plăcerea a fost de partea mea. În plus, e o nuvelă bună. Ai stofă de scriitoare.

— Atunci, fac eu cinste în seara asta.

— Normal.

— Ți-am dus dorul, Eric.
— Şi eu la fel, S. Arăți mult mai bine.
— Mă simt mai bine.
— Cât de bine?
Am ciocnit.
— Cât se poate de bine.

A doua zi de dimineață, am sunat la *Saturday Night/ Sunday Morning.* Secretara lui Nathaniel Hunter s-a purtat extrem de amabil şi mi-a transmis că domnul Hunter va fi încântat să ia prânzul împreună cu mine peste două zile, dacă n-am alte aranjamente.

— Nu, n-am niciun aranjament, am răspuns, încercând să par blazată.

I-am dat telefon şi lui Leland McGuire de la *Life.* Mi-a răspuns asistenta lui, care mi-a cerut să aştept când am solicitat să discut direct cu fostul meu şef. După câteva momente, a revenit pe linie.

— Leland m-a rugat să vă urez bun venit înapoi la New York şi să vă transmit că vă va contacta imediat ce va avea un subiect pentru dumneavoastră.

Exact replica pe care o aşteptam. Ştiam cu siguranță că peste câteva luni voi primi notificarea de concediere pe preşul de la uşă. Dar cu cei 125 de dolari de la *Saturday Night/Sunday Morning* în buzunar, voi supraviețui încă o lună sau două. Şi poate că voi reuşi să-l conving pe acest Nat Hunter să-mi mai ofere şi altceva de scris.

În dimineața zilei în care urmam să mă întâlnesc cu domnul Hunter m-am simțit, după cum era şi firesc, destul de agitată. Până la unsprezece mă săturasem de cât străbătusem încăperea în lung şi-n lat, aşa că m-am hotărât să-mi consum timpul rămas mergând pe jos până la intersecția dintre Madison şi strada 47, unde se găsea redacția revistei. Chiar când încuiam uşa apartamentului, domnul Kocsis a urcat scările cu un teanc de scrisori în mână.

— Astăzi poşta a venit mai devreme, m-a înştiințat el, întinzându-mi o singură carte poştală, după care a pornit

în jos pe coridor să distribuie restul scrisorilor la vecini.

Am privit țintă cartea poştală. Cu toate că timbrul era american, fusese francat în Zona de Ocupație Americană/ Armata SUA, Berlin. Brusc, mi s-a pus un nod în gât. Am întors-o şi am zărit trei cuvinte mâzgălite.

Îmi pare rău.
Jack.

M-am holbat la mesaj vreme îndelungată. Apoi, ca un automat, am coborât scările şi am ieşit în lumina strălucitoare a soarelui. Am cotit spre stânga şi m-am îndreptat spre nordul oraşului. Țineam încă strâns în mână cartea poştală. Când am traversat Greenwich Avenue, am trecut pe lângă o pubelă. Fără să şovăi niciun pic, am aruncat vederea. Nu m-am uitat înapoi să văd dacă a nimerit în coş. Am continuat să merg.

Cinci

Prânzul cu Nathaniel Hunter s-a desfăşurat bine. Atât de bine, că mi-a oferit o slujbă: redactor asistent pentru *Saturday Night/Sunday Morning.* Nu-mi venea să cred ce noroc aveam. Am acceptat pe loc. Domnul Hunter a părut surprins de răspunsul meu rapid.

— Dacă vrei, poți să te mai gândeşti o zi sau două, m-a îndemnat el, aprinzându-şi una dintre nenumăratele țigări Camei pe care le fuma lacom.

— M-am hotărât deja. Când încep?

— De luni, dacă-ți convine. Dar Sara, trebuie să înțelegi că, dacă accepți slujba asta, n-o să mai ai prea mult timp pentru scris.

— Mă descurc eu.

— Am auzit lucrul ăsta de la mulți scriitori promițători. Dar în loc să se dedice trup şi suflet creației, s-au mulțumit cu un post într-o agenție de publicitate sau într-una de relații publice. Ceea ce presupune automat că la sfârşitul zilei sunt prea epuizați ca să mai scrie. După cum ştii, o slujbă de la nouă la cinci îşi cere drepturile ei.

— Trebuie să plătesc chiria cu ceva.

— Eşti tânără, necăsătorită, nu ai responsabilități. Acesta este momentul în care ar trebui să începi un roman…

— Dacă sunteți atât de sigur că ar trebui să stau acasă şi să scriu, de ce-mi oferiți slujba asta?

— Pentru că (a) te consider o fată inteligentă, iar eu am nevoie de o asistentă inteligentă şi (b) ca o persoană care a renunțat la o carieră literară promițătoare pentru a deveni un sclav al salariului şi redactorul muncii altor oameni, eu sunt de părere că este de datoria mea să corup alți scriitori tineri şi promițători cu un târg faustian pe care ei ar trebui să-l refuze din capul locului…

Am izbucnit în râs.

— Dar ştiu că sunteți direct, domnule Hunter.

— Nu face promisiuni, nu minți – aceasta e convingerea mea. Dar fă-ți o favoare, Sara: *nu* accepta slujba pe care ți-o ofer.

Nu i-am ascultat sfatul. Pentru că nu aveam suficientă încredere în talentul meu ca să devin scriitor cu normă întreagă. Pentru că mă temeam de eşec. Pentru că educația mea îmi spunea să nu las să-mi scape ocazia unui serviciu sigur. Şi pentru că intuiam, de asemenea, că Nathaniel Hunter e un tip de treabă.

Ca şi Eric, avea puțin peste treizeci de ani: un bărbat înalt, foarte slab, cu o coamă deasă de păr încărunțit, ochelari cu rame de baga şi un rictus ironic pe față ce nu dispărea niciodată. Avea o frumusețe aparte, genul academic, şi arăta întotdeauna pus la patru ace. Poseda un umor molipsitor. Mi-a mărturisit că este căsătorit de doisprezece ani cu o femeie pe nume Rose, care preda cu jumătate de normă la Catedra de Istoria Artei de la Universitatea Barnard. Aveau doi băieți mici şi locuiau pe strada 108 lângă şoseaua Riverside. Din cele povestite, reieşea limpede că se devotase copiilor şi soției (chiar dacă, atunci când discuta despre familia sa, îşi împodobea comentariile cu cinism… care, am ajuns eu să înțeleg mai târziu, reprezenta felul lui de a-şi exprima afecțiunea). M-am simțit bine în prezența lui, pentru că mi-am dat seama că n-o să mai trec prin presiunea unor avansuri, aşa cum pățisem cu Leland McGuire nu de mult. Mi-a mai plăcut şi pentru că, în timpul primei noastre întâlniri, nu m-a întrebat absolut nimic despre viața mea particulară. Voia să afle opiniile mele despre scriitori, despre reviste, despre Harry S. Truman şi dacă eram fană a echipei Dodgers ori Yankees (desigur că se referea la The Bronx Bombers 24). Nu s-a interesat nicio clipă dacă „Permisia” se baza pe fapte reale. Mi-a spus doar că e o poveste bună şi că a rămas uimit când a aflat că n-am mai scris nimic înainte.

— Acum zece ani, mă găseam în aceeaşi situație ca tine. Cei de la *The New Yorker* îmi acceptaseră o nuvelă şi

deja ajunsesem la jumătatea unui roman despre care eram convins că mă va transforma într-un John P. Marquand[25] al generației mele.

— Şi cine v-a publicat romanul? l-am întrebat.

— Nimeni, pentru că nu l-am terminat. Şi de ce nu l-am terminat? Pentru că m-am apucat să fac lucruri prosteşti şi mari consumatoare de timp, cum ar fi copiii şi munca de redactor la *Harper and Brothers.* Apoi m-am mutat la mult mai bine plătitul *Saturday Night/Sunday Morning* ca să pot achita şcolile particulare, un apartament mai spațios, vila de vară de la Cape şi toate celelalte necesități ale vieții de familie. Aşa că priveşte bine la acest exemplu strălucitor de promisiuni irosite… şi refuză-mă. Nu accepta oferta mea.

Eric l-a susținut şi el.

— Nat are perfectă dreptate, mi-a spus când l-am sunat la *The Quiz Bang Show* ca să-i împărtăşesc şi lui vestea despre propunerea primită. Nu ai niciun fel de angajamente. E timpul să rişti puțin şi să eviți toate capcanele acelea burgheze…

— *Capcane burgheze*? am chicotit eu. Cine vorbeşte… Băiatul care a ieşit din Partid, dar care nu-şi poate scoate Partidul din…

Mi-a retezat-o scurt:

— Nu e deloc amuzant. Mai ales că nu se ştie niciodată cine ascultă.

M-am simțit îngrozitor.

— Eric, îmi pare rău. A fost o prostie din partea mea.

— Discutăm mai târziu, a încheiat el.

Ne-am întâlnit în aceeaşi seară la berăria McSorley de pe Bowery. Eric stătea într-un separeu la capătul barului, cu o halbă de bere neagră în față. I-am întins un pachet mare şi pătrățos.

— Ce-i asta? mă iscodi el.

— *Mea culpa* că ți-am vorbit la telefon fără să mă gândesc.

A rupt hârtia maronie de împachetat. Chipul i s-a

luminat imediat când a văzut o înregistrare a *Missei Solemnis* de Beethoven, sub bagheta lui Toscanini.

— Trebuie să te încurajez să te simți mai des vinovată, a comentat el.

S-a aplecat spre mine şi m-a sărutat pe obraz.

— Mulțumesc.

— Am fost peste măsură de indiscretă.

— Iar eu m-am comportat ca un paranoic. Dar, adăugă el, coborându-şi vocea, unii dintre foştii mei… ăăă… *prieteni* de pe vremea respectivă au întâmpinat recent o serie de dificultăți.

— Ce fel de dificultăți? am şoptit eu.

— Au fost luați la întrebări de angajatori – mai ales cei care lucrează în industria divertismentului – în privința preferințelor politice. Se zvoneşte că FBI-ul începe să-i chestioneze pe toți cei care au fost membri ai partidului acela mic şi amuzant.

— Dar tu l-ai părăsit parcă în 1940, nu?

— În 1941.

— Adică acum cinci ani. Deja e istorie. Cu siguranță nu interesează pe nimeni că pe vremuri prietenii te numeau „tovarăşe". Serios, uită-te la John Dos Passos. N-a fost el un membru eminent al Partidului în anii '30?

— Ba da, dar acum a trecut în extrema dreaptă.

— Corect – Hoover şi băieții lui n-or să-l acuze pe Dos Passos cum că ar fi…

— *Subversiv,* continuă Eric repede, asigurându-se astfel că nu voi rosti cuvântul care începea cu „C".

— Da, *subversiv.* În fine, nu mai contează dacă ai fost cândva membru al acelui *club,* de vreme ce acum ştie toată lumea că nu mai ai cu el nici în clin, nici în mânecă. Dacă un ateu devine creştin, va fi întotdeauna considerat un „fost ateu" sau o persoană care, în sfârşit, a văzut lumina?

— Ultima variantă, bănuiesc.

— Exact. Aşa că nu-ți mai face griji. Ai văzut lumina. Eşti un „bun american". Eşti curat.

— Sper să ai dreptate.

— Dar promit că n-o să mai glumesc aşa cum am procedat azi când te-am sunat la birou.

— O să accepţi oferta lui Nat?

— Mi-e teamă că da. Cunosc toate motivele logice pentru care ar trebui să refuz. Dar sunt o laşă. Trebuie să ştiu cu certitudine de unde-mi va veni următorul cec ca să plătesc chiria. Şi mai cred, de asemenea, şi în misterele momentului potrivit…

— Ce vrei să spui?

Atunci i-am mărturisit despre cartea poştală pe care o primisem dimineaţă de la Jack.

— Şi n-a scris decât *„Îmi pare rău”?* m-a întrebat Eric.

— Da. Scurt şi la obiect.

— Nici nu-i de mirare că accepţi slujba.

— Aş fi primit oferta lui Nat indiferent de situaţie.

— Dar nota de adio a amorezului a clarificat problema?

— Te rog să nu-i zici amorez.

— Scuze. Sunt pur şi simplu furios.

— Aşa cum ţi-am spus şi acum câteva săptămâni, m-am vindecat.

— Mda.

— Eric, am aruncat cartea poştală.

— Şi ai acceptat oferta de lucru de la Nat două ore mai târziu.

— O uşă se închide, alta se deschide.

— Asta-i o expresie originală?

— Du-te naibii, am rostit eu zâmbind.

Au sosit şi berile. Eric şi-a ridicat halba.

— Pentru noul redactor junior de la *Saturday Night/ Sunday Morning.* Te rog să scrii în continuare.

— Promit.

Şase luni mai târziu, mi-am amintit conversaţia noastră într-o după-amiază rece de decembrie, chiar înainte de Crăciun. Mă aflam în biroul meu cu separeuri al redacţiei *Saturday Night/Sunday Morning,* situată la etajul douăzeci şi trei al clădirii Rockefeller. Mica mea

fereastră cenuşie îmi dăruia o privelişte pitorească a gangului din spate. Pe masa mea de scris zăcea un teanc de povestiri sosite la redacție. Ca de obicei, răsfoisem vreo zece manuscrise în ziua aceea – niciunul nu întrunea suficiente condiții ca să fie publicat. Ca de obicei, scrisesem câte un raport de dimensiuni diferite pentru fiecare poveste. Ca de obicei, ataşasem o scrisoare standard de respingere, fiecărei povestiri. Ca de obicei, mă văicăream că nu găsesc timp să mai scriu.

Slujba se dovedise mult mai laborioasă decât m-am aşteptat. Teoretic vorbind, nu avea nimic de-a face cu redactarea. Mai degrabă, fusesem angajată (împreună cu alte două asistente de-ale lui Nat) ca să fac o selecție dintre cele trei sute şi ceva de manuscrise care soseau lunar la *Saturday Night/Sunday Morning* de la scriitori necunoscuți. Consiliul editorial al revistei se mândrea cu faptul că fiecare manuscris nesolicitat primea „toată considerația necesară" – dar mi-a fost limpede, după două luni petrecute aici, că treaba mea era, în mare, să spun nu. Din când în când, mai dădeam peste câte o povestioară care promitea – sau care chiar era scrisă cu talent. Dar nu eu stabileam dacă ajungea în tipar. Singurul lucru pe care-l puteam face era „să o trimit sus" la Nat Hunter cu o recomandare entuziastă – ştiind perfect că şansele ca el s-o aprobe se apropiau de zero. Pentru că revista acorda nuvelelor unor autori necunoscuți doar patru dintre cele cincizeci şi două de ediții. Restul de patruzeci şi opt de săptămâni erau dedicate numelor consacrate – şi *Saturday Night/Sunday Morning* se făcea cu oferta săptămânală ce conținea fragmente din operele unor scriitori celebri la momentul respectiv: Hemingway, O'Hara, Steinbeck, Somerset Maugham, Waugh, Pearl Buck. Lista era formidabilă şi atunci am realizat ce noroc picase pe capul meu să fiu unul dintre cei patru scriitori necunoscuți, scoşi din obscuritate în 1946, prin publicarea în revistă.

Conform programării, „Permisia" a apărut pe 6

septembrie. Câțiva dintre colegi m-au complimentat pentru stil. Un editor de la *Harper and Brothers* mi-a lăsat o notificare prin care mă informa că, dacă voi strânge mai multe povestiri care să fie cuprinse într-un volum, ei ar fi interesați să le citească şi să le publice. Cineva de la RKO Pictures m-a sunat şi m-a întrebat dacă aş fi interesată să vând drepturile de autor pentru ecranizare, după care mi-a trimis o scrisoare în care îmi explica amabil că „idilele de război sunt acum de domeniul trecutului". Aşa cum promisesem, i-am expediat lui Ruth un exemplar al revistei în Maine şi am primit înapoi o carte poştală veselă („Chiar ai talent de scriitoare… iar cititorul ăsta vrea să citească şi mai multe!") Eric şi-a tocat o porție semnificativă a salariului său lunar pentru o cină festivă în Club 21. Iar Nat Hunter a profitat de ocazie şi m-a invitat din nou să luăm prânzul la Longchamps.

— Regreți că ai acceptat slujba? m-a întrebat când au sosit băuturile.

— Deloc, am mințit eu. Vi se pare că regret?

— Eşti mult prea manierată şi prea politicoasă ca să-ți exprimi deschis nemulțumirea. Dar – aşa cum bănuiesc că ai descoperit – slujba ta nu se numără printre cele mai pline de satisfacții. De altfel, e şi cazul meu – numai că eu beneficiez de un buget de cheltuieli, care-mi permite să lansez nişte scriitori buni… aşa ca tine. Şi dacă tot veni vorba, unde e următoarea nuvelă?

— Lucrez la ea, am răspuns. Îmi ia mai mult decât am preconizat.

— Eşti o mincinoasă îngrozitoare, domnişoară Smythe.

Sigur că avea dreptate. Transparența mea proverbială mă dădea de gol. Nu ajunsesem nicăieri cu următoarea mea nuvelă… cu toate că ştiam despre ce o să scriu. Era povestea unei fetițe de opt ani, aflată în vacanța de vară, în Maine, împreună cu părinții. Fiind singurul lor copil, e protejată, răsfățată, îngrijită îndeaproape… dar îşi dă seama că părinții săi nu se iubesc prea tare şi că ea reprezintă liantul ce-i uneşte. Într-o după-amiază, părinții

încep să se certe înfiorător, iar fata pleacă din vila închiriată. Părăseşte plaja, o ia pe un drum greşit şi nimereşte într-o pădure. Rămâne pierdută acolo peste noapte, dar poliția o găseşte a doua zi dimineață. E în stare de şoc, dar nevătămată. Reîntâlnirea cu părinții e scăldată în lacrimi. Pentru o zi sau două, armonia domneşte în familie. Apoi însă părinții se iau la harță din nou, iar ea fuge în pădure. Pentru că acum realizează că dacă ea se află în pericol, mama şi tata se agață unul de altul şi reuşesc să se împace.

Găsisem şi un titlu: „Dispăruta". Trasasem deja în minte structura narativă de bază. Din păcate, nu aveam voința să mă aşez şi să o scriu. Slujba de la *Saturday Night/Sunday Morning* era enervantă. Soseam acasă la şapte seara, obosită moartă. După opt ore de citit poveştile altora, nu mă mai simțeam în stare să mă ocup şi de nuvela mea. Aşa că am scos la înaintare jocul amânării: *Acum sunt mult prea sleită de puteri ca să-mi deschid maşina de scris. Mă voi trezi mâine dimineață la ora şase şi voi scrie trei sute de cuvinte înainte să plec la birou.* Când suna ceasul a doua zi, mă întorceam pe partea cealaltă şi mai dormeam până la ora opt şi jumătate. Seara, la întoarcere, energia îmi lipsea în aceeaşi măsură şi nici vorbă să mă gândesc la povestirea care mă aştepta. În serile în care mă simțeam mai dinamică, găseam alte lucruri de făcut. Mă duceam să văd două spectacole extraordinare în regia lui Howard Hawks la Academia de Muzică de pe strada 14. Sau îmi petreceam seara cu un roman delicios al lui William Irish. Sau hotăram că baia are nevoie urgentă de curățenie drastică...

În weekenduri îmi mergea şi mai prost. Mă trezeam sâmbăta dimineață decisă să nu mă ridic de la masa de scris decât după patru ore. Mă aşezam. Dactilografiam o propoziție, pe care o detestam imediat. Smulgeam hârtia din maşină. Aranjam frumos o altă coală. De data asta încropeam două, ba chiar trei fraze, înainte să le smulg şi

pe ele dintre rolele Remingtonului.

Apoi mă răzgândeam şi-mi spuneam că trebuie să mă plimb. Sau să beau o cafea la Cafe Reggio de pe strada Bleecker. Ori că trebuie neapărat să vizitez Muzeul Metropolitan. Sau mă duceam să văd un film străin la Apollo pe strada 42. Sau îmi căram rufele murdare la spălătoria automată. Preferam orice altceva scrisului.

Aşa s-a întâmplat timp de patru luni. Ori de câte ori Eric mă întreba cum merge nuvela, îi spuneam că fac progrese lente, dar constante. El nu comenta deloc, dar strălucirea sceptică din ochii lui mă anunța că şi-a dat seama că mint. Iar eu mă simțeam şi mai vinovată, pentru că uram să-mi decepționez fratele. Dar ce să-i fi zis? Că-mi pierdusem încrederea în capacitatea de a concepe o frază, ca să nu mai vorbim de o nuvelă întreagă? Sau că mă convingeam cu fiecare zi care trecea că sunt o scriitoare de ocazie, care nu avusese decât o singură poveste de împărtăşit?

Până la urmă, m-am confesat lui Eric de Ziua Recunoştinței în 1946. Ca şi în anul anterior, m-am întâlnit cu el la Luchows să prânzim împreună. De data asta însă, nu mai eram îndrăgostită. În schimb, nutream un alt sentiment la fel de puternic: dezamăgirea. În privința muncii mele, în privința vieții, dar cel mai tare… în privința mea.

Eric a comandat o sticlă de şampanie ca să sărbătorim. După ce ospătarul a turnat în două pahare, fratele meu şi-a ridicat paharul şi a ciocnit cu mine, zicând:

— Pentru următoarea ta nuvelă.

Mi-am coborât paharul şi am rostit mâhnită:

— Nu există nicio nuvelă, Eric. Şi ştii foarte bine asta.

— Da. Aşa e.

— Ştiai de mult timp.

A încuviințat din cap.

— Şi-atunci de ce-ai tăcut?

— Pentru că toți scriitorii trec prin chinurile blocajelor. Este ceva despre care nu vrei să discuți cu nimeni.

— Mă simt ca o ratată, am îngăimat eu, înghiţind cu noduri.

— Asta-i o prostie, S.

— Prostie sau nu, e adevărat. Am dat-o în bară la *Life.* N-ar fi trebuit să accept niciodată slujba de la *Saturday Night/Sunday Morning.* Iar acum nu mai sunt în stare să scriu. Ceea ce înseamnă că întreaga mea carieră literară se va rezuma la o biată nuvelă uitată, publicată la vârsta de douăzeci şi patru de ani.

Eric a sorbit din şampanie şi a zâmbit.

— Nu crezi că adopţi un ton uşor melodramatic?

— Dar *vreau* să fiu melodramatică.

— Bun. Te prefer genul Bette Davis, decât Katharine Hepburn.

— Doamne, ai vorbit exact ca *el.*

— Încă te mai gândeşti la Jack?

— Doar astăzi.

— Ar fi fost aniversarea voastră, nu?

M-am strâmbat:

— Nu eşti deloc amabil.

— Ai dreptate. Îmi pare rău.

— Uneori te porţi cu mine ca un nesuferit.

— Doar pentru că şi tu eşti o nesuferită când vine vorba de persoana ta. Dar nu interpreta cuvintele mele ca pe o critică. Consider-o *tachinare* constructivă: o încercare de a te mai înveseli. Aşa că nu te mai frământa pentru că nu poţi lucra. Dacă ai o poveste de spus, spune-o. Dacă nu… stai liniştită… nu se termină lumea aici. Sau, cel puţin, aşa am hotărât eu de curând.

— Sper că n-ai renunţat la piesa ta de teatru!

Eric a privit o vreme înăuntrul paharului, apoi s-a întins (ca întotdeauna) după ţigări şi chibrit. Şi-a aprins una, dar nu s-a uitat la mine.

— Nu există nicio piesă de teatru, a şoptit el.

— Nu înţeleg…

— Ce nu înţelegi? Piesa de teatru pe care o scriu de doi ani de zile nu există.

— Dar de ce nu există?

— Pentru că n-am scris niciodată nimic.

Am încercat să-mi ascund uimirea. N-am izbutit.

— Chiar nimic? am continuat eu.

Şi-a muşcat buza.

— Nici măcar un cuvânt.

— Dar ce s-a întâmplat?

A ridicat din umeri.

— Orice om are o limită în privința refuzurilor. Şapte piese nepuse în scenă reprezintă mai mult decât pot suporta.

— Lucrurile se schimbă. Gusturile se schimbă. Trebuie să călătoreşti.

— Că tot ai pomenit, *doctorii se tratează singuri, nu?*

— Ştii doar cât de greu e să ții seamă de propriul sfat.

— Bine, atunci ascultă-mă. Termină cu autoflagelarea. Pune maşina de scris de-o parte, până când vei fi pregătită s-o foloseşti din nou.

— N-o s-o mai folosesc niciodată.

— Pentru Dumnezeu, nu mă mai copia. Mai ales că tu o *vei* folosi iarăşi.

— De ce eşti aşa sigur?

— Pentru că o să-ți doreşti. Sunt convins. Şi pentru că ai să-l uiți până la urmă.

— Dar l-am uitat definitiv.

— Nu, S. Încă mai pluteşte prin preajma ta, sâcâindute. Se vede.

Chiar aşa transparentă eram? Chiar atât de evident era totul? De când primisem cartea poştală de la Jack, reuşisem să mi-l scot din minte: ferecasem amintirea lui într-un sertar şi gata. Inițial, mă simțisem atât de furioasă şi de rănită din cauza replicii lui seci, încât nu mi-a venit greu să-l categorisesc drept o greşeală iluzorie. Cum de îndrăznea să-mi scrie doar trei cuvinte nenorocite drept răspuns la zecile de scrisori pe care i le trimisesem? Mă făcuse să par o neroadă. În cap nu-mi răsunau decât vorbele pe care le rostisem la porțile şantierului naval şi

anume că ar face bine să nu-mi cănească inima. Declarațiile lui de dragoste îmi urlau într-una în urechi. Cum de am putut să fiu aşa de naivă, aşa de prostănacă?

Furia reprezintă întotdeauna un antidot rațional pentru suferințele amoroase – mai ales dacă ai un motiv întemeiat să te simți jignit. Luni de zile m-am agățat de sentimentul acesta intens de ranchiună. M-a ajutat enorm ca să trec peste felul urât în care mă respinsese. Făcusem o greşeală imensă. Aşa cum prevăzuse şi Eric, Jack Malone se dovedise a fi un fluturaş de noapte; un don Juan în uniformă militară. Măcar dacă ar fi avut decența (sau curajul) să-mi scrie imediat şi să-mi spună că noi doi n-avem niciun viitor împreună. Măcar dacă nu m-ar fi ținut în şah atât de mult timp. Măcar dacă n-aş fi fost aşa o romantică tâmpită.

După furie, au urmat resentimentele. După resentimente, amărăciunea. Şi când, în sfârşit, gustul amărui se mai diminuează, nu-ți mai rămâne decât nostalgia. Un cocktail nefericit de înțelegere şi regrete. Şcoala *tristelor, dar chibzuitelor* motto-uri acide.

De Ziua Recunoştinței, eu nu eram nici măcar nostalgică, în mod normal, ziua cu pricina (aşa-numita *aniversare,* cum a botezat-o caustic Eric) m-a determinat să reflectez asupra tuturor lucrurilor care mi se întâmplaseră în anul acela haotic. Şi m-am trezit şi cu un sentiment pe care mă străduiam să-l alung, dar pe care nemernicul de Eric îl detectase rapid: încă îi duceam dorul tipului.

Dar tot nu pricepeam de ce o singură noapte petrecută cu cineva lăsase asupra mea o impresie atât de răsunătoare şi durabilă.

Doar dacă…

Doar dacă nu cumva el era *alesul.*

Am încercat să nu iau în seamă acest gând. Deoarece presupunea automat să-mi amintesc de Jack. Şi nu voiam să mă gândesc la Jack, pentru că aş fi ajuns să mă întreb dacă există destin – o idee care-mi reaprindea, de

regulă, durerea reziduală provocată de pierderea lui.

Totuşi, la câteva zile după prânzul cu fratele meu, mi-a mai venit inima la loc – şi l-am vârât din nou pe domnul Malone în sertarul bine ascuns din mintea mea, ce purta eticheta „Greşeli Romantice”.

În aceeaşi săptămână, am urmat sfatul lui Eric şi am pus la hibernat maşina mea de scris Remington, tocmai în fundul dulapului. La început m-a copleşit un sentiment uriaş de vinovăție pentru că am renunțat la ideea de a mai scrie, însă pe la mijlocul lunii decembrie, angoasa constantă s-a mai risipit. Şi, raționând în disperare de cauză, am reuşit să mă conving că nu e totul pierdut în privința carierei mele de scriitoare. Vedeam renunțarea mea ca pe un concediu prelungit.

— Oare o să apuc vreodată să-ți citesc noua nuvelă, Sara? m-a întrebat Nathaniel Hunter la petrecerea de Crăciun.

— Nu aşa curând.

M-a privit întrebător.

— De ce, Sara?

— Pentru că n-am scris-o niciodată, domnule Hunter, am răspuns, privindu-l direct în ochi.

S-a strâmbat.

— Ce păcat.

— E doar o nuvelă.

— Promiți mult, Sara.

— Drăguț din partea dumneavoastră, dar dacă nu sunt în stare să scriu povestea, atunci promisiunile nu înseamnă mare lucru.

— Mă simt vinovat. Responsabil.

— De ce? M-ați avertizat. Dar nu serviciul m-a împiedicat să scriu. Eu sunt problema.

— Dar nu vrei să fii scriitoare?

— Nu ştiu. În orice caz... nu-mi dau seama în împrejurările actuale.

— E o scuză obişnuită.

— Mie-mi spuneți? Mai ales că în ultimul an am

învățat una dintre regulile de bază ale vieții.

— Şi care ar fi aceea?

— Ori de câte ori consideri că ştii ce vrei, dai peste cineva care-ți alterează perspectiva complet.

— Unii oameni ar vorbi atunci de „păstrarea opțiunilor deschise".

— Eu i-aş spune rețeta nefericirii permanente.

— Dar poate că unii oameni *chiar* dau peste ceea ce-şi doresc.

— Fără îndoială. Problema se pune astfel: dacă ai găsit ceea ce căutai, poți să-l păstrezi? Partea îngrozitoare e că răspunsul depinde de noroc, moment potrivit şi poate de un strop sau două de talent în descoperirea obiectelor de valoare. Chestiuni asupra cărora, din păcate, nu avem niciun control.

— Ascultă şi învață de la un tip care s-a pus singur la colț – nu controlăm *nimic*. Avem senzația că da, însă adevărul e că nu judecăm niciodată corespunzător cele mai multe dintre deciziile pe care le luăm în viață. Facem totul în pripă, instinctiv, şi de obicei din teamă. În clipa următoare te trezeşti prins într-o situație în care nu vrei să te afli. Şi te întrebi după aceea: cum naiba am ajuns aici? Ştim cu toții răspunsul: am *vrut* să fim aici… chiar dacă o să ne petrecem tot restul vieții negând.

— Dacă am priceput corect, înseamnă că singuri picăm în capcană.

— Exact. Cunoşti citatul acela vechi din Rousseau: *omul s-a născut liber, dar pretutindeni este în lanțuri.* Ei bine, în America zilelor noastre, marea majoritate a lanțurilor ni le punem singuri… cu ajutorul căsătoriei.

— Eu n-o să mă căsătoresc niciodată.

— Am mai auzit placa asta. Dar crede-mă că până la urmă tot o vei face. Şi probabil că fără să stai prea mult pe gânduri.

Am râs:

— De unde naiba *ştiți* asta?

— Pentru că aşa se întâmplă întotdeauna.

La momentul acela, am respins comentariile lui Nathaniel Hunter, considerându-le doar rezultate ale cinismului metropolitan – un cinism care sugera clar că se apropie de patruzeci de ani şi că nu mai speră la o carieră literară. Pe de altă parte însă, îi cunoşteam devotamentul faţă de familie – şi cum reuşea aceasta să mai tempereze din dezamăgirile profesionale. O fi fost el în lanţuri, dar, în secret, tare mult îi mai plăceau lanţurile acelea.

Apoi, la două săptămâni după Crăciun, am venit într-o dimineaţă la serviciu şi am descoperit un bilet pe uşa secţiei literare, prin care li se solicita tuturor angajaţilor să participe la ora zece la o şedinţă urgentă în biroul redactorului-şef. Ne-am strâns cu toţii în biroul domnului Hunter, şuşotind între noi pe un ton conspirativ. Nat nu se afla însă acolo.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat imediat ce m-am alăturat colegilor mei.

— Adică n-ai auzit? a exclamat Emily Flouton, una dintre asistente.

— Ce să aud?

— Că şeful nostru cu o căsnicie fericită tocmai a fugit cu Jane Yates.

M-am albit la faţă din cauza şocului. Jane Yates era o femeie tăcută, având aproape treizeci de ani şi cu un chip ascuţit, care lucra în departamentul de grafică al revistei. Trăsăturile ei ascuţite, părul lung prins în coadă şi ochelarii rotunzi, fără rame, îi dădeau aerul unei bibliotecare din New England, sortită să rămână fată bătrână.

— Domnul Hunter a fugit cu ea? m-am bâlbâit eu.

— Ce tare, nu? a adăugat Emily. Nu numai că a fugit de acasă, dar şi-a părăsit şi slujba. Se zvoneşte că el şi Jane au planuri să se mute în New Hampshire sau în Vermont, unde Nat se poate dedica scrisului.

— Dar am crezut că are o căsnicie fericită.

Emily şi-a dat ochii peste cap şi mi-a spus:

— Iubito, ce bărbat are o căsnicie fericită? Chiar dacă-i oferi tipului libertate deplină, tot se va simți încătuşat.

Nu l-am mai văzut pe Nat Hunter niciodată. Pentru că nu a mai apărut deloc pe la redacție. Din motive întemeiate. În 1947, să-ți părăseşti nevasta pe nepusă masă era considerat un act major de indisciplină... unul care se pedepsea cu decăderea din funcție şi chiar cu ostracizarea. Dacă ar fi continuat să-şi înşele nevasta, n-ar fi fost nicio problemă – pentru că adulterul era tolerat (atâta timp cât nu te prindea nimeni în flagrant delict). Dar abandonarea familiei era privită pe atunci ca un fapt imoral şi deloc în spiritul american. În cazul lui Nat Hunter, gestul lui te lăsa cu gura căscată. Mai ales că ținta dorinței lui se materializase într-o femeie ce-mi amintea de domnişoara Danvers din *Rebecca.*

„Nu judecăm niciodată corespunzător cele mai multe dintre deciziile pe care le luăm în viață. Facem totul în pripă, instinctiv şi, de obicei, din teamă. În clipa următoare te trezeşti prins într-o situație în care nu vrei să te afli."

Luni de zile după plecarea surprinzătoare a domnului Hunter, îl auzeam parcă rostind aceste fraze. Iar eu mă întrebam: oare decizia lui de a-şi da viața peste cap fusese luată în pripă, instinctiv şi din teamă? Probabil din teama de bătrânețe şi de a nu se simți încătuşat, astfel încât să nu mai poată aşterne pe hârtie niciodată romanul pe care promisese că-l va scrie?

Din câte ştiu eu, nici după ce a fugit în New Hampshire cu Jane Yates, nu a publicat vreun roman. Umbla vorba că a sfârşit prin a preda engleza la un mic colegiu de lângă Franconia – până la moartea lui în 1960. „Insuficiență hepatică" a fost descrierea seacă inclusă în anunțul din *New York Times.* Avea doar cincizeci şi doi de ani.

Dar în perioada imediată de după plecarea lui de la *Saturday/Sunday,* mi-am amintit adesea comentariile lui legate de faptul că niciodată nu ne gândim la lucrurile cu adevărat importante ale vieții. Şi mi-am jurat în sinea

mea că nu voi săvârşi *niciodată* aceeaşi greşeală.

Apoi, la începutul primăverii anului 1947, am cunoscut un bărbat pe nume George Grey. Un funcționar bancar specializat în investiții care lucra pentru Lehmann Brothers. Absolvent de Princeton, erudit, curtenitor, era destul de chipeş cu maxilarele lui late şi un partener plăcut. Ni s-a făcut cunoştință la nunta uneia dintre prietenele mele de la Bryn Mawr. M-a invitat în oraş. Am acceptat. Seara a decurs bine. M-a invitat şi a doua oară. Iarăşi am acceptat. Seara a fost un real succes. George Grey nu-mi displăcea. Şi, spre surprinderea mea, el a recunoscut (după doar două întâlniri) că i-am sucit capul.

Atât de tare, încât – o lună mai târziu – mi-a cerut să mă mărit cu el.

Am cumpănit bine această decizie? Am cerut eu timp să reflectez, să meditez sau să cuget la consecințele unei asemenea întrebări fundamentale?

Desigur că nu.

Am răspuns da. Fără să mai stau pe gânduri.

Şase

Toți au rămas surprinşi când le-am dat vestea. La fel de surprinşi ca şi mine.

— Chiar te măriți cu un bărbat pe care-l cheamă *Grey*? m-a întrebat Eric când l-am anunțat că mă logodesc.

— Ştiam că aşa vei reacționa, am spus.

— Dar n-am reacționat în niciun fel. Am pus şi eu o întrebare.

— Da, Eric. Numele lui este Grey. Fericit acum?

— Încântat peste măsură. Şi… fă-mă să înțeleg… prima dată când mi-ai povestit despre el a fost acum două săptămâni. În acel moment vă vedeați de… cât timp mai exact?

— De două săptămâni, am rostit sfioasă.

— Aşadar… s-a scurs numai o lună de la prima întâlnire şi până la anunțul de logodnă. Nu încape îndoială că băiatul lucrează eficient… cu toate că nu se poate compara cu amorezul de Brooklyn.

— Chiar mă întrebam când o să aduci vorba de el.

— Păi, dacă fantoma lui încă mai bântuie pretutindeni…

— Asta-i o minciună gogonată.

— Ba-i adevărul gol-goluț. Altfel de ce te-ai mărita cu alt bărbat?

— Poate că-l iubesc.

— Vorbeşti prostii şi ştii foarte bine. Nu eşti genul de femeie care se îndrăgosteşte de un funcționar bancar pe care-l cheamă Grey.

— Aş vrea să nu-ți mai dai cu părerea în locul meu. George este un bărbat minunat. O să mă facă foarte fericită.

— O să te transforme în ceva ce nu vrei să fii.

— Cum naiba poți să spui aşa ceva, când nici măcar nu l-ai cunoscut?

— Pentru că-l cheamă *George Grey,* de-aia. Este un

nume care-mi evocă pipă şi papuci… pe care ți-i va cere să-i aduci la nas cât de curând.

— Eu nu sunt câine, i-am replicat uşor indignată. Nu car la comandă obiectele nimănui.

— Cu toții sfârşim prin a face lucruri pe care jurăm să nu le facem niciodată… mai ales când alergăm după iluzia iubirii.

— Fir-ar a naibii de treabă, Eric, asta nu e o iluzie!

— Iluzie, vrajă, confuzie – ți-aş putea descrie situația în nenumărate feluri…

— Eu nu mă aflu în nicio situație…

— Oh, ba da. Şi se numeşte „încătuşare… în numele siguranței”.

— Îți mulțumesc că mă creditezi cu o judecată atât de sănătoasă.

— Nimeni nu se cunoaşte cu adevărat, S. *Nimeni.* Este şi motivul pentru care o dăm în bară de atâtea ori.

Ei bine, eu ştiam cu certitudine de ce vreau să mă mărit cu George Grey. Pentru că era atât de decent, demn de încredere şi îndrăgostit de mine la nebunie. Tuturor ne place să fim flatați. Sau – şi mai bine – să ni se declare că suntem speciali, unici, lucrul cel mai bun care i se putea întâmpla cuiva. Iar George îşi manifesta admirația în permanență. Şi eu nu mă simțeam în stare să rezist asalturilor lui. Pentru că exact asta voiam să aud.

Pe deasupra, mă sprijinea extraordinar de tare – mai ales când venea vorba despre cariera mea împotmolită de scriitoare. La scurtă vreme după ce am anunțat logodna noastră, am ieşit într-o seară în oraş împreună cu Emily Flouton – care devenise una dintre cele mai bune prietene ale mele de la *Saturday/Sunday* după plecarea lui Nathaniel Hunter. Emily tocmai fusese părăsită de prietenul ei după o relație de doi ani – şi când i-am menționat lui George că fata trece printr-o perioadă mai delicată, a insistat ca ea să ne însoțească la un concert de la Carnegie Hall şi apoi la o cină întârziată la Algonquin. În timpul cinei, am discutat mai mult cu Emily despre

înlocuitoarea domnului Hunter – o femeie scundă, slabă moartă, în jur de patruzeci de ani, pe nume Ida Spenser. Plecase de la *Collier's* şi acceptase postul de la noi, stabilindu-şi iute în cadrul departamentului nostru o reputație de directoare inflexibilă şi rece (de genul *fetelor bătrâne).* Îi punea la punct imediat pe toți cei care îndrăzneau să se opună felului ei rigid de a rezolva sarcinile. O uram cu toții. Pe când aşteptam mâncarea în salonul Grill de la Algonquin, Emily şi cu mine ne-am lansat într-o bârfă nesfârşită despre domnişoara Spenser. George ne asculta fascinat… cu toate că politicile noastre de birou nu prezentau nimic interesant pentru el. Dar el era întotdeauna aşa de amabil.

— …şi-atunci mi-a comunicat că n-am niciun drept să încurajez un autor nou fără aprobarea ei, a spus Emily. Numai ea poate decide dacă un scriitor primeşte o scrisoare personalizată de încurajare.

— Probabil că e o femeie foarte nesigură pe ea, interveni George.

Emily l-a privit admirativ.

— Cum de ți-ai dat seama? îl întrebă ea.

— Pentru că George e un tip perspicace în privința oamenilor.

— Nu mă mai flata, îmi strânse el mâna. O să mi se urce la cap.

— Ție să ți se urce la cap? Nicio şansă. Eşti mult prea drăguț pentru asta.

— Acum chiar că o să umblu cu nasul pe sus, mi-a zis el, sărutându-mă uşor pe buze. În fine, am afirmat că şefa voastră ar putea fi o femeie nesigură pe ea din simplul motiv că am lucrat pentru cineva asemănător la bancă. Tipul trebuia să controleze tot. Fiecare scrisoare trimisă clienților, fiecare notă interdepartamentală trebuia să primească acordul lui. Era obsedat. Pentru că era şi cea mai temătoare persoană pe care am cunoscut-o vreodată. Trăia terorizat să nu care cumva să delege vreo sarcină importantă cuiva; nu avea încredere în nimeni.

De ce? Simplu. Îi lipsea încrederea în sine.

— Exact descrierea bunei noastre domnişoare Spenser, exclamă Emily. Este atât de nesigură, încât are senzația că nu urmărim decât s-o mazilim. În definitiv, nici nu e prea departe de adevăr. Şi ce s-a întâmplat cu şeful tău până la urmă?

— A fost promovat şi a ajuns directorul companiei. O binecuvântare pentru noi – pentru că, sincer vorbind, eu mă aflam pe punctul de a demisiona.

— Nu cred o iotă din spusele tale, l-am contrazis, înghiontindu-l în joacă. Tu nu ți-ai da demisia. Un asemenea gest contravine oricărei noțiuni pe care o ai tu despre datorie şi responsabilitate.

— Draga mea, tocmai ce m-ai transformat într-un încuiat.

— Nu încuiat. Doar responsabil. *Foarte* responsabil.

— Din tonul tău reiese că responsabilitatea e un defect personal, se văicări el melodramatic.

— Deloc, iubitule. Eu consider responsabilitatea o mare virtute… mai ales la un soț.

— Închin pentru asta, rosti Emily posomorâtă. Toți tipii cu care am avut o relație păreau că s-au născut cu gena iresponsabilității.

— Norocul se mai schimbă, am consolat-o eu.

— N-am eu norocul tău, Sara.

— Hei, eu sunt norocosul aici, rosti vesel George. Să ne înțelegem, urmează să mă căsătoresc cu cea mai promițătoare scriitoare din America.

— Oh, te rog… m-am lamentat, înroşindu-mă ca un rac. N-am publicat decât o nuvelă.

— Dar *ce* nuvelă! Nu eşti de aceeaşi părere, Emily?

— Absolut. Toți colegii au votat-o ca fiind printre cele mai bune povestiri publicate anul trecut. Şi având în vedere că printre ceilalți scriitori se numără Hemingway şi J. T. Farrell…

— Opreşte-te! am strigat. Sau mă ascund sub masă.

Emily începu să bombăne.

— George, femeia asta are nevoie de o doză zdravănă de încredere în forțele proprii.

— Atunci, nici că putea găsi un om mai potrivit s-o ajute, a zâmbit el.

— Şi trebuie s-o convingi să plece de la *Saturday/ Sunday* înainte ca revista să-i distrugă talentul.

— N-a fost decât o amărâtă de nuvelă. Am dubii mari că voi mai scrie altceva.

— Desigur că vei mai scrie, mă încurajă George. Pentru că după ce ne căsătorim, nu va mai trebui să-ți faci griji pentru chirie şi nici nu va mai trebui s-o suporți pe îngrozitoarea domnişoară Spenser de la *Saturday/ Sunday.* Te vei elibera de toate aceste neajunsuri şi te vei putea concentra în exclusivitate asupra creației.

— Sună excelent, zise Emily.

— Nu sunt deloc convinsă că voi pleca imediat de la *Saturday/ Sunday.*

— Ba bine că nu, rosti George dulce. Este momentul ideal pentru o schimbare.

— Dar este slujba mea…

— Scrisul este slujba ta reală… iar eu vreau să-ți ofer şansa de a te ocupa de el aşa cum se cuvine.

S-a aplecat şi m-a sărutat pe frunte. Apoi s-a ridicat în picioare şi s-a scuzat:

— Legile naturii, chicoti el. Ce-ar fi să mai cereți un rând de băut? Dragostea îți provoacă o sete cumplită.

Am zâmbit. În colțul gurii. Şi m-am trezit gândind: *„Ce replică tâmpită!”* Instantaneu, mintea a derulat o parte din gângurelile noastre de porumbei îndrăgostiți: *„Hei, eu sunt norocosul aici. Să ne înțelegem, urmează să mă căsătoresc cu cea mai promițătoare scriitoare din America.”* Nu-mi venea să cred că deja schimbam epitete specifice cuplurilor căsătorite de genul *„draga mea”* şi *„iubitule”*. Brusc, m-au trecut fiorii. O oarecare tensiune a umerilor. Nu cred că senzația a durat mai mult de o zecime de secundă. Dar imediat după acel tremur scurt m-am întrebat dacă nu cumva trăisem primul semn de îndoială.

N-am mai apucat să mă lămuresc cum stă treaba, pentru că vocea lui Emily m-a readus cu picioarele pe pământ:

— Doamne, cât eşti de norocoasă.

— Crezi?

— *Poftim?* Tipul e extraordinar.

— Da, presupun că e.

— Presupui? *Presupui?* Nu vezi ce noroc a picat pe capul tău?

— Un bărbat foarte drăguț.

— *Drăguț?* Ce se petrece cu tine în seara asta? Ai luat pastile de prosteală sau ce?

— Sunt doar… nu ştiu… doar puțin nervoasă, atâta tot. Şi mi-ar prinde bine un alt pahar de martini. Ospătar!

Am prins privirea unui bărbat care trecea cu o tavă şi i-am făcut semn că mai vreau un pahar.

— Normal că eşti nervoasă. O să te măriți. Dar cel puțin te măriți cu cineva care pur şi simplu te adoră.

— Tot ce se poate…

— *Tot ce se poate?* E în stare să sărute şi pământul pe care calci.

— Şi nu te-ar îngrijora puțin dacă ai afla că eşti obiectul unui asemenea sentiment?

Emily îşi dădu ochii peste cap şi îmi aruncă o căutătură încruntată.

— Tu te auzi ce spui? Eşti o scriitoare care a fost publicată, te-ai logodit cu un bărbat care crede în talentul tău, care are de gând să te elibereze de povara traiului zilnic, astfel încât tu să te poți dedica exclusiv „artei" tale şi care te mai şi consideră cea mai minunată persoană de pe pământ. Iar tu pui placa asta tâmpită că ți-e teamă să fii adorată. *Serios…*

— Oricine are dreptul să-şi exprime îndoielile, nu?

— Nu şi când ai pus mâna pe aşa o partidă.

— El nu este un trofeu, Emily.

— Iar începi?

— Bine, bine…

— Ascultă-mă cu atenție: dacă nu vrei să te căsătoreşti cu George, eu aş fi fericită să te înlocuiesc. Până una alta, încearcă şi tu să accepți că ai avut noroc în dragoste. Ştiu că e dificil pentru tine să recunoşti un lucru atât de *teribil…*

— Emily, *sunt* îndrăgostită. Doar că… sunt şi neliniştită.

— Mi-aş dori să am şi eu problemele tale.

— Bună, din nou!

Ne-am ridicat privirea amândouă. George se apropia de masă, afişând un zâmbet larg. Oamenii îl descriau întotdeauna ca pe un bărbat „copilăros" – şi pe bună dreptate. Cu părul blond pieptănat impecabil, cu ochelarii cu rame din baga groase, cu obrajii bucălați şi pistruiați şi tendința sa de a arăta puțin neîngrijit (chiar şi când purta costumele Brooks Brothers făcute la comandă şi pe care le adora), avea un aer de licean: cineva care şi la vârsta de douăzeci şi opt de ani se va simți acasă pe terenul de fotbal de la Exeter (şcoala unde învățase George).

Dar după ce s-a aşezat iarăşi la masă, m-am străduit să pătrund cu privirea dincolo de aspectul lui adolescentin şi am realizat în ce se va transforma peste douăzeci de ani: un bancher corpolent între două vârste, a cărui înfățişare tinerească va fi înlocuită de o robustețe cumpătată. Un bărbat rotofei şi posomorât, fără viață, fără spirit.

— S-a întâmplat ceva, iubito?

Din vocea lui răzbătea îngrijorarea. Am ieşit din transa mea anxioasă şi i-am dăruit un zâmbet cald şi generos.

— Eram pierdută în gânduri, dragule.

— Pun pariu că născoceşte următoarea ei poveste, i se adresă el lui Emily.

— Ori poate visează la nuntă, rosti Emily pe un ton ironic pe care logodnicul meu nu l-a sesizat.

— Aha! Deci despre asta discutau fetele mele!

Îhh!

Da, ştiam că George Grey era un bărbat supus convenţiilor. Şi da, mai ştiam şi că e un om care-şi va ţine întotdeauna picioarele bine înfipte în pământ. George nu avea nimic şic sau ieşit din comun. Când încerca să se comporte ca un romantic pasional, sfârşea prin a fi caraghios. În acelaşi timp însă, avea calitatea dezarmantă (şi mai degrabă atrăgătoare) de a recunoaşte că-i lipseşte imaginaţia şi că, pentru el, tărâmul fanteziei pare de neconceput. La a treia întâlnire mi s-a confesat:

— Dă-mi un set de conturi bancare şi pot sta cufundat în muncă ore întregi – exact ca şi cineva care citeşte pe nerăsuflate un roman excelent. Dar pune-mă să ascult o simfonie de Mozart şi m-ai pierdut. Nici nu ştiu ce ar trebui să ascult.

— Nu trebuie să asculţi ceva anume. Trebuie doar să-ţi atingă inima. Precum a spus Duke Ellington odată: „Dacă sună bine, atunci *e* bună."

S-a uitat la mine cu ochi mari şi plini de admiraţie.

— Eşti aşa de deşteaptă.

— Pe naiba.

— Eşti cultivată.

— Haide, George, că nici tu nu vii din Bronx. Doar ai făcut şcoala la Princeton.

— Asta nu-i o garanţie pentru un bagaj cultural bogat, a zis el şi amândoi am râs de ne-am prăpădit.

Îmi plăcea felul lui de a se lua peste picior. Aşa cum îmi plăcea când mă copleşea cu discuri, cărţi şi seri petrecute la teatru, ori duminici la concertele Filarmonicii din New York – chiar dacă ştiam că pentru George ascultarea lui Rodzinski, dirijând o integrală Prokofiev, constituia echivalentul muzical a două ore pe scaunul dentistului. Dar niciodată nu mă lăsa să văd că se plictiseşte. Era atât de preocupat să-mi intre în voie; să înveţe.

Pe de altă parte, nu cred că am cunoscut un cititor mai avid decât el – lectura tomuri groase despre viaţa reală. Cred că e singurul om care a citit vreodată cele patru

volume ale lui Churchill: *Criza mondială.* Însă ficțiunea nu se număra printre interesele lui majore.

— Dar tu mă poți învăța ce să citesc.

În consecință, i-am făcut cadou *Adio arme* a lui Hemingway. A doua zi de dimineață m-a sunat la redacție.

— Doamne, ce carte, a exclamat el.

— Deja ai terminat-o?

— Normal. Ce povestitor minunat, nu?

— Da, domnul Hemingway are acest har.

— Şi toate chestiile alea despre război… m-au întristat teribil.

— Te-a impresionat povestea de dragoste dintre Frederic şi Catherine?

— Mi-au dat lacrimile la scena finală din spital.

— Mă bucur să aud asta.

— Dar ştii la ce m-am gândit după ce am lăsat cartea din mâini?

— La ce, dragul meu?

— Dacă fata ar fi fost îngrijită de un medic american, probabil că ar fi supraviețuit.

— Ah… nu mi-a trecut prin cap chestia asta. Sunt sigură că aşa s-ar fi întâmplat.

— Adică, nu vreau să-i critic aspru pe doctorii elvețieni, dar…

— Probabil că nici Hemingway n-a intenționat aşa ceva.

— Ei bine, după ce i-am citit cartea, cu siguranță n-o să te las să naşti vreun copil în Elveția.

— Sunt mişcată, am încheiat eu.

Desigur, George interpreta totul *foarte literal.* Dar am tras concluzia că aş putea trăi cu o asemenea simplitate datorită decenței lui, a firii sale binevoitoare şi mai ales pentru că mă simțeam copleşită de atenția sa constantă. În săptămânile care s-au scurs până la nuntă, mi-am adormit toate îndoielile legate de viitorul meu alături de George, repetându-mi într-una în sinea mea: *e atât de*

cumsecade.

— Mda, bine, recunosc. Un tip extrem de cordial, mi-a mărturisit Eric după ce l-a văzut pe George. Prea cordial chiar, dacă vrei părerea mea sinceră.

— Cum poate fi cineva *prea cordial*? l-am întrebat.

— La naiba, e prea ahtiat să intre în grațiile celorlalți. Vrea să fie plăcut cu orice preț.

— Dar nu e lucrul cel mai rău din lume, nu? În plus, s-a simțit extrem de nervos din cauza întâlnirii cu tine.

— De ce-ar fi cineva nervos că mă întâlneşte? a zis Eric mieros.

— Pentru că, pentru George, tu eşti ca şi tatăl meu. Şi-a dat seama că dacă ție nu-ți convine persoana lui, căsătoria s-ar putea anula.

— Asta-i cea mai mare tâmpenie pe care am auzit-o vreodată.

— E mai de modă veche, ce vrei!

— De modă veche? Ia încearcă din paleozoic. Chiar nu contează ce cred eu, de vreme ce nu există nicio şansă ca tu să-mi asculți sfaturile.

— Nu-i adevărat.

— Atunci răspunde-mi: dacă ți-aş fi spus că tipul e un dezastru, o greşeală imensă, ai fi fost de acord cu mine?

— Desigur că nu.

— Întocmai ce spuneam.

— Doar nu *crezi* aşa ceva?

— Cu riscul de a mă repeta, tipul e în regulă.

— În regulă? Atât?

— Am avut o conversație plăcută, nu?

Eric chiar nu mințea. Ne întâlnisem cu toții să bem ceva după serviciu în barul de la hotelul Astor de pe Broadway – situat în apropierea studiourilor radio unde Eric încă mai scria gaguri pentru *The Quiz Bang Show.* George aproape că tremura din cauza agitației. Eric era de un calm imperturbabil. Îl avertizasem pe George că fratele meu putea fi hipersensibil uneori şi că avea viziuni politice de centru-stânga.

— Atunci n-ar trebui să-i povestesc că sunt în comitetul de campanie al guvernatorului Dewey, pentru candidatura sa la preşedinţie din partea republicanilor, nu?

— Trăim într-o ţară liberă – poţi să-i spui lui Eric ce vrei. Dar trebuie să ştii că el este un democrat de tip Henry Wallace foarte sincer şi urăşte partidul republican şi tot ceea ce reprezintă el. Dar niciodată, *niciodată* nu-ţi voi dicta ce să zici şi ce nu. Depinde numai de tine.

S-a gândit în tăcere câteva momente, după care mi-a declarat:

— Poate ar fi mai bine să sar peste subiectele politice.

Şi a reuşit să facă asta timp de o oră cât am stat cu Eric. Aşa cum a reuşit să discute într-o manieră surprinzătoare, din punctul de vedere al informaţiilor, despre starea curentă a Broadwayului, despre Proiectul Federal pentru Teatru (determinându-l pe Eric să-şi amintească de anii din perioada lui Orson Welles) şi să pună câteva întrebări inteligente despre ultramodernul mijloc de comunicare numit televiziune, care urma să submineze radioul (aici fratele meu a replicat caustic: „Nu numai că va distruge radioul aşa cum îl ştim… dar va reduce şi nivelul general de inteligenţă al publicului cu cel puţin douăzeci şi cinci de procente").

Am fost impresionată (şi chiar mişcată) cât de temeinic se documentase George cu privire la subiectele ce puteau stârni interesul lui Eric… mai ales că îi pomenisem doar în trecere despre anii petrecuţi de Eric alături de Proiectul Federal pentru Teatru. Dar George aşa era – întotdeauna meticulos, întotdeauna pregătit, întotdeauna dorind să se înţeleagă bine cu cineva. Ascultându-l cum vorbeşte cu inteligenţă despre viitorul sezon de pe Broadway – şi ştiind cât de tare îl plictisea teatrul pe George şi că probabil studiase cel puţin o săptămână *Variety* şi alte reviste din lumea divertismentului – am simţit o reală dragoste pentru el. Conştientizam perfect că a făcut toate astea numai de dragul meu.

După aproape o oră, logodnicul meu s-a scuzat şi s-a retras să dea un telefon la birou. Imediat ce s-a îndepărtat, Eric s-a repezit:

— Dar chiar că l-ai instruit de minune.

— De fapt, i-am povestit foarte puține lucruri despre tine.

— Atunci sunt impresionat.

— Serios?

— Pentru un republican, dă dovadă de o cultură rezonabilă.

— De unde ştii că e republican?

— Te rog! Arată ca un republican. Pun pariu pe ce vrei tu că îi sprijină şi candidatura lui Dewey.

— Habar n-am.

— Minți. Şi mai pun pariu că tăticul Grey e un nume cu greutate al Partidului Republican din comitatul Westchester.

Ce mă enerva fratele meu cu perspicacitatea asta bolnavă! Într-o singură privință s-a înşelat: Edwin Grey Senior era de fapt preşedintele Partidului Republican din Statul New York – un bărbat care-l considera pe guvernatorul Dewey cel mai bun prieten al său şi care servea drept consilier neoficial unui politician tânăr, de mare viitor, pe nume Nelson Rockefeller.

Da, viitorul meu socru era un tip puternic, cu relații, un avocat excepțional pe deasupra – senior partner la una dintre cele mai importante firme de pe Wall Street – şi un bărbat cu aceeaşi alură victoriană severă ca a tatălui meu. Soția sa, Julia, o femeie înaltă, rezervată, cu o ținută aristocratică, avea convingerea tainică (dar uşor de ghicit) că lumea se împarte în două grupuri: pleava îngrozitoare, pe-o parte, şi câțiva oameni interesanți, de cealaltă.

Familia Grey era presbiteriană – atât din punct de vedere al religiei, cât şi al temperamentului. Trăiau ca nişte moşieri cumpătați în îndepărtatul Greenwich, Connecticut, care la vremea respectivă trecea drept o

provincie învechită de la țară. Casa lor – un conac de paisprezece camere în stilul Tudor – se înălța pe un teren împădurit întins pe şapte acri şi străbătut de un râu. Peisajul era de-a dreptul bucolic. La scurt timp după cererea în căsătorie, George m-a invitat într-un weekend acasă la el ca să-i cunosc părinții.

— Ştiu sigur că or să te îndrăgească, mi-a destăinuit în Grand Central Station când ne pregăteam să urcăm în tren. Dar sper să nu-ți displacă felul lor de a face lucrurile. Sunt nişte oameni mai degrabă formali.

— Parcă ai vorbi despre părinții mei, l-am liniştit eu.

Mai târziu am realizat că, prin comparație cu soții Grey, părinții mei păreau nişte boemi zăpăciți. Deşi m-au tratat cu destulă curtoazie şi un oarecare interes, au rămas profund adânciți în propriul lor protocol domestic foarte rigid. La cină s-au îmbrăcat ca pentru o sindrofie. Băuturile au fost servite în salonul principal de un slujitor în livrea. Toate mesele au avut loc în sufragerie. Doamna Grey şi-a aprobat soțul în orice subiect discutat. El era cel care-şi exprima opinii, în vreme ce ea se mărginea la conversație lejeră sau îmi punea mie întrebări. A urmat un interogatoriu politicos, dar viclean, în timpul căruia m-a împins să vorbesc despre părinții mei, despre educație, despre experiența mea profesională, dar şi despre viziunea mea asupra lumii. Ştiam exact ce face: mă testa ca să vadă dacă mă potrivesc cu statutul fiului ei. I-am răspuns la întrebări într-o manieră plăcută, naturală. Am încercat să nu par prea nervoasă ori prea linguşitoare. Răspunsurile mele au fost primite întotdeauna cu un zâmbet forțat – fapt pentru care nu i-am ghicit cu adevărat părerea despre mine. George nu şi-a ridicat ochii din farfurie cât a durat sesiunea de întrebări şi răspunsuri. Nici tata Grey nu s-a băgat în dialogul nostru – cu toate că a ascultat atent tot ceea ce am spus… amănunt pe care l-am observat când, preț de o secundă, mi-am mutat privirea de pe chipul doamnei Grey şi l-am văzut cercetându-mă cu atenție, ținându-şi

degetele împletite sub bărbie ca un judecător la prezidiu. O singură dată şi-a întrerupt soția – ca să mă întrebe dacă tatăl meu a fost membru al clubului Hartford: locul de întâlnire foarte scrobit, foarte WASP, al căpitanilor comerțului din Hartford.

— A fost preşedintele clubului timp de doi ani, am rostit eu încet.

M-am uitat repede peste masă la George, care încerca să-şi înăbuşe un rânjet. Când mi-am întors din nou privirea spre tata Grey, a clătinat uşor din cap de parcă ar fi vrut să spună: *„dacă tatăl tău a fost preşedintele Clubului Hartford, probabil că nu eşti aşa de rea."* Preluând sugestia subtilă oferită de soțul ei, doamna Grey m-a cadorisit cu încă un zâmbet forțat – poate puțin mai larg decât restul, dar oricum forțat. I-am zâmbit şi eu, gândindu-mă în sinea mea: formalitatea e întotdeauna o cale de apărare a unei viziuni înguste asupra lumii; credința că poți clasifica oamenii în funcție de şcolile şi colegiile pe care le-au absolvit, ori de aliațele politice sau cluburile în care părinții au fost membri. Şi mama şi tata s-au ghidat după acest principiu rigid – şi brusc am simțit un val de simpatie pentru George, când am realizat în ce familie aridă din punct de vedere emoțional crescuse.

Spre deosebire de mine însă, el nu beneficiase de un Eric care să echilibreze situația. Desigur că ştiam totul despre fratele lui mai mare, Edwin. Vedeta familiei. Şef de promoție la Exeter. Căpitanul echipei de *lacrosse* a liceului. Un student strălucit la Harvard, de unde absolvise cu *summa cum laude* în 1940. Şi cu toate că fusese acceptat în continuare la Şcoala de Drept de la Harvard, hotărâse să se alăture armatei ca sublocotenent. Respinsese Dreptul şi plecase la război – unde murise la datorie în timpul invaziei din Normandia.

— Nu cred că părinții mei şi-au revenit vreodată după moartea lui, mi-a mărturisit George la a doua noastră întâlnire. El sintetiza toate speranțele şi ambițiile lor. L-

au adorat.

— Sunt sigură că şi pe tine te adoră.

A ridicat trist din umeri, după care a adăugat:

— N-am fost niciodată vreun sportiv de excepție şi nici vreun geniu academic.

— Dar ai intrat la Princeton.

— Da, dar numai pentru că tata a învățat acolo… aşa cum îmi aminteşte şi astăzi. Nu prea mă pot lăuda cu notele mele de la Exeter. Iar la facultate, n-am reuşit să fiu admis în niciuna dintre echipele sportive şi nici n-am absolvit cu onoruri. Am fost un student de nota şapte. M-am descurcat binişor, însă „binişor" pentru părinții mei este sinonim cu „eşecul". Ei se aşteptau la excelență, iar eu i-am dezamăgit.

— Există lucruri mai importante în viață decât notele bune sau echipa de *lacrosse.* Şi părinții mei au fost la fel. Standardele lor se reduceau la o formă extremă de onestitate. Integritate cu orice preț.

George mi-a povestit mai târziu că în clipele acelea s-a îndrăgostit de mine – pentru că, datorită mediului în care crescusem, înțelegeam împrejurările în care el îşi dezvoltase caracterul… şi pentru că foloseam cuvinte precum *onestitate* şi *integritate.*

— Nu numai că eşti frumoasă, mi-a declarat el. Dar ai şi un vocabular pe cinste!

Acum, aşezată în fața părinților săi profund „constipați", am trăit un sentiment uriaş de solidaritate cu George. Amândoi eram croiți din acelaşi material auster, incomod. Amândoi încercam – în felul nostru paşnic – să depăşim limitele filosofiei WASP. Ne înțelegeam unul pe celălalt. Ca şi mine, George suferise din dragoste. Cu toate că nu mi-a povestit prea multe, a pomenit la un moment dat de idila lui care ținuse doi ani cu o tânără pe nume Virginia: fiica unui avocat celebru de pe Wall Street, prin urmare extrem de potrivită cu „rangul social înalt" preferat de părinții viitorului meu soț. Când fata a rupt logodna (pentru că se îndrăgostise de fiul unui

senator de Pennsylvania), domnul şi doamna Grey au primit vestea destul de prost – considerând aceasta doar un alt eşec al fiului lor, pe care nu-l vedeau în stare să termine ceva cu bine. George mă întrebase despre Jack, dar eu nu-i oferisem prea multe detalii. Mărturisisem doar că mă trezisem implicată într-o „prostie romanțioasă" care nu s-a concretizat în niciun fel, mai ales pentru că tipul dispăruse în Europa înainte ca relația noastră să devină mai substanțială.

— A fost un nebun să te piardă, mi-a zis George.

— E valabil şi pentru Victoria, am replicat imediat.

— Mă îndoiesc că ea gândeşte astfel.

— Ei bine, *eu* aşa cred. Şi asta contează.

S-a înroşit până în vârful urechilor şi, aplecându-se peste masă, m-a luat de mână.

— Măcar acum am avut şi eu noroc.

— A fost nevoie să vină clipa potrivită.

Fără îndoială, timpul era de partea noastră. Proveneam cam din acelaşi gen de familie, primisem o educație asemănătoare şi împărtăşeam perspective sociale comune. Dar cel mai important, amândoi ne simțeam pregătiți să ne căsătorim (în ciuda protestelor mele interioare, ştiam că ăsta e adevărul). George era un bărbat de nădejde. Echilibrat, responsabil. Mă iubea fără rezerve. Deşi nu simțeam o pasiune nebună pentru el, reuşisem să mă conving că lipsa unei înflăcărări nemăsurate nu atârna prea greu. La urma urmei, îi dăruisem inima lui Jack, iar el îşi bătuse joc de ea. Uite-aşa am tras concluzia că patima e pentru proşti. Îți înceţoşează mintea. Anihilează gândirea rațională. Te duce pe căi greşite. Nu intenționam să mai repet o asemenea greşeală.

De aceea, când i-am surprins privirea peste masa impunătoare din sufrageria părinților săi – şi l-am văzut uitându-se la mine cu o dragoste necondiționată – am luat o decizie. Dacă mi-ar fi propus să mă mărit cu el, aş fi acceptat.

Restul cinei a înregistrat un succes rezonabil. Am discutat politicos. Am glumit sec despre munca mea la *Saturday/Sunday*. N-am intervenit atunci când tata Grey s-a lansat într-o tiradă împotriva lui Harry S. Truman, pe care-l considera un negustor socialist (dacă tatăl meu ar fi trăit şi l-ar fi cunoscut pe domnul Grey, s-ar fi îndrăgostit unul de altul la prima vedere). Am mimat un oarecare interes atunci când capul familiei l-a inclus şi pe George într-o discuție despre un subiect fierbinte al zilei: un nou set de reguli pentru cluburile de la Princeton prin care se obligau să accepte membri de toate credințele religioase („Numai lobby-ul evreiesc e de vină", a tunat tata Grey; un comentariu pe care George l-a întâmpinat clătinând aprobator din cap). Am zâmbit mult şi n-am vorbit neîntrebată.

După cină, ne-am retras în bibliotecă. Cu toate că-mi doream la nebunie să beau un brandy, m-am abținut să cer. Şi nici nu mi s-a oferit, pentru că tata Grey a turnat doar în două pahare, pentru el şi pentru George. În şemineu ardea focul. Am sorbit din ceşcuța mea de cafea. Un întreg perete al încăperii alcătuia un soi de altar închinat lui Edwin, fiind compus din fotografii înrămate ce-l înfățişau în momente diferite ale vieții lui scurte. Masa de lângă canapea era şi ea plină de portrete ale lui Edwin – toate în uniformă militară. Părea un bărbat absolut fermecător. Am cercetat apoi restul camerei pentru a descoperi şi poze cu George. N-am găsit niciuna.

Ca şi cum mi-ar fi citit gândurile, doamna Grey m-a lămurit:

— Avem o mulțime de fotografii de-ale lui George în altă parte a casei. Biblioteca îi aparține lui Edwin.

— Desigur, am rostit eu calm, după care am adăugat: Nu ştiu cum poate cineva să facă față unei asemenea pierderi.

— Nu suntem singura familie care a pierdut un fiu, s-a băgat în vorbă tatăl lui George, cu un uşor tremur în voce.

— N-am vrut să sugerez că…

— Suferința e o chestiune intimă, nu crezi? m-a întrebat el, întorcându-se cu spatele la mine ca să-şi mai toarne un pahar.

— Îmi cer scuze dacă am spus ceva deplasat.

S-a lăsat tăcerea. O tăcere care a durat un minut întreg. Cea care a spart gheața a fost doamna Grey.

— Ai dreptate. Sentimentul pierderii nu se va stinge niciodată. Pentru că Edwin a fost un copil excepțional. Un tânăr cu talente uluitoare.

L-a privit scurt pe George, apoi şi-a coborât ochii asupra mâinilor pe care le ținea cuminte în poală.

— E de neînlocuit.

O altă perioadă lungă de tăcere. George se uita spre flăcările ce se unduiau în şemineu. Ochii i s-au umplut de lacrimi, dar n-a scos un cuvânt.

La scurt timp, am cerut permisiunea să mă retrag şi m-am dus în camera de oaspeți unde fusesem găzduită. M-am dezbrăcat, mi-am pus cămaşa de noapte şi m-am băgat în pat, învelindu-mă cu păturile până peste cap. Somnul m-a ocolit – deloc surprinzător, având în vedere că încă mai analizam scena din bibliotecă şi felul subtil în care părinții lui George îl făceau să plătească pentru moartea lui Edwin.

„Sentimentul pierderii nu se va stinge niciodată. Pentru că Edwin a fost un copil excepțional. Un tânăr cu talente uluitoare…”

Dacă nu s-ar fi întors spre George în momentul acela, aş fi considerat că femeia încerca să exprime durerea de neconsolat a unei mame. Dar, ațintindu-şi privirea asupra lui George şi adăugând că fratele lui era de neînlocuit, îl informa efectiv că *„dacă ar fi avut de ales, atunci el ar fi trebuit să piară”.*

Nu-mi venea să cred că poate fi atât de crudă. Îmi trezea un sentiment de protecție incredibil față de George. Totodată, îmi oferise pe tavă şi un țel concret: să-l scap pe acest bărbat de familia lui, copleşindu-l cu dragostea

mea.

Puteam să jur că nu peste multă vreme îl voi iubi.

M-am holbat la tavanul dormitorului aproape o oră. Apoi am auzit nişte paşi pe scări şi uşa de la George deschizându-se şi închizându-se la loc (camera lui se situa în partea opusă a coridorului). Am aşteptat cinci minute. Apoi m-am dat jos din pat, am ieşit din cameră şi am traversat holul în vârful degetelor. Fără să ciocăn, am crăpat uşa încet. George se pregătise deja de culcare. Se băgase în aşternuturi şi citea. M-a privit speriat. Mi-am lipit degetul de buze, am închis uşa în urma mea, m-am apropiat de pat şi m-am aşezat lângă el. Am observat că poartă pijamale în dungi. L-am mângâiat pe păr. Ochii lui s-au lărgit uluiți. M-am aplecat şi l-am sărutat apăsat. Mi-a răspuns la sărut – agitat la început, apoi însă, cu o patimă intensă. După câteva secunde, m-am desprins de el. M-am ridicat în picioare şi mi-am scos cămaşa de noapte. Răcoarea din încăpere m-a făcut să tremur. M-am vârât sub pătură. I-am luat capul între palme şi am început să-i sărut chipul cu duioşie. S-a încordat.

— Asta-i o nebunie, a şoptit el. Părinții mei…

— Ş-ş-ş-ş, i-am acoperit eu buzele cu degetul.

M-am urcat deasupra lui.

Atunci am făcut dragoste pentru prima dată. Spre deosebire de Jack, George se ghida după regulile carnale ale zilei – când sexul înainte de căsătorie încă mai era considerat un teritoriu străin, periculos, ce trebuia străbătut abia după o anumită perioadă de timp petrecută alături de cel drag. Deşi ne-am sărutat înfocat, tendința firească a lui George către precauție încă îl împiedica să facă mişcarea decisivă. Din felul cum mă întrebase despre implicarea mea în relația cu Jack (şi dacă „Permisia” se baza pe fapte reale), am bănuit că el ştia că nu mai sunt virgină. Acum însă, împărțind acelaşi pat, mi-am dat seama că el nu mai cunoscuse contactul fizic cu o femeie.

A fost agitat. Stângaci. Rapid. Atât de rapid, că după ce

fapta s-a consumat, s-a sprijinit epuizat de mine şi mi-a şoptit:

— Îmi pare aşa de rău.

— N-ai de ce, l-am liniştit. O să mai avem şi alte ocazii.

— Sigur?

— Da. Dar numai dacă şi tu vrei.

— Vreau.

— Bun. Pentru că chiar începeam să mă întreb…

— Ce anume?

— Mă întrebam când naiba urma să se întâmple şi chestia asta.

— Seducția nu s-a numărat niciodată printre abilitățile mele.

— Niciodată?

Şi-a ferit privirea.

— Niciodată.

— Nici măcar cu Virginia?

— Nu s-a arătat interesată.

— Se mai întâmplă.

— Da, dar nu cu bărbatul cu care eşti logodită.

— Atunci ai avut noroc. Gândeşte-te ce căsnicie anostă ai fi putut avea.

— Cel mai mare noroc al meu a fost să te întâlnesc pe tine.

— Mă flatezi.

— În niciun caz. Eşti minunată. Şi părinții mei au aceeaşi părere.

— Sinceră să fiu, mi-a fost destul de greu să ghicesc ce cred ei despre mine.

— Ăsta e stilul lor. Au două religii: presbiterianismul şi rezerva.

— Posibil, dar asta nu le dă dreptul să fie rezervați cu tine.

— Totul are legătură cu moartea lui Edwin.

— Moartea lui ar trebui să-i determine să te aprecieze şi mai mult.

— Dar mă apreciază. Doar că au dificultăți mari de

exprimare a sentimentelor.

— Te subapreciază. Şi n-ar trebui.

M-a privit înmărmurit.

— Chiar crezi asta, Sara?

L-am mângâiat pe față cu degetul arătător.

— Da, chiar cred.

M-am strecurat afară din camera lui înaintea zorilor. Am mai stat în pat cam o oră, dar n-am reuşit să adorm. Aşa că am făcut o baie. Apoi m-am îmbrăcat, am coborât scările, hotărâtă să mă plimb puțin. Pe drumul spre ieşire, am trecut pe lângă sufragerie şi am auzit o voce:

— Probabil că ai dormit foarte prost, domnişoară Smythe.

M-am oprit şi am zărit-o pe doamna Grey aşezată în capul mesei. Era deja dichisită şi coafată, cu o ceaşcă de cafea în față.

— Nu chiar aşa de prost, am răspuns.

Mi-a aruncat o privire disprețuitoare şi ironică.

— Dacă zici tu. George încă mai doarme?

Am încercat să nu roşesc. Nu cred că am reuşit, pentru că sprâncenele i s-au arcuit întrebător.

— N-am de unde să ştiu.

— Desigur că n-ai de unde să ştii. Cafea?

— Nu vreau să vă deranjez…

— Dacă m-ai deranja, nu te-aş invita să mi te alături, nu?

— Mi-ar plăcea nespus o cafea, am rostit eu, aşezându-mă.

S-a ridicat în picioare şi s-a îndreptat către o măsuță elegantă, pe care stătea o cafetieră mare din argint, precum şi nelipsita veselă din porțelan. A umplut o ceaşcă, s-a întors la masă şi a aşezat-o în fața mea.

— Sunt convinsă că o ceaşcă de cafea te va revigora după o noapte aşa agitată.

Oh, Doamne… Am dus ceaşca la buze şi am sorbit iute, după care am pus-o la loc pe masă. În timpul acelei mişcări simple, am hotărât să-i ignor ultimul comentariu.

În schimb, am întrebat-o:

— Dar dumneavoastră ați dormit prost?

— Întotdeauna dorm prost. Iar tu eviți să-mi răspunzi.

M-am uitat direct în ochii ei.

— Dacă mi-ați fi adresat o întrebare, doamnă Grey, aş fi răspuns numaidecât. În caz contrar, aş fi dat dovadă de nepolitețe. Dar *nu* m-ați întrebat nimic. Ați făcut o simplă afirmație.

M-a cadorisit cu unul dintre zâmbetele ei false.

— Acum înțeleg de ce eşti scriitoare. Ai o formidabilă putere de observație.

— Nu sunt scriitoare.

— Nu? Şi-atunci care e treaba cu nuvela aceea din *Saturday Night/Sunday Morning*?

— O singură nuvelă publicată nu transformă pe nimeni în scriitor.

— Câtă modestie… în comparație cu lipsa totală de modestie a povestirii. Ai fost îndrăgostită de marinarul acela?

— E doar o poveste, doamnă Grey, nu o amintire personală.

— Ba bine că nu, draga mea. Scriitoarele de douăzeci şi patru de ani inventează întotdeauna poveşti despre dragostea vieții lor.

— Mai există ceva numit imaginație…

— Nu când vorbim de o poveste ca a ta. Un gen relativ banal: *confesiunea romantică*; lucrări pe care le găseşti de obicei în *Ladie's Home Companion…*

— Dacă încercați să mă jigniți, doamnă Grey…

— Nici pomeneală, draga mea. Dar răspunde-mi, te rog… şi bagă de seamă că am reformulat totul ca pe o întrebare: chiar ți-ai petrecut noaptea cu marinarul tău într-un hotel sordid?

Mi-am mijit privirea.

— Nu. În realitate, el şi-a petrecut noaptea în apartamentul meu. Şi nu era marinar, ci soldat.

A urmat o pauză, timp în care şi-a ridicat ceaşca de

cafea şi a sorbit din ea.

— Îți mulțumesc că ai clarificat lucrurile.

— Cu plăcere.

— Şi dacă-ți închipui că am să-i povestesc lui George conversația noastră, te înşeli.

— Bănuiesc că George ştie deja.

— Nu mai fi atât de sigură. Când vine vorba despre femei, bărbații aud numai ceea ce vor să audă. Unul dintre marile defecte ale sexului masculin.

— Dumneavoastră îl considerați pe George un ratat, nu-i aşa?

— George e un băiat bine intenționat. Nu are stofă de lider, dar e modest şi omenos. Eu una, chiar nu pricep ce vede la el o fată deşteaptă ca tine. Căsnicia voastră va eşua. Pentru că, într-un târziu, te va plictisi.

— Dar cine spune că ne vom căsători?

— Crede-mă: vă veți căsători. *C'est le moment juste.* Asta-i viața. Dar va fi o eroare imensă.

— Pot să *vă* pun o întrebare, doamnă Grey?

— Sigur că da, draga mea.

— Moartea fiului dumneavoastră v-a transformat într-o persoană morocănoasă sau dintotdeauna ați fost aşa caustică şi lipsită de veselie?

Şi-a țuguiat buzele şi şi-a studiat reflexia în suprafața neagră şi lucioasă a cafelei. După un moment, şi-a ridicat privirea spre mine.

— M-a încântat în mod deosebit conversația noastră, draga mea. Mi-am lămurit multe lucruri.

— Şi reciproca e valabilă.

— Mă bucur. Şi trebuie să recunosc că am tras din discuția noastră o concluzie splendidă… voi scriitorii îi spuneți probabil *epifanie.*

— Şi care ar fi aceasta, doamnă Grey?

— N-o să ne plăcem niciodată.

Mai târziu, m-am urcat în trenul spre Manhattan împreună cu George. Ne-am aşezat în vagonul de lux. A insistat să cumpere o sticlă de şampanie (care s-a dovedit

a fi un vin spumos făcut în statul New York). A vrut neapărat să mă țină de mână tot drumul până în Grand Central Station. Nu şi-a dezlipit ochii de mine, privindu-mă cu adorație. Părea îndrăgostit nebunește – aceeaşi lumină îi radia pe chip, cum probabil mi se întâmplase şi mie după noaptea cu Jack.

Undeva la sud de Port Chester, mi-a spus:

— Mărită-te cu mine.

— Sigur că da, am răspuns fără să clipesc.

S-a uitat uluit la mine.

— Poftim?

— Sigur că mă mărit cu tine.

— Serios?

— Da, serios.

Expresia lui de uluire s-a preschimbat rapid în exaltare.

— Nu te cred.

— Ba să mă crezi.

— Trebuie să-mi sun părinții imediat ce ajungem în Manhattan. Vor fi încântați. Mai ales mama.

— Negreşit că vor fi încântați, l-am aprobat eu.

Nu i-am mărturisit nimic lui George referitor la scurta mea discuție pe care am purtat-o cu mama lui la micul dejun. Şi nici lui Eric nu i-am relatat nimic din toate acestea. Ştiam că dacă i-aş fi descris conversația cu doamna Grey sau dacă i-aş fi istorisit despre rigiditatea familiei în rândul căreia urma să intru – ar fi încercat să mă determine să rup logodna.

Aşa că am tăcut mâlc în privința asta şi m-am mărginit să declar sus şi tare cât sunt de fericită şi că nu mă îndoiam câtuşi de puțin că am luat decizia corectă. Atunci l-a întâlnit Eric pe George la hotelul Astor. I s-a părut plăcut într-un mod benign. După aceea, când George m-a întrebat dacă îi lăsase o impresie favorabilă fratelui meu, i-am zis:

— Te consideră minunat.

Aşa cum şi mama ta crede că sunt minunată. Oh,

minciunile pe care ni le îndrugăm doar ca să ocolim lucrurile cu care nu dorim să ne confruntăm.

Imediat după ce i-am acceptat cererea în căsătorie, în mintea mea s-au strecurat şi primele semne de scepticism. Şi mai deranjant era faptul că pe măsură ce îmi petreceam mai mult timp alături de George, pe atât mai insistentă devenea vocea cicălitoare din capul meu. Atât de insistentă că, după câteva săptămâni, am ajuns să zic: trebuie să ies din chestia asta. Şi cât mai repede.

A doua zi însă, m-am trezit îngrozitor de bolnavă. Până la sfârşitul săptămânii, toate dimineţile le-am petrecut în baie. Convinsă că m-am molipsit cu cine ştie ce virus, mi-am programat o vizită la doctorul Ballensweig. Mi-a făcut nişte analize. Când mi-a citit rezultatele, m-am simţit de parcă mă lovise trăsnetul.

Imediat ce am ajuns acasă, i-am telefonat lui George la bancă.

— Bună, draga mea.

— Trebuie să stăm de vorbă.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat brusc îngrijorat.

Am inspirat adânc.

— E ceva rău? a stăruit el.

— Depinde din ce unghi priveşti situaţia.

— Spune-mi, draga mea. Spune-mi.

Am tras aer în piept din nou.

— Sunt gravidă.

Şapte

Câteva zile mai târziu, m-am dus la Eric acasă şi i-am dat vestea cea mare. A clipit scurt şi inițial a rămas fără cuvinte. Într-un târziu, m-a întrebat:

— Eşti fericită?

Atunci am izbucnit în lacrimi, îngropându-mi capul în umărul lui. M-a luat în brațe şi m-a legănat.

— Nu trebuie să treci prin asta dacă nu doreşti, mi-a şoptit el.

M-am smucit din îmbrățişarea lui.

— Ce sugerezi?

— Nu-ți spun decât că dacă vrei să scapi, aş putea să te ajut.

— Din punct de vedere medical?

A încuviințat din cap.

— O prietenă actriță cunoaşte un doctor…

Am ridicat mâna în semn de protest.

— N-aş putea face aşa ceva.

— În regulă. Eu m-am oferit doar…

— Ştiu, ştiu – şi apreciez…

Am izbucnit din nou în plâns şi m-am agățat de el, lamentându-mă:

— Nu ştiu ce naiba să fac.

— Chiar vrei să te măriți cu tipul ăsta?

— Nu. E o greşeală. Până şi mama lui susține acelaşi lucru.

— Când ți-a zis asta?

— După noaptea pe care am petrecut-o în casa lor de la Greenwich.

— Tot în noaptea aia, tu şi George…?

Am dat din cap că da şi m-am înroşit.

— Mama lui a ghicit cumva.

— Probabil că a stat cu urechea lipită de uşa camerei lui. Oricum, dacă ea spune că e o greşeală, n-o să fie prea şocată să audă că nu vrei să te măriți.

— Nu mai glumi. George ştie că sunt însărcinată. Şi părinții lui la fel. Nu-mi vor lăsa nicio cale de ieşire.

— Asta nu e un stat feudal – în ciuda eforturile susținute depuse de Partidul Republican. Nu eşti sclavă. Poți să faci ce naiba vrei tu.

— Adică să cresc un copil de una singură?

— Da. De fapt, am putea s-o facem amândoi.

Abia după câteva momente am priceput vorbele lui.

— Sunt mişcată. Serios. Dar e o idee nebunească. Şi ştii şi tu asta. Nu pot să cresc un copil de capul meu.

— Ți-aş sta alături.

— Dar nu despre asta vorbesc.

— Pe tine te îngrijorează ce vor crede ceilalți.

— Mă sperie ideea de a fi complet marginalizată. Doar şi tu ai spus-o: în fond, suntem o țară puritană. Ostracizăm pe oricine comite un păcat sexual. Şi să ai un copil din flori – iar apoi să-l creşti singură – e considerat un păcat capital.

— Şi-atunci o căsnicie îngrozitoare reprezintă o alternativă mai bună?

— Sunt sigură că mă voi descurca. George nu e un bărbat rău.

— *Nu e un bărbat rău.* Asta-i o prostie, S.

— Ştiu, ştiu. Dar… ce pot să fac?

— Ia decizia cea mai grea. Spune-i că o să păstrezi copilul, dar nu şi pe el.

— Nu sunt aşa de curajoasă, Eric. Îmi pasă prea mult de convenții.

— În cazul acesta, când George şi părinții lui vor termina cu tine, te vei simți ca o eroină din piesele lui Ibsen.

— Mersi.

— Cum au primit vestea?

M-am gândit o vreme înainte de a răspunde:

— Cu un aer meditativ.

— *Meditativ?* Cum adică?

— Au primit vestea cu o atitudine rezervată.

— Doar sunt WASP, pentru Dumnezeu, nu italieni. Normal că afişează rezervă. Pun pariu însă că au fost şi glaciali.

N-am comentat nimic. Pentru că *glacial* era cuvântul corect. Cu toate că George îşi informase părinții despre logodna noastră chiar în după-amiaza în care îi acceptasem propunerea, am hotărât să mai aşteptăm cel puțin o lună sau două înainte de a stabili data nunții.

Apoi a venit vestea cu pricina de la doctorul Ballensweig pe care a trebuit să i-o împărtăşesc lui George. A reacționat foarte bine, spunându-mi cât de mult îşi dorea copii cu mine. I-am subliniat faptul că un copil ar putea genera unele presiuni asupra unei proaspete căsnicii – mai ales una între două persoane ce de-abia se cunoscuseră cu o lună de zile înaintea logodnei. Dar George m-a asigurat că totul va fi foarte bine.

— O să fie straşnic, a zis el. Pentru că la cât suntem noi de îndrăgostiți, toate problemele vor fi uşor de rezolvat.

Straşnic. Minunat.

— Normal că mama şi tata îşi vor face ceva griji pentru că trebuie să devanseze nunta puțin, a adăugat el.

— O să le dai şi lor vestea, nu?

A urmat o pauză lungă. Când a vorbit din nou, vocea lui părea a unui bărbat care tocmai se oferise să conducă „voluntar” procesul de convertire a locuitorilor din Ținutul Pieilor Roşii.

— Sigur că da, rosti el, fără să-şi poată ascundă nervozitatea. Şi sunt convins că vor fi entuziasmați să audă că în curând vor deveni bunici.

A plecat în Connecticut chiar a doua seară. În dimineața următoare, a sunat telefonul din biroul meu. Era viitoarea mea soacră.

— Julia Grey la telefon, mă anunță ea rece.

— Oh, bună ziua, abia am îngăimat eu.

— Intenționez să vin mâine în oraş. Este important să

ne întâlnim. Să zicem, ora patru după-amiază, la Palm Court în Piaza. În regulă?

Înainte să apuc să răspund, femeia a închis – arătându-mi foarte clar că nu-i pasă dacă ora îmi convine sau nu. Mă chema la ordine. Iar eu trebuia să mă prezint.

Am ridicat receptorul imediat şi l-am sunat pe George la serviciu.

— Iubito, tocmai mă pregăteam să te sun.

— Ți-a luat-o mama ta înainte.

— Ah, pricep.

— Şi din tonul ei nesuferit, nu am nicio îndoială asupra felului în care a primit vestea.

George şi-a dres vocea. Tare. Apoi a spus:

— Dar e normal să fie surprinşi. Dar după… ăăă… reacția inițială…

— Adică după şocul inițial…

— Da, în fine, ca să fiu sincer, la început au rămas puțin şocați. Dar le-a trecut după un moment sau două. După aceea…

— S-au înfuriat?

— Au căzut pe gânduri.

— Acum probabil că mă urăsc de-a binelea.

— Iubito, părinții mei nu te urăsc deloc. Dimpotrivă, ei cred…

— Ce? Faptul că sunt o partidă socială de excepție? Nevasta perfectă de bancher?

Aproape că-l vedeam cum se agită la capătul celălalt al firului.

— Iubito, totul va fi bine. Ai încredere în mine.

— Parcă aş avea de ales!

— Să nu te neliniştească bruschețea mamei. E doar…

— Stilul ei, presupun, nu?

— Isuse, deja ne terminăm propozițiile unul altuia.

Am închis telefonul. Mi-am luat capul în mâini. Mă simțeam încolțită, prinsă în capcană. N-aveam cale de ieşire.

A doua zi după-amiază, am plecat de la serviciu pe la

trei şi jumătate şi am străbătut întregul Fifth Avenue, cu inima cât un purice. Am intrat în Plaza Hotel la ora stabilită. Doamna Grey se găsea în Palm Court la o masă. M-a văzut când m-am apropiat. N-a zâmbit. Nu mi-a întins mâna. Mi-a arătat cu o mişcare scurtă din cap scaunul din faţa ei:

— Ia loc, Sara.

M-am conformat. S-a holbat la mine mult timp, strângând din buze până când acestea au devenit o linie rigidă ce-i tăia faţa. Am încercat să-i susţin privirea disprețuitoare. Am început să-mi frâng mâinile şi ea a observat.

— Eşti agitată, Sara? m-a întrebat blând.

Am încremenit.

— Da, sunt agitată.

— Bănuiesc că dacă aş fi în locul tău, m-aş simți la fel de tulburată, cu toate că eu nu aş fi ajuns niciodată într-o asemenea situație. Oricine plăteşte un preț uriaş pentru impulsivitate.

— Ori dumneavoastră nu v-ați făcut vinovată niciodată de impulsivitate, corect?

Buzele i s-au lăbărțat într-un zâmbet îngrozitor de fals.

— Nu.

— Niciun gest nesăbuit toată viață?

— Mi-e teamă că nu.

— Ce control din partea dumneavoastră!

— O să consider exclamația ta drept un compliment, Sara. Dar să revenim la treburile noastre.

— Nu ştiam că noi două avem nişte treburi comune.

— Oh, ba da. Şi încă unele foarte importante. Deocamdată ne vom rezuma la aspectele practice ale organizării unei nunți rapide. Doar nu vrei să mergi spre altar vizibil *enceinte,* nu?

Un alt zâmbet de-al ei respingător. N-am zis nimic.

— Desigur că toți invitații îşi vor da seama de ce am programat ceremonia cu atâta grabă. În consecință, va fi un eveniment mic şi discret. Ştiu că fanteziile tale din

copilărie cu nunta mare şi rochia albă de mireasă n-au şanse să se împlinească, dar…

— Dar de unde ştiți dumneavoastră *ce* fantezii am avut eu în copilărie? am întrebat-o furioasă.

— Nu toate fetele visează la o nuntă mare?

— Nu.

— Mda, am uitat – tu şi fratele tău ați fost întotdeauna mai rebeli, spre necazul părinților voştri cumsecade.

I-am aruncat o privire mânioasă.

— Cum îndrăzniți să faceți asemenea supoziții?

— Nu fac nicio supoziție, draga mea. Pur şi simplu îți relatez nişte fapte adevărate. Avem nişte prieteni foarte vechi în Hartford – familia Montgomery. Erau vecinii părinților voştri, *n'est-ce pas?*

— Da. Locuiau la câteva case mai încolo.

— Ei bine, când domnul Grey şi cu mine am descoperit – oarecum abrupt, aş adăuga – că urmează să fii nora noastră, am hotărât să-ți verificăm mediul din care provii. A reieşit că domnul Grey se cunoştea cu domnul Montgomery de la Princeton. Promoția din 1908. Iar domnul Montgomery şi soția lui, Miriam, s-au arătat nemaipomenit de dornici să ne ofere informații despre voi. De exemplu, noi nu ştiam că fratele tău e comunist.

— *Nu* e comunist.

— Dar a fost membru al Partidului, nu?

— Da, dar asta se întâmpla prin anii '30, când era la modă…

— La modă? Din cunoştințele mele, Partidul Comunist doreşte să răstoarne guvernul țării. Asta este ideea ta de *şic,* Sara?

— S-a retras din Partid în '41. A făcut o singură greşeală. Şi el recunoaşte.

— Ce păcat că părinții voştri nu mai sunt în viață să afle o astfel de veste minunată.

Deveneam tot mai nervoasă.

— Poate că Eric nu se dă în vânt după convenții, dar a fost întotdeauna un fiu bun… şi este cel mai extraordinar

frate pe care şi-l poate imagina cineva.

— Admir loialitatea familială. Mai ales când te confrunți cu o asemenea *lipsă de convenienţe.*

— Nu înțeleg despre ce vorbiți.

— Oh, ba da. Şi bănuiesc că şi răposații tăi părinți ştiau. De fapt, se zvoneşte că *lipsa de convenienţe* a fratelui tău l-a supărat atât de tare pe tatăl vostru, încât i-a grăbit infarctul care l-a omorât.

— E strigător la cer să dați vina pe Eric…

— Nimeni nu dă vina pe nimeni, Sara. Eu doar îți relatez ce am auzit de la alții. Aşa cum am auzit şi că te-ai răzvrătit împotriva tatălui tău când te-ai mutat la New York, după ce ai absolvit Bryn Mawr. La scurtă vreme după aceea, s-a întâmplat şi nenorocirea cu infarctul…

Eram gata-gata să urlu la ea. Sau să o pălmuiesc zdravăn. Şi să o scuip direct între ochi. Inima îmi bătea violent din cauza furiei imense. A perceput starea mea şi mi-a răspuns cu un zâmbet forțat. Un zâmbet care mă invita să comit o faptă reprobabilă… şi să plătesc un preț şi mai mare decât cel pe care-l plăteam acum. Un zâmbet care m-a silit să mă stăpânesc.

După ce am inspirat adânc de mai multe ori, m-am ridicat în picioare şi am anunțat-o:

— Nu mai avem nimic să ne spunem una alteia, doamnă Grey.

Şi-a păstrat tonul calm, ponderat.

— Dacă pleci în clipa asta, draga mea, vei provoca şi mai multe probleme care te vor afecta direct.

— Nu-mi pasă.

— Ba bine că nu. La urma urmei, nu-mi imaginez că o revistă de familie atât de respectabilă precum *Saturday Night/Sunday Morning* va permite unei mame singure să se numere printre angajații ei. Şi după ce *Saturday/ Sunday* te va concedia pe motive de morală, cine Dumnezeu te va mai angaja? Apoi mai e şi chestiunea apartamentului tău. Nu există oare în contractul standard de închiriere folosit în New York o clauză…

domnul Grey mi-a menționat-o *en passant*... ce-i îndreptățește pe proprietari să-i expulzeze pe chiriașii care au atentat la *bunele moravuri?* E adevărat că un copil din flori nu se potrivește întocmai cu litera legii... dar îți dă mâna să umbli prin tribunale pentru a-ți recâștiga drepturile?

M-am prăbușit pe scaun și n-am rostit o vorbă. Doamna Grey și-a plecat fruntea pentru un moment. Când și-a ridicat privirea, pe chipul ei nu se citea decât buna-cuviință.

— Bănuiam că, în adâncul sufletului, ești o fată rațională, Sara. Și sunt sigură că de aici înainte ne vom împăca de minune. Puțin ceai?

N-am răspuns. Probabil pentru că mă simțeam ca un condamnat care primise sentința de închisoare pe viață. Căzusem într-o prăpastie fără fund.

— O să iau tăcerea ta drept un răspuns afirmativ, a continuat ea, făcându-i un semn ospătarului. Acum, înapoi la treburile noastre. Nunta...

Și-a expus planurile. Date fiind împrejurările presante, o nuntă la biserica parohială a familiei din Connecticut ieșea din discuție („nimeni nu organizează un asemenea eveniment cu un «preaviz» de numai două săptămâni"). În schimb, vor aranja o slujbă simplă la Biserica de Marmură din Manhattan – unde voi avea permisiunea să invit patru oaspeți, inclusiv pe fratele meu („Bănuiesc că el te va duce la altar, nu?", m-a întrebat soacra mea caustic). Apoi va urma o recepție la fel de simplă aici la Plaza. George se va ocupa de „detaliile lunii de miere", cu toate că doamna Grey deja îi sugerase „un hotel modest și drăguț" din Provincetown, unde ne rezervase locuri pentru o săptămână. După luna de miere, ne vom muta în noua noastră casă... din Old Greenwich, Connecticut.

Am avut nevoie de două, trei secunde ca să mă dumiresc.

— Unde ne mutăm, George și cu *mine?* am întrebat.

— În Old Greenwich, Connecticut. Adică nu ți-a spus

până acum?

— Având în vedere că şi lui i-ați dat toate informațiile astea azi-noapte…

— Da, da, aşa e. Bietul băiat are atâtea pe cap. În fine, după ce am primit ieri seară *minunata* veste, domnul Grey i-a făcut cea mai uimitoare surpriză. Drept cadou de nuntă pentru amândoi, vă dăruim o casă mică în Old Greenwich, pe care am cumpărat-o anul trecut ca pe o investiție. Te rog să înțelegi că nu e un conac. Dar reprezintă o locuință perfectă pentru o tânără familie. Şi se află la doar cinci minute distanță de gară, aşa că lui George îi va fi la îndemână să facă naveta până în Manhattan. Cunoşti Old Greenwich? Un orăşel simpatic… şi chiar lângă Long Island Sound, aşa că va fi o zonă extrem de potrivită ca să…

„Mă înec."

— …ieşi la plimbare împreună cu alte mămici. După ce bebeluşul vine pe lume. Sunt convinsă că vei găsi multe de făcut acolo. Întâlniri la micul dejun şi la o cafea. Întruniri la biserică. Vânzări de produse în scopuri caritabile. PTA{26}…

În timp ce o ascultam cum îmi schițează, cu deosebită plăcere, viitorul prozaic, nu mă puteam gândi decât la un singur lucru: primeam o lecție de maestru despre cum să învârți cuțitul în rană.

Într-un târziu am întrerupt-o.

— De ce nu putem locui în apartamentul lui George pentru o vreme?

— În locul acela îngrozitor? N-aş permite aşa ceva, Sara.

Nu era atât de îngrozitor; un apartament cu două camere într-un hotel rezidențial, Mayflower, între strada 61 şi Central Park West.

— În orice clipă vom putea găsi altceva mai mare în oraş, am spus.

— Orașul nu este un mediu potrivit pentru creşterea copiilor.

— Dar copilul o să vină pe lume abia peste şapte luni. Nu vreau să fac naveta de la Connecticut la serviciu şi înapoi…

— La serviciu? repetă ea, uluită. Ce serviciu?

— Serviciul meu de la *Saturday/Sunday,* desigur.

— Ah, serviciul *acela.* O să-ți dai demisia până la sfârşitul săptămânii.

— În niciun caz.

— Ba da. Pentru că o săptămână mai târziu te căsătoreşti. Şi femeile căsătorite nu lucrează.

— Eu plănuiam să fac excepție de la regulă.

— Îmi pare rău, draga mea. Nu se cuvine. Şi oricum, în starea ta, peste câteva luni tot ai fi renunțat. Asta înseamnă să fii mamă.

Am încercat să rămân rațională, chibzuită, calmă.

— Şi dacă refuz? Să presupunem că mă ridic chiar acum de la masă şi plec fără să fiu nevoită să mai suport toate astea…

— Ți-am subliniat deja consecințele. Dar cred totuşi în libertatea individului – aşa că, din punctul meu de vedere, poți să faci ce vrei. Din păcate, efectele unei asemenea decizii s-ar putea să nu fie pe placul tău – creşterea unui copil de una singură, fără un serviciu sau o locuință decentă nu sună deloc bine. Dar nici prin cap nu ne-ar trece să te oprim…

Mi s-au umezit ochii. Lacrimile au început să-mi curgă pe obraji.

— De ce faceți asta? am şoptit.

Doamna Grey m-a privit nedumerită.

— Ce anume, draga mea?

— De ce-mi distrugeți viața?

— *Îți distrug viața*? Sara dragă, te rog să mă scuteşti de melodrame ieftine. Doar nu te-am obligat eu să rămâi gravidă.

N-am spus nimic.

— Şi în locul tău aş fi mai mult decât încântată de felul în care s-au aranjat lucrurile. La urma urmei, puține fete

se pot lăuda că au primit cadou de nuntă o casă într-o suburbie onorabilă.

Încă un zâmbet fals. Mi-am ațintit privirea asupra mesei. S-a lăsat o tăcere prelungă.

— Ți-ai înghițit limba, draga mea? Ori poate ai priceput, în sfârşit, logica argumentației mele?

Nu m-am mişcat şi nici n-am clipit.

— Splendid, a zis ea într-un final. Planurile noastre se vor desfăşura după cum am stabilit. Oh… şi uite cine a venit să ne vadă. Ce potrivealã.

M-am uitat în sus. George stătea la intrarea în Palm Court, aşteptând semnul mamei lui că poate veni la masă. Fără îndoială că-i dăduse o oră anume când să ajungă la Plaza. Aşa cum îi spusese cu o seară în urmă în ce fel are de gând să ne conducă viața de aici înainte. Deoarece, potrivit doamnei Grey, acesta era prețul plătit de o persoană care încălcase ordinea, regulile şi statutul social.

Doamna Grey îşi folosi degetul arătător pentru a-l chema pe George. Viitorul meu soț se apropie de masă sfios, ca un şcolar în biroul directorului.

— Bună, spuse el pe un ton forțat vesel. E toată lumea fericită?

M-a privit şi a văzut că plânsesem. Imediat, s-a tensionat.

— Sara şi cu mine am discutat planurile de viitor şi am căzut de acord în toate. Nu-i aşa, draga mea?

N-am ridicat privirea din pământ şi m-am mărginit să răspund sec:

— Da. Totul e în regulă.

— Iar acum ne înțelegem de minune, nu?

Am dat din cap că da.

— Vezi, George… totul s-a rezolvat splendid… după cum ți-am promis. Aşa cum probabil ştii şi tu Sara, bietul băiat îşi face mereu griji. Nu am dreptate, George?

— Tot ce se poate, a răspuns el nervos.

Când s-a aşezat lângă mine, a încercat să mă ia de

mână. Dar m-am smucit într-o parte. Doamna Grey a surprins mica noastră dramă şi a zâmbit.

— Cred că o să mă duc să-mi pudrez puțin nasul şi o să vă las şi pe voi, porumbeilor, un moment sau două singuri.

Imediat ce nu ne-a mai putut auzi, George m-a încurajat:

— Iubito, nu fi supărată…

— Nu mi-am închipuit că o să mă mărit cu mama ta.

— Dar nici pomeneală.

— Oh, ba da… se pare că numai ea are un cuvânt de spus în toată treaba asta.

— După nuntă, n-o să-i mai dăm voie să se amestece în viața noastră…

— După nuntă, vom locui în Old Greenwich, Connecticut. Ce drăguț din partea ta că ai discutat cu mine despre această mică schimbare de domiciliu…

— Propunerea cu casa a venit abia azi-noapte.

— Aşa că te-ai hotărât s-o accepți fără să mă consulți.

— Voiam să te sun de la muncă azi-dimineață.

— Dar n-ai făcut-o.

— Am fost prins cu nişte întâlniri.

— Mincinosule. Ți-a fost frică de reacția mea.

Şi-a plecat fruntea.

— Da, m-am temut de reacția ta. Ascultă-mă însă, casa din Old Greenwich reprezintă doar o ofertă generoasă din partea părinților mei. Nu trebuie s-o şi primim.

L-am privit cu uluire şi cu dispreț.

— Ba trebuie şi tu ştii asta foarte bine.

A urmat o pauză. S-a foit pe scaun. Apoi a zis:

— O să-ți placă Old Greenwich.

— Mă bucur nespus de tare că gândeşti astfel.

— Iar dacă nu-ți place…

— Atunci *ce?*

— Atunci…

Se foi din nou.

— Îți promit că totul o să fie bine. Haide mai întâi să

facem nunta…

— Şi după aia – dă-mi voie să ghicesc – îi vei spune să nu se mai bage în viaţa noastră niciodată?

O altă pauză deloc confortabilă.

— O să încerc, a şoptit el cu voce răguşită.

Apoi a tuşit ca să-mi indice că mama sa se întorcea. Când s-a apropiat de masă, George a sărit în picioare şi i-a ţinut scaunul. După ce s-a aşezat, doamna Grey i-a permis, printr-o înclinare scurtă din cap, să ia şi el loc. În clipa următoare s-a uitat la mine.

— Aşadar, aţi discutat cum se cuvine?

Dacă aş fi aparţinut categoriei celor fără teamă, m-aş fi ridicat şi aş fi ieşit din Plaza, acceptându-mi soarta. Dar să procedezi astfel în 1947, ar fi însemnat să-ţi asumi un risc uriaş. Şi oricât de tare o detestam, doamna Grey avea dreptate: hotărârea de avea un copil în afara căsătoriei implica şomaj instantaneu, ostracizare socială automată. Pe vremea aceea, numai văduvele şi femeile abandonate aveau dreptul de a fi mame necăsătorite. Să aduci pe lume un copil din flori – ba şi mai rău, să refuzi cererea în căsătorie a tatălui copilului – ar fi fost considerat un act condamnabil în cel mai bun caz şi unul de ţăcăneală, în cel mai rău caz. Eu nu mă puteam lăuda cu mentalitatea de tipul *„nu dau doi bani pe voi”* necesară pentru a înfrânge convenţiile. Tânjeam să am şi eu doza de ironie şi răzvrătire a lui Eric, dar ştiam că n-am tăria să mă smulg din acea situaţie îngrozitoare. Îmi plăcea sau nu, eram doar o conservatoare cu *c* mic. Părinţii mei or fi fost ei mâhniţi de micile mele acte de rebeliune – precum mutarea în Manhattan după colegiu, dar îmi insuflaseră o asemenea teamă de autoritate şi îmi sădiseră atât de adânc noţiunea de responsabilitate, încât nu mă simţeam capabilă să fac imposibilul şi anume să-i spun lui George Grey şi mamei sale oribile să se ducă la dracu’.

Evident că n-aveam de gând să-i mărturisesc lui Eric nimic din conversaţia mea cu doamna Grey (sau despre felul în care mi se impusese să duc o viaţă în Old

Greenwich, Connecticut), pentru că ştiam că va înnebuni de furie. În cel mai fericit caz, aş fi fost nevoită să-i ascult argumentele raționale şi foarte convingătoare şi să rezist rugăminților lui de a fugi cât încă mai exista o şansă de a evita un viitor domestic de coşmar. În cel mai rău caz, ar fi făcut ceva melodramatic… de genul o călătorie prelungită la Paris sau în Mexic până se năştea copilul.

Eu însă luasem deja o hotărâre. Am să mă căsătoresc cu George. După aceea mă voi muta în suburbiile din Connecticut. Voi naşte copilul. Eu singură intrasem în această mocirlă. Trebuia să-mi accept destinul. Pentru că îl meritam cu vârf şi îndesat.

Totodată, am început să analizez rațional lucrurile. În regulă, George era sufocat de mama lui – dar odată căsătoriți, aş încerca treptat, treptat să o exclud din viețile noastre. Nu mă încânta deloc ideea să părăsesc New Yorkul – dar poate că Old Greenwich îmi va oferi pacea şi liniştea de care aveam nevoie ca să scriu din nou. Viitorul meu soț era echivalentul emoțional al unei înghețate de vanilie insipide – dar nu-mi jurasem eu să nu mai cad niciodată pradă unei pasiuni înflăcărate? Nu-mi jurasem eu că voi ocoli un alt…

Jack?

Jack. Jack. Să te ia naiba, Jack. Noaptea aceea absurdă mă împinsese practic în brațele plicticoase şi destoinice ale lui George Grey.

În cele două săptămâni rămase până la nuntă, n-am crâcnit. Am lăsat-o pe doamna Grey să facă toate aranjamentele pentru ceremonie şi petrecere. Am lăsat-o să-mi facă o programare la un croitor, care mi-a însăilat iute o rochie standard de mireasă de 85 de dolari („Desigur că nici nu ne trece prin cap, draga mea, să plăteşti tu”, mi-a spus doamna Grey la una din probe.) Am lăsat-o să aleagă slujba religioasă, meniul de la recepție, figurina de pe tort. L-am însoțit pe George în Old Greenwich să vizităm noua noastră casă. Era o vilă micuță cu două etaje pe o stradă numită Park Avenue, la

cinci minute distanță de mers pe jos de gară. Park Avenue era o zonă rezidențială cu multă verdeață. Fiecare casă avea în față o curte destul de mare cu o peluză verde intens. Aspectul lor perfect îngrijit aproape că te enerva. Niciuna dintre case nu arăta semne de deteriorare: nu existau zugrăveli scorojite, acoperişuri ponosite ori ferestre murdare. Din prima clipă în care am păşit pe Park Avenue, am priceput că aceasta nu era o comunitate care să tolereze păcate capitale de genul peluzei netunse sau a aleilor prost pietruite.

Casele ce se înşiruiau de-o parte şi de alta a drumului vădeau un caracter de New England – un soi de testamente vii ale stilului gotic agreat de Poe, cu şindrilă albă şi cărămidă roşie federalistă. A noastră se număra printre cele mai modeste proprietăți, cu tavane joase şi camere mici, înghesuite. Tapetul de pe pereți avea motive florale discrete sau modele geometrice mărunte roşii-albaştre – genul acela de modele Americana vechi, care te duce cu gândul la cutiile de ciocolată Whitman's. Mobila era spartană atât în aspect, cât şi în dimensiuni: canapele înguste, fotolii din lemn tare, două paturi de o persoană în dormitorul principal. În celălalt dormitor se găsea o masă de lemn simplă şi un scaun obişnuit, netapițat.

— Acesta va fi locul perfect ca să-ți scrii romanul, mi-a spus George, încercând să pară vesel.

— Şi copilul unde va dormi? am întrebat.

— În primele luni de viață în camera noastră. Oricum, n-ar trebui să considerăm casa asta decât un punct de pornire. Imediat ce vom avea doi copii, e clar că va fi nevoie să…

L-am întrerupt.

— Deocamdată ne ocupăm de copilul numărul unu, da?

— Bine, bine, se repezi el, oarecum agitat din cauza tonului meu țâfnos. Nu vreau să forțez lucrurile…

— Ştiu.

Am ieşit din nou pe hol şi am intrat în dormitorul

principal unde m-am aşezat pe unul dintre paturi. Salteaua parcă era o placă de beton. George s-a aşezat lângă mine. M-a luat de mână.

— O să cumpărăm un pat mare, dacă vrei.

Am ridicat din umeri.

— Şi orice vrei să faci cu locul ăsta, n-am să mă împotrivesc.

„Ce-ar fi să-i dăm foc, iubitule?"

— O să ne descurcăm, am rostit eu neutru.

— Sigur că da. Şi o să fim fericiți aici, nu?

Am încuviințat din cap.

— Şi ştiu că o să te îndrăgosteşti de locul ăsta. La naiba. Old Greenwich este un loc perfect pentru familişti.

Să ne ascundem după degete. Mă măritam cu un bărbat care folosea expresia *să ne ascundem după degete.*

Dar tot n-am încercat să mă eliberez din lanțuri. Ba, dimpotrivă, mi-am distrus viața cu mult calm. Mi-am depus demisia la *Saturday/Sunday.* Mi-am informat proprietarul că voi pleca din apartament. Pentru că-l închiriasem gata mobilat, am avut puține de împachetat. Doar câteva cărți, patefonul meu Victrola şi colecția de discuri, fotografiile de familie, trei valize cu haine, maşina de scris. Privind grămada meschină de lucruri, m-am gândit că pot călători lejer.

În final, cu trei zile înainte de ceremonie, mi-am luat inima în dinți şi i-am mărturisit lui Eric despre mutarea mea iminentă în Old Greenwich. Am amânat în mod strategic să-i dau vestea – pentru că ştiam cât de vehement va reacționa când va auzi o asemenea trăsnaie.

Cum s-a şi întâmplat, de altfel.

— Ei ți-au impus să te muți? m-a întrebat furios, străbătând apartamentul dintr-o parte în alta.

— Părinții lui George ne-au oferit o casă micuță şi încântătoare drept cadou de nuntă şi atunci mi-am zis că de ce nu, la urma urmei?

— Asta a fost tot?

— Da.

M-a privit plin de scepticism.

— Tu – cea mai mare admiratoare a New Yorkului – ai decis pur şi simplu să pui punct existenței tale din Manhattan şi să te muți în nenorocitul ăla de Old Greenwich doar pentru că părinții lui papă-lapte de George ți-au dăruit o casă? Nu cred o iotă.

— Am considerat că a venit vremea pentru o schimbare, am spus, încercând să par stăpână pe mine. Aştept cu nerăbdare o perioadă de tihnă şi linişte.

— Oh, S, te rog… termină cu prostiile astea idilice. Nu vrei să pleci la Connecticut. Ştiu asta. Şi tu ştii.

— E doar un joc, pe care s-ar putea să-l câştig.

— Ți-am mai zis o dată şi îmi mențin propunerea. Retrage-te cât mai e vreme, iar eu am să te sprijin cât pot de mult.

Mi-am mângâiat pântecul.

— N-am de ales în această privință.

— Ba da. Numai că nu vrei să pricepi.

— Crede-mă că nu aşa stau lucrurile. Nu am atâta imaginație şi curaj. Trebuie să fac ce se cuvine.

— Chiar dacă o să-ți distrugi viața?

Mi-am muşcat buza şi m-am întors ca să-mi ascund lacrimile amare ce-mi umeziseră ochii.

— Te rog, opreşte-te.

Eric s-a apropiat de mine şi mi-a pus mâna pe umăr. Pentru prima dată în viața mea, m-am ferit de atingerea lui.

— Îmi pare rău, S.

— Nu pe cât îmi pare mie.

— Cu toții ne distrugem viața într-un fel sau altul…

— Asta ar trebui să mă facă să mă simt mai bine?

— Nu. Pe *mine* ar trebui să mă facă să mă simt mai bine.

Am reuşit să zâmbesc.

— Ai dreptate, am spus eu într-un târziu. Într-un fel sau altul, cu toții o dăm în bară. Dar numai unii dintre noi o fac şi cu inteligență.

Spre lauda lui, Eric nu mi-a mai reproşat niciodată că m-am căsătorit cu George şi că m-am mutat în Connecticut. La trei zile după discuția noastră încordată, şi-a îmbrăcat unicul costum, şi-a pus o cămaşă albă, curată şi o cravată deschisă la culoare şi m-a condus la altar, în Biserica de Marmură. George purta un costum prost croit (şi o cămaşă cu guler înalt) care-i accentua obrajii bucălați. Preotul era un bărbat plictisit, cu păr rar şi plin de mătreață. A citit slujba cu o voce stridentă şi monotonă, dar cât se poate de iute. De la început şi până la sfârşit, întreaga ceremonie a durat cincisprezece minute. Pentru că nu aveam decât doisprezece invitați, biserica părea pustie – jurămintele noastre răsunând grav printre stranele goale. Te dobora senzația de singurătate.

Recepția care a urmat s-a desfăşurat în acelaşi ritm rapid, într-un salon privat de la Plaza. Domnul şi doamna Grey nu au fost tocmai cele mai ospitaliere gazde. N-au încercat nici măcar o clipă să închege o conversație cu Eric sau cu prietenii mei de la *Saturday / Sunday.* Amicii lui George de la bancă s-au comportat şi ei ca nişte încuiați. Înainte de cină, s-au adunat într-un colț, discutând în şoaptă între ei şi, la răstimpuri, hohotind de comun acord. Puteam să jur că se amuză pe seama acestui eveniment trist, gândind la fel ca şi ceilalți: *asta da căsătorie pe nepusă masă.*

Dar pentru că aveau de-a face cu o căsătorie WASP pe nepusă masă, toată lumea se purta de parcă ar fi venit la un eveniment mult aşteptat.

Ne-am aşezat cu toții să mâncăm, iar domnul Grey a ținut un toast. În acord cu tot ce se întâmplase în restul zilei, cuvintele lui au fost reci şi lipsite de emoție:

— Vă rog să vă ridicați paharele pentru a-i ura bun venit lui Sara în familia noastră. Sper ca ea şi cu George să fie fericiți.

Atâta tot. Toastul lui George a sunat la fel de flegmatic:

— Vreau doar să spun că sunt cel mai norocos bărbat din lume şi ştiu că eu şi cu Sara vom alcătui o echipă

extraordinară. Şi vreau să vă anunț că în casa noastră din Old Greenwich vom aplica politica uşilor deschise, aşa că aşteptăm cât de curând o mulțime de vizitatori.

Am privit pe deasupra mesei şi l-am văzut pe Eric dându-şi ochii peste cap. A observat că-i surprinsesem strâmbătura caustică şi a zâmbit vinovat. Cu excepția acelei scăpări, Eric se dovedise un model de tact şi diplomație toată după-amiaza. Deşi arăta foarte respectabil în costumul lui negru, domnul şi doamna Grey îl priveau cu dezgust şi nelinişte – de parcă ar fi fost un soi de fanatic de aripă stânga, pregătit să sară pe masă şi să ne recite pasaje din *Das Kapital*. Totuşi, în timpul recepției, Eric s-a străduit să converseze cu socrii mei şi chiar a reuşit să le smulgă câteva hohote de râs. Acesta era un fenomen uluitor – să descopăr că familia Grey poseda simțul umorului – aşa că l-am abordat pe Eric pe când traversa încăperea în direcția barului să-şi mai ia un pahar de tărie.

— Ce naiba le-ai pus în vin?

— Nu le-am zis decât că ei doi îmi amintesc teribil de mult de *Magnifica familie Amberson*[27].

Mi-am înăbuşit un chicotit.

— Mă bucur că încă mai apreciezi scenele comice, mi-a spus el. O să ai nevoie de simțul umorului.

— O să mă descurc, am rostit pe un ton deloc convingător.

— Iar dacă nu te descurci, întotdeauna te poți întoarce la mine.

I-am strâns mâinile.

— Eşti cel mai bun frate din lume.

Şi-a arcuit sprâncenele.

— Sunt încântat că ai realizat şi tu asta până la urmă.

Eric a avut şi el clipa lui de nebunie, când George l-a rugat „să vorbească în numele familiei miresei". S-a ridicat în picioare, a săltat paharul şi a declamat:

— Cel mai bun citat despre *domicile conjugale* vine de la un francez pitic, pe nume Toulouse Lautrec, care a zis

că „mariajul este o masă nesărată, premergătoare a unui pustiu”. Sunt sigur că *nu* va fi cazul lui George şi al Sarei.

Mie mi s-a părut o remarcă isteaţă – dar ceilalţi oaspeţi au tuşit nervos după ce Eric s-a aşezat din nou. Apoi eu şi cu George am tăiat tortul. Am făcut câteva fotografii. S-au servit tortul şi cafeaua împreună. Zece minute mai târziu, socrii mei s-au ridicat în picioare, arătându-le tuturor că a venit vremea să ne retragem. Aşa că ne-am luat la revedere. Tata Grey m-a sărutat iute pe frunte, dar nu mi-a urat noroc şi nici nu şi-a luat rămas-bun. Doamna Grey a sărutat aerul din dreptul obrajilor mei şi mi-a spus:

— Te-ai descurcat minunat, draga mea. Procedează la fel în continuare şi ne vom împăca foarte bine.

Apoi Eric s-a apropiat de mine, m-a îmbrăţişat şi mi-a şoptit:

— Nu-i lăsa pe nenorociţii ăştia să te doboare.

A plecat şi el şi încăperea s-a golit. Recepţia începuse la cinci şi jumătate după-amiază, iar acum era abia ora opt. Nu ne mai rămânea nimic altceva de făcut decât să ne retragem sus în „apartamentul nostru de proaspăt căsătoriţi”, pe care George îl rezervase pentru noi o noapte.

George a dispărut la baie şi s-a întors îmbrăcat în pijamale. Am intrat şi eu în baie unde m-am schimbat într-un halat. Când am revenit în cameră, George se băgase deja în pat. Mi-am desfăcut halatul şi m-am strecurat lângă el, goală. M-a tras aproape de el. A început să mă sărute pe faţă, pe gât şi pe sâni. Şi-a desfăcut şliţul. Mi-a depărtat picioarele şi s-a urcat peste mine. Un minut mai târziu, a gemut şi s-a rostogolit într-o parte. Apoi şi-a aranjat pijamaua, m-a sărutat şi mi-a urat noapte bună.

După vreo două, trei secunde am realizat că adormise. M-am uitat la ceasul de pe noptieră. Nouă fără douăzeci. *Nouă fără douăzeci, sâmbăta seara – în noaptea nunţii mele – şi soţul meu deja doarme?*

Am închis ochii şi am încercat să mă cufund şi eu în binefăcătoarea inconştiență. N-am izbutit. Am deschis ochii din nou, am coborât din pat şi m-am dus la baie, trântind uşa în spatele meu. Am dat drumul la apă. În timp ce jetul țâşnea cu putere din țeavă, am făcut ceva de la care mă abținusem în ultimele trei-patru ore: am izbucnit în plâns.

În doar câteva minute, hohotele au devenit aşa de sălbatice şi de zgomotoase, încât probabil că acopereau sunetul apei care curgea. Dar nu am auzit niciun ciocănit la uşă, urmat de o îmbrățişare caldă din partea lui George, care să mă îmbărbăteze.

Pentru că George dormea de obicei buştean. Dacă jetul ce urla precum Niagara nu-l trezise, de ce-ar auzi suspinele soției sale?

Într-un târziu, mi-am recăpătat controlul. Când am închis robinetul, mi-am surprins imaginea în oglindă. Aveam ochii roşii, iar machiajul de mireasă mi se întinsese pe toată fața. Am luat un prosop, l-am înmuiat în apă fierbinte şi mi-am acoperit chipul cu el. Un singur lucru îmi trecea prin minte: *„Am făcut cea mai gravă eroare a vieții mele.”*

Prea repede, prea repede. Totul s-a întâmplat prea repede. El făcea dragoste prea repede. Ne logodisem prea repede. Fusesem de acord cu nunta prea repede. El adormea prea repede.

Iar acum…

Acum eram prinsă în capcană… deşi nimeni nu mă forțase.

Nici luna de miere nu s-a dovedit un succes prea mare. Hotelul pe care ni-l sugerase doamna Grey în Provincetown era un han vechi, condus de un cuplu în vârstă care primea şi hrănea de obicei numai persoane vârstnice. Patul nostru avea o saltea bătătorită. Cearşafurile miroseau a mucegai. Baia se găsea pe hol. În cadă se zăreau pete de rugină, iar smalțul chiuvetei se ciobise. Pentru că ne aflam în extrasezon, nu existau prea

multe locuri deschise în Provincetown ca să iei cina, aşa că ne-am văzut nevoiți să ne mulțumim cu mâncarea de la han – bazată în mare parte pe fierturi. A plouat trei zile, din cele cinci cât am stat acolo, dar am reuşit să facem câteva plimbări pe plajă. În restul timpului, stăteam în holul hotelului şi citeam. George încerca să fie vesel. Eu încercam să fiu veselă. Aproape că am izbutit să-l conving să facă dragoste fără să poarte pijama. Încă mai termina după numai un minut. L-am rugat să nu se mai rostogolească şi să adoarmă instantaneu. Şi-a cerut scuze. De nenumărate ori. M-a îmbrățişat şi m-a strâns tare la piept. N-a trecut mult şi a adormit, iar eu am rămas prinsă în brațele lui. Abia dacă am închis ochii în noaptea ceea. De fapt, în niciuna din nopțile petrecute în Provincetown n-am pus geană pe geană, din cauza patului lăsat, a mâncării proaste, a atmosferei posomorâte de la han şi, bineînțeles, din cauza faptului că realitatea crudă a căsniciei mele cu George căpăta contururi tot mai clare.

La sfârşitul celor cinci zile, ne-am urcat într-un autobuz care ne-a dus la Boston pe un drum ce a durat cinci ore. Am prins un tren spre sud. Am ajuns în Old Greenwich chiar înainte de miezul nopții. La ora aceea, nu existau taxiuri la gară, aşa că a trebuit să ne cărăm singuri bagajele cele zece minute de mers pe Park Avenue. Când ne-am apropiat de casă, nu mă mai gândeam decât la un singur lucru: O *să mor aici.*

Sigur că exageram. Dar casa părea atât de mohorâtă, atât de sărăcăcioasă, atât de lipsită de veselie. Înăuntru, cutiile şi valizele cu lucrurile noastre din New York zăceau adunate în living. M-am uitat la ele şi mi-am zis în sinea mea: *„I-aş putea suna mâine pe cei de la firma care se ocupa de transporturi de mobilier şi i-aş ruga să-mi strângă toate lucrurile în timp ce George e la serviciu şi aş putea dispărea înainte să se întoarcă el acasă."* Dar unde să mă fi dus?

În dormitorul nostru, cele două paturi erau separate de

o noptieră. Când văzusem prima dată casa, împreună cu George, soțul meu mi-a spus că prima mutare pe care o vom face va fi alăturarea celor două paturi. Dar ne simțeam atât de obosiți după călătoria de douăsprezece ore din Provincetown, încât ne-am prăbuşit amândoi în aşternuturi şi am adormit cât ai clipi. Când m-am trezit a doua zi de dimineață, pe noptieră mă aştepta un bilet:

> Iubito:
> Am fost în oraş să cumpăr nişte şuncă. Iar tu dormeai atât de liniştită, încât am hotărât să-mi prepar singur micul dejun. Mă întorc la 6.12.
> Te iubesc şi te sărut…

Am fost în oraş să cumpăr nişte şuncă. Bărbatul ăsta chiar nu ştia ce-i aia ironie?

Mi-am petrecut ziua despachetând. Am făcut o plimbare până la Sound Beach Avenue – strada principală din Old Greenwich – unde am cumpărat diverse lucruri. Pe vremea aceea, acest mic colț de Connecticut încă nu devenise o comunitate zgomotoasă în prelungirea Manhattanului, aşa că zona păstra încă atmosfera de orăşel de provincie. Şi, la fel ca în toate orăşelele de provincie, toți proprietarii de magazine s-au prins imediat că eu sunt noua venită şi şi-au afişat şarmul comunal.

— Oh, dumneavoastră sunteți domnişoara care s-a măritat cu fiul bătrânului Grey şi care locuieşte pe Park Avenue, mi-a spus femeia de la Cuff – magazinul de papetărie şi singurul loc din oraş unde se vindea *New York Times.*

— Da, eu sunt Sara Grey, am zis, bâlbâindu-mă puțin la numele de familie.

— Ne bucurăm că vă avem în mijlocul nostru. Sper că veți fi foarte fericită aici.

— E un loc prietenos, am rostit eu cât se poate de sincer.

— Întocmai. Şi extraordinar pentru creşterea copiilor.

Mi-a aruncat o privire scurtă spre burtă, care încă nu începuse să se rotunjească. A încercat să-şi ascundă un rânjet.

— Asta, desigur, dacă aveți de gând să faceți copii atât de repede după nuntă.

— Nu se ştie niciodată, am răspuns eu calmă.

În fiecare magazin de pe Sound Beach Avenue, am fost întâmpinată cu aceeaşi întrebare:

— Sunteți proaspăt venită în oraş?

Când le explicam cine sunt, primeam un zâmbet cu subînțeles, urmat numaidecât de un comentariu bine subliniat:

— Am auzit că ați avut o nuntă mică şi drăguță.

Sau: „Doamne, Doamne, ce mai idilă înflăcărată între tine şi George."

Până la sfârşitul cumpărăturilor, m-am simțit de parcă purtam agățată de gât o tăbliță pe care scria: *„Proaspăt căsătorită şi însărcinată".* Dar lucrul care m-a îngrijorat cel mai tare a fost că magazinele, în număr de opt, aliniate pe Sound Beach Avenue, aveau să reprezinte de acum înainte întreaga mea lume.

George a sosit acasă la şase şi douăsprezece minute cu un buchet de flori în mână. După ce m-a sărutat pe buze, a observat că jumătate din cutiile şi valizele de pe podeaua livingului fuseseră desfăcute.

— Ai început deja să despachetezi? m-a întrebat.

— Da, am scos mare parte din lucrurile mele.

— Foarte bine. Iar mâine te poți ocupa de hainele mele. Şi, iubito, dacă nu te superi, aş vrea să-mi calci puțin costumele…

— Ăăăă, bine…

— Excelent, excelent. Ascultă. Mă duc sus să mă schimb. Ce-ar fi să prepari nişte martini pentru prima noastră seară în casă nouă?

— Martini? Sigur că da.

— Să nu fie prea sec. Mie îmi place mai mult vermutul.

Şi să pui şi patru măsline.

— Mi-e teamă că n-avem.

— Eh, nicio problemă. Dar să nu uiți să le treci pe lista de cumpărături de mâine. Oh, am uitat să te întreb… ce-avem la cină?

— Ăăăă, am cumpărat nişte cotlete de miel şi broccoli…

— Oh, la naiba, am vrut să-ți spun – urăsc broccoli…

— Îmi pare rău…

— Nu-i nimic. N-aveai cum să ghiceşti. Carne şi cartofi – ăsta e stilul meu. Ştii cum să prepari carne la cuptor?

— Nu prea.

— Ah, e foarte simplu. O s-o rog pe Bea – bucătăreasa mamei – să te sune mâine şi să-ți spună rețeta ei secretă. Şi iubito…

— Da? am îngăimat eu.

— Dacă mănânc după ora şapte seara, nu dorm prea bine. Aşa că încearcă şi tu ca cina să nu înceapă mai târziu de şapte fără un sfert.

— O să mă străduiesc.

S-a aplecat şi m-a sărutat pe frunte.

— Ce şi-ar mai putea dori un bărbat?

S-a dus sus să se schimbe. M-am retras la bucătărie şi mi-am asumat noul rol de gospodină. Am pus cotletele de miel în cuptor. Am curățat cartofi şi i-am pus la fiert într-o oală cu apă. Am găsit o carafă, o sticlă de gin Gilbey's şi una de vermut. Am făcut un amestec de martini cât carafa. Brusc, am simțit nevoia de o tărie.

George m-a complimentat pentru cocktailuri, amintindu-mi blând să nu uit de măsline dimineață. I-au plăcut cotletele de miel, dar mi-a sugerat că ar fi putut să fie pătrunse mai bine („Mie îmi place carnea crocantă") Piureul meu însă n-a trecut proba („Iubito, nu crezi că are prea multe cocoloaşe? Mie oricum îmi plac mai mult cartofii prăjiți"). Nu pregătisem nimic pentru desert, fapt care l-a dezamăgit… „Lasă, doar e prima dată când găteşti pentru mine de când suntem soț şi soție, aşa că, pentru Dumnezeu, de ce m-aş aştepta ca tu să-mi cunoşti

preferințele? Totul se învață, nu?”

Am zâmbit. Fals. Exact ca mama lui George.

— Ai apucat să te plimbi puțin prin Old Greenwich? m-a întrebat el.

— Da. E foarte… pitoresc.

— *Pitoresc,* rosti el, parcă gustând cuvântul. Da, acesta este cuvântul perfect. Ți-am zis că o să-ți placă aici.

— Toată lumea din oraş părea să ştie cine sunt.

— E un loc mic. Se duce repede vestea.

— Evident… de vreme ce aproape toată lumea ştie că sunt însărcinată.

— Oh, exclamă el îngrijorat.

— Şi-atunci mă întreb cum de a aflat întreaga comunitate de chestia asta intimă?

— Nu ştiu.

— Chiar nu ştii?

— Ce insinuezi?

— Nu insinuez nimic. Doar mă întreb…

— Să-ți spun eu ce s-a întâmplat probabil. Oamenii au auzit că ne-am căsătorit atât de rapid, aşa că au pus şi ei lucrurile cap la cap…

— Asta în cazul în care cineva nu le-a împărtăşit mica noastră taină.

— Cine-ar face aşa ceva?

— Mama ta.

— E oribil să spui asta.

— Simplă speculație…

— Dar de ce-ar fi aşa răzbunătoare?

— Pentru că e stilul ei… ca să nu mai adaug că aşa înțelege ea să-mi arate care îmi este locul. În fond, dacă aş avea bani, aş paria o mie de dolari că i-a suflat cuiva din oraş informații cu privire la sarcina mea, ştiind că vestea se va răspândi ca focul…

— De ce te porți aşa? mă întrebă el tăios.

— Precum am mai zis, sunt doar speculații…

— Atunci, te rog să termini cu speculațiile chiar *în clipa*

asta. Nu-ți permit.

M-am holbat la el uluită.

— *Nu-mi permiți?* Tu mie?

A inspirat adânc şi a încercat să fie mai diplomat.

— Vreau să spun doar că mama are o latură mai dificilă, dar nu e răuvoitoare. În plus, te iubeşte…

— Mă faci să râd.

— Nu ştiam că m-am căsătorit cu o cinică.

— Nici eu nu ştiam că m-am căsătorit cu băieţelul mamei.

S-a răsucit brusc, de parcă l-aş fi pălmuit.

— Îmi pare rău, am spus.

— Nu-i nimic.

Dar amândoi am înţeles că nu ne împăcasem.

Când m-am trezit a doua zi de dimineaţă pe la nouă, am găsit pe pernă un bilet:

> Hei, somnoroaso!
>
> O să-mi prăjesc singur şunca în fiecare dimineaţă?
>
> Bea o să te sune mai târziu să-ţi dea reţeta aia pentru friptură. Aştept cu nerăbdare s-o gust diseară.
>
> Te îmbrăţişez şi te sărut…

Da, o să-ţi prăjeşti singur şunca în fiecare dimineaţă. Pentru că n-am de gând să mă trezesc atât de devreme ca să mă transform în bucătăreasa ta personală.

Bea m-a sunat mai târziu în dimineaţa aceea… imediat după ce terminasem de aranjat hainele lui George. Părea o femeie în jur de cincizeci de ani – cu un puternic accent din Sud şi cu o atitudine foarte respectuoasă care mi-a amintit de Hattie McDaniel din *Pe aripile vântului.* Îmi spunea „Don'şoara Grey". Iar soţului meu, „Conaşu' George". Mi-a povestit că găteşte pentru conaşu' George de când era un „copchilaş" şi cum „se dădea el în vânt numai după dulşeţuri". M-a mai informat că atâta vreme cât îi satisfăceam această poftă pentru „dulşe", conaşu' George va fi foarte fericit. I-am promis că o să mă

străduiesc din răsputeri.

Apoi mi-a dat rețeta pentru friptură. Era lungă şi complicată. Aveam nevoie de mai multe conserve de suc de roşii Campbell şi de cel puțin un kilogram de carne de vită tocată. Întotdeauna urâsem friptura la tavă. Acum ştiam că o să ajung să-mi fie scârbă de ea.

După ce am notat rețeta, m-am dus în oraş să las la curățătoria locală costumele lui George, pentru că bineînțeles că nu intenționam să devin valetul lui. Apoi am cumpărat toate ingredientele necesare pentru friptură, un borcan cu măsline şi un tort cu cremă de la brutărie. În drum spre casă, am trecut pe lângă un garaj unde se vindeau biciclete. Aveau şi o bicicletă de damă, marca Schwinn – vopsită în negru şi cu ghidoane înalte. Nu era nouă, dar de-o parte şi de alta a roții din spate stăteau agățate două coşulețe din nuiele de răchită – prin urmare, un vehicul perfect pentru cumpărături. Fusese îngrijită bine – şi cu toate că douăzeci de dolari nu reprezentau o sumă foarte mică pentru o bicicletă folosită, tot am considerat-o o achiziție rezonabilă, mai ales că proprietarul garajului m-a asigurat că o va repara ori de câte ori va fi nevoie. I-am dat banii, am încărcat sacoşele în cele două coşuri şi am pornit din nou pe Sound Beach Avenue.

Dar în loc să mă îndrept spre casă, am mers până la capătul străzii principale – am trecut de liceu, de micul spital şi de câteva case mai mari – după care am cotit spre stânga şi am continuat să pedalez încă vreo milă până când am ajuns în fața unor porți pe care scria: Todd's Point Beach: *permis numai rezidenților.*

Pentru că abia venise sfârşitul lui aprilie, la intrare nu era niciun paznic, aşa că am trecut printre porți, apoi pe lângă un loc de parcare şi am făcut stânga. Am frânat imediat. Pe chip mi s-a aşternut primul zâmbet după multă vreme. Pentru că în fața mea se întindea o fâşie de nisip alb şi apele albastre ale estuarului Long Island Sound.

Am sprijinit bicicleta de un gard de lemn, m-am descălțat şi m-am bucurat de nisipul ce-mi mângâia degetele. Era o zi senină, iar soarele urcase sus pe cerul fără niciun nor. Am inspirat adânc aerul sărat al oceanului, apoi am început să mă plimb pe plajă. Avea cam o milă lungime. Am hoinărit fără să mă grăbesc, golindu-mi mintea, bucurându-mă de primele momente de liniște pe care le simțeam de când descoperisem că sunt însărcinată. La capătul îndepărtat al plajei, m-am aşezat pe nisip şi am stat o jumătate de oră fără să fac nimic altceva decât să privesc mişcarea ritmică, înainte şi înapoi, a valurilor, ce m-au aruncat într-o stare de acalmie totală.

Această plajă va fi supapa mea de siguranță, refugiul meu secret. Datorită ei voi supraviețui lui George, familiei lui, orăşelului ăstuia prăfuit, fripturii la tavă.

M-am întors acasă şi am respectat la literă rețeta primită de la Bea: ia un kilogram de carne tocată de vită, amestecă bine cu ceapă tăiată mărunt, sare, piper şi la sfârşit cu fulgi de porumb fărâmițați (da: *fulgi de porumb)* şi un sfert de conservă de suc de roşii Campbell. Modeleaz-o să intre în tava de copt. Foloseşte restul de conserve de suc de roşii ca să o acoperi complet. Apoi o coci la cuptor timp de treizeci şi cinci de minute.

Ştiind că George va sosi acasă la şase şi douăsprezece minute, am băgat friptura la cuptor la şase şi cinci… ceea ce-mi dădea suficient timp să îndeplinesc termenul-limită pentru „cina înainte de şapte" impusă de soțul meu. A intrat pe uşă la şase şi douăzeci. Avea un buchet de flori în mână. M-a sărutat scurt pe obraz.

— Miroase foarte bine. Probabil că a sunat Bea.

— Într-adevăr, am spus, întinzându-i un martini.

— Ai cumpărat şi măsline! a exclamat el mulțumit, de parcă făcusem un lucru extraordinar, precum divizarea atomului.

— Dorința ta e poruncă pentru mine, am rostit eu glumeț.

M-a privit cu atenție.

— Asta a fost o glumă, da?

— Da, George, a fost o glumă.

— Voiam să mă asigur. Eşti plină de surprize.

— Serios? Ce fel de surprize?

A sorbit din martini şi a continuat:

— Păi, cum e bicicleta aia nouă din fața uşii.

— Nu e nouă, George. Am cumpărat-o la mâna a doua.

— Pentru mine e nouă, pentru că nu am mai văzut-o.

A zâmbit. Venise rândul meu să sorb din martini.

— Abia azi am cumpărat-o.

— Evident. A fost scumpă?

— Douăzeci de dolari.

— Deloc ieftin.

— E o bicicletă bună. Vrei să merg pe ceva sigur, nu?

— Nu aşa se pune problema.

— Dar *cum*?

— Ideea e că ai cumpărat ceva fără să te consulți cu mine.

L-am privit şocată.

— Glumeşti, nu?

Zâmbetul lui a rămas la fel de forțat.

— Nu spun decât că atunci când plănuieşti o cumpărătură serioasă, aşa cum e bicicleta, mi-ar plăcea să-mi ceri părerea…

— A fost o decizie de moment. Am văzut bicicleta la garajul Flannery, prețul mi s-a părut convenabil, în consecință am luat-o. Oricum am nevoie de o bicicletă ca să mă pot deplasa prin oraş…

— Nu contest asta.

— Atunci ce conteşti?

— Douăzeci de dolari din banii noştri au fost cheltuiți de tine fără să…

L-am întrerupt.

— Tu te auzi ce îndrugi?

— Nu-i nevoie să-mi vorbeşti pe un asemenea ton, Sara.

— Ba da. Pentru că eşti absurd. Ascultă-te şi tu. Pari un soț atât de generos, de mărinimos, de *iubitor*...

George se schimbă la față.

— Nu te ştiam atât de crudă şi rea.

— Crudă? Eu? Nu fac altceva decât să răspund prostiilor pe care le înşiri cum că aş avea nevoie de aprobarea ta scrisă înainte să ne ruinăm, cheltuind extravaganta sumă de douăzeci de dolari pentru o bicicletă...

Tăcere. Într-un târziu, George a şoptit:

— N-am cerut niciodată aprobare scrisă.

Atunci am dat pe gât ce-mi mai rămăsese în pahar şi m-am repezit ca o furtună în dormitor, trântind uşa în urma mea şi aruncându-mă pe pat. După un minut, am auzit un ciocănit.

— Sper că nu plângi, nu? s-a interesat el agitat.

— Normal că plâng. Sunt prea furioasă.

— Pot să intru?

— E şi camera ta.

Uşa s-a deschis. S-a apropiat încet de pat. Avea paharul meu cu martini în mâna dreaptă. Îl umpluse din nou.

— O ofertă de împăcare, a rostit, întinzându-mi-l.

M-am ridicat în capul oaselor şi l-am luat. El s-a aşezat alături şi şi-a ciocnit paharul de al meu.

— Toată lumea zice că primii zece ani de căsnicie sunt cei mai grei.

Am încercat să zâmbesc.

— Asta s-a vrut o glumă.

— Ştiu.

— N-am început prea bine, nu?

— Nu, nu prea.

— Cum pot să îmbunătățesc situația?

— În primul rând nu mă mai trata ca pe o menajeră. Da, stau acasă, ceea ce înseamnă că mă voi îngriji de lucruri precum cumpărăturile şi administrarea generală a gospodăriei. Însă doar pentru că acum sunt dependentă

financiar de tine nu înseamnă şi că, implicit, am datoria să te servesc.

— Dar nu te-am tratat niciodată ca pe o servitoare.

— Crede-mă pe cuvânt că aşa ai făcut. Şi vreau să te opreşti acum.

— În regulă, a spus, arătând ca un copil care tocmai fusese mustrat.

— Iar în privința banilor, ai să descoperi că atunci când vine vorba de cheltuieli, rădăcinile mele chiar se trag din New England, pentru că nu sunt interesată nici de blănuri, nici de diamante, nici de cabine de lux pe *Queen Mary* şi nici să țin pasul cu nu ştiu ce familie de bogătani. Şi nu cred că o bicicletă poate fi considerată un obiect frivol de lux, mai ales că o folosesc ca să cumpăr alimentele.

George m-a luat de mână.

— Ai dreptate. Am greşit. Îmi pare rău.

— Sincer?

— Sigur că da. Pur şi simplu nu sunt obişnuit să trăiesc cu o soție.

— Eu nu sunt *o soție.* Sunt Sara Smythe. E o diferență. Bag-o la cap.

— Am priceput, am priceput.

Am sorbit amândoi din paharele cu martini.

— Vreau să ne fie bine, Sara.

Mi-am atins pântecul.

— Trebuie să ne fie bine. Din motive evidente.

— Îți promit că o să ne fie bine.

M-a sărutat uşor pe buze şi mi-a mângâiat părul.

— OK, am zis eu, atingându-i obrazul cu palma.

— Mă bucur că am avut această discuție.

— Şi eu.

M-a tras spre el şi m-a strâns în brațe, după care m-a întrebat:

— Oare friptura o fi gata?

Chiar era. Am coborât ca să mâncăm. A fost foarte încântat şi de friptură şi de tortul cu cremă şi a râs

atunci când i-am povestit comentariile lui Bea apropo de înclinația lui pentru „dulşeţuri”. Ne-am întors în pat. Am făcut dragoste. De data asta a reuşit să reziste aproape două minute. Mi s-a părut tare mulțumit de efortul depus. Apoi m-a sărutat apăsat pe buze, s-a ridicat în picioare şi s-a împiedicat de noptiera care ne separa paturile. Când s-a strecurat la loc între aşternuturi, mi-a zis:

— Trebuie să mut chestia asta odată şi-odată.

Am dormit bine în noaptea aceea. Dar a doua zi de dimineață, George m-a scuturat ca să mă trezesc. După ce m-am dezmeticit puțin, am văzut că părea supărat.

— Ce s-a întâmplat, dragul meu? l-am întrebat.

— Costumele mele…

— Poftim?

— Costumele mele. Unde le-ai pus?

— Le-am dus la curățătorie.

— *Unde* le-ai dus?

Acum mă trezisem de-a binelea.

— M-ai rugat să ți le calc, aşa că le-am dus la curățătorie…

— Dar te-am rugat să le calci tu singură.

— Dar eu nu mă pricep la călcat.

— Nu? Serios?

— Îmi pare rău. La Bryn Mawr nu m-au învățat asemenea lucruri fundamentale.

— Iar începi cu limba aia a ta ascuțită.

— Am limba ascuțită doar pentru că tu eşti incredibil de nepăsător.

— *Nepăsător?* Ce naiba o să port astăzi la birou?

— Ce zici de costumul de ieri?

— E mototolit.

— Atunci calcă-l chiar tu.

S-a dus la şifonier şi a smuls nervos sacoul şi pantalonii de pe umeraş.

— Bine. Aşa am să fac. Pentru că măcar *eu* ştiu să calc un costum.

— Ei bine, e minunat să afli că Princeton te învață şi aşa ceva.

M-am lăsat din nou pe pernă, trăgându-mi păturile peste cap. Am rămas în această poziție aproape o jumătate de oră – până când am auzit uşa de la intrare trântindu-se, semn că George plecase la serviciu. În timp ce zăceam în pat, stomacul a început să-mi tremure. Mi-era greață. Dar nu semăna cu grețurile de dimineață obişnuite. Eram disperată.

Aşa cum mă aşteptam, George s-a simțit vinovat pentru cearta de dimineață – şi în aceeaşi după-amiază un curier a adus un buchet imens de flori, însoțit de un bilețel:

> Sunt un nebun călcat bine pe cap.
> Şi te iubesc.

Cel puțin se străduia să fie autoironic.

Când a venit seara acasă, s-a purtat de parcă tocmai se convertise. Mi-a adus un alt buchet de flori ca semn al împăcării, susținut de o cutie mare cu bomboane de ciocolată… fapt care arăta că-l apasă povara vinovăției.

— Două buchete într-o singură zi? am întrebat, arătând cu privirea spre cele douăsprezece fire de trandafiri care sosiseră mai devreme. Curând o să avem senzația că ne aflăm într-un salon de pompe funebre.

S-a încruntat.

— Nu-ți plac florile?

— Încercam să fiu amuzantă.

— Ah, bine, bine. Am verificat doar.

— Mulțumesc.

— Nu, eu îți mulțumesc.

— Pentru ce?

— Pentru că mă suporți. Ştiu că nu e uşor.

— Nu-mi doresc decât o oarecare egalitate între noi.

— Aşa o să fie. Îți promit.

— Pe cuvântul tău de onoare?

M-a cuprins în brațe.

— M-am purtat ca un prost. Dar o să mă schimb.

— Bun, am zis şi l-am sărutat pe frunte.

— Te iubesc.

— Şi eu, am rostit repede, sperând ca vorbele mele să sune cât mai convingător.

Dar George avea mintea deja în altă parte, pentru că m-a întrebat:

— Miroase a friptură sau mi se pare mie?

Am încuviințat din cap.

— *Eşti* minunată.

În următoarele câteva săptămâni, George s-a chinuit să stabilească între noi un *entente cordiale.* A eliminat din conversațiile sale orice subiect domestic. N-a mai rugat-o pe Bea să mă sune pentru una din rețetele lui preferate. A acceptat ideea că eu nu sunt în stare să calc un costum. A fost de acord să cheltuim cinci dolari de două ori pe săptămână pentru o femeie care să se ocupe de curățenie. A încercat să fie atent – mai ales că sarcina mea devenise vizibilă acum şi începusem să obosesc mai repede. S-a străduit să fie iubitor şi plin de tact.

Pe scurt, a încercat. Şi eu la fel. Am încercat să mă obişnuiesc cu o viață petrecută acasă; o viață departe de ritmurile nebuneşti şi freamătul sonor al marelui oraş. Am încercat să mă obişnuiesc cu tot ceea ce înseamnă administrarea unei gospodării, să fiu creatura în care jurasem tainic să nu mă transform vreodată: o gospodină din suburbii.

Dar, cel mai mult, am încercat să mă obişnuiesc cu realitatea căsniciei – cu senzația aceea de spațiu, preocupări, țeluri şi destine comune. Numai că în adâncul sufletului meu ştiam că aşa ceva nu există. Dacă n-ar fi fost micul nostru accident biologic, logodna noastră s-ar fi rupt după doar câteva luni (mai ales după ce aş fi mirosit cât de dominatoare poate fi mama lui). Acum însă, ne găseam aici, jucându-ne de-a soțul şi soția, încercând să ne prefacem că suntem un cuplu de

proaspăt însurăței fericiți, deşi ştiam amândoi că asta este o înşelătorie. Pentru că între noi nu se clădise o bază reală – nicio temelie solidă de camaraderie, nicio relație sufletească adevărată. Ca să nu mai vorbim despre dragoste.

Am bănuit că şi George înțelegea aceste lucruri. La numai o lună după nuntă, am început să nu mai avem ce ne spune unul altuia. Conversam, dar discuțiile noastre erau forțate, chinuite, nesemnificative (axate pe fleacuri). Nu mai împărtăşeam aceleaşi interese. Prietenii lui din Connecticut erau genul care mergeau la club. Bărbații nu vorbeau decât despre golf, indicele Dow Jones şi despre oroarea nesfârşită numită Harry S. Truman. Femeile schimbau între ele rețete şi sfaturi referitoare la copii, planificau întâlniri dimineața la cafea şi mă priveau cu suspiciune, chiar dacă nu mă dădeam mare cu mediul din care proveneam. M-am dus şi eu la trei asemenea întâlniri şi am încercat să mă implic în conversațiile lor despre pericolul vergeturilor şi despre imposibilitatea de a face un pandişpan cu adevărat pufos. Dar ştiam că ele îmi adulmecaseră dezinteresul. Că nu sunt „una de-a lor". În ochii acestor neveste, eram o femeie pedantă, rezervată şi deloc încântată de noul meu statut de femeie întreținută. Chiar m-am străduit să „mă integrez", dar ambivalența te trădează întotdeauna. Mai ales când cercul în care vrei să intri este alcătuit din gospodine limitate.

Eric a insistat să mă viziteze o dată pe săptămână. Prindea un tren de dimineață din Grand Central şi-şi petrecea întreaga zi cu mine, întorcându-se înapoi în oraş cu trenul de şase şi opt minute… tocmai la fix ca să evite o întâlnire cu George. Mâncam împreună la prânz. Apoi, dacă vremea ne permitea, aranjasem să împrumute o bicicletă de la garajul Flannery (eu şi proprietarul, Joe Flannery, deveniserăm buni prieteni) şi porneam spre Tedd's Point, hoinărind toată după-amiaza pe plajă.

— Uite ce e, S, mi-a spus el într-o zi înmiresmată de

joi, pe la mijlocul lunii mai, în timp ce stăteam întinşi pe o pătură şi ne bucuram de căldura soarelui. Old Greenwich o fi el cel mai anost loc de pe planetă… dar sunt sigur că m-aş putea obişnui cu plaja asta.

— Plaja reprezintă sursa mea de sănătate.

— Atât de prost merg treburile?

— Păi, nu mă bate cu ranga şi nici nu mă leagă de calorifer…

— Oh, măcar ai avea parte de ceva acțiune…

Am izbucnit în râs.

— Ai o ironie bolnavă, Eric.

— Abia acum ți-ai dat seama?

— Nu… dar poate că atunci când locuiam în Sodoma şi Gomora, adică în Manhattan, umorul tău nu părea aşa de extrem.

— Pe când aici, în *Centrala WASP…*

— Oh, dacă ai trăi aici, ai fi considerat Anticristul. Probabil că te-ar tortura în Piața centrală.

— Cum de suporți?

— Vin pe plajă.

— Ți-e dor de oraş?

— Numai de cinci ori pe oră.

— Atunci spune-i că vrei să vă mutați înapoi.

— Aş putea la fel de bine să-i spun că vreau să mă mut la Moscova. Mama lui n-ar concepe una ca asta. Iar dacă Julia Grey n-ar concepe una ca asta, atunci am încheiat orice discuție.

— Pun pariu că-şi bagă nasul peste tot cu subtilitate.

— Nu cu subtilitate. *Fără să-i pese de cineva.* În primele două săptămâni ne-a lăsat în pace. Acum însă, că luna de miere s-a terminat, mă sună cel puțin o dată pe zi.

— Ce noroc pe capul tău!

— N-am mai zis niciodată astfel de vorbe despre nimeni… dar o urăsc.

— Aoleu, aşa rău e?

— Da, aşa rău.

Şi după cum se desfăşurau lucrurile, nu mă aşteptau vremuri mai bune. Pentru că acum, după ce mă unisem legal cu fiul ei, doamna Grey considera că are dreptul să-mi controleze toate aspectele vieții. În acelaşi timp, mi-a explicat foarte clar că o interesam doar pentru rolul meu de animal de prăsilă al familiei Grey.

Telefonul zilnic venea cu promptitudine la ora nouă dimineața.

— Bună, draga mea, rostea ea tăios.

Apoi, fără niciun fel de introducere, se lansa în agenda *du jour.*

— Ți-am stabilit o vizită la un ginecolog excelent din Greenwich.

— Dar îmi place doctorul pe care îl văd aici.

— Te referi la doctorul Reid?

— Da, mă refer la doctorul Peter Reid. Cabinetul lui e situat la doar cinci minute de casa mea – şi, ca să trec la subiect, mă simt confortabil în prezența sa.

— Sunt sigură că e foarte *drăguț.* Dar ştii ce facultate a făcut? McGill din Montreal.

— McGill este o universitate excelentă. Şi din câte ştiu eu şi în Canada *se nasc* copii. Aşa că doctorul Reid este…

Mi-a retezat-o scurt.

— Draga mea, McGill o fi o universitate bună, dar nu este o universitate *americană.* Specialistul la care te trimit eu – doctorul Eisenberg – a fost la Harvard. Ai auzit de Harvard, draga mea?

N-am mai comentat nimic.

— Totodată, este şi şeful secției de ginecologie de la Spitalul Municipal şi îşi practică meseria atât în Manhattan, cât şi în Greenwich. Şi e evreu.

— Şi ce importanță are?

— Evreii sunt doctorii cei mai buni. Are legătură cu simțul lor de inferioritate socială: îi face mai conştiincioşi şi mai riguroşi. Pentru că mereu au senzația că trebuie să depună eforturi mai mari ca să-şi dovedească eficacitatea în fața lumii. Mai ales în cazul doctorului Eisenberg –

care încă mai încearcă să devină membru al Clubului Country din Greenwich. Sper că n-ai reţineri că vei fi consultată de un evreu, nu-i aşa, draga mea?

— Sigur că nu. Obiecţiile mele sunt legate de faptul că mi se impune un anumit doctor care să mă consulte.

— Draga mea, dar noi plătim pentru îngrijirea ta medicală…

— Soţul meu plăteşte…

— Nu, draga mea. Salariul lui George de la bancă ar acoperi serviciile doctorului Reid, dar n-ar putea să se ridice la nivelul tarifelor unui bărbat eminent precum Milton Eisenberg.

— Atunci nu voi merge la doctorul Eisenberg.

— Ba da, draga mea. Pentru că este nepotul nostru la mijloc. Iar noi ne dorim ce e mai bun pentru el.

— Lăsaţi-mă pe mine să judec care doctor este mai bun pentru…

— Am încheiat subiectul, draga mea. Consultaţia la doctorul Eisenberg am fixat-o pentru mâine dimineaţă la ora zece şi jumătate. Voi trimite un taxi să te ia la ora zece.

Apoi a pus receptorul în furcă fără să-şi ia la revedere. Când mi-am exprimat nemulţumirea în faţa lui George, el s-a mărginit să ridice din umeri şi să-mi spună:

— Nu-ţi vrea decât binele.

— Nu-i adevărat.

— Vrea să te duci la cel mai bun doctor din câţi există.

— Vrea să manipuleze totul.

— Eşti nedreaptă…

— Nedreaptă? *Nedreaptă!* Să nu îndrăzneşti să-mi vorbeşti mie despre *nedreptate.*

— Fă-i pe plac, *te rog.* Viaţa va fi mai simplă pentru noi toţi.

Aşa m-am trezit transferată la doctorul Eisenberg – un bărbat mojic, grosolan, în jur de şaizeci de ani, fără niciun pic de căldură, dar totuşi plin de sine. Nu-i de mirare că doamna Grey îl plăcea.

În fiecare zi primeam un telefon. În fiecare zi apărea o altă chestiune pe care doamna Grey trebuia s-o discute cu mine. De cele mai multe ori, subiectul conversației era lipsit de sens.

— Bună, draga mea. Vreau să te duci la Cuff pe Sound Beach Avenue şi să-i cumperi soțului tău ediția de dimineață a *Wall Street Journal.* E un articol acolo despre un coleg de-al lui de clasă de la Princeton, Prescott Lawrence, care se descurcă de minune pe Wall Street.

— Ştiu că George primeşte *Wall Street Journal* la bancă.

— Dar poate *astăzi* nu-l va primi. Aşa că fii fată bună şi treci pe la Cuff să cumperi ziarul.

— Bine, bine, am spus, după care am ignorat complet directiva.

După-amiază am auzit un ciocănit la uşă. Era un curier cu un exemplar din *Wall Street Journal* în mână.

— Poftiți ziarul pe care l-ați comandat.

— Dar eu n-am comandat nimic.

— Înseamnă că altcineva a făcut-o.

O oră mai târziu a sunat telefonul.

— Draga mea, ai primit ziarul?

Mi-am muşcat limba.

— Asigură-te că George citeşte articolul acela despre Prescott Lawrence. Şi te rog să nu mai faci atâta tam-tam în viitor pentru o chestiune banală.

Zi după zi, telefoanele au continuat să curgă. În final, când sarcina mea ajunsese deja în patru luni, am cedat nervos. Era o zi fierbinte de iulie – temperatura se apropia uşor de patruzeci de grade, iar umiditatea o luase razna. Mă sufocam în casă. Mă simțeam greoaie şi mi se umflaseră picioarele. Dormitorul nostru devenise o saună. Nu mai dormeam de câteva zile.

Şi a venit şi telefonul obişnuit din partea doamnei Grey.

— 'Neața, draga mea…

Înainte de a apuca să-şi lanseze poruncile de

dimineață, am închis. Telefonul a sunat câteva secunde mai târziu. L-am ignorat. După alte cinci minute, a țârâit din nou, dar nu m-am sinchisit de el. De fapt, n-am mai răspuns la el tot restul zi lei, chiar dacă a continuat să zbârnâie din douăzeci în douăzeci de minute.

Pe la trei după-amiază, târâitul periodic a încetat. Am simțit o enormă ușurare. Câştigasem o mică victorie. În sfârşit, femeia pricepuse. De aici înainte, nu mă va mai deranja.

Pe la şase şi douăzeci seara, telefonul a prins viață din nou. Gândindu-mă că era George, care mă suna să-mi spună că mai întârzie la birou, am răspuns. Ce greşeală!

— Bună, draga mea.

Avea vocea la fel de reținută.

— Vrei să-mi explici şi mie de ce mi-ai închis telefonul în nas azi-dimineață?

— Pentru că n-am vrut să vorbesc cu dumneavoastră.

A urmat o pauză. Simțeam că afirmația mea o uluise întru câtva.

— Aşa ceva nu e acceptabil.

— Nu-mi pasă dacă e acceptabil sau nu. Pur şi simplu nu mai am de gând să vă suport comportamentul îngrozitor.

A chicotit încet.

— Doamne, Doamne, ce iritată suntem în seara asta!

— Nu sunt iritată, ci doar sătulă.

— Vai, ce păcat. Mi-e teamă că va trebui să suporți în continuare firea mea presupus băgăcioasă. Pentru că te-ai căsătorit cu fiul meu şi…

— Pentru că m-am căsătorit cu fiul dumitale nu ai dreptul de a-mi spune ce să fac.

— Dimpotrivă, am tot dreptul din lume. Porți în pântece nepotul nostru…

— El sau ea este copilul *meu.*

— Încearcă să-ți iei zborul din căsnicia asta şi vei descoperi destul de repede al cui e copilul.

— N-am de gând să-mi iau zborul din nicio căsnicie.

— Oh, ba da. Altfel de ce te-ar vizita fratele tău o dată pe săptămână?

— Pentru că e fratele meu, de-aia. Pentru că sunt singură aici.

— Asta pentru că nimeni nu te place, draga mea. Nu te integrezi... un lucru despre care sunt sigură că i-ai povestit iubitului tău frate în timpul acelor după-amieze lungi pe care le petreceți împreună pe plajă...

— De unde naiba ştiți despre vizitele fratelui meu...

— E un oraş mic. Oamenii vorbesc. Şi mai ales vorbesc cu mine. Şi, draga mea, te rog să nu mă mai insulți niciodată. Nu voi permite aşa ceva.

— Nu mă interesează ceea ce permiteți sau nu...

— Oh, cum să nu, rosti ea blând. Pentru că trebuie să ştii un lucru: dacă doreşti să divorțezi, nicio problemă pentru noi. Ne laşi copilul şi gata.

Parcă mă lovise cineva în moalele capului.

— Ce-ați spus? am şoptit eu răguşit.

Tonul ei a rămas calm, cordial.

— Am spus că aş fi fericită să divorțezi după naşterea copilului... cu condiția, desigur, ca noi să păstrăm custodia lui.

— *Noi*?

— George, desigur... legal vorbind.

Receptorul îmi tremura în mână. Am inspirat adânc, încercând să mă liniştesc.

— Dumneavoastră auziți ce baliverne scoateți pe gură? am întrebat-o.

— Ce întrebare extraordinară, a râs ea batjocoritor. Normal că *aud* ce spun. Întrebarea este alta: *tu* auzi?

— Să zicem că o să dispar...

— Unde? Într-o cabană din pădure? Într-o garsonieră dintr-un oraş mare? Ştii că n-o să ne uităm la bani ca să te găsim. Şi cu siguranță te vom găsi. Iar când se va întâmpla asta, simplul fapt că ai fugit de acasă va întări acuzațiile noastre legale. Bineînțeles că poți aştepta până când se naşte copilul şi-abia apoi să ceri divorțul. Dar

înainte de a alege orice variantă, nu uita: domnul Grey este partener la una dintre cele mai respectate firme de avocatură de pe Wall Street. Dacă va fi necesar, întreaga artilerie de avocați a firmei se va întoarce împotriva ta. Crede-mă, judecătorul te va declara o mamă nepotrivită cât ai zice peşte.

Receptorul a început să-mi tremure din nou în mână. Mi s-a făcut rău.

— Mai eşti acolo, draga mea? m-a întrebat.

Nu puteam să vorbesc.

— Te-am supărat, draga mea?

Tăcere.

— Oh, Doamne, probabil că da. Deşi intenția mea a fost doar să subliniez alternativele nefericite în caz că încerci să faci ceva prostesc. Am dreptate, draga mea?

Tăcere.

— Vreau un răspuns.

Tăcere. Fălcile mi se încleştaseră.

— Un răspuns. *Acum.*

— Nu, am şoptit, nu voi face nimic prostesc.

Apoi am închis.

Când a venit George acasă, m-a găsit ghemuită în pat, înfăşurată până la gât cu o pătură. S-a alarmat.

— Iubito? Iubito?

M-a scuturat de umeri. L-am privit inexpresiv.

— Iubito, ce s-a întâmplat?

Nu i-am răspuns. Pentru că n-aveam putere. Capacitatea de vorbire mă părăsise. Parcă eram o legumă.

— Iubito, *te rog,* spune-mi ce s-a întâmplat.

Continuam să-l privesc. Mintea mi se golise. Complet.

— Oh, Dumnezeule… a exclamat George, ieşind în goană din cameră.

Am leşinat. Când mi-am revenit, sosiseră deja ajutoarele – sub forma mamei soacre. Stătea pe marginea patului, alături de George. Când a văzut că deschid ochii, George a îngenuncheat şi m-a mângâiat pe păr.

— Ți-e mai bine, iubito?

Încă nu mă simțeam în stare să scot niciun cuvânt. S-a întors spre mama lui, părând teribil de îngrijorat. Ea i-a făcut un semn spre uşă, indicându-i să plece. Imediat ce George a ieşit din cameră, doamna Grey s-a ridicat şi s-a aşezat pe patul soțului meu. M-a privit vreme îndelungată. Fără niciun fel de compătimire.

— Presupun că eu sunt de vină pentru tot circul ăsta, a rostit cu aceeaşi voce măsurată.

Mi-am ferit privirea, pentru că nu suportam s-o văd.

— Ştiu că eşti lucidă, draga mea. După cum ştiu şi că asemenea căderi constituie de obicei un semn de slăbiciune personală, pricina lor fiind chiar persoana în cauză. Ca atare, te rog să bagi bine la cap: pe mine nu mă păcăleşti. Deloc.

Am închis ochii.

— Aşa, prefă-te că dormi, a spus ea. La fel cum te-ai prefăcut şi cu leşinul ăsta. Probabil că dacă ar fi fost ceva legat de sarcină, ți-aş fi arătat o oarecare compasiune. Eu am urât sarcinile. Niciun minut nu mi-a plăcut să fiu cu burta la gură. Şi presupun că nici ție nu-ți place prea mult. Mai ales dacă luăm în calcul cât de tare urăşti familia în care ai intrat.

Avea dreptate în privința disprețului meu pentru familia ei. Totuşi, se înşela în privința sentimentelor mele față de sarcină. Detestam situația în care ajunsesem. Absurditatea căsniciei, firea dezgustătoare a doamnei Grey… Un lucru – *singurul* lucru – mă menținea pe linia de plutire şi acela era copilul pe care-l purtam în pântec. Nu ştiam cine sau cum va fi acest copil. Ştiam, doar că încercam o dragoste profundă, absolută, necondiționată pentru el sau ea. Nu înțelegeam complet o asemenea dragoste. Dacă m-ar fi întrebat cineva, probabil că n-aş fi fost în stare s-o explic în cuvinte raționale, directe. Pentru că o astfel de dragoste nu era nici rațională, nici directă. Ci atotcuprinzătoare. Copilul reprezenta viitorul meu, un *raison d'etre.*

Acum însă, doamna Grey învăluise acel viitor într-o

pâclă întunecată.

„Dacă doreşti să divorţezi, nicio problemă pentru noi. Ne laşi copilul şi gata…”

În mintea mea a început să capete contur un scenariu. Copilul se naşte. Mi se permite să-l țin la piept câteva minute. O asistentă intră şi-mi spune că-l duce înapoi în salonul pentru bebeluşi. Imediat ce-i dau drumul din brațe, soseşte un aprod cu o dispoziție judecătorească. Doamna Grey îşi pune în practică amenințarea.

„Crede-mă, judecătorul te va declara o mamă nepotrivită cât ai zice peşte.”

M-a trecut un fior. Parcă mă curentasem. M-am ghemuit.

— Ți-e frig, draga mea? Sau joci rolul mai departe de ochii mei?

Mi-am coborât pleoapele.

— Bine, cum vrei tu. În scurt timp va sosi doctorul. Şi sunt sigură că va confirma ceea eu deja ştiu: nu e nimic în neregulă cu tine din punct de vedere fizic. Totuşi, dacă vei continua să rămâi în starea asta letargică, nu mă îndoiesc că există suficiente sanatorii bune în districtul Fairfield, unde vei fi internată până când vei naşte copilul… şi poate şi după aceea, dacă lucrurile stau la fel. Mi s-a spus că nici nu e greu să internezi pe cineva într-un sanatoriu de boli mintale. Mai ales pe cineva ca tine care manifestă semne clare de tulburări psihice…

La uşă se auzi un ciocănit.

— Ah, trebuie să fie doctorul.

Doctorul era un bărbat serios, taciturn, în jur de cincizeci de ani. S-a prezentat drept doctorul Rutan şi mi-a explicat că el se ocupă de vizitele la domiciliu ale doctorului Eisenberg în seara aceea. Avea căldura şi farmecul ginecologului meu actual. Când nu i-am răspuns la primele întrebări – pentru că încă nu puteam vorbi – nu şi-a exprimat nici preocuparea, nici îngrijorarea. Pur şi simplu a trecut la treabă. Mi-a luat pulsul şi tensiunea. M-a ascultat la inimă. Şi-a aşezat

stetoscopul pe burta mea rotunjită şi a ascultat şi acolo. M-a palpat şi m-a lovit uşurel în diverse părți. Mi-a deschis gura şi, folosind un apăsător de limbă şi un pix-lanternă, m-a cercetat în gât. A scos o altă lanternă mică şi mi-a vârât fasciculul în ochi. Întorcându-se spre soțul şi soacra mea, le-a spus:

— Totul e în regulă. Ori are o cădere nervoasă minoră, ori suferă de o depresie profundă. Nu e ceva neobişnuit pentru perioada sarcinii. Dacă femeia are o fire mai delicată, întreaga experiență o poate depăşi şi toate lucrurile capătă proporții exagerate. Şi-atunci, ca şi copiii mici, se izolează. Şi se îmbufnează.

— Şi cât ar mai putea dura? a întrebat George.

— Nu ştiu. Încercați s-o hrăniți la timp şi evitați zgomotele. Într-o zi sau două ar trebui să-şi revină.

— Şi dacă nu? întrebă doamna Grey.

— Atunci, răspunse doctorul, vom lua în calcul alte opțiuni medicale.

Am închis ochii din nou. Şi de data asta efectul dorit s-a materializat. Am leşinat.

Când m-am trezit, am ştiut imediat că e ceva în neregulă. Se făcuse miezul nopții. George sforăia uşor în patul de alături. În jur domnea un întuneric beznă. Căldura devenise insuportabilă. Transpirasem îngrozitor. Trebuia să mă duc urgent la toaletă. Dar când am încercat să mă ridic, m-a apucat o amețeală înfiorătoare. Ca un vârtej. Până la urmă, am reuşit să-mi pun picioarele pe podea. Să mă ridic de tot m-a solicitat îngrozitor. Am încercat să păşesc, dar m-am dezechilibrat. Micul episod de mai devreme – starea mea de letargie cum o numise doamna Grey – probabil că era mai serios decât realizasem. Pentru că mă simțeam foarte slăbită.

M-am împleticit prin cameră, pipăind prin întuneric mobilele. Într-un târziu am ajuns la baie. Am intrat şi am răsucit întrerupătorul. Lumina a inundat camera.

Am țipat.

Pentru că acolo – în oglinda de la baie – mi-am văzut reflexia. Eram albă la față ca varul. Ochii mi se îngălbeniseră. Iar partea de jos a cămăşii mele de noapte devenise din albă, roşie. Roşu intens. Mustea de sânge.

Apoi am simțit că leşin din nou. Numai că, acum, căderea în abis a fost însoțită şi de o duduitură zdravănă. În clipa următoare, lumea a încetat să mai existe pentru mine.

Când mi-am revenit, mă găseam într-o încăpere albă. Cu lumini albe şi aspre. Iar un bărbat în vârstă, cu un halat alb, scrobit, îmi rănea privirea cu fasciculul unei mici lanterne. Aveam mâna stângă prinsă de pat. Am observat o perfuzie care-mi ieşea din braț şi flaconul cu plasmă ce atârna de stativ.

— Bine ați venit înapoi printre noi, a spus bărbatul.

— Oh… da… corect, am rostit eu incoerent.

— Ştiți unde vă aflați?

— Ăăăă… poftim?

A vorbit mai tare, de parcă eram surdă.

— *Ştiți unde vă aflați?*

— Ăăăă… păi… nu.

— Sunteți la spitalul din Greenwich.

Am cântărit o secundă sau două informația.

— Da.

— Ştiți cine sunt eu? m-a întrebat bărbatul.

— Ar trebui?

— Ne-am mai întâlnit şi înainte. Sunt doctorul Eisenberg – ginecologul dumneavoastră. Ştiți de ce vă aflați aici, Sara?

— Unde sunt?

— Aşa cum v-am zis şi înainte, vă aflați la spitalul Greenwich. Soțul dumneavoastră v-a găsit pe podeaua din baie, într-o baltă de sânge.

— Îmi amintesc…

— Sunteți o tânără foarte norocoasă. Ați picat într-un leşin adânc. V-ați fi putut rupe gâtul, dacă ați fi căzut într-o poziție greşită. Însă v-ați ales doar cu nişte vânătăi.

Mintea începea să mi se limpezească. M-a cuprins teama.

— Sunt bine? am întrebat eu repede.

— După cum v-am mai zis, aveți doar niște vânătăi superficiale. Și ați pierdut și mult sânge…

Acum mă speriasem de-a binelea. Și eram foarte conștientă.

— Doctore, *sunt bine*?

Eisenberg mi-a întâlnit privirea.

— Ați pierdut copilul.

Am închis ochii. Simțeam că leșin din nou.

— Îmi pare rău, a spus el.

Mi-am dus mâna dreaptă la gură. Am mușcat tare din încheietura unui deget. Nu voiam să plâng în fața acelui bărbat.

— O să vin mai târziu, a adăugat și s-a îndreptat spre ușă.

Brusc, l-am întrebat:

— Era fată sau băiat?

S-a răsucit.

— Fetusul se formase abia parțial.

— Vă rog să-mi răspundeți: era fată sau băiat?

— Băiat.

Am clipit și mi-am mușcat mâna din nou.

— Mai am și alte vești proaste, a adăugat el. Pentru că fetusul abia se formase, a trebuit să vă operăm ca să-l scoatem din uter. Pe parcursul operației, am descoperit că pereții uterului fuseseră afectați destul de rău de sarcina anormală. Atât de rău, încât e puțin probabil să mai rămâneți însărcinată vreodată, ca să nu mai vorbim că nu veți putea duce o altă sarcină până la capăt. Vă rog să înțelegeți că nu e un diagnostic definitiv. Însă din experiența mea clinică, mă tem că șansele dumneavoastră să mai aveți copii sunt nule.

A urmat o pauză lungă. Și-a ațintit privirea spre pantofi.

— Mai aveți întrebări?

Mi-am lipit palmele de ochi şi am apăsat cu putere, dorindu-mi să mă izolez de lume. După un moment, Eisenberg a continuat:

— Sunt sigur că vreți să fiți singură o vreme.

Am auzit uşa închizându-se.

Mi-am ținut palmele lipite de ochi. Pentru că nu mă simțeam în stare să mă confrunt cu realitatea. Pluteam în derivă.

Uşa s-a deschis din nou. L-am auzit pe George strigându-mă pe nume. Mi-am dat palmele la o parte. Imaginea lui a căpătat contur. Era foarte palid şi părea că nu mai dormise de zile bune. Alături stătea mama lui. M-am auzit rostind:

— Nu vreau ca ea să fie aici.

Doamna Grey s-a albit la față.

— Ce-ai spus? a întrebat ea indignată.

— Mamă… spuse George, apucând-o uşurel de braț.

Doamna Grey se smuci cu un gest scurt.

— Scoate-o dracului de aici, *acum,* am țipat.

Soacra mea s-a apropiat încet de pat.

— O să-ți iert comentariul ăsta pe motiv că ai trecut printr-o experiență traumatizantă.

— Mă doare-n cot de iertarea ta. Cară-te.

Pe chip i s-a aşternut unul dintre zâmbetele ei forțate. S-a aplecat spre mine.

— Dă-mi voie să te întreb ceva, Sara. Doar pentru că ți-ai provocat singură tragedia asta, te foloseşti de lipsa de respect ca să nu te mai gândeşti că eşti un obiect stricat?

Atunci am plesnit-o. Cu mâna liberă, am lovit-o tare peste față. Am luat-o prin surprindere şi a căzut pe podea. A scos un urlet. George s-a repezit spre ea, strigând ceva incoerent. Şi-a ajutat mama să se ridice în picioare, şoptindu-i într-una la ureche:

— Îmi pare rău, îmi pare rău.

Doamna Grey s-a întors spre mine şi m-a privit dezorientată, debusolată, fără doza ei obişnuită de malițiozitate triumfătoare. George a înconjurat-o cu

brațul şi a condus-o afară. Câteva minute mai târziu, s-a înapoiat răvăşit, arătând ca o persoană care tocmai fusese victima unui accident de maşină.

— O asistentă medicală are grijă de ea, m-a informat. Am spus că s-a împiedicat şi a căzut.

Mi-am ferit privirea.

— Îmi pare rău, a continuat el, apropiindu-se. Nici nu ştii cât de rău…

L-am întrerupt.

— Nu mai avem ce să ne spunem unul altuia.

A încercat să mă prindă de mână. I-am făcut semn să nu îndrăznească.

— Iubito, începu el.

— Te rog să pleci, George.

— Ai avut dreptate s-o loveşti. A meritat-o…

— George, nu vreau să discutăm acum.

— Bine, bine, vin mai târziu. Dar, iubito, te asigur că o să ne descurcăm de minune. Nu-mi pasă de părerea doctorului Eisenberg. E doar o opinie. În cel mai rău caz o să adoptăm. Dar, serios…

— George, acolo e uşa. Te rog s-o foloseşti.

A oftat din toți rărunchii. Părea buimăcit. Şi speriat.

— Bine. Mă întorc mâine.

— Nu, George. Nu vreau să te văd mâine.

— Bine, atunci vin poimâine…

— Nu mai vreau să te văd.

— Nu spune asta.

— Ba da.

— Fac orice…

— Orice?

— Da, iubito. *Orice.*

— Atunci îți cer două lucruri. În primul rând, sună-l pe fratele meu. Povesteşte-i ce s-a întâmplat. Povesteşte-i tot.

— Sigur, sigur. Îl sun imediat ce ajung acasă. Şi a doua cerere?

— Stai departe de mine.

M-a privit zăpăcit.

— Nu vorbeşti serios.

— Ba da, vorbesc foarte serios.

Tăcere. Într-un târziu, mi-am îndreptat privirea spre el. Plângea.

— Îmi pare rău, i-am spus.

Şi-a frecat ochii cu dosul palmei.

— O să fac ce mi-ai cerut.

— Mulțumesc.

Încremenise, incapabil să se mai mişte.

— La revedere, George, am şoptit şi m-am întors cu spatele la el.

După ce a plecat, a intrat o asistentă aducând un mic bol ceramic, ce conținea o seringă şi un flacon. A aşezat bolul pe pat, a vârât acul în dopul de cauciuc al flaconului, l-a întors şi a umplut seringa cu un fluid vâscos.

— Ce-i aia? am iscodit-o.

— Ceva care să vă ajute să dormiți.

— Nu vreau să dorm.

— Ordinele domnului doctor.

Înainte să mai apuc să obiectez, am simțit o înțepătură în braț. În câteva secunde, m-a cuprins somnul. Când m-am trezit, se făcuse dimineață. Eric stătea pe marginea patului. Mi-a zâmbit trist.

— Bună.

Mi-am întins mâna spre el. S-a dat mai aproape şi şi-a împletit degetele cu ale mele.

— Te-a sunat George?

— Da. M-a sunat.

— Şi ți-a povestit…?

— Da. Mi-a povestit.

Brusc, am izbucnit în hohote de plâns. Imediat, Eric m-a îmbrățişat. Mi-am îngropat capul în umărul lui. Suspinele mele s-au întețit. M-a strâns tare în brațe cât am plâns. Eram de neconsolat. Niciodată nu trăisem o durere mai sălbatică, fără limite. Nu mă puteam opri.

Nu ştiu cât am continuat să hohotesc. Eric n-a scos o vorbă. Niciun cuvânt de consolare sau regret. Pentru că vorbele erau de prisos în acele momente. Faptul că nu mai puteam să fac copii niciodată mă oripila. Nimeni nu mai avea cum să schimbe această realitate. Tragedia transformă limbajul într-un lucru neputincios.

Într-un târziu, m-am potolit. I-am dat drumul lui Eric şi m-am prăbuşit pe perne. Eric s-a aplecat şi mi-a mângâiat faţa. Nu ne-am vorbit multă vreme. El a fost cel care a spart tăcerea.

— Aşadar…

— Aşadar… am repetat eu.

— Canapeaua mea nu e cel mai confortabil pat din lume, dar…

— O să mă obişnuiesc.

— Atunci rămâne stabilit. În timp ce aşteptam să te trezeşti, am discutat cu una dintre asistente. Ei cred că în două, trei zile te vei putea externa. Dacă-ţi convine şi ţie, o să-l sun pe George să fixăm o zi în care să mergem la casa ta din Old Greenwich să-ţi strângi lucrurile.

— N-a fost niciodată casa mea.

— George mi s-a părut destul de emoţionat la telefon. M-a implorat să te determin să te răzgândeşti.

— Nu mai există nicio şansă în privinţa asta.

— Aşa i-am spus şi eu.

— Ar trebui să se însoare cu maică-sa şi să mă uite.

— De ce nu m-am gândit eu la replica asta?

Aproape că am reuşit să zâmbesc puţin.

— Mă bucur că te întorci la mine, S. Mi-a fost dor de tine.

— Am dat-o în bară, Eric. Am dat-o în bară rău de tot.

— Nu mai gândi aşa, pentru că nu e adevărat. Dar continuă să foloseşti un astfel de limbaj. Îţi şterbeşte din imaginea ta rafinată. Şi îmi place mai mult de tine când eşti o fată rea.

— M-am băgat singură în toată încurcătura asta care a dus la un dezastru uriaş.

— Chestie de interpretare – iar asta, cu certitudine, îți va provoca multă durere inutilă.

— Merit să sufăr…

— Potoleşte-te! Nu meritai nimic din toate astea. Dar s-a întâmplat. Şi, cu timpul, vei găsi o cale să te împaci cu gândul.

— Niciodată n-o să mă împac cu aşa ceva.

— Ba da. Pentru că trebuie. N-ai încotro.

— M-aş putea arunca de la etaj.

— Gândeşte-te la toate filmele proaste pe care le-ai rata.

De data asta, am chicotit.

— Mi-a fost dor de tine, Eric. Mai mult decât pot spune.

— După două săptămâni de trai în comun, îți garantez că n-o să ne mai vorbim niciodată.

— Un asteroid va lovi Manhattanul înainte să se petreacă asta. Suntem ca două boabe într-o păstaie.

— Frumoasă expresie.

— Da. Irlandezii au talent să găsească expresiile potrivite.

Eric şi-a dat ochii peste cap şi a adăugat:

— *Cât trăieşti, înveți.*

— Perfect adevărat.

M-am uitat pe fereastră. Era o zi minunată de vară. Un cer albastru, senin. Un soare incandescent. Niciun indiciu al unui viitor nemilos. Era o zi în care totul ar fi trebuit să pară posibil…

— Spune-mi, Eric…

— Da?

— Întotdeauna e aşa de greu?

— *Ce* să fie greu?

— Totul.

A râs.

— Normal. Încă nu ți-ai dat seama de asta până acum?

— Uneori mă întreb dacă o să-mi dau şi eu seama de ceva, de orice…

A râs din nou.
— Ştii răspunsul la această întrebare, nu?
Am continuat să privesc lumea de afară şi am rostit:
— Da, mi-e teamă că-l ştiu.

Partea a treia
Sara

Unu

Primul lucru pe care l-am observat la Dudley Thomson au fost degetele. Erau scurte, îndesate şi butucănoase – ca nişte cârnaţi polonezi. Avea un chip mare şi rotund. Bărbia lui părea şi mai mare din cauza celor două straturi de guşă. Avea păr des, ochelari cu rame de baga şi un costum din trei piese, foarte scump, fumuriu şi cu dungulițe albe. Am bănuit că şi-l făcuse pe comandă, pentru că îi acoperea perfect statura voluminoasă. Cabinetul lui era plin de lambriuri din lemn, draperii grele din catifea verde, fotolii mari din piele şi un birou imens din mahon. Mi-a dat senzația ciudată că mă găsesc într-o variantă la scară mică a unui club pentru domni din Londra. De fapt, întreaga ființă a lui Dudley Thomson emana un aer de anglofilie. Bărbatul arăta ca o versiune supraponderală a lui T.S. Eliot. Numai că, spre deosebire de domnul Eliot, Dudley nu era poet, îmbrăcat în straiele unui bancher englez, ci un avocat specializat în divorțuri – partener la Potholm, Grey and Connell; firma celebră de pe Wall Street unde şi domnul Edwin Grey Sr. deținea poziția de senior partener.

Primisem citație din partea domnului Dudley Thomson să mă prezint la el la birou. Se împliniseră trei săptămâni de când părăsisem spitalul Greenwich. Stăteam cu fratele meu în apartamentul său de pe strada Sullivan, unde în fiecare seară mă ghemuiam pe canapeaua lui hodorogită. Aşa cum mă avertizase şi una dintre asistentele şefe de la spital, urma probabil să trec printr-o perioadă de depresie şi durere după externare. A avut dreptate. Îmi petrecusem mare parte din cele trei săptămâni încuiată în apartamentul lui Eric, aventurându-mă afară doar ca să cumpăr ceva sau să văd vreun spectacol la Academia de Muzică de pe strada 14. Nu voiam să fiu în preajma oamenilor – mai ales a prietenilor mei căsătoriți şi cu copii. La vederea unui cărucior de bebeluş pe stradă, mă

cutremuram. La fel se întâmpla şi când treceam pe lângă un magazin care vindea haine pentru sugari şi gravide. În mod ciudat, nu mai plânsesem de la izbucnirea aceea din spitalul Greenwich. În schimb, mă simțeam amorțită şi nu-mi doream decât să mă izolez între patru pereți. Şi cu ajutorul tolerant al fratelui meu, exact asta făceam – zilele se scurgeau în compania unor romane polițiste de serie şi a generoasei colecții de discuri din casa lui Eric. Rareori am dat drumul la radio. N-am citit ziare, n-am răspuns la telefon (nu că ar fi sunat de prea multe ori). Eric – cel mai răbdător om de pe planetă – nu se plângea şi nu se îngrijora pentru lipsa mea de reacție. Deşi mă iscodea cu subtilitate în privința sentimentelor mele, nu mi-a sugerat niciodată să ieşim în oraş. Şi nici n-a comentat starea mea de spirit sumbră. Ştia ce se petrece. Ştia că trebuie să lase lucrurile să-şi urmeze cursul.

În cele trei săptămâni de autoîncarcerare, am primit o scrisoare de la Dudley Thomson. Îmi explica sec faptul că el va fi reprezentantul familiei Grey în procesul de divorț şi îmi cerea să stabilim o întâlnire cât de curând posibil. Îmi spunea totodată că pot veni împreună cu propriul meu consilier legal, dar mi-a sugerat să nu cheltuiesc bani pentru această discuție preliminară, având în vedere că familia Grey dorea un aranjament rapid.

— Angajează-ți un avocat, mi-a spus Eric după ce i-am arătat scrisoarea. Vor să-ți dea cât mai puțin.

— Dar chiar nu vreau nimic de la ei.

— Ai dreptul la pensie alimentară… sau, dacă nu, la un aranjament rezonabil. Măcar atât să facă şi nenorociții ăia pentru tine.

— Mai bine aş renunța pur şi simplu…

— Te-au exploatat…

— Nu-i adevărat.

— Te-au folosit ca pe o biată pasăre închisă în colivie…

— Eric, te rog să nu transformi chestia asta într-o dramă socială. Mai ales că familia Grey şi noi înşine aparținem cam aceleiaşi clase.

— Tot ar trebui să le iei nişte bani.

— Nu, pentru că ar fi lipsit de etică. Şi nu e stilul meu. Ştiu ce vreau de la clanul Grey. Dacă se vor arăta înțelegători, atunci întreaga chestiune se poate rezolva fără durere suplimentară. Crede-mă, m-am săturat de suferință.

— Găseşte-ți totuşi un avocat dur care să-ți susțină cauza…

— N-am nevoie de nimeni. Aceasta e noua mea deviză, Eric. De aici înainte nu mai depind de nimeni.

Aşa că am stabilit întâlnirea cu domnul Thomson şi am intrat în biroul lui fără sprijin legal. A rămas puțin surprins.

— Mă aşteptam să veniți astăzi măcar cu un consilier juridic, a spus el.

— Serios? După ce mi-ați sugerat că n-am nevoie?

A zâmbit larg, dezvelindu-şi dantura prost lucrată (un semn adevărat al anglofiliei lui profunde).

— Nu-mi imaginez că îmi ascultă cineva sfaturile.

— Ei bine, eu da. Ca atare, să trecem direct la subiect. Spuneți-mi ce propuneți.

A tuşit puțin şi şi-a răsfoit dosarele, încercând să-şi ascundă surpriza provocată de franchețea mea.

— Familia Grey doreşte să fie generoasă în măsura posibilităților…

— Vreți să spuneți, *George* Grey doreşte să fie generos în măsura posibilităților. Am fost – *încă mai sunt* – căsătorită cu el, nu cu familia lui.

— Da, da, desigur, rosti el puțin iritat. George Grey vrea să ajungeți la o înțelegere absolut rezonabilă.

— Şi care este ideea lui – şi a *dumneavoastră* – de „înțelegere absolut rezonabilă”?

— Ne-am gândit la suma de două sute de dolari pe lună… pe care să-i primiți până când vă veți recăsători.

— N-o să mă mai căsătoresc niciodată.

A încercat să schițeze un zâmbet mărinimos. N-a reuşit.

— Înțeleg că sunteți supărată, doamnă Grey, date fiind împrejurările. Dar sunt convins că o femeie atrăgătoare şi inteligentă ca dumneavoastră nu va avea probleme să-şi găsească un alt soț…

— Numai că pe mine nu mă interesează un alt soț. Şi chiar dacă m-ar fi interesat, în prezent sunt, din punct de vedere medical, *un obiect stricat,* ca să citez cuvintele amabile ale soacrei mele.

M-a privit extrem de stânjenit.

— Da, am auzit despre… dificultățile dumneavoastră medicale. Îmi pare nespus de rău.

— Vă mulțumesc. Dar să ne întoarcem la treburile noastre. Salariul meu de la *Saturday Night/Sunday Morning* era de trei sute de dolari pe lună. Consider că merit această sumă.

— Sunt convins că trei sute de dolari pe lună reprezintă o sumă convenabilă şi pentru clienții mei.

— Bun. Acum vreau să vă fac şi eu o propunere. Când v-am spus că n-am de gând să mă mai mărit vreodată, ați realizat, fără îndoială, că George îmi va plăti pensie pentru tot restul vieții mele.

— Da, mi-a trecut prin minte.

— Aş vrea să simplific lucrurile din acest punct de vedere. Sunt gata să accept o singură plată de la George. Imediat ce voi primi banii, nu voi mai avea niciun fel de pretenții financiare de la el.

Şi-a țuguiat buzele.

— Şi la ce sumă v-ați gândit?

— Am fost căsătorită cu George aproape cinci luni. Ne-am cunoscut cu două luni înainte. În total, şapte luni. Aş vrea pensia alimentară pe un an pentru fiecare dintre aceste luni. După calculele mele…

Domnul Thomson deja mâzgălea nişte cifre în agenda lui.

— Douăzeci şi cinci de mii două sute de dolari, adăugă el.

— Exact.

— E o sumă mare.

— Nu dacă luați în calcul şi faptul că, în cazul în care nu voi avea probleme majore, voi mai putea trăi încă alți patruzeci şi cinci sau cincizeci de ani.

— Aveți dreptate. Această sumă reprezintă punctul de start al negocierilor noastre?

— Nu, este oferta definitivă. Fie George e de acord să-mi plătească imediat această sumă, fie mă suportă financiar până în ziua morții mele. Ne-am înțeles, domnule Thomson?

— Desigur. Numai că va trebui să discut despre asta cu familia Grey… scuze, cu George.

— Păi, ştiți unde mă găsiți, am spus, ridicându-mă în picioare.

Mi-a întins mâna. I-am strâns-o. Avea o palmă moale şi buretoasă.

— Pot să vă întreb ceva, doamnă Grey?

— Sigur că da.

— Posibil să vi se pară ciudat, având în vedere că îl reprezint pe soțul dumneavoastră, dar sunt curios în privința unui lucru: de ce, pentru Dumnezeu, nu vreți o pensie alimentară permanentă?

— Pentru că nu mai vreau să am de-a face cu George. Niciodată. Şi aveți aprobarea mea să transmiteți mai departe clienților dumneavoastră aceste sentimente, dacă aşa considerați de cuviință.

Mi-a dat drumul la mână.

— Presupun că ei sunt la curent cu opiniile dumneavoastră. La revedere, doamnă Grey.

În drum spre ieşirea din clădirea Potholm, Grey and Connell, l-am zărit pe Edwin Grey Sr. care se îndrepta spre mine. Imediat şi-a plecat privirea, evitând-o pe a mea. A trecut pe lângă mine fără să scoată un cuvânt.

Imediat cum am ieşit din clădire, am strigat după un taxi şi m-am întors pe strada Sullivan. Întâlnirea mă secătuise. Nu eram obişnuită să joc rolul dur de negociator. Dar mă încânta felul în care mă descurcasem.

Aşa cum rămăsesem surprinsă când i-am zis avocatului că n-am să mă mai mărit niciodată. Cuvintele mi-au ieşit de pe buze fără premeditare. Nu meditasem la acest aspect înainte de a face declarația cu pricina. Dar ea reflecta în mod evident tot ceea ce gândeam în clipele respective. Dacă peste ani aveam să mă răzgândesc, era o altă problemă. Un lucru ştiam cu certitudine: nimic nu iese bine când inima conduce mintea şi nimic nu iese bine când mintea conduce inima. Ceea ce mă determina să trag concluzia…

Care?

Poate că niciodată nimic nu ne iese bine. Poate că acționăm numai la întâmplare. Şi poate, din acest motiv, dragostea ne dezamăgeşte întotdeauna. Ne aruncăm în brațele ei, sperând că ne vom împlini – că vom înflori, că vom deveni mai puternici şi că vom obține stabilitatea după care tânjim. Apoi descoperim că iubirea este de fapt o experiență ce presupune riscuri. Pentru că o caracterizează ambivalența. Căutăm siguranța într-o altă persoană. Învățăm ce înseamnă îndoiala – provocată atât de cel pe care-l îndrăgim, cât şi de noi înşine.

Poate că şmecheria constă în recunoaşterea acestei ambivalențe fundamentale ce se ascunde în spatele oricărei forme de strădanie omenească. O dată ce recunoşti – o dată ce pricepi natura imperfectă a *tuturor* lucrurilor – poți merge mai departe fără să fii decepționat.

Până când, desigur, te îndrăgosteşti din nou.

La două zile după întâlnirea mea cu Dudley Thomson, am primit prin poştă o scrisoare de la el. Mă informa că George Grey acceptase propunerea unei plăți unice de 25.200 de dolari – numai dacă pe viitor voi *abdica* (aşa s-a exprimat avocatul) de la orice pretenții la pensie alimentară şi/sau alte forme de întreținere financiară. De asemenea, îmi propunea ca din această sumă cincizeci de procente să fie plătite acum în baza unui act notarial (pe care îl va concepe chiar el imediat după ce îi voi confirma că, în principiu, sunt de acord cu aceşti termeni), iar

cincizeci la sută, după ce se va pronunța divorțul definitiv, adică peste douăzeci şi patru de luni (statul New York era pe vremea aceea *foarte* rezervat când venea vorba despre divorț).

Am ridicat receptorul şi l-am sunat pe domnul Thomson ca să-i comunic că termenii sugerați îmi convin. La mai puțin de o săptămână, a sosit prin poştă şi actul menționat în scrisoarea anterioară. Era lung şi reprezenta o adevărată provocare lingvistică pentru cine nu avea studii de drept. L-a citit şi Eric şi l-a considerat mai complicat decât un labirint. Aşa că, în aceeaşi zi, mi-a găsit un avocat din cartier. Îl chema Joel Eberts. Era un bărbat vânjos, în jur de cincizeci de ani, cu o constituție de hamal. Avea biroul în colțul străzii Prince – o singură cameră cu linoleum ros şi lumină de neon. Când am dat mâna cu el, parcă mi-a strâns-o într-o menghină. Mi-a plăcut însă stilul lui direct, fără fasoane.

După ce a citit rapid contractul, a fluierat printre dinții lui înnegriți şi a exclamat:

— Chiar ați fost căsătorită cu fiul lui Edwin Grey?

— Din păcate, da. Cunoaşteți familia Grey?

— Cred că am prea mult sânge semit pentru gusturile lor sociale. Dar în tinerețe am practicat dreptul muncii şi pentru o vreme i-am reprezentat pe docherii de la Şantierul Naval Brooklyn. Ați fost vreodată la Şantierul Naval?

— Da, am zis eu încet. O dată.

— În fine, firma bătrânului Grey scotea o grămadă de bani de pe urma antreprenorilor privați de la Şantierul Naval. Grey însuşi avea o reputație de temut pentru că îi plăcea la nebunie să-i păcălească pe muncitori, mai ales când venea vorba de negocierea contractelor. Iar tipul câştiga întotdeauna. Îl detestam pe nenorocitul ăsta – scuzați-mi francheța – aşa că voi fi nespus de încântat să vă verific contractul. Şase dolari pe oră este tariful meu. Vă convine?

— Foarte rezonabil. Prea rezonabil, de fapt. N-ar trebui

să vă plătesc mai mult?

— Ne aflăm în Village, nu pe Wall Street. Şase dolari pe oră e tariful meu şi gata, n-am de gând să vă jupoi pielea doar pentru că aveți de-a face cu Potholm, Grey and Connell. Dar dați-mi voie să vă întreb: de ce acceptați o singură plată de la javrele astea?

— Am eu motivele mele.

— Pentru că o să vă reprezint, ați face bine să mi le explicați şi mie.

După o oarecare ezitare, i-am povestit despre căsnicia mea îngrozitoare, despre soacra mea de coşmar şi despre avort – cu toate implicațiile lui permanente. Când am terminat, s-a aplecat peste birou şi mi-a strâns mâna repede.

— Ați suferit destul, domnişoară Smythe. Îmi pare rău.

— Mulțumesc.

— Uitați ce zic eu. În câteva zile o să mă lămuresc cum stă treaba. Cu totul, nu vor fi mai mult de zece sau douăsprezece ore.

— În regulă.

O săptămână mai târziu, domnul Eberts m-a sunat în apartamentul lui Eric.

— Iertați-mă că a durat ceva timp, dar negocierile s-au lungit mai tare decât m-am aşteptat.

— Dar am crezut că lucrurile sunt clare.

— Domnişoară Smythe, când vine vorba de legi, nimic nu e clar. În orice caz, iată rezultatul final. Mai întâi veştile proaste: am muncit douăzeci de ore pentru acest acord, aşa că o să vă coste o sută douăzeci de dolari… şi ştiu că reprezintă dublul sumei stabilite inițial, însă aşa e viața. Mai ales că veştile bune sunt cu adevărat *veşti bune.* O să primiți o plată unică de treizeci şi cinci de mii.

— Treizeci şi cinci de mii de dolari? Dar eu şi cu domnul Thomson căzusem de acord asupra sumei de douăzeci şi cinci de mii de dolari.

— Mda – dar eu obțin întotdeauna pentru clienții mei mai mult decât s-au târguit ei inițial. Am vorbit cu un

prieten de-al meu, doctor, care mi-a spus că-l putem da în judecată pe specialistul acela şarlatan impus de soacra dumneavoastră. Cum ziceați că-l cheamă?

— Doctorul Eisenberg.

— Da, da, ăsta e escrocul. În fine, potrivit opiniei prietenului meu, Eisenberg a fost neglijent pentru că nu a detectat la timp problemele medicale ale sarcinii dumneavoastră – şi de aceea poate fi scos responsabil pentru suferința permanentă pe care v-a pricinuit-o. Desigur că javra aia de Dudley Thomson de la Potholm, Grey and Connell a încercat să respingă ideea de neglijență medicală, până când i-am comunicat că dacă familia Grey vrea un proces public de divorț destul de urât, noi suntem pregătiți să i-l oferim.

— N-aş fi fost niciodată de acord cu aşa ceva.

— Eram perfect conştient de lucrul acesta. Dar am mers şi eu nițel la cacealma. Si-atunci le-am spus că vrem un aranjament de cincizeci de mii de dolari…

— Doamne, Dumnezeule.

— Normal că ştiam că nu vor accepta o asemenea propunere. Dar i-a speriat de moarte, pentru că după o zi au venit cu o contra-ofertă de treizeci şi cinci de mii. Thomson spune că e oferta lor finală, dar sunt convins că putem obține patruzeci de mii…

— Treizeci şi cinci de mii îmi ajung, am rostit eu repede. Ca să fiu sinceră, nu cred că ar trebui să accept această cifră.

— De ce nu? Familia Grey are bani. Din punct de vedere medical, au şi ei partea lor de vină pentru ce ați pățit. Mai precis, e o afacere bună pentru ei. O dată ce v-au plătit, nu vor mai avea niciun fel de responsabilitate față de dumneavoastră… adică exact ce v-ați dorit, nu?

— Da, dar… eu mă înțelesesem pentru suma de douăzeci şi cinci de mii.

— Asta până când ați angajat un avocat. Şi credeți-mă pe cuvânt: *ei vă rămân datori.*

— Nu ştiu ce să spun.

— Nimic. Luați banii şi… nu vă simțiți vinovată.

— Dar cel puțin dați-mi voie să vă plătesc mai mult de o sută douăzeci de dolari.

— De ce? Ăsta e tariful meu.

— Mulțumesc.

— Nu, eu vă mulțumesc. M-am distrat de minune punându-l cu botul pe labe pe nenorocitul ăla de Edwin Grey. Contractul ar trebui să ajungă la mine mâine, aşa că o să vă sun când va fi gata să-l semnați. Şi mai am o veste bunicică: or să vă dea întreaga sumă de treizeci şi cinci de mii de dolari chiar acum, cu condiția să nu refuzați divorțul.

— De ce, Doamne iartă-mă, aş face aşa ceva?

— Pentru că aşa i-am zis. Punct. Sunteți mulțumită?

— Copleşită.

— N-aveți de ce. Şi dacă-mi permiteți, domnişoară Smythe, aş vrea să vă dau un mic sfat.

— Vă rog.

— Aşa cum se spune în Brooklyn, *cheltuiți banii isteț.*

I-am ascultat sfatul. Când am primit banii o lună mai târziu, i-am depus la bancă şi am plecat la cumpărături. De case. Mi-a luat doar o săptămână să găsesc ceea ce căutam: un apartament însorit, de două camere, la parterul unui bloc din cărămidă, construit la început de secol, pe strada 77, chiar în apropiere de Riverside. Apartamentul era spațios, cu trei încăperi luminoase, tavane înalte şi parchet. Din living se deschidea un alcov ce putea fi transformat cu succes într-un birou. Dar lucrul care m-a convins imediat a fost faptul că avea propria lui grădină. Perfect adevărat că nu era decât o suprafață de trei pe trei metri acoperită cu pietriş şi iarbă uscată, dar ştiam că pot face lucruri minunate cu ea. Cine se mai lăuda cu propria grădină în centrul Manhattanului – o oază de verdeață în mijlocul clădirilor înalte din beton şi cărămidă? Pereții apartamentului erau acoperiți cu un tapet floral maro închis. Urât. Iar bucătăria era demodată – avea un răcitor antic care

necesita aprovizionare periodică de la gheţăria locală. Agenta imobiliară mi-a spus însă că e gata să reducă 300 de dolari din cei 8000 ca să compenseze lucrările de renovare ce se impuneau. Am rugat-o să mai adauge 200 de dolari la reducere şi batem palma. A fost de acord. Pentru că era vorba de o „casă urbană" şi nu de un „condominiu", nu trebuia să primesc acordul consiliului de administraţie ca să mă mut. Aveam de plătit doar o taxă lunară de întreţinere de 20 de dolari. L-am rugat pe Joel Eberts să se ocupe de aspectele juridice. Am plătit cu bani peşin. După numai o săptămână de la vizionare, devenisem proprietara apartamentului.

— Sora mea, proprietăreasă, m-a ironizat Eric, cercetând apartamentul cu doar câteva zile înainte să finalizez contractul de vânzare-cumpărare.

— Mai ai puţin şi o să-mi spui burgheză capitalistă.

— Ce treabă are ideologia aici? Mă amuzam şi eu pe seama ta.

— Serios? Nu mi-am dat seama, tovarăşe.

— Şşşş…

— Nu mai fi paranoic. Mă îndoiesc că domnul Hoover a pus microfoane în acest apartament. Adică, să ne înţelegem, fosta proprietară era o doamnă micuţă de origine letonă…

— Pentru Hoover, oricine poate fi subversiv. N-ai citit ce se petrece la Washington? Mai mulţi congresmeni urlă cum că la Hollywood s-ar ascunde adepţi ai comunismului. Cer instituirea unei comisii care să investigheze reţeaua comunistă infiltrată în industria filmului.

— Asta se întâmplă la Hollywood.

— Crede-mă, în cazul în care Congresul începe să sape ca să-i dibuie pe „tovarăşii" din LA, atunci nu mai e decât o chestiune de timp până când îşi vor îndrepta atenţia spre New York.

— Aşa cum ţi-am mai zis şi înainte – dacă se va întâmpla una ca asta, nu va trebui decât să le

mărturiseşti că ai părăsit Partidul în 1941 şi vei ieşi din discuție. Şi, pe urmă, poți să le arăți oricând celor de la Biroul de Investigații că ai o soră *arhicapitalistă şi proprietăreasă* pe deasupra…

— Foarte amuzant.

— Haide, Eric, fii sincer: îți place casa?

S-a mai uitat o dată de jur-împrejur.

— Mda – are potențial. Mai ales după ce vei scăpa de tapetul ăsta est-european. Ce crezi că înfățişează? Primăvara în Praga?

— Nu ştiu – dar împreună cu bucătăria va dispărea înainte să pun eu piciorul aici.

— Eşti sigură că vrei să locuieşti în Upper West Side? Adică e destul de linişte pe-aici.

— Trebuie să-ți mărturisesc că singurul lucru din Old Greenwich căruia îi duc dorul este senzația de spațiu vast. De aceea îmi place aici. Sunt la doar un minut depărtare de parcul Riverside. Sunt aproape de hotelul Hudson. Am grădina mea…

— Ajunge sau rişti să începi să semeni cu Thoreau după ce s-a retras în Walden Pond[28].

Am izbucnit în râs şi am zis:

— După ce plătesc şi renovez apartamentul tot îmi mai rămân vreo treizeci de mii de dolari în bancă – incluzând şi banii moşteniți de la mama şi tata pe care i-am transformat în obligațiuni de stat.

— Spre deosebire de risipitorul tău frate.

— Ei bine, despre asta am vrut să-ți vorbesc. Agenta imobiliară care mi-a găsit apartamentul mi-a spus că mai există unul la etajul al doilea. De ce nu mă laşi să-l cumpăr pentru tine şi…

M-a întrerupt.

— Exclus.

— Nu mai fi aşa căpos. Serios acum, locul ăla de pe strada Sullivan nu e tocmai cel mai bun…

— Mă împac de minune cu el. N-am nevoie de mai mult.

— Haide, Eric. Aia e o locuință de student. E un soi de *La Boheme* de proastă factură, iar tu ai aproape treizeci şi cinci de ani.

— Ştiu *exact* câți ani am, rosti el tăios. Aşa cum ştiu de ce anume am nevoie şi de ce nu. Dar lucrul pe care nu-l vreau deloc este nenorocita ta de milă, ai înțeles?

Tonul lui aspru m-a uluit.

— Ți-am făcut o simplă sugestie. Ştiu că nu te omori după Upper West Side, dar dacă ai văzut în centru ceva ce-ți place…

— Nu vreau nimic de la tine, S.

— Dar de ce? Te pot *ajuta.*

— Pentru că nu vreau ajutor. Pentru că dacă aş avea nevoie de ajutor, m-aş simți ca un ratat.

— Dar ştii foarte bine că eu nu gândesc astfel.

— În schimb, *eu,* da. Aşa că… mulțumesc, dar nu mă interesează.

— Te rog cel puțin să mai meditezi la propunerea mea.

— Nu. Am încheiat subiectul. Dar uite un sfat practic de la un tip nepractic: găseşte-ți un agent de bursă isteț şi lasă-l să-ți investească banii în acțiuni: GE, General Motors, REA, firme de genul ăsta. Se zvoneşte că şi IBM-ul ar fi o alegere deşteaptă, deşi încă îşi mai caută locul pe piață.

— Habar n-aveam că urmăreşti mişcările de la Bursă, Eric.

— Aha… fostul marxist leninist ghiceşte întotdeauna care sunt cele mai bune acțiuni.

După ce am intrat în posesia apartamentului câteva zile mai târziu, am angajat un decorator să-mi scoată tapetul, să retencuiască şi să-mi zugrăvească pereții în alb. L-am rugat să-mi reamenajeze şi bucătăria, care avea acum un frigider nou Amana. Toată lucrarea a costat 600 de dolari – şi pentru acel preț standard, a fost de acord să-mi raşcheteze şi să-mi lăcuiască parchetul, să-mi monteze două rafturi de cărți înalte până la tavan şi să-mi schimbe gresia din baie. Restul de 400 de dolari din

bugetul acordat renovării i-am cheltuit pe mobilă: un pat în stil antic cu cadru de alamă, o comodă înaltă cu sertare, o canapea simplă Knoll, tapițată cu un material bej, un fotoliu voluminos şi comod (acoperit cu acelaşi material) şi o masă mare din lemn de pin ce avea să-mi servească drept birou. E uimitor cât de multe lucruri puteai să cumperi la vremea aceea cu 400 de dolari – bugetul meu a mai acoperit şi prețul a două covoare de mijloc, a câtorva veioze şi a unei mese cromate de bucătărie cu două scaune asortate.

Renovarea a durat în jur de o lună. Toată mobila a sosit în ziua în care zugravii au finalizat lucrarea. Până la căderea nopții – mulțumită răbdării lui Eric – am aranjat locul. Mi-am petrecut următoarele zile cumpărând lucruri de bază, precum farfurii, pahare, veselă şi prosoape. Am depăşit bugetul inițial cu o sută cincizeci de dolari pe care i-am investit într-un radio REA de ultimă tehnologie şi într-un fonograf – ambele având o carcasă din lemn de mahon. A fost un moft din partea mea, dar unul necesar.

În general, tânjeam după puține obiecte. După ce am citit în *Life* despre REA Home Concert Hall (acesta fiind numele lui complet), mi-am pus în cap că trebuie să-l am… chiar dacă avea uluitorul preț de 149,95 de dolari. Iar acum, iată-l, stătea într-un colț din apartamentul meu proprietate personală şi emitea cu putere sunetele glorioase ale Simfoniei a treia de Brahms. Eram înconjurată de primele piese de mobilier pe care mi le cumpărasem singură. Brusc, devenisem posesoarea unor obiecte. Brusc, m-am simțit foarte matură şi foarte pustiită.

— Îți dau orice ca să-mi spui la ce te gândeşti, mi-a zis Eric, întinzându-mi un pahar de vin spumos.

— Sunt un pic năucită, atâta tot.

— Năucită pentru că eşti stăpâna lucrurilor ce te împresoară?

— Năucită că am ajuns până aici.

— Putea fi şi mai rău. Puteai fi şi la ora asta o

rezidentă a Coloniei Penitenciare Grey din Old Greenwich.

— Da, divorțul are compensațiile lui, ce-i drept.

— Te simți vinovată, se vede.

— Ştiu că pare o prostie, dar îmi repet într-una că nu-i corect să primesc aşa de mult fără să…

— Ce? Fără suferință? Fără martiriu? Fără răstignire?

Am izbucnit în râs.

— Da. Ceva extrem şi punitiv.

— Îmi plac masochiştii. Totuşi, S, din punctul meu de vedere, treizeci şi cinci de mii de dolari nici măcar nu se poate numi o compensație pentru faptul că niciodată n-o să mai…

— Taci.

— Iartă-mă.

— N-am pentru ce. E problema mea. O să mă împac cu ideea.

M-a înconjurat cu brațul pe după umeri.

— Dar nu trebuie să te împaci cu ideea neapărat.

— Ba da. Altminteri…

— Ce?

— Altminteri risc să fac o prostie… de genul să o transform în tragedia principală a vieții mele. Şi nu vreau să se întâmple una ca asta. Nu m-am născut ca să joc un rol de eroină lamentabilă. Nu e stilul meu.

— Măcar lasă timpul să rezolve lucrurile de la sine. N-au trecut decât două luni.

— N-am nimic, am mințit eu. Serios, n-am nimic.

În realitate, nu mă descurcam aşa de rău. Pentru că depuneam toate eforturile necesare ca să-mi umplu fiecare oră din zi. După ce m-am mutat, am aranjat vreo şase întâlniri cu agenți de bursă diferiți, înainte să-l aleg pe Lawrence Braun – soțul unei prietene de la Bryn Mawr, Virginia Sweet. Se măritase cu Lawrence imediat după terminarea colegiului, iar acum se chinuia cu trei copii, toți sub cinci ani, într-o casă colonială din Ossining. Însă nu relația mea cu Virginia m-a determinat să-l aleg pe Lawrence, ci mai degrabă faptul că s-a

dovedit singurul agent de bursă care nu mi-a vorbit de sus şi nici nu mi-a spus lucruri de genul: *„Eu ştiu că voi, doamnele, nu vă prea pricepeți la cifre… poate doar atunci când verificați măsura corsetelor, ha, ha, ha!”* (da, cam aşa arăta o glumă spirituală masculină în 1947). Dimpotrivă, Lawrence m-a descusut cu răbdare în privința obiectivelor mele financiare pe termen lung (*Siguranță, siguranță, cât mai multă siguranță)* şi mi-a cerut opinia referitoare la riscuri *(a se evita cu orice chip).*

— Vrei ca banii să-ți aducă un venit imediat? m-a întrebat.

— Nu e nevoie. Am de gând să mă întorc la serviciu cât de curând posibil. Refuz să fiu numită o femeie care n-are ce face. Ar fi păcat să stau acasă şi să lenevesc.

— Şi dacă te măriți din nou?

— Asta nu se va mai întâmpla niciodată.

A meditat câteva secunde la vorbele mele, apoi a adăugat:

— În regulă. Atunci o să acționăm pe termen foarte lung.

Planul lui financiar era unul simplu. Cei cinci mii de dolari pe care-i aveam în obligațiuni de stat vor fi mutați într-un plan de pensii care urma să ajungă la maturitate atunci când eu împlineam şaizeci de ani. Douăzeci de mii de dolari vor fi investiți într-un portofoliu mixt de acțiuni, cu scopul clar de a obține o creştere minimă de şase procente pe an. Restul de cinci mii îmi rămâneau mie să-i rulez – sau să-i folosesc până când îmi găseam o slujbă.

— Dacă totul merge bine, vei beneficia de o avere frumuşică atunci când te vei apropia de cincizeci de ani. Iar dacă luăm în calcul şi faptul că ai deja un bun valoros – un apartament achitat integral – cred că de aici înainte vei fi independentă din punct de vedere financiar.

Asta şi doream – independență completă. Nu intenționam să mai depind vreodată de altă persoană. Nu trânteam uşa în nas bărbaților, sexului sau posibilității de a mă îndrăgosti. Dar nu-mi permiteam să mai

nimeresc într-o situație în care să fiu nevoită să mă bazez pe un bărbat care să-mi ofere statut social sau bani de buzunar. Din acel moment, funcționam ca o unitate autonomă: independentă, liberă, detaşată.

Aşa că am fost de acord cu planul financiar al lui Lawrence. Am scris cecurile şi am aprobat investițiile. Deşi acum aveam cinci mii de dolari în contul meu – pe care-i puteam cheltui după bunul plac – m-am învățat să fiu prudentă, hotărâtă să nu-i risipesc pe frivolități. Pentru că banii însemnau acum independență. Sau, cel puțin, iluzia independenței.

După ce mi-am reglat situația financiară, am dat un telefon la *Saturday Night/Sunday Morning.* Succesoarea oribilă a lui Nathaniel Hunter nu rezistase decât câteva luni. Fusese înlocuită de o femeie micuță, veşnic în mişcare, pe nume Imogen Woods – o adevărată Dorothy Parker, cunoscută pentru prânzurile ei lungi, mahmurelile perpetue şi ochii ageri în materie de ficțiune de calitate. Când am sunat la birou, mi-a spus să o vizitez a doua zi pe la cinci. Stătea în fotoliul de lângă birou şi corecta câteva pagini ale revistei. Un Pall Mall fumega într-o scrumieră plină până la refuz. Într-o mână ținea un cocktail, iar în cealaltă creionul. Ochelarii îi alunecaseră pe vârful nasului şi m-a privit pe sub sprâncene când am intrat.

— Ia te uită, o altă refugiată din viața casnică, mi s-a adresat.

— E clar că veştile circulă repede.

— La naiba, doar suntem în redacția unei reviste. Ceea ce înseamnă că aici există o grămadă de oameni care au senzația că fac ceva important, dar care ştiu în taină că nimic din ce fac nu e important, prin urmare, ce poate fi mai atrăgător decât să bârfeşti despre viețile mai interesante ale altor oameni.

— Viața mea nu e atât de interesantă.

— O căsnicie care nu durează decât cinci luni e *întotdeauna* interesantă. Cel mai scurt dintre dezastrele

mele maritale a ținut șase luni.

— Și cel mai lung?

— Un an și jumătate.

— Impresionant.

A chicotit veselă și a expirat un nor gros de fum.

— Mda, al dracului de impresionant. Și ia spune-mi, când ai de gând să scrii o altă nuvelă pentru noi? Am găsit-o pe prima și e al naibii de bună. Unde-i următoarea?

I-am explicat faptul că mă consider un soi de minune ce ține numai trei zile și că am mai încercat să scriu, dar am constatat că nu mai am nimic de zis.

— În concluzie, asta e singura ta povestire? m-a iscodit neîncrezătoare.

— Cred că da.

— Probabil că marinarul tău a fost într-adevăr un tip deosebit.

— E doar ficțiune.

Și-a dat pe gât băutura.

— Aha... iar eu sunt Rita Hayworth. Însă n-am de gând să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala, oricât de tare mi-ar plăcea. Cum te pot ajuta?

— Știu că postul meu s-a ocupat, dar mă întrebam dacă n-am putea să colaborăm și să lecturez de acasă manuscrise...

— Nicio problemă. De când s-a terminat războiul ăsta nenorocit, toată lumea din America s-a hotărât să scrie. Suntem îngropați în lucrări trimise la redacție de amatori. Aș fi fericită să-ți pun săptămânal în brațe vreo douăzeci de manuscrise. Plătim trei dolari pe raport. Nu e o avere, dar ar trebui să ajungă pentru niște cumpărături de bază. Prietena ta, Emily Flouton, mi-a spus că tocmai te-ai mutat în propriul tău apartament.

— Într-adevăr.

— Povestește-mi.

I-am explicat cum m-am apucat să vânez apartamente după ce m-am despărțit de George, cum găsisem locul de

pe strada 77, cum îl golisem de tot ce avea înăuntru şi cum îl redecorasem în tonuri neutre.

— O să meargă, mi-a zis ea.

— Ce anume?

— Povestea ta despre apartament. O s-o numim „Actul Doi" sau „Un nou început" ori ceva similar. Ceea ce vreau de la tine este o relatare spirituală, amuzantă, despre cum ai descoperit casa visurilor tale după ce căsnicia ta a explodat.

— Dar aşa cum v-am mărturisit şi înainte, eu nu mai scriu ficţiune.

— Nici nu-ţi cer să scrii ficţiune. Te rog doar să fii prima care contribuie la o nouă rubrică pe care înălţimea Sa Directorul vrea s-o pună pe picioare. Se va intitula „Bucăţi de viaţă" – ceea ce-ţi arată ce fel de imaginaţie are tipul. Dar chiar asta va fi în esenţă – o corespondenţă specială şi elegantă de pe frontul de luptă numit „viaţă adevărată". Maximum o mie de cuvinte pentru un tarif de 40 de dolari. Şi ca să mă asigur că nu pierzi prea multă vreme, transpirând în chinurile creaţiei, o vreau pe biroul meu peste cinci zile. Adică luni dimineaţă la prima oră. Ne-am înţeles, domnişoară Smythe?

Am înghiţit nodul din gât. Zgomotos.

— Sunteţi convinsă că vreţi să scriu aşa ceva?

— Nu obişnuiesc să-mi bat joc de timpul meu, cerând lucruri pe care nu le doresc. Haide, domnişoară Smythe: o faci sau nu?

După o pauză, am cedat:

— Da, o fac.

— Deci rămâne cum am stabilit. Până atunci, o să-l pun pe unul dintre lacheii mei să aleagă douăzeci de materiale noi din grămada de Nuvele Geniale şi Nesolicitate şi să ţi le trimită acasă. Dar mai întâi fă povestea. Şi luni *înseamnă* luni. Bine?

— O să mă străduiesc.

— Nu, o vei face *foarte bine.* Pentru că la asta mă aştept de la tine. Şi încă un lucru – foloseşte un stil

sarcastic. Iubesc sarcasmul. Şi dă roade întotdeauna.

Desigur că duminică pe la zece seara, renunțasem la ideea că mai pot respecta termenul ce expira a doua zi dimineață. Zona din jurul biroului meu arăta ca un strat gros de omăt, numai că zăpada o înlocuisem cu ghemotoace de hârtie albă de scris. Din punct de vedere mental eram blocată, congelată, baricadată. În cele patru zile anterioare, încercasem zeci de introduceri. De fiecare dată, îmi ridicasem mâinile disperată, smulsesem colile din maşina de scris şi blestemasem clipa în care hotărâsem să accept această sarcină. Nu eram scriitoare. Pe cine păcăleam eu? Norocul ținuse cu mine prima oară, dar de atunci muza nu mă mai vizitase niciodată. Ba mai rău, ştiam, foarte clar că inspirația reprezenta doar cincisprezece procente din ingredientele necesare scrisului. Măiestria, sârguința şi perseverența alcătuiesc restul ecuației – iar mie îmi lipseau cu desăvârşire. Dacă eu nu aveam suficientă încăpățânare şi încredere ca să scriu un articol prostesc de o mie de cuvinte despre renovarea noului meu apartament, cum mi-aş mai fi putut închipui că pot deveni o scriitoare profesionistă?

Acum aflasem răspunsul la această dilemă: nu dobândisem talentul, rigoarea şi dibăcia pe care scrisul le impunea, îmi lipsea încrederea în propriile forțe.

Chiar înainte de miezul nopții, l-am sunat pe Eric, ca să-mi plâng de milă. Mi-am încheiat lamentația cu un comentariu jalnic:

— Presupun că redactarea e singurul lucru care mi-a mai rămas.

— Ce deznodământ tragic, m-a ironizat el.

— Ştiam că mă pot baza pe compasiunea şi înțelegerea ta, i-am întors-o şi eu.

— Pur şi simplu nu pricep de ce nu te apuci să scrii nenorocitul ăla de articol până la capăt şi gata.

— Pentru că nenorocitul ăla de articol nu e aşa uşor! Şi mai ştiu şi că sunt epuizată.

— Cel puțin nu ți-ai pierdut capacitatea de

autocunoaştere.

— Oare de ce te-oi fi sunat?

— Dumnezeu ştie… dar dacă doreşti un sfat de la subsemnatul, iată: aşază-te pe scaun şi dă-i drumul. Nu te gândi la nimic – scrie.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere. Baftă.

Am pus receptorul în furcă, m-am târât în dormitor, m-am prăbuşit pe pat şi am ațipit (abia dacă dormisem două, trei ore în noaptea trecută). Când m-am trezit iar, ceasul de pe noptieră arăta cinci şi douăsprezece dimineață. Am sărit ca arsă, gândindu-mă: *Termenul meu limită expiră peste exact cinci ore.*

Mi-am aruncat toate hainele de pe mine. Am făcut un duş fierbinte, pe care l-am terminat, drept pedeapsă, cu un jet rece ca gheața şi lung de treizeci de secunde. M-am îmbrăcat. Am pus un ibric cu cafea pe aragaz. M-am uitat la ceas. Cinci şi treizeci şi două de minute. Termenul limită era la zece. Când a fiert cafeaua, mi-am turnat o ceaşcă pe care am luat-o cu mine la birou. Am aranjat o foaie între rolele Remingtonului meu. Am sorbit iute din lichidul fierbinte. Apoi am inspirat adânc.

Nu te gândi… scrie.

Bine, bine. Voi încerca…

Fără să mă gândesc, am dus la bun sfârşit un paragraf:

Agenta imobiliară era o femeie în jur de cincizeci de ani. Avea o față roşiatică pe care afişase un zâmbet rigid, încremenit. Am văzut-o cum îmi studiază inelarul gol de la mâna stângă şi apoi inelul de logodnă cu montură complicată, pe care îl transferasem recent la mâna dreaptă.

— *Era un nemernic? m-a întrebat ea.*

— *Nu, am răspuns. Pur şi simplu n-a mers.*

M-am oprit pentru o secundă. Am mai luat o gură de cafea. Am privit cele şase rânduri dactilografiate. M-am apucat să scriu din nou.

— *Aşadar, căutaţi un nou început? m-a iscodit ea.*

— *Nu. Caut un apartament.*

Nu e rău. Nu e rău deloc. Continuă. Am băut restul de cafea. M-am uitat la maşina de scris. Şi m-am apucat să dactilografiez iarăşi.

Când am verificat iarăşi ceasul, era 8:49. Lumina de dimineaţă inundase întreaga încăpere. Pe biroul meu se găseau patru pagini dactilografiate. Am extras ultima foaie din Remington şi am aşezat-o dedesubtul celor patru. Am luat un creion şi am recitit articolul, eliminând rapid câteva fraze stângace, corectând greşelile gramaticale şi refăcând un mic dialog. O altă verificare scurtă a ceasului: 9:02. M-am întins după zece coli curate şi după un indigo, pe care l-am strecurat între două foi. Le-am rulat cu grijă în Remington. Am început să dactilografiez povestea. După patruzeci de minute, am terminat. Se făcuse zece fără douăzeci de minute. Nu mai aveam timp de pierdut. Am luat un exemplar al articolului, l-am îndesat în geantă, mi-am smuls haina din cuier şi m-am repezit pe uşă afară. Am strigat după un taxi ce se îndrepta spre centru pe şoseaua Riverside şi i-am spus şoferului că-i dau un bacşiş substanţial dacă ajunge la Rockefeller Center înainte de zece.

— De aici şi până la Rockefeller în douăsprezece minute? *Imposibil.*

— Străduiţi-vă, vă rog.

— Doamnă, asta facem cu toţii.

Pe lângă înclinaţiile către filosofic, taximetristul s-a dovedit a fi un maniac al şofatului. Am ajuns pe strada 50 la zece şi patru minute. I-am plătit un dolar cincizeci, chiar dacă aparatul indica doar 85 de cenţi.

— Amintiţi-mi să vă iau şi altă dată, mi-a spus el când i-am comunicat că poate să păstreze restul. Sper să ajungeţi la timp acolo unde aveţi treabă.

Am intrat ca o furtună în holul de la *Saturday/Sunday.* Liftul era aglomerat şi s-a oprit de nenumărate ori înainte de etajul cincisprezece, destinaţia mea finală. Zece şi

unsprezece minute. Am străbătut coridorul cu paşi mari. Am ciocănit la uşa lui Imogen Woods, aşteptându-mă să fiu întâmpinată de secretara ei. Dar cea care mi-a deschis a fost chiar doamna Woods în persoană.

— Ai întârziat, m-a dojenit ea.

— Doar câteva minute.

— Şi pari cam hărțuită.

— Traficul…

— Da, da… am mai auzit-o p-asta. Şi nu cumva câinele ți-a rontăit articolul?

— Nu, i-am răspuns, luptându-mă de zor cu cataramele genții. Îl am aici.

— Ia te uită, domnule, că se mai întâmplă şi minuni.

Am scos cele cinci pagini şi i le-am întins. Mi le-a luat, după care a deschis uşa din nou.

— O să te sun după ce le citesc, mi-a zis ea. S-ar putea să dureze două-trei zile, având în vedere că sunt în urmă rău de tot cu revista. Între timp, du-te şi bea o cafea, că arăți de parcă ai avea nevoie de una.

I-am urmat sfatul şi am servit micul dejun la Lindy's: covrigi şi file de somon şi am băut multă cafea. Apoi am mers un bloc mai departe până la magazinul Colony Record unde am cheltuit 2,49 dolari pe o nouă înregistrare a lui *Don Giovanni,* în interpretarea lui Ezio Panza. Considerând că am fost puțin cam risipitoare, m-am întors cu metroul acasă, mi-am aruncat pantofii din picioare, am pus cele patru discuri în fonograf, am apăsat pe clapa pe care era inscripționat cuvântul *On,* m-am tolănit pe canapea şi mi-am petrecut următoarele ore ascultând povestea sublimă şi întunecată a crimei carnale şi a pedepsei, căreia îi dăduseră viață Mozart şi Da Ponte. Muzica mi-a purificat sufletul. Eram extenuată, golită. Şi uluită pentru că izbutisem să scriu articolul într-un final. Cu toate că pe biroul meu se afla copia la indigo a acestuia, nu voiam să-l recitesc. Mai aveam timp destul să descopăr dacă e bun sau nu.

Pe la trei după-amiază – tocmai când Don Giovanni

cobora spre iad – a sunat telefonul. Era Imogen Woods.

— Aşadar, *poţi* să scrii.

— Serios? am întrebat-o cu voce nesigură.

— Da. *Serios.*

— Adică v-a plăcut articolul?

— Da, Neîncrezătoareo – *chiar* mi-a plăcut. Atât de mult, încât am de gând să-ţi mai propun un subiect… asta în cazul în care nu ai prea multe dubii că vei face faţă altei sarcini similare.

— Ba o să fac faţă.

— Îmi place ce aud.

Sarcina s-a dovedit a fi un alt articol pentru „Bucăţi de viaţă" – numai că de data asta trebuia să inventez ceva amuzant şi spiritual despre cel mai formidabil rit de trecere: prima întâlnire amoroasă. Lungimea se limita tot la o mie de cuvinte. Imogen a insistat să i-l predau tot peste o săptămână. Evident că aproape mi-am smuls părul din cap până când – urmând sfatul lui Eric – m-am aşezat şi am scris povestea dintr-o suflare. Am aşternut pe hârtie istoria caraghioasă a nopţii în care Dick Becker – unul dintre colegii mei de clasă de la Hartford High – un băiat înalt, nervos, cu faţa plină de coşuri şi dinţii crescuţi strâmb – m-a invitat la o seară dansantă la biserica episcopală. N-a fost tocmai cea mai lascivă primă întâlnire amoroasă din istorie. Mai degrabă stânjenitoare şi dulceagă în acelaşi timp. La sfârşitul serii (la ora nouă şi jumătate trebuia să intru în casă), m-a condus până la uşă şi mi-a scuturat mâna destul de cast.

Nimic memorabil nu s-a petrecut, am scris. *Niciunul dintre noi nu a făcut ceva stânjenitor, cum ar fi să ne dăm cap în cap încercând să ne sărutăm. Pentru că n-a fost niciun sărut. Am fost amândoi teribil de formali unul cu altul. Formali, cuviincioşi şi, oh, atât de inocenţi. Şi, în fond, aşa ar trebui să fie prima întâlnire.*

De data asta am reuşit să termin articolul cu douăzeci de minute mai devreme decât cu o săptămână înainte. Când m-am întors de la redacţia *Saturday/ Sunday,* am

luat din nou micul dejun la Lindy's, apoi am trecut pe la Colony şi am cumpărat un nou disc cu Horowitz interpretând trei sonate pentru pian de Mozart. Exact când am intrat în casă, telefonul a început să sune.

— Acum, după părerea mea nesănătoasă, mi-a zis Imogen Woods, prima întâlnire ar trebui să se termine undeva a doua zi de dimineață, iar în pat să te trezeşti alături de Robert Mitchum. Dar, desigur, eu nu sunt o fată cuminte ca tine.

— Nu sunt cuminte.

— Ba da. De-aia şi eşti scriitoarea perfectă pentru *Saturday/Sunday.*

— În concluzie, v-a plăcut?

— Da, cu excepția a două, trei propoziții mai slăbuțe, mi-a plăcut. *Mucho.* Când mi-o dai pe următoarea?

— Vreți să mai scriu ceva?

— Mă înnebunesc după fetele care au un talent impresionant pentru deducții.

Cel de-al treilea articol s-a numit „Când totul iese pe dos, orice-ai face" şi relata amuzant, în alte o mie de cuvinte, problema perenă a tunsorii, cunoscută şi ca „ziua părului ciufulit". Da, ştiam că erau nişte subiecte puerile. Ştiam că nu voi câştiga niciodată cu ele premiul Pulitzer. Dar mai ştiam şi că mi-e uşor să fac observații pertinente despre micile probleme domestice sau despre cele personale. Puteam – ca s-o citez pe Imogen Woods – *să scriu sarcastic.* Şi mai important decât atât, descoperisem că pot scrie din nou… o constatare care m-a uluit şi m-a încântat totodată. Nu era ficțiune. Nu era artă. Dar era bine construit şi avea şi ceva umor. Pentru prima dată după ani de zile, mă simțeam curios de stăpână pe mine. Aveam un talent. Un talent mic poate, dar totuşi un talent.

Am livrat „Când totul iese pe dos, orice-ai face" cu o zi înainte de termenul limită. Ca de obicei, am sărbătorit cu un mic dejun la Lindy's şi cu un disc de la Colony, o înregistrare a *Variațiilor Goldberg* de Bach, în

interpretarea harpistei Wanda Lanowska – o adevărată afacere la prețul de optzeci şi nouă de cenți. N-am auzit-o pe doamna Woods timp de patruzeci şi opt de ore. Deja mă convinsesem că îi displăcuse atât de profund noul meu articol, încât proaspăta mea carieră la *Saturday/ Sunday* se terminase.

— Ei bine, Înălțimea Sa Directorul şi cu mine am stat de vorbă despre tine, mi-a spus ea imediat ce am ridicat receptorul.

— Serios? S-a întâmplat ceva?

— Mda, urăşte chestiile pe care le scrii şi m-a rugat pe mine să-ți dau vestea.

După o pauză lungă, am reuşit să îngaim:

— Păi, bănuiesc că era de aşteptat.

— Isuse Cristoase, ascultă-te ce prostii îndrugi. Domnişoara Fatalism în persoană.

— Ăăă… adică… ăăă… nu v-a cerut să mă concediați?

— *Au contraire* – Luminăției Sale chiar i-au plăcut cele trei articole pe care le-ai scris. Atât de mult, încât vrea să-ți ofere un contract.

— Ce fel de contract?

— Tu la ce contract te gândeşti? *Unul de scris,* neghioabo. O să ai propria ta rubrică săptămânală în revistă.

— Doar nu vorbiți serios.

Ba vorbea cât se poate de serios. În timpul primei săptămâni din 1948, rubrica mea – „Viața de zi cu zi a Sarei Smythe" – a înregistrat prima sa apariție în paginile revistei. În principiu, era o continuare a celor trei „Bucăți de viață" pe care le scrisesem deja pentru domnişoara Woods. În fiecare săptămână mă opream asupra unui incident sau a unei probleme minore – „Tipul căruia îi miroase gura", „Cum de nu reuşesc niciodată să fierb spaghetele bine", „De ce cumpăr mereu dresuri cărora li se duc firele" – şi le transformam într-un divertisment uşor, care se citeşte repede. Fără îndoială, rubrica scotea în evidență banalul, prozaicul. Dar nu-i lipsea doza de

amuzament şi, pentru că îşi trăgea rădăcinile din activitățile obişnuite, cotidiene ale unei femei, nu rămâneam fără idei.

Inițial am primit cincizeci de dolari pe articol, pentru patruzeci şi opt de apariții pe an. Pentru mine, reprezenta o sumă incredibilă – având în vedere că scriam articolul într-o singură zi. Totuşi, după şase luni de la debutul rubricii, Luminăția Sa mi-a renegociat contractul – după ce *Ladies' Home Journal* şi *Woman's Home Companion* au încercat să mă agațe. Spre marea mea uimire, „Viața de zi cu zi a Sarei Smythe" devenise un succes. Primeam săptămânal cam cincizeci de scrisori în care cititoare din toată țara îmi mărturiseau cât de tare le plăceau observațiile mele nostime despre „fleacurile feminine" cum le numea Imogen Woods. Luminăția Sa în persoană – Ralph J. Linklater – a început şi el să primească opinii pozitive referitoare la rubrică. Şi atunci s-au întâmplat două lucruri care m-au făcut repede foarte valoroasă – (a) patru dintre clienții care-şi făceau publicitate în revistă au solicitat ca reclamele lor să apară lângă rubrica mea şi (b) am fost abordată de alte două reviste pentru femei, care mi-au oferit o sumă considerabil mai mare ca să lucrez pentru ele.

Am rămas uluită de aceste oferte. Atât de uluită, încât i le-am menționat, *en passant,* lui Imogen Woods – în timpul unei conversații telefonice. Pe neaşteptate, tonul ei a trădat îngrijorare.

— Vorbesc sincer, Imogen, am liniştit-o eu, nici nu-mi trece prin cap să plec de la revistă. N-ar fi etic.

— Dumnezeu să te binecuvânteze pentru conştiința ta de George Washington. Promite-mi însă ceva: nu răspunde la niciuna dintre scrisori până când nu discut cu Luminăția Sa.

Desigur că i-am promis să nu dau curs nici uneia dintre ofertele primite. Probabil că mă considerați o naivă, însă pe mine mă mulțumeau cei cincizeci de dolari primiți pentru fiecare articol. Mai ales că nu mai întâmpinam

dificultăți în a scrie. Nu intenționam să folosesc celelalte oferte ca să mă târguiesc. Când, a doua zi de dimineață, însuşi Luminăția Sa mi-a dat telefon, am realizat că ofertele se transformaseră de fapt în instrumente de negociere.

Mă întâlnisem o singură dată cu domnul Linklater înainte de asta – când mă invitase la prânz (împreună cu Imogen) după ce rubrica mea împlinise deja trei luni. Era un bărbat voinic, impunător, care-mi amintea de Charles Laughton. Îi plăcea să conducă revista într-o manieră părintească, dar se comporta extrem de aspru cu persoanele care-l contraziceau. Imogen mă avertizase înainte de întâlnire:

— Tratează-l ca pe unchiul tău preferat şi te va iubi. Dar încearcă să faci pe deşteapta cu el – nu că te-aş crede în stare – şi l-ai pierdut de prieten pe vecie.

Educația pe care o primisem de la părinții mei m-a determinat să adopt instantaneu o atitudine respectuoasă față de acest bărbat autoritar. Ulterior, domnişoara Woods mi-a spus că Luminăția Sa mă consideră „minunată" şi „exact genul de tânără drăguță şi deşteaptă pe care o vede scriind pentru revista lui".

Telefonul a zbârnâit la opt dimineață. Mă culcasem destul de târziu seara, pentru că terminasem articolul pentru săptămâna care urma, aşa că eram destul de amețită când am răspuns.

— Sara – bună dimineața! La telefon, Ralph J. Linklater. Sper că nu te-am trezit, nu?

Instantaneu mi-a trecut orice amețeală.

— Nu, domnule. Mă bucur să vă aud.

— Şi eu mă bucur să stau de vorbă cu foiletonista noastră vedetă. Încă mai eşti foiletonista *noastră* vedetă… nu-i aşa, Sara?

— Sigur că da, domnule Linklater. *Saturday/Sunday* s-a purtat nespus de frumos cu mine.

— Sunt încântat să aud asta, Sara. Pentru că – după cum bine ştii – mie îmi place să mă gândesc la *Saturday/*

Sunday ca la o familie. Şi tu ne consideri familia ta, nu-i aşa, Sara?

— Absolut, domnule Linklater.

— Excelent. E o uşurare pentru mine, mai ales că noi te considerăm o parte atât de valoroasă a acestei familii. Atât de valoroasă, încât vrem să-ți oferim un contract de exclusivitate şi să-ți creştem plata la optzeci de dolari pe săptămână.

Cuvântul *exclusivitate* a declanşat brusc în capul meu un semnal de alarmă. Am hotărât să acționez cu prudență.

— Dumnezeule, domnule Linklater, optzeci de dolari pe săptămână este o ofertă foarte generoasă din partea dumneavoastră. Şi Dumnezeu mi-e martor că vreau să rămân la *Saturday/Sunday* – dar dacă accept oferta dumneavoastră, înseamnă că venitul meu va fi de *numai* optzeci de dolari pe săptămână. Destul de limitativ, nu credeți?

— Atunci o sută de dolari pe săptămână.

— Foarte convenabil – dar să presupunem că altcineva îmi oferă o sută douăzeci de dolari şi fără clauza exclusivității.

— Nimeni n-ar face asta, mă contrazise el oarecum iritat.

— Probabil aveți dreptate, domnule, am continuat eu pe un ton cât se poate de politicos. Cred că lucrul care mă necăjeşte este ideea de a-mi închide orice alte opțiuni, alte piețe potențiale. Alegerea celor mai bune oportunități nu face parte din stilul american de viață?

Nu-mi venea să cred că-mi ieşise aşa ceva pe gură (chiar dacă ştiam că Luminăția Sa scria întotdeauna „Gânduri din partea redactorului-şef despre *SAV: Stilul American de Viață").* Nu-mi venea să cred că negociez cu un tupeu nebun cu însuşi directorul nostru binevoitor, Ralph J. Linklater. Dar pentru că intrasem în joc, trebuia să merg până la capăt.

— Da, ai perfectă dreptate, Sara, a rostit în silă

Luminăția Sa, piața competitivă constituie unul din elementele glorioase ale democrației americane. Şi respect o femeie tânără ca tine, care înțelege vandabilitatea talentelor ei. Dar o sută douăzeci de dolari pe articol este plata maximă pe care o pot oferi. Iar suma asta implică folosirea, exclusiv de către revista noastră, a talentelor tale. Totuşi, iată la ce m-am gândit. Potrivit spuselor domnişoarei Woods, iubeşti muzica clasică. Ce-ai zice să mai scrii pentru noi o rubrică amuzantă, lunară, despre cum să-i asculți pe Beethoven şi pe Brahms, despre ce disc ar fi potrivit să-i dăruieşti iubitului de Crăciun… chestii de genul ăsta. Vom numi rubrica… ăăăă… ai vreo idee?

— Cum vi se pare „Idei pentru amatorii de muzică”?

— Perfect. Şi sunt gata să te plătesc cu şaizeci de dolari pe lună pentru această rubrică, pe lângă cei o sută douăzeci de dolari pentru „Viața de zi cu zi”. Atrăgătoare ofertă, nu crezi?

— Foarte atrăgătoare.

Peste câteva zile, am primit contractul de la *Saturday/ Sunday* care conținea termenii stabiliți împreună cu Luminăția Sa. L-am rugat pe Joel Eberts să-l verifice. A vorbit cu cineva de la departamentul juridic al revistei şi după alte câteva târguieli, i-a determinat să includă o clauză care permitea ambelor părți să renegocieze termenii peste optsprezece luni. Domnul Eberts nu mi-a cerut decât şase dolari pe oră pentru serviciile sale. Când mi-a întins chitanța de douăzeci şi patru de dolari, s-a scuzat:

— Îmi pare rău că a durat o oră în plus, dar…

— Domnule Eberts, *vă rog.* Doar îmi permit. În prezent câştig aşa de mulți bani, că nici nu ştiu ce să fac cu ei.

— Sunt sigur că veți găsi o cale să-i cheltuiți.

În realitate, îmi doream să cumpăr puține lucruri. Noua mea rubrică despre muzică presupunea că voi fi îngropată în discuri gratuite de la toate companiile de muzică. Nu plăteam ipotecă şi nici chirie. Încă mai aveam

cei aproape cinci mii de dolari la bancă. Lawrence Braun părea să-mi garanteze o creştere rezonabilă a portofoliului meu de douăzeci de mii de dolari. Pe neaşteptate, câştigam aproximativ şapte mii de dolari pe an – iar după deducerea impozitelor rămâneam cu cinci mii net. Prudentă, am investit alți două mii de dolari pe an în planul meu de pensie, dar chiar şi-aşa, tot dispuneam de şaizeci de dolari pe săptămână ca să trăiesc. În 1948, un bilet de categoria I pe Broadway sau la Carnegie Hall costa în jur de doi dolari şi cincizeci de cenți. Intrarea la un film era şaizeci de cenți. Alimentele necesare pentru o săptămână nu necesitau mai mult de zece dolari. Pentru un mic dejun la cafeneaua mea grecească din zonă plăteai patruzeci de cenți – şi includea omletă, şuncă, pâine prăjită, suc de portocale şi cafea la liber. Un prânz bogat la Luchows pentru două persoane nu făcea mai mult de opt dolari.

Desigur că voiam să cheltuiesc cât mai mulți bani pentru Eric. Însă doar ocazional mă lăsa să-i fac cinste cu câte o cină sau accepta vreun surplus de discuri pe care le primeam de la companiile de înregistrări. O dată sau de două ori, am mai insistat să-i cumpăr un apartament, dar de fiecare dată m-a refuzat fără ezitare. Deşi îmi spunea într-una cât este de fericit pentru succesul meu, era clar că nu se simțea în apele lui.

— Cred că o să încep să mă prezint drept fratele lui Sara Smythe, mi-a zis el într-o seară.

— Dar eu întotdeauna mă prezint drept sora celui mai amuzant scriitor de comedie din New York, am contracarat.

— Nimănui nu-i pasă de scriitorii de comedie.

Un lucru deloc adevărat, deoarece, la câteva luni după ce am semnat noul contract cu *Saturday/Sunday,* Eric m-a sunat într-o dimineață devreme într-o stare de entuziasm nebunesc. Un tânăr comediant pe nume Marty Manning fusese angajat de NBC să creeze un spectacol pentru ora de vârf a programului rețelei de televiziune –

ce începea să emită din luna ianuarie a anului 1949. Manning i-a povestit lui Eric că auzise lucruri extraordinare despre el de la prietenul lui, Joe E. Brown – şi după ce au luat un prânz lung la Friar's Club, i-a oferit lui Eric un contract ca scenarist principal.

— Normal că am acceptat pe loc – pentru că Manning chiar are talent: e foarte deştept şi foarte inventiv. Problema mea e următoarea: cine naiba o să se uite la televizor? Adică, tu cunoşti pe cineva care are aşa ceva?

— Toată lumea susține că va avea un succes nebun.

— Să dea Domnul.

Câteva zile mai târziu, unul dintre avocații de la NBC l-a contactat pe Eric să discute contractul. Salariul era incredibil: două sute de dolari pe săptămână, începând cu 1 septembrie 1948 – chiar dacă spectacolul urma să aibă premiera abia pe 28 ianuarie. A apărut totuşi o problemă: canalul de televiziune aflase că Eric se implicase substanțial în campania prezidențială a lui Henry Wallace. Acesta fusese vicepreşedintele lui Roosevelt până când FDR[29] se descotorosise de el prin 1944, pe motiv că ar fi prea radical şi îl alesese pe mult mai neexperimentatul Harry S. Truman, pe care nimeni nu-l plăcea. Dacă Roosevelt şi-ar fi păstrat cumpătul şi nu l-ar fi demis pe Wallace din postul de vicepreşedinte, ar fi fost şi acum preşedintele nostru – şi, aşa cum Eric ținea să menționeze, am fi avut la Casa Albă un socialist-democrat pe cinste. În schimb, ne căpătuisem cu „un soi de gardian-copoi din Missouri" (tot cuvintele lui Eric) – unul care avea să piardă neîndoielnic în fața lui Dewey la alegerile din noiembrie. Mai ales că Wallace candida acum din partea Partidului Progresist şi toată lumea se aştepta să-i fure lui Truman multe dintre voturile de centru-stânga.

Eric adora totul la Henry Wallace: inteligența riguroasă, credința în dreptatea socială, sprijinul necondiționat oferit muncitorului de rând, precum şi principiile originale pe care le aplicase în cadrul

proiectului New Deal. Din clipa în care Wallace îşi anunțase candidatura – în primăvara lui ’48 – fratele meu devenise un om de bază în campania „Artişti pentru Wallace”, fiind unul dintre principalii responsabili cu strângerea de fonduri din zona New Yorkului.

Aşa cum mi-a povestit Eric mai târziu, avocatul de la NBC – Jerry Jameson – s-a dovedit a fi un tip perfect rezonabil, cu un ton perfect rezonabil şi o manieră perfect rezonabilă de a-i explica de ce rețeaua de televiziune are câteva probleme cu activismul lui politic.

„Dumnezeu ştie cel mai bine că National Broadcasting Company este un apărător de nădejde al drepturilor din Constituție”, i-a spus Jameson. „Iar aceste drepturi, Eric, se referă şi la sprijinirea unui partid politic sau a unui candidat – indiferent dacă acesta este de extremă stânga, de extremă dreapta sau doar un nebun oarecare.”

Jameson a râs de propria lui glumă. Eric nu s-a hazardat să i se alăture, dar a comentat:

— Să trecem la subiect, domnule Jameson.

— Domnule Smythe, uitați cum stă treaba: dacă ați fi fost un simplu susținător al lui Wallace, n-am fi avut nicio problemă. Dar faptul că vă fluturați pe toate drumurile opiniile radicale stârneşte o oarecare îngrijorare în rândul celor de la NBC. Ştiu că Manning vă doreşte. Nu încetează să spună tuturor cât sunteți de bun. Iar echipa de la NBC nu se poate opune dacă el vă vrea. Cu toate acestea, ne facem griji…

— De ce? Că s-ar putea să-mi înființez un birou politic chiar în sediul NBC? Ori poate că voi încerca să-l cooptez pe Stalin în echipa de scenarişti a lui Marty?

— Înțeleg de ce Marty vă doreşte aşa de tare. Ştiți cum s-o întoarceți din condei…

— Nu sunt comunist.

— O veste bună.

— Sunt un american loial. N-am susținut niciodată puterile străine. N-am predicat niciodată insurecția civilă şi nici dizolvarea Congresului. N-am vorbit în favoarea

nici unui sovietic care să devină viitorul nostru preşedinte.

— Credeți-mă, domnule Smythe – nu trebuie să mă convingeți pe mine de patriotismul dumneavoastră. Tot ceea ce vă cerem... sfatul *meu...* este să vă retrageți din campania Wallace. Desigur că vă puteți continua activitățile legate de strângerea de fonduri. Dar evitați să vă expuneți şi să vă asumați un rol vizibil. Fiți sincer cu dumneavoastră, Wallace *nu* are nicio şansă să fie ales. Dewey va fi viitorul nostru preşedinte... şi, după 5 noiembrie, nimănui n-o să-i mai pese de aceste aspecte. Ascultați-mă, oamenii nu se vor mai interesa decât de televizor. În cinci, şase ani, radioul va dispărea. V-ați putea număra printre pionierii acestui nou mijloc de comunicare. Prietene, nu ratați şansa de a face parte din avangarda unei întregi revoluții...

— Terminați cu prostiile, domnule Jameson. Sunt un scriitor de gaguri, nu Tom Paine. Şi să ne lămurim încă de pe acum: *nu* sunt prietenul dumneavoastră.

— În regulă. Am priceput. Eu vă cer să fiți realist.

— Sigur că da. Voi fi pe de-a-ntregul realist. Dacă vreți să mă retrag din campania lui Wallace, atunci am şi eu două condiții: contractul va fi pe doi ani şi cu un salariu săptămânal de trei sute de dolari.

— Exagerați.

— Ba deloc, domnule Jameson. E ultima mea ofertă. Şi-atunci am pus receptorul în furcă.

I-am turnat lui Eric un pahar de vin. Avea nevoie de el.

— Şi ce s-a întâmplat după aceea? l-am întrebat.

— O oră mai târziu, nenorocitul a revenit şi mi-a băgat pe gât trei sute de dolari pe săptămână, un contract pe doi ani, trei săptămâni de concediu plătit, asigurări medicale, bla, bla... cu mențiunea că voi pierde toate aceste drepturi dacă voi fi văzut în public strângând fonduri pentru domnul Wallace cel rău. Au adăugat chiar şi o clauză suplimentară: să nu particip la niciunul dintre raliurile sau mitingurile de campanie ale lui Wallace. „Iată

prețul pentru cei o sută de dolari în plus pe săptămână”, mi-a spus Jameson.

— Dar e strigător la cer, m-am indignat eu. Ca să nu mai vorbesc că e anticonstituțional.

— Ei bine, aşa cum a specificat şi Jameson însuşi, nu trebuie să accept aceşti termeni – „pentru că, la urma urmelor, trăim într-o țară liberă”.

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Oh, am şi făcut deja. Am spus „da” propunerii NBC.

N-am scos niciun cuvânt.

— Sesizez o urmă de reproş în tăcerea ta? m-a chestionat Eric.

— Sunt doar puțin surprinsă de decizia pe care ai luat-o, atâta tot.

— Trebuie să-ți mărturisesc că oamenii lui Wallace au fost foarte înțelegători. Şi m-au susținut. De fapt, mi-au rămas chiar recunoscători.

— Recunoscători? De ce?

— Pentru că le dau lor cei cinci mii de dolari suplimentari pe care-i voi câştiga anul acesta de la NBC fiindcă m-am retras din campania Wallace.

Am izbucnit în râs.

— Genial. Ce păcăleală nemaipomenită.

Şi-a lipit degetul de buze.

— Evident că totul se va petrece în cea mai mare taină – pentru că dacă NBC ar afla ce fac cu mita lor, mi-ar tăia capul. Am o problemă totuşi – n-am cum să le dau cei cinci mii de dolari până când nu voi începe să fiu plătit…

— Îți scriu eu un cec, am spus.

— Îți promit că până la 1 februarie ți-i înapoiez.

— Când poți tu. Sunt impresionată, domnule Machiavelli. Cu tine, mâna stângă nu ştie niciodată ce face mâna dreaptă, corect?

— Draga mea, acesta este stilul de viață american.

După cum se prognozase, Wallace a fost zdrobit la urne.

Ca tot restul națiunii, Truman s-a dus la culcare în

noaptea votării, aşteptându-se să audă de victoria lui Dewey atunci când se va trezi. Dar numărătoarea voturilor a arătat altceva, şi Harry a rămas la Casa Albă. În dimineața votării, aproape că mi-am pierdut cumpătul. Temându-mă că un vot pentru Wallace reprezenta, de fapt, un vot pentru Dewey, mi-am schimbat preferințele şi am votat pentru Preşedinte. Când i-am mărturisit lui Eric mai târziu lipsa mea de loialitate față de Wallace, a ridicat din umeri şi mi-a zis:

— Bănuiesc că trebuie să fie cineva rațional şi în familia noastră.

Două luni mai târziu, *The Big Broadway Review* cu Marty Manning a avut premiera pe NBC. A înregistrat un succes uriaş, imediat. La scurt timp după aceea, m-a sunat cineva de la bancă să-mi comunice că în contul meu intraseră cinci mii de dolari. Eric se ținea întotdeauna de cuvânt.

În sfârşit, cunoştea şi el succesul. *The Big Broadway Review* s-a transformat până la urmă în *The Marty Manning Show* – devenind subiectul general de discuție. Toată lumea îl adora. M-am dus şi mi-am cumpărat un televizor – un gest firesc de altfel, pentru că trebuia să văd şi eu ce coace fratele meu în fiecare săptămână. Marty Manning şi trupa lui de actori au ajuns staruri, practic, peste noapte. Evident că Eric şi echipa lui de scenarişti au beneficiat şi ei de celebritate. *New York Times* şi-a dedicat o mare parte din secțiunea *Arte şi timp liber* din ediția de duminică unei zile din viața scenarişților lui *Marty Manning* – în care Eric era prezentat drept figura proeminentă a grupului spiritual de creatori de gaguri. Până şi Winchell{30} l-a menționat în rubrica sa:

> Deunăzi am auzit o poantă bună la Clubul Stork de la unul din scribii lui Marty Manning, Eric Smythe: „Dacă există testament, atunci există şi rude!" Smythe – majordomul lui Manning în materie de

gaguri scurte – are şi o soră talentată: Sara, a cărei rubrică ha-ha din *Saturday Night/Sunday Morning* le face pe doamne să râdă în fiecare săptămână. Cei doi Smythe… nişte glumeți…

— Chiar i-ai spus lui Winchell gluma aia oribilă? l-am întrebat pe Eric după apariția articolului.

— Eram beat la momentul respectiv.

— În orice caz, el a considerat-o amuzantă.

— Nu ştii că republicanii turbați nu au simțul umorului?

— Mă înnebunesc după faptul că m-a numit „glumeață".

— Ce pot spune, S? În sfârşit, faimoşi.

Nu numai faimoşi. Dar şi prosperi. Succesul l-a transformat pe Eric. Se desfăta cu noul statut social dobândit şi se bucura de stimă şi bogăție. Într-un târziu, s-a scuturat de aura lui de dispreț față de propria persoană, de nevoia de a juca rolul scriitorului ratat. La numai o lună de la premiera emisiunii, a schimbat atelierul boem de pe strada Sullivan cu un apartament elegant, gata mobilat, în Hampshire House din Central Park South. Chiria se ridica la înfricoşătoarea sumă de două sute cincizeci de dolari pe lună – aproape de patru ori mai mult decât locul din Greenwich Village – dar, aşa cum îi plăcea să spună: „Hei, de-aia există bani pe lume."

Pe lângă talentul lui pentru comedie, Eric şi-a mai descoperit un talent interesant în timpul primului an alături de Marty Manning: abilitatea de a cheltui banii cu nesăbuință. Imediat ce s-a mutat în Central Park South, şi-a modificat întreaga garderobă – şi a prins gustul costumelor făcute pe comandă. Pe când ceilalți scenarişti ai lui Manning se îmbrăcau precum personajele lui Damon Runyon{31} – de parcă tocmai se întorseseră după o zi petrecută la hipodrom – Eric se vedea mai degrabă în pielea unui dandy *à* la Noel Coward{32}: cravate, costume la două rânduri de nasturi în genul Prințului de Wales,

pantofi confecționați manual, aftershave. Dar nu cheltuia banii numai pe haine. Ieşea în oraş în fiecare seară – devenise un client regulat al clubului Stork, al Clubului 21, al barului Astor sau al cluburilor de jazz ce se înşirau pe strada 52. El plătea întotdeauna. Aşa cum insista întruna să mergem într-o vacanță de o săptămână în Cuba, unde să ne cazăm la costisitorul Hotel Nacional. Şi aşa cum voia să-şi angajeze un valet personal. Aşa cum împrumuta bani oricui îi cerea. Aşa cum rămânea falit la sfârşitul fiecărei luni... până când primea următorul salariu.

Am încercat să-i țin lecții despre moderația financiară şi virtuțile micilor economii lunare. Nu m-a ascultat. Se distra mult prea bine. S-a şi îndrăgostit – de un muzician pe nume Ronnie Garcia, care cânta la saxofon în trupa de la Rainbow Room. Ronnie era un cubanezo-american cu o constituție delicată, crescut pe Grand Concourse din Bronx; abandonase liceul şi se apucase de muzică; consuma cărțile pe bandă rulantă. N-am întâlnit niciodată o persoană mai citită decât el. Ca muzician, îi acompaniase pe Dick Haymes, Mei Torme şi Roosemary Clooney... în acelaşi timp putea purta o discuție foarte erudită despre cele *Patru Cvartete* ale lui Eliot, cu cel mai autentic şi mai simpatic accent de Bronx. Eric îl întâlnise la o petrecere de la Rainbow Room după un concert al lui Artie Shaw în aprilie 1949 – şi din acel moment deveniseră de nedespărțit. Numai că, firesc, nu-şi afişau relația. Pe vremea aceea se impunea o discreție desăvârşită. Cu toate că angajații de la Hampshire House ştiau că Ronnie locuieşte cu Eric, nu aduceau niciodată vorba despre asta. Colegii lui scenarişti de la *Marty Manning* nu-i puneau întrebări despre viața particulară – deşi Eric era singurul membru al echipei care nu se lăuda în stânga şi în dreapta cu aventurile amoroase. Ronnie şi Eric nu-şi manifestau deloc în public afecțiunea. Chiar şi în prezența mea, statutul lor de cuplu rămânea o necunoscută. O singură dată – în timp ce luam cina

numai eu cu fratele meu în Chinatown – Eric m-a întrebat direct dacă-mi place de Ronnie.

— Cred că e minunat. Foarte deştept şi cântă superb la saxofon.

— Bun, rosti el timid. Atunci sunt fericit. Pentru că… ei bine… ăăăă… ştii ce vreau să spun, nu?

I-am luat mâinile între palmele mele.

— Da, Eric, ştiu. Şi nu am nicio problemă.

M-a privit îngrijorat.

— Eşti sigură?

— Dacă tu eşti fericit şi eu sunt fericită. Asta contează.

— Serios?

— Absolut.

M-a strâns de mână.

— Îți mulțumesc, mi-a şoptit el. Nici nu ştii cât de mult înseamnă pentru mine vorbele tale.

M-am aplecat şi l-am sărutat pe frunte, apoi am spus:

— Taci.

— Acum nu ne mai rămâne decât să te combinăm şi pe tine.

— Las-o baltă, am rostit eu tăios.

Şi nu aruncam doar nişte vorbe-n vânt. Cu toate că nu-mi lipsea compania masculină – ca să nu mai vorbim de posibilii pretendenți – mă feream în mod deliberat de orice implicare. E adevărat că de vreo patru luni mă vedeam cu un redactor de la Random House, Donald Clark. Şi, da, am avut şi o aventură scurtă cu un jurnalist de la *Daily News* pe nume Gene Smadbeck. Dar terminasem cu amândoi – poate din cauză că Clark era prea încuiat şi prea cuminte, în vreme ce Gene încerca deja la treizeci de ani să se înece în băutură (altminteri, când era treaz, avea un farmec irezistibil). Când i-am comunicat lui Gene că între noi nu mai e nimic, nu a primit vestea foarte bine – deoarece căzuse victimă iluziei că s-a îndrăgostit de mine.

— Lasă-mă să ghicesc, mi-a replicat el, îmi dai papucii pentru vreun tip care lucrează într-o corporație şi care-ți

poate oferi siguranță.

— Am fost căsătorită cu un astfel de om – precum bine ştii – şi l-am părăsit după cinci luni. Crede-mă, n-am nevoie de un bărbat care să-mi ofere siguranță. Mă descurc şi singură.

— Dar trebuie să mă părăseşti tu pentru *cineva.*

— De ce au bărbații întotdeauna impresia greşită că, dacă o femeie nu vrea să-i mai vadă, înseamnă *implicit* că are pe altcineva? Iartă-mă că te dezamăgesc – dar nu te părăsesc pentru nimeni. Te las pentru că eşti prea hotărât să te distrugi înainte să apuci vârsta de treizeci şi cinci de ani... şi nu-mi doresc un rol secundar în melodrama ta.

— Cristoase, i-auzi ce zice femeiuşcă asta a dracului.

— Trebuie să fiu a dracului, i-am explicat. Pentru că numai aşa supraviețuieşte... *o femeiuşcă.*

Acest schimb de cuvinte a avut loc într-un bar al hotelului New Yorker. După ce am scăpat în sfârşit de Gene, am luat metroul spre casă şi mi-am petrecut seara ascultând pentru a nu ştiu câta oară interpretarea uluitoare a lui Ezio Panza în *Don Giovanni.* Dintre toate discurile colecției mele ce creştea într-una, acesta mi-era cel mai apropiat de suflet. Atunci, în noaptea aceea, am înțeles şi de ce. În operă, Donna Elvira jură să se răzbune pe Giovanni, pentru că el i-a terfelit virtutea. În realitate însă, angoasa Elvirei se trage din faptul că se îndrăgostise până peste urechi de Don Giovanni, care o sedusese şi o abandonase. Pe de altă parte, Donna Anna face tot posibilul să-l evite pe plictisitorul, precautul Don Ottavio, care îşi doreşte cu disperare s-o ia de soție.

Dintr-un motiv inexplicabil, povestea mi se părea nespus de cunoscută.

Eu mă abandonasem în brațele lui Don Giovanni. Apoi în brațele lui Don Ottavio. Dar de ce te-ai mai abandona cuiva încă o dată, de vreme ce ți-ai găsit propriul tău loc în lume?

În noaptea de Revelion din 1949, Eric a dat o petrecere

în apartamentul său din Hampshire House. Au venit aproximativ patruzeci de persoane, fără a-i mai pune la socoteală şi pe cei din formaţia muzicală din care făcea parte şi Ronnie. Contractul meu cu *Saturday/Sunday* tocmai fusese reînnoit pentru alţi doi ani. Mulţumită lui Joel Eberts, preţul pentru rubrica mea crescuse la o sută cincizeci de dolari. Revista mă numise totodată şi criticul lor de film, o sarcină pentru care mai primeam în plus pe săptămână o sută cincizeci de dolari. Îmi continuam rubrica lunară „Idei pentru amatorii de muzică". Una peste alta, în 1950 aveam să câştig şaisprezece mii de dolari – o sumă imensă pentru o muncă atât de uşoară şi de distractivă. Între timp, Eric tocmai terminase de renegociat prelungirea contractului cu NBC. Pe lângă păstrarea poziţiei de scenarist principal al lui Marty Manning, canalul îi ceruse să găsească şi alte idei pentru emisiuni noi. Pentru a-l îmbuna (şi a-l ţine departe de mâinile hrăpăreţe ale celor de la CBS), i-au mărit salariul la patru sute de dolari pe săptămână şi i-au acordat şi o taxă de consultanţă anuală de douăsprezece mii de dolari, împreună cu un birou propriu şi o secretară personală.

Şi iată-ne pe toţi înghesuiţi în livingul lui Eric ce dădea spre Central Park, strigând „cinci-patru-trei-doi-unu" şi celebrând astfel stingerea anului 1949. Am urlat „La mulţi ani" şi am primit cu braţele deschise deceniul ce începea.

După ce m-am sărutat cu vrei douăzeci de necunoscuţi, am reuşit să-mi găsesc şi fratele – stând lângă o fereastră. Cerul întunecat se lumina sub strălucirea unui foc de artificii. Eric – ameţit de prea multă şampanie – m-a îmbrăţişat cu foc.

— Îţi vine să crezi? m-a întrebat.

— Ce să cred?

— Tu. Eu. Asta. *Totul.*

— Nu. Nu-mi vine să cred. Aşa cum nu-mi vine să cred ce noroc am avut amândoi.

Afară se auzi bubuitul unei explozii, urmată la scurt timp de o ploaie uriaşă de scântei roşii, albe şi albastre.

— Asta e, S. Trăim *momentul.* Savurează-l. Pentru că s-ar putea să nu țină. Ar putea dispărea într-o clipită. Acum însă – în clipa asta – noi am învins. Am câştigat bătălia naibii. Cel puțin în prezent.

Petrecerea s-a spart în zori. Am întâmpinat primul răsărit de soare din 1950 cu ochi înceţoşaţi. Doream cu disperare să ajung în patul meu. Portarul de la Hampshire House mi-a găsit un taxi. Am ajuns acasă, unde am adormit aproape instantaneu după ce m-am băgat în aşternuturi. Când m-am trezit, se făcuse două după-amiază. Afară ningea. Lapovița de peste noapte se transformase în viscol. Abia pe trei ianuarie dimineața s-a oprit ninsoarea. Oraşul era paralizat sub stratul gros de omăt. Mi-a fost imposibil vreo două zile să mă aventurez în oraş. Aşa că m-am hrănit cu conservele din cămară şi am reuşit să scriu mai multe articole pentru rubrica mea săptămânală „Viața de zi cu zi", astfel încât să folosesc la maximum această perioadă de încarcerare forțată.

În dimineața de cinci ianuarie, la radio s-a anunțat că oraşul începuse să-şi revină la normal. Era o zi rece, dar însorită. Străzile fuseseră curățate; trotuarele eliberate şi date cu sare. Am ieşit din bloc şi am inspirat adânc aerul plăcut al Manhattanului. Ştiam că trebuie să fac nişte cumpărături serioase (toate dulapurile mele se goliseră). Dar înainte să mă aprovizionez, tânjeam după o plimbare lungă şi înviorătoare, ca să alung senzația de sufocare a celor cinci zile petrecuse în casă. Riverside Park constituia terenul meu obişnuit pentru astfel de exerciții, numai că de data asta am hotărât să mă îndrept spre est.

Aşa că am cotit la dreapta pe strada 77. Am trecut pe lângă o serie de locuri bine cunoscute: Colegiul Universitar pentru băieți, magazinul cu delicatese Gitlitz, hotelul Belleclaire. Am traversat Broadway-ul. Am mers pe lângă casele din cărămidă maronie dintre Columbus şi Amsterdam Avenue. Am admirat splendoarea gotică şi

uriaşă a Muzeului de Istorie. Am traversat Central Park West. Am intrat în parc.

Aleile din Central Park încă nu fuseseră curățate, aşa că a trebuit să-mi croiesc drum direct printre nămeți. După doar câteva secunde de coborâre, nu mă mai găseam în oraşul New York, ci mai degrabă pe un tărâm alb, înghețat, unde sunetele se pierdeau în oceanul imens de zăpadă.

Am continuat să cobor dealul, după care am luat-o spre cărarea paralelă cu lacul. În fața mea se zărea o potecă îngustă ce ducea spre un foişor. M-am îndreptat spre el şi m-am aşezat pe o bancă. Lacul se transformase în patinoar. În depărtare se zăreau contururile clădirilor: mândre, impunătoare, inaccesibile. Dintre toate priveliştile Manhattanului, aceasta era preferata mea – serenitatea pastorală a parcului umbrită de splendoarea fragilă şi meschină a insulei nebune. Nici nu-i de mirare că paşii mă aduseseră aici după atâta stat în casă. Un nou deceniu începuse – cu toate promisiunile lui iritante. Era pentru prima dată când aveam şansa reală de a-l conştientiza cu adevărat. Şi unde o puteam face mai bine dacă nu aici?

După câteva minute, am auzit zgomot de glasuri la distanță. O femeie de vârsta mea a intrat în foişor. Avea o față micuță, de aristocrată – severitatea ei atrăgătoare m-a făcut să o clasific drept o concetățeană de-a mea din New England. Împingea un cărucior de copii. I-am zâmbit şi am privit în jos. Învelit bine ca să nu-i fie frig, am văzut un băiețel. M-a cuprins tristețea, aşa cum mi se întâmpla de fiecare dată în preajma copiilor. Mi-am mascat ca întotdeauna sentimentele şi am trântit o platitudine.

— E foarte frumos, am spus.

— Mulțumesc, mi-a zâmbit ea. Sunt întru totul de acord.

— Cum îl cheamă?

Mi-a răspuns altcineva. Un bărbat. A cărui voce o mai auzisem cândva.

— Îl cheamă Charlie.

Bărbatul – care rămăsese cu doi, trei paşi în urma femeii şi a copilului – intrase şi el în foişor. Imediat a pus o mână sigură pe umărul doamnei. Apoi s-a întors cu fața spre mine. Brusc, s-a albit la față ca varul.

Un țipăt mi s-a ridicat în gât. Am izbutit să-l controlez. Nu ştiu cum – după un moment prelung de tăcere şocată – m-am forțat să îndrug un „Bună ziua" anemic.

Şi lui Jack Malone i-au trebuit vreo două, trei secunde ca să-şi recapete vocea. Într-un târziu a schițat un zâmbet chinuit.

— Bună ziua, Sara.

Doi

— Bună ziua, Sara.

L-am privit fără să scot o vorbă. Cât timp se scursese? Ajunul Zilei Recunoştinţei, 1945. Patru ani fără o lună sau două. Doamne, Dumnezeule, *patru ani.* Şi cumva, nu ştiu cum, în toată această perioadă mă bântuise imaginea lui. Nu trecuse nicio zi fără să mă gândesc la el. Întrebându-mă mereu unde e. Dacă o să-l mai văd vreodată. Sau dacă acele trei cuvinte de pe cartea poştală – *Îmi pare rău… Jack* – reprezentau decizia lui neclintită.

Patru ani? Să fi zburat atât de repede? Clipeşti o dată şi eşti o newyorkeză novice, proaspăt ieşită de la colegiu. Mai clipeşti o dată şi eşti o femeie de douăzeci şi opt de ani divorţată – pusă faţă în faţă, pe neaşteptate, cu un bărbat cu care ai petrecut o noapte acum aproape cincizeci de luni… dar a cărui prezenţă permanentă ţi-a marcat existenţa.

I-am cercetat chipul. Încă mai avea aerul acela de irlandez. Pielea la fel de proaspătă, maxilarele puternice. Nu-i apăruse niciun rid. Purta un palton maro-închis şi mănuşi groase de piele, dar şi pălărie. La prima vedere, Jack Malone era o copie fidelă a bărbatului pe care-l întâlnisem în 1945.

— Vă cunoaşteţi?

Vorbise femeia. Adică *soţia lui.* Avea o voce plăcută, care nu trăda niciun fel de suspiciune sau neîncredere – în ciuda şocului prin care trecusem atât eu, cât şi soţul ei doar cu câteva momente mai devreme. Am privit-o din nou. Da, cu siguranţă era o contemporană de-a mea – şi drăguţă pe deasupra. Îmbrăcase un palton albastru închis cu guler de blană. Mănuşile se asortau perfect. Părul ei castaniu şi scurt se ascundea sub o bentiţă de catifea. Era aproape cât Jack de înaltă – cam 1,75 am bănuit eu – dar fără să fie masivă. În ciuda paltonului gros, îţi dădeai seama că are o siluetă zveltă, osoasă.

Chipul ei frumos, cu pomeții înalți, îmi amintea de portretele primilor locuitori din colonia Massachusetts Bay. Mi-o imaginam cu uşurință îndurând cu stoicism şi o hotărâre de oțel greutățile Bostonului din 1630. Deşi m-a onorat cu un zâmbet prietenos, am simțit că, la nevoie, femeia putea fi periculoasă.

Copilul dormea. Băiețelul avea cel puțin trei ani. Drăguț ca toți băieții. Înfofolit într-un costumaş de schi albastru-marin, cu mănuşi micuțe prinse cu clame din metal. Culoarea îmbrăcăminții lui se potrivea cu cea a mamei. Ce simpatic! Cât de adorabil să-ți asortezi culorile cu cele ale copilului. Ce privilegiu minunat – deşi simt convinsă că ea nu-l considera aşa. De ce-ar fi făcut-o? Avea un soț, un copil… îl avea pe *el,* naiba s-o ia… *Pe el…* şi un pântec fertil. Probabil că îl considera dreptul ei. Dreptul ei divin la maternitate şi la bărbatul acela. La irlandezul acela dezgustător, îngrozitor, egoist, frumos…

Oh, Doamne, ce gânduri îmi treceau şi mie prin cap.

— Da, l-am auzit pe el rostind, desigur că ne cunoaştem, nu-i aşa, Sara?

Am revenit cu picioarele pe pământ, în Central Park.

— Da, aşa e, am îngăimat eu.

— Sara Smythe… soția mea, Dorothy.

Femeia mi-a zâmbit şi a clătinat din cap. Am procedat şi eu la fel.

— Şi fiul nostru, Charlie, normal, a mai adăugat Jack, mângâind căruciorul.

— Câți ani are?

— Tocmai a împlinit trei ani şi jumătate, a răspuns Dorothy.

Am calculat rapid în cap, după care m-am uitat pieziş spre Jack. Şi-a ferit privirea.

— Trei ani şi jumătate? am exclamat. O vârstă frumoasă, nu?

— Minunată, se precipită Dorothy, mai ales că acum vorbeşte. Ne-a împuiat capul, am dreptate, dragule?

— Absolut, încuviință Jack. Şi ce mai face celebrul tău

frate?

— Înfloreşte.

— Aşa ne-am cunoscut noi doi, îi explică el lui Dorothy. Ne-am întâlnit la o petrecere dată de fratele ei… când se întâmpla asta?

— Înainte de Ziua Recunoştinţei, 1945.

— Dumnezeule, ai o memorie mai bună decât a mea. Şi cine era tipul cu care venisei tu în seara aia?

Oh, ce viclean! Cum îți mai ştergi urmele ca un hoț cu prada în spate!

— Dwight D. Eisenhower, am răspuns.

S-a lăsat o tăcere uluită, după care cei doi au izbucnit într-un râs nervos.

— Tot aşa spirituală ai rămas, m-a lăudat Jack.

— Stai puțin, interveni Dorothy, tu eşti Sara Smythe care scrie pentru *Saturday Evening/Sunday Morning*?

— Da, ea e, spuse Jack.

— Îmi place la nebunie rubrica ta, declară Dorothy. Sunt o mare admiratoare.

— Şi eu, adăugă Jack.

— Mulțumesc, am zis, ațintindu-mi privirea în pământ.

Femeia îşi înghionti soțul.

— Nu mi-ai povestit niciodată că o cunoşti pe *Sara Smythe,* cea care scrie „Viața de zi cu zi".

Jack ridică din umeri.

— Şi n-am citit în editorialul lui Winchell, continuă Dorothy, că fratele tău este unul din scenarişti lui Marty Manning?

— E cireaşa de pe tortul lui Manning, a răspuns Jack. Scenaristul principal.

Fără să mă uit în ochii lui, am rostit:

— Dar ştiu că ne ții evidența, nu glumă.

— Ei na, citesc şi eu ziarele ca oricine. Mă bucur să aud că sunteți aşa de bine amândoi. Să-l saluți pe Eric din partea mea.

Am dat din cap că da, dar în gând l-am întrebat dacă a uitat cumva că fratelui meu nu-i plăcea de el.

— Trebuie să vii să ne faci o vizită, într-o zi, mă invită Dorothy cu amabilitate. Locuieşti în cartier?

— Da, destul de aproape.

— Şi noi, zise Jack. Pe strada 84, puțin mai încolo de Central Park West.

— În cazul acesta, Jack şi cu mine am fi încântați dacă tu şi soțul tău…

— Nu sunt căsătorită, am spus.

Jack şi-a ferit încă o dată privirea.

— Oh, te rog, să mă ierți, se scuză Dorothy. A fost o nepolitețe din partea mea.

— Nicio problemă. *Am fost* căsătorită.

— Serios? mă întrebă Jack. Cât timp?

— Nu foarte mult.

— Îmi pare rău, spuse Dorothy.

— N-ai de ce. A fost o greşeală. Una rapidă.

— Aşa se întâmplă în viață. Mai şi greşim, şopti Jack.

— Da, mai şi greşim.

Trebuia să pun iute capăt acestei conversații, aşa că mi-am privit ceasul.

— Doamne, ce târziu s-a făcut. Trebuie să plec.

— O să vii în vizită la noi? mă întrebă Dorothy.

— Sigur că da.

— Şi dacă vrem să luăm legătura cu tine? insistă Jack.

— Nu sunt trecută în cartea de telefon. Numărul meu nu e listat.

— Mi se pare şi normal, rosti Dorothy. Eşti aşa de faimoasă…

— Nu sunt faimoasă.

— Ei bine, noi suntem în cartea de telefon, adăugă Jack. Sau mă poți găsi oricând la birou.

— Jack lucrează pentru Steele and Sherwood, mă informă Dorothy.

— Agenția de PR? l-am întrebat. Am crezut că eşti jurnalist.

— Am fost – atâta timp cât am avut despre ce să scriu. Acum banii se fac în relațiile cu publicul. Şi nu uita: dacă

vei căuta vreodată pe cineva care să-ți schimbe imaginea publică… noi suntem compania potrivită.

Nu-mi venea să cred cât de senin se comporta. Felul în care se prefăcea că suntem doar nişte cunoştințe întâmplătoare. Ori poate pentru el nu reprezentam mai mult de atât. Dorothy îl înghionti iarăşi jucăuş.

— Termină. Nu ratezi nicio ocazie să mai închei o afacere.

— Dar eu sunt foarte serios. Compania noastră poate face o mulțime de lucruri pentru o tânără jurnalistă ca Sara. I-am oferi un profil complet nou.

— Cu sau fără anestezic? l-am întrebat eu ironic.

Jack şi Dorothy au izbucnit în râs.

— Dumnezeule, eşti cea mai spirituală persoană de pe Coasta de Vest, mi-a zis el. Mă bucur teribil că te-am revăzut după atâta vreme.

M-am oprit la timp să nu răspund „Şi eu la fel".

— Îmi pare bine că te-am cunoscut, Dorothy.

— Nu, plăcerea e de pe partea mea. Doar eşti jurnalista mea preferată.

— Mă flatezi.

Apoi, cu un salut scurt din cap, m-am răsucit pe călcâie şi m-am îndreptat spre aleea principală. Când am ajuns aici, m-am sprijinit câteva momente de un stâlp cu felinar şi am inspirat adânc. Auzindu-le glasurile, semn că se apropiau, am traversat drumul şi am pornit grăbită spre ieşirea din strada 77. Nu m-am întors, de teamă să nu-i descopăr chiar în spatele meu. Voiam să scap. Cât mai repede.

Când am ieşit în Central Park West, am strigat după un taxi şi am parcurs distanța lungă până în Riverside Drive cu maşina. Am intrat în casă, am trântit uşa în urma mea, mi-am aruncat haina pe canapea şi m-am apucat să străbat apartamentul cu paşi mari şi agitați. Da, mă enervasem. Da, mă purtam ca o nebună. Da, sufeream profund.

Nenorocitul naibii. Nenorocitul care-şi bătuse joc de

mine.

„Câți ani are?”

„Tocmai a împlinit trei ani şi jumătate.”

„Trei ani şi jumătate? O vârstă frumoasă, nu?”

Trei ani şi jumătate – înseamnă că Charlie s-a născut la începutul verii din 1946. Dacă „abia” împlinise vârsta aia, acest lucru însemna că îl concepuseră în…

Am început să număr lunile pe degete. Iunie, mai, aprilie, martie, ianuarie, decembrie, noiembrie, octombrie…

Octombrie, 1945.

Oh, ce nenorocit ordinar. Ea era deja cu burta la gură când m-ai vrăjit cu farmecul tău de doi bani.

Şi când mă gândesc – *la dracu’* – cum mai înghițisem vrăjeala ta ca o şcolăriță idioată. Miile de cuvinte drăgăstoase cu care am umplut scrisorile, pierdute în van. Luni absurde când m-am ofilit, aşteptându-te pe tine. Şi-apoi… *apoi!…* cartea aceea poştală succintă.

Îmi pare rău.

Acum ştiam de ce. Aşa cum ştiam şi că în ultimii ani îmi urmărise cariera. Aflase că scriu pentru *Saturday/ Sunday,* aşa cum aflase şi de succesul lui Eric. Ar fi putut să ia legătura cu mine foarte uşor prin intermediul revistei. Nu neapărat că nenorocitul ar fi intenționat să facă un lucru atât de direct, care presupunea mult curaj.

Am dat cu piciorul în masă. M-am blestemat pentru că am fost aşa de proastă, pentru că exageram şi pentru că îl consideram la fel de atrăgător. M-am dus în bucătărie. Am găsit o sticlă de J&B în bufet. Mi-am turnat un pahar pe care l-am înghițit dintr-o sorbitură, realizând instantaneu că eu nu beau niciodată înainte de apusul soarelui. Dar simțeam nevoia unei tării. Pentru că din vârtejul acela de emoții amestecate ce mă chinuiau, cel mai pregnant era dorul care mă mistuia pentru nenorocitul naibii. Voiam să-l urăsc – să-l disprețuiesc pentru lipsa de onestitate şi pentru păcăleala pe care mi-o trăsese. Ba, mai mult, voiam să mi-l scot din minte cu o

răceală detaşată – să mă scutur de imaginea lui, să-l alung ca pe o gânganie şi să merg mai departe. Dar iată-mă după numai douăzeci de minute petrecute în prezența lui, simțindu-mă atât furioasă, cât şi înnebunită de dorință. Îl detestam şi îl doream în egală măsură. Nu mi-aş fi închipuit în veci că voi trăi un asemenea amalgam de senzații doar pentru că l-am văzut într-un parc: şoc, mânie şi dorință. Şocul şi mânia le înțelegeam. Dar nevoia aceea arzătoare, pasiunea mistuitoare ce-mi cuprinsese sufletul mă debusola complet. Şi mă îndemna să mai beau un pahar mic de scotch.

După ce mi-am turnat şi a doua porție, am pus la loc sticla şi am părăsit apartamentul. M-am chinuit să mănânc ceva de prânz la cafeneaua noastră din zonă, apoi am decis că ar fi bine să pierd vremea la cinematograful din cartier, unde rulau două spectacole, unul după altul. Partea de program cu o peliculă de serie B a fost un film de război cu Cornell Wilde şi Ward Bond. Însă cel de-al doilea, *Coasta lui Adam,* cu Hepburn şi Tracey m-a încântat nespus: inteligent, spumos şi ancorat în viața urbană (ca să nu mai vorbesc despre faptul că acțiunea era plasată în lumea revistelor, fapt care m-a amuzat incredibil de tare). Nu numai că vedetele aveau nişte replici superbe, dar nimereau şi în nişte complicații romantice ce se rezolvau de la sine… sau care se sfârşeau într-o atmosferă splendidă de tragism serios. Pentru restul muritorilor, lucrurile nu se încheiau niciodată atât de limpede. În cazul nostru, caracteristica obişnuită era dezordinea permanentă.

M-am întors acasă pe la şase. Imediat ce am păşit înăuntru, telefonul a început să sune. Am răspuns.

— Bună.

Am rămas fără voce.

— Mai eşti acolo, Sara? m-a întrebat Jack.

— Da.

— Deci, nu ai numărul la secret până la urmă.

N-am zis nimic.

— Dar nici nu te învinovățesc că m-ai mințit.
— Jack, chiar nu vreau să discut cu tine.
— Ştiu de ce. Şi merit asta. Dar dacă aş putea să…
— Ce? *Să-mi explici?*
— Da, aş, dori să încerc să-ți explic.
— N-am nevoie de scuzele tale.
— Sara…
— *Nu.* Fără scuze. Fără explicații. Fără justificări.
— Îmi pare rău. Nici nu-ți imaginezi cât de rău…
— Felicitări. Aşa-ți trebuie. Să-ți pară rău pentru că m-ai înşelat cu bună ştiință. Pentru că ai înşelat-o *pe ea.* Că doar făcea parte din viața ta, când m-ai întâlnit pe mine, nu?
Tăcere.
— *Da sau nu?*
— Lucrurile astea nu sunt niciodată aşa simple.
— Oh, scuteşte-mă…
— Când te-am întâlnit, nu…
— Jack, repet, *nu mă interesează.* Aşa că lasă-mă în pace. Nu mai avem ce să ne spunem.
— Ba da… a strigat el vehement. Pentru că în ultimii patru ani…
— O să închid acum…
— …pentru că în ultimii patru ani, n-a trecut oră din zi să nu mă gândesc la tine.
Am tăcut.
— Şi de ce-mi spui toate astea acum? l-am întrebat într-un final.
— Pentru că ăsta e adevărul.
— Nu te cred.
— Nici nu mă mir. Da, ştiu că ar fi trebuit să-ți scriu… Ar fi trebuit să-ți răspund la scrisorile acelea uimitoare pe care mi le-ai trimis. Însă…
— Nu mai vreau să aud nimic, Jack.
— Te rog, întâlneşte-te cu mine.
— Exclus.
— Uite, eu sunt pe Broadway, la intersecția cu strada

83. Aş putea ajunge la tine în cinci minute.

— De unde naiba ai aflat unde locuiesc?

— Din cartea de telefon.

— Şi lasă-mă să ghicesc… i-ai spus soției tale că… ieşi afară ca să-ți cumperi țigări şi să iei puțin aer. Corect?

— Mda, recunoscu el în silă. Ceva de genul ăsta.

— Surprize, surprize. Alte minciuni.

— Măcar dă-mi voie să-ți fac cinste cu o cafea. Sau cu ceva de băut…

— La revedere.

— Sara, te rog… mai dă-mi o şansă.

— Ți-am dat una. Sau ai uitat?

Am pus receptorul în furcă. După câteva secunde, telefonul a sunat din nou. Am răspuns.

— Doar zece minute din timpul tău, m-a implorat Jack. Nu-ți cer mai mult.

— Eu ți-am acordat opt luni din timpul *meu*… şi ce-ai făcut cu ele?

— Am greşit îngrozitor.

— În sfârşit o urmă de bun-simț. Oricum nu mă interesează. Lasă-mă în pace şi să nu mă mai suni niciodată.

Am închis, dar n-am mai pus receptorul în furcă.

M-am împotrivit tentației de a mai bea un pahar de scotch. Câteva minute mai târziu, interfonul a început să zbârnâie. Oh, Isuse, venise până aici. M-am dus la bucătărie, am. Ridicat receptorul şi am strigat:

— Ți-am zis că nu vreau să te mai văd niciodată.

— În colț e o cafenea, a insistat Jack printre pârâiturile inerente. O să te aştept acolo.

— Nu-ți pierde vremea. Nu vin.

Şi am închis.

Timp de o jumătate de oră m-am străduit să fac tot felul de lucruri. Am spălat vasele murdare din chiuvetă. Mi-am preparat o cafea. Am dus-o la birou. M-am aşezat pe scaun şi m-am apucat să corectez cele patru articole pe care le scrisesem cât rămăsesem blocată în casă. Când

n-am mai rezistat, m-am ridicat în picioare, mi-am luat haina şi am plecat.

Până la Gitlitz era un drum de două minute. L-am găsit pe Jack într-un separeu, cu o ceaşcă de cafea în faţa lui şi o scrumieră în care se zăreau patru mucuri de ţigări. Când am intrat îşi aprindea din nou un Lucky Strike. A sărit în picioare, zâmbindu-mi nervos.

— Aproape că-mi pierdusem speranţa…

— Foarte bine, am zis, aşezându-mă. Pentru că în zece minute am plecat de aici.

— Sunt fericit să te văd, a rostit el senin şi luând loc în faţa mea. Nici nu ştii cât de fericit…

I-am retezat-o scurt.

— Aş vrea o cafea.

— Da, da, m-a aprobat, făcându-i un semn ospătăriţei. Să-ţi comand ceva de mâncare?

— Nu.

— Eşti sigură?

— Nu mi-e foame.

S-a întins să mă apuce de mână. M-am ferit.

— Eşti aşa de frumoasă, Sara.

M-am uitat la ceas.

— Nouă minute şi cincisprezece secunde. Timpul tău se scurge, Jack.

— Chiar mă urăşti, nu-i aşa?

Am evitat să răspund, aruncând iarăşi o privire spre ceas.

— Opt minute şi patruzeci şi cinci de secunde.

— Am dat-o în bară.

— Cuvintele sunt ieftine… cum se spune prin Brooklyn.

S-a strâmbat şi a tras din ţigară. Ospătăriţa mi-a adus cafeaua.

— Ai dreptate, Sara. Fapta mea n-are scuză.

— Nu trebuia decât să-mi răspunzi la una dintre scrisorile mele. Le-ai primit pe toate, nu?

— Da, pe toate. Au fost fantastice, extraordinare. Şi le-

am păstrat pe toate.

— Sunt mişcată. Acum mai ai să-mi mărturiseşti şi că i le-ai arătat lui… cum o cheamă?

— Dorothy.

— Aşa, da, lui Dorothy. Ca în *Vrăjitorul din Oz.* Să înțeleg că ai întâlnit-o în Kansas unde trăia alături de cățelușul ei, Toto…

Mi-am muşcat buza şi am continuat:

— Cred că ar fi mai bine să plec.

— Nu. Sara, îmi pare aşa de rău…

— Ți-am scris… nici nu mai ştiu câte…

— Treizeci şi două de scrisori şi patruzeci şi patru de cărți poştale, m-a întrerupt el.

L-am privit cu interes.

— Un inventar foarte precis.

— Le-am prețuit pe toate.

— Oh, *te rog.* Nu mă deranjează minciunile. Dar minciunile siropoase…

— Acesta e adevărul.

— Nu te cred.

— Era însărcinată, Sara. Nu ştiam atunci când te-am întâlnit.

— Dar pe *ea o* ştiai, într-un fel sau altul. Altfel n-ar fi avut cum să rămână însărcinată. Sau am înțeles greşit?

A oftat din greu şi a scos un nor gros de fum.

— Am întâlnit-o în august 1945. *Stars and Stripes* tocmai mă transferase înapoi în Anglia după misiunea din Germania. Mai aveam de stat trei luni la biroul lor european, care se întâmpla să fie localizat în cartierul general al Aliaților, în afara Londrei. Dorothy lucra acolo ca dactilografă. Tocmai terminase colegiul şi-şi oferise voluntar serviciile armatei. „Aveam ideea asta romantică să particip şi eu cu ceva la război", mi-a povestit ea mai târziu. „Mă vedeam un soi de eroină din romanele lui Hemingway, lucrând într-un spital." Dar Armata a făcut-o secretară la Londra. Într-o zi, în timpul unei pauze, la cantină, am intrat în vorbă. Se plictisea de moarte de

atâta bătut la maşină. Şi eu mă plictiseam să rescriu operele altor jurnalişti în fiecare zi. Am început să ne vedem după orele de lucru. Am ajuns să împărțim şi patul. N-a fost vorba de dragoste. Şi nici de pasiune. Doar ceva... de făcut. Un fel de a ne pierde vremea în capitala prăfuită a Angliei. Sigur că ne plăceam. Dar ştiam amândoi că e doar o aventură, fără niciun fel de viitor. Două luni mai târziu, la începutul lui noiembrie, mi s-a comunicat că mă voi ocupa cu ştirile despre reconstrucția postbelică a Germaniei... dar că mai întâi mi se acordă o permisie şi mă pot întoarce în State pentru o vreme. Când i-am dat vestea că plec, s-a întristat, dar n-a suferit prea tare. Petrecusem clipe plăcute împreună. Ne înțelegeam bine. Iar eu credeam că e grozavă. La naiba, eram un biet irlandez catolic din Brooklyn, în vreme ce ea era o tipă stilată din Mount Kisco. Eu absolvisem liceul Erasmus. Ea, Rosemary Hall şi Smith. Îmi depăşea cu mult condiția. Şi ea ştia asta – deşi era prea drăguță ca să recunoască. O parte din mine se simțea flatată că ea binevoise să-şi piardă timpul cu mine. Dar chestii din astea se întâmplă în război. Ea e acolo, tu eşti acolo... aşa că, de ce nu? În fine, am plecat din Anglia pe 10 noiembrie şi nu m-am aşteptat s-o mai văd pe Dorothy vreodată. Două săptămâni mai târziu te-am întâlnit pe tine, şi...

S-a oprit, strivindu-şi țigara. Apoi a scos un alt Lucky Strike pe care l-a aprins.

— Şi ce? am întrebat încet.

— Şi am ştiut.

Tăcere.

— Am priceput pe loc. Ca un şoc electric. Am ştiut.

Nu mi-am ridicat privirea din ceaşca de cafea. N-am scos un cuvânt. S-a întins din nou spre mâna mea. Nu m-am mişcat. Degetele lui le-au atins pe-ale mele. M-am cutremurat. Am vrut să-mi retrag mâna, dar n-am reuşit. Când Jack a vorbit din nou, aproape că şoptea:

— Tot ce ți-am spus în noaptea aceea a fost cât se

poate de serios. *Totul,* Sara.

— N-am de gând să ascult prostiile tale.

— Ba da.

Mi-am smucit mâna.

— Ba nu.

— Şi tu ai ştiut, Sara.

— Fir-ar al dracu', normal că am ştiut, m-am răstit. Treizeci şi două de scrisori, patruzeci şi patru de cărți poştale… normal că am ştiut. Nu numai că mi-a fost dor de tine. Am *tânjit* după tine. Împotriva voinței mele. Şi când am văzut că nu răspunzi…

Şi-a vârât mâna în buzunarul de la palton şi a scos două plicuri pe care le-a aşezat în fața mea.

— Ce sunt astea? l-am întrebat.

— Două scrisori pe care ți le-am scris, dar nu ți le-am trimis.

Le-am privit fix. Plicurile aveau sigiliul Armatei Americane. Arătau puțin uzate şi învechite.

— Prima scrisoare am scris-o în drum spre Germania. Intenționam să ți-o trimit imediat ce acostam în Hamburg. Dar când am ajuns acolo, mă aştepta o altă scrisoare de la Dorothy, prin care mă anunța că e însărcinată. Am cerut imediat o permisie de trei zile şi am plecat la Londra. Mă hotărâsem să-i spune că oricât de tare mi-ar plăcea de ea, nu putem să ne căsătorim. Pentru că… pentru că n-o iubeam. Şi pentru că te întâlnisem pe tine. Dar când am ajuns în Anglia…

— Ce? Ți-a căzut în brațe? A plâns? Ți-a spus că se teme să nu o abandonezi? Apoi ți-a mărturisit că te iubeşte?

— Da… cam toate astea. Mi-a mai zis însă şi că familia ei o va renega dacă va face copilul de una singură. Pentru că-i cunoscusem, ştiam că nu mă minte. Nu da vina pe ea…

— De ce-aş da vina pe ea? Dacă aş fi fost în locul ei, aş fi procedat exact la fel.

— Am simțit că n-am de ales. Vechea învățătură iezuită

şi-a făcut treaba: *eşti responsabil pentru acțiunile tale… nu poți scăpa de păcatele cărnii…* toată chestiunea aia cu vina catolică m-a silit să-i răspund afirmativ dorinței ei de a fi nevasta mea.

— Te-ai purtat ca un om responsabil.

— E o femeie decentă. Nu avem probleme majore. Ne împăcăm bine. Am stabilit nişte relații amiabile, presupun.

N-am comentat. După un moment, a atins unul dintre plicuri şi a continuat:

— Ți-am scris a doua scrisoare când m-am întors la Hamburg. Îți explicam…

— Chiar nu mă mai interesează explicațiile tale, l-am repezit, împingând ambele plicuri spre el.

— Măcar ia-le acasă şi citeşte-le…

— Ce rost mai are? Ce-a fost a fost… acum patru ani. Am petrecut o noapte împreună. Am crezut că e începutul unei relații. M-am înşelat. *C'est la vie.* Punct. Nu sunt furioasă pe tine că „ți-ai făcut datoria" şi te-ai însurat cu Dorothy. Doar că… m-ai fi scutit de multă durere şi suferință dacă mi-ai fi explicat şi mi-ai fi mărturisit ce se petrece.

— Am vrut. Despre asta îți vorbesc în a doua scrisoare. Dar când am ajuns la Hamburg şi am găsit alte trei scrisori de la tine m-am panicat. Nu ştiam ce să fac mai departe.

— Şi ai tras concluzia că soluția cea mai bună este să taci mâlc. Să nu-mi răspunzi la scrisori. Să mă ții de rezervă. Ori poate sperai că voi pricepe într-un târziu tăcerea ta şi voi dispărea pur şi simplu, nu?

Şi-a plecat privirea spre ceaşca de cafea şi a amuțit. Eu am spart tăcerea într-un târziu.

— *Ego te absolvo…* este ceea ce vrei să auzi de la mine? M-aş fi descurcat cu ruşinea. M-aş fi descurcat cu sentimentul de vină. Şi m-aş fi descurcat şi cu *adevărul.* Dar tu ai ales să taci. După ce mi-ai jurat că mă iubeşti – oricum e un lucru mare să declari cuiva iubire cu mâna

pe inimă – n-ai fost în stare să rezolvi o simplă problemă de etică şi anume să termini cu mine.

— N-am vrut să te rănesc…

— Isuse Cristoase, lasă-mă cu clişeele astea prosteşti, am rostit clocotind de furie. M-ai rănit şi mai tare ținându-mă în întuneric. Şi apoi, când te-ai hotărât în sfârşit să-mi dai un semn, care a fost mesajul tău? *„Îmi pare rău."* După opt luni şi după toate scrisorile pe care ți le-am scris, atât ai putut să găseşti. Cât de tare te-am disprețuit când am primit cartea aia poştală.

— Uneori facem nişte lucruri pe care nici noi nu le înțelegem.

Jack şi-a stins țigara. Tocmai se pregătea să aprindă alta, dar s-a răzgândit. Părea dezorientat şi trist – de parcă nu ştia încotro s-o apuce.

— Ar trebui să plec, am zis.

Am dat să mă ridic, dar el mi-a luat mâna.

— Ştiu exact unde ai locuit în ultimii doi ani. Am citit tot ce ai scris la *Saturday Night/Sunday Morning.* Am vrut să te sun în fiecare zi.

— Dar n-ai făcut-o.

— Pentru că n-am *putut.* Până astăzi. Când te-am văzut în parc, am ştiut imediat că…

Mi-am retras mâna şi l-am întrerupt.

— Jack, e inutil.

— Aş vrea să te mai văd.

— Nu ies în oraş cu bărbați căsătoriți. Iar tu *eşti* căsătorit, îți aminteşti?

M-am răsucit şi m-am îndreptat iute spre uşă, fără să mă uit în spate ca să văd dacă mă urmăreşte. Aerul rece al nopții de ianuarie m-a lovit tăios peste față. Tocmai mă pregăteam să cotesc spre blocul meu, dar m-am temut că o să mă sune din nou. Aşa că am pornit-o spre sud, pe Broadway şi am intrat în barul din holul hotelului Ansonia. M-am aşezat la o masă chiar lângă uşă. Am băut un J&B şi am mai cerut unul.

„Uneori facem nişte lucruri pe care nici noi nu le

înțelegem.”

Da, aşa cum a fost iubirea mea pentru tine.

Am lăsat nişte bani pe masă. M-am ridicat şi am plecat. Am strigat după un taxi. I-am spus şoferului să mă ducă în centru. Când am ajuns pe strada 34, l-am rugat să întoarcă. Taximetristul a rămas puțin nedumerit de schimbarea bruscă a direcției.

— Doamnă, aveți idee încotro mergem? m-a întrebat el.

— Nu.

Într-un târziu, am ajuns acasă. Spre uşurarea mea, Jack nu rătăcea prin fața blocului. Dar îmi făcuse o vizită, pentru că pe preşul de la uşă mă aşteptau două plicuri. Le-am ridicat şi am intrat în apartament. Mi-am scos haina. M-am dus la bucătărie şi am pus ibricul pe aragaz. Am aruncat ambele scrisori la coş. Mi-am preparat un ceai şi am intrat în living. Am ales din teancul de discuri cvartetul K 421 a lui Mozart în interpretarea Cvartetului de Coarde Budapesta. M-am aşezat pe canapea şi am încercat să mă las pătrunsă de muzică. După cinci minute, am alergat din nou la bucătărie şi am recuperat scrisorile din coş. Am aranjat plicurile frumos lângă mine. Le-am privit vreme îndelungată, străduindu-mă să *nu* le deschid. Mozart continua netulburat. Până la urmă am cedat. Am deschis primul plic pe care era trecută adresa mea din strada Bedford. Literele se şterseseră puțin, de parcă ar fi fost expuse pentru scurt timp la ploaie. Plicul era şi el mototolit, tocit şi învechit. Dar încă mai păstra timbrul intact. L-am desfăcut. Înăuntru am găsit o coală albă cu antetul revistei *Stars and Stripes.* Jack avea un scris de mână caligrafic, cursiv, uşor de descifrat.

27 noiembrie 1945
Frumoasa mea Sara,

Iată-mă aici – undeva în afara coastei Nova Scoția.
Suntem pe mare de două zile. Peste alte şapte zile

vom acosta la Hamburg. Cabina mea cu greu poate fi numită „intimă” (are patru metri pe doi, ca o celulă de închisoare) şi o împart cu alți cinci tipi, dintre care doi sforăie îngrozitor. Sunt curios cum de s-a gândit Armata să bage şase soldați într-o cămară. Nu-i de mirare că am câştigat războiul.

Când am ridicat ancora din Brooklyn acum două zile, a trebuit să fac un efort considerabil să nu sar peste bord şi să nu înot până la țărm, apoi să iau metroul şi să ciocăn la uşa ta din strada Bedford. Dar asta m-ar fi costat un an de zile petrecut în carceră – în timp ce pedeapsa actuală va ține doar nouă luni. Şi să nu uiți să mă aştepți la Şantierul Naval când o să acostăm din nou în septembrie… altfel sunt în stare să fac ceva nesăbuit şi autodistructiv, cum ar fi să mă convertesc şi să intru în rândul Fraților Creştini.

Ce-aş mai putea spune, domnişoară Smythe? Doar atât: oamenii vorbesc mai mereu despre o chestie numită *la prima vedere.* N-am crezut niciodată în aşa ceva, considerând-o mai degrabă un detaliu siropos al filmelor proaste (în care joacă de obicei Jane Wyman).

Dar poate motivul pentru care n-am crezut este că nu mi se întâmplase şi mie. Până te-am întâlnit pe tine.

Nu e viața incredibil de absurdă? În ultima mea noapte petrecută la New York, nimeresc la o petrecere unde n-aveam ce să caut şi… unde te-am găsit pe tine. Din prima clipă mi-a trecut prin cap: Cu fata asta o să mă însor.

Şi aşa va fi… dacă vrei şi tu.

Da, ştiu, e puțin cam devreme pentru asta. Nicio problemă. Doar că m-am lăsat dus de val. Dar se presupune că dragostea te face mai impetuos şi mai nătâng.

Sergentul nostru ne cheamă la datorie, aşa că trebuie să închei aici. O să-ți expediez scrisoarea imediat ce ajung la Hamburg. O să mă gândesc la tine

zi şi noapte.
Cu dragoste,
Jack.

Nici n-am terminat bine scrisoarea, că m-am apucat din nou s-o citesc. Şi încă o dată după aceea. Oh, cât de mult îmi doream să fiu neîncrezătoare, sceptică, insensibilă. Dar nu simțeam decât o imensă tristețe la gândul poveştii care ar fi putut exista între noi.

Am ridicat şi celălalt plic. La fel de mototolit şi de tocit. Un semn că hârtia – ca şi oamenii – îmbătrâneşte vizibil în patru ani.

3 ianuarie 1946
Dragă Sara,

Am făcut nişte calcule astăzi şi a reieşit că au trecut treizeci şi şapte de zile de când ne-am luat la revedere în Brooklyn. Am pornit în ziua aceea pe mare, gândindu-mă că am întâlnit dragostea vieții mele. Cât am traversat Atlanticul, am încercat să găsesc o modalitate legală de a renunța la statutul meu de jurnalist al armatei ca să mă pot întoarce în Manhattan fără să apar în fața Curții Marțiale.

Apoi, când am ajuns în Hamburg, mă aştepta o scrisoare. O scrisoare care avea să-mi întoarcă viața pe dos.

În următoarele cinci paragrafe îmi povestea cum cunoscuse o dactilografă pe nume Dorothy în perioada cât fusese detaşat în Anglia, cum trăiseră o aventură şi cum terminaseră relația la începutul lui noiembrie.

Apoi aflase că fata rămăsese însărcinată. Plecase la Londra după ea. Dorothy a izbucnit în lacrimi de uşurare când l-a văzut – pentru că se temuse că o s-o abandoneze. Dar el nu era genul acela.

Toate acțiunile noastre au o consecință potențială. Uneori avem noroc şi evităm repercusiunile. Uneori trebuie să plătim. Iar eu asta fac acum.

Niciodată nu mi-a fost mai greu să aştern nişte cuvinte pe hârtie – pentru că tu eşti femeia alături de care îmi doresc să-mi petrec restul vieții. Fără nici cea mai mică îndoială. De ce sunt aşa de sigur? Pur şi simplu ştiu.

Dar n-am cum să schimb situația. Trebuie să fiu responsabil. Trebuie să mă căsătoresc cu Dorothy.

Îmi vine să mă dau cu capul de un zid şi să mă blestem pentru că te pierd. De aici înainte, imaginea ta mă va bântui pe vecie.

Te iubesc.

Îmi pare aşa de rău.

Încearcă să mă ierți cumva.

Jack.

Oh, idiotule. Nătărău prost ce eşti! De ce naiba nu mi-ai trimis scrisoarea? Aş fi înțeles. Te-aş fi crezut. Te-aş fi iertat pe loc. M-aş fi descurcat. Mi-aş fi revenit până la urmă. Şi nu aş fi început să te urăsc.

Dar n-ai fost în stare să… să ce? Să mă răneşti? Să mă dezamăgeşti? Sau să admiți toată porcăria asta nenorocită?

Dar să recunoşti – să-ți asumi greşelile, judecățile eronate, alegerile proaste – este uneori lucrul cel mai dificil. Mai ales când, precum Jack, te trezeşti încolțit din cauza unui accident biologic.

— Şi tu chiar crezi în povestea asta? m-a întrebat Eric mai târziu la telefon.

— Într-un fel are sens şi explică…

— Ce? Faptul că e un laş, care nu ți-a mărturisit adevărul?

— A recunoscut totuşi că a greşit îngrozitor de tare.

— Cu toții facem greşeli îngrozitoare. Uneori ne sunt iertate, alteori nu. Întrebarea e dacă tu vrei să-l ierți.

O pauză lungă.

— Nu e oare iertarea cea mai simplă cale pentru toată lumea implicată?

Eric a oftat din adâncul sufletului.

— Ba da, şi, dacă tot veni vorba, de ce nu-ți tragi tu un glonte în picior cu o puşcă după care ia o pauză şi reîncarc-o?

— Au!

— Mi-ai cerut părerea, ți-am oferit-o.. Dar, S, eşti fată mare acum. Crede-l dacă ai chef. Ştii ce s-a întâmplat înainte. De dragul tău, sper să nu se repete. Aşa că dacă vrei un sfat ieftin: *caveat emptor*{33}.

— N-am ce să *cumpăr,* Eric. E căsătorit, pentru Dumnezeu.

— Şi de când „căsătoria" a împiedicat pe cineva să nu se arunce într-o prostie extraconjugală?

— Nu sunt atât de proastă, Eric.

Chiar n-aveam de gând să comit o asemenea enormitate. La trei dimineață – după ce m-am lăsat învinsă de insomnie – m-am aşezat la masa de scris şi am dactilografiat o scrisoare.

6 ianuarie 1950
Dragă Jack,

Cine a spus că pricepi mai bine lucrurile dacă te detaşezi? Sau că atunci când ajungi la o răscruce, trebuie să alegi pur şi simplu? Mă bucur că ți-am citit scrisorile... pe care ți le înapoiez acum. Ele mi-au explicat multe. M-au şi întristat, pentru că, la fel ca şi tine, am simțit o certitudine aproape materială după noaptea petrecută împreună. Dar fiecare dintre noi are în spatele lui o poveste... iar a ta ne-a distrus orice viitor împreună. Nu-ți port ranchiună şi nici nu te urăsc din cauza lui Dorothy. Mi-aş fi dorit însă să fi avut curajul să-mi trimiți scrisorile atunci.

Mi-ai mărturisit că ai o căsnicie rezonabilă. Pentru

că eu însămi am trecut printr-o căsnicie oribilă, „rezonabil” mi se pare… rezonabil de bine. Ar trebui să te consideri un bărbat norocos.

În încheiere, îți doresc ție şi familiei tale multă sănătate şi numai bine în viitor.

A ta,

Şi am semnat *Sara Smythe.* Pentru că voiam să mă asigur că pricepe mesajul ascuns al scrisorii mele: la revedere.

Am căutat adresa de la Steele and Sherwood în cartea de telefon. Am găsit un plic mare pe care am notat adresa. M-am îmbrăcat, m-am repezit până la cutia poştală de la colț, după care m-am întors acasă. M-am dezbrăcat şi m-am băgat în pat. Acum puteam să dorm.

Dar n-am avut parte de un somn prea lung. La ora opt dimineață, interfonul a început să sune. M-am târât până în bucătărie ca să răspund. Era cineva de la florăria din zonă. Mi s-a pus un gol în stomac. Am deschis uşa. Mesagerul mi-a întins un buchet de trandafiri roşii. Prinşi de ei se găsea şi un bilet:

Te iubesc.
Jack.

Am pus florile în apă şi am rupt biletul. Mi-am petrecut ziua în oraş – mutându-mă dintr-un cinematograf în altul, unde am urmărit premierele pentru rubrica mea lunară de film. Când am ajuns seara acasă, m-am bucurat că n-am mai găsit nimic pe preşul de la uşă.

A doua zi la opt însă, interfonul a sunat din nou.

— De la Florăria Handleman.

Oh, Dumnezeule…

De data asta am primit douăsprezece garoafe roz. Şi bineînțeles un bilet:

Te rog, iartă-mă. Şi, te rog, sună-mă.

Te iubesc.
Jack.

Am pus florile în apă şi am rupt biletul. M-am rugat să primească scrisoarea mea chiar în dimineața aceea, să priceapă mesajul şi să mă lase în pace.

Dar a doua zi de dimineață… *ţârrr.*

— De la Florăria Handleman.

— Astăzi ce mai primesc? l-am întrebat pe curier.

— Doisprezece crini.

— Du-i înapoi.

— Îmi pare rău, doamnă, mi-a zis el, împingându-mi buchetul în mână. Livrarea e livrare.

Am căutat şi cea de-a treia (şi ultima) vază. Am aranjat florile. Am deschis bilețelul.

Eu aleg drumul de la răscruce.
Şi încă te mai iubesc.
Jack

Să-l ia naiba. Să-l ia naiba. Să-l ia naiba. Mi-am înşfăcat haina şi m-am repezit ca o furtună spre Broadway – până la un birou Western Union de pe strada 72. Odată ajunsă aici, m-am apropiat de tejgheaua centrală, am luat un formular pentru telegrame şi un creion cu vârful tocit. Am scris:

Termină cu florile. Ajunge cu platitudinile. Nu te iubesc. Dispari din viața mea. Nu vreau să te mai văd niciodată.
Sara

Am întins funcționarului formularul. Acesta a repetat mesajul cu o voce inexpresivă, rostind *Stop* de fiecare dată când pusesem punct. După ce a terminat, m-a întrebat dacă vreau expediere normală sau urgentă.

— Cât de repede posibil.

Taxa era un dolar şi cincisprezece cenți. Jack urma să primească mesajul meu la birou în maximum două ore. Când am dat să scot banii din portofel, mâna a început să-mi tremure. În drum spre casă, m-am oprit într-un mic bar, mi-am luat o cafea şi am rămas privind-o îndelung, încercând să mă conving că procedasem corect. Viața mea se îndrepta în sfârşit într-o direcție bună. Mă bucuram de succes profesional. Trecusem prin divorț mai uşor decât mă aşteptasem. Într-adevăr, singurul lucru care continua să mă bântuie era faptul că nu mai puteam face copii… dar trebuia să mă împac şi cu acest gând. N-aş fi scăpat de el dacă mă implicam într-o relație cu un bărbat căsătorit. Mai ales cu unul care avea deja un băiețel.

Încă îl mai iubeam. Dar dragostea nu are succes fără o temelie solidă. Iar situația lui Jack n-avea nimic solid. Ne-ar fi produs – cel puțin *mie* – numai suferință.

Aşa că procedasem cum nu se poate mai bine când trimisesem telegrama. Nu?

Am rămas în oraş tot restul zilei. Când am ajuns acasă, am deschis uşa şi am simțit o uşoară dezamăgire văzând că nu primisem niciun răspuns de la Jack. Am dormit până a doua zi, aproape de prânz. Când am realizat cât e ceasul, am tresărit şi am coborât imediat să verific dacă nu aveam vreo corespondență din partea domnului Malone. Ghinion. Mi-am dat seama că nici florile nu mai veniseră astăzi. Poate că nu auzisem interfonul…

Am telefonat la Florăria Handleman.

— Ne pare rău, domnişoară Smythe, s-a scuzat domnul Handleman, astăzi nu e ziua dumneavoastră norocoasă.

Şi nici în ziua următoare n-a fost. Şi nici peste două zile. Şi nici peste trei.

A trecut o săptămână fără niciun semn de la Jack. *„Dispari din viața mea. Nu vreau să te mai văd niciodată.”* Oh, Dumnezeule, mă ascultase.

Şi din nou mi-am spus în sinea mea că am luat cea mai înțeleaptă decizie. Şi din nou mi s-a făcut dor de el.

Şi-apoi, peste nouă zile, a sosit în sfârşit o scrisoare. Scurtă:

> Sara,
> Aceasta este cea de-a doua scrisoare dificilă din viața mea. Numai că, spre deosebire de prima, acum o voi expedia.
> Îți voi respecta dorința. N-o să te mai deranjez niciodată. Dar trebuie să ştii un lucru: vei fi întotdeauna alături de mine – pentru că nu-mi pot scoate imaginea ta din minte. Şi pentru că eşti dragostea vieții mele.

N-am rupt scrisoarea. Poate şi pentru că eram prea năucită la momentul respectiv. Ceva mai târziu am luat un taxi până la gara Penn şi m-am urcat în trenul de Chicago – unde un club local mă invitase să țin un discurs pentru membrele clubului. Mă plăteau cu două sute de dolari pentru o oră şi suportau toate cheltuielile suplimentare. Trebuia să lipsesc din New York patru zile. Când am ajuns în Chicago m-a întâmpinat cel mai mare viscol din ultimii treizeci de ani. Am descoperit iute că în comparație cu iarna din Chicago, clima Manhattanului se dovedea a fi o adevărată primăvară. Oraşul nu numai că s-a împotmolit, ci a fost îngropat în nămeți. Mercurul a coborât până la minus zece grade. Vântul dinspre lacul Michigan tăia ca un bisturiu. Ninsoarea părea că nu se va mai opri niciodată. Discursul meu s-a anulat. Trenurile spre est la fel. Era imposibil să te aventurezi afară. Timp de opt zile am rămas blocată în hotelul Ambasador de pe North Michigan Avenue. Mi-am pierdut vremea dactilografiind alte câteva articole pentru „Bucăți de viață” şi citind romane polițiste ieftine. Nu trăiam în America, ci într-un roman rusesc de proastă factură.

În fiecare oră din zi, încercam să mă conving că am procedat corect atunci când i-am expediat telegrama lui Jack. Îmi provocase o mare suferință înainte. Aveam tot

dreptul să nu-i mai permit a doua oară acelaşi lucru. Aşa repetam într-una ca să-mi justific față de mine decizia luată şi să nu am senzația că greşisem teribil.

Până la urmă, trenurile au reînceput să circule. Să obțin o rezervare pentru New York s-a dovedit a fi un coşmar. După patruzeci şi opt de ore, recepționerul de la hotel a izbutit să-mi găsească un loc, dar nu la cuşete. Aşa că am stat toată noaptea trează în vagonul restaurant, unde am băut cafea şi m-am chinuit să citesc ultimul roman al lui J.P Marquand. M-am plictisit repede de aşa-zisa criză spirituală a eroului, un bancher nesuferit din Boston. La un moment dat am ațipit şi m-am trezit cu gâtul înțepenit chiar când soarele răsărea peste frumosul Newark, New Jersey.

În Manhattan vremea era rece, dar senină. M-am aruncat într-un taxi şi am dormit până pe Broadway. În fața uşii mă aştepta o grămadă uriaşă de corespondență. Am căutat febril printre plicuri, dar n-am zărit scrisul lui Jack. Mă ascultase cu sfințenie. Am intrat în casă. Am verificat lada frigorifică şi bufetul şi am observat că am rămas iarăşi fără provizii. Am ridicat receptorul, am sunat la Gristedes şi am făcut o comandă uriaşă. Pentru că era încă dimineața devreme, mi-au spus că vor trimite băiatul să-mi livreze cumpărăturile abia peste o oră.

Aşa că am despachetat şi am intrat în baie. Tocmai mă uscam când a bâzâit interfonul. Am pus repede pe mine un halat, mi-am înfăşurat părul într-un prosop, am alergat la bucătărie şi l-am anunțat pe băiat că vin într-o secundă.

Am ieşit pe hol şi am deschis uşa de la intrare. M-am pomenit față-n față cu Jack. Inima a început să-mi bată nebuneşte. Mi-a aruncat unul din zâmbetele lui neliniştite.

— Bună, Sara.

— Bună, am răspuns eu neutru.

— Te-am scos din baie.

— Da. Aşa e.

— Îmi pare rău. Vin mai târziu.

— Nu. Intră, te rog.

L-am condus în apartament. Imediat ce uşa s-a închis în urma noastră, m-am întors spre el. O secundă mai târziu ne aflam unul în braţele celuilalt. Ne-am sărutat mult timp. După ce ne-am dezlipit puţin ca să ne tragem răsuflarea mi-a rostit numele. L-am readus la tăcere, sărutându-l din nou. Lung, cu patimă. Cuvintele nu-şi mai aveau rostul. Nu mai voiam decât să-l îmbrăţişez şi să nu-i mai dau drumul niciodată.

Trei

Ceva mai târziu în dimineața aceea, m-am răsucit spre Jack şi l-am rugat:

— Aş vrea să-mi îndeplineşti o mică dorință.

— O să încerc.

— Vreau să rămâi la mine toată ziua.

— Se rezolvă, a zis el şi a sărit din pat, îndreptându-se către bucătărie gol-puşcă.

L-am auzit folosind telefonul şi după o conversație de câteva minute s-a întors în dormitor cu două sticle de bere.

— Acum sunt în mod oficial plecat din oraş cu afaceri până vineri la cinci după-amiază, m-a anunțat el. Asta înseamnă trei zile şi două nopți. Spune-mi unde vrei să mergem…

— Nu vreau să mergem nicăieri. Vreau să stai aici cu mine.

— Îmi convine de minune.

S-a strecurat la loc în aşternuturi şi m-a sărutat apăsat.

— Trei zile în pat cu tine reprezintă cea mai tare idee posibilă. Mai ales că putem să bem Schlitz şi la zece dimineața.

— Dacă aş fi ştiut că vii, aş fi cumpărat şampanie.

Întotdeauna simți când stabileşti o relație adevărată cu cineva. În prezența unei asemenea persoane, observi că vorbeşti încontinuu. Sau cel puțin aşa ni s-a întâmplat nouă în acele trei zile. N-am părăsit apartamentul nici măcar un minut. Ne-am baricadat înăuntru şi nu ne-a mai interesat nimic din ce se petrece în lume. N-am răspuns la uşă – decât băiatului care mi-a adus alimentele comandate la Gristedes. Am sunat şi la magazinul nostru de băuturi şi le-am cerut să-mi livreze nişte vin şi bourbon. Cei de la Gitlitz s-au dovedit incredibil de amabili şi mi-au onorat tot ce le-am

comandat din meniu.

Ne-am izolat de oameni. Am discutat. Am făcut dragoste. Am dormit. Ne-am trezit. Am vorbit din nou. Ştiam aşa de puține unul despre celălalt. Eram avizi de informații. Voiam să aflu tot – să reînnodăm firul din momentul în care ne despărțisem cu patru ani în urmă, să-mi povestească mai multe despre copilăria lui în Brooklyn, despre tatăl lui cel dur şi despre mama sa care murise când el abia împlinise treisprezece ani.

— A fost îngrozitor. Eram în clasa a şaptea. S-a întâmplat chiar în duminica Paştelui, în 1935. Ne întorsesem de la slujba de dimineață – mama, tata, eu şi Meg. Mi-am schimbat hainele de biserică şi m-am dus cu doi amici să jucăm *stickball* pe o stradă vecină. Mama mi-a pus în vedere să nu stau decât o oră, pentru că aveam invitate la masă o mulțime de rude. La un moment dat, am zărit-o pe Meg alergând spre mine, cu obrajii brăzdați de lacrimi… Abia împlinise unsprezece ani pe atunci. „Mama e foarte bolnavă", a reuşit ea să strige. Nu-mi amintesc decât că am alergat ca un nebun înapoi acasă. Când am ajuns acolo, în fața clădirii se găsea o ambulanță şi doi polițişti. Apoi, pe neaşteptate, pe uşă au ieşit doi bărbați cu o targă pe care aşezaseră un trup acoperit cu un cearşaf. Tata a apărut şi el sprijinit de fratele său, Al. Nu-l văzusem niciodată plângând pe tata, dar acum suspina ca un copil. În clipa aceea am înțeles…

Jack a oftat şi a continuat.

— Mama a murit din cauza unui embolii. I s-a blocat o arteră şi… Avea doar treizeci şi cinci de ani. Nicio problemă anterioară cu inima. Nimic. Mama nu se îmbolnăvea niciodată. Era prea ocupată de creşterea noastră ca să se simtă rău. Iar acum zăcea întinsă pe o targă. Fără suflare. Preț de câteva secunde mi s-a părut că-mi fuge pământul de sub picioare. Asta m-a învățat moartea mamei. Te duci să te joci şi te gândeşti că ai o viață liniştită, sigură. Te întorci acasă şi descoperi că viața ta e mutilată pe vecie.

L-am mângâiat pe păr.

— Ai dreptate. Nimic nu e sigur pe lume. Nu cred că se poate lăuda cineva că a trăit fără să joace nişte cărți foarte proaste.

Mi-a atins fața cu vârful degetelor.

— Uneori îți mai pică şi un careu de aşi.

L-am sărutat şi am adăugat:

— Adică eu nu merit să fiu considerată o chintă royală?

— Tu eşti cea mai bună mână imaginabilă.

Mai târziu, în miez de noapte – după ce am savurat faimoasele sandviciuri cu muşchi de vită şi orez de la Gitlitz şi câteva sticle de Budweiser – a început să-mi vorbească despre munca lui de la agenția de PR.

— Normal că visam să plec de la *Stars and Stripes* şi să obțin un post de ziarist la *Journal-American* sau chiar la *New York Times.* Dar când am aflat că voi deveni tată, am considerat că trebuie să mă orientez pentru ceva mai rentabil decât salariul de început de şaizeci de dolari pe săptămână pe care ți-l oferă marile ziare… asta în cazul în care ar fi vrut să mă angajeze. Pe scurt, şeful biroului londonez de la *Stars and Stripes* – Hank Dyer – lucrase pentru Steele and Sherwood înainte de război, aşa că am avut parte de o recomandare bună încă din start. În plus, îmi şi place, având în vedere că în cea mai mare parte a timpului iau prânzul cu jurnaliştii şi vrăjesc câte un client. Inițial, m-am limitat numai la zona Manhattanului, dar afacerea noastră a explodat efectiv, iar în prezent ne ocupăm de nenumărate corporații. Eu sunt punctul de legătură cu multe companii de asigurări de pe coasta de est. Nu mă mai distrez ca pe vremuri, când căutam câte un boxer ori vreun cuplu de producători de pe Broadway de mâna a doua. Dar mi-au urcat salariul la şaptezeci de dolari pe săptămână şi diurna de călătorie e bunicică…

— Ar trebui să te plătească serios pentru că bați atâta cale până în Albany şi în Harrisburg.

— Crede-mă, o să mai rămân cu tipii de la asigurări

încă vreo doi ani şi atât. După aceea, dacă pot, mă las de PR şi mă întorc la jurnalism. Sora mea, Meg, mă bate mereu la cap că aşteaptă de la mine să câştig premiul Pulitzer înainte să împlinesc treizeci şi cinci de ani. Iar eu o necăjesc şi o condiționez ca până atunci să devină redactor-şef la McGraw-Hill. Mai ales că are toate şansele în această privință. McGraw-Hill tocmai a numit-o redactor cu puteri depline… şi abia are douăzeci şi cinci de ani.

— E căsătorită?

— Nici pomeneală. Crede că toți bărbații sunt nişte oameni de nimic.

— Câtă dreptate are.

Jack m-a privit îngrijorat.

— Chiar crezi asta?

— Absolut, am zâmbit.

— Şi fostul tău soț era un om de nimic?

— Nu, doar un funcționar de bancă.

— S-a întâmplat ceva urât cât ai fost căsătorită, nu?

— De ce mă întrebi?

— Pentru că eviți să-mi vorbeşti despre el.

— Când m-am măritat cu George am judecat greşit. La vremea respectivă, îmi închipuiam că nu am de ales. Eram însărcinată.

I-am povestit tot. Nunta mohorâtă, expediată cu viteza luminii. Luna de miere îngrozitoare. Viața mea limitată din Old Greenwich. Soacra mea de coşmar. Pierderea copilului. Vestea că nu voi mai avea copii niciodată. După ce am terminat, Jack s-a întins peste masa de la bucătărie şi mi-a prins mâinile.

— Of, iubito… Cum de-ai suportat?

— Aşa cum suporți orice pierdere: pur şi simplu. N-ai prea multe opțiuni: torni la greu băutură în tine, iei pastile, suferi căderi nervoase, te laşi cuprinsă de depresie şi alte chestii din astea demne de milă. Dar ştii ce mă întreb uneori? Mai ales noaptea, când nu pot dormi. Oare eu sunt de vină? Mi-am provocat cumva

singură avortul? Pentru că trebuie să recunosc că am avut momente când m-am gândit că dacă aş avorta, aş scăpa de George…

— Nu te poate nimeni condamna pentru asemenea gânduri, la ce viață de iad te obligau să duci soțul tău nătărău şi nenorocita aia de maică-sa. În plus, tuturor ne trec prin cap chestii sumbre când suntem speriați sau prinşi în capcană…

— Ideea e că mie mi s-a împlinit dorința. Am avortat. Şi mi-am distrus şi şansa de a mai face copii…

— Termină. N-ai distrus *nimic.* Ai avut… nu ştiu… ai avut ghinion. Suntem aşa de siguri că putem controla anumite lucruri… Deloc adevărat. Şi mai există şi momente… rare de altfel… când trebuie să alegem varianta etică. Dar, în general, devenim victimele evenimentelor pe care nu le putem controla. Aşa cum tu nu ai avut niciun fel de control asupra acelei întâmplări. *Niciunul.*

Am înghițit nodul din gât. L-am privit cu atenție. Vehemența lui mă uimise şi mă încântase totodată.

— Mulțumesc, am rostit într-un târziu.

— N-ai de ce.

— Aveam nevoie să aud astfel de încurajări.

— Iar eu trebuia să ți le ofer.

— Ridică-te.

Nedumerit, s-a supus ordinului meu. L-am tras spre mine. L-am sărutat cu pasiune.

— Hai să ne întoarcem în pat, l-am îndemnat.

În cea de-a doua zi petrecută împreună, pe la nouă seara, s-a dat jos din pat şi mi-a spus că trebuie să dea un telefon. Şi-a tras pantalonii, şi-a vârât o țigară între dinți, s-a scuzat şi a plecat la bucătărie. L-am auzit formând un număr. Timp de zece minute a vorbit cu o voce joasă, amabilă. Am intrat în baie şi am făcut un duş ca să-mi alung gândurile negre. Când am ieşit – zece minute mai târziu – înfăşurată într-un halat, Jack stătea pe marginea patului şi tocmai îşi aprindea altă țigară. Am

zâmbit forțat, întrebându-mă dacă pe chipul meu se văd sentimentele care mă încercau în acel moment: vină şi gelozie.

— E totul bine acasă? l-am iscodit cu blândețe.

— Da, bine. Charlie a răcit puțin, ceea ce înseamnă că Dorothy a dormit prost azi-noapte…

— Biata Dorothy.

S-a uitat la mine cu atenție.

— Sper că nu eşti geloasă!

— Normal că sunt geloasă. Te vreau zi şi noapte alături de mine. Dar pentru că tu te-ai însurat cu Dorothy, e aproape imposibil. Da, sunt geloasă pe faptul că Dorothy e soția ta. Dar asta nu înseamnă şi că o urăsc. Însă o invidiez teribil… şi mă enervează îngrozitor. O iubeşti, nu-i aşa?

— Sara…

— Nu te acuz de nimic. Pur şi simplu mă interesează. Din motive evidente.

A strivit țigara pe jumătate arsă. A scos un alt Chesterfield şi l-a aprins. A tras două fumuri, după care a prins curaj:

— Da, o iubesc. Dar nu e *dragoste.*

— Adică?

— Am nimerit împreună din cauza lui Charlie. Ne adorăm băiețelul. Ne înțelegem bine. Sau cel puțin am găsit o cale să ne împăcăm. Nu… nu există pasiune. Ci doar un soi de relație… amiabilă.

— Niciodată n-ați mai…

— Din când în când. Dar nu mi-a dat senzația că-i pasă prea tare.

— Dar ție îți pasă?

— Hai să zicem aşa. Cu Dorothy e… nu ştiu… plăcut cred că ar fi cuvântul potrivit. Nimic mai mult. Cu tine… e totul. Ştii la ce mă refer.

M-am aplecat şi l-am sărutat.

— Ştiu perfect.

— Fă-ți un serviciu, te rog. Dă-mă afară chiar acum.

Înainte de a-ți complica viața.

— Problema e că dacă te-aş da afară, în cinci minute ai fi înapoi la uşă, implorându-mă să te primesc.

— Ai dreptate.

— Hai să lăsăm lucrurile să decurgă de la sine.

— Corect. Încă mai avem o zi la dispoziție.

— Da. Aproape douăzeci şi patru de ore.

— Vino aici, m-a rugat Jack.

M-am apropiat de el. A început să mă sărute pe față şi pe gât, şoptindu-mi: „Nu te mişca."

— Nu plec nicăieri, l-am liniştit eu.

Am dormit până târziu a doua zi de dimineață. Ningea din nou. Am pregătit cafea şi pâine prăjită. Ne-am tolănit pe pat şi acolo am servit micul dejun. Pentru prima dată, a în păstrat tăcerea amândoi timp de câteva minute – genul acela de tăcere agreabilă care se naşte într-un cuplu trainic. Am împărțit frățeşte ediția de dimineață a ziarului *New York Times.* Pe fundal se auzeau suitele lui Bach pentru violoncel, în interpretarea lui Pablo Casals. Fulgii de nea continuau să cadă din cer.

— M-aş putea obişnui cu atmosfera asta.

— Şi eu.

— Dă-mi şi mie să-ți citesc povestea.

— Ce poveste? l-am întrebat nedumerită.

— Povestea despre noi pe care ai scris-o.

— De unde ştii de ea?

— De la Dorothy. Aşa cum ți-a mărturisit în parc, e o mare admiratoare de-a ta. Citeşte *Saturday Night/Sunday Morning* de ani de zile. Când ne-am întors acasă în ziua aia, mi-a zis că primul lucru scris de tine pe care l-a citit a fost o nuvelă pentru *Saturday/Sunday...* Când se întâmpla asta?

— În 1947.

— În fine, când mi-a descris subiectul, n-am reuşit decât să îngaim un „Oh" gâtuit şi am sperat să nu fi observat şocul de pe fața mea.

— Şi n-a bănuit...?

— La naiba, nu. Habar n-are că noi ne-am petrecut noaptea împreună. Aşa că arată-mi-o.

— Nu cred că am vreun exemplar acasă.

— Şi chiar te aştepți să înghit minciuna asta?

— Bine. Stai aici.

M-am dus în living, am scotocit printr-una din cutiile mele şi am găsit exemplarul care conținea „Permisia". M-am întors în dormitor şi i l-am întins lui Jack. Apoi m-am îndreptat spre baie.

— Eu o să fac un duş, i-am spus. Să bați la uşă când termini.

Cincisprezece minute mai târziu, am auzit şi ciocănitul. Jack a intrat, s-a aşezat pe marginea căzii şi şi-a aprins o altă țigară.

— Aşadar? l-am întrebat.

— Chiar eşti de părere că sărutam ca un adolescent?

— Tu nu – dar tipul din poveste, da.

— Dar este povestea noastră.

— Corect. Dar este şi *o* poveste.

— Una scrisă excepțional.

— Nu trebuie să mă flatezi.

— N-aş face-o dacă n-ar fi adevărat. Şi următoarea… unde se află?

— La atât se rezumă cariera mea literară până în prezent.

— Mi-aş dori să citesc mai multe lucruri scrise de tine.

— Nicio problemă – cumpără în fiecare săptămână *Saturday Night/Sunday Morning.*

— Ştii foarte bine la ce mă refer.

Mi-am întins mâna săpunită şi mi-am lipit-o de coapsa lui.

— Nu mă deranjează dacă scrisul meu e considerat ceva banal, minor, uşor.

— Dar poți mai mult.

— Asta e părerea ta şi mă emoționează. În acelaşi timp însă, îmi cunosc limitele.

— Eşti o scriitoare minunată.

— Deloc. În orice caz, nu mă interesează câtuşi de puțin să fiu „minunată”. Îmi place ceea ce scriu. Mă descurc binişor. Sigur că vorbim despre nişte materiale lipsite de importanță şi stângace. Dar ele îmi plătesc facturile şi îmi permit să mă duc la film în fiecare după-amiază. Ce şi-ar mai putea dori o fată?

— Faimă literară, presupun.

— „Faima e ca o albină. Cântă, pişcă şi te lasă.”

— Emily Dickinson?

L-am privit şi am zâmbit.

— Ți-ai învățat lecția, domnule Malone.

Ziua s-a scurs lent. Pe la cinci după-amiază l-am tras înapoi în pat. La şase, s-a întors spre mine şi mi-a zis:

— Trebuie să plec.

— Da, presupun că trebuie.

— Dar nu vreau.

— Nici eu. Dar n-avem încotro.

— Aşa e.

A făcut un duş şi s-a îmbrăcat.

— Acum plec de-a binelea. Înainte să mă apuc să te sărut din nou.

— Bine, am şoptit. Du-te.

— Mâine?

— Poftim?

— Pot să te văd şi mâine?

— Desigur. Absolut. Dar… vei avea timp?

— O să-mi fac. Pe la cinci, dacă-ți convine.

— Te voi aştepta.

— În regulă.

S-a aplecat spre mine. Mi-am proptit mâna în pieptul lui, împiedicându-l să se apropie.

— Mâine, domnule Malone.

— Doar un ultim sărut.

— Nu.

— De ce?

— Pentru că o să ajungem în pat.

— Am priceput.

L-am ajutat să-şi îmbrace paltonul.

— N-ar trebui să plec, a insistat Jack.

— N-ai de ales.

I-am deschis uşa.

— Sara, eu…

Mi-am lipit degetele de buzele lui.

— Nu spune nimic.

— Dar…

— Mâine, dragostea mea. Mâine.

M-a prins de mână şi s-a uitat fix în ochii mei, după care a zâmbit.

— Da, mâine.

Patru

Pe la cinci şi douăzeci după-amiază, eram deja convinsă că nu va mai veni. De pe la patru şi un sfert nu-mi mai găseam locul – sigură că Jack se răzgândise, ori fusese reţinut de Dorothy, ori se lăsase copleşit de sentimentul vinovăţiei. Atunci însă a zbârnâit soneria. M-am repezit ca o furtună pe uşă. La intrare, mă aştepta Jack cu o sticlă de vin spumos franţuzesc într-o mână şi cu un buchet de crini în cealaltă.

— Iartă-mă, iubito. Am fost prins într-o întâl…

L-am întrerupt.

— Eşti aici, i-am zis, apucându-l de guler şi trăgându-l spre mine. Nimic nu mai contează.

O oră mai târziu m-a întrebat:

— Ce se întâmplă cu şampania noastră?

M-am uitat pe podeaua acoperită cu haine. Sticla de şampanie căzuse într-o parte peste paltonul lui Jack. Florile zăceau împrăştiate alături.

— Uite unde a aterizat, i-am arătat lui Jack.

A sărit din pat, a ridicat sticla, i-a desfăcut poleiala argintie şi a scos dopul. Un jet de spumă ne-a udat pe amândoi.

— Frumos, am rostit eu cu şampania prelingându-mi-se pe faţă.

— Scuze.

— Ai noroc că te iubesc, l-am dojenit.

Mi-a întins sticla:

— Haide, până la fund.

— Să ştii că în casa asta se găsesc şi pahare.

— Dintr-o sorbitură, iubito. Aşa se face la Moscova.

— Bine, tovarăşe, am râs şi i-am luat sticla.

După ce am băut, i-am înapoiat-o.

— Apropo, şampania asta e prea scumpă ca s-o risipim prin dormitorul meu. Cât costă, cinci, şase dolari?

— Contează?

— Dacă ai o familie de întreținut… atunci da, şase dolari contează.

— Doamne, câtă responsabilitate.

— Gura, l-am certat şi mi-am trecut degetele prin părul lui.

— Cu plăcere, a rostit el şăgalnic şi m-a trântit pe spate.

După ce am făcut dragoste din nou, m-a înconjurat cu brațele peste piept şi s-a lipit de mine. Preț de câteva minute, ne-am lăsat cuprinşi de o reverie tăcută.

— De când am plecat de aici aseară, a început Jack, nu m-am gândit decât cum să fac să mă întorc mai repede.

— Şi eu am numărat orele.

— Azi-noapte pe la trei nu dormeam.

— Nici eu.

— Dacă aş fi ştiut… mă tenta incredibil ideea să te sun.

— Niciodată să nu-mi dai telefon de acasă.

— În regulă.

— Dacă vrei ca lucrurile să meargă perfect între noi, trebuie să păstrăm discreție maximă. Fără telefoane de acasă sau de la birou. Foloseşte un telefon public atunci când vrei să vorbeşti cu mine. Nu ne vom scrie niciodată. Dacă-ți dau vreodată un cadou, îl ții la mine. Şi nimeni nu are voie să afle de relația noastră. *Nimeni.*

— Dar de ce atâtea griji?

— Crezi că aspir să fiu distribuită în rolul Spărgătoarei de Căsnicii? Sau al întreținutei? *La maîtresse?* În niciun caz, soldat. Voi fi iubita ta. Dar nu *femme fatale.* Te vreau… dar nu-mi doresc suferința inerentă care se naşte din dragostea pentru un bărbat căsătorit. Aşa am hotărât azi-dimineață la trei. Tu vei avea viața ta. Eu pe a mea. Noi doi vom avea o viață a noastră… despre care nu trebuie să afle nimeni.

— Crede-mă, Dorothy nu bănuieşte nimic… deşi a fost intrigată de noul meu aftershave.

— Dar ieri nu m-am parfumat.

— Da, dar în drum spre casă m-am oprit la o farmacie şi mi-am cumpărat două sticle de Mennen Skin Bracer şi mi-am dat puțin cu el înainte să intru pe uşă… pentru eventualitatea că mirosul tău mai stăruia pe fața mea.

— Şi de ce două sticle?

S-a întins după palton şi a scos o punguță din buzunar.

— Una pentru acasă, una pentru aici. Am mai cumpărat şi acelaşi săpun, acelaşi deodorant şi aceeaşi pastă de dinți pe care le folosesc în mod obişnuit.

L-am privit obosită.

— Te mişti repede, nu glumă! Ori poate că ai mai procedat aşa şi înainte.

— Niciodată, dar *niciodată* nu am mai procedat astfel.

— Mă bucur să aud asta.

— Pur şi simplu, nu vreau s-o rănesc pe Dorothy.

— Dacă vrei să n-o răneşti pe Dorothy, îmbracă-te şi pleacă. Pentru că dacă rămâi aici, atunci cu siguranță îi vei frânge inima.

— Numai dacă află.

— O să afle până la urmă.

— Numai dac-o las să afle. Şi nu voi permite aşa ceva.

— Eşti atât de deştept?

— Nu e o chestiune de deşteptăciune… ci doar… în fine, vreau s-o protejez.

— *Adică, dacă nu ştie, nu suferă, nu?*

— Adică… n-am s-o părăsesc… dar nici nu voi renunța la tine. Sigur, s-ar putea să nu-ți convină aranjamentul ăsta.

— Aha, deci povestea noastră e un aranjament, nu? *Cinq-à-seipt,* cum spun veselii parizieni. Păi, dacă tot vorbim de literatură franceză, eu cine o să fiu, Jack? Emma Bovary?

— Dar nu era măritată?

— Touché.

— Sara…

— Ce prostie din partea mea să mă consider o femeie

adulteră, când, de fapt sunt… ce?… o curtezană… ăsta e termenul corect, nu? Da, *o curtezană,* al cărei amant aristocrat îşi lasă o sticlă de aftershave Mennen în budoarul ei.

Tăcere lungă. Jack a încercat să mă îmbrăţişeze. M-am ferit şi l-am împins uşor într-o parte.

— N-o să mă las călcată în picioare şi a doua oară.

— N-o să te fac să suferi.

— Mai vedem noi asta.

M-am uitat la ceas.

— Ar trebui să pleci acasă la soţia ta.

Câteva minute mai târziu se afla deja la uşă.

— Luni şi marţi sunt plecat din oraş şi ar trebui să mă întorc miercuri după-amiază, m-a informat el, îmbrăcându-şi paltonul.

— Bine.

— Dar dacă mă străduiesc puţin, poate reuşesc să decalez întâlnirile din Philadelphia şi să ajung aici marţi seară… în caz că ai chef de oaspeţi neaşteptaţi.

— Nu ştiu, Jack. O să mă mai gândesc.

— Sara…

— Şi nu uita să-ţi iei aftershave-ul şi periuţa de dinţi cu tine. Nu le vreau în casa mea.

— O să te sun, mi-a spus el, sărutându-mă pe frunte.

Dar nu m-a sunat peste weekend. Şi nici luni. *„Tâmpito, tâmpito”,* m-am bodogănit în sinea mea. *„L-ai alungat.”* Pe la opt seara, marţi, mă pregătisem deja pentru ce era mai rău. *„Dacă vrei să n-o răneşti pe Dorothy, îmbracă-te şi pleacă. Pentru că dacă rămâi aici, atunci cu siguranţă îi vei frânge inima.”* De ce naiba-mi ieşise o asemenea idioţenie din gură? Iar el îmi urmase sfatul. Şi de ce am făcut atâta tam-tam pentru un nenorocit de aftershave? Pentru că trebuia să mă dau drept Domnişoara Raţiune şi Simţire, nu? *„Ar trebui să pleci acasă la soţia ta.”* Mă ascultase. Plecase acasă. Definitiv.

Apoi, în jur de opt, am auzit soneria. Am alergat la uşă

şi am deschis-o furioasă. Jack era îmbrăcat într-un palton maro închis şi purta o pălărie cu boruri înguste de aceeaşi culoare, preferata jurnaliştilor. Ținea o valiză într-o mână şi un buchet de flori în cealaltă.

— Unde naiba ai fost? l-am întrebat.

— În Philadelphia, a răspuns el, nedumerit de reacția mea. Doar ştiai asta.

— Şi sâmbătă şi duminică?

— Acasă cu familia, după cum m-ai instruit…

— La naiba, mi-amintesc perfect ce ți-am zis. Dar asta nu însemna că trebuie să-mi asculți sfatul.

A încercat să-şi ascundă un zâmbet.

— Vino aici, nebuno.

În doar câteva secunde am rămas fără haine şi n-am mai apucat să ajungem în dormitor. Am nimerit pe covorul din living. Când mă aflam pe punctul de a-mi speria vecinii, l-am muşcat de buze. După aceea, niciunul din noi n-a scos un cuvânt vreme îndelungată.

— Bună, a spart el tăcerea.

— Bună, i-am răspuns.

— Patru zile au fost…

— Peste puterile mele. Nici nu-ți închipui ce dor mi-a fost de tine.

— N-aş fi bănuit.

— Nu-ți lua nasul la purtare, soldat.

M-am ridicat în picioare şi am dispărut în dormitor. M-am înfăşurat într-un halat de baie. Am deschis dulapul şi am scos o sacoşă. Când m-am întors în living, Jack stătea pe canapea şi-şi trăgea pantalonii pe el.

— Nu e nevoie să te îmbraci.

— Dar aş putea îngheța. E cam frig la tine.

— Atunci astea te vor încălzi, i-am zis, scotocind în sacoşă.

Am scos un pachet mare, învelit într-o hârtie de cadouri sobră, albastră de la Brooks Brothers.

— Un cadou?

— Doamne, cât eşti de deştept.

A rupt hârtia şi a zâmbit. A îmbrăcat imediat halatul albastru pe care i-l cumpărasem ieri.

— Ai gusturi, domnişoară Smythe.

— Îți place?

— La nebunie. Brooks Brothers. Clasă! Mă simt de parcă aş fi mers la Princeton.

— Ți se potriveşte.

Jack a intrat în micul antreu ce se deschidea din living şi s-a admirat în oglindă.

— Mda. Chiar ți se potriveşte.

Am vârât mâna din nou în pungă şi am mai scos un pachet.

— Eşti nebună? m-a întrebat el.

— Nu. Doar generoasă.

— Prea generoasă, mi-a spus, sărutându-mă.

— Mai întâi vezi dacă-ți place.

A desfăcut pachetul şi a izbucnit în râs. Înăuntru se aflau două sticle de aftershave Bay Rum de la Caswell and Massey.

— Două sticle? s-a mirat el, deşurubând dopul unui flacon.

— Una pentru aici, una pentru acasă.

Mi-a zâmbit jucăuş, după care a inspirat adânc aroma.

— Superb. Încerci cumva să-mi transmiți un anumit lucru?

— Da. Mennen te face să miroşi ca un vestiar neaerisit.

— Oh, snoabo. Halat de la Brooks Brothers, acum aftershave de la Caswell and Massey. Săptămâna viitoare ce mă aşteaptă? Lecții de oratorie?

— Am greşit cu ceva că ți-am cumpărat lucruri frumoase?

M-a mângâiat pe păr.

— Deloc. Sunt de acord. Doar mă întrebam cum o să-i explic soției mele noul aftershave.

— Poți să-i spui că l-ai cumpărat.

— Dar eu sunt genul de persoană care nu cheltuieşte niciodată mai mult de un dolar pe aftershave.

— Ei bine, iată ce sfat îți dau, şmechere de Brooklyn. Treci pe la Caswell and Massey mâine – au magazinul pe Lexington, la intersecție cu strada 46 – şi cumpără-i soției tale o apă de toaletă. Apoi îi poți spune că, în timp ce-i luai ei cadoul, ai încercat aftershave-ul Bay Rum şi ai hotărât pe loc că trebuie să renunți la mai vechiul Mennen. O să fie încântată, crede-mă.

S-a stropit cu puțin aftershave pe față.

— Ce părere ai? m-a întrebat.

M-am apropiat de el, după care am început să-l sărut pe gât.

— Merge.

— Eşti minunată. Cât de grea e maşina ta de scris?

— Nu prea.

S-a dus la masă şi a ridicat Remingtonul.

— Aş putea s-o car.

— Sunt sigură. Dar de ce ai face asta?

— Am o idee.

Două zile mai târziu, mă aflam în trenul de dimineață spre Albany împreună cu Jack. Ne-am cazat la hotelul Capital ca domnul şi doamna Jack Malone. În timp ce el a plecat la o întâlnire cu nişte clienți, eu m-am aşezat la masa din cameră şi am scris un articol pentru „Viața de zi cu zi" la Remingtonul meu. Jack s-a întors în jur de cinci. L-am dezbrăcat în mai puțin de un minut. O jumătate de oră mai târziu şi-a aprins o țigară şi mi-a spus:

— De departe ăsta este cel mai sexy lucru care mi s-a întâmplat vreodată în Albany.

— Aşa sper.

Erau cincisprezece grade cu minus în Albany, aşa că am rămas în casă şi am comandat mâncare de la room-service. În dimineața următoare, Jack s-a ocupat de alți câțiva clienți. Eu am făcut o plimbare revigorantă prin centru şi, în scurtă vreme, am tras concluzia că văzusem suficient. M-am înapoiat la hotel, am mai dactilografiat jumătate din rubrica de film, apoi mi-am omorât timpul

vizionând două pelicule proaste cu Victor Mature *(Samson şi Dalila* şi *Bulevardul Wabash)* la un cinematograf RKO din apropiere. M-am întors pe la cinci şi jumătate. Tocmai mă pregăteam să deschid uşa, când l-am auzit pe Jack vorbind la telefon.

— Bine, bine, ştiu că eşti supărată, dar... ce mai înseamnă o noapte?... Da, da, da... ai dreptate... dar ştii că n-am încotro... Ştii că te iubesc... Uite, o altă noapte în Albany ne aduc zece dolari pe săptămână în plus... în regulă... Şi tu, iubito... Spune-i lui Charlie că-l iubesc... da, da, mâine la cinci sunt acasă... Bine, pa.

Am mai aşteptat un moment şi am împins uşa. Jack îşi aprindea o ţigară şi-şi turna o porţie de Hiram Walker într-un păhărel. A încercat să zâmbească, dar pe chipul lui se citea tensiunea. M-am dus la el, l-am înconjurat cu braţele pe după gât şi i-am spus:

— Povesteşte-mi.

— Nu e nimic.

— Când cineva arată aşa de chinuit, nu se poate să nu fie ceva la mijloc.

A ridicat din umeri.

— Nişte afaceri proaste, atâta tot.

M-am dezlipit de el, m-am dus la baie, am luat cel de-al doilea pahar de pe chiuvetă, am revenit în cameră şi mi-am turnat două degete de bourbon.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat el.

— Nu-mi place când sunt mințită.

— Dar când te-am mințit eu?

— *Nişte afaceri proaste.* Am auzit perfect cu cine ai discutat la telefon.

— Cum adică ai auzit?

— Eram afară, în faţa uşii...

— Trăgeai cu urechea?

— N-am vrut să intru exact în clipa în care vorbeai cu Dorothy.

— Ori poate chiar ai vrut să asculți...

— Dar de ce naiba aş fi vrut să ascult, Jack?

— Habar n-am. Tu stăteai la uşă cu urechea lipită…

— Asta pentru că nu voiam să te pun într-o situaţie penibilă, năvălind pur şi simplu în cameră…

— Îmi pare rău.

— Să nu mă mai minţi, Jack. *Niciodată.*

Şi-a ferit privirea, uitându-se pe fereastra întunecată, dincolo de care sclipeau şters luminile plumburii ale oraşului.

— Nu ştiu… am crezut că ultimul lucru pe care vrei să-l auzi este că m-am certat cu Dorothy.

— Eşti nebun, Jack. Poate nu-mi place ideea că eşti căsătorit, dar trăieşti pe un teritoriu ocupat şi accept situaţia. Dar dacă vrei ca relaţia dintre noi să continue, va trebui s-o minţi pe Dorothy în permanenţă. Dacă te simţi în stare, bine. Dacă nu, o să mă urc în ultimul tren din seara asta spre Grand Central.

S-a întors cu faţa la mine şi mi-a atins braţul.

— Nu te urca în tren.

— De ce v-aţi certat?

— Voia să mă întorc imediat acasă.

— Atunci ar fi trebuit să te duci acasă.

— Dar eu vreau să rămân cu tine aici.

— Apreciez, dar numai dacă nu te apuci să mă minţi, doar ca să ascunzi faptul că o minţi pe Dorothy.

— Sunt un nenorocit.

Am schiţat un zâmbet.

— Nu… eşti un nenorocit *însurat.* Are bănuieli?

— Nici pomeneală. Doar că se simte singură. Iar eu am intrat în rahat până la gât. Există momente când îmi doresc ca Dorothy să nu mai fie atât de drăguţă şi de înţelegătoare. Pentru că dacă ar fi o javră…

— Atunci toate s-ar rezolva, nu?

— N-aş mai avea remuşcări.

— Bietul băiat, ce păcat că soţia ta nu e o javră.

— Dumnezeule, uneori mă sperii cu insensibilitatea ta.

— Pentru că aşa trebuie să fiu. Nu e deloc simplu să iubeşti pe cineva care îşi împarte loialitatea.

— Lucrurile stau puțin diferit. Pe tine te ador.

— Da, dar îi eşti devotat ei.

A ridicat din umeri şi mi-a replicat că n-are de ales.

— Aşadar, te afli în fața unei enigme. Implicit, se pune întrebarea: o să rezolvi enigma sau nu?

— Tu ce-mi sugerezi?

— Găseşte o cale să fii şi cu mine şi cu Dorothy. Distribuție echitabilă. Procedează precum francezii.

— Dar tu ai să suporți?

— Nu ştiu. Timpul va decide. Dar tu poți să suporți, Jack?

— Nu ştiu.

— În cazul acesta, o să încerc să mă descurc singură, pentru că, dacă idila noastră se transformă într-un exercițiu prelungit de conştiință încărcată, mă retrag. Ştiu la ce pot şi la ce nu pot să mă aştept de la această relație. Numai de tine depinde, dragostea mea.

Ne-am întors în Manhattan a doua zi de dimineață. În Grand Central Station, m-a strâns tare în brațe.

— Ar fi mai bine să stau pe-acasă în zilele următoare, mi-a spus.

— O mişcare inteligentă.

— Îmi dai voie să te sun?

— Ce întrebare prostească!

M-a sărutat uşor pe buze.

— Te iubesc.

— Pari cam nesigur.

— Încerc să nu mai fiu.

N-am primit veşti de la el a doua zi. Şi nici în ziua următoare. Şi nici după aceea. Cum era şi firesc, tăcerea lui m-a scos din minți. Pentru că nu putea însemna decât un singur lucru: totul se sfârşise.

Weekendul a trecut, după cum a venit. Luni, am stat lipită de telefon, doar, doar o suna. Zadarnic. Apoi, marți, pe la şase şi jumătate dimineață, m-a trezit soneria de la uşă. Jack a aşteptat să ies afară. În spatele lui, parcase un taxi. Chipul i s-a luminat când m-a văzut – chiar dacă

eram doar într-un halat şi arătam într-un hal fără de hal.

— Eşti gata? m-a întrebat.

— Unde naiba ai fost? l-am luat eu la rost cu o voce somnoroasă.

— Vorbim despre asta mai târziu. Acum vreau să te duci să te îmbraci, să-ți faci bagajele…

— Nu pricep.

— E simplu: avem locuri rezervate pentru trenul de nouă fără douăzeci care pleacă din gara Penn spre Washington DC. Ne vom caza la hotelul Mayflower şi…

— Jack, aş dori o explicație…

S-a aplecat şi m-a sărutat.

— Mai târziu, iubito. Trebuie să dau o fugă la birou înainte de plecare.

— Dar cine zice c-o să merg? Şi de ce naiba mă anunți aşa în ultima clipă?

— Pentru că abia acum zece minute m-am hotărât şi eu. Trenul pleacă de la linia şaptesprezece. Să nu vii mai târziu de opt şi jumătate. Îți mai rămân fix 90 de minute să împachetezi şi să ajungi acolo.

— Nu ştiu, Jack.

— Ba da, m-a contrazis el şi m-a sărutat din nou. Pa.

Înainte să mai apuc să scot vreun cuvânt, s-a răsucit şi a urcat în taxi. După ce a trântit portiera, a deschis geamul şi mi-a strigat:

— Să fii acolo.

Apoi maşina a demarat în trombă.

Am intrat în casă. Am dat un şut într-un scaun. Şi am luat o decizie rapidă şi fermă: n-aveam de gând să alerg cu trenul prin țară ca să fiu împreună cu Jack – doar pentru că el se hotărâse brusc să-l însoțesc. Nemernicul naibii nu mă sunase de şase zile. Aşa că nici nu-mi trecea prin cap să mă supun dorințelor lui.

Odată ajunsă la această concluzie, m-am repezit în dormitor şi mi-am împachetat lucrurile. Am făcut un duş, m-am îmbrăcat în grabă, am luat maşina de scris şi m-am urcat într-un taxi ce mergea spre West End Avenue.

Am sosit la gară cu zece minute înainte de plecarea trenului. După cum îmi promisese, Jack mă aştepta pe peron. Un hamal îmi deschidea calea cu un cărucior pe care pusese valiza şi Remingtonul meu. Când m-a zărit, Jack şi-a scos pălăria şi a făcut o plecăciune adâncă.

— Am înnebunit de-a binelea, i-am zis.

— Sărută-mă, mi-a ordonat Jack.

L-am sărutat scurt pe buze.

— Asta nu poate fi numit un sărut, m-a mustrat el.

— Vreau nişte răspunsuri mai întâi.

— O să le primeşti, m-a asigurat, după care i-a întins hamalului un bacşiş.

Ne-am găsit locurile, dar după ce trenul a părăsit gara, Jack mi-a sugerat să mergem la vagonul-restaurant pentru micul dejun. Am cerut cafea. Am discutat tot felul de nimicuri: l-am întrebat într-o doară ce făcuse în acele zile, i-am povestit ce filme mai văzusem, ce mai scrisesem şi ne-am împărtăşit opiniile cu privire la şansele lui Stevenson împotriva lui Ike dacă vor candida amândoi la alegerile din 1952. Într-un târziu, l-am întrerupt.

— De ce naiba erai aşa fericit azi-dimineaţă?

— Eh, fleacuri, m-a lămurit el pe un ton mult prea vesel.

— Şi ai de gând să-mi explici şi mie unde ai dispărut atâtea zile?

— Da.

Ospătarul ne-a adus cafeaua şi am păstrat tăcerea până când acesta s-a îndepărtat.

— Haide, dă-i drumul, l-am îndemnat.

Şi-a aprins ţigara nelipsită. A cercetat vagonul de jur împrejur, ca să se asigure că nu ne poate auzi nimeni. Apoi s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit:

— I-am mărturisit.

Abia după două, trei secunde m-am dumirit ce voia să zică.

— Repetă, te rog.

— I-am mărturisit.

— Lui *Dorothy*?
— Da. I-am mărturisit lui Dorothy.
Şocul aproape că mi-a tăiat răsuflarea.
— Ce anume i-ai mărturisit mai exact?
— Totul.
— *Totul*?
— Da, totul.

Cinci

Tocmai după ce trenul a ieşit din New Jersey, mi-a revenit glasul.

— Când ai discutat cu ea? am îngăimat eu.

— În noaptea în care ne-am întors de la Albany.

— Şi cum i-ai explicat…

— I-am spus întreaga poveste. Cum ne-am cunoscut când m-am întors în State în 1945. Cum am ştiut din prima clipă că tu eşti…

S-a oprit şi a tras din ţigară. După un moment sau două a început să vorbească din nou.

— Dorothy nu e proastă. A priceput imediat ce se petrece. M-a întrebat dacă intenţionez „să-i părăsesc" şi am asigurat-o că nu, pentru că îmi luasem un angajament… jurasem… să rămân alături de ea. Şi, desigur, pentru că îl avem pe Charlie. Dar… că nici la tine nu voi renunţa şi că dacă voia să ne despărţim, nicio problemă. Însă decizia îi aparţine în întregime.

— Şi te-a dat afară?

— Nu. Mi-a zis că are nevoie de timp ca să se gândească. Şi m-a pus să promit că *nu* te voi căuta până când nu se hotărăşte ea ce şi cum. Aşa se explică de ce nu ai aflat nicio veste despre mine aproape o săptămână. I-am respectat dorinţa – chiar dacă am simţit că-mi pierd minţile zilele astea. Apoi, aseară, mi-a vorbit.

„Nu prea am de ales", a început ea. „Dar trebuie să admiţi un lucru: nu vreau să ştiu *niciodată.* Din punctul meu de vedere, eşti plecat cu afaceri câteva zile pe săptămână. Eşti plecat *din oraş.* Dar când vii acasă la mine şi la Charlie, ne aparţii *în întregime."*

Atunci n-am mai răbdat şi am izbucnit:

— Ba normal că avea de ales. Putea să te dea afară. Eu aşa aş fi procedat în locul ei. Nici nu mai stăteam pe gânduri.

— Da, probabil că merit asta.

Am pus ceaşca de cafea pe masă, m-am aplecat şi i-am şoptit:

— Nu crezi nici tu ce spui, Jack. Ar fi trebuit să-ți vezi fața acum zece minute când ai dat cu ochii de mine pe peron. Arătai ca o mâță care a dat de smântână. Atunci nu te-am înțeles. Acum însă, ştiu exact de ce păreai aşa de fericit. Ce ocazie fantastică pentru un tip ca tine: soțioara credincioasă acasă, cu copilul… şi-apoi, *cealaltă femeie,* pe care nevasta s-a hotărât brusc să o ignore, cu condiția să fie considerată *o plecare din oraş.* În fond, uite ce zic eu: ce-ar fi să nu-mi mai foloseşti numele real şi să te apuci să mă strigi cu noul meu acronim: *OPDO… o plecare din oraş*?

— Eu credeam că vei fi încântată…

— Normal că aşa credeai. La urma urmei, doar te-ai transformat peste noapte dintr-un catolic împovărat de vină într-un mormon poligam nebun de fericire. Şi asta pentru că biata ta soție s-a gândit să-ți îngăduie să procedezi aşa cum ai tu chef.

— Să ştii că nu mă laud cu ce am făcut.

— Nu, dar eşti foarte mulțumit de tine. Şi de ce n-ai fi? Te-ai confesat, ai primit absolvirea. Acum poți să mi-o tragi de două, trei ori pe săptămână, după care te poți întoarce acasă cu un buchet de trandafiri, curat ca lacrima…

— Şşşş, m-a admonestat el, privind nervos prin vagonul restaurant.

— Să nu mai îndrăzneşti să-mi spui să tac, am rostit tăios, ridicându-mă în picioare.

— Ce faci?

— Plec.

S-a ridicat şi el.

— Cum adică *pleci*?

Am ieşit ca o furtună pe coridor. Jack a aruncat nişte bani pe masă şi a alergat după mine. M-a prins la trecerea între vagoane. M-am ferit de atingerea lui.

— Nu înțeleg, a strigat el ca să acopere zgomotul

infernal al roților.

— Nici nu mă mir. Pentru că nu pui la socoteală niciodată sentimentele celorlalți oameni…

— I-am mărturisit lui Dorothy deoarece nu pot să mint…

— Nu… i-ai mărturisit lui Dorothy pentru că aveai nevoie ca ea să absoarbă o parte din vina pe care o resimțeai când o înşelai. Ai riscat, sperând în taină să nu te gonească. Şi-a ținut. Acum te-ai ales cu un aranjament pe cinste. Numai că există o mică problemă: eu nu vreau să am nimic de-a face cu niciun aranjament.

— Dă-mi voie să-ți explic…

— La revedere.

— Poftim?

— O să cobor la Newark.

Am intrat în următorul vagon. Jack m-a urmat.

— Nu te da jos din tren, m-a rugat el.

— Nu vreau să fac parte dintr-un aranjament.

— Dar nu e un „aranjament".

— Mie aşa mi se pare. Acum, dacă nu te superi…

— Iubito… m-a implorat el, atingându-mi cu blândețe umărul.

— Lasă-mă în pace! am urlat.

Brusc, toată lumea din vagon şi-a întors privirile spre noi. Eu m-am înroşit până în vârful urechilor, iar Jack s-a albit la față ca varul.

— Bine, bine, a şoptit el. Fă cum doreşti.

S-a întors şi s-a îndreptat spre vagonul-restaurant.

Cu ochii ațintiți în pământ – ca să nu văd privirile dezaprobatoare ale tovarăşilor mei de călătorie – m-am strecurat spre locul meu şi m-am aşezat. M-am uitat pe fereastră, tremurând din cauza şocului ce însoțeşte întotdeauna *un asemenea schimb de vorbe.* Câteva minute mai târziu, conductorul a apărut pe coridor, strigând în gura mare: „Newark. Următoarea stație, Newark."

M-am pregătit să mă ridic în picioare, să-mi iau valiza şi maşina de scris. Nu m-am mişcat. Trenul s-a oprit în

Newark. Am rămas pe canapea. După alte câteva minute, conductorul a fluierat şi ne-am continuat călătoria spre sud. O jumătate de oră mai târziu a venit şi Jack. A tresărit când m-a văzut, dar n-a zâmbit.

— Încă mai eşti aici, a spus el, aşezându-se în faţa mea.

— Evident.

— Sunt surprins.

— Şi eu.

— De ce te-ai răzgândit?

— Cine-a zis că m-am răzgândit? încă mai am timp să cobor la Philadelphia.

— E alegerea ta, Sara. Aşa cum tot tu vei fi cea care alege dacă…

— Nu voi juca rolul de *cealaltă femeie.*

— Păi, *de-aia* i-am şi mărturisit lui Dorothy, a şoptit Jack. De-aia am recunoscut în faţa ei că te iubesc. Pentru că nu voiam să te consideri *amanta* mea. Pentru că Dorothy trebuia să ştie – oricât de dureros ar fi – că sunt îndrăgostit de tine. Pentru că aşa îi ofeream nişte opţiuni. M-ar fi putut da afară, dacă ar fi vrut.

— Şi n-ai fost dezamăgit, când a hotărât ca o nebună să te păstreze?

— Pe de-o parte, *da…* am fost dezamăgit. Pentru că m-ar fi eliberat şi aş fi stat tot timpul cu tine. Pe de altă parte, m-ar fi întristat teribil. Din cauza lui Charlie desigur, dar şi din cauza ei, pentru că e o femeie mult prea cumsecade ca să stea cu un nenorocit ca mine.

Am oftat tare.

— Eu tot aş fi vrut să nu-i spui nimic. Pentru că acum, ori de câte ori vei veni la mine, o să mă gândesc tot timpul: *Dorothy ştie.*

— Bine, acum ştie. Dar să ne înţelegem, eu şi Dorothy nu ne-am iubit niciodată cu pasiune. Nu s-ar fi măritat cu mine dacă n-ar fi fost acel mic accident. Şi e conştientă de asta. În concluzie, cu ea am un *aranjament.* Nu cu *tine.* Crede-mă: o să ne fie perfect.

— Oare?

— Îți promit.

— Să nu mai promiți niciodată nimic.

— De ce nu?

— Pentru că laşi cale liberă dezamăgirilor. Şi pentru că – întrucât Dorothy a aflat – lucrurile se vor schimba între noi. Iar schimbările aduc întotdeauna nelinişti.

— Dar nu voi permite ca lucrurile să se schimbe între noi.

— Nu ai cum, iubitule. Pentru că nu vom mai trăi cu teama de a fi descoperiți.

— Dar ăsta e un lucru bun.

— De acord. Însă nu va mai fi la fel de romantic, nu?

La Washington, ne-am cazat imediat la hotel şi am făcut dragoste. Ne-am iubit din nou noaptea. Şi în noaptea următoare în Baltimore. Şi în noaptea petrecută în Wilmington. Ne-am întors în Manhattan. Am luat acelaşi taxi amândoi. Mai întâi m-a lăsat pe mine la apartament. Jack m-a sărutat lung şi apăsat. Mi-a promis că mă sună a doua zi.

S-a ținut de promisiune şi mi-a dat telefon după-amiază de la serviciu. L-am întrebat cum a fost întâmpinat acasă şi am sesizat imediat că îşi alege cuvintele cu grijă.

— S-a bucurat să mă vadă.

— Şi nu te-a iscodit în privința *plecării din oraş*?

— Nici pomeneală.

— Charlie ce mai face?

— Foarte bine.

— Te-ai culcat cu ea? l-am întrebat pe neaşteptate.

— Sara… rosti el, încercând să pară împăciuitor.

— Trebuie să ştiu.

— Am împărțit acelaşi pat.

— Termină cu prostiile, Jack.

— A vrut, aşa că…

— N-ai avut încotro. Hopa! Domnişoara Sarcasm îşi scoate ghearele din nou.

— N-ar trebui să mă întrebi astfel de lucruri.

— Ai dreptate. N-ar trebui. Îmi provoacă durere, dar e şi o metodă bună de autoapărare. Aşa cum e şi firesc să se întâmple atunci când te-ai îndrăgostit de un bărbat căsătorit. Poți să vii acum la mine?

— Acum?

— Da. *Acum.* Pentru că am nevoie de tine *acum.*

Peste treizeci de minute a intrat pe uşă. După o oră, a sărit din pat şi a dat un telefon scurt, informându-şi unul dintre clienți că va mai întârzia la întâlnire vreo zece minute. În timp ce se îmbrăca, mi-a spus:

— Mâine plec din oraş.

— Încotro?

— În Hartford şi Springfield, se presupune. Dar aş putea să fiu aici, dacă-ți convine şi ție.

— O să-mi verific agenda.

Când a apărut a doua zi, pe seară, căra după el o valiză mare.

— M-am gândit că n-ar fi rău să-mi las câteva lucruri aici. Dacă nu te superi, normal.

— Să înțeleg că ai vrea să ai propriul tău dulap, nu?

— Ar fi minunat.

În noaptea aceea, şi-a despachetat două costume, două perechi de pantofi, trei cămăşi şi mai multe perechi de chiloți. Umbrela lui şi-a găsit loc în cutia de la intrare. Un palton de rezervă a ajuns pe umeraş în şifonier. La fel şi un pardesiu şi una dintre pălăriile lui preferate cu borul îngust. Treptat, treptat, în cel de-al doilea şifonier al meu a prins contur o nouă garderobă. Halatul său de baie era agățat alături de al meu pe uşa de la baie. Crema de ras, pămătuful şi aparatul de ras mi-au monopolizat un colț al chiuvetei. Cravatele lui au atârnat de mânerul şifonierului până când i-am cumpărat un umeraş special. În bufetul de la bucătărie se găseau două cartuşe de Chesterfield. În lada frigorifică, mai multe sticle de Ballantine Ale (berea lui favorită). Iar din living nu-mi lipsea o sticlă de Hiram Walker.

Acum trăia aici.

Sau cel puțin locuia două zile pe săptămână. În alte două zile era *plecat din oraş* în mod legitim. Călătorind în nord, spre colțuri îndepărtate şi mohorâte din New England (Worcester, Lowell, Manchester). Sau în vest, până în oraşele de pe Centura Ruginie din Pennsylvania. Ori în sud, pe axa Philadelphia – Washington. Uneori, îmi luam Remingtonul şi-l însoțeam în aceste voiaje (deşi, snoabă cum eram, mă limitam la vizitele în Washington sau Philadelphia). Vinerea seara, se întorcea la Dorothy şi la Charlie. Cu toate că-şi făcuse un obicei din a mă suna zilnic (întotdeauna de la o cabină telefonică), nu-l mai vedeam până luni. Inițial, nu mi-a plăcut deloc absența asta lungă de trei zile. Dar după o lună şi ceva, am început să apreciez simetria programului nostru domestic. Îmi plăcea să fiu cu Jack. Îi iubeam camaraderia. Îi adoram prezența în pat. Nu mă plictiseam niciodată în compania lui. Îmi aducea fericire.

Dar a ajuns să-mi placă şi faptul că în weekend îmi recăpătăm independența. După cum descoperisem în scurta şi nefericita mea căsnicie cu George, nu eram un partener de trai prea uşor de suportat. Chiar şi în cazul lui Jack – un bărbat pe care-l adoram – o parte din mine se bucura atunci când pleca vinerea, pentru că însemna că timp de trei zile viața mea se scurgea în linişte. Mă puteam mişca în ritmul propriu, îmi stabileam singură programul şi nu mă mai preocupau nevoile altei persoane. Totuşi, sâmbăta seara îmi doream cu disperare să-l văd din nou. Iar luni, în jur de ora şase, îl aşteptam înfrigurată, ciulind urechile să surprind momentul în care se deschidea uşa de la intrare (Jack avea şi el chei acum) şi când băga cheia în yală.

Am acceptat chiar şi ideea de *aranjament.* Pentru că, spre deosebire de o căsnicie convențională, relația noastră se desfăşura în baza unor parametri stricți. Ştiam când putem (şi când nu) să ne vedem. Nu-l sunam niciodată la birou. Nu-l sunam niciodată acasă. În fiecare

săptămână îmi aloca o perioadă de timp. Dacă voiam, îl însoțeam în călătoriile lui în afara oraşului. De vineri, numi mai aparținea. Dar în loc să-i jelesc absența de şaptezeci şi două de ore, mă bucuram de ea ca de un cadou. Aranjamentul îmi convenea din mai multe puncte de vedere – şi-mi oferea beneficii (în termeni de libertate personală şi timp dedicat exclusiv mie) care lipseau din viața femeilor măritate. Mai exact, nu trebuia să mă implic în lupta pentru putere ce caracterizează marea majoritate a căsniciilor. Înțelegerea noastră – acordul pe care-l stabilisem între noi (chiar şi fără să-l exprimăm în cuvinte) – funcționa potrivit unui principiu simplu: nimeni nu deținea conducerea. Nimeni nu era capul familiei. Nimeni nu juca rolul celui care asigură traiul zilnic. Ne găseam pe picior de egalitate.

Sigur că ne luam la harță adesea. Dar pe măsură ce ne-am obişnuit unul cu celălalt, certurile noastre s-au mutat din zona conflictelor emoționale provocate de relația mea ciudată cu Jack. Aşa cum îi spusesem în noaptea aceea din Albany (şi aşa cum bine ştiam din proprie experiență): momentul în care o idilă este sufocată de discuții nesfârşite despre problemele ei inerente este şi momentul în care intră în faza *terminală.*

Aşa că m-am ținut departe de asemenea subiecte. Normal că mă interesam ce fac Dorothy şi Charlie. Ori de câte ori fiul său apărea în conversațiile noastre, mă copleşea tristețea şi senzația de neputință că nu voi mai avea copii niciodată. Jack a sesizat şi, de mai multe ori, evita să răspundă la întrebările mele referitoare la Charlie. Dar eu nu mă lăsam păcălită şi insistam să-mi povestească despre progresele fiului său... mai ales că reprezenta totul pentru Jack.

După trei luni, am realizat că, de obicei, ne certam din lucruri mărunte care nu aveau nicio legătură cu noi: cum ar fi, de exemplu, dacă ar trebui sau nu să susținem o politică de stat cum era cea din Coreea de Sud.

— Uite ce-i, Sara, nenorocitul ăla care conduce Coreea

de Sud… cum îl cheamă?

— Sygman Rhee.

— Exact… aşa, deci nimeni nu poate contesta faptul că Rhee este un totalitarist. Dar cel puțin e *al nostru.*

— Vezi? Ai recunoscut chiar şi tu. Tipul e un dictator represiv. Îi disprețuim pe Stalin şi pe marioneta lui din Coreea de Nord. În consecință, nu înțeleg de ce-ar trebui să sprijinim alte regimuri totalitare.

— *Extraordinar!* Ai vorbit ca unul dintre liberalii lui Adlai Stevenson…

— Dar eu *sunt* o susținătoare a lui Stevenson.

— Ceea ce, în esență, înseamnă că ai o perspectivă *cuminte* asupra lumii. Ar trebui să înveți nişte elemente de bază din *realpolitik.* Pentru că aşa cum a descoperit Chamberlain, spre groaza sa, spiritul conciliant nu duce nicăieri.

— Oh, te rog, mai lasă-mă cu viziunea ta dură despre politica externă. Poate că strategia aia cu „vorbeşte-le frumos, dar arată-le bățul" a funcționat pentru Teddy Roosevelt, însă, în prezent, bățul e ditamai bomba atomică… şi chestia asta mă sperie ca naiba.

— Ascultă-mă, forța este singurul factor pe care-l înțelege orice agresor. Generalul MacArthur are dreptate: dacă vrem să punem capăt conflictului coreean chiar de mâine, ar trebui să-i lăsăm pe nord-coreeni şi pe chinezi să încerce bombele noastre atomice, şi după aia îl aducem pe Chiang Kai-shek{34} să-şi facă de cap.

— Bine că la Casa Albă se află Harry Truman şi nu nebunul de MacArthur…

— Tipul a fost erou de război.

— Adevărat – dar e sărit de pe fix.

— Gândeşti ca o comunistă.

— Dar nu sunt comunistă.

— Poate că nu, dar date fiind antecedentele din familie…

S-a oprit brusc.

— Scuze. A fost o prostie din partea mea.

— Da, o prostie cât casa.

— Iartă-mă.

— Cu o condiție: să nu mai pomeneşti niciodată acest aspect. Regret nespus că ți-am povestit despre micul flirt din trecutul lui Eric.

— N-o să mai aduc vorba, promit.

— Solemn?

— Mă jur.

— Bun. Deoarece cred că a venit vremea să-i mărturisesc fratelui meu ce se petrece cu noi doi.

— Cum crezi că va primi vestea?

Am ridicat din umeri. Dar ştiam răspunsul la întrebare: *prost.*

În anul acela nu m-am văzut prea des cu Eric – mai ales pentru că era aşa de ocupat. Scria pentru *The Marty Manning Show,* venea cu noi idei de programe pentru NBC, îşi petrecea momentele libere cu Ronnie, pe scurt, nu prea îi mai rămânea vreme şi pentru mine. Cu toate acestea, Eric s-a dovedit acelaşi frate loial, sunându-mă cel puțin de două ori pe săptămână.

Apoi, la scurt timp după ce Jack şi-a adus hainele la mine, Eric şi Ronnie m-au vizitat fără să mă anunțe în prealabil, într-o duminică după-amiază pe la cinci. Stând în pragul uşii, Eric m-a informat că veniseră să mă scoată în oraş, să bem ceva la St. Regis, apoi să luăm cina la 21 şi să încheiem seara cu o porție de zbânțuială la Blue Note.

— Minunat. Mă duc să mă îmbrac.

Eric şi Ronnie au schimbat o privire îngrijorată.

— Adică nu ne laşi să intrăm? m-a întrebat Eric.

— Ba da, am răspuns nervoasă. Dar ce sens are, din moment ce plecăm imediat?

Eric s-a uitat la mine bănuitor.

— S, cine dracu' e înăuntru?

— Nimeni. De ce-ar fi cineva…

— Bine, m-a întrerupt Eric, intrăm să ne încălzim puțin până te îmbraci tu.

S-a strecurat pe lângă mine, dar Ronnie a mai zăbovit în prag, nevrând să pară lipsit de politețe.

— Poți să intri, Ronnie, l-am poftit. M-ați prins cu mâța-n sac.

Nu, Jack nu-mi făcuse o vizită surpriză în duminica aceea şi nici nu se ascundea în vreun dulap. Dar dovezile prezenței lui se zăreau prin toată casa – dovezi pe care le-aş fi dosit bine dacă aş fi ştiut că Eric o să vină pe la mine.

— Aşadar, mă chestionă fratele meu, privind fix perechea de pantofi negri de lângă uşă, avem de-a face nu doar cu un bărbat misterios, ci şi cu unul care are picioare mari.

S-a învârtit prin apartament, arcuindu-şi mirat sprâncenele când a dat cu ochii de colecția de produse cosmetice masculine din baie, de papucii de sub patul din dormitor şi de colecția de cărți de buzunar din living.

— Habar n-am avut că eşti o admiratoare a lui Mickey Spillane[35], a zis Eric ridicând un exemplar din *Eu, juriul.*

— Gusturile nu se discută.

— Văd, a continuat Eric, mai ales că se potriveşte cu bourbonul Hiram Walker şi țigările Chesterfield. Doamne, S, ai căpătat nişte obiceiuri tare masculine. Mâine, poimâine o să aflu că ți-ai instalat o scuipătoare lângă pat sau că joci cărți cu băieții la Secția 20.

— Păi, eu mă gândeam mai degrabă să mă apuc de bowling.

Eric se întoarse spre Ronnie şi i se adresă:

— Şmecheră surioara mea, nu?

— Întotdeauna am considerat-o aşa.

— Mulțumesc, Ronnie, i-am spus.

— Dar nici prin cap nu ți-a trecut că aici locuieşte un bărbat, nu-i aşa, Ronnie? l-a întrebat Eric.

— Da, nu mi-am închipuit, a recunoscut Ronnie, păstrându-şi expresia neutră.

— Mulțumesc, Ronnie, din nou.

— Da, mulțumesc *mult,* Ronnie, a adăugat ironic Eric,

că-i iei partea surorii mele.

— Nu-i iau partea. Pur şi simplu îi respect intimitatea.

— Touché, Ronnie, păru că se dă bătut fratele meu. Dar eu, ca frate mai mare, *nu* trebuie să-i respect nicio intimitate. Aşa că o s-o interoghez direct: de ce naiba nu mi-ai spus şi mie că locuieşti cu cineva?

— Pentru că nu locuiesc cu nimeni.

— Dragă dr. Watson, toate dovezile indică o prezență masculină în această locuință. O prezență masculină *permanentă.*

— Dar poate nu vrea să-ți spună, îl dojeni Ronnie.

— Da, am adăugat eu, poate că nu vreau.

— Bine, bine, renunță Eric. N-aş îndrăzni *în veci* să-mi bag nasul în aventurile surorii mele. Însă bărbatul ăsta are un nume?

— Curios, dar are. Însă nu intenționez să ți-l dezvălui deocamdată.

— Şi de ce nu?

— Pentru că nu mă simt pregătită.

Tot restul serii, Eric m-a asediat cu o singură întrebare: *cine e tipul*? După cea de-a douăzecea încercare de a-mi smulge informația prețioasă, Ronnie l-a amenințat că se ridică de la masă şi pleacă dacă nu sfârşeşte cu cicăleala. Eric a priceput şi s-a potolit pe moment. A doua zi dimineață însă, mi-a dat telefon şi m-a somat să-i mărturisesc cine e domnul în cauză.

— Dacă refuzi să vorbeşti, înseamnă că este ceva în neregulă.

— Ai răbdare – când voi fi pregătită, îți voi oferi şi această informație.

— Dar de ce nu acum?

— Pentru că nu ştiu dacă am un viitor cu el.

— Cu atât mai mult.

— De ce nu poți accepta ideea că nu trebuie să ştii totul despre mine?

— Uite-aşa.

— Treaba ta. O să tac mâlc.

În următoarele două săptămâni, Eric a insistat într-una şi mi-a sporit sentimentul de vinovăție. Pentru că avea dreptate: întotdeauna încercasem să fim sinceri unul cu celălalt. Eric îmi mărturisise până la urmă totul despre sexualitatea lui, o povară oribilă în acele timpuri, aşa că îi datoram un răspuns direct… chiar dacă mă temeam de reacția lui. În final, i-am sugerat lui Eric să ne întâlnim să bem ceva la Oak Room în Plaza. Trecusem deja la al doilea martini când mi-am luat inima-n dinți şi am dat cărțile pe față:

— Numele bărbatului este Jack Malone.

Eric s-a albit.

— Sper că glumeşti.

— Sunt cât se poate de serioasă.

— *El?*

— Da, el.

— Incredibil. Mai întâi a dispărut în ceață şi ți-a distrus viața. După ce l-ai întâlnit pe el şi pe soția lui, nu mi-ai zis tu că i-ai dat papucii definitiv?

— Ştiu, ştiu, dar…

— Şi de când *mai exact* se petrece întreaga tărăşenie?

— De peste patru luni.

Eric s-a holbat la mine, şocat.

— *Patru luni.* Pentru Dumnezeu, de ce mi-ai ascuns atâta timp?

— Pentru că mă îngrozea felul în care vei reacționa.

— Doamne, S, mie nu mi-a plăcut tipul când l-am cunoscut şi cu siguranță l-am detestat pentru că te-a păcălit cum te-a păcălit, dar…

— După ce Jack a dispărut, m-ai bătut într-una la cap că sunt o nebună că-mi consum zadarnic energia emoțională. Aşa că era firesc ca atunci când s-a întors în viața mea să mă îngrijoreze reacțiile tale.

— Dar nu sunt absurd, S.

— Ai dreptate şi mă simt prost că m-am ferit de tine atâta timp. Dar simțeam că, înainte de a-ți povesti, trebuie să mă lămuresc dacă am sau nu un viitor cu

Jack.

— Aparențele înclină balanța spre un răspuns pozitiv, din câte înțeleg eu, altfel nu mi-ai fi spus.

— Îl iubesc, Eric.

— Se vede.

— Serios. Nu e vorba de o simplă aventură cu un bărbat căsătorit şi nicio idilă trecătoare. Ne iubim.

Eric a tăcut şi a sorbit din martini. A fumat o țigară, după care a ridicat din umeri şi mi-a zis:

— Presupun că va trebui să mă întâlnesc din nou cu el, nu?

Am aranjat o întâlnire câteva zile mai târziu – într-o vineri după-amiază, pe seară, în barul de la St. Moritz, nu departe de locul în care trăia Eric în Central Park South. Aproape că tremuram din cauza emoțiilor. La fel şi Jack – deşi îl asigurasem că fratele meu îmi promisese că se va comporta cuviincios. N-am avut parte de un început promițător. L-am aşteptat pe Eric treizeci de minute. Apoi un barman s-a apropiat de masa noastră şi ne-a informat că Eric sunase ca să ne anunțe că e prins într-o întâlnire, dar că o să apară şi el în zece minute.

Alte patruzeci de minute au trecut, timp în care Jack a băut două pahare de bourbon şi a fumat trei țigări.

— Aşa s-a gândit fratele tău să glumească? m-a întrebat Jack la un moment dat, vădit deranjat.

— Sunt sigură că are un motiv întemeiat, am replicat la fel de nervoasă.

— Sau poate are senzația că timpul lui e mai prețios decât al meu. La urma urmei eu sunt un biet funcționar la o agenție de PR, în vreme ce el e ditamai scriitorul de gaguri.

— Jack, *te rog.*

— În regulă. M-am înfierbântat prea tare.

— Nu, chiar ar trebui să fii iritat. Dar n-am ce să fac…

— Hai să mai bem un pahar.

— *Încă* un bourbon?

— Adică vrei să insinuezi că nu rezist la băutură?

— Ospătar! l-am strigat pe bărbatul în uniformă ce tocmai trecea pe lângă masa noastră. Un bourbon pentru domnul, te rog.

— Mulțumesc, rosti Jack sec după ce ospătarul se îndepărtă.

— Nu mă bag niciodată între bărbat şi băutura sa.

— Asta e ideea ta de ironie?

— Nu, aşa fac eu nişte aluzii pe care nu le pricepi.

— Îmi cunosc limitele.

— Bine, bine.

Jack aruncă o privire spre uşă.

— Dar fratele tău cred că nu şi le cunoaşte.

M-am uitat şi eu în aceeaşi direcție şi am simțit un gol în stomac. Eric tocmai intrase pe uşă şi se vedea de la o poştă că e beat. O țigară îi atârna între buze, ochii îi străluceau şi de-abia se ținea drept. Când ne-a zărit, şi-a scos pălăria şi a făcut o plecăciune adâncă. S-a apropiat împleticindu-se de masa noastră şi m-a sărutat pe gură.

— Dați vina pe domnul Manning. A insistat să-mi toarne două sticle de vin pe gât la prânz.

— Ai întârziat o oră şi un sfert, l-am certat.

— Aşa e în lumea divertismentului, a răspuns Eric, prăbuşindu-se pe un scaun.

— Ai putea măcar să-ți ceri scuze față de Jack.

Imediat, Eric a sărit în picioare. Şi-a lovit călcâiele şi a încercat un salut militar oficial. Acum îmi venea să-l omor. Din fericire, Jack nu s-a pierdut cu firea. Şi-a isprăvit bourbonul şi s-a întins după noul pahar pe care i-l adusese ospătarul.

— Îmi pare bine că te văd, Eric, a rostit încet.

— Iar eu nu mai pot de bucurie, i-o întoarse Eric cu un îngrozitor accent irlandez.

— Mai bine o lăsăm pe altădată, am zis.

— Da, m-a aprobat Jack. E o idee bună.

— Prostii, prostii, se împotrivi Eric. Un singur păhărel şi-mi recapăt echilibrul cât ai clipi. Aşa… ce vor să bea porumbeii împreună cu mine? Aaaa, desigur… Ospătar! O

sticlă de şampanie.

— Eu rămân la bourbon, îl informă Jack.

— Bourbon? Haide, haide, nu mai face pe proletarul…

— Eu, proletar? se înfurie Jack.

Eric vorbi din nou cu accent irlandez.

— În spatele fiecărui om se ascunde un poet.

— Pentru Dumnezeu, Eric! l-am admonestat.

— Glumeam şi eu, n-am intenționat să jignesc pe nimeni.

Jack clătină din cap, dar nu mai scoase niciun cuvânt. În schimb, şi-a ridicat paharul la buze şi a sorbit din el cam jumătate.

— Ah, reluă Eric conversația, tipul e din categoria muților.

— Care-i problema ta? îl întrebă Jack.

— N-am probleme. De fapt sunt la fel de fericit ca un irlandez în cocină.

— Ajunge, Eric! am strigat.

— Ai perfectă dreptate. Îmi cer sincer iertare pentru divagațiile mele absurde. Acum, domnule, haide să ne strângem mâinile la un pahar de licoare franțuzească de cea mai bună calitate.

— După cum ți-am mai spus, eu rămân la bourbon.

— Bine, bine, te înțeleg şi ai aprobarea mea.

— *Poftim*? întrebă Jack nedumerit.

— Ai aprobarea mea. În privința bourbonului, desigur. Mai ales că bourbonul e aşa o băutură americană serioasă.

— E ceva în neregulă cu băutura *americană*?

— La naiba, nu, bătrâne, începu Eric să-l imite pe John Wayne. Bourbonul nu e tăria mea, fiule.

— Da, am uitat. Comuniştii nu beau decât şampanie.

Eric tresări de parcă ar fi fost lovit. Voiam să mă înghită pământul. După primele secunde de şoc, Eric şi-a revenit şi a replicat în stilul lui Scarlett O'Hara.

— Oh, Doamne, oh, Doamne, cineva şi-a dat drumul prea mult la gură despre trecutul meu colorat. Nu cumva

e vorba de tine, surioară?

— Jack, hai să mergem, i-am spus.

— Păi, şi cu şampania noastră cum rămâne? întrebă Eric.

— Spală-te cu ea pe cap, răspunse Jack.

— Oh, cât mă înnebunesc după patosul liric al celor din Brooklyn.

— Eu vorbesc ca un american, deşi sunt sigur că, pentru tine, a vorbi ca un american e un semn de patriotism desuet.

— Nicidecum. La urma urmei, nu însuşi Sam Johnson a spus că patriotismul reprezintă ultimul refugiu al ticălosului?

— Du-te dracu', şuieră Jack, aruncându-i lui Eric în față restul de băutură.

Apoi s-a întors şi a plecat ca o furtună din bar.

Eric s-a aşezat, iar bourbonul începu să i se prelingă încet pe obraji. Părea destul de surprins de un asemenea botez.

— Mulțumesc, am reuşit eu să îngaim, tremurând din toate încheieturile. Îți mulțumesc din inimă.

— Am greşit cu ceva?

— Du-te naibii, i-am spus şi am plecat.

Am alergat prin holul principal şi l-am prins pe Jack exact când ieşea afară.

— Iubitule, îmi pare aşa de rău…

— Nu pe cât îmi pare mie. De ce naiba a făcut asta?

— Nu ştiu. Din cauza stresului, probabil.

— Chestia aia n-a fost stres, ci nesimțire.

— Iartă-mă.

— Nu e vina ta, iubito. El are o problemă. Şi problema se numeşte Jack.

M-a sărutat fugar pe obraz.

— Ascultă, trebuie să ajung acasă. O să te sun în weekend, după ce n-o să-mi mai doresc să sparg un perete cu pumnii.

A pornit spre Central Park South. Am vrut să mă iau

după el ca să-i explic că întregul incident nu însemna nimic... chiar dacă ştiam că l-aş minți. Cel mai rău lucru pe care-l poți face când cineva greşeşte enorm este să insişti că, în fond, nu s-a întâmplat nimic; că a doua zi ne trezim prieteni la fel de buni. Ce bine-ar fi ca viața să funcționeze astfel. Ce bine-ar fi să nu mai complicăm lucrurile.

Aşa că nu am alergat după Jack, considerând că lucrul cel mai sănătos ar fi să discut cu el după ce se mai calmează. M-am întors în bar, îmbărbătându-mă pentru confruntarea cu fratele meu.

Dar când am intrat în salon, l-am găsit pe Eric căzut într-o parte pe scaunul său. Băutura îl doborâse. Sforăia zgomotos, spre disperarea clienților şi a barmanului.

— Tipul ăla e cu tine? m-a întrebat el când m-am aplecat spre Eric.

— Mi-e teamă că da.

— Atunci scoate-l de aici.

L-am scuturat pe Eric cam un minut ca să-l readuc în simțiri. M-a privit întrebător.

— Ce faci?

— Mă uit la un ticălos.

Barmanul a găsit un angajat al hotelului care să mă ajute să-l car pe Eric până afară şi apoi până la apartamentul lui din Hampshire House. Din fericire, Ronnie era acasă. Şi-a dat ochii peste cap când a văzut în ce hal se îmbătase Eric. L-am luat fiecare de câte un braț şi l-am condus în dormitor.

— Cred că sunt puțin obosit, a mormăit fratele meu înainte să se prăbuşească pe pat cu fața în jos şi să adoarmă.

Ronnie i-a scos pantofii şi l-a acoperit cu o pătură.

— Să-l lăsăm să doarmă, mi-a şoptit Ronnie, făcându-mi semn să mergem în living. Ne-ar prinde bine un pahar de tărie.

— După tot ce s-a întâmplat, cred că alcoolul e ultimul lucru de pe pământ care m-ar interesa.

L-am informat apoi despre spectacolul dat de Eric în barul de la St. Moritz.

— Isuse, a rostit Ronnie după ce am terminat. Dar chiar că are un talent nemaipomenit să strice lucrurile.

— Nu-mi vine să cred că s-a purtat astfel… mai ales că ştia cât de important e pentru mine ca el să se împace cu Jack.

— E gelos.

— Pe cine.

— Pe prietenul tău, desigur.

— Ce tâmpenie. Cât am fost măritată, nu i-a purtat deloc ranchiună soțului meu…

— Da, dar din câte-mi dau seama, nu se simțea amenințat de el. În vreme ce cu tipul ăsta nou…

— Dar de ce naiba să se simtă amenințat de Jack?

— Pentru că Jack înseamnă atât de mult pentru tine, de-aia. Şi pentru că l-a rănit faptul că i-ai ascuns relația ta.

— De unde ştii toate astea?

— Mi s-a confesat.

— *Am fost nevoită* să i-o ascund. Până când mă asiguram că…

— Ascultă, eu nu te critic, ci doar încerc să-ți explic faptul că nebunul de fratele tău te adoră mai mult decât orice pe lume. Ar trebui să-l auzi cum vorbeşte despre tine. Reprezinți totul pentru el. Iar acum apare tipul ăsta… pe care l-a cunoscut şi înainte, nu?

— Da, şi s-au urât de la primul schimb de replici.

— Poftim. Aşadar, tipul ăsta, Jack, apare brusc în viața ta – şi relația voastră este atât de serioasă, încât păstrezi secretul față de fratele tău. Luni de zile. Eric se teme că te-ar putea pierde.

— *Să mă piardă?* Niciodată nu se va întâmpla aşa ceva.

— Tu ştii asta. Eu ştiu asta. Dar gelozia nu se numără printre cele mai raționale emoții, nu?

Am stat cu Ronnie până pe la şase, în speranța că Eric

se va trezi. Dar când a devenit evident că nu există nicio şansă în acest sens, m-am îndreptat spre casă. Voiam neapărat să discut cu Jack, însă telefonul n-a sunat. A doua zi de dimineață, pe la opt, soneria a început să zbârnâie. Am sărit din pat, mi-am pus un halat pe mine şi m-am repezit la uşa de la intrare. Am tresărit când am dat cu ochii de Eric. Avea ochii înroşiți şi chipul cenuşiu. Nervozitatea lui era vizibilă.

— O să mai vorbeşti vreodată cu mine? m-a întrebat.

— Nu prea am încotro, nu?

A intrat în apartament, iar eu am pus nişte apă la fiert pentru cafea. Eric s-a aşezat la masa din bucătărie şi n-a mai scos niciun cuvânt. După câteva minute, am spart tăcerea:

— Să auzim ce ai de zis în apărarea ta.

— Am greşit.

— Foarte tare.

— Acum, Jack mă urăşte.

— Şi îți pasă?

— Da, îmi pasă. Pentru că ştiu cât de mult înseamnă pentru tine.

— Atunci n-ar trebui să-mi ceri scuze numai mie.

— Adevărat. Nu se va mai repeta.

— Bineînțeles. Pentru că nu mai vreau să mă găsesc în situația de a fi nevoită să aleg între tine şi Jack. Nu sunt obligată să fac această alegere.

— Ştiu. Ronnie mi-a spus acelaşi lucru azi-noapte… după ce m-a certat îngrozitor pentru toate cele întâmplate. Mi-a zis că m-am purtat ca un băiat de treisprezece ani.

— Oh, asta înseamnă să oferi mult credit unui adolescent.

— Crezi că Jack mă va ierta vreodată?

— Încearcă.

N-am primit nicio veste de la Jack în acel weekend – lucru care m-a îngrijorat, pentru că el mă suna de obicei cel puțin o dată, sâmbăta. Duminică seara mă întrebam

dacă nu cumva s-a hotărât s-o rupă cu mine din cauza spectacolului dat de Eric. Luni dimineață, puteam să jur ce va urma: o conversație telefonică tensionată în timpul căreia mă va informa că, după o reflectare îndelungată, a tras concluzia că nu se mai poate împărți în două şi că se întoarce definitiv în sânul familiei. Sau voi primi o dată cu corespondența de dimineață o scrisoare în care va afirma că ieşirea lui Eric de vineri îi limpezise gândurile şi că acum realiza că noi doi nu avem niciun viitor împreună. Sau şi mai rău, va recurge la ajutorul unei telegrame care va conține acelaşi mesaj pe care mi-l trimisese cu ani în urmă:

Îmi pare rău.
Jack.

Este uluitor cum tăcerea stârneşte în noi cele mai oribile temeri şi ne determină să ne aşteptăm la ce e mai rău.

Apoi însă m-a sunat pe la nouă dimineață, luni.

— Credeam că n-o să te mai aud niciodată, i-am mărturisit.

— Nu sunt aşa de tâmpit.

— Dar te-ai înfuriat teribil.

— Da, m-am înfuriat, dar nu pe tine.

— Şi totuşi nu m-ai sunat. Mi-am făcut tot felul de griji.

— Trebuia să mă calmez. În plus, nici acasă nu prea am avut parte de momente liniştite. Charlie a făcut febră mare…

— Oh, Doamne. Se simte bine?

— Da. Am chemat de urgență medicul pediatru. Are doar o viroză. Dar am stat treaz toată noaptea de vineri. Apoi, sâmbătă dimineață, la micul dejun, Dorothy a clacat şi a izbucnit în plâns. Când am întrebat-o ce se petrece, a refuzat să-mi răspundă. Normal că ştiam de ce e supărată. Dar când am încercat s-o silesc să-mi

vorbească despre lucrurile care o deranjează, a amuțit. Când am întrebat-o dacă vrea să plec, i-au secat brusc lacrimile. Era doar extrem de furioasă.

„Oh, chestia asta ți-ar conveni de minune, nu?" a rostit ea sarcastic.

„Nici pomeneală", m-am apărat.

„Ei bine, nu ştiu dacă mai pot suporta situația asta", a mai adăugat şi a fugit în dormitor.

— Am hotărât că e mai bine s-o las în pace. După o jumătate de oră, a ieşit îmbrăcată, machiată şi parcă mai calmă. M-a sărutat, mi-a cerut s-o iert pentru scena de dinainte şi mi-a comunicat că, dacă tot eram obligați să stăm în casă cu Charlie, se duce până la magazin să cumpere nişte mâncare pentru prânz. A lipsit aproximativ treizeci de minute. Când s-a întors, ziceai că nu s-a întâmplat nimic între noi. Ne-am aşezat la masă, am mâncat, l-am mângâiat pe Charlie căruia îi scăzuse, în sfârşit, febra, ne-am uitat la televizor la Milton Berle… ce mai încolo şi-ncoace, o mare familie fericită. Tot restul weekendului Dorothy n-a mai amintit deloc de supărarea ei. Azi dimineață, mi-am pregătit valiza şi i-am spus că plec din oraş până joi seară. Şi-a luat la revedere, m-a sărutat şi m-a rugat pe un ton vesel să nu uit s-o sun. Trebuie să-ți mărturisesc, Sara, că niciodată în viața mea nu m-am simțit mai prost.

— Atunci pune capăt, Jack.

— Dar tu nu vrei, nu-i aşa?

— Normal că nu vreau. Tu vrei?

— Eu nu te vreau decât pe tine. Dacă n-aş fi ştiut că mă aştepți, nu-mi închipui cum aş fi rezistat zilele astea. Scuză-mă… încep să vorbesc ca un idiot sentimental.

— Nu mă deranjează. Chiar te rog să vorbeşti ca un idiot sentimental.

— Am primit veşti de la fratele tău astăzi.

— *Poftim*? am exclamat uluită.

— Am găsit la birou un cadou şi o scrisoare. Vrei să afli ce mi-a scris?

— Desigur.

— E scurtă şi simpatică: „Dragă Jack: M-am purtat ca un puşti în după-amiaza aceea. Ca un puşti la prima lui beție. Comportamentul meu nu are scuze. Uneori, în viață, facem nişte lucruri extrem de tâmpite. Ştiu cât de mult te iubeşte sora mea. Crede-mă că n-aş răni-o niciodată intenționat, dar după ziua de vineri suferă îngrozitor, iar mie îmi este ruşine. Aşa cum îmi vine să mă plesnesc pentru felul disprețuitor în care te-am tratat. Dacă nu vrei să-mi ierți ieşirea, n-o să te învinovățesc. În încheiere, nu doresc să-ți mai spun decât un singur lucru: Am greşit şi îmi pare nespus de rău.” A adăugat şi un post-scriptum: „Alături vei găsi şampania pe care voiam să ți-o cumpăr atunci. Sper ca tu şi Sara să beți din ea în cinstea iubirii dintre voi.” Trebuie să recunosc că m-a mişcat gestul lui, aşa că i-am scris şi eu un mesaj scurt. „Mulțumesc pentru spumos. Fără resentimente. Jack.” Crezi că ajunge?

— E perfect. Mulțumesc.

— Pentru ce?

— Pentru că ai o inimă mare. Şi ştiu că nu e uşor.

— Te iubesc, Sara.

— Şi eu, Jack. Ne vedem diseară?

— Păi, n-am de gând să beau şampania singur.

Din acel moment, între Jack şi fratele meu s-a stabilit un soi de *entente cordiale.* Deşi se întâlneau destul de rar, fiecare în parte se interesa de sănătatea celuilalt. Jack era un mare fan al emisiunii *The Marty Manning Show* şi ori de câte ori îi plăcea în mod special un scheci, îi trimitea lui Eric câte un mesaj de felicitare. De ziua de naştere a iubitului meu, Eric i-a dăruit un stilou Parker superb, în semn de recunoştință.

Pe mine mă încânta la maximum armistițiul care se stabilise între Eric şi Jack. Mai ales că ei doi aveau firi complet opuse şi perspective asupra lumii total diferite. Ştiam că în realitate nu se plac, dar după incidentul de la St. Moritz, s-au străduit amândoi să evite comentariile

acide. Probabil că au înțeles că era o nebunie să intre în competiție pentru afecțiunea mea şi că o asemenea luptă între masculi este distrugătoare şi aberantă. În orice caz, eu nu voiam să aleg între ei – pentru că indiferent de decizia mea, toată lumea ar fi avut de suferit. Mi-am exprimat această opinie față de Eric, atunci când veni vorba de biletul de scuze trimis lui Jack:

— Să ştii că nu participați la un concurs de popularitate. Tu eşti fratele meu adorat. El e iubitul meu adorat. Dacă n-aş fi fost eu, voi doi nu v-ați fi cunoscut niciodată.

— Da, tu eşti responsabilă pentru multe.

— Ştiu şi înțeleg perfect de ce găseşti cu greu un punct comun cu…

— Nu, n-am *nimic* în comun cu el.

— Corect. Jack e un republican de tip Eisenhower, iar tu un liberal-democrat. Tu lucrezi în lumea showbizului, el e un simplu angajat într-o companie. Tu eşti ateu, el catolic.

— Ca să nu mai pomenim că şi un susținător fervent al celei de-a şaptea porunci.

— Nu te potoleşti, nu? Păstrează-ți replicile istețe pentru emisiunea ta.

— Scuze, scuze.

— Te rog, Eric, nu-l transforma pe Jack într-un motiv de ceartă, pentru că avem toate şansele să sfârşim cum nu se poate mai rău.

— Îmi pun fermoar la gură.

Spre marea mea uşurare, s-a ținut de promisiune. Şi nici Jack n-a mai scos vreun cuvânt urât despre fratele meu. Şi nici Dorothy nu s-a mai isterizat în privința aranjamentului nostru tacit (ori cel puțin Jack nu mi-a mai relatat nicio astfel de criză). În stilul pur al anilor ’50, am lăsat lucrurile să se desfăşoare de la sine. Atunci toată lumea îşi dădea silința să evite discuțiile sincere despre orice ar fi putut provoca suferință. Ne feream să analizăm prea profund. Mai bine să nu spui nimic şi să

accepți ideea că anumite lucruri nu puteau fi rezolvate.

Între noi se născuse o relație ambiguă. Mă întâlneam cu Eric la sfârşit de săptămână. Îl vedeam pe Jack în restul timpului. Dorothy nu-l iscodea cu privire la mine. Iar eu îl lăsam întotdeauna pe el să deschidă subiectul referitor la familia sa. Ne comportam foarte civilizat, foarte politicos, foarte cuviincios. Totodată, am descoperit şi o aliată neaşteptată în Meg, sora lui Jack.

După scena de la St. Moritz, am ezitat să fac cunoştință cu Meg, de teamă că n-o să mă placă chiar de la prima vedere sau că o să mă disprețuiască pentru rolul pe care-l jucam în viața fratelui său. Nici Jack nu prea se omora să-i facă multe confesiuni.

— Trebuie să aleg momentul potrivit, mi-a spus el.

Şi cu toate că înțelegeam la ce se referă – *Mi-e o frică de moarte de ce-ar putea să zică Meg* – l-am asigurat că voi aştepta atâta timp cât va fi nevoie.

Am rămas destul de surprinsă când, într-o dimineață de iunie, cam la o lună după ce Eric aflase de relația mea, am ridicat receptorul şi am auzit o voce tăioasă, aproape obraznică:

— Meg Malone – sora fantomă.

— Oh, bună, am răspuns cu o uşoară ezitare.

— Pari nervoasă.

— Păi…

— N-ai de ce. Mai ales cu o tipă ca mine. Ai timp liber la prânz?

— Ăăă, desigur.

— Bun. Atunci ne vedem la unu, la Sardi's. O curiozitate mică: bei?

— Ăăăă, daaa…

— Atunci o să ne înțelegem de minune.

În ciuda asigurărilor lui Meg că nu trebuie să mă îngrijoreze întâlnirea cu ea, eram extrem de încordată când am intrat la Sardi's. Şeful de restaurant m-a însoțit până la „masa obişnuită a domnişoarei Malone" – poziționată spectaculos în partea centrală a localului.

Meg sosise deja şi într-o mână ţinea o ţigară, iar în cealaltă un cocktail. Pe masă am zărit un exemplar deschis al revistei *Athlantic Monthly*. Spre deosebire de Jack, era mică de statură şi avea o înfăţişare drăguţă, de adolescentă tunsă băieţeşte. Când m-am apropiat de masă, m-a studiat cu atenţie de sus şi până jos. M-am aşezat şi ea mi-a arătat revista:

— Ţi-a trecut vreodată prin cap că Edmund Wilson ăsta scoate pe gură numai rahaturi?

— Rahaturi… sau doar lucruri pompoase şi inutile?

Comentariul meu i-a adus un zâmbet pe faţă.

— Ce bei? m-a întrebat.

— Un cocktail, ca şi tine.

— S-a făcut.

Imediat s-a lansat într-o tiradă împotriva lui Wilson, Cyril Connolly şi a tuturor celorlalţi aşa-zişi critici literari. Când ne-a sosit cel de-al doilea rând de cocktailuri, aflasem deja toate dedesubturile de la McGraw-Hill. Până la servirea mâncării şi a sticlei de vin Soave, a vrut să-i povestesc detaliat de spre munca mea de la *Saturday Night/Sunday Morning*. Când a apărut şi cafeaua, se făcuse deja trei după-amiază, iar noi devenisem cele mai bune prietene (în adevăratul sens al cuvântului). Cireaşa de pe tort a fost confesiunea lui Meg cu privire la aventura ei recentă cu redactorul-şef de la Knopf.

— Ştii ce-mi place cel mai mult la bărbaţii căsătoriţi? m-a întrebat Meg, legănând uşor paharul. Faptul că au senzaţia că deţin controlul, când, în realitate, noi avem puterea. Putem să le dăm un şut în fund când ne săturăm de ei. După cum vezi, sunt o romantică incurabilă.

— Oh, da, am exclamat printre hohote de râs.

— Jack susţine că eu sunt unica moştenitoare a genelor cinice din familia noastră. Spre deosebire de el, care, în ciuda aspectului de irlandez dur, e atât de moale. Ar trebui să-l auzi cum vorbeşte despre tine. Din punctul lui de vedere, tu reprezinţi mântuirea, salvarea sa din

capcana în care a nimerit. Când a încercat să-mi mărturisească prima dată despre tine, tremura ca un apucat. La un moment dat i-am retezat-o scurt: „Pentru Dumnezeu, Jack, nu sunt Părintele Gilhooey. O iubeşti?" Şi el mi-a răspuns: „Mai mult decât orice pe lume." Şi… ia te uită, ia te uită… te-ai înroşit.

— Da, m-am înroşit.

— Nici o problemă. Eu oricum sunt încântată pentru amândoi. Aşa cum a scris odată un tip din Brill Building: „Dragostea e un lucru minunat".

— Îl îngrozea ideea că trebuie să-ți povestească despre noi.

— Asta pentru că fratele meu aparține celei mai rele categorii de irlandezi catolici. Crede în păcatul originar, în pierderea stării de grație divină, crede în iad şi în osânda veşnică şi în toate celelalte prostioare vesele ale Vechiului Testament. I-am spus mereu că moralitatea e o prostie şi că singurul lucru care contează este un anumit nivel de decență între oameni. Din câte am priceput, s-a purtat destul de decent cu Dorothy.

— Poate, dar şi eu mă simt îngrozitor de vinovată față de ea.

— Ascultă, dacă Jack ar fi fost un ticălos, i-ar fi părăsit imediat pe Dorothy şi pe Charlie. Recunoaşte, mulți bărbați ar fi procedat astfel. Dar el e loial. La fel ca Dorothy. Întotdeauna am considerat-o o femeie decentă. Nu e neapărat plină de strălucire şi nici foarte amuzantă, dar cumsecade. În concluzie, de vreme ce căsnicia lor nu se bazează pe vreo dragoste înflăcărată – de ce să nu trăiască pasiunea alături de tine? Între el şi Dorothy, nu există decât o camaraderie simplă, ceea ce nu e rău deloc. Cei mai mulți soți se detestă reciproc.

— Să înțeleg că n-o să te măriți niciodată?

— Niciodată să nu spui *niciodată.* Dar, în adâncul sufletului meu, cred că sunt croită mai degrabă pentru o viața de celibatară. Îmi place să am un tip în preajma mea… dar îmi place şi când pleacă.

— Îți împărtășesc opinia.

— Dar tu cum te descurci cu statutul de „cealaltă femeie”?

— E uimitor să descoperi câte poți îndura.

După acel prânz, Meg şi cu mine ne-am împrietenit pe vecie şi în fiecare lună ieşeam seara în oraş numai noi două. Jack a sărit în sus de bucurie când a auzit cât de bine ne împăcăm… chiar dacă uneori îşi făcea griji pentru ceea ce discutam în timpul cinelor noastre udate cu multă băutură. Într-o seară, când stăteam ghemuită lângă el pe canapea, Jack a început să mă bată la cap să-i dezvălui subiectul conversațiilor dintre mine şi sora lui.

— Ce vorbim noi nu e treaba ta, l-am tachinat.

— Pun pariu că discutați numai prostioare.

— Prostioare! Adică tu-ți închipui că două femei ca noi, educate la Bryn Mawr şi Barnard, schimbăm rețete de prăjituri?

— Nu, dar vă văd trăncănind despre lacuri de unghii şi dresuri.

— Dacă n-aş şti că mă necăjeşti, te-aş lăsa să crezi asta.

— Haide, te rog, spune-mi şi mie despre ce vorbiți?

— Despre performanțele tale în pat.

Jack s-a albit la față.

— Serios?

— Normal. Şi Meg vrea toate detaliile.

— Isuse Cristoase…

— Păi, despre ce-ai vrea să flecărim?

— Glumeşti, nu?

— De ce-or fi bărbații aşa proşti?

— Pentru că facem greşeala să ne îndrăgostim de nişte şmechere istețe ca tine.

— Ai prefera o şmecheră nătângă?

— Niciodată.

— Deştept răspuns.

— Aşadar, nu vrei să-mi mărturiseşti…

— Nu. Conversațiile noastre sunt private… aşa cum ar

trebui să fie. Dar îți voi încredința totuşi un mic secret: ieri, am recunoscut în fața lui Meg că sunt fericită.

Jack m-a privit cu atenție.

— Serios?

— Dar de ce pari aşa surprins?

— Nu sunt *surprins.* Doar încântat peste măsură.

— Şi eu la fel. Mă bucur că lucrurile merg atât de bine între noi.

S-a aplecat şi m-a sărutat.

— Viața poate fi minunată.

— Da, am răspuns, sărutându-l la rândul meu. Aşa e.

Şi când viața e minunată, timpul pare să se scurgă mai repede. Poate pentru că zilele sunt marcate de un ritm armonios – evenimentele se desfăşoară ordonat, fără poticniri, şi împrejurările par să lucreze în favoarea tuturor. Rubricile mele aveau succes. Harper and Brothers m-au plătit cu cinci mii de dolari (mulți bani la vremea respectivă) ca să scoată un volum cu articolele mele de la rubrica „Viața de zi cu zi" în 1952. Jack a fost promovat. A devenit manager de cont şi cu toate că încă se mai ocupa de toate companiile acelea de asigurări, salariul lui se dublase. Eric îşi reînnoise şi el contractul cu cei de la NBC, primind un spor frumuşel ce i-a umflat contul de la bancă. Meg a primit şi ea postul de redactor coordonator la McGraw-Hill şi s-a combinat cu un basist din trupa lui Artie Shaw (relația lor a durat aproximativ şase luni – un adevărat episod romantic după standardele lui Meg). Iar viața mea cu Jack a intrat într-o rutină plăcută. Din ce bănuiam eu, şi Dorothy se obişnuise cu aranjamentele domestice curioase ale soțului ei – deşi continua să vorbească despre zilele lui Jack petrecute cu mine ca despre o *plecare în afara oraşului.*

S-a spus de prea multe ori că nu recunoaştem fericirea decât după ce aceasta a trecut pe lângă noi. Dar în ultima jumătate a anului 1951, eu conştientizasem că trăiesc momente extraordinare.

Apoi totul s-a isprăvit. Îmi amintesc cu exactitate ziua:

8 martie 1952. La 6 dimineața. Când m-a trezit țârâitul insistent al soneriei. Jack era plecat în Pittsburgh cu afaceri, aşa că nici prin cap nu-mi trecea cine mă poate deranja la o oră aşa de matinală.

Am deschis uşa de la intrare şi am dat cu ochii de Eric, care tremura din toate încheieturile. Părea că nu dormise toată noaptea. Şi că e speriat. Mi-a transmis emoțiile lui instantaneu.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

— Vor să le dau nume.

Şase

„Ei“ se referea la canalul de televiziune: National Broadcasting Corporation. Cu o zi înainte, vicepreşedintele departamentului de relaţii interne – un anume Ira Ross – l-a sunat pe Eric în biroul său de la etajul 32 al clădirii Rockefeller şi l-a întrebat dacă are un minut sau două la dispoziţie ca să discute cu el şi cu un alt coleg. Eric l-a întrebat dacă pot amâna întâlnirea pentru a doua zi, întrucât avea un termen-limită pentru emisiunea următoare din *Marty Manning Show.*

— Îmi pare rău, a spus Ross, dar trebuie să vă vedem acum.

— În clipa în care nenorocitul a rostit „trebuie să vă vedem acum”, am priceput că sunt un om mort, mi-a povestit Eric.

S-a oprit câteva secunde ca să bea puţină cafea. Apoi m-a întrebat dacă am ceva tărie în casă.

— Eric, e şase dimineaţa.

— Ştiu perfect ce oră e. Dar cafeaua e slabă şi puţin concentrat de secară nu mi-ar strica.

Când a băgat de seamă că ezit, Eric a insistat:

— Te rog, S. Nu e momentul să ne certăm pentru beneficiile şi dezavantajele alcoolului ingurgitat în zori de zi.

M-am ridicat şi am scos din bufet o sticlă de Hiram Walker.

— N-am decât bourbon. Jack nu bea whisky.

— Dacă are peste cincizeci de grade, nu-mi pasă.

Şi-a turnat o porţie zdravănă peste cafea. Apoi a băut din nou, strâmbându-se când alcoolul i-a ars gâtul.

— Mult mai bine acum, a exclamat, după care şi-a continuat povestea. Am urcat în biroul lui Ross de la etajul 43. Printre scenarişti de la NBC, Ross a fost întotdeauna poreclit Himmler – pentru că el e tipul care se ocupă cu exterminarea atunci când compania vrea să

dea afară pe cineva. Secretara lui a pălit vizibil când m-a zărit – un semn sigur că intrasem în rahat. Dar în loc să mă poftească în biroul lui, m-a condus într-o sală de şedinţă alăturată. Aici, cinci tipi stăteau în jurul unei mese rotunde. Când am intrat, m-au privit toţi de parcă aş fi fost un condamnat la moarte adus să ceară clemenţă judecătorilor pentru ultima oară. S-a aşternut o tăcere lungă. Idiotul de mine, am încercat să mai destind atmosfera cu o glumă. „O asemenea cinstită adunare numai pentru persoana mea?", i-am întrebat. Nimeni n-a râs. Ross s-a ridicat în picioare. Tipului ăstuia îi curge numai gheaţă prin vene. Genul de contabil inexpresiv cu ochelari cu lentile groase şi păr castaniu dat cu ulei. N-am niciun dubiu că a încasat-o rău la şcoală şi că de atunci îşi tot ia revanşa, pentru că se vede clar ce plăcere îi provoacă puterea pe care i-o dă slujba lui. Mai ales în astfel de momente, când conducea propria anchetă cu privire la activităţile antiamericane din clădirea Rockefeller.

N-am intervenit şi l-am lăsat pe Eric să-şi continue istorisirea.

— După ce s-a ridicat, i-a prezentat sec pe cei din încăpere. Bert Schmidt, şeful departamentului Varietăţi şi Comedie. Apoi veneau doi tipi – Golden şi Frankel – de la Departamentul Juridic. Şi mai era şi un domn pe nume Brad Sweet de la Biroul Federal de Investigaţii. Ar fi trebuit să-l vezi p-ăsta. Părea că tocmai a ieşit de la un casting. Un bărbat solid, cu fălci late, cu părul tuns scurt şi gât gros. Sunt sigur că a jucat în echipa de fotbal a liceului, undeva prin Nebraska, s-a căsătorit cu fata pe care a invitat-o la balul de absolvire şi probabil că şi-a petrecut cei patru ani de la Wichita State, visând la clipa în care va lucra pentru domnul Hoover şi îşi va apăra mama şi steagul american de scriitori de gaguri subversivi şi periculoşi aşa ca mine. Înţelegi ce vreau să zic?

— Sigur, am spus, turnând nişte bourbon în cafeaua

mea. Am priceput perfect.

— Ce-i cu bourbonul ăla?

— Cred că am şi eu nevoie de nişte tărie.

— În fine, Ross mi-a făcut semn să mă aşez. Imediat după aceea, am observat în faţa agentului Sweet un dosar gros cu numele meu pe el. Am aruncat o privire spre avocaţi. Pe masă, în dreptul lor, se zăreau exemplarele contractelor mele. Am încercat să-i surprind privirea lui Bert Schmidt – el a fost întotdeauna cel mai înfocat susţinător al meu la NBC – dar s-a ferit să se uite în ochii mei. Era speriat de moarte, nenorocitul. Ross şi-a început interogatoriul cu o afirmaţie standard:

„Sunt sigur că ştii de ce te afli aici."

„Nu prea", am răspuns, „dar dacă sunt şi doi avocaţi implicaţi, probabil că am făcut ceva scandalos. Daţi-mi voie să ghicesc. M-am inspirat din glumele lui Ernie Kovaks şi acum mă acuzaţi de plagiat, nu?"

După cum îţi poţi imagina, nimeni n-a râs. În schimb, lui Ross i-a sărit ţandăra şi m-a rugat să arăt mai mult respect faţă de persoanele din încăpere.

„Dar n-am intenţionat să fiu nepoliticos cu nimeni", m-am apărat eu. „Pur şi simplu, mă întreb ce naiba caut eu aici… şi cu ce am greşit."

Atunci agentul Sweet şi-a fixat asupra mea privirea lui de patriot înflăcărat şi mi-a pus întrebarea de care mă temeam cel mai tare.

„Domnule Smythe, sunteţi sau aţi fost vreodată membru al Partidului Comunist?"

Fără să mai stau pe gânduri, am negat.

Agentul Sweet s-a străduit să-şi înăbuşe un rânjet şi a deschis dosarul din faţa lui.

„Minţiţi, domnule Smythe. Dacă ne-am fi găsit într-o sală de judecată, probabil că acum aţi fi acuzat de sperjur."

„Dar asta nu-i o sală de judecată, ci doar o audiere în avans…"

Răspunsul meu l-a înfuriat teribil pe Ross.

„Ascultă, istețule”, m-a amenințat el cu o voce şuierătoare, „ai face bine să cooperezi, altminteri…”

Unul dintre avocați, cred că Frankel, l-a apucat uşurel de braț, de parcă ar fi vrut să-i zică: *fără amenințări.* Apoi s-a întors spre mine şi a încercat să mi se adreseze cât mai cuviincios şi mai rezonabil.

„Aveți perfectă dreptate, domnule Smythe. Nu ne aflăm în sala de judecată. Aceasta nu este o anchetă şi nicio comisie a Congresului. Ne-am întrunit cu toții aici pentru binele dumneavoastră…”

„Pentru binele meu?” am repetat eu puțin cam tare. „Hai că mi-a plăcut asta.”

„Încercăm să vă ajutăm să evitați o situație potențial periculoasă”, a continuat el.

„Ah, deci mă aflu printre prieteni, nu?” am spus, privindu-l fix pe Bert Schmidt. „Isuse, habar n-am avut că am atâția prieteni sus-puşi!”

„E inutil”, a intervenit Ross.

— În acel moment, Schmidt s-a apucat să joace rolul polițistului bun.

„Eric, *te rog,* încearcă să cooperezi.”

„Bine, bine. Dați-i drumul.”

Agentul Sweet s-a întors la dosarul lui şi a continuat:

„După cum spuneam, domnule Smythe, deținem dovezi care resping ultima dumneavoastră afirmație. Potrivit documentelor noastre, v-ați alăturat Partidului Comunist în martie 1936 şi ați fost membru al celulei din New York vreme de cinci ani. V-ați retras abia în 1941.”

„OK, recunosc. Pentru o scurtă perioadă de timp, imediat după absolvirea colegiului, am fost membru al Partidului. Dar asta se întâmpla acum zece ani…”

„Şi atunci de ce m-ați minți în legătură cu afilierea dumneavoastră la acest partid?” m-a întrebat agentul Sweet.

„Voiați să admit că încă mai am legătură cu un jurământ de supunere prostesc din tinerețea mea?”

„Desigur că nu – dar dacă întrebarea ar veni din partea

unui ofițer federal al Guvernului SUA, aş mărturisi adevărul. O greşeală e o greşeală. Dar o greşeală poate fi rectificată numai dacă ne-o asumăm şi dacă încercăm să îndreptăm lucrurile."

„Vă repet, am părăsit Partidul cu peste un deceniu în urmă."

Celălalt avocat, Golden, s-a băgat şi el în vorbă, încercând să pară prietenos.

„De ce ai părăsit Partidul, Eric?"

„Mi-am pierdut încrederea în doctrinele promovate. Consideram că din punct de vedere ideologic acestea erau eronate. În plus, am început să dau crezare zvonurilor cu privire la politicile represive ale lui Stalin din Rusia."

„Aşadar", a spus prea. Serviabilul consilier Golden, „ți-ai dat seama că doctrina comunistă este greşită."

A rostit propoziția ca pe o afirmație şi nu ca pe o întrebare. Bert Schmidt mi-a aruncat privirea aceea specifică prin care mă ruga *„să nu fac vreo prostie".* Atunci m-am conformat:

„Aveți dreptate. Am tras concluzia că doctrina comunistă e greşită. Rea."

— Se pare că am dat răspunsul corect, pentru că imediat toată lumea de la masă s-a relaxat puțin, deşi Ross nu-şi putea ascunde dezamăgirea că am sfârşit dintr-o dată să mai joc rolul martorului îndărătnic. Nu mă îndoiesc că s-ar fi bucurat să-mi bage o lampă în ochi şi mă lovească peste cap cu o carte de telefon în încercarea de a scoate adevărul de la mine. Atmosfera s-a înveselit. Cel puțin pentru o secundă sau două.

„Dată fiind admirabila dumneavoastră concluzie cu privire la comunism", a continuat agentul Sweet, „vă considerați în prezent un american patriot?"

— Mă aşteptam şi la această întrebare idioată. Şi ştiam că trebuie să mint. Aşa că i-am asigurat pe Sweet şi pe toți ceilalți membri ai juriului că îmi iubesc țara mai mult decât orice pe lume şi prostii de genul ăsta. Sweet a părut mulțumit de răspunsul meu.

„Şi-atunci aţi fi dispus să cooperaţi?” m-a întrebat.

„Să *cooperez*? Vreţi să fiţi mai explicit?”

„Adică să ne ajutaţi să ne infiltrăm în reţeaua comunistă care ameninţă stabilitatea fundamentală a Statelor Unite.”

„Habar n-am avut că există o asemenea ameninţare”, m-am minunat eu.

„Credeţi-mă, domnule Smythe”, a adăugat Sweet, „există şi face lucruri formidabile. Dar cu sprijinul foştilor membri ai Partidului, aşa ca dumneavoastră, putem săpa adânc în inima Partidului şi să-i descoperim liderii.”

— Îţi mărturisesc, S, în clipa aceea, mi-am pierdut cumpătul. Am vrut să-i trântesc în faţă lui Sweet că seamănă cu unul dintre Băieţii Hardy{36}, aflat pe urmele Comuniştilor Mari şi Răi. *Să ne ajutaţi să ne infiltrăm în reţeaua comunistă care ameninţă stabilitatea fundamentală a Statelor Unite.* Îţi vine să crezi o asemenea gogomănie? De parcă ar exista o reţea comunistă la noi în ţară. Însă am încercat să-mi păstrez calmul.

„Ascultă, domnule Sweet, în anii ’30, mulţi oameni au intrat în Partid pentru că aşa era la modă. Era un capriciu, precum cercurile hoola-hoop.”

— Ross a înnebunit când a auzit comentariul meu.

„Cum îndrăzneşti să compari o doctrină ticăloasă precum comunismul cu ceva atât de simplu precum cercurile hoola-hoop?”

„Ceea ce am vrut eu să subliniez domnule Ross este faptul că eram doar un copil naiv ieşit de pe băncile universităţii, care a picat în plasa prostiilor ălora cu drepturile omului şi distribuţia egală a averii, pe care le promova Partidul din greu. Dar sincer vorbind, motivul real pentru care am intrat în Partid este unul pueril. Pe vremea aia lucram şi în cadrul Proiectului Federal de Teatru…”

„Un focar al activităţii subversive”, m-a întrerupt Ross.

„Domnule Ross, de când naiba o mână de actori şi de regizori ameninţă stabilitatea unui regim?”

„Oh!” rosti Ros triumfător. „Consideri guvernul Statelor Unite un *regim,* nu-i aşa?”

„Nu am insinuat aşa ceva…”

„Un american cu adevărat patriot ştie că strămoşii noştri ne-au oferit unul dintre cele mai democratice sisteme de guvernare de pe acest pământ.”

„Am citit şi eu *Scrierile Federaliste,* domnule Ross. Înțeleg perfect doctrina separării puterilor, aşa cum a fost ea prezentată de Hamilton, Madison şi toți ceilalți oameni luminați… şi care, cu certitudine, ar fi înspăimântați să vadă un cetățean al acestei țări interogat în privința supunerii sale față de steagul…”

„Ăsta nu este un interogatoriu”, se răsti Ross, lovind cu pumnul în masă.

Frank l-a domolit pentru a doua oară, apucându-l de braț, apoi mi s-a adresat:

„Eric, cred că agentul Sweet şi toți ceilalți prezenți aici încercăm să stabilim dacă tu mai ai vreo legătură sau nu cu Partidul.”

„În dosarul ăla imens de pe masă nu scrie că am ieşit din partid acum zece ani?”

„Ba da”, adăugă Sweet. „Dar cine poate garanta că ieşirea ta din Partid nu s-a petrecut doar de ochii lumii? Din punctul nostru de vedere, ai putea fi unul dintre agenții lor sub acoperire, care se preface că a renunțat la comunism…”

„Sper că nu vorbiți serios, nu-i aşa?” l-am întrebat.

„Domnule Smythe, FBI-ul e *întotdeauna* serios. Mai ales când discutăm probleme de securitate națională.”

„V-am mai spus o dată şi vă repet: am părăsit Partidul în 1941. Nu mai am nicio legătură cu el. Nu-mi place deloc comunismul şi blestem ziua în care m-am lăsat păcălit de el. Pentru Dumnezeu, doar sunt unul dintre scenariştii lui Marty Manning. De când un comediant a devenit o amenințare la adresa securității naționale?”

„Domnule Smythe”, a continuat agentul Sweet, „din dosarele noastre reiese că în ultimii zece ani v-ați asociat

cu mulți comuniști.”

Apoi a început să-mi înşire o grămadă de nume – în special scriitori, cu care am avut cel mult o relație strict profesională. Am încercat să-i explic că, la fel ca şi mine, marea majoritate aparțineau aceleiaşi generații când au intrat în Partid. Ştii ce a zis Sweet?

„Fratele meu face parte din generația dumneavoastră şi nu a devenit membru al Partidului.”

Mi-am muşcat din nou limba ca să nu-i spun ceva de genul: „Asta pentru că fratele tău e vreun țărănoi din Midwest şi nu un scriitor foarte educat de pe Coasta de Est care a dat dovadă de atâta prostie, încât să-l citească pe Marx şi să înghită tâmpenia asta cu «muncitori din toate țările uniți-vă».” Dimpotrivă, m-am străduit să-i accentuez faptul că a fost o rătăcire de tinerețe şi că îmi pare rău. Golden s-a oferit iarăşi să mă scoată din bucluc.

„Eric, ştiu că toți cei de aici sunt foarte încântați să audă cum îți recunoşti greşelile. Aşa cum a spus şi agentul Sweet, nimeni nu e ferit de judecăți eronate – mai ales în tinerețe. Şi, deşi personal te cred că nu ai ținut legătura cu Partidul după 1941, sunt convins că realizezi că avem nevoie de unele dovezi care să susțină afirmația ta.”

Ştiam ce va urma, cu toate că încă speram că voi găsi o modalitate să evit întrebarea pe care voiau să mi-o pună.

„Pe scurt”, continuă Golden, „agentul Sweet are nevoie de numele persoanelor care te-au adus în Partid şi de numele celor care mai sunt membri activi.”

„Şi astfel”, a adăugat Sweet, „nu numai că vă demonstrați lipsa totală de afiliere la activitatea comunistă de astăzi… dar şi patriotismul dumneavoastră va fi confirmat.”

„Şi de când denunțarea unor oameni inocenți este considerată un act de patriotism?” am întrebat.

„Comuniştii nu sunt inocenți”, a urlat Ross la mine.

„Cei pe care i-am cunoscut eu cu siguranță erau.”

„Aha, deci recunoaşteţi că ştiţi nişte comunişti”, a exclamat Sweet.

„*Foşti* comunişti, ca şi mine.”

„Eric”, a intervenit Frankel, „dacă ai putea să-i oferi agentului Sweet doar câteva nume…”

„Şi să le distrug viețile?”

„Dacă sunt aşa de inocenți cum pretind, atunci nu au de ce să se teamă.”

„Da, asta în cazul în care nici ei la rândul lor nu vor refuza să dea nişte nume. Corect? Şi pe mine mă obligați să dau nume. Apoi, după ce eu comit un act de laşitate morală şi bag la apă-câțiva oameni, vă duceți la ei şi procedați la fel. *Dați-ne nume şi vă lăsăm în pace.* Problema e că după ce plecați, eu trebuie să mă descurc singur cu faptele mele. Şi s-ar putea să nu-mi placă persoana în care m-ați transformat.”

„Ca să scurtăm povestea, vrei să zici că nu ne dai niciun nume?” m-a întrebat Ross.

„Nu vă spun decât că, având în vedere că nu cunosc niciun comunist activ, oferirea unor nume ar fi un exercițiu inutil.”

„Lăsați-ne pe noi să judecăm, domnule Smythe”, m-a îndemnat agentul Sweet.

„Şi dacă refuz?”

„Poți să-ți iei la revedere de la slujbă”, strigă Ross. „Nu numai de la NBC, dar de la toate canalele de televiziune, de la studiourile de filme, de la agențiile de publicitate şi de la toate colegiile din țara noastră. Nu te va mai angaja nimeni. O să mă asigur eu de asta.”

„N-am niciun dubiu că aşa vei proceda”, i-am spus, privindu-l direct în ochi.

Brusc, Bert Schmidt a intrat şi el în dialogul nostru socratic.

„Eric, ascultă-mă. Eşti unul dintre cei mai talentați scriitori de comedie din America zilelor noastre. Din punctul meu de vedere, tu reprezinți una dintre achizițiile cele mai prețioase de la NBC; un scenarist important al

industriei noastre, pe care-l aşteaptă un viitor măreț. Pe scurt, nu vrem să te pierdem. Ştiu că lucrurile astea nu sunt plăcute – dar toată lumea de aici s-a confruntat cu aceeaşi întrebare. Chiar dacă tu refuzi să rosteşti nişte nume, altcineva se va oferi bucuros să facă asta. Şi, spre deosebire de tine, îşi va păstra serviciul. Te rog să nu-ți înrăutățeşti situația. Comunică-i agentului Sweet ce vrea să ştie şi după aia poți uita ziua de astăzi. Oricum nimeni nu va afla că tu ai dezvăluit acele nume… nu-i aşa, agent Sweet?"

„Absolut. Declarația ta scrisă şi semnată va fi marcată drept «Confidențială» şi nu va fi citită decât de ofițerii Biroului şi de anumiți anchetatori de la HUAC[37] – Comisia pentru cercetarea activităților antiamericane."

„Aşadar, nici eu nu voi putea afla vreodată cine m-a turnat la FBI?"

„Nimeni nu te-a pârât, domnule Smythe", a spus agentul Sweet. „Au acționat ca nişte americani adevărați. Aşa cum vă cerem şi dumneavoastră acum să procedați."

„Am un contract cu acest canal. Nu mă puteți concedia când vă vine vouă."

Golden şi Frankel au început să răsfoiască prin contractele mele. Frankel a vorbit primul:

„Potrivit clauzei 21 (a) din Termeni şi Condiții de Angajare, poți fi concediat de NBC pe motive de turpitudine morală."

„Asta-i cea mai mare prostie pe care am auzit-o."

„Evident că instanța va lua această hotărâre", a adăugat Frankel. „Va trebui să ne dai în judecată – şi, după cum bine ştii, te poate costa mulți bani. Deşi nu vreau să sune a amenințare, buzunarele noastre sunt mai adânci decât ale tale, Eric. Iar cazul are toate şansele să se lungească ani buni… timp în care tu vei rămâne în continuare tot fără slujbă… şi aşa cum a menționat şi domnul Ross, fără vreo perspectivă clară de angajare."

Nu-mi venea să cred ce auzeam. Kafka se pogorâse în clădirea Rockefeller. Mi-am dat seama că trebuie să câştig

un răgaz de gândire şi i-am informat că am nevoie de o perioadă ca să reflectez asupra acestor aspecte.

„Desigur", m-a aprobat agentul Sweet. Suntem dispuşi să vă oferim şaptezeci şi două de ore ca să vă analizaţi decizia. Înţelegeţi, vă rog, că, dacă refuzaţi să cooperaţi, nu numai că NBC va avea motive să vă concedieze, dar Biroul Federal de Investigaţii va fi obligat să vă raporteze la HUAC. Fără îndoială că, ulterior, veţi primi o citaţie pentru a vă prezenta în faţa Comisiei. Dacă o ignoraţi sau vă duceţi la Washington şi refuzaţi să răspundeţi întrebărilor Comisiei, câtă vreme vă aflaţi sub jurământ, veţi fi acuzat de sperjur şi veţi fi condamnat la închisoare."

„Ce viitor roz mă aşteaptă!"

„Nu aşa trebuie să arate viitorul dumneavoastră, atâta timp cât veţi coopera cu noi", mi-a promis agentul Sweet.

După asta, Sweet şi-a jucat şi ultima carte. A deschis dosarul, a scos o fotografie de-a lui Ronnie şi mi-a arătat-o. Am simţit cum mi se face greaţă. A trebuit să-mi ascund mâinile sub masă, ca să nu observe cineva cum îmi tremurau.

„Îl cunoaşteţi pe acest bărbat?" m-a întrebat Sweet.

„Da", am răspuns pe un ton nesigur.

„De unde?"

„E un prieten."

„*Ce fel* de prieten?" m-a iscodit el, aplecându-se spre mine.

Ar fi trebuit să-i vezi mutra aia nenorocită care mă judeca, de parcă aş fi aterizat direct din Sodoma şi Gomora. M-am uitat spre Bert Schmidt pentru ajutor, dar din nou mi-a aruncat privirea aceea disperată ce zicea limpede: *Nu pot să te ajut.* Lui Sweet nu i-a plăcut tăcerea mea.

„Vă rog să răspundeţi la întrebare, domnule Smythe. Ce fel de relaţie aveţi cu acest bărbat?"

Toată lumea îşi aţintise privirea asupra mea. Ross rânjea. Nu puteam să scot niciun cuvânt. „Suntem doar

prieteni", am răspuns într-un târziu. Sweet a oftat din toți rărunchii, după care a extras un dosar mai mic, l-a deschis şi a început să citească din el:

„Ronald Garda. Născut în Bronx, New York. Vârsta: treizeci şi unu de ani. Profesia: muzician. Nicio condamnare anterioară, fără cazier. Adresa actuală: Apartamentul 508, Hampshire House, Central Park South, nr. 150, New York, New York. Aceasta se întâmplă să fie şi adresa dumneavoastră, domnule Smythe."

„Da, este adresa mea."

„Aşadar, domnul Garda, în principiu, locuieşte cu dumneavoastră."

„După cum am spus şi mai devreme, suntem prieteni. Ne cunoaştem din lumea spectacolului. Ronald nu avea unde să stea. Nu dispunea de bani prea mulți, aşa că i-am oferit adăpost pentru o vreme."

„Şi unde doarme în apartamentul dumneavoastră?"

„Pe canapea. Este una din acele canapele extensibile…"

„Potrivit celor două menajere de la Hampshire House pe care le-am interogat", a continuat Sweet după ce a studiat din nou dosarul, „canapeaua dumneavoastră n-a fost niciodată folosită. Ambele au dat declarații scrise că au văzut pe masa de lângă patul din dormitor lucrurile personale ale domnului Garcia, cât şi obiectele de toaletă ale acestuia în baie. În plus… ăăăă… *aspectul* lenjeriei de pe patul dumneavoastră arăta clar că… ăăăă… două persoane împărțiseră patul şi se implicaseră în…"

„Am auzit destul, domnule Sweet", i-a retezat-o Frankel. „Şi sunt convins că şi domnul Smythe a înțeles ce vreți să-i transmiteți."

Mi-am cuprins capul între palme. Simțeam că-mi vine rău. Mă încolțiseră. Şi nenorociții naibii ştiau. Atunci, cineva mi-a atins umărul şi am auzit vocea lui Bert Schmidt: „Haide, Eric… vino să bem o cafea." M-a ajutat să mă ridic de la masă. Eram şocat. Nu suportam să mă uit la niciuna dintre jigodiile alea. Când ieşeam pe uşă, agentul Sweet a strigat în urma mea: „Şaptezeci şi două

de ore, domnule Smythe. Nu mai mult. Şi sper să luați decizia corectă." Schmidt şi cu mine am coborât cu liftul în holul de la intrare. A chemat un taxi şi i-a spus şoferului să ne ducă la Carnegie pe strada 56.

„Nu prea mi-e foame, Bert", m-am împotrivit eu.

„Voiam doar să ies din nenorocita aia de clădire", m-a liniştit el.

La Carnegie, ne-am luat un separeu cât mai retras. După ce ospătărița a apărut cu cafeaua noastră, Schmidt a început să-mi vorbească pe un ton conspirativ.

„Îmi pare rău. Nici nu ştii cât de rău îmi pare."

„De ce le-ai spus?"

„Dar nu m-au interogat pe mine."

„Rahat. Normal că te-au interogat. Pentru că te-am auzit lăudându-te cu zilele petrecute cu Odets şi Harold Clurman la vechiul grup teatral... un adevărat focar de *politică subversivă,* dacă chiar a existat vreunul..."

„Da, numai că spre deosebire de tine, n-am fost membru de Partid..."

„Dar cunoşteai o mulțime de oameni care au fost. Şi pun pariu că, după ce te-au forțat, a trebuit să le dai nenorociților ălora două, trei nume, nu?"

„Nici prin cap nu mi-ar fi trecut să..."

„Gura, Bert. Ai două foste neveste şi trei copii la şcoli private. Întotdeauna te plângi că nu-ți ajung banii pentru dansatoarele alea cu care ai vrea să te încurci..."

„Vorbeşte naibii mai încet..."

„Ăştia îmi distrug viața şi tu vrei să vorbesc în şoaptă?"

„Bine, bine", rosti Bert împăciuitor. „E îngrozitor. O porcărie. Sunt de acord cu tine. Dar, Eric, n-am nicio influență asupra câinilor ăştia. Nimeni n-are. Acționează după propriile lor reguli..."

„Reguli *neconstituționale."*

„Aşa o fi... dar toată lumea se teme să recunoască."

„Bert, trebuie să ştiu: tu le-ai dat numele meu?"

„Mă jur cu mâna pe inimă, mă jur pe copiii mei că n-am fost eu."

„Dar ai cooperat cu ei, corect?”

„Eric, *te rog…”*

„Răspunde-mi.”

Şi-a apăsat ochii cu podul palmelor. Când s-a uitat la mine avea privirea umedă. Apoi a recunoscut că le-a dat câteva nume.

„Câteva?”

„Două, trei… cel mult patru. Dar sincer, Eric, numele pe care le-am deconspirat aparțineau unor oameni care urmau oricum să fie investigați. Adică le-am spus nişte lucruri pe care deja le ştiau.”

M-a implorat din priviri să-l înțeleg şi să-l iert. Nu ştiam ce să fac şi Bert a văzut.

„Nu mă chinui cu tăcerea ta disprețuitoare”, s-a răstit la mine foarte nervos. „N-am avut încotro. Am de hrănit o familie şi n-am cum să uit de responsabilități. Dacă refuzam să cooperez…”

„Ai fi pierdut tot. Acum, dacă tipii pe care i-ai numit tu vor refuza să coopereze, vor pierde şi ei totul. Cum s-ar zice, mingea e în terenul lor şi tu te-ai spălat pe mâini.”

„Continuă atunci”, a şuierat Bert. „Fă pe sfântul. Câştigă un rahat de Oscar pentru virtute şi noblețe.”

„O să mă concedieze oricum – mai ales că au aflat şi micul meu secret murdar.”

„Dacă vei coopera cu cei de la FBI, NBC nu te va concedia.”

„N-ai de unde să ştii.”

„Ba da. Pentru că Frankel şi Golden de la Juridic m-au asigurat că atâta timp cât îl ajuți pe agentul Sweet, NBC e dispus să închidă ochii în privința… ăăăă… aranjamentelor tale domestice.”

„Ți-au dat în scris?”

„Eşti nebun? Normal că nu vor da aşa ceva în scris, din moment ce ei au toate atuurile. Dar ştiu sigur că, dacă îi ajuți, nu te vor concedia. După cum ți-am spus şi acolo, nimeni nu vrea să te piardă. Eşti o valoare pentru noi. Şi sper din toată inima că încă mă mai consideri prietenul

tău.”

Atunci m-am ridicat şi am ieşit afară. Asta se întâmpla ieri după-amiază pe la cinci. De atunci mă plimb într-una.

M-am întins după sticla de Hiram Walker şi i-am turnat încă o porție în cana cu cafea.

— N-ai mai trecut pe-acasă?

— Nu, m-am plimbat neîncetat. Într-un târziu, m-am oprit într-unul din cinematografele acelea de noapte de pe strada 42. Am încercat să uit de mine.

— Unde e Ronnie?

— A plecat din oraş pentru câteva seri – face parte din trupa cu care cântă Rosemary Clooney[38] în Atlantic City. Trebuia să-l sun la hotel, dar n-am vrut să-l supăr. Vom avea timp suficient pentru necazuri. În plus, nu suportam gândul să mă întorc în apartament… ştiind că nenorociții ăia de anchetatori pierduseră vremea interogând două menajere despre…

Eric a ridicat cana şi a dat pe gât tot bourbonul.

— Oare sunt aşa de important, S? Chiar reprezint o asemenea amenințare pentru securitatea națională, încât să chestioneze nişte menajere în privința persoanelor cu care împart patul?

— Nu-mi vine să cred ce aud.

— Oh, ba da, S. Pentru că nenorociții ăştia iau în serios ceea ce fac. Fie cooperezi cu ei, fie te sinucizi din punct de vedere profesional.

— Trebuie să-ți iei un avocat.

— De ce? Ce mi-ar putea spune un vultur de avocat scump? Ceva care să nu ştiu deja? Şi chiar dacă ar fi în stare, printr-un miracol, să pună FBI-ul cu botul pe labe, cei de la NBC s-ar simți obligați să mă taie de pe listă, acuzându-mă de turpitudine morală extremă. Imediat ce informația aceasta va deveni publică, totul se va duce de râpă. Cariera mea se va isprăvi.

— Trebuie să afli cine te-a pârât.

— La ce bun?

— Ai putea să-l supui unor presiuni etice în urma cărora să-şi retracteze denunțul…

— Presiuni etice. Eşti o femeie inteligentă, S… dar acum ai vorbit ca Pollyanna{39}. Nu există etică în astfel de jocuri, S. Fiecare se descurcă pe cont propriu – şi pe asta se bazează şi Joe McCarthy şi acoliții lui: pe teama adulților de a nu pierde tot ce au obținut după o viața întreagă de muncă. Bert Schmidt are dreptate: dacă trebuie să alegi între a-ți pierde confortul zilnic şi a-ți vinde prietenii, nu încape nicio îndoială că prietenii o vor încasa.

— Aşadar, ai de gând să cooperezi?

— Nu te uita aşa la mine, mă dojeni el pe un ton aspru.

— Nu mă uit în niciun fel la tine, Eric. Te întrebam pur şi simplu…

— Nu ştiu. Mai am la dispoziție… cât?… două zile şi jumătate să iau o decizie. Pe deasupra, n-am niciun ban în bancă.

— Cum adică n-ai bani? Ai câştigat peste şaizeci de mii de dolari anul trecut…

— Mda, şi am cheltuit peste şaizeci de mii.

— Cum naiba ai reuşit?

— Simplu. Atât de simplu, încât am şi datorii.

— Datorii? Cât?

— Nu ştiu. Şapte, opt mii, poate…

— Oh, Dumnezeule…

— Da: oh, Dumnezeule. Aşa că înțelegi cu ce probleme mă confrunt. Dacă nu cooperez, nu numai că voi primi eticheta de comunist şi pervers, dar NBC va închide şi robinetul cu bani. Sunt falit pe toate fronturile.

— Şi ce vei face?

— Habar n-am. *Tu* ce-ai face?

— Sincer?

— Da, sincer.

— Nu ştiu.

Şapte

Următoarele două zile au fost de coşmar. Am insistat ca Eric să discute cu un avocat. Cum era şi firesc, l-a ales pe Joel Eberts. Imediat ce a bătut de nouă, l-am sunat pe Eberts la birou. Mi-a răspuns personal şi ne-a invitat pe amândoi la el. Dată fiind experienţa sa cu sindicatele, domnul Eberts a înţeles perfect dilema lui Eric. Dar după ce i-a răsfoit contractul cu NBC – şi după ce a aflat şi informaţiile pe care le deţine FBI-ul despre Ronnie – ne-a spus că nu poate decât să ne ofere sprijinul lui moral.

— Desigur că i-am putea da în judecată. Dar aşa cum v-a explicat şi avocatul de la NBC, ei îşi permit să se lungească ani de zile. Între timp, dumneavoastră veţi fi catalogat drept comunist. Şi cu toate că nu-mi pasă cine cu cine se culcă, mi-e teamă că vor profita la maximum de clauza moralităţii. Mai rău e că, dacă te pui cu ei, s-ar putea să-i dezvăluie câteva picanterii unuia cu limba ascuţită precum Winchell. În cinci secunde, vă pomeniţi împroşcat cu noroi în editorialul lui. Şi-atunci s-a sfârşit.

— Şi ce-ar trebui să fac? l-a întrebat Eric.

— Domnul meu, rămâne la latitudinea dumneavoastră. Şi nu vă invidiez deloc pentru situaţia în care vă aflaţi. Pentru că, indiferent de ceea ce alegeţi, veţi pierde. Întrebarea care se pune e: cât anume doriţi să pierdeţi?

Eric se foi agitat pe scaun.

— Nu mă pot apuca să torn nişte oameni care nu se fac vinovaţi decât de acelaşi idealism pe care l-am împărtăşit şi eu cândva. Isuse Christoase, chiar dacă ei ar fi fost acoliţii lui Rosenberg{40} şi tot nu i-aş fi putut turna. Probabil că nu sunt suficient de patriot.

— Nu discutăm despre patriotism aici, a spus Joel Eberts. McCarthy şi clovnul acela de Nixon sunt probabil doi dintre cei mai mari patrioţi. Şi amândoi sunt nişte porci. Nu, problema noastră este una mai dificilă: vă puteţi face rău dumneavoastră înşivă pentru a-i salva pe

alții... chiar dacă știți că până la urmă și ei vor avea de suferit. Desigur că nu-mi vine greu să stau pe scaunul meu și să vă zic cum aș proceda eu într-o situație similară. Dar nu sunt în locul dumneavoastră. Precis că Hoover și agenții lui au un dosar și despre mine, dar nu mă pot lua la rost pe subiecte politice. Sau, cel puțin, nu încă. N-au cum să-mi distrugă viața. Dar pe a dumneavoastră, da.

L-am privit pe Eric cum își încleștează degetele. Fără să-și dea seama, începuse să se legene înainte și înapoi. Ochii lui păreau goliți de viață, pustiiți. Avea nevoie disperată de somn – fie și numai ca să scape de chin pentru câteva ore. Voiam atât de tare să-l ajut, dar nu știam cum.

— Pot să vă ofer un singur sfat, a continuat Joel Eberts. Iar dacă aș fi în locul dumneavoastră, asta aș face: aș părăsi țara.

Eric a reflectat un moment.

— Dar unde să mă duc?

— Există o mulțime de țări, în afara Americii.

— Unde să mă duc să pot munci?

— Ce zici de Londra? i-am propus. Au și ei televiziune în Anglia, nu?

— Da, dar englezii nu-mi înțeleg umorul. Doar sunt englezi, pentru Dumnezeu.

— Sunt sigură că se va găsi și pentru tine o nișă. Și dacă nu Londra, atunci Paris sau Roma...

— Mă vezi inventând gaguri în franceză? Ce idee tâmpită mai e și asta...

— Sora dumneavoastră are dreptate, a intervenit Joel Eberts. Un bărbat cu talentul dumneavoastră își va găsi de muncă oriunde. Mă preocupă un singur lucru. Trebuie să părăsiți țara în următoarele patruzeci și opt de ore.

— Păi, și agenții nu vor veni după mine?

— Posibil să nu. Potrivit modelului pe care l-au aplicat până acum, o dată ce au băgat spaima în tine, te lasă în pace după aia... evident, în cazul în care mâine nu

încercați să vă întoarceți acasă.

— Vreți să spuneți că nu mi se va mai permite să intru în Statele Unite niciodată?

— Ascultați-mă bine… după doi ani, întreaga poveste cu listele negre va fi dată uitării.

— *După doi ani,* repetă Eric, dezamăgit. Cine dracu' a pomenit ca vreun american să fie nevoit să plece în exil?

— Ce pot să mai adaug? Trăim vremuri urâte.

Eric s-a întins, m-a prins de mână şi mi-a strâns-o cu putere.

— Nu vreau să plec. Îmi place aici. Atâta ştiu şi atâta am.

Am înghiţit nodul din gât şi i-am spus:

— Celelalte opțiuni sunt îngrozitoare. Aşa, cel puțin, vei ieşi curat din toată porcăria asta.

Tăcere. Eric a continuat să se mişte neliniştit în scaun, luptându-se să ia o decizie.

— Chiar dacă mă hotărăsc să plec, tot am o problemă. Îmi lipseşte paşaportul.

— Nu-i bai, rosti vesel Joel Eberts.

Ne-a sfătuit cum să procedăm. A insistat să facem întocmai, pentru că, aşa cum Eberts l-a avertizat, Eric nu-şi permitea luxul unei reflectări îndelungate.

— În patruzeci şi opt de ore trebuie să le oferiți o listă cu nume. Dacă refuzați, s-a terminat. Vă aşteaptă lovituri crâncene. Veți fi dat afară. Veți primi o citație de la HUAC. Din acel moment, Ministerul de Interne va bloca orice posibilitate de emitere a paşaportului până după audiere. Aşa s-a întâmplat şi în cazul lui Paul Robeson. Şi la fel se va petrece şi în cazul dumneavoastră.

În concluzie, trebuia să ne concentrăm asupra scoaterii paşaportului lui Eric în cel mai scurt timp. De obicei, erau necesare două săptămâni pentru procesarea cererii de emitere a documentului, cu excepția unei urgențe pe care o dovedeai cu un bilet de călătorie. Imediat ce am plecat de la avocat, ne-am urcat într-un taxi şi ne-am oprit la o agenție de voiaj Thomas Cook de pe Fifth

Avenue. După câteva căutări, agentul de vânzări ne-a găsit un loc într-o cabină pe vasul *Rotterdam* care pleca din port chiar a doua zi. Am cumpărat biletul, apoi ne-am repezit la Biroul de Paşapoarte de pe strada 51. Funcționarul a verificat biletul lui Eric spre Europa şi i-a comunicat că, pentru a primi paşaportul a doua zi până la cinci după-amiază (cu două ore înainte ca vasul să ridice ancora), avea nevoie până la sfârşitul programului de lucru de fotografii potrivite şi o copie după certificatul de naştere legalizată la notariat.

A fost o nebunie, dar Eric a reuşit să aducă tot ce i se ceruse. Funcționarul l-a asigurat că a doua zi paşaportul va fi gata în jur de ora cinci – ceea ce însemna că fratelui meu îi mai rămânea o oră să străbată oraşul până în port (trebuie să urce la bord cu cel puțin o oră înainte ca vasul să plece). Contra cronometru, dar nu imposibil.

După ce am terminat treaba la oficiul de paşapoarte, Eric mi-a propus să ne întoarcem în apartamentul lui din Hampshire House. Odată ajunşi aici, l-am ajutat să-şi aleagă din garderoba imensă haine care să încapă într-o singură valiză mare. În timp ce punea capacul la maşina lui de scris Remington, s-a prăbuşit brusc pe scaun.

— Nu mă obliga să mă urc pe vasul ăla.

M-am străduit să rămân fermă.

— Eric, nu ai de ales.

— Nu vreau să te părăsesc. Nu vreau să-l părăsesc pe Ronnie. Trebuie să-l văd la noapte.

— Atunci sună-l şi vezi dacă poate veni aici.

A început să suspine.

— Nu. N-aş suporta scena de adio. Lacrimile din port. Toate chestiile alea care-ți sfâşie inima.

— Da, l-am aprobat. Şi eu le-aş evita dac-aş fi în locul tău.

— O să-i scriu o scrisoare, pe care i-o poți da tu când se întoarce în weekend.

— Va înțelege. O să mă asigur de asta.

— E absurd tot ce mi se întâmplă.

— Da. Absurd.

— Eu sunt doar un comediant. De ce naiba mă tratează ca pe Troțki?

— Pentru că n-au în cap decât tărâțe şi pentru că au primit mână liberă să se comporte ca nişte javre.

— Îmi mergea atât de bine.

— Aşa o să fie şi în viitor.

— Îmi place ceea ce fac, S. Mi-am găsit menirea. Iar scrierea scenariilor nu numai că îmi aduce sume de bani ridicol de mari, dar este chiar amuzantă. Pentru cei mai mulți oameni, munca nu presupune şi distracție. De-aia mă doare aşa de tare că trebuie să fug: pentru că pentru prima dată în viața mea, ştiu că totul este exact cum mi-am dorit. Serviciul. Banii. Succesul. Ronnie…

S-a desprins din îmbrățişarea mea şi s-a apropiat de fereastra livingului. Peste Manhattan se lăsase noaptea. Dedesubt se zărea suprafața întunecată a parcului, mărginită de strălucirea plină de farmec a apartamentelor luminate de pe Fifth Avenue şi de pe Central Park West. Această privelişte m-a frapat întotdeauna prin felul în care reflecta spiritul arogant şi indiferent al oraşului. O imagine care parcă te provoca: *încearcă să mă cucereşti.* Dar chiar şi când reuşeai – şi erai considerat drept un om de succes, aşa ca Eric – tot nu izbuteai să-ți marchezi locul definitiv. După toate ambițiile şi eforturile depuse şi după ce îți savurai momentul de glorie, lumea te uita instantaneu. Pentru că întotdeauna se găsea cineva în spatele tău, gata să se bată pentru propriul succes. Astăzi, Eric era cel mai apreciat scenarist de comedii tv. Mâine, când *Rotterdam* va ridica ancora, se va răspândi vestea că a preferat să fugă din țară decât să devină un turnător. Unii îi vor aplauda gestul, alții îl vor regreta. Totuşi, până săptămâna viitoare, va dispărea din gândurile colegilor lui de profesie. Pentru că aşa stau lucrurile. Dispariția lui va fi ca o moarte. Numai cei care l-au iubit îi vor jeli absența. Pentru toți ceilalți, şocul plecării lui va constitui un răgaz temporar (şi binevenit) în

mijlocul presiunilor implicite ale muncii. Timp de câteva zile, oamenii vor comenta în şoaptă despre natura trecătoare a succesului şi despre corectitudinea sau greşeala lui Eric. Apoi, subiectul îşi va pierde aura de interes. Pentru că va începe o nouă săptămână şi un nou scenariu trebuie scris.

Ca de fiecare dată.

Deşi nu l-am întrebat, am simţit că Eric se gândea la acelaşi lucru, pentru că amândoi priveam orizontul mut şi sclipitor al oraşului. M-a luat pe după umeri şi mi-a spus:

— Oamenii îşi petrec o viaţă întreagă alergând după tot ce am avut eu.

— Nu mai vorbi la trecut.

— Dar s-a terminat. S-a sfârşit.

Am comandat de mâncare de la un local cu livrare la domiciliu. Am băut două sticle de şampanie.

Am dormit pe canapeaua lui în noaptea aceea, dorindu-mi ca Jack să fi fost în oraş. A doua zi de dimineaţă, Eric a întocmit o listă cu datoriile acumulate. Cinci mii de dolari urmau să fie returnaţi în locuri precum Dunhill, Brooks Brothers, clubul 21 şi El Morocco – şi alte asemenea magazine stilate şi atrăgătoare, furnizoare de bunuri de lux şi unde Eric îşi deschisese cont. În bancă avea mai puţin de o mie de dolari.

— Cum naiba ai ajuns într-o astfel de situaţie? l-am întrebat.

— N-am stat prea mult pe gânduri. Şi mi-am descoperit şi o slăbiciune postmarxistă pentru obiectele de lux.

— O înclinaţie de-a dreptul periculoasă. Mai ales când e dublată de o generozitate nesăbuită.

— Ce pot să comentez... decât că, spre deosebire de tine, n-am cunoscut niciodată plăcerile cumpătării. În fine, un aspect pozitiv al plecării mele din ţară este că nu voi mai fi nevoit să dau socoteală celor de la IRS{41}.

— Să nu-mi zici că ai probleme şi cu impozitele!

— Nu sunt probleme… doar că nu mi-am mai declarat veniturile de… nu ştiu… vreo trei ani?!

— Dar ai plătit impozite, nu?

— Păi, dacă nu m-am deranjat să completez declarațiile alea de venit, de ce le-aş fi trimis bani?

— Aşadar, eşti dator şi la stat…

— Mult. Cred că procentul se ridică undeva pe la 30 la sută din cât am câştigat de când lucrez pentru NBC. Adică o sumă frumuşică.

— Şi n-ai economisit *nimic.*

— Pentru Dumnezeu, S, când naiba m-am purtat eu ca un om rațional?

Am privit lista cu datorii şi am stabilit că mă voi ocupa personal de ele imediat ce Eric ajunge de partea cealaltă a Atlanticului. Pe lângă banii pe care-i investisem după ce divorțasem, economisisem constant de când scriam pentru *Saturday/Sunday* şi tocmai primisem avansul de cinci mii de dolari de la Harper and Brothers. Aşa că puteam să-l scot pe Eric basma curată în fața magazinelor de lux din New York. Cu IRS-ul era altă mâncare de peşte. Poate vindeam o parte din acțiuni sau ipotecam casa. Pentru moment, nu-mi doream decât ca Eric să urce pe vasul acela. Îngrijorată că s-ar putea pierde cu firea şi să dispară câteva ore, l-am silit să-mi promită că rămâne în apartament până la patru şi jumătate… când vom merge la oficiul de paşapoarte.

— Dar asta s-ar putea să fie ultima mea zi în Manhattan. Măcar lasă-mă să iau prânzul la 21.

— Aş vrea să nu te expui, Eric. Ca o măsură de precauție…

— De ce? Crezi că J. Edgar Hoover şi prietenul lui au hotărât să mă urmărească?

— Haide să simplificăm lucrurile cât mai mult.

— Dar n-avem ce să simplificăm. *Nimic.*

Lui Eric nu i-a convenit deloc ideea mea, dar în final a acceptat să stea liniştit acasă. L-am pus să-mi scrie un cec pentru ultima mie de dolari de la bancă. M-am dus la

filiala locală a băncii Manufacturers' Hanover, i-am încasat şi i-am cumpărat cecuri de călătorie pentru suma echivalentă. L-am vizitat pe Joel Eberts la birou, de unde am ridicat o împuternicire. Apoi m-am repezit până la Tiffany şi i-am cumpărat un stilou din argint pe care i-am gravat: *De la S pentru E. Întotdeauna.*

M-am întors la apartament pe la trei. Mi-a semnat împuternicirea ca să mă pot ocupa astfel de toate chestiunile lui financiare. Am căzut de acord ca, după ziua de mâine, să găsesc un depozit unde să-i duc toate hainele, documentele şi obiectele personale pe care să şi le recupereze atunci când va veni înapoi în America. Mi-a întins un plic gros, adresat lui Ronnie. I-am promis că i-l voi da imediat ce se întoarce în oraş. Eric a intrat în baie pentru câteva clipe, iar eu am apucat să-i strecor în bagaj cadoul frumos împachetat de la Tiffany. Chiar cu puțin timp înainte de patru şi jumătate, m-am uitat la el şi i-am spus:

— E timpul să mergem.

Eric s-a apropiat de fereastră şi şi-a lipit fruntea de geam, privind oraşul cu lăcomie.

— N-o să mai am parte niciodată de o asemenea privelişte.

— Sunt sigură că şi Londra are locurile ei speciale.

— Da, dar acolo nu găseşti zgârie-nori.

S-a răsucit cu fața spre mine. Pe obraji îi curgeau lacrimi. Mi-am muşcat buzele.

— Încă nu, l-am rugat. Nu mă face să plâng, te implor.

Şi-a şters ochii cu mâneca. A inspirat adânc şi a rostit:

— În regulă. Să mergem.

Am plecat repede. Portarul ne-a chemat un taxi. Am rămas blocați în traficul de pe Fifth Avenue şi am ajuns la paşapoarte cu două minute înainte de încheierea programului. Eric era ultimul client. Când s-a apropiat de ghişeu, funcționarul care-i preluase documentele cu o zi în urmă l-a rugat să ia loc pentru un moment.

— S-a întâmplat ceva?

Funcționarul a ezitat să ne privească în ochi şi a ridicat receptorul, a format un număr şi a vorbit iute cu persoana de la capătul firului. După aceea ne-a comunicat că va veni într-o secundă cineva să discute cu noi.

— E vreo problemă? a insistat Eric.

— Vă rog să luați loc.

Ne-a arătat o banchetă pe partea cealaltă a încăperii. Ne-am aşezat. Am privit îngrijorată spre ceasul de pe perete. Având în vedere traficul de la ora de vârf, vom avea nevoie de cel puțin patruzeci de minute pentru ca Eric să ajungă în port. Timpul era măsurat.

— Ce crezi că se petrece? m-a întrebat Eric.

— Nimic. Sper să fie doar o chestiune birocratică.

Brusc, o uşă laterală s-a deschis. Au apărut doi bărbați în costume negre. Când Eric i-a văzut, s-a albit la față.

— Oh, rahat, a şoptit.

— Bună ziua, domnule Smythe, l-a salutat unul dintre ei. Nădăjduiesc că nu v-am făcut o surpriză neplăcută.

Eric a păstrat tăcerea.

— N-aveți de gând să mă prezentați? a întrebat bărbatul, după care şi-a întins mâna spre mine. Agent Brad Sweet de la Biroul Federal de Investigații. Dumneavoastră trebuie să fiți Sara Smythe.

— De unde ştiți? l-am iscodit.

— Portarul de la Hampshire House vă cunoaşte. Şi ne-a informat că ați stat cu fratele dumneavoastră toată noaptea. Bineînțeles, după ce ați trecut amândoi pe la biroul de avocatură al unui oarecare…

Şi-a întors palma. Însoțitorul lui i-a dat un dosar, pe care l-a deschis. A început să citească din el cu glas tare:

— Da. Pe la biroul de avocatură al unui oarecare Joel Eberts de pe strada Sullivan. Avocatul dumneavoastră are un trecut subversiv impecabil – dosarul lui e gros cât o carte de telefon. Apoi, după flecărelile dumneavoastră juridice, ați pornit către agenția de voiaj Thomas Cook de pe Fifth Avenue, la numărul 511 şi ați rezervat o cabină

pe vasul *Rotterdam,* ce urmează să plece în seara asta. După aceea, desigur, v-ați prezentat la oficiul de paşapoarte, sperând să obțineți la urgență documentele de călătorie. Cu alte cuvinte, metoda preferată a indivizilor care încearcă să părăsească Statele Unite în grabă.

A închis dosarul cu un zgomot sec.

— Mi-e teamă însă că nu veți pleca în seara asta din țară – deoarece Ministerul de Interne a suspendat deocamdată cererea dumneavoastră, până la finalizarea investigației conduse de FBI cu privire la simpatiile dumneavoastră politice.

— Dar este strigător la cer! m-am auzit rostind, indignată.

— Nu, m-a contrazis blând agentul Sweet. Totul e perfect legal. La urma urmei, de ce să elibereze Ministerul de Interne paşaport unei persoane a cărei prezență peste Ocean poate dăuna intereselor americane?

— Oh, pentru Dumnezeu, ce rău a făcut el acestei țări?

Eric nu spunea nimic, ci doar stătea pe bancă, privind în jos spre pardoseala de marmură.

— Dacă va coopera cu noi mâine, paşaportul va fi emis în douăzeci şi patru de ore. Evident, în cazul în care va mai dori să părăsească țara. Mâine, la sediul NBC, ora cinci după-amiază, domnule Smythe. Aştept cu nerăbdare să ne revedem acolo.

Cu un scurt salut din cap în direcția mea, agentul Sweet şi celălalt bărbat au plecat. Eu şi Eric am rămas împietriți pe bancă pentru alte câteva minute. Niciunul din noi nu se putea mişca.

— Sunt terminat, a spart Eric tăcerea.

Am stat cu el şi în noaptea aceea. Am încercat să-l forțez să caute o cale de ieşire – să găsească o strategie înainte de a da ochii cu Sweet şi cei de la NBC, a doua zi.

— Nu mai e nimic de discutat, S.

— Dar ce-ai de gând să faci?

— O să mă bag în pat, o să mă acopăr cu pătura peste

cap şi o să mă ascund.

N-am încercat să-l opresc şi nici n-am vrut, pentru că ştiam ceea ce simte. Era atât de epuizat, atât de stresat, încât a adormit imediat. M-am chinuit şi eu să-l imit, dar mare parte din noapte mi-am petrecut-o holbându-mă la tavan, copleşită de furie şi neputință că nu pot împiedica măcelul pus la cale de cei de la FBI. Mintea îmi lucra febril, în strădania mea de a găsi o soluție să-l scap pe Eric. Din păcate, nimic rezonabil nu-mi trecea prin cap. Fie devenea un turnător, fie suporta consecințele.

Voiam să cred că – dacă aş fi fost în locul lui – aş fi făcut-o pe Ioana D'Arc şi aş fi refuzat să cooperez. Dar oricine se vede erou atunci când stă într-un fotoliu. Pus față-n față cu brutalitatea unei dileme, lucrurile nu mai par atât de roz. Niciodată nu ştii din ce material eşti făcut până când nu te găseşti pe buza prăpastiei, privind hăul de sub picioarele tale.

Somnul m-a doborât pe la trei dimineață. Când m-am trezit, soarele urcase sus pe cer. M-am uitat la ceas. Unsprezece. La naiba. La naiba. La naiba. L-am strigat pe Eric. Niciun răspuns. M-am ridicat de pe canapea şi m-am dus în dormitor. Nu era aici. Şi nici în baie sau în bucătărie. Panicată, am cercetat din ochi toate suprafețele în căutarea unui bilet în care să-mi spună că plecase la plimbare. Nimic. Am ridicat receptorul şi am vorbit cu portarul.

— Mda, domnul Smythe a plecat pe la şapte dimineață. A fost amuzant, totuşi…

— Ce-a fost amuzant?

— Păi, mai întâi m-a sunat aici, la recepție, şi m-a întrebat dacă vreau să câştig zece dolari. Normal că i-am zis da. „Atunci o să cobor cu liftul până la subsol şi-ți dau zece dolari dacă-mi deschizi uşa de serviciu şi mă laşi să ies pe-acolo. Şi dacă vine cineva să întrebe de mine în dimineața asta, spune-i că n-am părăsit apartamentul." Şi eu l-am asigurat că nu e nicio problemă. Adică, pot să-mi țin gura pentru zece dolari.

— Şi a venit cineva?

— Nu… dar sunt doi tipi într-o maşină, parcată pe partea cealaltă a străzii încă de când am venit eu la serviciu, la şase.

— Aşadar nu l-au văzut plecând?

— Păi, cum să-l vadă, dacă a ieşit prin spate?

— Şi nu ți-a spus unde se duce?

— Nu, dar avea o valiză cu el…

Deja mă alarmasem.

— Poftim?

— Da, avea o valiză mare. De parcă pleca undeva, departe.

Am calculat cu iuțeală posibilitățile.

— Ți-ar plăcea să mai câştigi zece dolari? l-am întrebat.

M-am îmbrăcat, am coborât cu liftul la subsol şi i-am dat portarului zece dolari. Mi-a deschis uşa de serviciu.

— Dacă bărbații ăia se întorc să întrebe de mine sau de Eric…

— Încă mai dormiți, nu?

Ieşirea de serviciu dădea într-un gang de pe strada 56. Am sărit într-un taxi şi m-am oprit direct la Joel Eberts la birou. Pentru că, sinceră să fiu, nu ştiam încotro m-aş putea duce. Ca întotdeauna, m-a primit cu brațele deschise şi a rămas cu gura căscată când i-am povestit ce s-a întâmplat la paşapoarte.

— Din câte constat, ne transformăm într-un stat polițienesc şi toate astea în numele Amenințării Roşii.

S-a alarmat şi mai tare când a auzit că Eric s-a furişat afară din bloc printr-o străduță laterală ducând o valiză în mână.

— Poți să fugi, dar nu te poți ascunde de nenorociții ăştia. Dacă nu se duce la NBC astăzi, HUAC îi va trimite citație imediat. Iar polițiştii atât aşteaptă, ca Eric să comită fie şi cea mai mică greşeală pentru a emite un mandat de arestare. Trebuie să ia parte la confruntare, indiferent de consecințe.

— Sunt de acord, dar pentru că habar n-am unde s-a

dus, nu-i pot oferi acest sfat.

— Ştiți, pentru Canada nu e nevoie de paşaport, rosti Eberts.

A telefonat la gara Penn şi a solicitat să i se facă legătura cu biroul de rezervări. I s-a comunicat că la ora zece dimineață plecase un tren spre Canada, dar nu exista niciun călător înregistrat cu numele de Eric Smythe. Când a întrebat dacă se poate verifica înregistrarea lui la alte curse, i-au spus că nu au nici timp şi nici personal suficient ca să caute prin toate listele din ziua respectivă.

— Ştii ce mi-a zis tipul de la rezervări? mi s-a adresat Eberts, după ce a pus receptorul în furcă. Dacă tipul ăsta e aşa important, de ce nu sunați la FBI?

Am râs pentru prima dată după două zile.

Brusc, mi-a venit o idee şi i-am cerut permisiunea să folosesc telefonul. Mai întâi am sunat la Rainbow Room şi recepționera de acolo m-a informat că trupa care cântă la ei e cazată la hotelul Shoreham din Atlantic City. Am obținut numărul şi am avut noroc: Ronnie – ca un adevărat muzician – încă mai dormea la ora douăsprezece şi jumătate. Dar s-a trezit într-o clipă, când i-am povestit ce se petrecuse în ultimele două zile.

— Şi nu ai nicio idee unde-ar putea fi? m-a întrebat el cu un glas ce vădea o mare îngrijorare.

— Mizam pe faptul că a venit să te vadă. Dar ar fi trebuit să ajungă deja la tine până la ora asta.

— Uite, o să rămân în cameră toată după-amiaza. Dacă nu apare până la patru, o să încerc să scap de spectacolul de diseară şi mă întorc la New York. Sper doar ca Eric să nu fi făcut vreo prostie. Adică, dacă-şi pierde serviciul, nu-i problemă. O să mă asigur că e bine şi ştiu că şi tu vei face la fel.

— Bănuiesc că a intrat în panică, am spus, încercând să mă conving că acesta era adevărul. Pun pariu că peste câteva ore va ieşi la suprafață. O să mă întorc la apartamentul lui. Mă găseşti acolo toată ziua.

Pe la unu am ajuns la Hampshire House, am folosit tot uşa de serviciu şi am urcat cu liftul. Nu părea să fi trecut pe acasă şi operatoarea din centrală nu mi-a confirmat niciun apel ratat. Am deschis interfonul ca să discut cu Sean, portarul.

— Îmi pare rău, domnişoară Smythe. Pe fratele dumneavoastră nu l-am văzut la față, dar cei doi tipi din maşină tot acolo sunt.

Am sunat întreaga după-amiază pe la toate barurile, restaurantele sau speluncile pe care le frecventa Eric. I-am telefonat agentului de la Thomas Cook, care-i aranjase lui Eric călătoria spre Europa, în speranța că poate a apelat la agenție ca să-i schimbe biletul cu unul pentru un oraş din State. Am vorbit cu Ronnie din oră în oră. L-am sunat şi pe portarul clădirii mele, întrebându-l dacă nu cumva îl văzuse pe Eric rătăcind prin preajmă. Ştiam că eforturile mele de localizare sunt inutile, dar trebuia să-mi ocup timpul cu ceva.

Pe la patru, m-a căutat Ronnie să-mi spună că reuşise să găsească pe cineva care să-l înlocuiască în seara aceea şi că venea acasă cu următorul tren spre Manhattan. A apărut la apartament pe la şase şi jumătate. Eu mă învârteam agitată dintr-o cameră în alta, întrebându-mă de ce oare agentul Sweet nu ne telefonase ca să se informeze care-i treaba cu Eric. La urma urmei, trebuia să se prezinte la NBC în jur de cinci. Acum însă, fratele meu devenise un evadat; un bărbat care fugise. Deşi nu voiam să-mi exprim în fața lui Ronnie cele mai adânci temeri, nu mă gândeam decât la un singur lucru: s-ar putea să nu-mi mai văd fratele niciodată.

La opt, am comandat prin telefon nişte sandviciuri şi bere de la magazinul Carnegie. Ne-am aşezat în living şi am continuat să aşteptăm. Seara a trecut repede. Ronnie era un partener de conversație adorabil – mi-a împărtăşit o grămadă de poveşti despre copilăria sa în Puerto Rico şi mi-a mărturisit cum a ajuns muzician. Apoi a pălăvrăgit toată noaptea despre partidele de beție cu Charlie Parker,

despre cele şapte luni demenţiale petrecute alături de Artie Shaw şi mi-a explicat de ce Benny Goodman este cel mai tare cântăreţ de jazz din istorie. M-a făcut să râd într-una. M-a ajutat să uit de teama ce-mi chinuia sufletul. Totuşi, pe la miezul nopţii a început să-şi arate şi el îngrijorarea.

— Dacă fratele tău prost şi nebun a făcut ceva ireparabil, n-o să-l iert niciodată.

— Valabil şi pentru mine.

— Dacă l-aş pierde, aş…

S-a cutremurat puţin. M-am întins şi l-am apucat de braţ.

— O să se întoarcă, Ronnie. Sunt sigură.

Pe la două dimineaţă, tot nu primisem niciun semn de la Eric. Aşa că Ronnie s-a retras în dormitor, iar eu a trebuit să mă mulţumesc din nou cu canapeaua. Eram atât de epuizată, încât am adormit instantaneu. Apoi, am simţit fum de ţigară. Am deschis ochii brusc. Abia se crăpase de ziuă. Lumina zorilor se strecura printre obloane. Ameţită, m-am uitat la ceas. Şase şi nouăsprezece minute. Atunci am auzit o voce:

— Bună dimineaţa.

Eric stătea în fotoliul de lângă canapea şi trăgea tacticos dintr-o ţigară. Valiza se găsea alături pe podea.

Am sărit din pat şi m-am aruncat în braţele lui.

— Mulţumescu-ţi ţie, Doamne…

Eric a zâmbit obosit.

— Dumnezeu n-are nicio legătură…

— Unde naiba ai fost?

— Pe ici, pe colo.

— M-ai scos din minţi. Am crezut că ai plecat din oraş.

— Într-un fel, aşa s-a întâmplat. Pe la şapte dimineaţă, m-am trezit şi am realizat că singurul lucru care-mi mai rămâne de făcut este să prind următorul zbor spre Mexic. Pentru că, în afară de Canada, Mexicul este singura ţară în care poţi merge fără paşaport. După ce a murit tata, ştii foarte bine că am petrecut ceva timp acolo şi mi se

părea o destinație oarecum logică. Îmi închipuiam că agenții vor fi în fața clădirii, așa că l-am mituit pe portar să mă scoată pe ușa de serviciu. Am sărit într-un taxi și i-am spus șoferului să mă ducă în Idlewild. Vrei să afli ceva amuzant? Dacă taximetristul n-ar fi luat-o pe podul de pe strada 59, sunt sigur că acum aș fi ajuns deja în Mexic. Însă cum ne îndreptam noi frumușel spre Queens, am făcut greșeala să-mi întorc privirea și să văd vârfurile zgârie-norilor, profilându-se pe cerul albastru. N-am mai stat pe gânduri și i-am comunicat șoferului că m-am răzgândit și că imediat ce iese de pe pod să mă ducă înapoi în Manhattan.

„Amice, ești nebun?" m-a întrebat bărbatul, vădit deranjat de suceala mea.

„Mda, sunt nebun. Suficient de nebun, încât să rămân într-un loc unde nu ar trebui sub nicio formă să rămân."

— L-am rugat să mă lase lângă Grand Central Station. Mi-am depus valiza la Biroul de bagaje, dar pentru că ploua, l-am rugat pe funcționar să-mi permită să deschid geamantanul mai întâi, ca să-mi scot umbrela. Atunci am găsit cadoul de la tine. Crede-mă că am plâns când am citit ce gravaseși pe el. Pentru că știam că acela vă fi și stiloul pe care-l voi folosi ca să scriu niște nume.

Am înghițit nodul ce mi se pusese în gât, dar n-am rostit niciun cuvânt.

— Asta hotărâsem pe la jumătatea podului de pe strada 59. Că voi fi un turnător. Că voi cânta mai frumos decât un canar. Că voi vinde o grămadă de oameni pe care nu-i mai văzusem de ani de zile și care erau tot atât de nevinovați ca și mine. Astfel, îmi păstram slujba, mă bucuram de același stil de viață și puteam să am în continuare o masă rezervată în Club 21. Da, mă simțeam oribil... dar scopul scuză mijloacele, nu? Adică, dacă agenții știau că fusesem membru de partid, atunci cu siguranță aflaseră și despre cei pe care urma să-i numesc eu ca fiind la rândul lor membri. Așa că, în fond, nu le spuneam decât niște lucruri pe care le cunoșteau deja.

Ori cel puțin aşa am raționat în acele momente. În concluzie, am vârât stiloul în buzunarul de la piept şi am decis să-mi petrec ultimele opt ore de om cu o conştiință relativ curată, făcându-mi de cap. Mai ales că aveam la dispoziție o mie de dolari în cecuri de călătorie. Mai întâi am savurat un mic dejun stropit cu şampanie la Waldorf. Apoi am trecut pe la Tiffany şi am cheltuit o sumă serioasă de bani pe un port-țigaret din argint pentru Ronnie şi ceva drăguț pentru tine.

Şi-a vârât mâna în buzunarul de la piept şi a scos o cutiuță albastră pe care scria *Tiffany*. Mi-a întins-o. Am privit-o îndelung.

— Eşti nebun? l-am întrebat.

— Normal. Haide, deschide-o odată.

Am ridicat capacul şi ochii mi-au căzut pe o pereche uluitoare de cercei din platină, cu diamante mici ce sclipeau orbitor. Am rămas fără grai.

— Tăcerea ta reflectă cumva nişte sentimente ambigue?

— Sunt minunați. Dar n-ar fi trebuit…

— Ba bine că nu. Nu ştii regula de aur a americanilor? Când comiți un act de laşitate morală, îndulceşte întotdeauna lovitura prin cheltuirea unei sume mari de bani. În fine, după mica mea escapadă la Tiffany, am urcat pe Fifth Avenue şi mi-am petrecut câteva ore relaxat în Muzeul Metropolitan, admirând tablourile lui Rembrandt. Aduseseră cu împrumut de la Amsterdam şi *Întoarcerea Fiului Risipitor.* Straşnic tablou, cum ar spune Jack Warner. Sărăcia familiei, nevoia de mântuire, amestecul de responsabilitate şi dorință – toate surprinse într-o pictură extrem de întunecată. Garantat, S, singura persoană care foloseşte culoarea neagră mai bine decât Rembrandt este Coco Chanel. După Met, am plecat să iau prânzul la 21. Două martini, un meniu pe bază de crabi… şi mă pregătisem deja pentru o nouă porție de *hoch kultur.* Filarmonica din New York avea un matineu la Carnegie Hall cu bătrânul tău preferat, Bruno Walter, ca

dirijor. Am ascultat Simfonia a Noua de Bruckner. O chestie uluitoare. Un sunet ca de catedrală. Un tur prin ceruri în compania unui credincios devotat – şi senzaţia că există ceva mai măreţ şi mai profund decât treburile noastre banale de pe Planeta Prostiei. Publicul a înnebunit când s-a terminat concertul. Şi eu am sărit în picioare, aplaudând frenetic. La un moment dat, m-am uitat la ceas. Se făcuse deja patru şi jumătate. Venise vremea să mă îndrept spre clădirea Rockefeller şi să mă implic în nişte treburi murdare. Agentul Sweet şi rahatul ăla de Ross mă aşteptau la etajul patruzeci şi trei. Am fost escortat în sala de conferinţe, iar Ross m-a privit furios.

„Aşadar", a spus el, „te-ai hotărât să cooperezi."

„Da. O să vă dau nişte nume."

„Agentul Sweet mi-a dezvăluit mica ta escapadă de la serviciul de paşapoarte."

„Am intrat în panică."

„Un mod convenabil de a descrie lucrurile."

„Dar dacă aţi fi obţinut paşaportul, aţi fi fost plecat din ţară până acum", a adăugat agentul Sweet.

„Şi mi-aş fi blestemat gestul pentru tot restul vieţii mele."

„Mincinosule", s-a răstit Ross.

„Susţineţi că n-aţi auzit niciodată de convertirea Paulină, domnule Ross?"

„Asta nu s-a întâmplat pe drumul spre Damasc?" m-a întrebat agentul Sweet.

„Ba da, iar acum e pe punctul de a se petrece chiar aici, în clădirea Rockefeller. Ce vreţi să ştiţi?"

Sweet s-a aşezat în faţa mea. Se lupta din greu să-şi ascundă entuziasmul provocat de mărturisirea mea iminentă.

„Am dori să ştim", începu el, „cine v-a adus în Partid, cine conducea celula din care făceaţi parte şi cine erau ceilalţi membri ai ei."

„Desigur", am răspuns. „Vă deranjează dacă o să notez

toate acestea?”

— Sweet mi-a întins o foaie de hârtie galbenă. Mi-am scos frumosul meu stilou nou. I-am deşurubat capacul. Am inspirat adânc, vădit tulburat. Şi am scris opt nume. Mi-a luat mai puțin de un minut şi partea amuzantă e că mi le-am adus aminte cu uşurință. După ce am terminat, am pus capacul la stilou, apoi am împins foaia înainte, de parcă nu mai suportam s-o văd. Sweet a venit lângă mine şi m-a bătut pe umăr încurajator.

„Ştiu că nu v-a fost uşor, domnule Smythe. Dar mă bucur că v-ați comportat ca un adevărat patriot.”

Apoi a ridicat foaia, a privit-o câteva secunde, după care mi-a aruncat-o în față şi m-a întrebat ce dracu’ am scris acolo.

„Păi, ați vrut nume. V-am dat nume.”

„Nume”, a țipat el, bătând cu palma în masă. „Asta e ideea dumneavoastră de nume?”

Şi a început să le citească pe rând: „Somnorilă, Arțăgosul, Sfătosul, Sfiosul, Voiosul, Hapciu şi Mutulică şi… cine naiba e ACZ?”

„Albă ca Zăpada, desigur”, i-am răspuns.

Ross a smuls hârtia din mâna lui Sweet. A privit-o, după care mi-a şuierat printre dinți că tocmai îmi făcusem un harakiri profesional.

„Habar n-aveam că vorbiți şi japoneză, domnule Ross. Poate că ați fost unul dintre spionii lor în timpul războiului.”

„Ieşi afară”, a urlat la mine. „Nu mai ai ce căuta aici.”

— Când am plecat, Sweet a ținut să-mi comunice că trebuie să mă aştept în orice clipă la o citație din partea celor de la HUAC. „Ne vedem la Washington, dobitocule”, mi-a strigat în timp ce ieşeam pe uşă.

Am holbat ochii la Eric.

— *Chiar* ai scris numele celor Şapte Pitici? l-am întrebat.

— Păi, dacă ăştia au fost primii comunişti care mi-au venit în minte! La urma urmei, să fim sinceri, îşi

împărțeau în mod egal bunurile şi…

Brusc, Eric s-a posomorât şi a început să tremure. M-am repezit spre el şi l-am luat în brațe.

— E în regulă, e în regulă, l-am liniştit. Ai procedat cum nu se poate mai bine. Sunt mândră de…

— Pentru ce să fii mândră? Pentru faptul că mi-am distrus cariera? Pentru că n-o să mă mai angajeze nimeni de aici încolo? Pentru că sunt pe punctul de a pierde totul?

Pe neaşteptate, am auzit vocea lui Ronnie.

— Dar pe noi nu ne-ai pierdut.

Mi-am ridicat privirea. Ronnie stătea în pragul uşii de la dormitor. Eric s-a uitat spre el.

— Ce cauți aici? l-a întrebat rece. Trebuia să te întorci abia luni.

— Eu şi Sara am fost puțin îngrijorați de dispariția ta.

— Mai bine v-ați fi petrecut timpul cu alte probleme, mai importante.

— Ia te uită unde se ascunde domnul Falsă Modestie, exclamă Ronnie. Şi mă rog, unde naiba ai umblat după ce i-ai turnat pe cei Şapte Pitici?

— Nicăieri şi peste tot. Am mers din bar în bar pe Broadway, apoi m-am oprit într-un cinematograf de noapte non-stop de pe strada 42. Am văzut un thriller nou cu Robert Mitchum: *His Kind of a Woman.* Howard Hughes l-a produs. Jane Russell i-a fost parteneră, desigur. Un scenariu grozav: „Mi-am scos cravata, întrebându-mă dacă n-ar fi mai bine să mă spânzur cu ea.” Cam aşa m-am simțit eu azi-noapte.

— Nu-ți mai plânge de milă, îl dojeni Ronnie. Păcat că n-ai băgat o fisă într-un telefon public ca să ne spui şi nouă că eşti viu şi întreg.

— Oh, păi ar fi fost prea uşor. Iar eu nu prea mă împac cu lucrurile uşoare.

L-am mângâiat pe păr.

— Una peste alta, ai procedat bine, domnule Smythe. Nu-i aşa, Ronnie?

— Da, m-a aprobat şi s-a apropiat de Eric, luându-l de mână. A procedat foarte bine.

— Atunci e nevoie de un toast, am zis, ridicând receptorul. Oare or livra şampanie la domiciliu aşa matinal?

— Normal, m-a asigurat Eric. Şi dacă tot vorbeşti, transmite-le să-mi aducă şi un flacon de arsenic.

— Eric, nu-ți mai face griji, l-am încurajat. O să supraviețuieşti.

Şi-a sprijinit capul de umărul lui Ronnie.

— Tare mă îndoiesc.

Opt

Povestea a apărut în ziare chiar a doua zi de dimineață. După cum era de aşteptat, marele patriot, Walter Winchell, a aruncat primul cu noroi, în rubrica sa din *Daily Mirror.* Un articol mic de câteva rânduri, dar cu nişte consecințe dezastruoase.

> O fi el scribul cel mai bun al lui Marty Manning… dar pe vremuri prefera culoarea Roşie. Iar acum, Eric Smythe se învârte în neant după întâlnirea lui cu agenții FBI. O fi ştiind el să scoată cea mai isteață glumă, dar habar n-are cum se cântă „Binecuvântează, Doamne, America". Şi cum rămâne cu partenerul romantic, pe care burlacul Smythe îl ține în cuibuşorul său de nebunii de la Hampshire House? Nu-i de mirare că NBC i-a arătat uşa pe care scria: „Valea!"

Ziarul a ajuns la cititori în jurul prânzului. O oră mai târziu, Eric m-a sunat acasă. Eu încă nu-mi revenisem din şocul lecturii acelui articol care îl desființa pe fratele meu şi nici nu ştiam dacă el îl văzuse deja. Până când i-am auzit vocea. Părea uluit.

— Ai citit? m-a întrebat.

— Da. Şi sunt sigură că-l poți da în judecată pe jigodia aia de Winchell pentru calomnie.

— Tocmai am primit o notificare de evacuare, m-a întrerupt el.

— *Poftim*?

— Mda, conducerea clădirii mi-a împins pe sub uşă o scrisoare prin care mă informează că trebuie să eliberez apartamentul în patruzeci şi opt de ore.

— Din ce motiv?

— Tu ce crezi? Din cauza articolului lui Winchell şi a „partenerului romantic pe care-l ascund în cuibuşorul

meu de nebunii”.

— Dar administrația ştia deja că Ronnie locuieşte cu tine.

— Sigur. Dar între noi exista o înțelegere tacită – eu nu spuneam nimic, ei nu întrebau nimic. Acum însă, javra aia de Winchell a dat totul la iveală, iar conducerea de la Hampshire House e forțată să ia măsuri în mod oficial şi remarcabil… cum ar fi evacuarea perversului.

— Te rog să nu vorbeşti aşa despre tine.

— De ce nu? Oricum lumea mă va numi aşa de aici înainte. În definitiv, doar sunt *burlacul Smythe*? Nu trebuie să fii Lionel Trilling[42] ca să pricepi semnificația ascunsă a acestei expresii.

— Sună-l pe Joel Eberts şi roagă-l să obțină o hotărâre judecătorească de amânare a evacuării şi apoi luptă-te cu ei la tribunal.

— La ce bun? Oricum vor câştiga, iar eu mă voi afunda şi mai tare în datorii.

— Plătesc eu onorariul avocatului, iar domnul Eberts nu ne taxează scump…

— Vorbim despre o luptă care va ține probabil şase luni… şi pe care o voi pierde în final. N-am să permit să-ți goleşti contul de dragul meu. Mai ales că o să ai nevoie de bani. Pentru că, mulțumită mie, şi slujba ta de la *Saturday/Sunday* e în pericol acum.

— Nu fi caraghios. N-or să renunțe la mine doar pentru atâta lucru.

Din păcate, aşa s-a întâmplat. A doua zi de dimineață, am primit un telefon de la Imogen Woods, redactorul-şef de la *Saturday/Sunday.* A încercat să-mi vorbească firesc şi calm, dar în voce i se simțea nervozitatea. Mi-a propus să ne vedem la o cafea. Când i-am spus că mai am mult de lucru – din cauza evenimentelor haotice din ultima săptămână – şi că nu pot să mă întâlnesc cu ea decât în weekend, tonul ei s-a schimbat.

— Mi-e teamă că e o chestiune urgentă.

— Oh, am rostit eu, brusc iritată. Şi n-am putea

discuta acum?

— Nu. Nu cred că aşa ceva se poate vorbi prin telefon… dacă înțelegi la ce mă refer.

Înțelegeam perfect şi eram sincer îngrijorată.

— Bine. Unde vrei să ne întâlnim? am întrebat-o.

Mi-a sugerat să fiu peste o oră la barul hotelului Roosevelt de lângă Grand Central Station.

— Dar trebuie să-ți predau un articol în după-amiaza asta, i-am spus.

— Poate să mai aştepte.

Am ajuns la Roosevelt pe la unsprezece.

Imogen îşi comandase un cocktail Manhattan. A zâmbit forțat când m-am apropiat. S-a ridicat şi m-a sărutat pe obraz. S-a oferit să-mi cumpere ceva de băut, dar eu m-am mulțumit cu o cafea.

— Bea o tărie, draga mea, m-a îndemnat ea tulburată.

— Bine, am consimțit, gândindu-mă că alcoolul se va dovedi până la urmă absolut necesar. Un scotch.

A comandat băutura, după care am pălăvrăgit despre piesa lui Garson Kanin, care tocmai avusese premiera pe Broadway seara trecută.

— A fost şi Winchell acolo, m-a informat, cercetându-mi reacțiile.

M-am abținut să-i dau satisfacție.

— Cred că e un monstru, a continuat ea.

— Şi eu la fel.

— Şi vreau să ştii ce rău mi-a părut pentru tine ieri, după ce am citit porcăria aia de articol.

— Mulțumesc, deşi fratele meu este cel care a încasat castanele…

— Ascultă, vreau să ştii că vă susțin pe amândoi…

M-am alarmat imediat.

— Drăguț din partea ta, dar, după cum ți-am spus, deocamdată Eric este cel care suferă, nu eu.

— Sara…

— Ce s-a întâmplat, Imogen?

— Azi-dimineață, devreme, am primit un telefon de la

Luminăția Sa. Se pare că noaptea trecută s-a întrunit consiliul director al revistei şi unul dintre subiectele principale ale discuției a fost controversa din jurul fratelui tău. Pentru că, să recunoaştem, nu numai preferințele sale politice i-a deranjat, ci şi viața lui particulară.

— Exact. E vorba de viața *lui* particulară. De preferințele *sale* politice. Nu de ale mele.

— Noi ştim că nu te-ai implicat niciodată politic…

— Cum adică, *noi*?

— Luminăția Sa, Ralph J. Linklater, a fost vizitat ieri-dimineață de un tip de la FBI, pe nume Sweet, care i-a comunicat că desfăşoară o anchetă serioasă de mai multe luni cu privire la trecutul politic al fratelui tău. Şi că, aşa cum era de aşteptat, s-au hotărât să te verifice şi pe tine puțin.

— Nu-mi vine să cred. De ce naiba s-ar interesa de mine?

— Pentru că, la fel ca şi fratele tău, ai un anumit impact public…

— Scriu nişte amărâte de cronici de film şi o serie de articole frivole despre lucruri frivole…

— Sara, *te rog*… Eu sunt doar mesagerul.

După ce a făcut iute ochii roată prin bar, s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit:

— Personal, consider toate aceste investigații o nebunie. Chiar mai antiamericane decât activitățile antiamericane pe care, chipurile, le investighează ei. Dar eu sunt prinsă la mijloc, ca şi ceilalți.

— N-am fost *niciodată* comunistă, am rostit răspicat. Isuse Christoase, am votat cu Truman în ’48, nu cu Wallace. Sunt cea mai apolitică persoană din lume.

— Asta i-au spus şi agenții lui Linklater.

— Şi-atunci care e problema?

— Sunt două, nu una. Prima: fratele tău. Dacă ar fi cooperat cu NBC-ul, lucrurile s-ar fi potolit de la sine. Faptul că a refuzat ridică o problemă şi în privința

colaborării tale cu *Saturday/Sunday.*

— Dar *de ce*? Doar nu sunt gardianul lui.

— Ascultă, dacă Eric ar fi vorbit, Winchell n-ar fi scris nimic de genul acela şi totul ar fi căzut în uitare. Acum însă, a fost catalogat drept comunist şi drept un bărbat care nu are… cum să mă exprim eu mai bine… care nu are o viaţă domestică *tipică.* Din ce mi-a povestit Linklater azi-dimineaţă, consiliul director se teme că problemele lui vor arunca o lumină proastă asupra ta…

— Hai să terminăm cu prostiile, Imogen, am strigat. Ceea ce vrei să spui în realitate este că *Saturday/Sunday* se teme să aibă ca angajată o jurnalistă al cărei frate este fost comunist *şi* homosexual activ…

Toată lumea din bar a amuţit. Imogen arăta de parcă ar fi vrut s-o înghită pământul.

— Da, a şoptit. Aceasta este în esenţă dilema lor.

Mi-a făcut semn să mă aplec spre ea.

— Dar mai există şi o altă problemă. Luminăţia Sa ştie despre tine şi bărbatul acela căsătorit.

Am încremenit.

— Cine i-a spus?

— Tipul de la FBI.

Şocul m-a izbit cu putere.

— Dar cum naiba a aflat?

— Bănuiesc că atunci când s-au apucat să-l investigheze pe fratele tău acum câteva luni, au considerat că ar fi bine să te verifice şi pe tine. Şi cu toate că n-au descoperit nimic politic, probabil că au dibuit relaţia ta cu tipul ăsta însurat…

— Dar singura modalitate prin care puteau face asta era să mă spioneze. Sau să-mi asculte telefoanele. Sau…

— Nu ştiu cum s-au petrecut lucrurile. Cert e că *au descoperit.* Şi i-au spus şi lui Linklater… şi Linklater i-a informat mai departe pe cei din consiliu.

— Dar… dar… e vorba de viaţa mea particulară. N-are nicio legătură cu rubrica mea. Adică nu simt tocmai o persoană publică. Şi după cum ştii, m-am opus ideii de a

insera în revistă fotografia mea. Nimeni nu ştie cum arăt. Şi aşa îmi place. Atunci de ce... *de ce?...* şi-ar face cineva griji referitor la persoana cu care îmi împart viaţa?

— Acum, că fratele tău a fost luat în vizor, cred că lui Linklater îi e teamă să nu se afle cumva şi de aranjamentele tale domestice. În fond, e doar o chestiune de timp până când Eric va primi citaţie de la HUAC. Mărturia lui va ţine prima pagină a ziarelor. Dacă refuză în continuare să coopereze, va fi acuzat de sperjur şi va intra la închisoare. Asta înseamnă şi mai multă publicitate. Cine ne poate asigura că agenţii nu-i vor ciripi lui Winchell sau altui vultur despre mica ta aventură cu un bărbat însurat? Şi intuieşti foarte bine ce va scrie nenorocitul: *„Nu numai Eric cel Roşu are o viaţă particulară interesantă. Surioara lui necăsătorită, Sara – cea care scrie rubrica amuzantă „Viaţa de Zi cu Zi" din «Saturday/Sunday» – are propriul ei aranjament curios cu un tip pe al cărui deget de la mâna stângă se învârte o verighetă. Şi eu care credeam că «Saturday/Sunday» se consideră o revistă a familiei."*

— Dar asta e o logică nebunească...

— Recunosc... dar aşa gândesc oamenii acum. Am un frate, care e profesor de chimie la Berkeley. Şi rectorii universităţii tocmai i-au cerut să semneze un jurământ de credinţă – *da,* o bucată de hârtie, în care se jură că nu e membru al nici unei organizaţii subversive care poate pune în pericol stabilitatea Statelor Unite. Toţi membrii facultăţii au fost siliţi să facă acelaşi lucru. Mie, chestiile astea îmi provoacă o greaţă imensă. La fel cum sunt de părere că este revoltător ceea ce i se întâmplă fratelui tău. Şi ţie.

— Şi ce mi se *întâmplă* mie, Imogen?

S-a uitat fix în ochii mei.

— Vor să-ţi suspende pentru o vreme ambele rubrici.

— Cu alte cuvinte, mă concediaţi.

— Nu, cu siguranţă nu te concediem.

— Şi-atunci cum numiţi voi situaţia de faţă?

— Uite ce e. Luminăția Sa te place, Sara, şi noi la fel. Nu vrem să te pierdem. Dar considerăm că, până se potoleşte întreaga tevatură cu fratele tău, e mai bine să te dai la fund.

— Adică să dispar din peisaj.

— Iată ce propunere avem – şi, date fiind împrejurările, nu cred că e tocmai rea. O să anunțăm în următoarea ediție că îți iei un concediu de şase luni ca să scrii. Noi continuăm să-ți plătim două sute de dolari pe săptămână. Apoi, peste şase luni, vom revizui întreaga situație.

— Şi dacă fratele meu va continua să aibă probleme şi atunci?

— Haide să aşteptăm şi să discutăm la momentul respectiv.

— Să presupunem că mă opun… Că fac public modul în care cedați presiunilor…

— N-aş proceda astfel, dacă aş fi în locul tău. N-ai cum să câştigi, Sara. Dacă te împotriveşti, te vor concedia pur şi simplu şi nu te vei alege cu nimic. Măcar aşa, reputația ta e la adăpost şi nici nu pierzi foarte mulți bani. Consideră această perioadă drept un repaus sabatic, plătit, un semn de apreciere din partea noastră. Du-te în Europa. Scrie un roman. Luminăția Sa nu-ți cere decât să…

— Ştiu… să-mi țin gura.

M-am ridicat în picioare.

— Acum plec.

— Te rog să nu acționezi pripit, m-a îndemnat Imogen. Gândeşte-te cu atenție.

Am încuviințat din cap. Imogen s-a ridicat şi ea în picioare şi m-a prins de mână.

— Îmi pare rău, a şoptit.

M-am ferit.

— Să-ți fie ruşine, i-am spus.

Am plecat de la Roosevelt şi m-am îndreptat spre nord, pe Madison Avenue, ignorând valul de trecători care

mergeau în direcția opusă. Aproape că mă înecam de furie şi aş fi sărit la gâtul oricui s-ar fi împiedicat de mine. Detestam lumea în care trăiam. Îi uram meschinăria – reaua-voință şi veninul.

Mai mult decât orice, uram felul în care oamenii foloseau teama ca pe un mijloc de a-i controla pe ceilalți. Nu voiam decât să mă urc în următorul tren pentru Washington, apoi să intru direct în biroul lui Edgar Hoover şi să-l întreb ce-şi închipuia el că va realiza dacă-mi persecută fratele. *„Susții că ne protejezi modul de viață*" i-aş spune. *„Dar nu faci altceva decât să-ți sporeşti puterea. Informația înseamnă cunoaştere. Iar cunoaşterea înseamnă control. Controlul se bazează pe teamă. Şi pentru că ne bagi în sperieți pe toți, tu ieşi în câştig. Iar noi, precum oile, nu putem da vina decât pe noi înşine pentru puterea ta, deoarece ți-am oferit-o practic pe tavă.*"

Eram aşa de indignată, încât am străbătut cale de douăzeci de blocuri înainte de a realiza unde mă aflu. Mi-am ridicat privirea şi am observat un indicator pe care scria *Strada 59 Est.* Mă găseam la doar cinci minute distanță de apartamentul lui Eric. Dar ştiam că nu pot să-l văd acum când nervii mi-erau întinşi la maxim. Aşa cum ştiam că nu-i pot mărturisi despre discuția purtată cu Imogen Woods… deşi nu făceam altceva decât să amân momentul adevărului până la următoarea ediție a revistei care va anunța, „concediul meu sabatic".

M-am sprijinit de o cabină telefonică, întrebându-mă cum să procedez în continuare. Răspunsul mi-a încolțit numaidecât în minte şi am intrat în cabină. Am introdus o fisă în telefon şi am făcut exact ceea ce jurasem să nu se întâmple niciodată: l-am sunat pe Jack la serviciu.

Ar fi trebuit să se întoarcă de la Boston în dimineața asta şi rămăsese stabilit să treacă pe la mine, seara, în drum spre casa lui. Dar trebuia să-l văd pe loc. Mi-a răspuns secretara care mi-a transmis că Jack este într-o şedință.

— Vă rog să-i spuneți că l-a căutat Sara Smythe.

— Ştie despre ce este vorba?

— Da… sunt o prietenă mai veche. Comunicați-i că mă aflu în Manhattan şi că sper să-mi accepte invitația la prânz. O să-l aştept la Lindy's la ora unu, dacă se eliberează. Dacă nu, rugați-l să-mi telefoneze acolo.

Jack a păşit în restaurant exact la unu fix. Părea foarte nervos. Pentru că nu ne întâlneam niciodată în timpul zilei, ca să nu mai vorbim de locuri publice, nu m-a sărutat. S-a aşezat în fața mea şi mi-a prins mâinile pe sub masă.

— Am văzut articolul lui Winchell.

I-am relatat totul pe scurt: cum a refuzat Eric să colaboreze, lovitura din partea lui Winchell, notificarea de evacuare din Hampshire House şi conversația mea cu Imogen Woods. Când am ajuns la partea în care FBI-ul i-a informat pe cei de la *Saturday/Sunday* despre relația mea cu un bărbat însurat, Jack a tresărit.

— Nu te nelinişti, am căutat eu să-l calmez, mă îndoiesc că vor face publică aventura noastră. N-o să le permit.

— Nu-mi vine să cred… Chiar nu pricep cum de au…

Vocea i s-a stins. Mi-a dat drumul la mâini şi a scotocit agitat după țigări în buzunarul de la piept.

— Te simți bine?

— Nu, a răspuns Jack, scoțând un Chesterfield şi bricheta.

— Îți promit, Jack… numele tău nu va fi niciodată legat de…

— La naiba cu numele meu. Eric şi cu tine ați dat de necaz… iar nenorociții ăia… ăia…

Mâhnirea de pe chipul său, provocată de problemele noastre, m-a mişcat profund. În acel moment, l-am iubit necondiționat.

— Îmi pare rău, a continuat el. Îmi pare aşa de rău. Cum suportă Eric?

— Cred că acum se chinuie să găsească un alt loc în care să se mute. Trebuie să elibereze apartamentul până

mâine la şase după-amiază.

— Spune-i că dacă pot face ceva pentru el… *orice…*

Brusc, m-am aplecat şi l-am sărutat.

— Eşti un om bun.

Trebuia să se întoarcă la birou. Dar mi-a promis că mă sună seara înainte să se ducă acasă. Nu numai că s-a ţinut de cuvânt, dar l-a sunat şi pe Eric, ca să-şi ofere sprijinul. A doua zi, a apărut la Hampshire House pe la cinci ca să-l ajute pe fratele meu să-şi mute lucrurile la Ansonia, pe strada 74. Ansonia era un soi de hotel-pensiune, preferat de artiştii de mâna a doua. Noul apartament al lui Eric avea două camere întunecoase, ale căror ferestre dădeau într-un gang. Tapetul cu motive florale verzi se scorojise, potrivindu-se de minune cu covorul verde tocit şi ars de mucuri de ţigară. În chicineta micuţă se găsea o plită şi o ladă frigorifică defectă. Dar chiria era ieftină: 25 de dolari pe săptămână. Iar conducerea hotelului nu părea extrem de interesată de aranjamentele de coabitare ale chiriaşilor săi. Atâta vreme cât chiria se plătea la timp – şi nu provocai scandal – afişau o atitudine de indiferenţă.

Eric îşi ura noul apartament. Îi displăcea la culme atmosfera cenuşie, de salon ordinar a hotelului Ansonia. Însă nu avea de ales. Era falit. După mica lui escapadă la cumpărături, îi rămăseseră mai puţin de o sută de dolari în buzunar. O dată cu notificarea de evacuare de la Hampshire House, venise şi o factură de patru sute de dolari – ce acoperea diversele servicii puse la dispoziţie de clădire. Când Eric i-a informat că nu va putea să achite factura înainte de plecare, l-au informat că-i vor pune sechestru pe obiectele personale. Aşa că eu şi cu Ronnie am mers la Tiffany şi am înapoiat tabachera de argint şi cerceii cu diamante. Cu banii primiţi pe ele am achitat factura restantă, iar cu restul de trei sute douăzeci am plătit chiria pe două luni în avans la Ansonia, precum şi o lună de garanţie. Jack a insistat să se ocupe el de maşina care transporta lucrurile lui Eric în noua casă. Aşa cum a

aranjat cu doi zugravi să scoată vechiul tapet şi să mai înveselească puțin locul cu o zugrăveală proaspătă, în culori deschise.

Eu şi Eric ne-am simțit copleşiți de generozitatea lui Jack.

— Serios, nu trebuie să faci toate astea, i-am spus lui Jack în timp ce pregăteam cina.

Era în lunea de după mutarea lui Eric şi zugravii îşi începuseră munca în aceeaşi zi.

— Angajarea a doi zugravi nu înseamnă că am golit puşculița. În plus, am primit din senin şi un bonus. Mi s-a înmânat un cec de opt sute de dolari. Aşa ne mulțumeşte Steele and Sherwood ori de câte ori aducem un client nou. Şi când lucrurile merg bine pentru tine, de ce să nu-i ajuți şi pe ceilalți?

— Sigur. Dar am crezut mereu că părerea ta despre Eric…

— La naiba, asta se întâmpla demult. Din punctul meu de vedere, face parte din familie. În prezent are necazuri. Ştiu cum m-aş simți dacă aş fi silit să mă mut dintr-o clădire precum Hampshire House la Ansonia. Aşa că, dacă o zugrăveală proaspătă mai luminează puțin viața fratelui tău, atunci merită să cheltuiesc banii. Şi-apoi, nu-mi place deloc ce ți s-a întâmplat.

— O să mă descurc, am rostit pe un ton deloc convingător.

— Ai mai vorbit cu cei de la *Saturday/Sunday* după ce te-ai întâlnit cu Imogen?

— Nu.

— Trebuie să-i accepți oferta, Sara. Femeia are dreptate – dacă te lupți cu *Saturday/Sunday* vei pierde. Ia banii, iubito. Fă o pauză. Într-o lună sau două, toată tărăşenia asta cu numele se va termina. Pentru că au luat-o razna rău. E o nebunie.

Voiam să-l cred pe Jack. Voiam să cred că jocul acesta de coşmar cu listele negre se va isprăvi curând. Aşa cum voiam să resping oferta celor de la revistă. La urma

urmei, îmi propuneau un târg faustian: bani care să le mai diminueze vina suspendării mele… provocată de teama absurdă că aşa-zisa „revistă de familie” s-ar putea să-şi piardă din prestigiu în cazul în care se descoperea că una dintre jurnalistele lor îşi împarte patul cu un bărbat căsătorit şi are un frate ex-comunist care practică „iubirea păcătoasă”.

„Luminăția Sa te place, Sara, şi noi la fel. Nu vrem să te pierdem. Dar considerăm că, până se potoleşte întreaga tevatură cu fratele tău, e mai bine să te dai la fund.”

Dumnezeule, Imogen arăta lovită brusc de o criză de conştiinţă atunci când mi-a sugerat asta. Dar şi ea, la fel ca toţi ceilalţi, se simţea ameninţată. Dacă „n-ar fi urmat ordinele”, şi-ar fi pus în pericol propria slujbă. Ori poate că s-ar fi ridicat problema loialităţii ei faţă de Dumnezeu şi Ţară. Ăsta era spectrul cel mai periculos al listei negre – modul în care te speria, astfel încât să nu mai acţionezi pentru bunăstarea comună şi faptul că se bizuia pe unul din cele mai vitale instincte umane: supravieţuirea, indiferent de situaţie.

„Ia banii, iubito.”

Până la urmă, aşa am procedat. Jack avea dreptate: aş fi dus o luptă imposibilă. Pe de altă parte, *Saturday/ Sunday* ar fi putut renunţa la mine cât ai zice peşte, fără să-mi dea prea multe explicaţii. Aşa măcar îmi asiguram un salariu pentru încă şase luni – iar banii aveau să-l ajute pe Eric să rămână pe linia de plutire.

Articolul lui Winchell cu privire la demisia lui Eric nu a avut ca rezultat numai evacuarea sa din Hampshire House. Unul câte unul, restaurantele şi magazinele, care altădată îl întâmpinau ca pe un oaspete de seamă (şi care, observând mâna lui largă, îi puseseră la dispoziţie câte o linie de credit), i-au trântit uşa în nas. La câteva zile după mutarea sa la Ansonia, a aranjat cu Ronnie să se întâlnească amândoi să bea ceva la Clubul Stork. Dar când a apărut acolo, şeful de sală l-a informat că prezenţa lui nu mai e dorită în acel loc. Eric îl cunoştea pe tip („La

naiba, doar obişnuiam să-i dau bacşiş câte zece dolari în fiecare săptămână"). L-a implorat să-l lase să intre.

„Îmi pare rău, domnule Smythe", i-a spus şeful de sală. „Nu eu stabilesc regulile. Şi am senzaţia că persoanele din conducere sunt un pic îngrijorate şi pentru datoriile pe care le aveţi la noi."

A doua zi, a sosit şi factura de Clubul Stork: şapte sute patruzeci şi patru de dolari şi treizeci şi opt de cenţi, care trebuiau achitaţi în 28 de zile, altfel…

Această cerere a fost urmată de altele asemănătoare de la Alfred Dunhill, de la 21, de la El Morocco şi de la Saks – cu toţii îi cereau să-şi lichideze conturile în maxim patru săptămâni, dacă nu dorea să fie dat în judecată.

— Nu mi-am imaginat că aşa de mulţi oameni îl citesc pe Walter Winchell, am spus, răsfoind prin teancul de scrisori ameninţătoare.

— Oh, nenorocitul ăla e foarte popular. Pentru că, desigur, e un mare american.

— Chiar ai cheltuit o sută şaptezeci şi cinci de dolari pe o pereche de pantofi făcuţi manual? l-am întrebat, cercetând una dintre chitanţele ataşate.

— Banul şi nebunul alcătuiesc o pereche imbatabilă.

— Dă-mi voie să ghicesc: Budd Abbott sau Lou Costello? Că Oscar Wilde n-are cum să fie.

— În niciun caz Oscar – deşi e un domn cu care am multe în comun, se pare. Mai ales că o să-mi pot scrie propria „Baladă a închisorii din Reading"{43} după ce HUAC o să mă acuze de sperjur.

— Să nu ne pripim. Încă n-ai primit nicio citaţie din partea comisiei de anchetă.

— Oh, ba da, m-a contrazis Eric, ridicând un document de pe masa cu muchiile tocite. Un necaz nu vine niciodată singur. Am primit-o azi-dimineaţă. Un agent federal s-a prezentat personal la uşa mea şi mi-a vârât-o în mână. Am aflat până şi data la care trebuie să apar în faţa comisiei: 21 iulie. Washingtonul e destul de umed în iulie, nu? Ca marea majoritate a penitenciarelor.

— N-o să intri la închisoare, Eric.

— Ba bine că nu. Pentru că mi se vor cere nume. Sub jurământ, desigur. Iar când voi refuza să le ofer aceste informații, cu siguranță mă vor închide. Aşa funcționează lucrurile.

— O să vorbim cu Joel Eberts. Ai nevoie oricum de un avocat.

— Nu, n-am. Ecuația e simplă: cooperezi şi eviți ghilotina. Nu cooperezi, domiciliezi de la şase luni până la un an într-una dintre cele mai selecte închisori ale guvernului Statelor Unite.

— Bine, Eric. Hai să ne ocupăm de urgențe mai întâi, respectiv facturile.

— Nici să n-aud.

— Am bani la bancă. Nu depind de ei…

— Nu te las să plăteşti pentru prostia mea.

— Sunt doar bani, Eric.

— Am fost risipitor.

— Dar şi *generos.* Aşa că dă-mi şi mie voie să fiu generoasă. Care e suma totală? Cinci mii?

— Mi-e ruşine.

— O să te ruşinezi şi mai tare când vei ajunge la tribunal pentru că nu ți-ai achitat datoriile. Aşa măcar scapi de reputația de rău-platnic. Ai o grijă mai puțin. Că de necazuri nu duci lipsă.

— Bine, bine, s-a răstit el, împingându-mi teancul de facturi. N-ai decât să faci pe Bunul Samaritean. Cu o singură condiție: o să consider cei cinci mii de dolari un împrumut. Pe care ți-l voi returna imediat ce-mi găsesc de lucru.

— Dacă te simți mai bine aşa, nu mă opun. O să-i considerăm un împrumut. Dar eu n-am de gând să-ți cer banii înapoi.

— Nu suport atâta generozitate.

Am izbucnit în râs:

— Poate ar trebui să renunți la aerele astea de mizantrop şi să iei în calcul faptul că mai există oameni

cărora le pasă de soarta ta.

Am achitat facturile lui Eric a doua zi. Am sunat-o şi pe Imogen Woods ca s-o informez că accept oferta revistei. M-a asigurat că peste şase luni voi scrie din nou pentru ei.

— Te rog să nu mă urăşti, m-a implorat. Sunt prinsă la mijloc, ca toată lumea.

— Da, toată lumea e prinsă la mijloc, nu?

— Ce-o să faci în astea şase luni?

— O să încerc să-l ajut pe fratele meu să nu intre la închisoare.

De fapt, obiectivul meu principal era să-l smulg pe Eric din starea depresivă în care căzuse. Depresie care s-a aprofundat când lui Ronnie i s-a oferit o extraordinară oportunitate profesională: un turneu național de trei luni cu orchestra lui Count Basie. Ocazia s-a ivit la o săptămână după ce se mutase cu Eric la Ansonia. Mi-a mărturisit că are ezitări în a accepta, deşi era nebun de fericire la gândul că va cânta alături de Basie. Îl îngrijora teribil stabilitatea mintală a lui Eric.

Ne întâlnisem să bem o cafea la Gitlitz şi Ronnie mi-a spus:

— Nu doarme şi bea cel puțin o jumătate de sticlă de Canadian Club în fiecare noapte.

— O să stau de vorbă cu el.

— Îți urez mult succes. Nu vrea să discute cu nimeni.

— I-ai zis de oferta lui Basie?

— Da şi m-a îndemnat să plec, pentru că „se descurcă şi fără mine”.

— Dar tu vrei să te duci, nu?

— Şansa de a cânta alături de Count… normal că vreau.

— Atunci nu mai şovăi.

— Dar Eric are nevoie de mine. Mai ales când o să apară în fața comisiei.

— O să fiu aici.

— Mi-e teamă pentru el.

— N-ai de ce, am mințit. Imediat ce-şi găseşte ceva de lucru, apele se vor mai calma.

Spre lauda lui, Eric a bătut la o mulțime de uşi după concedierea sa de la NBC. Inițial, nu şi-a pierdut optimismul în privința şanselor de angajare. În fond, doar era un nume – principalul scenarist al emisiunii *The Marty Manning Show,* un bărbat considerat drept unul din cei mai talentați inovatori în noul domeniu al comediei televizate. În plus, căpătase reputația unui profesionist desăvârşit. Era inteligent, rapid şi caustic. Respecta întotdeauna termenele de predare a materialelor şi avea mereu ceva proaspăt şi original de spus. Toți cei din branşă îl apreciau şi se puteau bizui pe el.

Acum însă, nimeni nu mai voia să-l angajeze. Şi nici măcar să-l vadă. Imediat ce s-a mutat la Ansonia, s-a pus pe telefoane, încercând să-şi stabilească întâlniri cu mai mulți producători şi impresari din oraş.

— Cred că am dat peste zece telefoane astăzi, mi-a mărturisit într-o zi când am trecut pe la el ca să-i las o sacoşă cu alimente. Cei pe care i-am sunat sunt oameni care m-au vânat asiduu în trecut ca să scriu pentru ei. Niciunul nu era disponibil. Trei dintre ei intraseră în şedință, patru ieşiseră să ia masa de prânz, iar restul plecaseră din oraş.

— Ai şi tu o zi mai cu ghinion.

— Îți mulțumesc, Louisa May Alcott{44}, pentru că-mi arăți partea pozitivă a vieții.

— Nu vreau să-ți spun decât că n-are rost să te panichezi deocamdată.

Până la cinci după-amiază, însă, panica îl copleşise cu totul. Eric îi sunase din nou pe producătorii şi impresarii respectivi. Niciunul nu catadicsise să-i vorbească.

— Ştii ce am hotărât să fac atunci? mi-a comunicat el la telefon. Să plec într-o plimbare pe Broadway şi să mă opresc la Jack Dempsey pe la ora prânzului, acolo unde se strâng ca să flecărească jumătate dintre impresarii din New York. Când am intrat, la o masă cred că erau vreo

şase tipi care mă cunoşteau. Fiecare dintre ei încercase la un moment dat să mă câştige de client... cu toate că pe vremea aia mândria mă împingea să susțin că n-am nevoie de un agent. În clipa în care m-au zărit, îți jur, ziceai că tocmai dăduseră ochii cu un lepros. Jumătate dintre ei au refuzat să mă privească. Ceilalți şi-au adus aminte brusc de alte treburi şi au plecat. În mai puțin de două minute, la masă nu mai rămăsese aproape nimeni. Cu excepția unui tip mai în vârstă, Moe Canter. Cred că are în jur de şaptezeci şi doi de ani. Se ocupă de comedie încă de pe vremea vodevilului. Un om tare de treabă, Moe. După ce s-a cărat toată lumea, m-a poftit să iau loc şi mi-a oferit o cafea. Apoi a trecut direct la subiect:

— Eric, ce pot să-ți spun? Sunt speriați cu toții. Le e teamă să nu ajungă pe lista neagră a vreunui congresmen – aşa că şi-ar turna şi frații dacă astfel ar rămâne pe linia de plutire, profesional vorbind. Cel puțin pe moment, îți recomand să te orientezi spre alt domeniu de lucru. Din cauza articolului lui Winchell, nimeni nu mai vrea să aibă de-a face cu tine. Îmi pare rău...

Apoi mi-a mărturisit cât de tare mă admiră că am refuzat să-mi torn prietenii. Ştii ce i-am răspuns? „Toată lumea îi iubeşte pe eroi... atâta vreme cât sunt morți."

Am inspirat adânc şi m-am străduit să par calmă.

— Am înțeles... E de rău, dar...

— *Rău?* E o catastrofă. Cariera mea s-a sfârşit. Şi a ta la fel. Şi numai eu port vina.

— Nu spune asta. Şi nu te considera terminat încă. Nu uita că articolul lui Winchell a apărut abia acum o săptămână. Aşa că vestea e încă proaspătă în mintea tuturor. Peste o lună...

— Ai dreptate. Porcăria lui Winchell va fi dată uitării. În schimb se vor concentra asupra citației pe care o voi primi de la HUAC. Iar după prestația mea în fața congresmenilor, sunt convins că ofertele de muncă vor curge în valuri.

Am auzit cum îşi toarnă ceva într-un pahar.

— Ce-i aia?

— Canadian Club.

— Acum începi să bei de la trei după-amiază?

— Nu, de fapt am început să beau de pe la două.

— Mă îngrijorezi.

— N-ai de ce. La naiba, întotdeauna îmi voi putea câştiga existența, inventând sonete. Ori poate mă apuc să scriu proză în versuri în stilul nordic. O exista şi vreo nişă de piață care să nu fie influențată de listele negre. Nu trebuie decât să-mi îmbunătățesc cunoştințele de islandeză şi…

— Vin la tine.

— Nu e nevoie, S. Mă simt minunat.

— Ajung la tine în cinci minute.

— N-o să mă găseşti. Am o întâlnire importantă după-amiază…

— Cu cine?

— Cu cinematograful Loew de pe strada 84. Rulează două filme tari: *Sudden Fear* cu Joan Crawford, Gloria Graham şi minunatul Jack Palance, urmat de *The Steel Trap* cu Joe Cotton. O după-amiază în cea mai pură strălucire alb-negru.

— Nu vrei mai bine să iei cina cu mine şi cu Jack în seara asta?

— Cina? Stai puțin să-mi consult agenda. Nu, mi-e teamă că am alte obligații în seara asta.

— Dar ce faci?

— Conform programului, mă voi îmbăta. Singur.

— De ce mă eviți?

— Vrea să fiu singur, dragă.

— Hai măcar să bem o cafea împreună.

— Vorbim mâine, dragă. Şi te rog să nu mă mai suni, pentru că o să las receptorul scos din furcă.

Mi-a închis, iar eu, normal, am încercat să-i telefonez din nou. Linia era ocupată. Aşa că mi-am luat haina şi m-am repezit pe jos, cale de trei blocuri, până la hotel Ansonia. Când m-am apropiat de recepția jegoasă, un

angajat al hotelului m-a informat că fratele meu tocmai plecase. Am sărit într-un taxi şi l-am pus să mă ducă pe strada 84 la Loewe. Mi-am cumpărat un bilet şi am intrat. Am cercetat sala, lojele, balcoanele, dar nici urmă de fratele meu. *Sudden Fear* deja începuse. Când mi-am dat seama că fratele meu nu-i de găsit, m-am prăbuşit pe un scaun. Pe ecran, Joan Crawford şi Jack Palance purtau un dialog:

„Ţi-aminteşti ce a spus Nietzsche? Trăieşte periculos."

„Şi ştii ce i s-a întâmplat lui Nietzsche?"

„Ce?"

„A murit."

Am părăsit cinematograful şi m-am întors acasă. Am sunat la Ansonia. Niciun răspuns în camera lui Eric. Jack a venit la mine după serviciu. Mi-a fost alături toată seara. La fiecare jumătate de oră am telefonat la Ansonia. Tot nicio veste de la Eric. Pe la nouă, Jack a ieşit să-l caute prin barurile din împrejurimi, iar eu nu m-am dezlipit de telefon. Jack s-a întors după vreo oră, fără nicio noutate. Pe la miezul nopţii, Jack a renunţat şi s-a dus la culcare. Eu am rămas în continuare în living. Până la urmă am aţipit. Când m-am trezit se făcuse deja şase şi jumătate dimineaţa. Jack se îmbrăcase şi pregătise cafeaua.

— Probabil că te simţi minunat, mi-a zis.

— Ia încearcă oribil.

Am înghiţit repede o gură de cafea, apoi am sunat la Ansonia.

— Îmi pare rău, mi-a spus operatoarea după vreo zece apeluri. Nu răspunde nimeni la interiorul acesta.

Am închis.

— Poate ar trebui să anunţ poliţia.

— Ultima oară ai vorbit cu el ieri după-amiază, nu?

Am încuviinţat din cap.

— Atunci poliţia n-o să întreprindă nimic dacă n-au trecut douăzeci şi patru de ore. Mai aşteaptă până după prânz. Dacă tot nu primeşti veşti de la Eric, o să ne

gândim la altceva, bine?

M-am lăsat prinsă în îmbrățișarea lui călduroasă.

— Încearcă să dormi şi, dacă ai nevoie de ceva, caută-mă la birou.

— Eşti sigur?

— Dă-te drept domnişoara Olson de la Standard Life din Hartford şi secretara mea indiscretă n-o să bănuiască nimic.

— Cine e domnişoara Olson?

— O persoană cu care am încheiat un contrat. Şi încearcă să nu-ți mai faci griji pentru Eric, da? Sunt sigur că e teafăr.

— Te-ai purtat minunat zilele astea cu noi.

Jack a clătinat din cap.

— Aş fi vrut să vă pot ajuta mai mult.

M-am prăbuşit pe pat. Când m-am trezit din nou, ceasul arăta ora douăsprezece. Am ridicat receptorul şi am sunat la Ansonia. De data asta am avut noroc. Mi-a răspuns Eric, cu o voce extrem de somnoroasă.

— Oh, mulțumesc lui Dumnezeu.

— De ce naiba-i mulțumeşti?

— Pentru că n-ai pățit nimic. Pe unde ai umblat?

— Am fost într-una din obişnuitele mele peregrinări de noapte – care a luat sfârşit la cinematograful New Liberty de pe strada 42. Eu şi cu ceata locală de vagabonzi am dormit la balcon.

— Ştii că m-am dus să te caut ieri după-amiază la Loew?

— Mi-am închipuit eu că aşa vei face, de-aia am hotărât să aleg un spectacol dublu la New Liberty.

— De ce mă ocoleşti? Niciodată nu m-ai ținut la distanță, Eric.

— Întotdeauna există un „început” pentru orice. Ascultă, o să mă culc la loc. Şi n-o să mai pun receptorul în furcă. Te sunăm noi. Te sunăm noi… cum îmi spune toată lumea din New York acum.

Fireşte că am încercat să vorbesc din nou cu el. Dar

linia a fost în permanență ocupată. M-am luptat straşnic cu dorința de a mă repezi la Ansonia. În final, m-am mulțumit să mă dau drept domnişoara Olson şi l-am sunat pe Jack. M-a sfătuit ca un om rațional ce era: să mă potolesc. Să-i acord lui Eric câteva zile să se mai calmeze.

— Trebuie să se împace singur cu situația în care se află.

— Dar nu e în măsură să-şi poarte singur de grijă.

— N-a înnebunit subit, nu?

— Nu, dar bea tot timpul şi îşi pierde nopțile în oraş.

— Suferă. Ce a pățit el seamănă cu o moarte socială. Trebuie să laşi lucrurile să se rezolve de la sine. Oricum, ar ignora tot ce i-ai spune acum. Pentru că nu judecă normal.

Aşa că nu l-am mai căutat pe Eric trei zile. Am aşteptat până vineri la cinci după-amiază. Când mi-a răspuns, părea perfect treaz.

— Am o slujbă nouă, mi-a spus.

— Serios? l-am întrebat entuziasmată.

— Da. De fapt, e mai mult decât o slujbă – e o vocație nou-nouță.

— Povesteşte-mi.

— Acum sunt un hoinar profesionist.

— Eric…

— Ascultă-mă. E o muncă extraordinară; cel mai productiv mijloc prin care poți pierde timpul. Nu fac nimic altceva toată ziua decât să hoinăresc. Trec dintr-un cinematograf în altul. Îmi iau un sandvici de douăzeci şi cinci de cenți de la automat. Mă plimb prin Metropolitan şi prin Muzeul Național de Istorie şi-apoi mă plimb, mă plimb, mă plimb… Ştii că ieri am mers pe jos de pe strada 74 până la Washington Heights? Mi-a luat vreo trei ore. Am vrut chiar să urc dealurile până la mănăstirea aia de sus, dar era trei dimineață şi…

— Te-ai dus până la Washington Heights în toiul nopții. Te-ai țicnit?

— Nu, doar mi-am îndeplinit rolul de hoinar.

— Ai băut mult?

— Nu în timpul somnului. Dar am totuşi nişte ştiri proaspete din punct de vedere al serviciului.

— Glumeşti?

— Nu, sunt chiar nişte veşti splendide. M-am gândit să mă lipsesc de impresari, am deschis cartea de telefon şi mi-am oferit serviciile unor comici pe care îi cunosc. Ştii care a fost răspunsul lor? M-au refuzat cu toții. Şi nici măcar nu fac parte din eşalonul fruntaş. Sunt doar nişte circari care se dau în spectacol prin cluburi banale din Poconos, Catskills şi West Palm Beach. În concluzie, acțiunile mi-au scăzut atât de tare, încât nici măcar artiştii de mâna a doua nu vor să mai aibă vreo legătură cu mine.

— Dar ți-am spus că la început va fi problematic. După ce se isprăveşte şi cu audierea asta la HUAC…

— Şi îmi ispăşesc pedeapsa în spatele gratiilor…

— Bine, să ziceam că se va ajunge şi la asta. Să presupunem că te duci la închisoare. Va fi îngrozitor, dar o s-o scoți la capăt. Iar când povestea listelor negre se va sfârşi, nu numai că vei fi respectat pentru că nu ai turnat, dar…

— *Când* se va sfârşi povestea cu listele negre? Ascultă şi tu ce spui. Şansele ca listele negre să dispară din peisaj sunt egale cu şansele mele să ajung Secretar de Stat. Chiar dacă întreaga chestiune va deveni la un moment dat de domeniul trecutului, de noroi nu mă spală nici oceanul. Întotdeauna voi fi considerat *burlacul comunist.* N-o să mai vrea nimeni să mă angajeze.

N-am reuşit cu niciun chip să-i mai înseninez perspectiva sumbră. Şi a refuzat să mă vadă. Evident că m-am dus la Ansonia. Dar deja plecase când am ajuns acolo. Abia peste alte douăzeci şi patru de ore am izbutit să iau legătura cu el.

De data asta nu i-am mai cerut o explicație detaliată a felului în care şi-a petrecut timpul şi am încercat să fiu

practică.

— Cum stai cu banii pe moment? l-am întrebat.

— Excelent. Îmi aprind trabucurile cubaneze cu bancnote de cinci dolari.

— Încântată să aud asta. O să-ți las cincizeci de dolari într-un plic la recepție.

— Nu, mulțumesc.

— Eric, îți cunosc foarte bine situația financiară.

— Ronnie mi-a lăsat nişte bani de buzunar când a plecat.

— Câți?

— Suficienți.

— Nu te cred.

— Problema ta, S.

— De ce nu mă laşi să te ajut?

— Pentru că ai plătit deja un preț prea mare pentru idioțenia mea. Acum trebuie să plec.

— Ne vedem la cină în weekendul ăsta?

— Nu, a rostit Eric şi mi-a închis telefonul.

Am pus cincizeci de dolari într-un plic şi i-am înmânat recepționerului de la Ansonia. A doua zi dimineață l-am găsit pe preşul din fața uşii mele – numele lui Eric fusese tăiat şi alături fratele meu mâzgălise cu scrisul lui inconfundabil: *Sara.* În ziua aia cred că i-am lăsat peste zece mesaje. Niciun răspuns. În disperare de cauză, am reuşit să dau de Ronnie la un hotel din Cleveland. A rămas şocat când i-am povestit despre comportamentul tot mai irațional al lui Eric.

— Îl sun cam de două ori pe săptămână, mi-a mărturisit Ronnie, şi de fiecare dată mi se pare în regulă.

— Mi-a zis că i-ai lăsat nişte bani…

— Da, vreo treizeci de dolari.

— Dar tu ai plecat în turneu acum zece zile. Probabil că e falit. Trebuie să accepte banii de la mine.

— Nu-i va lua întrucât se simte vinovat pentru ce ți s-a întâmplat la *Saturday/Sunday.*

— Dar ştie foarte bine că revista îmi plăteşte totuşi

două sute de dolari pe săptămână. Şi n-am ipotecă, n-am datorii. De ce să nu primească cincizeci de dolari? Îmi rămân suficienți…

— Nu trebuie să-ți explic eu cum gândeşte Eric. Are o conştiință imensă şi o încăpățânare nenorocită. Cea mai proastă combinație posibilă.

— Dar de la tine ar accepta bani?

— Probabil. Dar eu n-am de unde să-i dau cincizeci de dolari pe săptămână.

— Am o idee.

În aceeaşi după-amiază, m-am dus la Western Union şi am trimis cincizeci de dolari pe numele lui Ronnie, la hotelul din Cleveland. A doua zi, i-a trimis la rândul lui către Eric, la Ansonia. Seara, l-am sunat pe Ronnie în următorul oraş unde poposise: Cincinnati.

— A trebuit să inventez o prostie cum că Basie a mărit salariul tuturor celor din formație, mi-a relatat el, dar Eric n-a părut suspicios. Bănuiesc că are nevoie mare de bani, pentru că mi-a zis că se duce imediat la Western Union să ridice suma.

— Cel puțin stăm liniştiți că va avea suficienți bani cât să se hrănească. Ne mai rămâne să-l determinăm să vrea să mă vadă.

— O să vrea să te vadă atunci când va fi pregătit. Ştiu că îi este dor de tine.

— De unde?

— Pentru că mi-a spus.

După cum fusesem instruită, am păstrat distanța. L-am sunat pe Eric în fiecare zi să verific dacă se simte bine. Dacă aveam noroc, îl nimeream treaz şi lucid. De obicei însă, părea mahmur sau beat de-a binelea şi în general foarte prost dispus. Nu l-am mai întrebat dacă a luat în calcul şi alte variante de locuri de muncă. Mă mulțumeam să-i ascult monologurile despre cele cinci filme pe care le vizionase cu o zi înainte. Sau despre cărțile pe care le citise la biblioteca de pe strada 42 (devenise un obişnuit al sălii de lectură). Sau despre

partea a doua a spectacolului de pe Broadway:

— E aşa de simplu să vezi partea a doua, mi-a relatat el. Stai lângă teatru până la prima pauză. Când iese lumea afară să fumeze o ţigară, te amesteci în mulţime, te strecori înăuntru şi găseşti un loc gol aproape de orchestră. Uite-aşa poţi asista la restul spectacolului pe gratis. Ce păcăleală, nu?

— Absolut, l-am aprobat, încercând să par veselă şi pretinzând că furişarea la un spectacol pe Broadway reprezenta o activitate perfect rezonabilă pentru un bărbat de patruzeci de ani.

Ceea ce-mi doream în realitate era să intervin cu forţa – să mă reped la Ansonia, să-l arunc pe Eric într-o maşină şi să-l duc în Maine pentru câteva săptămâni. Chiar am discutat la telefon cu el această idee şi mi-am argumentat propunerea, expunându-i binefacerile unei plecări departe de New York, într-un loc unde va căpăta o perspectivă diferită.

— Oh, am priceput, a conchis el. După o săptămână de plimbări pe plaja pustie, echilibrul meu se va restabili, îmi voi recăpăta încrederea în omenire şi voi fi în mare formă la întâlnirea de excepţie cu persoanele acelea minunate de la Comisia activităţilor antiamericane.

— Pur şi simplu am convingerea că o schimbare de peisaj îţi va prinde bine.

— Scuze, dar nu ţine vraja.

Nu l-am mai implorat să mă lase să-l văd. În schimb, am găsit un angajat de la Ansonia – Joey – care a fost mai mult decât încântat să mă ţină la curent cu programul lui Eric pentru cinci dolari pe săptămână. Ştiam că aplic o formă de supraveghere, dar trebuia, într-un fel sau altul, să fiu informată în privinţa stării lui mintale şi fizice generale. Joey avea numărul meu de telefon de acasă, în caz de urgenţă. Cu o săptămână înainte de audierea la HUAC, telefonul a sunat la trei dimineaţa. Jack a sărit din pat ca ars. La fel şi eu. M-am întins după receptor, aşteptându-mă la ce e mai rău.

— Domnişoară Smythe, sunt Joey de la Ansonia. Îmi pare rău că vă deranjez aşa în creierii nopții, dar mi-ați zis că pot dacă apare vreo problemă…

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat înspăimântată.

— Nu vă speriați, fratele dumneavoastră nu s-a rănit, dar a venit acum un sfert de ceas, beat pulbere. Atât de beat, încât eu şi gardianul de noapte a trebuit să-l cărăm pe brațe de la taxi. Numai ce-am intrat în cameră, că i s-a şi făcut rău. A vomat mult sânge…

— Cheamă o ambulanță.

— Am chemat-o deja. Trebuie să sosească în câteva minute.

— Vin imediat.

Ne-am îmbrăcat rapid şi am plecat. Am găsit un taxi şi ne-am îndreptat spre Ansonia. O ambulanță era parcată în fața hotelului. Când am intrat în hol, Eric era coborât pe o targă. În ultimele trei săptămâni de când nu-l văzusem, îmbătrânise cu zece ani. Fața lui părea slăbită, scheletică. Avea o barbă mare şi neîngrijită, pătată acum de sânge. Părul i se subțiase, iar mâinile i se uscaseră. Unghiile erau rupte şi murdare. Arăta subnutrit, cadaveric. Dar ochii lui m-au speriat cel mai tare. Roşii, injectați, sticloşi – de parcă i-ar fi părăsit viața pentru totdeauna. L-am luat de mână. Pielea părea atât de străvezie, de fragilă. L-am strigat uşor, dar el continua să privească în gol. Am început să plâng. Jack – alb la față ca varul din cauza şocului – m-a ținut în brațe cât asistenții de pe ambulanță au urcat targa în spatele dubiței.

Ni s-a permis să mergem cu ei. Maşina a pornit pe Broadway cu viteză mare. L-am ținut pe Eric de mână cele cinci minute cât a durat drumul până la Spitalul Roosevelt. Aveam ochii plini de lacrimi şi nu încetam să clatin din cap neputincioasă.

— N-ar fi trebuit să-l las niciodată singur, rosteam într-una.

— Ai făcut tot ce s-a putut.

— *Totul*? Uită-te la el, Jack. L-am neglijat.

— Termină. N-ai neglijat pe nimeni.

La spital, Eric a fost dus direct la Urgențe. A trecut o oră. Jack s-a dus să cumpere nişte cafea de la magazinul din colț şi s-a întors şi cu gogoşi. A fumat țigară după țigară. Eu m-am plimbat agitată dintr-un capăt în altul al sălii de aşteptare, întrebându-mă de ce nu iese nimeni să ne spună şi nouă ce se petrece. Într-un târziu, un doctor în halat alb, cu o expresie obosită pe față, a apărut printre uşile batante. Avea în jur de treizeci de ani şi ținea între dinți o țigară aprinsă.

— E cineva aici care aşteaptă pentru… Eric Smythe? a întrebat el, uitându-se pe fişă.

Eu şi cu Jack ne-am apropiat imediat de doctor. M-a chestionat în privința relației mele de rudenie cu pacientul.

— Păi, domnişoară Smythe, fratele dumneavoastră suferă de o combinație de malnutriție, intoxicație cu alcool şi ulcer duodenal perforat care probabil că l-ar fi ucis în două ore dacă nu l-ați fi adus aici. Cum naiba a ajuns într-un asemenea hal de subnutriție?

— Din vina mea, m-am trezit rostind.

— N-o ascultați, doctore, a intervenit Jack. Domnul Smythe are nişte probleme profesionale serioase şi s-a condamnat singur la acest infern. Sora lui a făcut tot ce i-a stat în putere…

Doctorul l-a întrerupt.

— Nu încerc să dau vina pe nimeni aici. Vreau doar să ştiu ce anume l-a adus în starea actuală. Pentru că trebuie să-l operăm…

— Oh, Dumnezeule, am exclamat.

— Când avem de-a face cu un ulcer duodenal perforat pacientul are două opțiuni: operația sau moartea. Dar cred că l-am stabilizat la timp. Următoarele două ore vor fi cruciale. Vă rog să vă simțiți ca acasă. Ori, dacă preferați, ne lăsați numărul şi vă sunăm…

— Rămân, m-am repezit eu.

Jack a încuviințat, la rândul său.

După ce-a plecat doctorul, m-am aşezat pe o canapea şi am încercat să-mi păstrez cumpătul. Jack s-a aşezat lângă mine. M-a înconjurat cu brațul pe după umeri.

— O să supraviețuiască, m-a îmbărbătat el.

— Asta n-ar fi trebuit să se întâmple niciodată…

— Nu e vina ta.

— Ba da. N-ar fi trebuit să-l las de capul lui.

— N-am de gând să ascult cum te învinovățeşti.

— Eric e totul pentru mine, Jack. *Totul.*

Mi-am ascuns fața în umărul lui. După un moment, am încercat să dreg situația:

— N-am vrut să insinuez că…

— Sigur. Înțeleg.

— Nu, te-am rănit.

— Termină, m-a oprit el blând. Nu ai de ce să-mi dai explicații.

Până la şapte dimineața n-am primit nicio veste despre starea lui Eric – doar că ieşise din operație şi că fusese transferat la terapie intensivă. Jack s-a oferit să sune la serviciu şi să ceară o zi de concediu medical, dar eu am insistat să se ducă la birou. M-a pus să-i promit că-l voi ține la curent în fiecare oră cu ultimele noutăți, dacă apărea vreuna. După ce a plecat, m-am întins pe canapea şi am adormit imediat. M-a trezit o asistentă:

— Domnişoară Smythe, puteți merge să vă vedeți fratele.

Mintea mi s-a limpezit instantaneu.

— Cum se simte?

— A pierdut mult sânge, dar a trecut peste ce e mai rău.

Am ieşit de la Urgențe şi am ajuns într-un salon întunecat, ticsit de bolnavi, situat într-una dintre extremitățile spitalului. Eric se afla în ultimul pat, dintr-un şir de douăzeci. Zgomotul era infernal – pacienți care se văicăreau, strigăte neaşteptate şi oameni care urlau ca să fie auziți. Eric era amețit, dar lucid. Zăcea întins pe

spate, cu un cearşaf tras până la bărbie. De sub el ieşeau două tuburi intravenoase mari, unul cu plasmă şi altul cu un lichid vâscos. N-a zis nimic pentru un moment sau două. L-am sărutat pe frunte. L-am mângâiat pe obraz. Am încercat să nu plâng, dar n-am izbutit.

— Asta-i o prostie, mi-a şoptit Eric cu un glas de pe altă lume.

— Poftim?

— Să plângi aşa… de parcă aş fi mort.

— Acum câteva ore, păreai mort.

— Da, simt şi eu asta. Scoate-mă de aici, S.

— Nici în visele tale cele mai frumoase.

— Adică… du-mă într-o rezervă. NBC va plăti…

Nu i-am răspuns, pentru că se vedea clar că delirează.

— Ia-mi o rezervă, a repetat. NBC…

— Hai să nu discutăm despre NBC acum, l-am oprit şi am continuat să-l mângâi pe frunte.

— Nu mi-au anulat asigurarea…

— Poftim?

— În portofelul meu…

Am găsit un infirmier care mi-a adus portofelul lui Eric (fusese încuiat în seiful spitalului după ce-l internaseră) – împreună cu ceasul de mână şi şapte dolari. În portofel, am găsit o poliță Mutual Life, pe spatele căreia era trecut un număr de telefon. Am sunat acolo şi am aflat că Eric figura şi acum pe lista asiguraților NBC.

— Da, am reuşit să dau de dosarul lui, mi-a comunicat funcționara de la Mutual Life. Şi suntem la curent cu faptul că domnul Smythe nu mai este angajatul NBC. Dar potrivit termenilor acestei polițe, asigurarea de sănătate şi de viață rămân în vigoare până la 31 decembrie 1952.

— Prin urmare pot să-l mut într-o rezervă a spitalului Roosevelt.

— Sigur că da.

În mai puțin de o oră, Eric a fost repartizat într-o cameră micuță, dar plăcută de la etajul superior al spitalului. Încă mai era amețit din cauza anesteziei.

— Ce? Nicio privelişte? a fost singurul lui comentariu despre noile condiţii, înainte de a leşina iarăşi.

Pe la patru după-amiază, i-am telefonat lui Jack ca să-l asigur că Eric se afla în afara oricărui pericol. Apoi, m-am dus acasă şi am dormit până dimineaţă. Când m-am trezit, l-am găsit pe Jack lângă mine. L-am îmbrăţişat cu putere. Izbutisem să evităm o tragedie. Eric supravieţuise, iar în patul meu se găsea un bărbat extraordinar.

— Tu reprezinţi totul pentru mine, i-am şoptit.

Jack însă a continuat să sforăie.

M-am dat jos din pat, am făcut un duş, m-am îmbrăcat şi i-am dus lui Jack micul dejun în dormitor.

Ca de obicei, şi-a aprins o ţigară după prima gură de cafea.

— Cum te descurci? m-a întrebat.

— Ştii, lumea arată întotdeauna mai bine după douăsprezece ore de somn.

— Perfect adevărat. Când pleci la spital?

— Peste o jumătate de oră. Poţi să vii cu mine?

— Am o întâlnire în dimineaţa asta, în Newark…

— Nicio problemă.

— Dar transmite-i salutările mele. Şi spune-i că sunt aici dacă are nevoie de ceva…

În drum spre spital, m-a izbit gândul că Jack îşi găsise propriul mod de a face faţă situaţiei fratelui meu. De la apariţia listelor negre, se comportase cât se poate de corect şi de generos cu Eric, păstrând totuşi o distanţă respectuoasă. Evitase să dea ochii cu el şi nici nu-l învinovăţeam prea tare… mai ales că FBI-ul avea numele lui. Şi l-am admirat nespus pentru faptul că, în felul lui tăcut, l-a sprijinit pe Eric de-a lungul întregii crize… în vreme ce alţi oameni ar fi tremurat de groază ca nu cumva să fie asociaţi cu el.

Eric se trezise când am ajuns la spital. Deşi tras la faţă şi cu ochii duşi în fundul capului, în obraji îi revenise puţină culoare. În plus, părea mult mai lucid.

— Arăt la fel de rău pe cât mă simt?

— Cam aşa ceva.

— Câtă franchețe!

— Meriți. Ce naiba încercai să faci?

— Să-mi beau mințile.

— Şi să nu mănânci deloc?

— Mâncarea consuma din timpul prețios alocat băuturii.

— Ai avut mare noroc că Joey de la Ansonia a fost cu tine…

— Chiar voiam să plec, S.

— Taci!

— Dar e adevărat. Nu găseam nicio cale de ieşire…

— Ți-am spus de nenumărate ori că vei trece şi peste asta. Nu trebuie decât să mă laşi să te ajut.

— Nu merit prețul pe care l-ai plătit…

L-am atenționat cu degetul.

— Ce vrăjeală!

Pe buze i-a apărut un zâmbet firav. L-am luat de mână:

— Ce altceva avem cu excepția vieții?

— Băutura.

— Poate… dar în privința asta am nişte veşti proaste pentru tine. Doctorul cu care am stat de vorbă înainte să vin la tine a specificat foarte clar: „Adio beție!" Duodenul tău atârnă de un fir de păr. În timp, ar trebui să se vindece de la sine. Dar chiar şi după ce se vindecă, stomacul tău nu va mai suporta alcoolul. Îmi pare rău…

— Ție? Dar mie…

— Doctorul a mai spus că vei mai rămâne internat cel puțin două săptămâni.

— Bine măcar că plăteşte NBC-ul.

— Da, o adevărată uşurare.

— Şi cum rămâne cu audierea mea de la HUAC de săptămâna viitoare?

— O să-l rog pe Joe Eberts să aranjeze el amânarea.

— Permanent, dacă e posibil.

Domnul Eberts a reuşit să amâne citația de la HUAC doar cu o lună. În toată această perioadă, Eric s-a mai

întremat. După două săptămâni petrecute la spitalul Roosevelt, l-am convins să mă lase să-i închiriez o căsuță în Sagaponack. Pe atunci, acel colț din Long Island nu se dezvoltase încă. Sagaponack era un sat micuț de pescari – o comunitate sălbatică, impregnată de apa sărată a oceanului, alcătuită din bărci, crabi, baruri unde puteai scuipa pe jos şi pescari musculoşi. Chiar dacă se situa la doar trei ore de mers cu trenul de Manhattan, locul părea complet izolat. Casa pe care am închiriat-o era o clădire simplă, bătută de ploaie şi de vânt, cu două dormitoare şi o plajă privată imensă şi pustie. Inițial, Eric abia dacă reuşea să stea în capul oaselor şi nu făcea altceva decât să privească valurile ce se spărgeau de țărm. După două săptămâni, ajunsese să se plimbe cam o milă sau două pe plajă. Deşi urma un regim alimentar foarte strict şi destul de sărăcăcios (atunci am devenit expertă în macaroane cu brânză), s-a îngrăşat puțin. Cel mai important însă, a început să doarmă între opt şi zece ore pe noapte. Nu făceam mare lucru în timpul zilei. În casă am găsit un raft cu romane polițiste ieftine, pe care le-am devorat. Nu aveam radio şi nici televizor. N-am cumpărat nici măcar un ziar cât am stat acolo. Eric mi-a dat de înțeles că vrea să se rupă de lumea ce se întindea dincolo de plajă, iar eu n-am ridicat obiecții. După tot ceea ce se întâmplase în ultima vreme, izolarea mi se părea o binecuvântare. Normal că îi duceam dorul lui Jack. Îl invitasem să vină la noi pentru câteva zile, dar mi-a spus că are foarte mult de lucru la serviciu, iar sfârşitul de săptămână ieşea din discuție, având în vedere că respectivele zile erau sacre pentru Dorothy şi Charlie. Pentru că nu exista telefon în casă, de două ori pe săptămână mergeam în sat, unde aşteptam să mă sune Jack la oficiul poştal. Ora stabilită era trei după-amiază, marțea şi vinerea. A respectat înțelegerea cu promptitudine. La poştă, funcționara de la ghişeu se ocupa şi de centrala telefonică şi mi s-a părut genul băgăreț, aşa că aveam grijă să nu pomenesc nimic despre lista neagră sau despre familia lui Jack. În caz că

ar fi ascultat (şi sunt sigură că aşa făcea), nu putea auzi decât vorbele de dor nebun dintre doi oameni ce se iubesc. Dar ori de câte ori i-am propus lui Jack să doarmă măcar o noapte la noi, a rămas de neclintit, justificându-şi refuzul prin presiunea actuală de la serviciu.

Cele două săptămâni s-au scurs într-o trândăveală delicioasă. În noaptea de dinaintea plecării, Eric şi cu mine ne-am dus pe plajă să admirăm apusul soarelui. Când nisipul auriu a căpătat nuanța de malț a luminii crepusculare, Eric mi-a spus:

— În astfel de momente, îmi zic în sinea mea că a venit vremea pentru un cocktail.

— Bine că mai eşti în viață ca să trăieşti asemenea clipe.

— Da, dar clipele astea s-ar potrivi de minune cu un gin martini. În săptămânile care urmează voi avea nevoie cu siguranță de alcool.

— O să fie bine.

— Nu, n-o să fie. Peste patru zile, voi apărea în fața nenorocitei aceleia de comisii.

— O să supraviețuieşti.

— Vom vedea.

A doua zi dimineață ne-am întors în oraş. Am ajuns în stația Penn în jurul prânzului şi ne-am urcat într-un taxi. L-am lăsat pe Eric la Ansonia.

Am căzut de comun acord să ne întâlnim la micul dejun a doua zi la nouă – după care să mergem împreună să vorbim cu Joel Eberts.

— Chiar trebuie să discutăm cu Eberts? m-a întrebat Eric, în timp ce portarul de la Ansonia îi scotea valiza din portbagaj.

— E avocatul tău. O să fie alături de tine vineri, când vei depune mărturie. Şi nu strică să stabiliți împreună o strategie.

— Dar e inutilă orice strategie.

— Hai să ne facem griji în privința asta abia mâine.

Acum du-te sus şi sună-l pe Ronnie. Unde cântă în seara asta?

— Nu ştiu. Trebuie să-i caut programul printre lucruri.

— Găseşte-l şi vorbeşte cu el. Sunt sigură că abia aşteaptă să te audă.

— Îți mulțumesc pentru astea două săptămâni. Ar trebui s-o facem mai des.

— Aşa va fi.

— Adică după ce ies din închisoare.

L-am sărutat pe obraz în loc de la revedere. M-am urcat înapoi în taxi şi am pornit spre strada 77. Mi-am petrecut după-amiaza sortând corespondența. Am găsit şi un pachet gros de la *Saturday/Sunday* care conținea douăzeci de scrisori de la cititori. După ce văzuseră anunțul cu retragerea mea pe o perioadă de şase luni, mă rugau să mă întorc cât mai repede cu putință.

„O să-mi fie dor de dumneavoastră", îmi scria o domnişoară M. Medford din South Falmouth, Maine. M-au întristat puțin cuvintele ei, pentru că – deşi n-aş fi recunoscut față de Jack sau Eric – îmi părea extrem de rău că nu mai scriu la revistă.

Pe la patru am plecat să cumpăr de mâncare. M-am întors chiar înainte de cinci. Câteva minute mai târziu, am auzit cheia intrând în yală. Am deschis uşa şi m-am aruncat în brațele lui Jack. Într-un minut, ajunseserăm deja în pat. Abia peste o oră, am schimbat primele cuvinte:

— Cred că mi-a fost dor de tine.

— Şi mie, a răspuns Jack.

Într-un târziu, ne-am ridicat din pat. Am pregătit cina, am mâncat, am băut o sticlă de Chianti şi ne-am culcat. Nu-mi amintesc când am adormit. Dar îmi amintesc că m-am trezit brusc. Cineva suna la interfon. După o secundă sau două am realizat că trecuse bine de miezul nopții. Era patru şi optsprezece minute, potrivit ceasului de pe noptieră. Soneria a țârâit din nou. Jack a tresărit.

— Ce naiba… a rostit el amețit.

— Răspund eu, i-am spus, îmbrăcând un halat şi pornind spre bucătărie.

Am apăsat pe butonul interfonului şi am murmurat un „Da” adormit.

— Sara Smythe? s-a auzit o voce groasă.

— Da. Cine sunteți?

— Poliția. Vă rugăm să deschideți.

Oh, Doamne. Oh, Dumnezeule, nu.

Pentru o secundă sau două, am rămas încremenită ca o stană de piatră. Apoi, vocea groasă s-a auzit iarăşi:

— Domnişoară Smythe… mai sunteți acolo?

Am apăsat butonul care deschidea uşa din stradă. După un moment, cineva a ciocănit în uşa apartamentului meu. Dar eu nu mă puteam mişca. Ciocănitul s-a întețit. L-am auzit pe Jack, dându-se jos din pat. A venit în bucătărie, legându-şi cordonul de la halat. M-a găsit stând lângă interfon, cu capul lipit de perete.

— Isuse Christoase, ce s-a întâmplat?

— Te rog să răspunzi tu la uşă.

— Dar cine naiba e?

— Poliția.

S-a albit la față ca varul. A ieşit în hol şi a deblocat yala.

— Sara Smythe e aici? a întrebat bărbatul cu voce groasă.

— Ce se petrece, ofițer? s-a interesat Jack.

— Trebuie să vorbim cu domnişoara Smythe.

O secundă mai târziu, în bucătărie au pătruns doi polițişti în uniformă. Jack venea în spatele lor. Unul dintre ei s-a apropiat de mine. Avea în jur de cincizeci de ani, un chip blând şi expresia aceea nefericită a cuiva care aduce veşti proaste.

— Dumneavoastră sunteți Sara Smythe?

Am clătinat din cap că da.

— Aveți un frate pe nume Eric?

Nu i-am răspuns. M-am prăbuşit pe podea, hohotind.

Nouă

Poliția ne-a condus în centru. Am stat pe bancheta din spate a maşinii împreună cu Jack. Îmi îngropasem capul în umărul lui. Mă cuprinsese cu ambele brațe. Mă ținea atât de strâns, de parcă ar fi vrut să mă sufoce. Şi bine făcea, pentru că altfel riscam să-mi pierd mințile.

Primele raze de lumină începuseră să se ivească pe cerul întunecat, în timp ce noi ne îndreptam spre est pe strada 34. Nimeni din maşină nu scotea un cuvânt. Cei doi polițişti priveau fix înainte prin parbrizul pătat, ignorând sunetul spart al transmițătorului radio. Jack îşi dădea silința să mă sprijine fără să vorbească – dar şocul resimțit avea consecințe palpabile. Auzeam cum inima îi bate nebuneşte. Poate că se temea că o să mă apuc din nou să jelesc – pentru că asta făcusem după ce primisem vestea. Timp de o jumătate de oră rămăsesem întinsă pe pat cu cearşafurile strânse la piept. Eram de neconsolat. Ori de câte ori Jack a încercat să mă liniştească, am urlat ca o apucată să mă lase în pace. Îmi pierdusem orice urmă de control. Disperarea mă cuprinsese în asemenea hal, încât nu suportam ideea ca cineva să-mi ofere consolare într-un moment în care durerea depăşise orice închipuire. Într-un târziu, unul dintre polițişti m-a întrebat dacă am nevoie de asistență medicală. Atunci am reuşit să-mi vin puțin în fire şi să mă îmbrac. Jack şi un polițist m-au apucat de brațe ca să mă ajute să merg la maşină, dar i-am refuzat politicos. Aşa cum ar fi spus şi Eric (imitându-l maliții os pe tata): un Smythe nu se dă niciodată în spectacol, mai ales în public. Chiar şi-atunci când primeşti cele mai oribile veşti.

Lacrimile îmi secaseră. Durerea ce-mi năpădise sufletul era atât de pustiitoare, atât de nemăsurată, încât mergea dincolo de lacrimi sau urlete. Rămăsesem fără grai şi mintea mi se golise. Tot drumul m-am mărginit să mă lipesc de Jack şi să-mi țin nervii în frâu.

Am cotit spre sud pe Second Avenue, am străbătut cale de două blocuri, apoi ne-am îndreptat din nou spre est pe strada 32 până când am parcat în fața unei clădiri joase de cărămidă. Pe uşa de la intrare erau gravate cuvintele: „Institutul de Medicină Legală al oraşului New York".

Polițiştii ne-au escortat printr-o intrare laterală, pe a cărei tăbliță scria „Livrări". Înăuntru, am dat peste un negru în vârstă care stătea la o masă. Când unul dintre ofițeri s-a aplecat spre el şi i-a spus „Smythe", domnul a deschis un registru uriaş, a urmărit cu degetul în jos pe pagină, după care s-a oprit în dreptul numelui fratelui meu. Apoi a ridicat receptorul şi a format un număr.

— Smythe, a rostit el în şoaptă. Poziția cincizeci şi opt.

Am simțit că-mi pierd iarăşi cumpătul. Sesizând imediat, Jack m-a strâns cu şi mai multă putere de mijloc. După un moment, a sosit un asistent în halat alb.

— Ați venit să-l identificați pe Smythe? a întrebat el inexpresiv.

Unul dintre polițişti a încuviințat. Asistentul ne-a făcut semn să-l însoțim. Am străbătut un coridor îngust, vopsit în verde şi luminat cu neoane. Ne-am oprit în fața unei uşi metalice. A deschis-o şi am intrat într-o încăpere mică, rece ca un congelator. Pe un perete se zăreau mai multe sertare din oțel inoxidabil, numerotate. Asistentul s-a apropiat de cel pe care scria 58. Unul dintre ofițeri m-a împins cu blândețe înainte. Jack a rămas alături de mine. M-a strâns ferm de braț. S-a aşternut tăcerea. Polițiştii mă priveau stingheriți. Asistentul aştepta, bătând darabana cu degetele pe suprafața metalică, uitându-se în gol. Într-un târziu, am inspirat adânc şi am clătinat încet din cap către el.

Sertarul a alunecat cu un zgomot uşor. Am închis ochii. După o secundă, m-am forțat să-i deschid. Eric zăcea întins pe spate în fața mea – acoperit de la gât în jos cu un cearşaf alb şi aspru. Avea pleoapele coborâte şi pielea nefiresc de albă. Buzele i se învinețiseră. Nu părea deloc împăcat. Doar un chip fără viață. O carapace goală

în care trăise fratele meu cândva.

Mi-am înăbuşit un suspin. Am închis din nou ochii, pentru că nu suportam să-l mai văd. Pentru că nu voiam ca această ultimă imagine să-mi bântuie gândurile pentru totdeauna.

— Este Eric Smythe? m-a întrebat asistentul.

Am încuviințat din cap.

I-a acoperit fața cu cearşaful, după care a împins targa din nou în sertar. Acesta s-a închis cu o bufnitură. Asistentul s-a întins după un clipboard, agățat într-un cui pe perete. A răsfoit câteva formulare, a găsit ceea ce căuta şi mi l-a întins.

— Vă rog să semnați în josul foii, mi-a cerut el, oferindu-mi un creion cu vârful tocit pe care l-a scos din buzunarul halatului său soios.

Am semnat şi i-am înapoiat clipboard-ul.

— La ce firmă de pompe funebre ați apelat? m-a întrebat.

— La niciuna.

A scos un formular cu marginea perforată. Avea numele de Smythe pe el şi o serie numerică alături. Mi l-a întins.

— Când o să vă hotărâți cu cine lucrați, vă rog să le spuneți să ne sune şi să ne transmită acest număr. Ştiu ei care e procedura.

Jack a smuls bucata de hârtie din mâna asistentului.

— Am înțeles, a răspuns el în locul meu, vârând foaia în buzunarul de la haină. Mai avem ceva de făcut aici?

— Nu, nimic.

Polițiştii ne-au condus până afară.

— Doriți să vă ducem acasă? m-a întrebat unul dintre cei doi.

— Vreau să merg la Ansonia.

— Putem să trecem pe-acolo mai târziu, a intervenit Jack. Acum ai nevoie de odihnă.

— Eu vreau la Ansonia. Vreau să-i văd apartamentul.

— Sara, nu cred că…

— Mă duc la apartamentul lui, m-am răstit, abia controlându-mi furia.

— Bine, bine, a capitulat Jack.

Ne-am urcat în maşina de poliție. M-am stăpânit cu greu tot drumul. Jack părea epuizat şi profund preocupat. Deşi mă ținea de mână, gândurile lui erau în altă parte. Sau poate mă înşelam, dată fiind propria mea stare oribilă de reverie; nimerisem într-un coşmar terifiant din care nu mai puteam scăpa.

La Ansonia, Joey, portarul de noapte, încă mai era de serviciu. S-a purtat cu multă amabilitate. A găsit pe cineva să-i țină locul şi ne-a condus la bar.

— Ştiu că e cam devreme, dar cred că aveți nevoie de o tărie.

— Minunat, am spus.

— Whisky?

Jack a dat din cap că da. Joey a adus o sticlă de scotch ieftin şi două pahărele. Ni le-a umplut până la buză. Jack l-a dat pe gât. Eu am sorbit puțin şi aproape că m-am înecat. Am luat încă o sorbitură. Alcoolul mi-a ars gâtul – ca un medicament concentrat, amar. Din patru guri, am golit paharul. Joey ni le-a umplut din nou.

— Tu l-ai găsit? l-am iscodit.

— Da, a rostit stingher. Eu l-am găsit. Şi… dacă aş fi ştiut, nu l-aş fi lăsat pe tipul cu livrarea să…

— Ce tip?

— Un tip de la magazinul de băuturi din zonă. Din ce am dedus eu, fratele dumneavoastră a sunat la magazin ieri după-amiază şi i-a rugat să-i livreze două sticle de Canadian Club în cameră. Cel puțin aşa mi-a povestit Phil, portarul din schimbul celălalt. Era de serviciu când a apărut tipul de la magazin şi a întrebat la ce număr locuieşte fratele dumneavoastră. Dacă aş fi fost aici, v-aş fi sunat imediat – pentru că după ce s-a întâmplat acum două săptămâni, am ştiut că are o problemă cu băutura. În fine, eu am ajuns în jur de şapte. N-am auzit nimic de domnul Smythe până după miezul nopții, când m-a

sunat. Părea beat turtă. I se împleticea limba în gură. Nu înțelegeam nimic din ce zicea. Aşa că am pus pe cineva să stea în locul meu şi m-am dus sus. Cred că am ciocănit vreo cinci minute. Niciun răspuns. M-am întors la Recepție şi am luat cheia de rezervă. Când am deschis uşa…

S-a oprit brusc şi a inspirat adânc.

— Trebuie să vă mărturisesc, don'şoară Smythe, că nu mi-a plăcut ce am văzut. Se prăbuşise pe podea. Din gură îi curgea sânge. Şi pe telefon am găsit sânge, aşa că atunci când m-a sunat probabil că hemoragia deja se pornise. Voiam să vă dau telefon – dar situația era atât de rea, că mi-am zis mai bine să aştept ambulanța. Au ajuns aici în zece minute. Dar el deja murise. Apoi au apărut polițiştii şi de aici încolo s-au ocupat ei de tot. Mi-au cerut să nu vă anunț eu „pentru că ei trebuie să vă dea vestea."

S-a întins după un pahar şi şi-a turnat nişte scotch.

— Cred că am nevoie de o tărie, rosti Joey, dând băutura pe gât. Nu pot să vă spun cât de rău îmi pare.

— Nu e vina ta, îl linişti Jack.

— Cele două sticle de Canadian Club… erau goale? l-am întrebat.

— Da, nicio picătură n-am mai găsit în ele.

Am rememorat dimineața de la spitalul Roosevelt, când l-am prevenit pe Eric că doctorul îi interzisese categoric alcoolul. Primise vestea într-o dispoziție filosofică. Deşi nu se exprimase cu voce tare, părea încântat că se găseşte din nou pe tărâmul celor vii. De-a lungul celor două săptămâni din Sagaponack, începuse să-şi revină. Iar după aia, la naiba, l-am lăsat singur douăzeci şi patru de ore şi el…

Mi-am înăbuşit un suspin şi mi-am prins capul între palme. Jack m-a mângâiat pe păr.

— E-n regulă, m-a consolat.

— Nu, nu e, am strigat. S-a sinucis.

— N-ai de unde să ştii asta.

— A băut două sticle de Canadian Club, perfect conştient că duodenul lui nu o să mai reziste. L-am avertizat şi eu şi doctorii. Părea aşa de bine ieri când ne-am întors din Long Island. Chiar nu mă mai îngrijora atât de tare. Dar m-am înşelat…

Am început să hohotesc amarnic. Jack m-a îmbrăţişat şi m-a legănat.

— Nu te învinovăți, Sara.

Joey a tuşit nervos.

— Mai trebuie să vă mărturisesc ceva, domnişoară Smythe. Am aflat de la Phil. Ieri, pe la trei după-amiază, fratele dumneavoastră a avut un vizitator. Un tip la costum ce căra o servietă după el. I-a arătat lui Phil o legitimație şi i-a spus că e agent federal. I-a cerut lui Phil să-l caute pe domnul Smythe şi să-i transmită să coboare în hol – dar să nu-i spună cine-l caută. Phil n-a avut încotro. Domnul Smythe a coborât şi agentul i-a vârât un document în mână, după care s-a apucat să înşire nişte baliverne din alea oficiale: „Prin prezenta ați luat la cunoştință că… bla, bla, bla.” Phil n-a auzit restul. Dar mi-a povestit că fratele dumneavoastră părea destul de uluit de cele auzite.

— Şi ce s-a întâmplat mai apoi? am întrebat.

— Bărbatul a plecat, iar fratele dumneavoastră s-a întors în cameră. Vreo oră şi jumătate mai târziu, a apărut tipul de la magazinul de băuturi.

— Şi Eric n-a ieşit deloc în tot acest timp?

— Phil susține că nu.

— Atunci documentul se mai află încă acolo. Să mergem.

Joey şovăi.

— E multă dezordine sus, domnişoară Smythe. Poate ar fi mai bine să aşteptați…

— O să suport, am zis, ridicându-mă în picioare.

— Nu e o idee bună, s-a împotrivit Jack.

— Eu judec ce e bine şi ce nu, am rostit ferm şi m-am îndepărtat de bar.

Joey şi Jack m-au urmat imediat. Joey s-a oprit la recepție şi a luat de pe panoul din spatele tejghelei cheia de la apartamentul 512. Am urcat cu liftul până la etajul cinci. Joey a ezitat înainte să vâre cheia în broască.

— Sunteți sigură că vreți să intrați, domnişoară Smythe?

— Da.

— Lasă-mă pe mine, s-a oferit Jack.

— Nu. Vreau să văd cu ochii mei.

Joey a ridicat din umeri şi a răsucit cheia. Uşa s-a întredeschis uşor. Am păşit înăuntru. Mi-am ținut respirația. Mă aşteptam să văd un covor pătat de sânge. Dar nu mă pregătisem pentru dimensiunea uriaşă a acelei pete. Sângele încă nu se uscase şi strălucea. Peste tot: pe telefon, pe mobilă… Pe unul dintre pereți şi pe o măsuță se zărea urma însângerată a unei palme, probabil acolo unde Eric căzuse şi încercase să se sprijine. Brusc, mi-a venit în minte secvența oribilă a ultimelor minute de viață ale fratelui meu. Băuse pe canapeaua şubredă. O sticlă goală de Canadian Club zăcea pe podea, lângă un televizor mic. Cea de-a doua sticlă – în care abia dacă mai rămăseseră două degete de alcool – se găsea pe măsuța joasă de lemn laminat. Pe canapea am văzut un pahar stropit cu sânge. Probabil că hemoragia se pornise când încă se mai lupta cu ultima sticlă. Înspăimântat, îşi acoperise gura cu mâna (motivul tuturor acelor amprente roşii). Apoi se târâse până la telefon şi-l sunase pe Joey. Dar pentru că era prea băut şi prea şocat de ceea ce se petrecea cu el, n-a reuşit să spună nimic coerent. A dat drumul receptorului şi a căzut peste masa care-i servea şi ca birou. S-a sprijinit de ea cât a putut, după care s-a prăbuşit pe covor. Şi a murit imediat. Ori cel puțin aşa speram. Pentru că m-ar fi ucis ideea că Eric a avut parte de o suferință îndelungată.

M-am ferit să privesc pata de sânge de pe jos şi m-am uitat spre măsuța pentru ziare. Sub o scrumieră se zărea un document cu aspect oficial. Şi acesta era stropit cu

sânge. L-am scos şi l-am cercetat. Era o notificare din partea IRS, prin care îl informau că va fi supus unui control şi că în baza informațiilor primite de la National Broadcasting Company, îi solicitau o plată imediată de 43.545 de dolari pentru a acoperi impozitele aferente ultimilor trei ani. În scrisoare se mai menționa că dacă dorea să conteste această impunere, avea la dispoziție treizeci de zile pentru a prezenta, la cel mai apropiat sediu IRS, dovezile care să-l disculpe. În situația în care refuza să respecte termenul-limită şi/sau nu plătea suma specificată, urma să fie judecat şi condamnat la închisoare, iar toate posesiunile îi vor fi confiscate.

Patruzeci şi trei de mii şi cinci sute patruzeci şi cinci de dolari. Nu-i de mirare că băuse două sticle de Canadian Club. Măcar să-mi fi telefonat. Aş fi închiriat o maşină şi l-aş fi dus în Canada. Sau i-aş fi dat suficienți bani să zboare până în Mexic şi să supraviețuiască două, trei luni. Dar Eric s-a panicat şi a clacat. Ori pur şi simplu n-a suportat ideea unui proces suplimentar pe lângă procesul HUAC – urmat apoi de închisoare, faliment şi ani de zile în care să încerce să-şi achite datoriile.

Scrisoarea îmi tremura în mână. Jack a venit imediat lângă mine ca să mă susțină.

— Nenorociții, nenorociții, nenorociții naibii, am repetat eu într-una.

Jack a luat documentul şi l-a citit.

— Dumnezeule, cum au putut să facă asta?

— Cum? Cum? m-am dezlănțuit. Foarte simplu. Dacă Eric ar fi cooperat şi le-ar fi dat nume, această citație n-ar fi venit niciodată. Dar dacă nu dansezi după cum îți cântă javrele astea, atunci fac tot posibilul să te distrugă. *Totul.*

Am început să plâng şi m-am aruncat la pieptul lui Jack.

— Îmi pare rău. Îmi pare aşa de rău, Sara…

Am simțit o altă mână pe umăr. Era Joey.

— Haideți să ieşim de aici, ne-a îndemnat el. Nu mai e nimic de văzut.

Am reuşit cumva să ajungem din nou la lift şi apoi în bar. Joey ne-a lăsat sticla de whisky şi două pahare. Jack a turnat câte o porție pentru fiecare. Mă cufundam într-un şoc tot mai profund – degetele îmi tremurau incontrolabil. Din fericire, băutura m-a ajutat puțin. Pentru a opta oară în seara aceea, mi-am revenit. Jack zăcea într-un fotoliu, privind în gol. I-am atins mâna.

— Te simți bine? l-am întrebat.

— Doar copleşit. Şi vinovat că…

A ezitat.

— Că…?

— Vinovat că nu m-am împăcat niciodată cu Eric aşa cum ar fi trebuit.

— Se mai întâmplă.

— Ar fi trebuit să mă străduiesc mai mult. Ar fi trebuit…

S-a oprit brusc, cu ochii plini de lacrimi. Oamenii te surprind uneori în cele mai ciudate momente. Iată-l pe Jack – care nu-l plăcuse niciodată prea tare pe fratele meu – vărsând lacrimi la moartea lui. Numai tragediile reale sunt în stare să provoace astfel de reacții. Ele reamintesc tuturor că neînțelegerile pe care le avem nu au niciun rost în final. Moartea reduce la tăcere orice conflict – ne face să înțelegem că disputele se dovedesc neîntemeiate; pentru că reprezintă doar un moment. Şi acel moment – bucata de timp pe care noi o numim viață – nu înseamnă nimic. Şi totuşi, nu ne putem lipsi de discuții aprinse, de certuri, de ranchiună, de angoasă, de gelozie, de resentimente… partea întunecată şi schizoidă ce marchează tuturor existența. Trăim perfect conştienți că într-o zi se va sfârşi totul, că nimeni şi nimic nu scapă de spectrul morții. Poate că aşa se explică naşterea furiei – este felul în care ne împotrivim lipsei noastre de însemnătate. Furia oferă importanță unor lucruri fundamental nesemnificative. Furia ne face să uităm că nu vom trăi o veşnicie.

Am băut şi mai mult whisky. A avut efectele lui

benefice. N-am mai vorbit o vreme. Am stat pur şi simplu în bar până când s-a luminat de ziuă. Eu am fost cea care a spart tăcerea:

— Trebuie să-l anunț pe Ronnie.

— Da. Mă gândeam şi eu la asta. Vrei să-l sun în locul tău?

— Nu. Trebuie să afle de la mine.

L-am rugat pe Joey să se ducă sus şi să scotocească printre hârtiile lui Eric până dă de programul lui Ronnie. L-a descoperit pe aceeaşi masă unde se afla şi notificarea de la IRS. Ronnie cânta în Houston în seara aceea. Am aşteptat până la prânz ca să-l sun – mă întorsesem la mine în apartament şi începusem deja pregătirile pentru înmormântare. Ronnie era ameţit când a răspuns. A părut surprins să mă audă, după care s-a îngrijorat brusc.

— Nu-mi place tonul tău, a spus.

— Pentru că e de rău, Ronnie.

— E vorba de Eric, nu? m-a întrebat cu vocea gâtuită.

Atunci i-am mărturisit. Am încercat să-i prezint totul cât mai simplu, pentru că ştiam că se va prăbuşi dacă îi ofer prea multe detalii. S-a aşternut o tăcere prelungită după ce am terminat.

— Ronnie… eşti bine? l-am întrebat.

Tăcere.

— De ce nu m-a sunat? a şoptit el, doborât. Sau pe tine?

— Nu ştiu. Sau poate că ştiu, dar nu vreau să-ți zic…

— Te-a iubit mai mult decât…

— Te rog, Ronnie. Nu mai suport să…

— Bine, bine.

Tăcere din nou.

— Mai eşti acolo?

— Oh, Isuse, Sara…

A început să plângă. Legătura s-a întrerupt brusc. O jumătate de oră mai târziu, m-a sunat el. Părea zguduit, dar nu-şi pierduse cumpătul.

— Îmi cer scuze că am închis. Dar nu mai puteam să…

— Nu e nevoie să-mi explici. Te simți mai bine acum?

— Nu, a rostit el pe un ton neutru. N-o să-mi revin niciodată.

— Ştiu. Ştiu.

— Chiar l-am iubit.

— Şi el pe tine, Ronnie.

Îl auzeam cum înghite cu dificultate, străduindu-se să-şi oprească lacrimile. De ce încercăm întotdeauna să fim curajoşi în momente în care bravura devine inutilă?

— Nu ştiu ce să spun, Sara. Încă nu realizez şi nici nu pricep.

— Nu te mai chinui. Înmormântarea e poimâine. Crezi că poți ajunge?

— În niciun caz. Basie e un artist foarte strict. Te-ar învoi doar dacă ți-ar muri mama. Dar să pleci înapoi la New York pentru înmormântarea unui prieten? Exclus. Şi oamenii ar începe să mă chestioneze cu privire la relația mea cu Eric.

— Nu-ți face griji.

— Ba da. Vreau să fiu acolo. Ar trebui să fiu acolo.

— Sună-mă când te întorci în oraş. Sună-mă ori de câte ori simți nevoia.

— Mulțumesc.

— Ai grijă de tine.

— Şi tu. Sara?

— Da.

— Eu ce-o să fac de aici înainte?

Habar n-aveam. Dar ştiam exact ce anume voi face eu. După ce am pus receptorul în furcă, m-am târât în dormitor, m-am trântit pe pat şi m-am dezlănțuit. Am plâns o oră întreagă. Jack a încercat să mă consoleze, dar am țipat la el să mă lase în pace. Trebuia să fac asta – să jelesc până nu mai pot; să mă las copleşită de grozăvia celor întâmplate.

Există momente în viață când ai senzația că o să plângi în nesfârşit. Dar nu e aşa. Într-un târziu, epuizarea fizică

te sileşte să te opreşti, să te potoleşti şi să te calmezi, chiar dacă te afli în miezul suferinței celei mai teribile. Aşadar, după o oră sau o oră şi jumătate (pierdusem noțiunea timpului), m-am ridicat din pat. Mi-am scos hainele şi le-am azvârlit pe jos. Am umplut cada cu apă foarte fierbinte. M-am strâmbat când am alunecat în ea, dar trupul mi s-a obişnuit iute cu căldura. Am luat un prosop, l-am înmuiat şi mi l-am pus peste față. L-am lăsat aşa încă o oră, vreme în care m-am străduit să-mi golesc mintea. Jack n-a intrat ca să vadă cum mă simt. O mişcare înțeleaptă din partea lui. A priceput că trebuie să păstreze distanța. Când am ieşit, în sfârşit, din baie – acoperită cu un halat şi cu un prosop pe cap, nici nu m-a îmbrățişat şi nici nu m-a întrebat ceva stupid de genul „Te simți mai bine, iubito?" A fost suficient de deştept ca să realizeze că nu se poate discuta cu mine în acele momente.

M-a întrebat doar dacă mi-e foame.

Am dat din cap că nu şi m-am aşezat pe canapea.

— Vino aici, i-am zis.

S-a apropiat de mine şi i-am cuprins fața cu palmele. N-am scos un cuvânt. Doar l-am privit îndelung. Nici el n-a spus nimic. Şi nici n-a căutat să afle la ce mă gândesc. Poate că ştia. *Acum, tu eşti tot ce mai am pe lume. Tot.*

Înmormântarea lui Eric a avut loc peste două zile. Slujba s-a desfăşurat la Casa de Pompe Funebre Riverside de pe strada 75. Doar vreo douăsprezece persoane au participat: Jack şi Meg, Joel Eberts, câțiva prieteni de-ai lui Eric de pe vremea când făcea teatru, un coleg sau doi de la Columbia. N-a venit nimeni de la NBC. Marty Manning a trimis totuşi o coroană şi o scrisoare pentru mine în care îşi exprima convingerea că Eric nu fusese numai un scriitor strălucit de comedie, ci şi un om cu adevărat deosebit… care nu merita soarta crudă ce se abătuse asupra lui:

„Trăim vremuri ciudate", scria Manning, *„dacă un om atât de amuzant şi de blând ca fratele dumneavoastră*

ajunge la disperare. Toți cei din show l-au iubit. Ne-am dori să fim acolo luni ca să ne putem lua la revedere cum se cuvine – însă lunea este ziua noastră finală de repetiții. Şi cum Eric însuşi ar fi spus: Spectacolul trebuie să continue. Vă aflați în gândurile noastre…”

Ştiam foarte bine (de la Eric) că lunea abia se făcea prima lectură a scenariului – şi că nimic nu începea înainte de ora unsprezece. Dacă Manning şi ceilalți ar fi vrut, ar fi putut să vină fără probleme la slujba de la ora zece. Dar le-am înțeles reticența de a-şi face apariția la înmormântare. Aşa cum am înțeles şi ce voia să spună prin faptul că Eric a ajuns la disperare. Manning şi cei din echipă se temeau să nu aibă parte de aceeaşi soartă. Şi sunt ferm convinsă că Ira Ross şi acoliții lui de la etajul patruzeci şi trei trimiseseră o directivă prin care cereau personalului NBC să nu participe la înmormântare. Mai bine să se ferească de alte probleme, în eventualitatea că FBI-ul se hotărâse să posteze un agent la uşă care să-şi noteze numele tuturor celor ce îndrăzneau să-şi arate solidaritatea față de Eric.

După cum s-a dovedit, domnul Hoover şi asociații lui au tras concluzia că moartea fratelui meu nu reprezenta o amenințare la adresa securității naționale – n-am detectat nici urmă de FBI. Cu condiția să nu se fi ascuns în Capela Riverside prin cine ştie ce ungher.

Cele douăsprezece persoane care au îndrăznit totuşi să participe la ceremonia funerară s-au aşezat pe primele două rânduri, în timp ce preotul unitarian, pe nume Roger Webb, a ținut un discurs elocvent despre onestitatea lui Eric, despre conştiința lui integră şi despre curajul dovedit. Casa de pompe funebre mi-l recomandase când le-am spus că Eric era ateu în esență („Atunci reverendul acesta unitarian va fi perfect pentru dumneavoastră” mi-a propus directorul). Mă aşteptam să văd un slujbaş al bisericii plictisit, care să rostească două, trei rugăciuni, apoi să bălmăjească nişte platitudini crase şi care să-şi verifice ceasul din când în când. Însă

Roger Webb era tânăr, inimos şi foarte drăguţ. M-a sunat cu o zi înainte de înmormântare şi mi-a pus o mulțime de întrebări despre Eric. I-am sugerat să treacă pe la mine ca să discutăm mai detaliat. A apărut câteva ore mai târziu – un bărbat tânăr, în jur de treizeci de ani, cu o față copilăroasă, născut în Columbus, Ohio. Din comentariile sale inițiale, în timp ce savuram o cafea, am simțit că e un tip cumsecade şi, ca majoritatea unitarienilor, cu un temperament liberal. Aşa că mi-am deschis sufletul în fața lui, povestindu-i exact ce se petrecuse cu Eric, subliniind alegerea lui admirabilă, dar şi dezastruoasă de a refuza să se transforme într-un turnător. Am riscat şi i-am mărturisit şi despre Ronnie.

M-a ascultat în tăcere, apoi mi-a spus:

— Se pare că fratele dumneavoastră a fost un om remarcabil. Şi original.

Mi s-a pus un nod în gât.

— Da. Cu certitudine.

— Conaționalii noştri sunt mai degrabă speriați de originalitate. Desigur că ne mândrim cu individualismul aspru în genul lui John Wayne, dar în adâncul inimii noastre suntem o națiune de „Babbiți”[45]. „Nu te da în stambă, nu încălca normele sociale, nu pune la îndoială corectitudinea sistemului, fii un jucător de echipă, fii un om de lume.” Dacă nu te supui, Dumnezeu cu mila.

— Ați vorbit ca Eric.

— Sunt convins că fratele dumneavoastră s-ar fi exprimat în vorbe mult mai meşteşugite. *Marty Manning Show* se numără printre emisiunile mele preferate.

— Aş vrea să vorbiți sincer la slujbă, dacă nu vă deranjează.

— În ziua de astăzi nu prea-ți dă mâna să te exprimi cu toată sinceritatea, pentru că oricine îți poate folosi vorbele împotriva ta. Există însă şi alte mijloace ca să transmitem un mesaj anume.

A doua zi dimineață, Roger Webb s-a aşezat la stânga sicriului fratelui meu şi s-a adresat grupului de

douăsprezece persoane, vorbindu-ne despre ce înseamnă să alegi.

— Alegerile ne caracterizează. Alegerile ne silesc să ne confruntăm cu propriul eu – cu aspirațiile, temerile, natura noastră etică. De-a lungul vieții, alegem deseori în mod eronat. Sau, ca în cazul lui Eric, facem ceva eroic – alegem varianta corectă, chiar dacă ştim că astfel ne distrugem viața. Eric s-a confruntat cu o decizie îngrozitoare. Să-i rănească pe ceilalți ca să se salveze pe sine? O asemenea alegere iluminează conştiința individuală. Dacă Eric ar fi optat pentru salvarea propriei persoane, oricine i-ar fi înțeles decizia, pentru că, la urma urmei, instinctul de supraviețuire este unul major. Vorbind în numele meu acum, nu ştiu cum aş fi procedat dacă aş fi fost pus în aceeaşi situație. De aceea, sper să găsim cu toții înțelegere în inimile noastre pentru cei care au trebuit să facă o astfel de alegere şi care, dintr-un motiv sau altul, nu au izbutit să dea dovadă de o lipsă de egoism similară cu a lui Eric. Iertarea constituie unul dintre cele mai dificile lucruri din viață – şi poate cel mai important. Comportamentul lui Eric a fost unul extrem de curajos. Dar nici cei care s-au plasat în cealaltă tabără nu ar trebui condamnați. America trăieşte vremuri ciudate – şi care, presimt, vor fi considerate în viitor drept o conjunctură nebunească, demagogică a istoriei noastre colective. Nădăjduiesc că vom redescoperi cu toții curajul de accepta şi a înțelege presiunile morale la care am fost supuşi. Haideți să salutăm bravura lui Eric Smythe, dar să arătăm compasiune şi celor care au considerat că este necesar să facă alegeri mai puțin îndrăznețe. Având în vedere că sunt preot, ar trebui probabil să închei această ceremonie cu câteva versete din Biblie. Dar pentru că sunt unitarian, îndrăznesc să apelez la poezie – mai exact, vă voi împărtăşi câteva versuri din Swimburne. „Dormi. Iar dacă viața s-a purtat rău cu tine, iart-o. Dacă lucruri bune ți-a adus, mulțumeşte-i, căci nu mai ai mult de trăit. Iar mulțumirea şi iertarea lucruri bune sunt.”

Lângă mine, Jack şi-a cuprins faţa cu palmele. Meg a început să suspine. Nici ceilalţi participanţi nu s-au lăsat mai prejos. Eu însă priveam ţintă spre sicriu, înmărmurită de ceea ce se întâmpla. Poate din cauza aspectului funest al coşciugului simplu din pin şi a certitudinii că fratele meu se găseşte prins înăuntrul lui. Ori poate din cauza gândului că tot ceea ce facem în viaţă are drept rezultat până la urmă această scenă – şi că de destin nu te poţi ascunde. Indiferent de motiv, mă simţeam mult prea amorţită ca să plâng, prea şocată.

Am rostit cu toţii Tatăl nostru. Ne-am rugat ca păcatele noastre să fie iertate, aşa cum şi noi îi iertăm (se presupune) pe cei care au greşit faţă de noi. Am îngânat un singur imn, „Apărătorul nostru cel atotputernic este bunul şi marele Dumnezeu" – pe care l-am ales nu datorită mesajului lutheran înălţător, ci pentru că Eric îmi mărturisise că acesta este singurul cânt pe care nu şi-l poate scoate din cap, încă de pe vremea când părinţii noştri ne cărau obligatoriu la biserică. Roger Webb ne-a binecuvântat şi ne-a urat să mergem în pace. Antreprenorii de pompe funebre au deplasat sicriul de-a lungul culoarului central. I-am urmat şi am ieşit afară unde domnea o zi perfectă de primăvară. În timp ce sicriul era urcat în maşina mortuară, ne-am îmbrăţişat şi ne-am şters ochii. Oamenii au început să-şi ia la revedere. Numai patru dintre noi – eu, Jack, Joel Eberts şi Roger Webb – aveam să-l însoţim pe Eric la crematoriul din Queens. Eu am vrut astfel – pentru că ştiam că toate privirile vor fi îndreptate spre mine când sicriul va dispărea în cuptor şi îmi doream ca aceste ultime clipe să fie unele private.

Am călătorit într-o limuzină lungă şi neagră. Pe podul Queensboro am nimerit într-un blocaj de neînchipuit. Ceva mai în faţă se petrecuse un accident. Toată lumea claxona. Niciunul dintre noi nu mai vorbise de când plecasem de la casa de pompe funebre. Roger Webb a spart tăcerea:

— Pare-se că o să întârziem puțin, a rostit absent.

— Cred că ne vor aştepta, a spus mucalit Joel Eberts, făcându-mă să chicotesc pentru prima dată după mult timp.

— Lui Eric i-ar fi plăcut atmosfera, am strigat eu ca să acopăr zgomotul asurzitor al claxoanelor. Părăsirea perfectă a New Yorkului. Chiar dacă nu s-a dat niciodată în vânt după Queens.

— Niciun locuitor al Manhattanului nu iubeşte Queens-ul, Bronxul sau Brooklynul, a adăugat Joel Eberts. Problema e că, atunci când mori, Manhattanul nu te mai vrea. Inevitabil, eşti expediat în Queens, Bronx sau Brooklyn. Ironic, nu?

— Fratele dumneavoastră a specificat în testament că doreşte să fie incinerat? m-a întrebat Roger Webb.

— Nu a lăsat niciun testament, a intervenit domnul Eberts.

— Previzibil de altfel, l-am lămurit pe Roger Webb. Eric nu cunoştea noțiunea de eficiență. Nu că ar exista vreo mare avere. Şi chiar dacă ar fi existat, nenorociții ăia de la IRS ar fi înhățat totul. Normal că acum vor încerca să pună sechestru pe cele câteva lucruri care au mai rămas de pe urma lui.

— Vorbim despre asta altădată, Sara, m-a ponderat Eberts.

— Da, altădată, am rostit epuizată.

— Joel are dreptate, a spus şi Jack, strângându-mă de mână. Toate lucrurile la vremea lor. Ai suferit şi-aşa destul.

— Şi tot nu s-a terminat, am zis posacă.

— Părinte, ați ținut o slujbă grozavă, a schimbat subiectul Joel. Dar trebuie să vă mărturisesc ceva: deşi cred că întoarcerea obrazului celălalt reprezintă o idee nobilă, deosebită, punerea ei în practică e al dracului de imposibilă… scuzați-mi limbajul.

— Eu sunt unitarian, aşa că puteți folosi „al dracului” ori de câte ori doriți, a replicat Roger Webb. Aveți

dreptate. „Să întorci şi obrazul celălalt ca să mai încasezi o palmă" este o idee creştină. Şi ca mai toate idealurile – şi mai ales cele creştine – e foarte greu să le atingi. Dar trebuie să încercăm.

— Chiar şi când ne confruntăm cu o trădare de cea mai joasă speță? a insistat Joel. Iertați-mă, dar eu cred în ciclul cauză-efect. Dacă rişti să faci x, atunci *y* se va întâmpla cu siguranță. Problema e că marea majoritate a oamenilor au senzația că pot ține piept consecințelor lui *y.* Complet eronat. Întotdeauna lucrurile se sfârşesc prost.

— O viziune a moralității de tip Testamentul Vechi, nu?

— Părinte, eu sunt evreu, i-a explicat Joel Eberts. Normal că bag la înaintare învățămintele Vechiului Testament. Ai făcut o alegere, ai luat o hotărâre, atunci fă bine şi trăieşte cu implicațiile ei.

— Aşadar, în opinia ta, nu putem visa la absolvirea păcatelor? l-a întrebat Jack.

— Ai vorbit ca un bun catolic, a răspuns Joel. Asta e marea diferență între evrei şi irlandezi. Deşi ambele popoare se scaldă în sentimentul vinovăției, voi alergați în permanență după mântuire. Întotdeauna vă dați peste cap pentru a fi iertați. În vreme ce noi, evreii, intrăm în mormânt, învinovățindu-ne pentru *toate.*

Într-un târziu, traficul s-a decongestionat. În zece minute am ajuns la porțile crematoriului. S-a aşternut din nou tăcerea. Am străbătut drumul pavat şi am trecut pe lângă şirul de morminte. La capătul spațiului pentru pietrele funerare, ne-am oprit în fața unei clădiri din piatră, pe acoperişul căreia se zărea un coş înalt şi îngust. Maşina a trecut de intrarea principală şi s-a îndreptat spre partea din spate a crematoriului. Noi am rămas la intrare. Şoferul limuzinei s-a întors spre noi şi ne-a comunicat:

— Vom aştepta aici, până când va veni cineva să ne anunțe că sunt gata.

Zece minute mai târziu, un domn cărunt, îmbrăcat

într-un costum negru, a apărut în cadrul uşii şi ne-a făcut semn din cap să intrăm. Capela era o încăpere mică, simplă, cu cinci rânduri de strane. Coşciugul lui Eric stătea pe un catafalc, la dreapta altarului. Ne-am aşezat toţi patru pe primul rând. Aşa cum hotărâsem înainte, Roger Webb n-a mai rostit nicio rugăciune finală. Şi nicio binecuvântare. A citit pur şi simplu un singur paragraf din *Cartea Apocalipsei:*

> Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor;
> Şi nu va mai fi nici moarte, nici întristare
> Nici tânguire, nici lacrimi, nici durere;
> Căci lucrurile dintâi au trecut.

Nu credeam o iotă din pasajul acesta biblic. Şi nici fratele meu. Şi după cum am simţit, nici Roger Webb. Dar îmi plăcuse dintotdeauna senzaţia pe care ţi-o lăsau cuvintele: ideea de eternitate lipsită de angoasă şi necazuri; o răsplată celestă pentru vicisitudinile vieţii. Roger Webb a rostit versetele minunat. Atât de frumos, încât mi s-a pus un nod în gât. Un moment mai târziu, am auzit un clinchet metalic. Draperia din spatele catafalcului s-a ridicat şi banda rulantă de sub sicriu a început să se deplaseze spre cuptor. M-am încordat imediat. Jack m-a apucat de mână şi mi-a strâns-o tare.

Draperia a căzut la loc. Directorul ne-a deschis uşile de la capelă. Am ieşit şi am pornit din nou spre oraş.

Când am ajuns la apartament, Jack s-a oferit să rămână cu mine peste noapte. Dar asta ar fi însemnat cinci nopţi la rând – şi cu toate că n-a spus nimic, ştiam că Dorothy se impacientase din cauza absenţei lui prelungite de acasă. Nu voiam ca din cauza mea să stric echilibrul stabilit de comun acord, aşa că am insistat să plece.

— Uite ce-ţi propun, mi-a zis Jack. Îmi iau liber de la serviciu tot restul săptămânii şi mâine vin şi stau cu tine toată ziua.

— Nu poți să faci așa ceva. Şi ştii foarte bine. Deja ai lipsit jumătate de săptămână.

— Dar tu eşti mai importantă.

— Nu, l-am refuzat ferm după care l-am îmbrățişat. Nu, nu sunt. Ai o slujbă pe care trebuie s-o respecți. N-o risca pentru mine. O să mă descurc.

Mi-a promis că mă va suna în fiecare zi, de două ori. Primul telefon primit a doua zi de dimineață a venit din partea casei de pompe funebre Riverside. Se întorsese cenuşa lui Eric de la crematoriu şi voiau să verifice dacă sunt acasă în dimineața asta.

O oră mai târziu a țârâit soneria. Un domn în vestimentație neagră şi cu o pălărie de fetru pe cap mi-a făcut o plecăciune politicoasă, m-a întrebat cum mă numesc, după care mi-a înmânat o cutie mică, împachetată într-o hârtie maro. Am dus-o în casă, am pus-o pe masa de la bucătărie şi am privit-o vreme îndelungată. Într-un târziu, mi-am luat inima în dinți şi am desfăcut-o. Nu cerusem o urnă – astfel, cenuşa fratelui meu mi se returnase într-o cutie pătrățoasă de carton, vopsită în verde şi cu margini decorate simplu. Capacul era acoperit cu o coală mai groasă, albă. Pe ea scria: *Eric Smythe.* Am admirat caligrafia impresionantă.

M-am abținut să ridic capacul şi să arunc o privire înăuntru. În schimb, mi-am pus pardesiul de ploaie şi am vârât cutia într-un buzunar. Am plecat de acasă şi am coborât pe Broadway spre stația de metrou de pe strada 72.

Ştiam unde mă duc. Alesesem locul cu câteva zile mai devreme – când mă întrebasem (într-unul dintre puținele momente de luciditate) unde şi-ar fi dorit Eric să-i împrăştii cenuşa. Deşi râul Hudson ne-ar fi convenit amândurora, bănuiam că s-ar fi împotrivit ideii de a sfârşi în apropiere de New Jersey – de vreme ce nu înceta niciodată să glumească pe seama lui (odată, când îi sugerasem să facem o ieşire la Princeton şi prin împrejurimi, mi-a răspuns sec, „Scuze, dar Jersey mă

lasă rece”).

Râul East fusese şi el eliminat de pe lista mea cu posibilități – pentru că Eric nu avea nicio legătură cu el. La fel şi Central Park – deoarece, în fond, fratele meu ultraurban şi foarte civilizat nu se gândea prea mult la spațiile verzi sau la cele deschise. Lui îi plăceau haosul dement al străzilor, traficul infernal, agitația frenetică a mulțimilor, vivacitatea inepuizabilă a Manhattanului. O parte din mine îşi dorea să împrăştii cenuşa pe strada 42, dar părea puțin cam sumbru. Apoi mi-a venit ideea potrivită. Cu toate că Eric nu avea afinități pentru verdeață sau pentru terenurile bogate în vegetație, îşi petrecea o cantitate semnificativă de timp într-unul din cele mai pline de beton spații publice cu putință: Washington Square Park. În anii în care a locuit în Village, acesta reprezenta biroul lui extern: un loc în care zăbovea cu orele, pe o bancă din parc, cu un roman în mână sau în care îi privea amuzat pe traficanții de droguri ce ocupau colțul de nord-est. Îmi vorbea adesea despre cât de tare îi plăcea dezordinea lipsită de pretenții a parcului, ca să nu mai vorbim de colecția de lepădături ale New Yorkului ce-şi făceau veacul pe-acolo în fiecare zi.

— Când mă duc în parc, mi-a mărturisit el odată, înțeleg de ce naiba m-am cărat din Hartford şi nici că m-am mai uitat înapoi.

Aşa că acum se va amesteca pe vecie cu obişnuiții vizuinii sale preferate în aer liber.

Desigur că n-am putut să iau niciun taxi până în centru. Cu toate că Eric se dovedise mână spartă în ultimii săi ani de viață, i-ar fi plăcut la nebunie ideea de a merge spre locul de odihnă veşnică, plătind doar câțiva bănuți pentru biletul de metrou. N-am vrut să mă însoțească nimeni ca să mă ajute. Era ultimul moment petrecut alături de fratele meu şi îmi doream cât mai multă intimitate.

M-am strecurat prin bariera mică şi rotitoare şi am prins metroul spre sud. Ceasul arăta ora zece. Nu mai era

o oră de vârf, dar aglomerația încă te mai sufoca în subteran. N-am găsit locuri libere, aşa că am stat în picioare tot drumul, agățată de o curea. Cineva a dat peste mine. Mi-am dus instinctiv mâna la buzunar. Un gând răutăcios mi-a trecut prin minte: mi-am imaginat că un hoț de buzunare ar fi furat cutia. Bietul ticălos ar fi suferit un infarct când ar fi descoperit ce şterpelise.

Am coborât la Sheridan Square şi m-am îndreptat spre est. Am ocolit puțin pe strada Bedford – unde se găsea primul apartament în care locuisem când venisem în Manhattan. M-am plimbat pe strada Sullivan şi am trecut pe lângă clădirea de cărămidă în care trăise Eric peste zece ani. Mi-am amintit toți anii aceia din Village. M-am întrebat ce şanse ar fi avut Eric să supraviețuiască dacă n-ar fi dobândit un asemenea succes. Dacă n-ar fi fost un scenarist excelent într-un mediu nou şi popular, oare agenții l-ar fi ignorat? Niciun succes de pe lumea asta nu merita prețul plătit de fratele meu.

Când am ajuns în Washington Square, soarele te orbea cu strălucirea lui. Doi bețivi dormeau tolăniți pe nişte bănci. Doi traficanți tineri vindeau pe ascuns marijuana. Câțiva studenți ignorau fără jenă regula „Nu călcați pe iarbă". Alături se zărea un flaşnetar cu o maimuță pe umăr. Bărbatul a învârtit manivela neunsă a maşinăriei şi din pântecul ei a început să prindă viață o versiune de cabaret a fragmentului „La donna e mobile" din *Rigoletto.* Eric ar fi fost de acord atât cu Verdi, cât şi cu amestecul acela excentric de note ce-i însoțeau plecarea în lumea de dincolo. Am privit spre cerul senin şi am constatat cu surprindere că vântul nu adia deloc. Am scos cutia din buzunar. I-am ridicat capacul şi m-am holbat la praful gros şi alb dinlăuntrul ei. Am început să merg de-a lungul aleii ce se întindea prin tot parcul – o călătorie de maximum zece minute. La fiecare cinci metri, luam un pumn de cenuşă pe care o risipeam pe cărare. Nu am verificat dacă cineva observă ceea ce fac. Nu m-am oprit din drum până când nu am dat roată parcului. Când am

ajuns din nou la poarta de pe Fifth Avenue, cutia se golise. Eric dispăruse în neant. Am cotit spre nord şi am pornit pe jos spre casă.

A doua zi m-am dus direct în Battery Park. Peste alte două sau trei zile (pierdusem noțiunea timpului), am nimerit tocmai în Cloisters, în Fort George Park. După cum mi-a promis, Jack m-a sunat de două ori pe zi, teribil de preocupat din cauza stării mele emoționale. L-am liniştit, spunându-i că mă simt bine. Fusese nevoit să plece la Wilmington şi Baltimore şi îşi făcea procese de conştiință că nu se află lângă mine.

— N-ai de ce să te îngrijorezi, i-am zis. Mă descurc.

— Eşti sigură?

— Absolut, am mințit eu cu nonşalanță.

— Mi-e dor de tine. Rău.

— Eşti cel mai bun om, Jack. Nu ştiu cum aş fi suportat toate astea fără tine.

Dar nu mă descurcam deloc bine. Au apărut insomniile. Mâncarea mea se rezuma la sărățele, supă Campbell la conservă şi cafea în neştire. Opt ore pe zi mă plimbam, iar restul zilei îl petreceam la unul din marile cinematografe de pe Broadway. Ca şi fratele meu în săptămânile ce au urmat concedierii sale, devenisem o hoinară profesionistă.

La o săptămână după înmormântare, am primit un telefon de la Joel Eberts. Părea abătut.

— Eşti liberă în dimineața asta? m-a întrebat.

— Având în vedere că n-am serviciu, desigur.

— Atunci treci pe la mine pe la birou. Trebuie să discutam câteva lucruri.

O oră mai târziu, băteam la uşa lui Joel, care părea neobişnuit de tulburat. M-a îmbrățişat părinteşte şi mi-a spus că arăt foarte obosită. M-a poftit să iau loc pe scaunul din fața biroului. A ridicat un dosar pe care scria „Eric Smythe” şi s-a apucat să-l răsfoiască.

— Trebuie să vorbim despre unele aspecte. Mai întâi, chestiunea poliței de asigurare.

— Ce poliță?

— După cum a reieşit, NBC i-a făcut lui Eric o asigurare de viață, ca parte a serviciilor medicale oferite de companie în baza contractului de muncă şi care au acoperit şi facturile de spitalizare de luna trecută. Aşa cum bine ştim, compania nu i-a anulat polița medicală după ce l-a dat afară. Şi am mai descoperit că nemernicii nu i-au anulat nici asigurarea de viață. În plus, anul trecut, când toți cei de la NBC îl considerau cireaşa de pe tort – şi mai exact o achiziție comercială valoroasă – i-au mărit valoarea poliței la suma de şaptezeci şi cinci de mii de dolari.

— Doamne, Dumnezeule.

— Da, o grămadă de bani. Şi toți îți revin ție.

— Doar nu vorbeşti serios.

— Mă rog, numai jumătate din ei vor intra în contul tău bancar. Pentru că jumătatea cealaltă va sfârşi cu siguranță în buzunarele celor de la IRS. Ştiu că ei au cerut în jur de patruzeci şi trei de mii de dolari… dar am un jurist bun pe taxe şi impozite – uns cu toate alifiile, nenorocitul naibii. Am studiat cazul împreună cu el şi sunt sigur că poate să mai reducă paguba cu vreo şapte, zece mii de dolari. Asta ar însemna vreo treizeci şi cinci de mii pentru tine… o sumă deloc neglijabilă.

— Nu-mi vine să cred.

— Eric ar fi încântat să ştie că banii ajung la tine.

— Dar fără testament, cine spune că or să ajungă la mine?

— Eşti singura lui rudă în viață. Nu mai există alți frați sau surori, nu? Trebuie să mai scăpăm de câteva proceduri legale standard şi gata. Crede-mă, e ca şi rezolvat. Banii sunt ai tăi.

Am rămas mută. Pentru că nu-mi găseam cuvintele potrivite. Joel Eberts mă privea nedumerit.

— Astea au fost veştile bune, a continuat el.

— Adică?

A ezitat, după care a adăugat încet:

— Mai este ceva despre care vreau să discutăm.

Tonul lui m-a îngrijorat.

— E ceva serios? l-am întrebat.

— Mi-e teamă că da.

O altă pauză plină de subînțelesuri. Iar Joel Eberts nu proceda niciodată aşa.

— Sara, a început el, aplecându-se spre mine. Trebuie să te întreb ceva.

— Bine, am răspuns, deja panicată. Întreabă-mă.

— Dacă ți-aş spune…

Vocea i s-a stins. Părea teribil de agitat.

— Ce s-a întâmplat, Joel?

— O parte din mine nu vrea să se implice în aşa ceva.

— În *ce* mai exact?

— Nu ştiu dacă e bine să te întreb.

— Întreabă-mă.

S-a oprit puțin.

— În regulă. Să presupunem că aş cunoaşte numele persoanei care l-a turnat pe Eric la FBI…

— *Serios*? am strigat.

Şi-a ridicat mâna ca să-mi domolească entuziasmul.

— Să nu ne grăbim. Să presupunem că ştiu. Întrebarea e, şi aş vrea să te gândeşti bine, dacă vrei să afli şi tu.

— Îți bați joc de mine? *Normal.* Spune-mi. Cine a fost nemernicul…?

— Sara… Eşti sigură?

Brusc, m-a trecut un fior. Dar am încuviințat din cap. Joel m-a privit fix câteva secunde.

— Jack Malone.

Zece

Am încremenit şi mi-am coborât privirea spre mâini. Aveam senzația că mă lovise un trăsnet. Deşi nu mă uitam spre el, ştiam că Joel nu-şi dezlipise ochii de mine.

— Te simți bine? m-a întrebat.

Am scuturat din cap că nu.

— Îmi pare atât de rău.

— Când ai aflat?

— A doua zi după înmormântare.

— Şi ai aşteptat aşa de mult ca să-mi spui?

— Trebuia să verific informația mai întâi. Nu voiam să-ți dau o asemenea veste, până nu aflam cu certitudine adevărul. Chiar şi după ce îndoielile mi s-au risipit, am reflectat o vreme dacă să-ți mărturisesc sau nu…

— Ai procedat bine. Trebuia să ştiu asta.

A oftat din toți rărunchii.

— Da, presupun că trebuia…

— Şi cum ai descoperit?

— Avocații discută cu alți avocați, care vorbesc la rândul lor cu alți avocați şi…

— Nu înțeleg.

— Ai auzit vreodată de Marty Morrison?

— Nu.

— Una din cele mai tari firme de avocatură din oraş. De când a început prostia asta cu listele negre, firma lui Marty s-a ocupat de nenumărate persoane care au fost somate să depună mărturie în fața HUAC. Pentru că nu numai industria divertismentului a fost investigată. Agenții federali şi-au băgat nasul şi prin şcoli, colegii şi chiar prin unele din cele mai mari companii din America. Din punctul lor de vedere, sub fiecare pat se ascunde un comunist. În fine, Marty şi cu mine ne cunoaştem de o viață. A crescut la două blocuri distanță de mine în Flatbush. Am studiat împreună Dreptul. Deşi el a ales calea Wall Street, am rămas prieteni buni. Desigur că ne

mai luăm la harță pe motive politice. Îi spun mereu că e singurul republican pe care-l accept în compania mea, iar el mă compară cu Eugene Debs. Totuşi e un tip cumsecade. Cu multe relații. Cineva care ştie tot ce suflă, tot ce mişcă. De asemenea, se întâmplă să fie şi un mare fan al lui Marty Manning. Cam acum un an, când luam prânzul împreună, mi-a zis că văzuse cu o seară înainte emisiunea lui Marty Manning. Atunci m-am lăudat că scenaristul principal – Eric Smythe – este clientul meu. Marty a fost foarte impresionat, dar tot nu s-a abținut şi a glumit pe seama mea: „De când naiba un avocat de hamali ca tine reprezintă şi scenarişti?" Un an mai târziu, nenorocirea loveşte NBC-ul. Eric refuză să-şi toarne prietenii. Ajunge să fie măcelărit în rubrica lui Winchell. A doua zi, m-a sunat Marty la birou. „Am văzut articolul ăla despre clientul tău. Foarte urât." Apoi m-a întrebat dacă am nevoie de ajutor, pentru că le cunoaşte pe toate javrele alea din comitetul HUAC. Şi că băieții sunt nişte oportunişti clasa întâi, fără să admită aşa ceva în public. Evident, i-am mulțumit pentru ajutor, dar i-am spus ui fratele tău nu e interesat de o înțelegere… şi că n-are de gând să devină un turnător tocmai acum când Winchell îl desființase. Din nefericire, nu puteam face nimic. Apoi, peste patru săptămâni, Eric moare şi…

Joel s-a oprit şi şi-a muşcat buza. Mi-a evitat privirea.

— Ce-ți voi povesti acum o să te înfurie de-a binelea. Pentru că nu era treaba mea, însă…

A tăcut din nou.

— Continuă, Joel.

— Am fost atât de supărat… de *mânios…* după ce a murit Eric, încât l-am sunat pe Marty. „Ai putea să-mi faci o favoare totuşi. Află-mi numele nemernicului care mi-a dat în gât clientul." Şi Marty s-a conformat.

— Jack Malone?

— Mda: Jack Malone.

— Şi cum a descoperit prietenul tău?

— Destul de uşor. Potrivit legii federale, orice lucru

mărturisit în timpul unei audieri HUAC – sau în timpul unui interogatoriu condus de un agent FBI – nu poate fi tipărit şi nici făcut public. Dar există trei foşti agenți guvernamentali – sprijiniți de magnatul de aripă dreapta, Alfred Kohlberg şi de un preot foarte patriot, John F. Cronin – care au pus bazele unei companii, numită Consultanții Americani de Afaceri. Sarcina lor principală – dacă-ți vine să crezi – este să-i verifice pe angajații din marile corporații pentru a se asigura că aceştia nu sunt comunişti. Ei publică şi două broşuri – *Contraatacul* şi *Canalele roşii.* Secăturile astea trăiesc cu un singur scop – să listeze numele tuturor celor care au fost acuzați de comunism în sesiunile private ale HUAC. Cele două broşuri reprezintă Biblia împătimiților după listele negre: în ele, corporațiile şi industria divertismentului caută ca să vadă cine a fost turnat. Cum mă aşteptam, Marty Morrison are abonament la ambele nenorocite de publicații. El a descoperit că fratele tău fusese listat în *Canalele roşii* – şi aşa au aflat şi patronii de la NBC că numele lui fusese dezvăluit în timpul unei audieri HUAC. Marty a sunat câțiva avocați pe care îi cunoaşte în oraş – tipi specializați în piața listelor negre şi care au câştigat o grămadă de bani de la oamenii ce fuseseră târâți în fața HUAC. Şi cum avocații tot avocați rămân, mai schimbă notițele între ei. La a treia încercare, Marty a nimerit la fix. Un avocat şmecher pe nume Bradford Ames – care, printre alte lucruri, se ocupă şi de chestiunile juridice ale celor de la Steele and Sherwood. Ames îi datora lui Marty o favoare. Şi Marty n-a întârziat să-şi primească răsplata acum.

„Între noi fie vorba, ai idee cine l-a turnat pe Eric Smythe?" l-a întrebat Marty. Desigur că Ames auzise de fratele tău – pentru că punerea lui pe listele negre şi moartea sa neaşteptată umpluseră paginile ziarelor. „Între noi fie vorba, ştiu cu precizie numele celui care l-a turnat pe Smythe, pentru că eu l-am reprezentat când a depus mărturie la audierea HUAC. Partea ciudată a

acestui caz a fost că tipul nici măcar nu aparținea industriei de divertisment. Lucrează în PR la Steele and Sherwood. Jack Malone."

Îmi pocnea capul.

— Jack a depus mărturie în fața HUAC? l-am întrebat pe Joel.

— Aşa se pare.

— Nu cred. Jack e cel mai cinstit american pe care şi-l poate închipui cineva.

— După spusele lui Marty, avea şi el un secret bine ascuns. Unul mic, dar care, după cum vezi, îți poate da peste cap viața în ziua de astăzi. A reieşit că, înainte de război, domnul Malone a făcut parte dintr-un comitet antifascist pentru refugiați... una dintre organizațiile alea care îi ajuta pe oameni să fugă din Germania nazistă, din Italia şi din Balcani. Ei, şi în final, s-a descoperit că Malone se alăturase unui comitet ce avea legături directe cu Partidul Comunist American. Brad Ames mi-a povestit că Malone se jurase pe un teanc de Biblii că n-a fost niciodată membru al Partidului... şi că nişte prieteni din Brooklyn îl convinseseră să intre în comitet... şi că nu participase decât la câteva întâlniri, nimic mai mult. Unul dintre prietenii respectivi primise citație de la HUAC şi desigur că-l numise pe Jack atunci când depusese mărturie. Şi uite-aşa a ajuns Jack Malone în paginile broşurii *Canalele Roşii* – iar şefii lui de la Steele and Sherwood au aflat despre flirtul său accidental cu activitățile subversive.

Joel s-a oprit puțin, apoi a continuat:

— Cum era de aşteptat, Malone a mizat pe cartea patriotului în fața şefilor săi – şi le-a comunicat că va face orice i se cere ca să-şi spele obrazul. L-au chemat la ordine pe avocatul corporației, Bradford Ames. Acesta s-a întâlnit cu Malone ca să discute despre găsirea unei soluții. Ames s-a dus apoi la un tip din comisie şi i-a propus un schimb. Aşa merg treburile la HUAC. Dacă martorul nu e ostil, numărul de persoane şi numele

acestora se stabilesc de comun acord între cele două părți prin intermediul avocatului. Malone le-a oferit numele tipului care-l turnase pe el. Dar comisia nu s-a mulțumit cu atât. Aşa că le-a mai dat numele a trei bărbați pe care-i cunoscuse în comitetul antifascist. Însă reprezentanții comisiei au refuzat şi această ofertă, pentru că primul tip le dăduse deja numele alea.

„Trebuie să le dai un nume nou", i-a spus Ames. „Doar unul. Apoi te juri că a fost o greşeală de tinerețe şi că iubeşti America mai mult decât Kate Smith[46], bla, bla, bla… După aia te vor exonera."

— Şi-atunci, Malone a pomenit de Eric. Ames a recunoscut numele imediat, „căci şi el urmărea emisiunea lui *Marty Manning."* L-a asigurat pe Malone că oamenii din comisie vor fi satisfăcuți de propunerea lui. Pentru că Eric Smythe era un peşte gras. O săptămână mai târziu, Malone s-a dus la Washington şi a depus mărturie în fața HUAC. A fost o şedință excepțională – ceea ce însemna că totul s-a petrecut în spatele uşilor închise şi că nu urma să se facă public nimic. Presupun că Jack a crezut că nimeni nu va afla niciodată.

— Dar cum avocații discută între ei…

„Îmi pare rău", îmi spusese Jack atunci când îi povestisem ce păție Eric. *„Îmi pare al naibii de rău… Spune-i că dacă pot să fac ceva pentru el… orice…"*

Mi-am amintit cum m-am aplecat ca să-l sărut şi i-am zis că *„e un om bun".*

L-am văzut cum stătea în camera aia oribilă de la Ansonia, holbându-se şocat la pata de sânge de pe covor şi-apoi suspinând amarnic pe umărul meu. Încă o dată mi-a spus: *„Îmi pare rău… Îmi pare aşa de rău…"* Şi iarăşi am fost atât de mişcată de gestul lui de solidaritate, de modul în care îmi împărtăşea durerea. *Plângea pentru mine, pentru Eric – pentru tragedia prin care treceam.* Aşa am gândit mai târziu.

Acum însă, se dovedea că sentimentul de vină îi provocase lacrimile. Vină, ruşine, remuşcare şi…

Am înghiţit nodul din gât şi mi-am strâns pumnii. Nu numai că ne-a trădat, dar a şi plâns pentru asta.

— Şi comisia de anchetă l-a exonerat pe Malone?

Malone. Nu Jack. Niciodată nu va mai fi Jack. Ci *Malone.* Bărbatul care îmi distrusese fratele.

— Normal, a răspuns Joel Eberts. Avea să fie curat de aici înainte. Potrivit lui Marty, Steele and Sherwood s-au bucurat atât de tare de felul în care a rezolvat situaţia de criză, încât i-au strecurat şi un bonus.

„Ştii, nu trebuie să faci asta", l-am asigurat când insistase să plătească firma care-i transporta bagajele lui Eric, dar şi pe zugravii care-i renovaseră puţin apartamentul din Ansonia.

„Angajarea a doi zugravi nu înseamnă că am golit puşculiţa. În plus, am primit din senin şi un bonus. Mi s-a înmânat un cec de opt sute de dolari. Aşa ne mulţumeşte Steele and Sherwood..."

Atunci când torni pe cineva. Când îţi salvezi propria piele. Când distrugi viaţa lui Eric. Când renunţi conştient la iubire şi la încredere. Atunci când nu te mai interesează nimic. Şi toate astea pentru opt sute de dolari. La cursul de astăzi, oare opt sute de dolari echivalează cu treizeci de arginţi?

— Aşadar Malone habar n-are că cineva ştie că l-a turnat pe Eric? am întrebat.

— Mă îndoiesc. Sara, îţi repet, nici nu-ţi închipui cât de rău îmi pare...

— N-ai de ce, am zis, ridicându-mă în picioare. Îţi mulţumesc.

— Pentru ce?

— Pentru că mi-ai dezvăluit adevărul. Ştiu că n-a fost o decizie uşoară. Dar ai procedat corect.

— Ce-ai de gând să faci, Sara?

— N-am ce *să fac.* E deja *făcut.*

Am părăsit biroul şi am ieşit în stradă. După doi paşi, m-am împleticit spre un stâlp electric şi m-am agăţat de el cu putere. Nu, nu m-am prăbuşit. Şi nici n-am ţipat de

ciudă. Doar m-am cutremurat îngrozită. Am tras aer în piept. Stomacul mi s-a ridicat în gât. M-am aplecat şi am vomitat, acolo, pe stradă.

Nu m-am potolit decât atunci când n-am mai avut ce să vărs. Corpul mi se acoperise de sudoare. Am reuşit să mă îndrept de spate. Am găsit un şervețel în buzunar şi mi-am şters gura. Cu puținele forțe rămase, am făcut semn unui taxi.

Când am ajuns acasă, am intrat în living şi m-am aşezat în fotoliu. Am stat nemişcată minute întregi. Când m-am uitat la ceas, am constatat că trecuse mai bine de o oră. Şocul mă răvăşise într-atât, încât pierdusem noțiunea timpului. Mă simțeam golită, pustiită – orice reacție emoțională părea inutilă. Habar n-aveam cum ar fi trebuit să mă comport în continuare.

S-a mai scurs o oră. Apoi am auzit o cheie în broască. A intrat Jack. Tocmai se întorsese dintr-o călătorie în afara oraşului. Într-o mână ducea valiza, iar în cealaltă un buchet de flori.

— Bună! mi-a zis, punând valiza pe podea şi apropiindu-se de mine.

Nu mi-am ridicat privirea, pentru că nu suportam ideea de a-l vedea. A simțit imediat că ceva e în neregulă.

— Sara, iubito…

N-am scos un cuvânt. S-a aplecat spre mine şi a încercat să mă atingă. M-am ferit. Acum părea deja alarmat.

— Ce s-a întâmplat? a şoptit, lăsându-se pe vine.

— Vreau să pleci, Jack. Să pleci şi să nu te mai întorci niciodată.

A scăpat florile din mână.

— Nu înțeleg, s-a bâlbâit el.

— Ba da, l-am contrazis, ridicându-mă în picioare. Acum, du-te.

— Sara, te rog.

Am dat să mă îndrept dormitor, dar el m-a prins de umăr. M-am răsucit brusc.

— Niciodată, dar *niciodată* să nu îndrăzneşti să mă mai atingi.

— De ce eşti…

— *De ce? De ce?* Ştii foarte bine *de ce,* Jack. Credeai că n-o să aflu niciodată.

S-a schimbat la faţă şi s-a aşezat pe canapea. Şi-a cuprins capul în palme. N-a vorbit mult timp.

— Îmi dai voie să-ți explic? m-a întrebat.

— Nu. Pentru că nimic din ce-mi vei mărturisi nu mai contează.

— Sara, iubita mea…

— Fără vorbe de dragoste. Fără explicații. Fără logică. Nu mai avem ce să ne spunem unul altuia.

— Trebuie să mă asculți.

— Nu, nu trebuie. Uşa e acolo. Foloseşte-o.

— Cine ți-a zis?

— Joel Eberts. Cunoaşte pe cineva care îl ştie pe tipul care te-a reprezentat atunci când ai apărut în fața comisiei. Joel mi-a relatat – potrivit spuselor avocatului – că nu ai opus niciun fel de rezistență. Ai ciripit fără să clipeşti.

— N-am avut de ales. Crede-mă.

— Oricine poate alege. Tu ai ales. Iar acum trebuie să trăieşti cu asta.

— M-au încolțit, Sara. Îmi pierdeam…

— Ce? Slujba? Venitul? Statutul profesional?

— Am un copil. O chirie de plătit. Trebuie să pun de mâncare pe masă.

— Oricine trebuie să facă asta. Inclusiv Eric.

— Înțelege că ultimul lucru pe care mi l-am dorit a fost să-i pricinuiesc vreun rău fratelui tău.

— Dar tot i-ai oferit numele pe tavă FBI-ului şi celor de la HUAC.

— Am crezut…

— Ce? Că agenții îl vor lăsa să scape doar cu un avertisment?

— Cineva le-a dat numele meu. Şi au insistat să

procedez la fel.

— Ai fi putut refuza.

— Crezi că nu mi-am dorit acelaşi lucru?

— Şi totuşi…

— N-aveam încotro. Dacă refuzam să le dau nume, îmi pierdeam slujba. Şi se găsea oricând altcineva care să rostească numele alese de mine.

— Dar ar fi fost vorba de altcineva, *nu de tine.*

— Am pus pe primul plan responsabilitatea…

— Responsabilitatea față de cine, Jack?

— Față de Dorothy şi de Charlie.

— Dar nu şi față de mine? Ori de fratele meu complet nevinovat? Ori noi eram doar nişte cantități neglijabile?

— Ştii foarte bine că nu gândesc astfel.

— Nu te mai cunosc.

— Nu spune asta, Sara.

— De ce nu? E adevărul. Ai distrus totul.

Mi-am păstrat controlul. Jack şi-a îngropat şi mai adânc fața între palme. A tăcut din nou. Când a vorbit iarăşi, vocea lui era aproape o şoaptă.

— Te rog, încearcă să înțelegi: au insistat, mi-au *ordonat* să le dau un nume. M-am străduit să le explic că n-am fost niciodată comunist; că mă alăturasem comitetului acela antifascist când abia împlinisem optsprezece ani şi numai pentru că aşa considerasem eu că iau poziție împotriva lui Hitler, Franco şi Mussolini. Agenții FBI au zis că mă înțeleg, aşa cum ştiau că îmi servisem țara în timpul războiului şi că nu mă mai amestecasem în politică de atunci. Din punctul lor de vedere, eram „un bun american" care săvârşise o mică greşeală în tinerețe. Şi alți oameni din comitetul respectiv greşiseră, dar ca să-şi demonstreze patriotismul dezvăluiseră numele celor ce aparținuseră grupului la vremea respectivă sau care îi simpatizaseră pe comunişti la un moment dat.

„Probabil că sunt la fel de inocenți ca şi tine", mi-a explicat unul dintre agenți. „Dar trebuie să pricepi că

investigăm o conspirație de proporții, care reprezintă o amenințare la adresa securității naționale. Pur şi simplu trebuie să descoperim cine se găseşte în inima acestei conspirații. De aceea avem nevoie de nume. Oferindu-ne asemenea informații nu numai că aduci un serviciu țării tale, dar dispari automat de pe lista suspecților. Însă dacă refuzi să ne sprijini, vei rămâne în continuare în vizorul nostru. Acceptă realitatea: oricine a fost comunist în trecut va fi descoperit oricum. Aşa că ai face bine să-ți speli onoarea, acum cât încă ți se mai permite."

Jack s-a oprit şi şi-a ridicat privirea încercând să se uite iu ochii mei. Mi-am întors capul fără milă.

— Argumentele lor se bazau pe o logică simplistă. Cineva mă turnase pe mine. Eu le dovedeam nevinovăția mea, oferindu-le alte nume. Aceştia, la rândul lor, aveau să se dezvinovățească, turnându-i pe alții. Mai devreme sau mai târziu, ne transformam cu toții în nişte trădători. Ideea e că nu aveam de ales.

— Oh, ba da, am rostit furioasă. „Cei zece de la Hollywood" au avut de ales şi s-au dus cu toții la închisoare. Arthur Miller a avut de ales şi a refuzat să dea nume. *Fratele meu* a avut de ales… şi a murit.

Jack a clătinat din cap distrus.

— Am încercat să le dau numele celorlalți tipi din comitet, dar nu le-a convenit. „Deja îi cunoaştem pe toți cei care au fost cu tine atunci. Vrem să ne povesteşti despre altcineva." Le-am spus că nu cunoşteam alți comuniști. Dar n-au vrut să accepte. „Oricine ştie un fost comunist." Le-am zis că nu mă împac deloc cu gândul că rănesc pe altcineva. „Nu răneşti pe nimeni. Atâta timp cât persoana în cauză îşi recunoaşte trecutul şi doreşte să coopereze cu noi, nu va întâmpina nicio problemă." Am încercat din nou să-i conving că singurii comuniști cunoscuți de mine sunt cei din comitet şi că asta se întâmpla cu zece ani în urmă. N-am izbutit să le clintesc hotărârea. Trebuia să le dezvălui un nume nou, altfel… mă aşteptau numai necazuri. M-au silit să le dau numele

unui excomunist. Dar nu cunoşteam niciunul.

— Cu excepția fratelui meu.

— Eram disperat. Dar uite cum le-am zis agenților: „Ascultați, singurul tip despre care ştiu că ar fi avut legături cu Partidul l-a părăsit de mult şi nu vă e de niciun folos.” „Atunci se poate exonera la fel ca şi tine”, mi-au răspuns ei.

— Şi-atunci l-ai turnat pe Eric.

— Sara, *iubito…* dat fiind statutul său înalt din televiziune, trecutul politic oricum l-ar fi ajuns din urmă. Simt sigur că înțelegi asta.

— Oh, cum să nu înțeleg. Şi sincer vorbind, de când a început toată nebunia asta cu listele negre, ştiam că până la urmă flirtul său scurt cu Partidul îi va crea probleme. Dar nu mă aşteptam ca bărbatul pe care l-am iubit odată să se dovedească a fi un ticălos, Iuda în persoană.

— *L-ai iubit odată*? a repetat Jack după o tăcere prelungă.

— Da. Odată. Pentru că s-a terminat.

M-a privit distrus.

— Nicio clipă n-am vrut să-i fac rău. Şi mi-am închipuit că, la fel ca toți ceilalți, va juca după regulile jocului.

— Din fericire, Eric avea ceva numit *conştiință.*

— Crezi că eu n-am conştiință? a strigat disperat, ridicându-se în picioare. Crezi că pe mine nu mă chinuie ce-a pățit Eric?

— Ce bine te-ai mai prefăcut după ce Eric a fost concediat! Poate ar trebui să-ți schimbi meseria şi să te orientezi spre actorie! Câtă compasiune şi ce sprijin necondiționat ne-ai oferit… Te-ai fi dat peste cap pentru el…

— Nu m-am prefăcut. Doar…

— Ştiu. Te chinuiau vina, angoasa şi ruşinea. Doar eşti catolicul perfect. Pun pariu că te-ai dus să te spovedeşti după ce l-ai turnat.

— Nu m-am aşteptat niciodată, dar *niciodată* ca el să

se prăbuşească…

— Şi asta îți justifică fapta?

— Te rog, străduieşte-te să înțelegi…

— Nu am ce să înțeleg.

— N-am vrut să-i fac rău.

— Şi totuşi i-ai făcut.

— Pur şi simplu n-am ştiut…

M-am uitat fix în ochii lui.

— Ce-ai spus? l-am întrebat încet.

A inspirat adânc.

— Am spus că n-am ştiut.

— *Ich habe nichts davon gewußt.*

— Poftim?

— *Ich habe nichts davon gewußt.* N-am ştiut.

— Nu pricep…

— Ba bine că nu. Dachau, 1945. Erai cu batalionul care a eliberat lagărul. Ike a ordonat ca toți locuitorii orăşelului să fie conduşi la barăci şi la crematoriu ca să vadă ororile ce se petrecuseră în numele lor. Iar un bancher gras, bine îmbrăcat a îngenuncheat şi a început să repete într-una:… *Ich habe nichts davon gewußt… Ich habe nichts davon gewußt…* Îți aminteşti acum?

A încuviințat din cap.

— Povestea asta s-a întâmplat în realitate, nu? Sau a fost doar una din minciunile tale?

— Nu, aşa s-a întâmplat.

— *Ich habe nichts davon gewußt.* Mi-ai spus povestea în prima noapte pe care am petrecut-o împreună. Deja mă îndrăgostisem de tine. După aceea…

Am înghițit nodul din gât şi am continuat:

— După aceea te-am considerat unul dintre cei mai remarcabili oameni pe care i-am cunoscut vreodată. Ce idioată, nu? Mai ales că mi-ai oferit şi micul tău act de dispariție. Ar fi trebuit să simt. Dar îmi cuceriseşi inima, javră ce eşti…

— Inima mea îți aparține, Sara…

— Mincinosule.

— Acesta e adevărul.

— Dacă acesta ar fi fost adevărul, nu l-ai fi turnat pe Eric. Dar ai crezut că o să scapi basma curată. Ai crezut că n-o să aflu niciodată.

A început să plângă.

— Îmi pare rău, Sara…

— Nu-ți accept scuzele. Tu şi cu Eric alcătuiați întreaga mea lume. Acum s-a dus.

— Iubito, sunt încă aici.

— Nu.

— Sara, *te rog,* te implor…

— Ieşi afară.

— Nu face asta.

S-a apropiat de mine cu brațele deschise.

— Te iubesc, mi-a spus.

— Să nu îndrăzneşti să-mi vorbeşti de iubire.

— Te iubesc.

— Ieşi afară! Acum!

— Eu…

A încercat să mă ia în brațe. Am urlat la el să mă lase în pace. Apoi m-am apucat să-l lovesc. L-am plesnit peste față şi peste cap. N-a opus niciun fel de rezistență, nu s-a apărat. Brusc, am început să plâng şi eu. Să hohotesc ca o nebună. Loviturile mele deveneau tot mai ineficiente. M-am prăbuşit pe podea, suspinând amarnic. Jack a încercat iarăşi să mă ia în brațe. De data asta i-am ars un pumn direct în gură. S-a dezechilibrat şi s-a lovit de colțul mesei. A căzut peste ea, trântind veioza la pământ. Urletele mi s-au oprit în gât. Ne-am holbat unul la altul uluiți. Jack şi-a atins buzele care sângerau. S-a ridicat în picioare şi s-a îndreptat spre baie, împleticindu-se. Eu nu mă puteam mişca. A trecut un minut. A ieşit, ținându-şi la gură batista. Aceasta se înroşise deja. N-a scos un cuvânt. M-am chinuit să mă scol de jos. Mi-a oferit mâna ca să mă ajute. L-am refuzat. M-am dus în bucătărie, am găsit un prosop şi am scos o bucată de gheață din lada frigorifică. Am pus-o în chiuvetă şi am folosit un

spărgător de gheață ca s-o mărunțesc. Am învelit-o apoi în prosop şi m-am întors în living.

— Poftim, i-am spus întinzându-i prosopul. N-o să se umfle.

L-a luat şi l-a lipit de gură.

— Vreau să pleci, Jack. Acum.

— Bine, a murmurat el.

— O să-ți împachetez lucrurile mâine. O să-ți las un mesaj la birou ca să te anunț când nu sunt acasă, să poți veni să le recuperezi.

— Haide să vorbim mâine…

— Nu.

— Sara…

— Să nu mă mai suni niciodată.

— Sara…

— Dă-mi cheile.

— Hai să aşteptăm până mâine, înainte de a…

— Cheile! m-am răstit la el.

Fără pic de tragere de inimă, a scos brelocul din buzunar, a desfăcut clapa de siguranță şi mi-a pus cele două chei în palma întinsă.

— Acum, du-te, l-am rugat, după care am intrat în dormitor şi am încuiat uşa.

M-am prăbuşit pe pat. Jack a ciocănit de nenumărate ori, implorându-mă să-l las înăuntru. Mi-am acoperit capul cu perna ca să nu-l mai aud. Într-un târziu, ciocănitul a încetat.

— Te sun mai târziu, mi-a strigat. Te rog, încearcă să mă ierți.

N-am replicat. Doar mi-am apăsat perna şi mai tare pe cap.

Am rămas întinsă pe pat până când am auzit uşa de la intrare închizându-se. Amorțisem. Nu-l voi ierta niciodată. Ceea ce făcuse Jack era deplorabil – îmi înşelase încrederea în asemenea hal, încât nu-i găseam nicio scuză. Îl trădase pe Eric. Mă trădase pe mine. Da, am înțeles motivele care au stat la baza deciziei lui. Da,

am înțeles presiunile pe care le suportase. Dar tot nu-l puteam ierta. Prostia şi lipsa de judecată mai pot fi iertate, dar e imposibil să scuzi acțiunea calculată, cinică. Bineînțeles că era doar o chestiune de timp înainte ca Eric să fie acuzat de către altcineva că a avut simpatii comuniste. Dar cum să mai dorm lângă bărbatul care rostise acele acuzații? De aceea mă uluise atât de tare decizia lui Jack – incapacitatea lui de a realiza că în clipa în care arăta cu degetul spre Eric distrugea şi iubirea noastră. Ştia foarte bine că eu şi Eric suntem nedespărțiți. Ştia că e singura mea familie. Întotdeauna am simțit că Jack ne invidia în tăcere pentru devotamentul pe care eu şi fratele meu îl manifestam unul față de celălalt. Oare de aceea nu se gândise la consecințe? Ori poate că în spatele comportamentului său se ascundea un adevăr şi mai tulburător: Jack Malone era un laş. Un bărbat care refuza să se confrunte cu realitatea şi care, pus în fața unei decizii majore, alegea întotdeauna varianta cea mai rapidă şi cea mai convenabilă. Nu se simțise în stare să-mi scrie după ce aflase că Dorothy rămăsese însărcinată. Peste ani, când l-am reîntâlnit, m-a implorat să înțeleg vina care-l determinase să dispară din viața mea atât de mult timp. În nebunia mea, i-am acceptat scuzele şi vorbele pasionale. Lăsându-l să intre în viața mea din nou, inițiasem procesul care a dus până la urmă la moartea lui Eric.

Acum, prăbuşită pe pat, auzeam în minte vocea fratelui meu: „Uită-l", îmi repetase el într-una în anul în care suferisem după Jack. „E un nemernic."

Aşa cum îmi aminteam întâlnirea dezastruoasă pe care o organizasem în barul de la St. Moritz – când Eric apăruse beat şi-l jignise aşa de rău, încât Jack îi aruncase băutura în față.

Întotdeauna se antipatizaseră… deşi niciunul nu voia să recunoască deschis. Oare când agenții îşi îndreptaseră atenția spre Jack şi-l obligaseră să rostească numele

unui comunist, se gândise: *„În sfârşit, pot să-l pun cu botul pe labe pe nenorocitul ăsta”*?

Astfel de speculații însă nu aveau sens. Un singur lucru era limpede ca lumina zilei: n-o să mai am nimic de-a face cu Jack Malone.

Telefonul a început să sune. L-am ignorat. O oră mai târziu, a sosit un buchet de flori. Am refuzat să le accept – spunându-i curierului să le arunce la coşul de gunoi. După-amiază, a sosit şi o telegramă. Am rupt-o bucățele fără s-o deschid. La şase seara a început să zbârnâie soneria. A țârâit timp de cincisprezece minute. După ce s-a oprit, am mai aşteptat un sfert de ceas înainte să deschid uşa ca să mă uit în hol. La intrare se zărea o scrisoare. Am ieşit afară şi am luat-o. Am recunoscut scrisul de pe plic. M-am întors în apartament şi am aruncat-o la coş. Apoi mi-am luat haina pe mine şi mi-am ridicat de jos maşina de scris şi valiza pe care o pregătisem mai devreme. Am încuiat şi m-am chinuit cu bagajele până la uşa din față.

Imediat ce am păşit în stradă, am dat cu ochii de Jack – arăta tulburat, trist, iar ploaia îl udase până la piele.

— Lasă-mă în pace, am strigat.

S-a uitat alarmat la valiză.

— Ce faci?

— Plec.

— Unde?

— Nu-i treaba ta, am răspuns, coborând treptele.

— Te rog, nu pleca…

N-am zis nimic. Am cotit la dreapta spre West End Avenue. M-a urmat îndeaproape.

— Nu poți pleca. Tu reprezinți *totul* pentru mine.

Am continuat să merg.

— O să fiu terminat fără tine.

Nu m-am oprit din drum. Brusc s-a repezit în fața mea şi a căzut în genunchi.

— Eşti dragostea vieții mele.

M-am uitat în jos spre el. Fără mânie sau milă. Mai

degrabă cu o lipsă totală de sentiment.

— Nu, am şoptit. *Tu* eşti dragostea vieții tale.

M-a apucat de poalele pardesiului.

— Sara, draga mea… a îngăimat, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

— Te rog să pleci, Jack.

S-a agățat de mine cu şi mai multă forță.

— Nu. Nu până când nu mă asculți.

— Plec, Jack.

Am încercat să mă mişc, dar nu m-a lăsat.

— Jack, s-a terminat.

— Nu spune asta.

— S-a terminat.

— Trebuie să mă asculți.

— S-a *terminat.* Dă-mi drumul…

O voce m-a întrerupt.

— E vreo problemă, doamnă?

M-am răsucit. Un polițist se apropia de noi.

— Întrebați-l pe el, am spus, arătându-l pe Jack, care continua să stea în genunchi. Polițistul l-a privit amuzat şi disprețuitor în acelaşi timp.

— Amice, care-i treaba? l-a întrebat.

Jack şi-a descleştat degetele de pe haina mea.

— Nicio problemă. Eu doar…

— Cereai iertare, din câte observ, a continuat polițistul.

Jack îşi plecă privirea în pământ. Bărbatul în uniformă se întoarse spre mine.

— Vă supără, doamnă?

— Am vrut să iau un taxi. Dar lui nu i-a convenit.

— Amice, ai de gând s-o laşi să urce în maşină?

Jack a ezitat un moment, apoi a încuviințat din cap.

— Înțeleaptă decizie. Acum fă bine de te ridică în picioare şi aşteaptă pe veranda aia de-acolo, cât o ajut eu pe doamna să găsească un taxi. O să te porți ca un băiat cuminte?

Jack s-a supus fără crâcnire. S-a aşezat pe treptele de la intrarea unui bloc, părând complet distrus. Polițistul

mi-a săltat bagajele şi m-a condus până la colțul străzii 77, unde a strigat după un taxi. Şoferul s-a dat jos din maşină şi mi-a pus valizele în portbagaj.

— Vă mulțumesc, domnule polițist.

— Cu plăcere. Tipul ăla nu v-a făcut nimic rău, nu?

— N-a încălcat nicio lege, dacă la asta vă referiți.

— În regulă. Vă doresc o călătorie frumoasă, oriunde vă duceți şi stați liniştită, că o să mă ocup de el câteva minute, ca nu cumva să vă urmărească.

Am urcat în taxi şi l-am rugat pe şofer să mă ducă la stația Penn. Ne-am strecurat în trafic. M-am uitat în spate şi l-am văzut pe Jack, plângând în hohote.

La gară, mi-am ridicat biletul pe care îl rezervasem după-amiază şi l-am lăsat pe hamal să-mi care bagajele până la vagonul de dormit al trenului ce pleca spre Boston. Plătisem o taxă suplimentară ca să fiu singură în cuşetă. Nu suportam pe nimeni în preajma mea. După ce m-am aranjat, un steward a bătut la uşa mea. I-am comunicat că n-o să mănânc, dar că un whisky dublu mi-ar prinde bine. M-am schimbat în cămaşă de noapte şi în halat. Am coborât patul, între timp a sosit şi stewardul cu băutura. Am înghițit câte puțin din lichidul tare. O dată sau de două ori paharul mi-a tremurat în mână. După ce am terminat tăria, m-am băgat în aşternuturile aspre. Am stins lumina şi trenul s-a urnit din loc. Am adormit.

M-a trezit un ciocănit. A intrat stewardul cu pâine prăjită şi cafea. Mai aveam o jumătate de oră până la Boston. Se crăpa de ziuă. M-am ridicat în capul oaselor şi am sorbit din cafea, privind răsăritul soarelui. Dormisem adânc, fără vise. Eram tristă, dar nu-mi venea să plâng. Decizia luată îmi împietrise inima. Începea o nouă zi şi cafeaua nu era aşa de rea.

În Boston am schimbat trenurile. Pe la prânz, am ajuns în Brunswick, Maine. După cum stabilisem, Ruth Reynolds mă aştepta la gară. Trecuseră peste cinci ani de când mă izolasem în Maine, în primăvara lui 1946, ca să mă vindec după dispariția neaşteptată a lui Jack. Cu o zi

în urmă, când am simțit că ajunsesem la limita puterilor, am hotărât că singurul lucru pe care-l mai puteam face era să plec din oraş; să dispar fără urmă o vreme. Dacă rămâneam în Manhattan, Jack m-ar fi bombardat constant cu telefoane, flori, telegrame şi apariții surprinzătoare în creierii nopții. În plus, doream să pun distanță între mine şi tot ce avea legătură cu listele negre, NBC, *Saturday Night/Sunday Morning,* Walter Winchell şi toate acele momente sumbre pe care le asociam acum cu Manhattanul. Atunci am căutat în cartea de telefon şi am găsit numărul lui Ruth. Şi-a adus aminte de mine imediat („La naiba, doar sunt una din cele mai înfocate admiratoare ale rubricii tale. De ce nu mai scrii?") Mi-a confirmat că mai existau vreo două vile de închiriat peste vară. Nu avea nicio problemă să mă găzduiască chiar de a doua zi, dacă aşa doream.

Mi-am rezervat un loc în primul tren disponibil, mi-am făcut bagajul şi am fugit… lăsându-l pe Jack plângând. Acum mă aflam aici, în Maine. Sufocată de una din îmbrățişările generoase ale lui Ruth.

— Arăți minunat, a mințit Ruth.

— Şi tu, am rostit ferm, chiar dacă mă schimbasem la față când am zărit-o prima dată pe peron – şi am observat că se îngrăşase cu cel puțin 15 kilograme.

— Nu trebuie să fii amabilă. Sunt grasă…

— Nu-i adevărat.

— Eşti o fată drăguță, Sara, dar o mincinoasă îngrozitoare.

Am ieşit din Brunswick prin partea de nord şi ne-am îndreptat spre Bath.

— Şi… cum e să fii o stea a jurnalismului? m-a întrebat.

— Nu sunt deloc o stea. Mi-am luat concediu de la *Saturday/Sunday.*

— De-aia ai hotărât să te întorci la Maine?

— Mda, am mințit. Vreau să aştern unele lucruri pe hârtie.

— În cazul acesta, ai ales locul perfect pentru pace şi linişte. N-am reuşit să-ți fac rost de vechea ta vilă, pentru că domnul şi doamna Daniels au vândut locul acum câțiva ani. Mai ții legătura cu ei?

Am clătinat din cap că nu.

— În fine, ți-am găsit altceva la fel de drăguț. Şi are şi un dormitor în plus, dacă vrei să primeşti musafiri… sau dacă fratele tău intenționează să te viziteze.

M-am încordat şi Ruth a băgat de seamă.

— S-a întâmplat ceva? m-a iscodit.

— Nu, am răspuns, pentru că jurasem să-mi țin gura cu privire la evenimentele din ultimele luni.

— Şi ce mai face fratele tău?

— Bine, bine.

— Mă bucur să aud asta.

Am discutat despre tot soiul de fleacuri restul drumului. Când am ajuns în Bath, am cotit la dreapta pe şoseaua 29, oprindu-ne la magazinul general din satul Winnegance ca să cumpărăm alimente. Apoi ne-am continuat călătoria pe şoseaua liberă, cu două benzi, ce şerpuia de-a lungul peninsulei, până când am nimerit lângă plaja Popham, care s-a dovedit a fi la fel de pustie.

— Lucrurile nu se schimbă niciodată pe-aici, nu? am exclamat.

— Aşa e în Maine.

Ruth m-a invitat la cină în aceeaşi seară, dar am refuzat, pretinzând că sunt foarte obosită.

— Atunci mâine?

— Haide să vorbim peste câteva zile, după ce mă acomodez, bine?

— Eşti sigură că totul e în regulă?

— Da. Vila mi se potriveşte la fix.

— Mă referam la tine, Sara. Ai pățit ceva?

— N-ai zis tu că arăt minunat?

A rămas surprinsă de tonul meu aspru.

— Şi chiar ăsta e adevărul. Dar…

Înainte să-mi mai pună vreo întrebare, am întrerupt-o:

— Am trăit câteva luni mai dificile, OK?

— Sara, îmi cer scuze. N-am vrut să fiu indiscretă.

— Nu eşti indiscretă. Iartă-mi tonul. Doar că... am nevoie să fiu singură.

— Păi, aici în Maine, nu înghesuim pe nimeni. Când o să-ți doreşti puțină companie, ştii unde ne găseşti.

Nu voiam companie. Şi nici conversație. Şi nicio formă de contact uman. Nu-mi doream decât să mă izolez de toată lumea. Am expediat o scrisoare celor de la departamentul de contabilitate al revistei *Saturday/ Sunday,* prin care le ceream să-mi vireze banii direct în contul meu bancar. I-am scris lui Joel Eberts, autorizându-l (când se va rezolva situația poliției lui Eric) să plătească IRS-ul şi apoi să transfere suma rămasă în fondul meu pentru Bursă. I-am trimis şi un rând de chei de la apartament şi l-am rugat (contra unei taxe) să angajeze pe cineva care să-mi ridice corespondența; să păstreze toate scrisorile şi să-mi plătească facturile... dar numai cu condiția să nu dezvăluie nimănui unde mă aflu, dacă cineva încerca să mă contacteze. Câteva zile mai târziu, mi-a răspuns, comunicându-mi că secretara lui o să treacă o dată pe săptămână pe la mine pe acasă. În plic am găsit şi un formular de împuternicire, prin care îi dădeam permisiunea să semneze cecuri în numele meu pentru acoperirea cheltuielilor cu facturile.

„Eşti sigură", mă întreba el în încheiere, „că nu vrei să-ți expediez niciuna din scrisorile personale?"

„Absolut sigură", i-am răspuns. „Iar noua mea adresă trebuie să fie secretă – mai ales pentru Jack Malone, dacă va încerca să te contacteze. Mai precis, nici măcar nu vreau să ştiu dacă te-a contactat. N-am nevoie de asemenea informații."

Eram hotărâtă să distrug din start orice contact potențial între mine şi Jack. Nu numai pentru că refuzam să renunț la poziția ireconciliabilă în care mă plasasem, dar şi pentru că mă îngrozea ideea că dacă aş citi una dintre scrisorile lui stăruitoare (sau, şi mai rău, i-aş

îngădui să mă vadă), aş ceda imediat… aşa cum făcusem cu ani în urmă când apăruse din nou în viața mea. Relația noastră se terminase. Nimic din ceea ce ar fi spus sau ar fi înfăptuit nu va putea schimba această realitate. Dispăruse din viața mea. Eram singură acum şi fusese alegerea mea.

N-am contactat-o pe Ruth timp de trei săptămâni. Bineînțeles că venea pe la mine de două ori pe săptămână ca să-mi schimbe lenjeria şi să facă puțină curățenie. Mă asiguram că sunt la plajă atunci când sosea ea. Mi-a acceptat răceala şi îmi lăsa bilete în care mă întreba dacă am nevoie de ceva. Îi scriam liste cu ce trebuie să cumpere sau cu listele de cărți pe care să mi le împrumute de la biblioteca locala. Pe lângă banii necesari comisioanelor pe care mi le făcea, îmi încheiam întotdeauna lista cu scuzele de rigoare: „Îmi pare rău că sunt aşa de rezervată. Într-o zi, când o să mă întorc pe Planeta Pământ, o să vin la tine cu o sticlă de scotch şi o să-ți explic. Dar, pentru moment, lasă-mă să mă bălăcesc în propriul meu noroi… cu alte cuvinte, lasă-mă să-mi plâng de milă."

Câteva zile mai târziu, m-am întors dintr-una din plimbările mele de dimineață şi am găsit cumpărăturile cerute, precum şi trei romane pe care nu apucasem niciodată să le citesc *(Muntele vrăjit* al lui Thomas Mann, *Aripile porumbiței* de Henry James şi – ca un soi de antidot la toată literatura aceea serioasă – splendida cronică de război a lui Thomas Heggen, *Domnul Roberts*). Alături se găsea şi o sticlă de J&B şi un bilet:

> Sara,
>
> Nu ai de ce să-ți ceri scuze. Suntem aici dacă ai nevoie de noi. Şi pentru că noaptea e destul de răcoare, ți-am adus o sticlă de scotch care să te încălzească… mai ales dacă te plictiseşti să tot aprinzi focul.

A mai trecut o săptămână. Şi încă una. Şi încă una. Am citit, m-am plimbat, am dormit. Am primit o singură scrisoare – de la Joel Eberts, în care mă informa că s-a emis, în sfârşit, cecul pentru cei şaptezeci şi cinci de mii de dolari. Cu ajutorul tipului specialist în taxe, ajunsese la o înțelegere cu IRS-ul în privința datoriilor lui Eric.

S-au hotărât la suma de 32.500 de dolari. Am vrut să mai ciupesc ceva de la ei, dar aşa cum a subliniat şi prietenul meu expert în taxe, oricum am reuşit să le smulgem o sumă frumuşică. Şi trebuie să fim recunoscători pentru asta. Am avut o discuție şi cu Lawrence Braun – agentul tău de bursă. Plănuieşte să investească suma în acțiuni ale unor companii solide – asta în cazul în care (ca să-l citez) „domnişoara Smythe nu a devenit brusc o aventurieră". I-am spus să procedeze cum crede de cuviință până la noi ordine din partea ta.

Cam astea ar fi noutățile, cu excepția faptului că la mine s-a strâns un teanc uriaş de corespondență. Nu mă deranjează să o depozitez, şi dacă vei vrea vreodată să ți-o trimit, trebuie doar să-mi dai de ştire.

În încheiere, Sara, dă-mi voie să adaug că sper ca într-o zi să te împaci cu tot ce s-a întâmplat. Nimeni nu merită să treacă prin tot ce ai trecut tu în ultimele luni. Dar prin firea lucrurilor, viața e nedreaptă. Şi, în ultima vreme, s-a dovedit nemiloasă cu tine. Soarta se va schimba. Poate nu vei reuşi niciodată să accepți pierderea fratelui tău. Aşa cum poate nu vei accepta niciodată trădarea domnului Malone. Dar ştiu că, într-un târziu, ambele nenorociri vor scădea în intensitate. Pentru a merge înainte, trebuie să izbutim cumva să depăşim obstacolele pe care ni le aşază viața în cale.

Deocamdată, linişteşte-te. Uită de restul lumii. Găseşte-ți drumul în toată această conjunctură dificilă. Şi să nu uiți că eu sunt aici, dacă ai nevoie de

mine.

Dar n-aveam nevoie de nimeni. Până în cea de-a patra săptămână, cel puțin. Într-o marți dimineață, m-am trezit cu o senzație ciudată în stomac. Două minute mai târziu, mi s-a făcut greață. Am petrecut un sfert oră în baie, vomitând violent. A doua zi, starea de greață a revenit. Joi, senzația de vomă m-a ocolit, dar s-a întors vineri şi m-a chinuit tot weekendul.

Trebuia să văd un doctor. Mai ales că îmi întârziase ciclul două săptămâni. Am luat legătura cu Ruth, dar n-am intrat în amănunte. I-am spus doar că e vorba de o problema medicală. M-a trimis la medicul ei de familie – un bărbat cu chip sever, în jur de cincizeci de ani, pe nume Grayson. Purta o cămaşă imaculată şi bine călcată, un halat alb şi scrobit, ochelari şi o încruntătură permanentă între sprâncene. Cabinetul lui se afla pe strada centrală din Bath. Pacienții lui proveneau din rândul muncitorilor angajați la Bath Iron Works şi a familiilor acestora. Nu se prea putea lăuda cu maniere delicate. I-am descris natura problemei mele şi i-am mărturisit şi despre întârzierea menstruației.

— S-ar putea să fiți însărcinată, a rostit el neutru.

— Imposibil.

— Vreți să spuneți că dumneavoastră şi soțul nu ați mai avut…

S-a oprit şi apoi a rostit cuvântul *„relații”* cu un dezgust vizibil.

— Nu sunt căsătorită.

Şi-a îndreptat privirea spre mâna mea stângă. A observat lipsa verighetei. A şovăit, apoi a adăugat:

— Dar ați avut *relații* cu…

— Da, cu cineva. Însă din punct de vedere medical nu poate fi vorba de o sarcină.

Şi-atunci i-am povestit despre avortul meu anterior şi despre faptul că ginecologul de la spitalul Greenwich m-a asigurat că nu voi mai avea copii.

— Poate s-a înşelat, a spus doctor Grayson, după care m-a rugat să-mi ridic mâneca. Mi-a luat sânge. Mi-a dat un flacon din sticlă şi m-a trimis la baie. Când m-am întors cu mostra de urină, mi-a spus să revin după rezultate peste două zile.

— Dar ştiu deja care sunt rezultatele. Nici pomeneală de sarcină. E imposibil.

A continuat să-mi fie rău în fiecare dimineaţă. Când m-am întors peste două zile la cabinet, doctorul Grayson s-a uitat rapid prin fişa mea medicală şi mi-a spus:

— Testul a ieşit pozitiv.

Am rămas cu gura căscată. Nu ştiam ce să mai zic.

— N-are cum.

— Testele astea rareori greşesc.

— În clipa asta, sunt convinsă că e o greşeală.

Doctorul a ridicat din umeri.

— Dacă vreţi să vă amăgiţi, e alegerea dumneavoastră.

— Ce lucru oribil aţi spus.

— Sunteţi gravidă, *domnişoară* Smythe, a rostit el, punând accent pe statutul meu de femeie singură. Testul a ieşit pozitiv, prin urmare acesta e diagnosticul meu. Îl credeţi sau nu, treaba dumneavoastră.

— Pot să mai fac un test?

— Puteţi să faceţi sute de teste – atâta timp cât plătiţi pentru ele. Dar vă recomand să vizitaţi un ginecolog în cel mai scurt timp. Locuiţi în zonă, nu?

Am încuviinţat din cap.

— Ginecologul cel mai apropiat este doctorul Bolduck din Brunswick. Are cabinetul pe strada Maine, chiar lângă facultate. Vă dau numărul lui.

A mâzgălit câteva cifre pe o reţetă, a rupt foaia şi mi-a întins-o.

— Restul îl discutaţi cu secretara mea când ieşiţi.

M-am ridicat în picioare.

— Şi încă un lucru, domnişoară Smythe.

— Da?

— Felicitări.

Ruth mă aştepta în hol. Am plătit factura, printr-o mişcare a capului, i-am arătat că sunt gata de plecare. Nu-i mărturisisem încă despre testul de sarcină. Şi nici nu intenționam deocamdată. Pe chipul meu însă, se citea îngrijorarea. Imediat ce am ieşit afară, m-a apucat de braț şi m-a întrebat:

— Sper că nu e ceva grav, nu?

Aproape că am izbucnit în râs.

— Aş fi vrut eu să fie grav.

— Oh, Doamne.

Brusc am realizat ce mi se întâmplă. Mi-am lăsat capul pe umărul ei. Mă simțeam uluită, stupefiată.

— Ce-ar fi să luăm micul dejun undeva? mi-a propus Ruth.

— S-ar putea să-l vomit.

— Sau s-ar putea să nu.

M-a dus la un mic local de lângă Iron Works. A insistat să mănânc omletă, cartofi prăjiți şi două felii de pâine prăjită cu unt. M-am împotrivit la început, dar foamea a învins până la urmă. După trei zile de greață, mâncarea mi se părea delicioasă. Totodată, m-a ajutat să depăşesc şi şocul veştii pe care o primisem.

— Ştiu că eşti o persoană retrasă, a început Ruth, aşa că n-o să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Dar dacă vrei să vorbeşti…

M-am trezit dintr-o dată povestindu-i tot ce se întâmplase de când nu ne mai văzusem. S-a albit când a auzit că am pierdut un copil şi că nu mai puteam să concep alții niciodată. M-a strâns de braț când a aflat despre Eric şi rolul lui Jack în drama fratelui meu.

— Oh, Sara, a şoptit. Mi-aş fi dorit să ştiu despre fratele tău.

— Mă îndoiesc că moartea lui a fost prezentată de ziarele din Maine.

— Oricum nu le citesc. N-am timp.

— Crede-mă. E mai bine fără ele.

— Ce an oribil pentru tine!

— Am cunoscut vremuri şi mai bune. Iar acum, colac peste pupăză, se pare că sunt din nou gravidă.

— Nu-mi pot închipui şocul prin care ai trecut.

— Cam ca la un cutremur de zece grade pe scara Richter.

— Eşti încântată?

— N-am fost niciodată implicată într-un accident de tren – dar cred că acum înțeleg cam ce trebuie să simți.

— Nu te învinovățesc.

— Dar după ce-mi va trece şocul… mda, bănuiesc că voi fi al naibii de încântată.

— Asta-i bine.

— Pentru mine sunt veşti de pe altă lume. Mă împăcasem cu ideea că nu voi mai avea copii.

— Probabil că ți-a fost greu.

— Foarte greu.

— Doctorii se înşală adesea.

— Din fericire.

— Îmi dai voie să te întreb ceva?

— Desigur.

— O să-i spui şi lui?

— Exclus.

— Nu crezi că merită să afle şi el?

— Nu.

— Îmi pare rău, nu e treaba mea.

— Nu pot… *nu vreau…* să-i spun. Pentru că nu-l pot ierta.

— Înțeleg că nu-ți este uşor.

Am sesizat îndoiala din vocea lui Ruth.

— Dar…? am întrebat-o.

— După cum ți-am zis, Sara, nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala.

— Haide, zi ce ai de zis.

— E şi copilul lui.

— Şi Eric a fost fratele meu.

Tăcere.

— Ai dreptate. Am încheiat subiectul.

— Mulțumesc.

Mi-am ridicat ceaşca, de parcă aş fi închinat în sănătatea cuiva şi am continuat:

— Oricum sunt veşti bune.

Ruth a ciocnit încântată.

— Da, aşa e. Cele mai bune veşti cu putință.

— Şi complet de necrezut.

Ruth a izbucnit în râs.

— Iubito, toate veştile bune sunt de necrezut. Din motive cât se poate de evidente.

Unsprezece

M-am dus să-l văd pe doctorul Bolduck câteva zile mai târziu. Mi-am luat inima-n dinți, pregătindu-mă să dau ochii cu un alt medic insensibil, sever – care să privească disprețuitor spre inelarul meu fără verighetă şi să facă pe puritanul de New England, însă Bolduck s-a dovedit a fi un om plăcut, jovial, aproape de patruzeci de ani – absolvent de Bowdoin care se întorsese în oraşul natal să-şi practice meseria. L-am simpatizat imediat.

— Aşadar, doctorul Grayson m-a recomandat!

Am încuviințat din cap.

— E doctorul dumneavoastră de multă vreme?

— Sunt de puțin timp în zonă. Şi deja îmi caut un alt medic generalist.

— Serios?

— Nu cred că ne-am înțeles prea bine.

— Dar doctorul Grayson este un bărbat atât de încântător, a rostit el ironic, arcuindu-şi sprâncenele în stilul lui Groucho Marx. Cu un stil de consultație de o delicatețe rar întâlnită.

Am izbucnit în râs şi i-am spus:

— Nu prea i-a plăcut faptul că sunt nemăritată. Pe dumneavoastră vă deranjează, doctore?

A ridicat din umeri.

— Viața dumneavoastră privată vă interesează, domnişoară Smythe. Mie nu-mi pasă decât să aduc pe lume un copil sănătos şi să-i asigur bebeluşului o mamă la fel de sănătoasă.

— Tot nu-mi vine să cred că sunt însărcinată.

A zâmbit.

— Chestia asta am auzit-o de multe ori.

— Vreau să spun că, din punct de vedere medical, este imposibil.

Atunci i-am oferit o scurtă relatare despre ceea ce pățisem cu cinci ani în urmă la spitalul Greenwich. Spre

deosebire de doctorul Grayson, s-a arătat imediat interesat şi m-a întrebat numele ginecologului care mă îngrijise la vremea respectivă.

— O să-i scriu şi o să-i solicit fişele dumneavoastră medicale. Până una alta, sunt perfect de acord cu dumneavoastră: se impune un test de sarcină suplimentar.

Mi-a luat nişte sânge şi am umplut un flacon cu urină. Am stabilit de comun acord să-l vizitez peste o săptămână. M-am întors la vila mea de pe plaja Popham. Am încercat să accept noutăţile. Tânjisem mult după un copil. Jelisem în tăcere incapacitatea mea de a mai concepe unul. Când Jack a intrat din nou în viaţa mea, durerea se intensificase – deşi refuzam să recunosc acest lucru în faţa lui. Acum *eram* gravidă (evident în cazul în care testele nu vor zice altceva). Dacă aş fi fost o creştină adevărată, aş fi vorbit despre un miracol. Dacă aş fi continuat relaţia cu Jack, aş fi sărit în sus de fericire. Numai că pe mine mă încerca un amestec ciudat de entuziasm şi melancolie. Entuziasm, pentru că, în sfârşit, urma să am un copil. Melancolie, pentru că nu aveam să mai vorbesc niciodată cu tatăl copilului. În materie de ironii, viaţa îmi oferise una teribil de usturătoare.

Mintea îmi era bântuită de imaginile lui Eric şi ale lui Jack. Suferinţa mă copleşea adesea pe neaşteptate. Uneori mă simţeam rezonabil de calmă, pentru ca după o clipă să mă trezesc pe marginea abisului. Îmi aminteam tristeţea ce mă chinuise o lună întreagă după ce avortasem – durerea devenise o umbră ce mă însoţea peste tot, ce mă urmărea fără milă. De data asta prezenţa ei devenise şi mai acută şi mai constantă. Pentru că Jack distrusese totul. Realitatea îmi întărea hotărârea de a nu-i mărturisi nimic despre sarcina mea. Nu mai aveam încredere în el. Nu merita nici măcar dispreţul meu. N-avea nicio legătură cu acest copil.

Da, eram dură ca oţelul. Însă duritatea se impunea – numai aşa reuşeam să fac faţă pierderii suferite. Iniţial

mi-a devenit un soi de *modus vivendi,* ca să suport cu mintea întreagă zilele ce păreau fără sfârşit. Acum însă, se ivise perspectiva uluitoare a unui copil. Şi cu toate că nici aşa sentimentele mele faţă de Jack nu s-au înmuiat defel, ştiam că rodul iubirii noastre îmi va oferi un rost nou în viaţă, o destinaţie care să pună capăt nefericirilor mele.

Şapte zile mai târziu, m-am dus din nou la doctorul Bolduck. M-a privit la fel de jovial ca şi prima oară.

— Mi-e teamă că încântătorul doctor Grayson a avut dreptate: testele de sarcină mint rareori. O să aveţi un copil.

Am zâmbit.

— Măcar păreţi bucuroasă.

— Da, dar şi uluită.

— E de înţeles. Mai ales că tocmai v-am citit fişa medicală de la spitalul Greenwich… care a sosit abia ieri. În opinia mea, doctorul care v-a îngrijit s-a înşelat teribil când v-a informat că uterul dumneavoastră a fost aşa de afectat, încât să elimine posibilitatea unei sarcini pe care s-o duceţi până la termen fără probleme. Într-adevăr, una dintre trompele uterine a fost în întregime distrusă, reducând şansele de a rămâne gravidă. Dar în niciun caz eliminându-le. Personal, cunosc o mulţime de situaţii în care, după o astfel de intervenţie chirurgicală, concepţia a avut loc imediat. Şi sarcina a decurs impecabil. Cu alte cuvinte, doctorul de la spitalul Greenwich s-a dovedit puţin cam prea pesimist în privinţa şanselor dumneavoastră de a mai avea copii. Din punctul meu de vedere, ce a făcut este o ruşine pentru că v-a cauzat absolut gratuit ani întregi de supărare. Să nu mă pârâţi însă. O parte din jurământul pe care-l depunem are şi o clauză în care se menţionează să nu judeci niciodată un alt doctor… mai ales în faţa pacienţilor acestuia.

— Nu vă faceţi griji… n-am nicio treabă cu el. Era un om îngrozitor. Pe lângă el, doctorul Grayson pare mai degrabă Albert Schweitzer{47}.

Venise rândul doctorului Bolduck să izbucnească în râs.

— Aş putea folosi replica asta.

— Chiar vă rog.

Zâmbetul lui s-a transformat într-o expresie serioasă, profesională.

— Cu toate că vestea este minunată, am să vă recomand lotuşi precauţie. *Multă precauţie.* Din cauza afecţiunilor anterioare, vă veţi confrunta cu o sarcină delicată, cu un echilibru fragil.

— Există riscul să pierd copilul?

— Întotdeauna există un risc de avort de unu la şase în primele trei luni de sarcină.

— Dar dat fiind istoricul meu…

— Să zicem, de unu la trei… dar tot în favoarea dumneavoastră. Trebuie să vă purtaţi de grijă. Atâta vreme cât nu vă căţăraţi pe muntele Kathadin şi nici nu vă apucaţi să jucaţi hochei pentru Bowdoin, n-ar trebui să se întâmple nimic. Mi-e teamă însă că şi norocul are un cuvânt de spus. Plănuiţi să mai rămâneţi pe aici?

Nu intenţionam să plec nicăieri. Şi de vreme ce odihna şi lipsa de stres urmau să reprezinte elemente vitale în următoarele opt luni, nici prin cap nu-mi trecea să mă întorc în Manhattan.

— Da, rămân în Maine.

— Aşa… acum, ştiu că nu e treaba mea… dar credeţi că e o idee bună să locuiţi singură într-un loc izolat ca plaja Popham?

A trebuit să recunosc că nu. Oricât de rău mi-a părut după întinderea mea pustie de nisip, cer şi ocean, o săptămână mai târziu m-am mutat în Brunswick. După ce am cercetat rubrica de imobiliare câteva zile la rând în *Maine Gazette,* am reuşit să găsesc un apartament rustic, drăguţ, pe strada Federal. Avea două camere şi făcea parte dintr-o vilă cu acoperiş din şindrilă albă. Aspectul interior putea fi descris cu un termen politicos drept „obosit”: pereţi îngălbeniţi, mobilă demodată, o bucătărie

simplă şi un pat de alamă în living. Tot acolo se mai găseau şi un birou solid din mahon şi un scaun directorial superb (aceste două piese de mobilier au fost cele care m-au determinat să bat palma cu proprietarul). Şi, în plus, era atât de aproape de facultate, de centru şi de cabinetul doctorului Bolduck, încât mă puteam duce pe jos oriunde.

Ruth m-a ajutat să mă mut. Am deschis un cont la Banca Națională Casco de pe strada Maine şi (prin Joel Eberts) am aranjat să primesc cecurile de la *Saturday Night/Sunday Morning* aici. Mai aveam patru luni şi mi se termina aşa zisul „concediu". Salariul săptămânal acoperea chiria de optsprezece dolari şi cheltuielile de bază. Chiar mi-au rămas suficienți bani cât să-mi cumpăr un patefon Victrola şi un stoc serios de discuri şi cărți. Am început să citesc ziarele din nou: publicația locală *Maine Gazette* şi *Boston Globe* (pentru că *New York Times* avea nevoie de trei zile ca să ajungă aici). Joe McCarthy şi banda sa de acoliți îşi continuau acțiunile demagogice. Soții Rosenberg aşteptau rezultatul recursului împotriva sentinței la moarte pe care o primiseră în urma acuzației de a fi vândut secretul bombei atomice sovieticilor. Eisenhower căuta o chichiță cu care să-l bată pe Adlai Stevenson la următoarele alegeri prezidențiale din noiembrie. Lista neagră părea să se lungească de fiecare dată când Washingtonul trimitea un comunicat de presă. Ştiam că dacă nebunia asta legată de comuniştii se va accentua, puteam să-mi iau adio de la *Saturday/Sunday* după ce expira termenul de şase luni. Moartea lui Eric apăruse în toate ziarele şi Luminăția Sa Editorul va fi mult prea nervos şi nu va deranja consiliul director ca să mă reinstaleze pe mine în funcție. La urma urmei, eram sora unui bărbat decedat, ce avusese tupeul complet nepatriotic *să nu*-i toarne pe alții. Cu siguranță fapta lui mă transforma şi pe mine într-un obiect stricat, antiamerican… care nu merita accesul la rubrica prețioasă din *Saturday Night/Sunday Morning.*

Judecând la rece, pe la jumătatea sarcinii aveam să rămân fără banii de la ei, aşa că după aceea trebuia să mă folosesc de suma din polița de la NBC… cu toate că mintea mea puritană se frământa îngrozitor la gândul că-mi voi toca aberant capitalul de la o vârstă atât de fragedă. Mai ales că acum aveam nevoie de toți banii aceia ca să-mi cresc singură copilul. Mă mai îngrijora şi faptul că – din cauza articolului lui Winchell şi a concediului de la *Saturday/Sunday* – se va duce vestea că sunt suspectă din punct de vedere politic şi că nu reprezentam o soluție fericită pentru angajatori.

Dar, ori de câte ori începeam să am una dintre aceste reverii surescitate cu privire la posibilitățile mele de angajare din viitor (sau mai degrabă la lipsa lor), reuşeam să mă calmez, spunându-mi în sinea mea că, într-un fel sau altul, voi găsi o cale să-mi câştig existența. În plus, eram mai norocoasă decât marea majoritate. Aveam bani la bancă şi un apartament în Manhattan, proprietate personală. Puteau ei să-mi ia cariera… dar acoperişul de deasupra capului în niciun caz.

În fine, deocamdată nu se punea problema întoarcerii mele în Manhattan. Aşa cum nu se punea problema să spun cuiva despre sarcina mea. Ruth era singura persoană care ştia – şi mi-a promis că va păstra secretul.

— Ai încredere în mine, ştiu cum merg treburile prin orăşelele de provincie. Din clipa în care se duce vorba, toată lumea de pe stradă se va holba la tine.

— Păi, când o să mă rotunjesc, n-o să se uite oricum lumea la mine?

— Depinde de atitudinea pe care o adopți, de câți oameni cunoşti şi de ceea ce le spui. Îți garantez că dacă se află că tu eşti Sara Smythe care scrie pentru *Saturday Night/Sunday Morning,* agenda ta va fi plină. Jumătate din catedra de engleză de la Bowdoin va dori probabil să te cunoască – pentru că puțini oameni noi vin în oraş. Ca să nu mai vorbim de oameni noi care se întâmplă să fie şi unii dintre cei mai proeminenți jurnalişti ai țării…

— Ruth, eu nu sunt Walter Lippmann[48], ci doar o figură minoră care scrie numai despre lucruri minore.

— Domnişoara Modestie…

— Ăsta-i adevărul. Crede-mă, n-o să spun nimănui despre ce am făcut în Manhattan. M-am săturat ca alții să se bage în sufletul meu – cu ajutorul celor de la FBI. Mi-a ajuns pentru tot restul vieții.

Aşa că nu prea am ieşit în lume. Am respectat sfatul doctorului Bolduck şi n-am făcut nimic stresant – limitându-mă la plimbările din spatele campusului Bowdoin sau la biblioteca facultății (unde am reuşit să-mi însuşesc legitimația de acces a unei localnice), ori până la magazinele ce se înşirau pe strada Maine. Am găsit o băcănie care livra produsele şi acasă, precum şi un chioşc de ziare care a fost de acord să-mi comande ediția de duminică a ziarului *New York Times.* Am devenit o bună clientă a librăriei şi a magazinului de muzică. Foarte curând am început să mă tutuiesc cu bibliotecarele de la Bowdoin, cu domnul Cole de la băcănie, cu Thelma, casiera-şefă de la Banca Națională Casco şi cu domnul Mullin, farmacistul. Deşi toată lumea m-a întrebat inițial cum mă numesc şi dacă sunt nouă în oraş, interogatoriul s-a oprit aici. Niciodată n-am primit întrebări viclene despre motivul prezenței mele în Brunswick, dacă sunt măritată sau nu ori dacă mă întrețineam singură. Am ajuns să descopăr că lipsa de curiozitate obraznică reprezenta o caracteristică a orăşelului Maine. Oamenii îți respectau intimitatea… pentru că şi ei doreau acelaşi lucru de la tine. În plus, tot în adevăratul stil Maine, regula socială nescrisă era una care punea accent pe independență: *treburile tale sunt treburile tale, în nici un caz ale mele.* Chiar dacă păreau interesați de povestea trecutului tău, se sileau să-ți arate cât mai mult dezinteres față… de teamă să nu fie etichetați drept băgăcioşi sau bârfitori. Maine era probabil unul din puținele locuri din America unde rezerva şi distanța constituiau virtuți civice.

În consecință, Brunswick s-a dovedit un oraş în care nu era greu să trăieşti. După cinci ani de rubrici săptămânale, îmi plăcea distanța pe care o pusesem între mine şi maşina de scris. Am citit foarte mult. Am audiat un curs de franceză la facultate şi mi-am petrecut cel puțin trei ore pe zi studiind conjugarea verbelor şi vocabularul. O dată pe săptămână, Ruth insista să mă urce în Studebaker şi să mă ducă acasă la ea, la cină. O dată pe săptămână, străbăteam distanța de trei blocuri până la cabinetul doctorului Bolduck ca să mă examineze. Când am împlinit şase săptămâni de sarcină, s-a pronunțat, foarte mulțumit de progresele mele.

— Până acum toate bune, mi-a spus după ce m-am îmbrăcat şi m-am aşezat pe scaunul din fața biroului. Atâta timp cât ajungi în al doilea trimestru fără complicații, ai toate şansele să duci sarcina cu bine până la capăt. Nu te oboseşti prea tare, da?

— Brunswick nu este tocmai oraşul stresului.

Doctorul Bolduck s-a strâmbat.

— Să interpretez vorbele tale ca pe un compliment ieftin?

— Îmi pare rău. N-am vrut să sune jignitor.

— Nu, ai dreptate. Este un loc liniştit.

— Adică locul perfect pentru mine în acest moment al vieții mele.

— Voiam să te întreb: ai scris ceva de când ai venit aici?

M-am albit şi doctorul şi-a cerut scuze imediat.

— Îmi pare rău. A fost o nepolitețe din partea mea.

— De unde ştiați că sunt scriitoare?

— Sara, am abonament la *Saturday Night/Sunday Morning.* Aşa cum citesc şi *Maine Gazette* în fiecare după-amiază. Moartea fratelui tău a ținut pagina întâi a ziarelor de prin partea locului.

— Nu-mi vine să cred.

— A fost o ştire venită pe telegraf: câteva cuvinte despre moartea lui subită şi despre demiterea lui de la

NBC după ce Winchell i-a expus trecutul. Tot acolo se menționa că Sara Smythe de la *Saturday/Sunday* este sora lui.

— Şi de ce n-ați adus vorba mai înainte?

— Pentru că ar fi fost o obrăznicie. Iar acum mă simt ca un prost că mi-am dat drumul la gură. Ar fi trebuit să mă abțin.

— Credeți că oamenii din Brunswick ştiu cine sunt?

S-a foit agitat pe scaun.

— Ştiu, nu-i aşa?

— Păi, începu el ezitant, trăim într-un loc mic. Şi cu toate că nimeni nu-ți pune întrebări directe, lumea vorbeşte. Seara trecută, de exemplu, cinam împreună cu nişte tipi de la facultate şi cu Duncan Howell – redactorul-şef de la *Maine* G*azette.* Nu-mi amintesc cum s-a pomenit numele tău în timpul conversației, dar Duncan s-a întors spre mine şi m-a întrebat: „Ştii cine am auzit că locuieşte în Brunswick? Sara Smythe – care scria rubrica aia isteață de la *Saturday/ Sunday.* Mi-ar plăcea s-o abordez, poate scrie ceva şi pentru noi… dar nu vreau s-o deranjez. Mai ales că, din câte înțeleg, s-a retras aici ca să scape de New York şi de toată afacerea aia cu fratele ei…"

Brusc, mi s-a făcut rău.

— Domnule Bolduck, sper că nu i-ați dezvăluit că mă număr printre pacientele dumneavoastră, nu?

— Pentru Dumnezeu, nu. Ar fi fost împotriva eticii. Niciodată, dar *niciodată* nu mi-ar trece prin cap să…

— Bine, bine, am rostit împăciuitor.

— Acum mă simt îngrozitor. Dar îți garantez un lucru: în Maine, oamenii nu-ți vor da senzația că ştiu cine eşti.

— Cine sunt eu chiar nu are importanță. Lucrul care mă îngrijorează cel mai tare sunt privirile ce mă vor fixa pe stradă atunci când sarcina mea va deveni evidentă.

— Nicio problemă. Nimeni nu te va ocoli din cauza stării tale civile.

— În schimb or să mă bârfească pe la spate.

— Pentru un orăşel mic de provincie, acesta e chiar unul tolerant. Cred că vei găsi aici mai multă compasiuni decât oriunde altundeva. Şi mai vreau să-ți destăinui că toată lumea care se găsea la cină în seara aceea a susținut că fratelui tău i s-a întâmplat ceva cumplit… şi că el s-a purtat ca un bărbat adevărat, apărând valorile în care credea.

— Aşadar nu-l considerați un comunist de doi bani? Un lingău al lui Stalin, deghizat în cireaşa de pe tort a lui Marty Manning? Zâmbiți! De ce?

— Pentru că aici, în Brunswick, să ai parte de limba ascuțită a cuiva din Manhattan e lucru rar. Îmi dai voie să-ți mărturisesc ceva? Ca mulți oameni pe care-i cunosc, am nişte dubii foarte mari cu privire la cruciada pe care o propovăduieşte McCarthy şi clica lui. Mai ales de când a început goana asta după vrăjitoare în numele poporului american… mă deranjează. Şi dacă-mi permiți să mai adaug, îmi pare rău pentru pierderea ta. Mai ai frați sau surori?

— Eric a fost singura mea familie.

Doctorul Bolduck n-a mai zis nimic şi i-am rămas recunoscătoare pentru asta. Am schimbat rapid subiectul şi m-am întors la aspectele medicale, întrebându-l dacă ar trebui să mă îngrijoreze faptul că urinez din jumătate în jumătate de oră.

— Mi-e teamă că e vorba doar de o neplăcere obişnuită din timpul sarcinii, m-a liniştit. Şi una pentru care ştiința medicală n-are încă un răspuns.

— Ne vedem săptămâna viitoare? am rostit, ridicându-mă în picioare.

Bolduck mi-a imitat gestul.

— Încă o dată, îmi pare rău pentru lipsa de delicatețe.

— Nu… e mai bine să ştii asemenea lucruri.

— Atunci te superi dacă-ți mai spun ceva?

— Vă rog.

— Duncan Howell e un tip tare cumsecade şi n-ar îndrăzni să te caute ca să-ți ceară să scrii pentru *Maine*

Gazette. Dar, din câte l-am auzit, sunt convins că ar sări în sus de fericire dacă ar afla că eşti interesată.

— Am luat o pauză şi nu mai scriu deocamdată. Dar vă mulțumesc pentru pont.

Normal că două zile mai târziu am ridicat receptorul şi l-am sunat pe Duncan Howell de la *Maine Gazette.* Operatoarea mi-a făcut legătura imediat.

— Ce onoare, a început el.

— Cred că sunteți primul redactor-şef din lume care a spus asta.

— Mă bucur atunci. Şi sunt fericit că vă avem printre noi.

— Da, e plăcut în Brunswick.

— Ce-ați zice dacă v-aş invita la prânz, domnişoară Smythe?

— Aş accepta cu plăcere.

— Avem două opțiuni: fie vă duc la localul nostru cel mai elegant din Brunswick, asta însemnând în sala de mese a motelului Stowe House, fie îmi permiteți să vă ofer puțină culoare neaoşă sub forma celei mai bune cine posibile: Miss Brunswick.

— Oh, aleg cea mai bună cină posibilă, fără să stau pe gânduri.

Duncan Howell era un bărbat plăcut, solid, în jur de treizeci şi cinci de ani. Se îmbrăca precum un profesor de colegiu: sacou de tweed, pulover cu anchior, cravată împletită. Purta ochelari cu rame de baga şi fuma pipă. Un veritabil fiu al oraşului. Crescuse ştiind că se va duce la Bowdoin şi că în final va lucra la ziarul pe care îl deținea familia sa de peste şaptezeci şi cinci de ani. Vorbea încet, rostind cuvintele fără grabă, în stilul cuminte al omului de la țară care definea atât de bine inflexiunile din Maine. Dar la fel ca toți ceilalți pe care-i cunoscusem, nu era deloc un provincial.

Deja se aşezase într-un separeu din Miss Brunswick când am intrat. Localul era unul tipic: o structură din tablă ondulată din aluminiu prefabricat, cu o tejghea

lungă din vinil laminat, şase separeuri înşirate unul în spatele celuilalt, o clientelă alcătuită din camionagii şi soldaţi de la cazarma locală, un bucătar scund, cu o ţigară aprinsă între dinţi, şi ospătăriţe care foloseau creioanele pe post de ace de păr. Mi-au plăcut instantaneu şi localul şi Duncan Howell.

S-a ridicat în picioare când m-a văzut. A aşteptat să mă aşez în faţa lui, înainte să ia loc şi el. Ospătăriţa îi spunea pe nume. Duncan a insistat ca pe mine să mă strige domnişoara Smythe. Mi-a sugerat să încerc Specialitatea Camionagiului: friptură, clătite, trei ouă, cartofi prăjiţi, pâine prăjită şi cafea la discreţie. Când i-am spus că aş prefera un hamburger modest şi o ceaşcă de cafea, Duncan a replicat că în felul acesta n-am nicio şansă să devin şofer profesionist.

Am comandat. Am pălăvrăgit despre diverse nimicuri. Am discutat puţin despre politica locală, despre expansiunea fabricii de hârtie din zonă şi despre îngrijorarea regională provocată de faptul că trenul spre Boston ar putea fi anulat în curând din cauza lipsei de eficienţă economică. Mi-a povestit puţin despre *Maine Gazette:* cum l-a fondat bunicul lui în 1875, cum şi-a păstrat orientarea politică independentă şi (ca mai toţi locuitorii din Maine) cum a refuzat să susţină necondiţionat un anume partid politic.

— Prin natura lui, acesta este un stat republican, mi-a explicat Duncan. Dar asta nu înseamnă că i-am sprijinit întotdeauna pe candidaţii republicani în alegerile guvernamentale. L-am preferat pe Roosevelt adesea şi de două ori i-am susţinut pe democraţi în cursa pentru Senat…

— Ce părere ai de Joe McCarthy? l-am întrebat.

N-a părut deloc surprins de tortul meu provocator… cu toate că, sincer vorbind, şi eu m-am minunat că am pus o întrebare atât de directă.

— O să fiu franc cu dumneavoastră, domnişoară Smythe. Iau foarte în serios ideea de ameninţare

comunistă. Cred, de exemplu, că toate dovezile de până acum justifică vinovăția soților Rosenberg şi mai cred că trădarea este un păcat capital. Dar în privința lui McCarthy… ei bine, tipul mă îngrijorează. În primul rând, pentru că îl consider un oportunist de cea mai joasă speță care se foloseşte de chestiunea comunistă ca să-şi sporească puterea şi, în al doilea rând, pentru că a distrus viețile multor oameni inocenți.

M-a privit direct în ochi.

— Şi din punctul meu de vedere, distrugerea oamenilor inocenți e de neiertat.

I-am susținut privirea.

— Mă bucur că gândiți astfel.

Conversația s-a mutat apoi spre „munca mea" din prezent.

— *Nu* lucrez la nimic în acest moment. Bănuiesc că ştiți şi de ce.

— Am publicat un articol despre fratele dumneavoastră. Îmi pare sincer rău. De aceea ați venit în Maine?

— Da, trebuia să mă retrag o vreme.

— Presupun că *Saturday/Sunday* s-au dovedit înțelegători în privința concediului prelungit.

— Oh, cu siguranță şi-au dorit să plec. Pentru că refuzul fratelui meu de a juca după cum îi cânta HUAC înseamnă că m-a transformat, implicit, într-o persoană indezirabilă.

Duncan Howell părea şocat.

— Să nu-mi spuneți că au făcut aşa ceva.

— La fel de uluită am rămas şi eu. Mai ales că ştiau despre mine că sunt cea mai apolitică persoană de pe pământ. Până şi bietul meu frate renunțase la flirtul său scurt cu comunismul din anii '30.

— Şi tot a refuzat să le dea nume.

— Pe bună dreptate, în opinia mea.

— O decizie al naibii de grea, oricum ai privi-o. Şi înțeleg de ce anumiți oameni consideră că a-i turna pe

alții constituie un gest patriotic... şi de ce unii văd lucrul acesta ca pe ceva în favoarea lor. Dar, fără îndoială, respect principiile înalte ale fratelui dumneavoastră.

— Da, dar uite unde l-au dus. O să fiu sinceră cu dumneavoastră, domnule Howell. Există momente când îmi doresc ca el să fi lăsat principiile la o parte şi să le fi dat nenorocitele alea de nume. Pentru că, astfel, ar mai trăi şi astăzi. Şi pentru că, aşa cum ne învață istoria, conflictul pe viață şi pe moarte din prezent îşi pierde intensitatea pe măsură ce anii trec. Mai devreme sau mai târziu, țara se va trezi şi listele negre vor înceta. Peste alte câteva decenii, istoricii vor scrie despre această perioadă ca despre o aberație politică, o pată pe obrazul american. Şi vor avea dreptate. Însă fratele meu tot mort va rămâne.

— Sunt sigur că el ar fi vrut să continuați să scrieți.

— N-ați auzit că m-au trecut şi pe mine pe lista neagră?

— Numai pe lista celor de la *Saturday/Sunday*. Şi nu au încheiat colaborarea cu dumneavoastră în mod oficial.

— Imediat ce mi se termină concediul plătit, o vor face. Şi veştile circulă cu iuțeală în Manhattan. Imediat ce *Saturday/ Sunday* mă va concedia, o să fiu declarată o jurnalistă nedorită.

— Dar nu şi în Brunswick, Maine.

— E bine de ştiut, am izbucnit eu în râs.

— Şi pun pariu că aspectul cel mai dificil al concediului dumneavoastră forțat este „absența din tipar", ca să mă exprim mai elocvent.

— Cum de-ați ghicit?

— Pentru că am stat în preajma ziariştilor toată viața. Oamenii ăştia nu pot trăi fără cititori. Iar eu vă ofer un public, Sara. Un public *mic.* Dar oricum, un public.

— Nu vă e teamă să angajați o paria aşa ca mine?

— Nu.

— Şi despre ce-ați vrea să scriu?

— Probabil ceva similar cu rubrica dumneavoastră anterioară, „Viața de zi cu zi". Vom discuta despre asta

mai încolo.

— Cei de la *Saturday/Sunday* se vor supăra puțin, dacă vor afla că lucrez pentru altcineva în timp ce primesc bani de la ei.

— Ați semnat cu ei un contract de exclusivitate?

Am dat din cap că nu.

— Au insistat să nu scrieți pentru altă publicație cât sunteți în concediu?

— Nu.

— Atunci nu există nicio problemă.

— Bănuiesc că nu.

— Apoi vine însă chestiunea banilor. Dacă nu vă deranjează o întrebare personală, cât vă plăteau pentru rubrica săptămânală?

— O sută optzeci de dolari.

Duncan Howell înghiți cu noduri.

— Nici măcar eu nu câştig atât de mult. Şi cu niciun chip nu vă pot oferi o asemenea sumă. Suntem doar un orăşel.

— Nici n-am susținut că m-aş fi aşteptat la un salariu similar. Ce părere aveți de cincizeci de dolari? Cam atât cheltuiesc pentru chirie şi alimentele de bază.

— Tot e mai mult decât ofer oricărui alt angajat de-al meu.

Mi-am arcuit sprâncenele. Duncan Howell a înțeles aluzia.

— Bine, bine, a zis, întinzându-mi mâna. S-a făcut. Cincizeci de dolari pe săptămână.

— Mă bucur nespus că am revenit la treabă.

Fireşte că Duncan Howell avea dreptate. Deşi nu voiam să recunosc (încă îmi mai spuneam în sinea mea că am nevoie de o pauză), tânjeam ca o disperată să scriu. Iar el fusese suficient de perspicace ca să mă ghicească. Aşa cum probabil intuise că nu-mi doream nimic altceva decât să muncesc. Nu prea mă împăcăm cu lipsa de activitate şi cu indolența. Aveam nevoie de o direcție, de concentrare; de zile care să aibă formă şi scop. Şi la fel ca

toți ceilalți scriitori, mi-era dor de cititorii mei. Chiar dacă publicul meu nu urma să mai atingă răspândire națională, cei opt mii de cititori ai lui *Maine Gazette* mă satisfăceau pe deplin.

Rubrica şi-a făcut debutul la o săptămână după cina luată la Miss Brunswick. Am hotărât s-o intitulăm „Treburi zilnice". Ca şi vechea rubrică, se voia un comentariu satiric la chestiunile prozaice. Numai că acum pierdusem o parte dintre subiectele metropolitane obişnuite, aşa că m-am văzut nevoită să mă aplec asupra unor lucruri mai domestice precum „Douăzeci şi trei de utilizări prosteşti ale brânzeturilor Kraft Velveeta"… sau „De ce epilatul picioarelor cu ceară mă face să mă simt nelalocul meu"… sau (preferata mea) „De ce femeile n-au nicio treabă cu berea".

Duncan Howell a insistat să păstrez acelaşi ton obraznic de la *Saturday/Sunday.*

— Nu încercați să vă potriviți stilul cu cel al publicului. Locuitorii din Maine ştiu foarte bine când cineva îi priveşte de sus… şi nu le place. O să le ia puțin timp să se obişnuiască, dar până la urmă îi veți cuceri.

În primele săptămâni, n-am convins pe nimeni.

„La ce vă gândeați când ați angajat o tânără cu limba ascuțită care să scrie o rubrică absolut impertinentă într-un ziar decent şi respectabil ca al dumneavoastră?" se scria într-una dintre primele scrisori trimise redactorului-şef.

O săptămână mai târziu, o altă torpilă a aterizat în biroul lui Duncan.

„Poate că lucrurile astea se gustă în Manhattan, dar perspectiva de viață a domnişoarei Smythe n-are nicio legătură cu perspectiva celor care locuiesc aici, în nord. Poate ar trebui să ia în calcul să plece mai în sud."

Vai!

— Nu le luați personal, m-a încurajat Duncan Howell când ne-am întâlnit din nou la Miss Brunswick, la o lună după ce pusesem pe roate rubrica.

— Cum să *nu* le iau, domnule Howell? La urma urmei,

nu reuşesc să stabilesc nicio punte de legătură între mine şi cititorii ziarului…

— Ba bine că nu, m-a contrazis. Cei mai mulți te plac. Ori de câte ori mă duc să iau cina în oraş, cel puțin unu sau doi dintre oamenii de afaceri locali îmi mărturisesc cât de mult îi încântă felul dumneavoastră de a privi lucrurile şi ce lovitură straşnică am dat când v-am angajat. Ne-am aşteptat să primim şi plângeri, pentru că aşa se întâmplă de fiecare dată când apare ceva nou şi puțin diferit. Aşa e normal. În consecință, *vă rog,* nu vă neliniştiți: vă descurcați bine. Aşa de bine, că vă propun să scrieți două articole pe săptămână.

— Glumiți, nu?

— Nicidecum, vorbesc cât se poate de serios. Vreau ca rubrica asta să devină una permanentă şi cred că soluția cea mai bună de a închide gura cârtitorilor este să-i facem să vă citească în fiecare luni şi în fiecare vineri. Ce ziceți?

— Sigur. Dar vă permiteți?

— Găsim o soluție cumva.

Şi-a întins mâna din nou.

— Batem palma?

— Iar eu care venisem în Maine ca să lâncezesc.

— O dată ce ai luat virusul scrisului…

I-am apucat mâna şi i-am scuturat-o.

— Gata, batem palma.

— Mă bucur. Încă un aspect… mulți oameni din oraş ar dori să vă cunoască. Nu ştiu ce program aveți zilele astea…

— Niciunul, din proprie inițiativă. Încă nu mă înnebunesc după ieşirile în societate.

— Vă înțeleg perfect. E nevoie de timp. Dar dacă simțiți vreodată nevoia de companie, să ştiți că oportunitățile sunt nenumărate. Aveți admiratori cu duiumul.

Ca doctorul Bolduck, de pildă. Jubilase nu doar pentru că, sunându-l pe Duncan Howell, muşcasem din momeala pe care mi-o fluturase prin fața ochilor, ci şi

pentru că trecusem de primul trimestru al sarcinii fără niciun fel de probleme.

— Fără scurgeri îngrijorătoare, fără crampe constante, fără disconfort de rău augur?

— Nimic de rău augur în orice caz. De fapt, cred că mi-e mai uşor decât la prima sarcină.

— Păi, ce-aş mai putea spune decât că mă bucur? Să ţinem pumnii strânşi şi să nu ne forţăm prea tare, da?

— La partea cu forţatul, mai vedem, acum că Duncan Howell a insistat să scriu două articole pe săptămână.

— Oh, da, am auzit. Felicitări. Deveniţi o celebritate locală.

— Să vedeţi ce celebritate voi deveni peste trei luni când voi umbla pe străzile oraşului cu burta la gură.

— După cum v-am mai spus, nu e o nenorocire aşa de mare. Şi, la urma urmei, de ce v-ar păsa ce crede lumea de pe aici?

— Pentru că locuiesc aici. De-aia.

Doctorul Bolduck n-a mai adăugat decât:

— Perfect adevărat.

În săptămâna următoare, am început să public lunea şi vinerea. S-a mai primit o serie de scrisori în care unii cititori bombăneau cu privire la stilul meu acid. Dar Duncan Howell mă suna săptămânal pentru o şedinţă editorială ad-hoc despre felul în care progresa rubrica – şi de fiecare dată tonul lui trăda entuziasmul. Totodată, m-a asigurat că primise un feedback extraordinar cu privire la dubla apariţie săptămânală a articolelor mele. Lucrurile mergeau aşa de bine, încât mi-a mai dat o veste uluitoare: cele mai mari două ziare din Maine – *Portland Press Herald* şi *Bangor Daily News* se interesaseră să cumpere dreptul de autor pentru serializarea rubricii.

— Banii pe care îi oferă nu sunt mulţi: cam şaizeci de dolari pe săptămână pentru ambele articole, m-a informat domnul Howell.

— Din care eu primesc cât?

— E un teritoriu nou pentru mine. Pentru că *Maine*

Gazette n-a fost pus niciodată în situația ca unul dintre jurnaliştii săi să-şi vândă articolele mai multor ziare simultan. Am vorbit însă cu avocații noştri şi mi-au comunicat că de obicei se are în vedere un procent de şaizeci/patruzeci între scriitor şi ziarul care l-a găzduit inițial.

— Ia încercați optzeci şi douăzeci, am spus.

— Exagerați, domnişoară Smythe.

— Merit procentul ăsta.

— Desigur că meritați... dar ce părere aveți de şaptezeci/ treizeci?

— O să mă mulțumesc cu şaptezeci şi cinci/douăzeci şi cinci, domnule Howell. Şi procentul va rămâne acelaşi şi pentru articolele viitoare. Ce ziceți?

Duncan a făcut o pauză, după care a continuat.

— În regulă. O să-i pun pe avocați să întocmească un contract pe care să-l semnați.

— Aştept cu nerăbdare să-l primesc. Şi mulțumesc că mi-ați vorbit de oferta celor de la Portland şi Bangor.

— Oare o să vă văd vreodată la cină? Soția mea moare să vă cunoască.

— Cu timpul, domnule Howell. Cu timpul.

Ştiam că alte persoane mă consideră probabil vreo egoistă infatuată... dar combinația dintre sarcina mea şi durerea răscolitoare mă ținea departe de orice adunare socială. Participam fără probleme la întâlnirile mele săptămânale cu Ruth, dar ideea de a face conversație politicoasă la masa din sufragerie – şi faptul că voi fi nevoită să răspund la întrebări amabile de genul: „Şi, ce vă aduce în Brunswick?" – mă oripila şi acum. Încă mai eram răvăşită de crize de disperare, pe care preferam să le țin ascunse. În concluzie, refuzam toate invitațiile.

Dar când Jim Carpenter m-a rugat într-o zi să ieşim în oraş, fără să mai stau pe gânduri, am acceptat. Jim era profesor de franceză la Bowdoin. Preda cursuri la grupa căreia mă alăturasem şi eu. Avea spre treizeci de ani – un bărbat înalt, stângaci în mişcări, cu păr blond, ochelari şi

o conduită rezervată, relativ timidă, care îi masca ironia tăioasă. Ca toți cei de la Bowdoin (inclusiv studenții), se îmbrăca în vestimentația tipic academică: sacou de tweed, pulovere gri, cămăşi încheiate în nasturi şi cravată de colegiu. În timpul cursului de franceză conversațională, ne-a mărturisit că Bowdoin reprezenta primul lui loc de muncă în calitate de profesor – şi că venise în Maine după doi ani de doctorat la Sorbona. Eu eram singura participantă din exterior şi singura femeie, de altfel (Bowdoin aparținea exclusiv băieților la vremea respectivă). Cu toate acestea, Jim a rămas destul de formal şi de distant față de mine în primele două luni de curs. Mi-a pus câteva întrebări de bază – *en français* – despre munca mea („*Je suis journaliste, mais maintenant je prends une periode sabbatique de mon travail"* a fost tot ce am spus.) S-a interesat cu discreție despre starea mea civilă şi dacă îmi plăcea aici, în Maine. În general însă, a păstrat o relație strict profesională, fără a-şi manifesta interesul pentru persoana mea. Până într-o după-amiază – la câteva săptămâni după ce debutasem în Ma*ine Gazette* – când m-a prins din urmă în timp ce ieşeam din clasă.

— Îmi place nespus de mult rubrica dumneavoastră, domnişoară Smythe.

— Oh, mulțumesc, am rostit puțin stânjenită.

— Unul dintre colegii mei de catedră susține că ați scris pentru *Saturday/Sunday.* E adevărat?

— Mi-e teamă că da.

— Nici nu mi-a trecut prin minte că am o celebritate la mine în clasă.

— Păi, n-aveți.

— Modestia este o virtute demodată, a zâmbit el ironic.

— Dar nu credeți că lipsa de modestie e plictisitoare?

— Poate… dar după câteva luni petrecute în Maine, chiar nu m-ar deranja o doză zdravănă de aroganță pariziană. Toată lumea e aşa de politicoasă aici… aşa de cumsecade.

— Poate că acesta este şi motivul pentru care îmi place Maine. Mai ales când vii din Manhattan, unde toată lumea vinde pe toată lumea. Simți o oarecare plăcere într-un loc unde, la cinci minute după ce s-au făcut prezentările, *nu* ştii ce face persona, cât câştigă şi câte divorțuri are la activ.

— Dar eu *vreau* să aflu asemenea lucruri. Poate şi pentru că încă mai încerc să mă rup de rădăcinile mele de *Hoosier.*

— Sunteți din Indiana?

— Exact.

— Probabil că Parisul vi s-a părut un tărâm al libertății depline.

— Cu siguranță vinul e mai bun decât în Indianapolis.

Am izbucnit în râs.

— O să folosesc şi eu replica asta.

— M-ar bucura. Dar cu o singură condiție: să-mi dați voie să vă invit la cină într-o seară.

Probabil că l-am privit surprinsă, pentru că Jim s-a înroşit până în vârful urechilor şi a adăugat repede:

— Fără niciun fel de obligații, desigur…

— Nicio problemă, l-am întrerupt. Mi-ar plăcea să luăm cina în oraş.

Am stabilit să ne vedem peste trei zile. De două ori m-am gândit să-l sun şi să anulez totul, pentru că, la momentul respectiv, nu mă interesa să ies cu nimeni în oraş. Nu voiam să dau explicații pentru ce mi se întâmplase în ultimele şase luni. Şi pentru că eram însărcinată, fir-ar să fie.

Însă o altă voce din capul meu m-a oprit să mă comport ca o persoană fandosită. Era doar o cină, în definitiv. Iar Jim nu părea genul de bărbat care să sară pe tine. Şi cu toate că mă feream de orice contact social, începuse brusc să-mi fie dor de puțină companie. M-am îmbrăcat cu o rochie decentă, m-am machiat natural şi l-am lăsat să mă ducă la restaurantul de la Stowe House. Inițial a fost nervos şi indecis – fapt care m-a deranjat

teribil, pentru că am depus eforturi uriaşe să încropesc o conversaţie. Dar după cel de-al doilea cocktail, s-a mai relaxat. După ce a terminat aproape o sticlă de vin (eu mă mulţumisem doar cu două pahare), mintea lui sclipitoare şi amuzantă a ieşit la lumină… chiar dacă se străduia să-şi păstreze calmul şi sângele rece.

— Ştii ce mi-a plăcut cel mai mult la Paris? m-a întrebat. Desigur, pe lângă frumuseţea absurdă a locului? Posibilitatea de a te plimba până în zori. Cred că mi-am petrecut jumătate din timpul cât am stat acolo, rătăcind nopţile din cafenea în cafenea sau pe străduţele întortocheate. Aveam o cameră micuţă chiar lângă Rue des Ecoles. Îmi plăteam chiria şi mâncam cu cincizeci de dolari pe lună. Puteam să-mi pierd vremea citind la o braserie uriaşă – Le Balzar – la doar câţiva paşi de locuinţa mea. Şi am avut şi o prietenă bibliotecară, pe nume Stephanie, care s-a mutat cu mine în ultimele patru luni… chiar nu înţeleg de ce am vrut să schimb Parisul cu un post de profesor în Brunswick, Maine.

S-a oprit un moment, părând stânjenit.

— Iar acesta e ultimul pahar de vin pe care-l beau în seara asta… altfel risc să devin un exemplar viu al revistei *True Confessions.*

— Haide, *encore un verre,* i-am spus, turnându-i restul de vin în pahar.

— Numai dacă bei şi tu cu mine.

— Sunt o parteneră ieftină. Două pahare reprezintă limita mea.

— Întotdeauna ai fost aşa?

Tocmai mă pregăteam să rostesc ceva prostesc de genul „Doctorul nu-mi permite să beau mai mult de un pahar sau două pe zi". Dar m-am mulţumit să păstrez lucrurile în aceeaşi linie simplă:

— Mi se urcă la cap.

— Şi ce e rău în asta? m-a întrebat Jim, ridicându-şi paharul. *Santé.*

— Şi de ce ai schimbat-o pe Stephanie şi *La vie*

parisienne cu colegiul Bowdoin?

— Nu mă provoca. S-ar putea să mi se facă silă de mine.

— Sună oribil. Dar tot nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Ce pot spune în apărarea mea… decât că sunt fiul unui director executiv în asigurări, ultraconservator şi ultraprotector din Indianapolis. Şi dacă trăieşti de când te ştii în lumea asigurărilor, ajungi să gândeşti foarte precaut. Cu toate că Parisul a fost un vis frumos, atunci când mi-a venit oferta de la Bowdoin… vezi tu, era vorba de un salariu fix… Şi-apoi, slujba îmi aducea cu ea statut social, securitate, prestigiu profesional. Toate chestiile alea plictisitoare… despre care sunt sigur că nu ştii nimic.

— Ba dimpotrivă, tata a fost şi el o rotiță importantă a maşinăriei asigurărilor din Hartford. Iar prietenul meu făcea PR pentru…

M-am oprit brusc.

— Ah, deci există un prieten în viața ta? m-a întrebat, pe un ton care se voia nonşalant.

— *A existat.* Dar s-a terminat.

S-a luminat la față, deşi se vedea clar că n-ar fi vrut să se dea de gol.

— Îmi pare rău.

— Totul s-a întâmplat în aceeaşi perioadă în care fratele meu… Ai aflat de fratele meu.

Jim a luat o mină serioasă.

— Da. Când i-am povestit unui coleg de-al meu că audiezi cursurile de franceză de la facultate, mi-a spus că tocmai citise că…

— A murit.

— Da. Că a murit. Îmi pare sincer rău. Trebuie să fi fost…

— Da.

— Şi de-aia te-ai mutat aici în Maine?

— Este unul dintre motive.

— Fostul tău prieten e şi el un motiv?

— Cam aşa ceva.

— Doamne, ce an dificil ai…

— Opreşte-te.

— Iartă-mă, am…

— Nu, ai fost drăguț. Doar că… nu prea mă dau în vânt după compasiune…

— În regulă. Atunci voi fi cinic şi dur.

— N-ai cum, doar ai crescut în Indiana.

— Oare toată lumea din Manhattan e aşa deşteaptă ca tine?

— Oare toată lumea din Indianapolis e aşa linguşitoare ca tine?

— Au!

— Evident că n-am intenționat să sune a jignire.

— Nu ştiam că „linguşitor” e un compliment.

— Touché. Ai o minte brici.

— Pentru un tip din Indianapolis, da.

— Oh, se putea şi mai rău.

— Cum aşa?

— Te-ai fi putut naşte în Omaha.

M-a săgetat cu una din privirile lui răutăcioase.

— Îmi place stilul tău.

Ca să fiu sinceră şi mie îmi plăcea stilul lui. Când m-a condus acasă în seara aceea, m-a întrebat dacă sunt gata să-mi risc viața într-o excursie de o zi cu maşina, sâmbăta viitoare.

— Dar de ce e aşa periculoasă maşina ta?

— Nu maşina, şoferul.

Avea o Alfa Romeo decapotabilă, cu două uşi, de culoare roşie. Am rămas cu gura căscată când a parcat în fața casei mele, sâmbătă dimineață.

— Nu eşti un pic cam tânăr pentru criza vârstei mijlocii? l-am întrebat, strecurându-mă pe scaunul jos al maşinii.

— Îți vine să crezi sau nu, e cadou de la tata.

— De la Domnul Indianopolis, de la Regele Asigurărilor? Nu-mi vine să cred.

— Probabil că ăsta a fost felul lui de a-mi aplauda decizia să mă întorc acasă şi să-mi iau o slujbă aici.

— Oh, am priceput. Este o variantă a lui „Cum îi aduci înapoi la țară după ce au văzut Parisul”? Cu o maşină sport, fireşte.

— O maşină sport *cu maximum de asigurări posibile.*

— Ce surpriză!

Ne-am petrecut ziua mergând spre nord pe Şoseaua 1. Am trecut de Bath. Apoi pe lângă orăşelele cu atmosferă de vacanță precum Wiscasset, Damriscotta şi Rockland, ajungând la Camden în jur de ora prânzului. Am pierdut mai bine de o oră într-o librărie veche de pe strada Bayview. Apoi ne-am plimbat până la un mic golf, am mâncat scoici şi am băut bere. După aceea, Jim şi-a aprins o Gauloise. Am refuzat oferta lui de a-mi aprinde una.

— Doamne, Dumnezeule, a exclamat. Nu bea alcool mai deloc şi urăşte țigările. Cred că eşti un mormon deghizat, Sara.

— Am încercat să fumez la colegiu. N-am reuşit. Cred că n-am ştiut niciodată cum e cu trasul în piept.

— Vai, dar se învață aşa de uşor.

— Eh, n-am talent în toate. Dar spune-mi şi mie cum poți să fumezi țigările astea franțuzeşti. Miros a pipă nespălată.

— Oh, dar au gust de…

— …pipă franțuzească nespălată. Sunt sigură că eşti singurul tip din Maine care fumează aşa ceva.

— S-o iau drept un compliment?

Mă distram cu Jim. Lângă el ziua trecea cât ai clipi. Era isteț, extrem de citit şi se lua adesea singur peste picior. Îmi plăcea enorm… ca prieten, ca amic, *un bon copain.* Doar atât. Chiar dacă aş fi fost pregătită pentru o relație romantică, tot nu mă vedeam lângă el. Era prea stângaci. Prea mototol. Prea dornic de afecțiune. Îi voiam compania, dar nu doream să-şi facă iluzii că între noi doi se poate naşte şi altceva decât camaraderie. Aşa că atunci

când mi-a sugerat să ieşim din nou împreună, am pretins că am mult de lucru.

— Oh, haide, m-a rugat el cuminte. Sunt sigur că-ți poți face timp pentru un film şi un cheeseburger o dată pe săptămână.

— Încerc să mă concentrez pe rubrica mea, l-am lămurit, regretându-mi imediat vorbele.

Parcă eram cine ştie ce super scriitoare. Norocul meu că Jim a râs.

— Ştii, în materie de replici cu sensul de „cară-te", asta e una proastă de tot.

— Ai dreptate. E proastă. Despre ce film vorbim?

— *Asul din mânecă,* regizat de marele Billy Wilder.

— L-am văzut anul trecut în Manhattan.

— Şi e bun de ceva?

— Cel mai dezgustător film despre jurnalism turnat vreodată.

— Atunci o să-l vezi din nou.

— Am încotro?

Cam atât am reuşit să-l resping pe Jim. Dar, spre meritul lui, n-a recurs niciodată la gesturi romantice în serile petrecute împreună. Ca şi mine, venise de curând în Brunswick. Tânjea după compania cuiva. Şi – cu toate că nu-mi plăcea să recunosc – eu la fel. De aceea îmi era atât de greu să-l refuz când mă invita la film sau la un concert de muzică de cameră în Portland sau la o petrecere, împreună cu nişte prieteni de-ai lui de la facultate (da, devenisem, în sfârşit, sociabilă). Chiar şi la o lună de când ieşeam împreună, sărutul de noapte bună avea loc strict pe obraz. O parte din mine se întreba de ce naiba nu e mai îndrăzneț. Chiar dacă simțeam că reticența lui este determinată de faptul că ştia că nu mă interesează o idilă cu el.

În plus, mai devreme sau mai târziu, trebuia să-i mărturisesc despre sarcina mea. Intrasem deja în luna a cincea şi burta mi se rotunjea rapid. Am amânat însă momentul. Pentru că, laşa de mine, mă temeam de

efectul negativ asupra prieteniei noastre. Îmi plăcea de Jim şi voiam să fie în continuare prietenul meu... şi intuiam că totul se va duce de râpă atunci când va afla.

După una dintre vizitele mele la doctorul Bolduck, am hotărât totuşi să-i spun.

— Încă o dată, totul pare să se desfăşoare după cum am plănuit, m-a liniştit doctorul.

— Vă ascult ordinele cuvânt cu cuvânt.

— Am auzit însă că ai început să mai ieşi şi tu puțin în lume... ceea ce este foarte bine.

— De unde ați auzit?

— Trăim într-un oraş mic sau ai uitat?

— Şi ce-ați mai auzit?

— Că ai fost văzută în compania unor profesori de la Bowdoin.

— Mai exact în compania lui Jim Carpenter, corect?

— Da, aşa e. Însă...

— E doar un prieten.

— În regulă.

— Serios. Nu-l duc de nas.

— Opreşte-te. Nimeni n-a insinuat că-l duci de nas. Şi nici că eşti în căutarea unei partide. Nimic de genul ăsta.

— Dar oamenii au observat că ne vedem. Nu?

— Bine ai venit în Brunswick, Maine. Unde toată lumea cunoaşte pe toată lumea. Într-un mod lipsit de malițiozitate, desigur. Nu-ți bate capul.

Dar m-am îngrijorat – pentru că ştiam că Jim va trece drept un prost, imediat ce sarcina mea va deveni ultima bârfă a oraşului. Atunci m-am hotărât să-i mărturisesc, chiar a doua zi.

Era sâmbătă. Stabilisem să mergem cu maşina până în Reid State Park. De dimineață însă, mă trezisem cu o senzație vagă de vomă şi am dat imediat vina pe somonul din conservă pe care-l mâncasem cu o seară în urmă. L-am sunat pe Jim şi l-am rugat s-o lăsăm pe altădată. Când a auzit că nu mă simt bine, s-a oferit imediat să-l sune pe doctor, să vină să stea la patul meu şi să facă pe

infirmiera…

— E doar o indigestie, i-am spus.

— Indigestiile pot ascunde lucruri mai grave.

— Da, mai ales faptul că am mâncat o conservă de peşte alterată aseară, iar acum trag ponoasele.

— Măcar lasă-mă să trec mai târziu pe la tine, să te verific.

— Bine, bine, m-am dat bătută, prea epuizată ca să-l mai contrazic.

La câteva momente după ce am încheiat convorbirea, senzația de vomă s-a înrăutățit. M-am repezit la baie şi am vărsat. Când m-am potolit, mi-am clătit gura şi m-am târât înapoi în pat. Halatul mi se îmbibase de sudoare. Tremuram din toate încheieturile, dar măcar nu mai vomitam.

A început din nou peste cinci minute. De data asta n-a mai ieşit nimic din mine. Am stat aplecată peste toaletă, icnind îngrozitor, simțindu-mă mai rău ca niciodată. M-am potolit şi am plecat târşâindu-mi picioarele spre pat… după câteva secunde mă găseam din nou la baie.

A continuat aşa cam o oră. Într-un târziu, stomacul meu n-a mai avut ce să verse. M-am prăbuşit pe pat. Epuizarea m-a doborât. Am leşinat.

În Brunswick, în anii ’50, nimeni nu încuia uşile. Inițial, când m-am mutat în apartament, obişnuiam să trag zăvorul. Asta până când femeia ce se îngrijea de curățenie mi-a lăsat un bilet în care-mi spunea că trebuie să renunț la acest obicei – ultimul jaf din oraş se întâmplase cu vreo patru ani în urmă, iar hoțul fusese beat pulbere.

De atunci, nu mai încuiasem uşa de la intrare. Fără discuție, faptul că uşa era deschisă în sâmbăta aceea mi-a salvat viața. Pentru că în jur de trei după-amiază, a apărut Jim şi a bătut la uşă vreo cinci minute. N-am auzit ciocăniturile lui insistente pentru că la ora respectivă deja leşinasem. Ştiind că nu mă simt bine, a hotărât să intre în casă. M-a strigat, dar n-a primit niciun

răspuns. Apoi a intrat în dormitor. Mai târziu mi-a povestit:

— Am crezut că ai murit.

Pentru că m-a găsit într-o baltă de sânge.

Cearşafurile erau înroşite şi îmbibate, iar eu fără simțiri. Jim n-a reuşit să mă trezească. S-a repezit la telefon şi a sunat după o ambulanță.

Mi-am revenit pentru puțin timp la spital. Mă aflam pe o targă, înconjurată de asistente şi de doctori. L-am auzit pe unul dintre doctori vorbindu-i lui Jim.

— În câte luni e însărcinată soția dumneavoastră?

— E însărcinată?

— Da. Nu ştiați?

— Nu e soția mea.

— Cum o cheamă?

— Sara.

Doctorul a început să-şi pocnească degetele foarte aproape de fața mea.

— Sara, Sara, mă auzi? Mă auzi?

Am izbutit să îngaim două cuvinte:

— Copilul e…

Apoi lumea s-a întunecat.

Când mi-am venit din nou în fire, trecuse bine de miezul nopții. Eram singură într-un salon mic. Tuburi şi furtunuri îmi ieşeau din ambele brațe. Aveam privirea înceţoşată. Îmi plesnea capul, dar nimic nu se compara cu durerea din abdomen. Mă simțeam răstignită, epuizată. Carnea mă ardea. Voiam să țip, dar nu puteam. Coardele vocale mi se înțepeniseră. Am bâjbâit după butonul de alarmă ce atârna într-o parte. Am apăsat pe el mult timp. Am auzit nişte paşi alergând pe coridor. O asistentă s-a apropiat de patul meu. M-a privit. Am încercat să vorbesc din nou, dar zadarnic. Chipul meu însă spunea totul.

— Durerea…? m-a întrebat.

Am încuviințat din cap sălbatic. Mi-a pus în mână un mic dispozitiv cu buton.

— Ți se administrează morfină.

Morfină? Oh, Dumnezeule…

— Aşa că ori de câte ori durerea devine insuportabilă, apasă pe el. Şi…

Mi-a demonstrat cum se procedează. Imediat, o doză de căldură narcotică mi s-a răspândit în tot trupul. Am leşinat din nou.

Şi s-a făcut lumină iar. O altă asistentă stătea lângă mine. Lenjeria de pat fusese scoasă. Halatul era ridicat peste stomac. Tocmai îmi desprindea de piele un bandaj plin de sânge. M-am cutremurat de durere.

— Dacă aş fi în locul tău, nu m-aş uita, m-a îndemnat asistenta.

Dar m-am uitat şi m-am cutremurat din nou, când am văzut copcile oribile ce-mi acopereau pântecul. Am scos un singur cuvânt:

— Ce…?

Durerea m-a lovit năpraznic. Am bâjbâit după dispozitiv. Asistenta mi l-a pus în mână. Am apăsat pe el. Întuneric.

Şi-apoi lumină. Deasupra mea am zărit un chip familiar: doctorul Bolduck. Mă asculta cu stetoscopul la piept. Cu degetul îmi lua pulsul de la mâna stângă.

— Bună, a zis el.

Avea un glas trist, posomorât. Am priceput imediat totul.

— Cum suporți durerea?

— Rău.

— Înțeleg. Dar mai rău de atât nu va fi.

— L-am pierdut, nu-i aşa?

— Da. Regret tare mult.

— Ce s-a întâmplat?

— Sufereai de „insuficiență cervico-istmică”; o boală imposibil de diagnosticat până când nu e deja prea târziu. Pe scurt, colul uterin nu suportă greutatea copilului după ce intri în luna a cincea. Aşadar, când colul ți-a cedat, s-a produs hemoragia. Ai avut noroc că te-a găsit prietenul

tău, Jim. Ai fi putut muri.

— M-ați operat?

— N-am avut încotro. Uterul a fost afectat în mare măsură. Ireparabil, de altfel. Dacă nu te-am fi operat…

— Mi-ați făcut histerectomie?

Tăcere, apoi:

— Da, Sara. Histerectomie totală.

Am bâjbâit după scăpare. Am apăsat butonul şi m-am cufundat în beznă.

M-am trezit în cursul nopții. Luminile din plafon erau stinse. Afară ploua. O furtună puternică. Mugetul vântului, geamuri sparte. Fulgere. Tunete. Abia după câteva minute, amețeala provocată de morfină s-a mai risipit. Mă durea în continuare, dar nu insuportabil. Doar o senzație deloc plăcută şi permanentă. M-am uitat pe fereastră şi m-am întors cu cinci ani în urmă în Greenwich. Mă prăbuşisem în brațele lui Eric şi jelisem. Lumea părea că se sfârşise pentru mine. Apoi am urcat pe scara timpului – cu şase luni înainte – când văzusem pata de sânge din apartamentul fratelui meu – şi atunci am crezut că viața nu mai poate continua.

Şi a urmat Jack. Iar acum asta.

Am înghițit cu dificultate. Am rezistat tentației de a mă droga cu morfină. Ploaia bătea în geam fără milă. Voiam să plâng, dar nu puteam. Am continuat să privesc fix întunericul de nepătruns. Nu reuşeam să mă gândesc decât la ce mi se întâmplase. Poate că era un efect secundar al narcoticelor. Poate că sufeream de pe urma şocului postoperatoriu. Sau poate că vine un moment când pur şi simplu nu mai eşti în stare să suferi pentru nimic. Nu-ți accepți destinul aşa din senin, ci mai degrabă ajungi să înțelegi un adevăr esențial: tragediile există şi ne pândesc de aproape. Trăim cu frica lor. Ne străduim să păstrăm distanță. Dar, ca şi moartea, tragedia este omniprezentă. Umbreşte tot ceea ce facem. Ne ducem viața, construind fortărețe care să ne apere de atacurile ei violente. Şi totuşi ea triumfă. Pentru că

tragedia e întâmplătoare, fără scop şi nu ține cont de nimic. Iar când ne loveşte, căutăm motive, justificări, mesaje din partea divinității. Am rămas însărcinată. Am pierdut copilul. Mi se spune că nu voi mai putea face altul. Rămân însărcinată din nou. Îl pierd şi pe acesta. Oare cineva încearcă să-mi transmită ceva anume? Sau lucrurile se întâmplă pur şi simplu fără nicio logică?

A doua zi, a apărut şi Jim. Părea tulburat. Avea cu el un buchet mic de flori. Jumătate dintre ele se ofiliseră deja.

— Ți-am adus astea, mi-a zis, aşezându-le pe noptiera de lângă pat.

După ce le-a aranjat, s-a retras imediat în cealaltă parte a camerei. Fie nu voia să mă sufoce, fie se simțea stingherit de prezența mea atât de apropiată.

— Mulțumesc.

S-a sprijinit de peretele de lângă uşă.

— Cum te simți acum? m-a întrebat.

— Mi-ar prinde bine nişte morfină.

— Probabil că treci printr-o adevărată agonie.

— La ce te poți aştepta după o histerectomie?

S-a albit la față.

— N-am ştiut. Îmi pare…

— Eu ar trebui să-mi cer scuze. Ar fi trebuit să-ți mărturisesc încă de la început. Dar am fost laşă…

Şi-a ridicat mâna ca să mă oprească.

— N-am nevoie de explicații.

— Doctorul mi-a povestit că dacă n-ai fi fost tu…

A urmat o pauză penibilă.

— Mai bine plec.

— Îți mulțumesc pentru vizită şi pentru…

— Pot să te întreb ceva? m-a întrerupt Jim.

Am încuviințat din cap.

— Tipul care te-a lăsat gravidă… încă îl mai iubeşti?

— L-am iubit. *Mult.*

— Şi s-a terminat?

— Definitiv.

— Nu-i adevărat.

N-am avut ce să mai adaug. Cu excepția unei replici jalnice:

— Haide să vorbim după ce ies de aici.

— Oh, sigur.

— Regret enorm, Jim. Enorm.

— Nicio problemă.

Dar ştiam că nu e în regulă. Aşa cum intuiam că ştirea despre spitalizarea mea se va răspândi ca focul prin Brunswick. Şi Duncan Howell aflase că simt internată, pentru că în aceeaşi după-amiază am primit un imens aranjament floral şi un bilet de la el:

> Să vă faceți bine cât mai curând… De la echipa ziarului *Maine Gazette.*

Nu mă aşteptam la cuvinte pline de efuziune. Dar calitatea generică a mesajului m-a determinat să mă întreb dacă nu cumva domnul Howell descoperise motivul real al urgenței mele medicale.

Doctorul Bolduck mă informase că – din cauza operației şi a cantității mari de sânge pe care o pierdusem – o să rămân în spital cel puțin zece zile. Mă îngrijora faptul că nu-mi voi putea respecta termenele limită pentru următoarele articole, aşa că am sunat la redacție. Pentru prima dată de când începusem să scriu la *Maine Gazette,* nu domnul Howell mi-a preluat apelul, ci secretara lui, care mi-a comunicat că redactorul-şef se află într-o întâlnire, dar că urma să mă plătească integral pentru cele două săptămâni de concediu.

— Foarte generos din partea domnului Howell, am spus. Vă rog să-i transmiteți mulțumirile mele.

Am petrecut următoarele zece zile într-o ceață postoperatorie. Chiar dacă durerea se mai domolise, mă plângeam tuturor că disconfortul fizic se menține la cote maxime. Probabil că tonul meu a fost unul destul de convingător, de vreme ce asistentele şi doctorul Bolduck

au continuat să-mi administreze morfină. Există momente în viață când n-ar trebui să te confrunți cu anumite lucruri; când nu-ți dorești claritate, francheţe şi adevăr. Acesta era un astfel de moment. Ori de câte ori simțeam că mintea mi se limpezeşte prea mult, apelam la butonul dătător de morfină. Ştiam că la sfârşitul celor zece zile, va trebui să mă dau jos din pat şi să-mi continui viața. Până atunci însă, aveam nevoie de droguri care să mă arunce în brațele uitării.

Ruth trecea pe la mine o dată la două zile. Mi-a adus prăjiturele de casă din ovăz, reviste şi o sticlă de brandy Christian Brothers.

— Cine mai are nevoie de brandy când îți stă aşa ceva la dispoziție? am întrebat-o arătându-i punga cu morfină.

— Dacă funcționează, atunci e bine, a răspuns cu un zâmbet îngrijorat.

S-a oferit să-mi ridice corespondența.

— Fără scrisori, fără ziare, fără nimic concret. Mi-am luat vacanță.

Am observat-o că priveşte fix spre mâna mea ce stătea gata să apese pe butonul salvator.

— Chestia aia chiar te ajută? m-a iscodit.

— Normal. De fapt, am de gând să-mi instalez şi acasă un robinet pe care să curgă aşa ceva.

— Ce idee minunată.

Tonul ei era aşa de plăcut, încât am ştiut că râde de mine.

— Sigur n-ai nevoie de nimic?

— Ba da.

— Spune-mi.

— De amnezie totală.

Cu două zile înainte de externare, una dintre asistente a strâns dispozitivul de administrare a morfinei.

— Hei, am nevoie de aia.

— Nici pomeneală. De azi, gata.

— Cine-a zis?

— Doctorul Bolduck.

— Păi şi cu durerea cum rămâne?
— O să vă dăm nişte pastile…
— Dar pastilele nu au acelaşi efect.
— Îşi fac treaba.
— Dar nu la fel de bine ca morfina.
— Nu mai aveți nevoie de morfină.
— Ba da.
— Atunci certați-vă cu doctorul.

Pastilele îmi alinau durerea, dar în niciun caz nu mă expediau pe Tărâmul Uitării. N-am reuşit să dorm. Mi-am petrecut noaptea holbându-mă la tavanul salonului. Când s-a crăpat de ziuă, am tras concluzia că urăsc viața. Era prea dureroasă, prea fragilă. În jurul meu urla suferința. Trebuia să-mi fac ieşirea acum. Pentru că nu mă îndoiam că, atunci când şi ultima picătură de morfină va dispărea din trupul meu, voi păşi într-o lume imposibilă, ce depăşea puterea mea de îndurare. Orice rezerve de forță, stoicism, rezistență se topiseră. Nu voiam să chinui pe nimeni cu o asemenea tristețe cumplită. Nu suportam ideea că voi trăi într-o stare permanentă de angoasă. Alternativa era simplă: voi pleca pe vecie.

Asistenta îmi lăsase lângă pat calmantele, în caz că mai aveam nevoie de ele în timpul nopții. Îi voi cere doctorului Bolduck să-mi prescrie încă o doză suficientă după ce voi fi externată. Mă voi duce acasă şi voi începe o sticlă de whisky de calitate. Voi înghiți toate pastilele alea cu un pahar mare de J&B. Apoi îmi voi pune o pungă pe cap, pe care o voi strânge cu bandă adezivă ca să nu mai am aer. Mă voi băga în pat. Alcoolul şi calmantele îşi vor face efectul imediat. Voi muri în somn.

Pentru moment, m-am mulțumit să înghit două pastile. Am continuat să privesc fix tavanul. Brusc, m-am simțit minunat, ştiind că nu mai am de suportat decât patruzeci şi opt de ore de viață. Am început să-mi întocmesc în minte liste cu ce mai aveam de făcut. Cu siguranță exista vreun avocat în oraş care să-mi ofere servicii urgente… atâta timp cât nu-i mărturiseam că noul meu testament

va fi citit la doar o zi de la semnarea lui. Trebuia să mă ocup şi de aranjamentele funerare. Fără slujbă religioasă. Fără ceremonii. Poate doar un anunț scurt în *New York Times,* astfel încât puținele persoane apropiate mie din Manhattan să afle de decesul meu. Dar în niciun caz o ceremonie organizată. Aveam să solicit incinerarea chiar aici în Maine, iar antreprenorii de pompe funebre puteau să facă orice doreau cu cenuşa mea. Şi banii? Aşa-zisa mea avere? Să i-o las pe toată…

Cui?

N-aveam cui. Nici soț. Nici familie. Nici copii. Nici oameni dragi.

Oameni dragi. Ce expresie superficială pentru a descrie cea mai importantă nevoie a vieții. Cine erau oamenii dragi?

Cui să-i las prin testament averea mea? Zburam prin viață de una singură. Moartea mea nu reprezenta nimic. Nu va supăra pe nimeni… aşa că sinuciderea mea nu va fi considerată un act de egoism sau de răzbunare, ci doar o formă necesară, drastică de a pune capăt durerii.

Calmantele şi-au făcut efectul şi am căzut într-un somn adânc. M-am trezit undeva în jur de ora prânzului. Mă simțeam curios de calmă, aproape entuziasmată. Aveam un plan, un viitor, o destinație.

Doctorul Bolduck a venit după-amiază. Mi-a verificat rănile şi a părut încântat de procesul de vindecare. M-a întrebat dacă mai am dureri. M-am plâns că am o durere permanentă.

— Dar pastilele cum funcționează?

— Îmi lipseşte morfina.

— Normal. De-aia nici nu te mai las lângă aşa ceva. Nu vreau să pleci de aici, gândindu-te că eşti Thomas de Quincey.

— Parcă el se dădea în vânt după opium.

— Eu sunt doctor, nu critic literar. Dar ştiu că morfina creează dependență.

— Dar trebuie să-mi dați ceva pentru durere.

— Sigur. O să-ți prescriu o rețetă care să-ți ajungă pentru o săptămână. În trei sau patru zile, durerea ar trebui să dispară definitiv, aşa că mă îndoiesc că vei mai avea nevoie de ele.

— E bine de ştiut.

— Şi în afară de asta, cu starea de spirit cum stai?

— Surprinzător de bine.

— Serios?

— Sunt vremuri dificile, dar mă descurc.

— Să nu te miri dacă te apucă depresia. Este o reacție normală.

— Voi fi atentă.

Apoi m-a anunțat că pot să plec a doua zi. Am sunat-o pe Ruth şi am rugat-o să vină să mă ia de la spital. La nouă fix a fost acolo. M-a sprijinit să merg până la maşină. M-a dus înapoi la apartament. Făcuse curățenie cu o zi înainte. Învelise patul cu lenjerie proaspăt spălată. Umpluse cămara cu alimente de bază. Pe masa de la bucătărie se ridica un teanc de corespondență. Deocamdată n-aveam niciun chef să o verific.

Ruth m-a întrebat dacă mă mai poate ajuta cu ceva.

— Doctorul Bolduck mi-a prescris o rețetă…

— Nicio problemă, s-a repezit ea, luându-mi bucata de hârtie din mână. Trec pe la farmacia de pe strada Maine şi cumpăr medicamentele numaidecât. Nu vreau să suferi din cauza durerii.

După ce a plecat, am sunat la primul avocat pe care l-am găsit în cartea de telefon. Se numea Alan Bourgeois. A ridicat receptorul imediat. I-am explicat că am deja un testament lăsat în grija avocatului meu din New York, dar că beneficiarul acestuia era fratele meu, care între timp murise. L-am întrebat dacă puteam să-l schimb. Mi-a răspuns că va fi mai mult decât încântat să-mi pregătească un nou testament – care să-l înlocuiască pe cel vechi. M-a invitat la el la birou a doua zi sau dacă am timp chiar în după-amiaza aceea, pentru că nu era foarte ocupat.

Am stabilit o întâlnire pentru ora două. Ruth s-a întors o oră mai târziu cu rețeta.

— Farmacistul mi-a recomandat să nu iei mai mult de două pastile la trei ore. Doza îți ajunge pentru o săptămână.

— Îți mulțumesc din suflet, Ruth. Eşti o prietenă extraordinară.

— O să vin mâine pe la tine să văd cum te simți.

— Nu e nevoie. Mă descurc.

M-a privit îngrijorată.

— O să trec totuşi, măcar cinci minute.

După-amiază, am chemat un taxi şi l-am rugat pe şofer să mă ducă pe strada Maine la cabinetul de avocatură al lui Alan Bourgeois. Biroul lui se găsea deasupra unui magazin de galanterie. Domnul Bourgeois era un bărbat în jur de şaizeci de ani, îmbrăcat într-un costum simplu, gri, pe sub care purta un pulover la baza gâtului. Din buzunarul de la piept se ițea capacul unui stilou. Arăta ca un avocat perfect de provincie: liniştit, direct, cu o voce de om de afaceri. Şi-a notat toate datele mele personale. Mi-a cerut numele avocatului meu din New York. Apoi m-a întrebat cum aş vrea să-mi împart averea.

— Cincizeci de procente vor merge la Ruth Reynolds din Bath, Maine.

— Şi cealaltă jumătate?

Am inspirat adânc.

— Cealaltă jumătate se va constitui într-un fond pentru Charles Malone, pe care-l va putea folosi când împlineşte vârsta de douăzeci şi unu de ani.

— Charles Malone este nepotul dumneavoastră?

— Fiul unui prieten.

Domnul Bourgeois m-a asigurat că întocmirea documentului nu-i va ridica probleme şi că va fi gata până a doua zi.

— Nu există nicio posibilitate să-l terminați astăzi?

— Aş putea să mă ocup de el înainte să plec de la birou. Dar asta înseamnă că va trebui să vă întoarceți

iarăşi peste câteva ore.

— Nicio problemă. Am câteva comisioane de făcut oricum.

— În regulă, mi-a spus avocatul şi am stabilit să revin în jur de ora cinci.

N-am putut să merg pe jos prea departe – aşa că am chemat un taxi şi l-am rugat pe şofer să aştepte cât cumpăr nişte pungi şi o rolă mare de bandă adezivă de la un magazin cu articole de menaj. Am trecut apoi pe la bancă, de unde am scos cincizeci de dolari cu care să plătesc serviciile domnului Bourgeois. După aceea, taximetristul m-a dus la magazinul de băuturi de pe strada Maine, chiar lângă facultate. Tocmai mă pregăteam să cumpăr o sticlă de J&B, când am zărit o sticlă de Glenfiddich. Diferența de preț a fost de şase dolari. Dar ce mai conta?

Am ajuns acasă şi am aranjat cu taximetristul să vină să mă ia cu puțin înainte de ora cinci. Îmi mai rămâneau nouăzeci de minute. Le-am folosit productiv. Am strâns la un loc pe masă toate carnetele de cecuri şi documentele de la bancă. Am găsit cele câteva bijuterii pe care le posedam şi le-am aşezat alături. Am pus hârtie în maşina de scris şi am dactilografiat iute o scrisoare către Joel Eberts, în care îi povesteam despre noul testament. I-am dat numele lui Alan Bourgeois şi l-am asigurat că o copie a testamentului nou va fi expediată pe adresa lui în cel mai scurt timp.

> Când scrisoarea asta va ajunge la tine, eu voi fi părăsit deja această lume. N-am de gând să-mi justific gestul de a-mi pune capăt vieții. Pur şi simplu nu mai pot continua aşa.
>
> În noul testament, ai fost numit executorul meu, aşa că te rog să vinzi apartamentul, lichidează portofoliul cu acțiuni şi înființează un fond pentru Charles Malone – căruia i-am lăsat jumătate din averea mea. Sunt sigură că ți se pare ciudat că el va

beneficia de pe urma morții mele. Dar raționamentul este unul simplu: Jack Malone a fost bărbatul pe care l-am iubit cel mai mult în viața mea. Da, a distrus această dragoste trădându-l pe Eric, dar trădarea lui nu poate înlătura rolul vital pe care l-a jucat în ultima parte a vieții mele. Întotdeauna mi-am dorit copii, dar această dorință nu mi s-a împlinit. Malone are un fiu. Sper ca băiatul să se bucure de dragostea pe care i-am purtat-o cândva tatălui său... dar te rog să te asiguri că Jack Malone nu va avea acces la acest fond indiferent de împrejurări.

În încheiere, dă-mi voie să-ți spun că ai fost un prieten nemaipomenit de bun. Şi te rog să înțelegi că am luat decizia potrivită. Pe undeva, o consider un soi de final al unor negocieri mult prea îndelungate. Mi-am dat toată silința să lupt şi cu toate acestea, de fiecare dată am fost copleşită, înfrântă. A venit vremea să mă predau în fața inevitabilului şi să recunosc că negocierile trebuie să se termine.

Îți doresc tot binele din lume şi îți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine.

Am semnat scrisoarea. Am împăturit-o şi am vârât-o într-un plic. Am scris adresa pe el şi i-am lipit un timbru. Apoi am pus din nou o foaie de hârtie în maşina de scris, şi am dactilografiat un bilet scurt pe care plănuiam să-l las pe preşul de la intrare:

Dragă Ruth:

Nu intra în casă. Cheamă poliția. Te rog să mă ierți pentru că te pun să treci prin momente atât de neplăcute. Contactează-l pe Alan Bourgeois la biroul său de pe strada Maine din Brunswick. Vreau să ştii că ai fost cel mai bun aliat pe care şi-l poate dori cineva.

Cu dragoste,

M-am iscălit. Am pus biletul într-un plic. Am scris pe el *Ruth.* L-am lăsat pe masa din living, urmând să-l pun afară mai târziu.

Am auzit un ciocănit la uşă. Era taximetristul. Mi-am luat haina şi scrisoarea pentru Joel Eberts. Am dat drumul plicului în cutia poştală de lângă bloc. M-am urcat în taxi şi m-am întors la Alan Bourgeois. M-a întâmpinat cu gravitate şi m-a poftit să mă aşez pe scaunul din oțel din fața biroului. Apoi a ridicat un document şi mi l-a înmânat.

— Iată-l. Vă rog să-l citiți cu atenție, pentru că dacă sunt amendamente sau codicile, acum e momentul să ne ocupăm de ele.

Am studiat testamentul. Totul mi se părea în ordine.

— Ştiți, partea cu aranjamentele funerare ați lăsat-o destul de vagă, m-a atenționat domnul Bourgeois.

— Pentru că vreau o înmormântare *vagă,* am glumit amar.

Domnul Bourgeois m-a privit îngrijorat, aşa că am adăugat:

— Peste cincizeci de ani, desigur.

Şi-a strâns buzele, dar n-a comentat. Am pus documentul la loc pe masă.

— Este foarte bine. Îl semnez acum?

Şi-a dus mâna la buzunar şi a scos un stilou, căruia i-a deşurubat capacul, şi apoi mi l-a întins.

— Am făcut trei copii ale testamentului. Una pentru dumneavoastră, una pentru avocatul dumneavoastră din New York şi una pentru dosarele mele. Trebuie să le semnați pe toate, după care le voi legaliza. Apropo, să nu uit să vă spun: taxa notarială este de doi dolari per document. Sper să nu vi se pară exorbitant.

— Deloc, am rostit, punându-mi semnătura de zor pe toate documentele.

După ce i le-am înapoiat, domnul Bourgeois a folosit un sigiliu demodat pe care l-a aplicat pe toate colile semnate, adăugând totodată şi propria semnătură.

— Acum, aveți un testament nou, a declarat avocatul după ce a terminat.

A căutat prin sertar şi mi-a înmânat o chitanță în valoare de patruzeci şi unu de dolari. Mi-am scos portofelul, am numărat banii şi i-am pus pe masă. Copia care-mi revenea mie a vârât-o într-un plic gros şi, cu gesturi ceremonioase, mi l-a oferit.

— Vă mulțumesc pentru serviciile rapide, am spus, ridicându-mă în picioare ca să plec.

— Cu plăcere, domnişoară Smythe. Sper să vă mai fiu de folos şi altădată.

M-am îndreptat spre uşă, fără să mai scot vreun cuvânt.

— Vă deranjează dacă vă pun o întrebare indiscretă, domnişoară Smythe? m-a oprit din drum avocatul.

— Nu.

— De ce ați avut nevoie de testament atât de repede?

Anticipasem această întrebare şi-mi pregătisem un răspuns rezonabil.

— Mâine plec într-o călătorie.

— Dar eu am crezut că ați ieşit abia azi din spital!

— De unde naiba ați aflat? m-am răstit la el.

— Vă cunosc rubrica din ziar şi am auzit că nu v-ați simțit bine în ultima vreme.

— De la cine?

A părut surprins de riposta mea vehementă.

— Păi… de la… ăăăă… de aici, din Brunswick. Ştiți şi dumneavoastră cum sunt orăşelele de provincie. Eram doar curios, atâta tot.

— Fac un voiaj mai lung. Şi voiam să am testamentul în ordine, mai ales că fratele meu…

— Înțeleg. N-am vrut să vă supăr, domnişoară Smythe.

— Nicio supărare, domnule Bourgeois. Mă bucur că am apelat la dumneavoastră.

— Asemenea, domnişoară. Şi vă duceți într-un loc drăguț?

— Nu ştiu. N-am mai fost acolo niciodată.

Am luat un taxi înapoi spre casă, hotărâtă să termin cât mai curând posibil... în cazul în care domnul Bourgeois mirosea că am de gând să fac o prostie şi-mi trimitea poliția pe cap. Am privit pe geam la străzile întunecate ale oraşului, gândindu-mă: aceasta va fi ultima imagine a lumii exterioare. Când taxiul s-a oprit în fața casei, i-am dat şoferului zece dolari. A rămas uluit şi mi-a mulțumit de zeci de ori. *„Ei bine, e ultima mea cursă cu taxiul”,* îmi venea să-i spun. *„Oricum, de mâine, nu o să mai am nevoie de bani.“*

Am intrat în casă, am luat scrisoarea pentru Ruth şi am aşezat-o pe preşul de la uşă. M-am încuiat bine şi mi-am scos haina. Menajera îmi pregătise lemnele în sobă. Am atins surcelele de deasupra cu un chibrit şi acestea s-au aprins imediat. M-am dus în baie şi am scos din dulăpior flaconul cu calmante. Am intrat în bucătărie şi am aranjat frumos sacoşa, rola de bandă adezivă şi o foarfecă. M-am dus în dormitor. Am vârât punga sub pernă, apoi am tăiat patru fâşii subțiri de bandă pe care le-am lipit cu un capăt de marginea noptierei. Am luat sticla de Glendfiddich şi un pahar. Am intrat în living. M-am aşezat pe canapea. Mâinile au început să-mi tremure. Mi-am turnat o porție zdravănă de tărie şi am dat-o pe gât. Mâinile încă îmi tremurau. Mi-am mai turnat o porție. Şi pe-asta am înghițit-o rapid. Am inspirat adânc şi am simțit cum căldura alcoolului mi se răspândeşte în corp. Planul meu era simplu. Urma să înghit pastilele câte cinci o dată cu ajutorul câte unui pahar de whisky. După ce goleam sticla, mă duceam repede în dormitor, îmi prindeam punga pe cap cu banda adezivă şi mă întindeam pe pat. Combinația de scotch şi calmante ar fi trebuit să mă lase inconştientă în doar câteva minute. Voi adormi şi nu mă voi mai trezi vreodată.

Am scos flaconul cu pastile din buzunarul de la fustă. I-am desfăcut capacul. Am numărat cinci buline. Şi-atunci telefonul a început să sune. L-am ignorat. Dar țârâitul a continuat. Mi-am turnat un pahar plin cu

scotch. Telefonul nu voia să se oprească. Mi-a trecut prin cap că poate e Alan Bourgeois care şi-a propus să mă verifice şi că dacă nu răspundeam se va gândi la ce e mai rău. Mai bine îi răspund ca să-l liniştesc. Am pus pastilele la loc în flacon. Am ridicat receptorul.

— Sara… La telefon, Duncan Howell.

La naiba. La naiba. La naiba. Am încercat să păstrez un ton firesc.

— Bună, Duncan.

— Am picat într-un moment prost?

— Nu, am zis, înghiţind nişte whisky. Ce s-a întâmplat?

— Am auzit că ai fost externată din spital astăzi. Cum te simţi?

— Bine.

— Ne-ai îngrijorat teribil. Am primit cel puţin zece scrisori în care cititorii mă întrebau dacă rubrica ta va mai apărea în ziar.

— Foarte drăguţ din partea ta, am spus, jucându-mă cu flaconul de pastile. Dar… n-aş putea să te sun mai târziu? Sau mâine mai bine? Sunt cam sleită de puteri şi…

— Crede-mă, Sara – ştiind cât de bolnavă ai fost, n-am vrut să te sun în seara asta. Însă am considerat că ar fi mai bine să discuţi cu mine înainte să afli…

— Ce anume?

— Adică n-ai vorbit cu nimeni din New York în după-amiaza asta?

— Am fost plecată. Dar de ce m-ar căuta cineva din New York?

— Pentru că numele tău a apărut în articolul lui Winchell de astăzi.

— *Poftim*?

— Vrei să ţi-l citesc?

— Normal.

— Să ştii că nu prea te flatează…

— Citeşte-l, te rog.

— Sigur, uite… Al patrulea paragraf de sus:

„Înainte era o jurnalistă de primă mână la Saturday Night/Sunday Morning, *pe când astăzi îşi face veacul prin nu ştiu ce cătun. Sara Smythe – dama glumeață ce scria mult-citita rubrică «Viața de zi cu zi» – a dispărut din tipar acum vreo două luni… imediat după ce fratele ei Roşu până-n vârful unghiilor, Eric, a zburat din poziția de scenarist principal al lui Marty Manning. Se pare că Eric a refuzat să ciripească despre trecutul lui comunist… un gest deloc patriotic, care i-a enervat aşa de tare pe cei de la* Saturday/Sunday, *încât au pus-o pe liber pe surioara lui, Sara. O lună mai târziu, vechiul demon al romului l-a trimis pe Eric în mormânt, iar Sara parcă a intrat în pământ. Până când unul dintre spionii mei – aflat în vacanță în statul Maine – a cumpărat o fițuică locală numită* Maine Gazette… *şi ia ghiciți cine înşira povestioare în paginile ei neînsemnate? Ați priceput: tocmai împricinata Sara Smythe. Oh, cât de rău e să cazi de la înălțime atunci când uiți un cântecel atât de important precum imnul Americii. “*

Duncan Howell s-a oprit un moment, după care şi-a dres glasul cu nervozitate.

— După cum am spus, nu e deloc agreabil. Şi evident că m-a deranjat când ne-a numit ziarul „o fițuică locală”.

— Javra dracului.

— Perfect de acord. Şi să ştii că suntem cu toții de partea ta.

Am agitat din nou flaconul cu pastile, dar n-am scos un cuvânt.

— Mai sunt şi alte chestii pe care trebuie să le afli, a continuat Duncan. Două, mai exact. Niciuna foarte plăcută. În primul rând, azi-dimineață am primit un telefon de la un bărbat pe nume Platt. Mi-a comunicat că lucrează în departamentul juridic al revistei *Saturday Night/ Monday Morning. A* încercat să dea de tine… dar pentru că habar n-avea unde locuieşti, s-a hotărât să-mi telefoneze mie – descoperind din articolul lui Winchell că lucrezi pentru noi. În fine, m-a rugat să-ți transmit că

încalci contractul cu ei din cauza acestei colaborări…

— Asta-i o porcărie, am intervenit aproape țipând.

— Eu doar repet ce mi-a zis. Şi mai voia să ştii că de astăzi nu-ți vor mai plăti nimic.

— Nicio problemă. Oricum nu mai rămăseseră decât vreo trei săptămâni. Mai ai şi alte veşti bune?

— Mi-e teamă că au apărut şi alte repercusiuni din cauza lui Winchell.

— Ce fel de repercusiuni?

— Am primit două telefoane astăzi de la redactorii-şefi ai *Portland Press Herald* şi *Bangor Daily News.* Amândoi şi-au exprimat sincera preocupare pentru acuzațiile antiamericane aduse de Winchell…

— Dar nu sunt antiamericană. Şi nici fratele meu n-a fost.

— Sara, i-am asigurat de asta. Dar, la fel ca şi mulți alții, se tem să fie asociați cu oricine ar avea chiar şi cea mai mică legătură cu partidul comunist.

— Fir-ar a naibii de treabă, dar eu nu sunt comunistă, am strigat aruncând flaconul cu medicamente.

Sticluța s-a spart, iar cioburile şi pastilele s-au împrăştiat prin toată camera.

— Nimeni de la *Maine Gazette* nu insinuează aşa ceva. Şi vreau să fiu cât se poate de clar: noi toți te susținem. Am vorbit cu jumătate din membrii consiliului în această după-amiază şi toată lumea a fost de acord cu mine: tu reprezinți o achiziție valoroasă pentru ziar şi cu siguranță nu ne vom lăsa intimidați de un jurnalist invidios ca Winchell. Bizuie-te pe sprijinul nostru, Sara.

N-am spus nimic. Încă mai priveam calmantele ce se topeau printre buştenii de lemn din şemineu. Se dusese naibii tentativa mea de sinucidere. Şi la fel şi dorința de a muri. Dacă mi-aş fi pus capăt zilelor, lumea ar fi interpretat gestul meu ca pe o capitulare în fața lui Winchell, a lui McCarthy şi a tuturor nenorociților care foloseau patriotismul ca pe o armă; ca pe un mijloc de a pune mâna pe putere. N-aveam de gând să le dau javrelor

o asemenea satisfacție. Acum…

— Mai eşti acolo, Sara?

— Da. Încă mai sunt aici.

Doisprezece

L-am sunat pe Joel Eberts a doua zi de dimineață.

— Înainte de a-mi spune ceva, a început el, trebuie să ştii un lucru. Sunt sigur că-l putem da în judecată pe canalia aia de Winchell pentru calomnie, atac la persoană…

— Nu vreau să-l dau în judecată.

— Am auzit şi de *Saturday/Sunday.* Cu puțin efort, îi putem obliga să-ți plătească şi pentru restul săptămânilor rămase… ba chiar mai mult.

— Nu mă interesează.

— Dar trebuie să te intereseze! Dacă oamenii ca tine nu ripostează…

— N-am chef de scandal. Pentru că ştim amândoi că este o luptă pe care n-o voi câştiga. În fine, te-am sunat să te anunț că plec din țară.

— Când ai hotărât asta?

— Azi-noapte târziu. De fapt, pe la cinci dimineață.

— Personal, consider că e o idee bună. Pot să te ajut cu ceva?

— Am nevoie de paşaport. Crezi că-mi vor elibera unul?

— Nu văd de ce nu. La urma urmei, n-ai fost somată să depui mărturie la HUAC. Agenții federali nu te anchetează. Nu vor fi probleme. Cu toate acestea, mă voi mişca repede, în caz că cineva de la Washington citeşte porcăria lui Winchell şi ia decizia că meriți să fii luată puțin la întrebări. Când te întorci la New York?

— Mâine seară cel mai probabil.

— Încă mai am împuternicirea ta ca să scot banii din bancă. Vrei să-ți fac rezervare pe un vapor care pleacă la sfârşitul săptămânii?

— Desigur.

— Atunci mă apuc de treabă.

— Încă un lucru. Ți-am trimis ieri după-amiază o scrisoare. Am aşternut-o pe hârtie fără să mă gândesc

prea mult… şi într-un moment în care nu judecam prea limpede. Trebuie să-mi promiți că nu o vei citi… că o vei rupe şi o vei arunca imediat ce va intra în posesia ta.

— Sună foarte interesant.

— Îmi promiți?

— Pe cuvânt de onoare. Sună-mă când ajungi aici. O să stai la tine în apartament?

— Păi, unde altundeva?

— Ăăăă… atunci aşteaptă-te la vizitatori…

— Oh, nu…

— Oh, da…

— Te-a deranjat de multe ori din cauza mea?

— Doar m-ai silit să nu-ți povestesc nimic…

— Îți cer să-mi povesteşti acum.

— Am un teanc de scrisori de la el. Potrivit administratorului clădirii tale, Malone trece pe acolo în fiecare zi, sperând ca un nebun că te-ai întors.

Brusc, m-au încolțit remuşcările şi vina. Dar mi-a trecut repede.

— O să găsesc un hotel în acest caz.

— Aşa ar fi înțelept… dacă chiar nu vrei să-l vezi.

— Nu vreau să-l văd.

— E alegerea ta, Sara. Sună-mă când ajungi în oraş.

După ce am încheiat discuția cu Joel Eberts, l-am sunat pe doctorul Bolduck. Când i-am explicat că am de gând să plec a doua zi, şi-a exprimat îngrijorarea.

— Abia au trecut două săptămâni de la operație. Firele ți le-am scos acum câteva zile. Aş fi foarte fericit dacă te-ai mai odihni măcar o săptămână în plus.

— Traversarea Atlanticului nu presupune un stres fizic exagerat.

— Da, dar vei fi în mijlocul oceanului timp de cinci zile. Dacă o să ai nevoie de îngrijire medicală?

— Sunt sigură că pe marile vapoare există cel puțin un doctor sau doi.

— Mi-ar plăcea să mai stai.

— Nu pot şi nu vreau.

A priceput că hotărârea mea e de neclintit.

— Îți înțeleg nevoia de a pleca departe de aici. Nu e ceva neobişnuit după…

— Aşadar, l-am întrerupt iute, din punct de vedere medical, călătoria nu-mi va pune sănătatea în pericol, nu?

— Fizic vorbind, e cam riscant… dar nu imposibil. Din punct de vedere psihic, e o idee inteligentă. Ştii care e sfatul pe care-l dau persoanelor ce au trecut printr-o mare suferință? Să se mişte.

Iar eu exact aşa am procedat. În aceeaşi după-amiază, Ruth a venit la mine şi m-a ajutat să împachetez. I-am scris lui Duncan o scrisoare, prin care îi anunțam demisia mea:

> Te rog să înțelegi următoarele: Walter Winchell nu m-a speriat. Dar trebuie să mă desprind o vreme de tot ce înseamnă viața de jurnalist. După ce mi s-au întâmplat în acest ultim an, anonimatul mi se pare un lucru foarte bun. Îți mulțumesc pentru etica de care ai dat dovadă în urma apariției articolului scris de Winchell. Mulți redactori-şefi ar fi ales calea cea mai simplă şi m-ar fi zburat într-o clipă. Dar tu n-ai făcut aşa şi-mi voi aminti veşnic felul în care te-ai purtat.

I-am scris câteva rânduri şi lui Jim:

> Dacă aş fi în locul tău, nu m-aş ierta. Am ascuns adevărul cu bună ştiință, dând dovadă de incorectitudine şi lipsă de scrupule. Tot ce pot spune în apărarea mea este că, din motive evidente, mi-a fost teamă să vorbesc de sarcină. Dar o asemenea justificare nu-mi scuză comportamentul. Lucrul cel mai rău pe care-l poți face în viață este să răneşti o altă persoană… iar eu simt că te-am rănit.

Am expediat cele două scrisori a doua zi de dimineață din gara Brunswick. N-aveam cine ştie ce bagaje – doar o valiză mică şi maşina de scris. Nu-mi cumpărasem prea multe haine de când venisem în Maine, iar cărțile şi discurile le-am donat bibliotecii locale. Conductorul de tren mi-a etichetat bagajul, astfel încât acesta să ajungă direct la stația Penn. Ruth – care mă însoțise la gară – m-a îmbrățişat călduros.

— Sper ca data viitoare când vei veni în Maine să nu mai fugi de ceva anume.

Am izbucnit în râs.

— Dar e un loc atât de potrivit să închizi uşa în nas restului țării!

— Atunci de ce naiba pleci peste ocean?

— Pentru că, mulțumită domnului Winchell, acasă mă simt ca în străinătate. Aşa că mă duc să văd dacă nu cumva în străinătate mă voi simți ca acasă.

Am dormit tot drumul până la New York. Eram în continuare răvăşită, iar durerea nu încetase să mă chinuie, mai ales că pastilele mele de calmare dispăruseră în foc. Nu mai îndrăznisem să-i solicit doctorului Bolduck o altă rețetă, prin urmare foloseam aspirină ca să-mi mai reduc din starea de disconfort. Ori de câte ori îmi închipuiam cum arătam pe canapea, cu flaconul de calmante într-o mână şi cu paharul de whisky în cealaltă, mă trecea un fior. Cu două zile în urmă, decizia de a-mi pune capăt vieții mi se păruse atât de logică, atât de rațională… încât la momentul respectiv aproape că debordam de entuziasm că totul se va termina. Acum însă, când trenul îşi croia drum de-a lungul coastei de est, nu mă gândeam decât că, *dacă nu aş fi primit telefonul acela, n-aş mai fi apucat ziua de astăzi.* Nici măcar nu era o zi frumoasă. Dar cel puțin *trăiam.* Şi eram recunoscătoare.

Am ajuns în stația Penn în jur de ora nouă seara. Un hamal m-a ajutat să trec strada cu bagajele până la hotelul Pennsylvania. Aveau o cameră liberă. Am plătit

pentru o noapte, dar cu posibilitatea de a-mi prelungi cazarea cu încă una. Nu voiam să rămân mai mult de atât în oraş. După ce am intrat în cameră, am privit pe fereastră conturul impresionant al centrului, apoi am tras storurile ca să uit de strălucirea insolentă a metropolei. Am despachetat bagajele, m-am dezbrăcat, m-am băgat în pat şi am adormit imediat. M-am trezit pe la opt, simțindu-mă odihnită pentru prima dată după multă vreme. Am făcut un duş, m-am îmbrăcat şi l-am sunat pe Joel Eberts. M-a rugat să mă duc direct la el. Pe drum, după ce m-am urcat într-un taxi, am citit *New York Times.* La pagina unsprezece, exista un mic articol despre sinuciderea unui actor de la Hollywood pe nume Max Monroe, în vârstă de patruzeci şi şase de ani, cunoscut pentru rolurile jucate într-o serie de filme de categorie B produse de RKO şi Republic. Fusese găsit mort ieri după-amiază în apartamentul său din West Hollywood. Îşi zburase creierii cu un pistol.

Potrivit agentului său, domnul Monroe suferea de depresie de mai bine de doi ani – de când oportunitățile de lucru dispăruseră după ce fusese etichetat drept un martor ostil de către Comisia pentru cercetarea activităților antiamericane.

Am lăsat din mână ziarul, incapabilă să mai termin articolul. M-am uitat pe geam. New Yorkul părea la fel de agitat şi de obsedat de sine ca întotdeauna. Toată lumea alerga de colo-colo. Toți erau aşa de obsedați, atât de ocupați, încât probabil nici măcar nu conştientizau faptele care se petreceau în numele lor – cariere distruse, încredere înşelată, vieți ruinate. Acestea erau efectele listelor negre – dacă nu te afectau personal, îți vedeai de viața ta, de parcă nimic rău nu se întâmpla în jurul tău. Nu puteam înțelege cum de ajunsesem să fim păcăliți de asemenea acte „patriotice" demagogice. Eu ştiam însă un singur lucru: trebuia să plec. Să pun un ocean între mine şi țara în care mă născusem. Cel puțin până când toată nebunia asta avea să se sfârşească.

Joel Eberts m-a întâmpinat cu o îmbrățișare părintească şi o cantitate considerabilă de veşti. Îmi rezervase un loc pe vasul *Corinthia,* care pleca chiar în noaptea aceea şi care urma să acosteze în Le Havre şapte zile mai târziu. Se asigurase că voi călători singură în cabină: confortul nu era unul extraordinar, dar măcar mă bucuram de intimitate. Făcuse toate aranjamentele pentru obținerea paşaportului.

— E aceeaşi procedură ca la fratele tău – te duci la biroul de paşapoarte din clădirea Rockefeller, depui toate formularele şi un cec de douăzeci de dolari, le arăți biletul pentru cursa transatlantică şi ar trebui să-ți emită paşaportul până după-amiază la ora cinci. Ar fi bine să te grăbeşti însă. Termenul limită pentru ca documentele să fie procesate în aceeaşi zi este zece şi jumătate. Adică mai ai la dispoziție fix o jumătate de oră.

Cu formularele într-o mână, m-am grăbit să prind un taxi. Am izbutit să ajung la biroul paşapoarte la zece şi douăzeci şi cinci de minute. Funcționarul mi-a verificat toate actele şi mi-a spus să mă întorc la sfârşitul programului. Când am ieşit din birou, am observat că mă aflam chiar lângă redacția de la *Saturday Night/Sunday Morning.* Mi-am ferit privirea şi am strigat după un taxi, după care am pornit din nou spre centru.

Joel Eberts s-a oferit să-mi facă cinste cu un prânz la un mic restaurant italienesc de lângă cabinetul său. Ne-am aşezat la masă şi am comandat. Patronul – un prieten al lui Joel – a insistat să ne aducă fiecăruia un pahar de vin spumos. Am închinat în cinstea călătoriei mele pe meleaguri străine.

— Te-ai gândit ce-o să faci acolo?

— Nu. Nici măcar nu ştiu unde o să mă stabilesc… deşi cred că pentru început am să mă îndrept spre Paris.

— Îmi vei scrie imediat ce o să te fixezi într-un loc?

— Îți voi trimite o telegramă. Mai ales că va trebui să-mi aranjezi transferurile bancare.

— Nicio problemă. Mă ocup şi de ele.

— Şi îmi spui şi cât îți datorez pentru tot ce ai făcut pentru mine?

— Hai să zicem că a fost vorba de o favoare ca între prieteni.

— Joel, aş prefera să te plătesc aşa cum se cuvine.

— Asta este unul din multele lucruri care-mi plac la tine, Sara: etica impecabilă.

— Da, dar uite unde m-a adus.

Joel a păstrat tăcerea câteva secunde, trecându-şi degetul arătător peste gura paharului.

— Te superi dacă te întreb ceva?

— Da, încă mă mai gândesc la el.

A zâmbit.

— Aşa de uşor mi se citesc gândurile?

— Nu, mie mi se citesc uşor.

— După cum ți-am relatat la telefon, la mine la birou s-au adunat cincisprezece, douăzeci de scrisori de la el. M-a sunat de patru ori până acum. M-a implorat să-i dezvălui locul în care te afli.

— Şi tu ce i-ai zis?

— Exact cum m-ai rugat: că ai plecat din New York şi că oraşul în care te găseşti este secret. Apoi m-a întrebat dacă îți trimit scrisorile lui. L-am informat că, potrivit instrucțiunilor tale, corespondența rămâne la mine până când te întorci.

— Şi te-a lăsat în pace după aia?

O altă pauză.

— Chiar vrei să ştii?

Am încuviințat din cap.

— A venit să mă vadă. Cam acum o lună şi jumătate. A stat chiar pe scaunul din fața biroului meu şi…

— Şi?

— Şi a început să plângă.

— Nu-mi mai povesti.

— În regulă, rosti Joel, ridicând meniul. Comandăm?

— Şi ce-a spus?

— Păi, parcă nu voiai să auzi nimic…

— Ai dreptate.

M-am întins şi eu după meniu.

— Nu vreau. Dar spune-mi totuşi…

— Mi-a mărturisit că tu ai fost cel mai bun lucru din viața lui; centrul existenței sale. Şi a încercat să-mi explice…

— Cum mi-a omorât fratele?

— Ştii că nu-i adevărat.

— Bine, bine… din punct de vedere *fizic* nu l-a ucis. Dar cu siguranță i-a dat un brânci în direcția aia. L-a arătat cu degetul. L-a servit pe Eric agenților FBI pe tavă. Cum să-i iert aşa ceva? *Cum?*

Joel s-a apucat să bată darabana cu degetele pe suprafața mesei.

— Iertarea se numără printre cele mai dificile alegeri din viață… şi printre cele mai necesare. Dar nu-i uşor să ierți, recunosc.

— Ție îți vine uşor să spui asta.

— Corect. Pentru mine e uşor. Eric n-a fost fratele meu.

— Exact. Iar acum voi alege vițelul *picata,* am continuat, urmărind felurile de mâncare din meniu.

— Bună alegere, rosti Joel, făcându-i un semn ospătarului.

După ce am comandat, Joel şi-a vârât mâna în buzunar. A scos un plic şi mi l-a dat. Am recunoscut timbrele din Brunswick şi numele meu pe el la expeditor.

— Iată scrisoarea pe care mi-ai trimis-o.

— Oh, am exclamat tulburată. N-ai citit-o, nu?

— N-am deschis plicul, Sara – aşa cum mi-ai cerut. Atâta vreme cât sunt legale, respect întotdeauna doleanțele clienților mei.

— Îți mulțumesc, am zis, băgând plicul în geantă.

M-a privit îngrijorat. Am bănuit că realiza ce conține scrisoarea şi cât de aproape fusesem să mă arunc în prăpastie.

— Sper că te vei odihni în călătoria asta peste ocean.

Arăți foarte obosită, Sara.

— Sunt obosită. Şi chiar am de gând să-mi petrec următoarele şapte zile dormind buştean. Evident, în cazul în care îmi vor permite să urc pe vapor.

— De ce n-ar face-o?

— Nu te poți urca pe un transatlantic fără paşaport, nu? Şi dacă Ministerul de Interne l-a împiedicat pe Eric să obțină unul…

— Nu te îngrijora, vei avea paşaportul.

Joel nu s-a înşelat. La cinci după-amiază, funcționarul de la biroul de paşapoarte din clădirea Rockefeller mi-a înmânat documentul de călătorie verde strălucitor, valabil pe cinci ani. Mă însoțise şi Joel, în caz că solicitarea mea ar fi întâmpinat unele dificultăți. Dar nimeni nu ridicase vreo obiecție, nimeni nu-mi pusese nicio întrebare. Ba chiar funcționarul mi-a urat „Călătorie plăcută!"

Am reuşit să găsim un taxi în nebunia de pe Fifth Avenue. Mai aveam doar patruzeci şi cinci de minute să ajung pe cheiul 76, unde vasul *Corinthia* era ancorat şi de unde urma să plece la ora şapte şi jumătate seara. M-am uitat pe geamul maşinii, admirând amurgul ce se lăsa peste Manhattan. Brusc, am vrut să sar din taxi, să mă reped spre prima cabină telefonică şi să-l sun pe Jack. Dar ce i-aş fi putut spune?

— Crezi că lucrurile se întâmplă dintr-un motiv anume? m-am auzit întrebând.

Joel m-a privit cu atenție.

— Sara dragă, te adresezi unui evreu agnostic şi original pe deasupra. Nu cred în planurile divine şi nici în destin. Dar consider că fiecare dintre noi ar trebui să-şi trăiască viața, respectând cât mai îndeaproape etica şi să spere la ce e mai bine. Ce altceva am putea face?

— Aş vrea să ştiu, Joel. Aş vrea…

— Ce?

— Dacă Eric ar fi primit paşaportul…

— Sara…

— Sau dacă ar fi plecat în Mexic a doua zi… Dacă nu s-

ar fi uitat înapoi pe drumul spre aeroport şi n-ar fi văzut contururile magnifice ale zgârie-norilor din centru… Măcar de-ar fi…

— Sara, evită să te joci cu „dacă, dacă”. N-ai să câştigi niciodată un asemenea joc.

Ne-am croit drum pe strada 50. Am ajuns pe Twelfth Avenue. Am întors spre sud pe strada 48. Am trecut prin porțile cheiului 76. Ne-am dat jos din taxi. Şoferul a predat valiza şi maşina mea de scris unui hamal, care mă aştepta nerăbdător să-l urmez. Brusc m-am agățat de mâneca lui Joel.

— Ce caut eu aici? l-am întrebat.

— Te urci pe vapor.

— Mi-e frică.

— Pleci din țară pentru prima dată. E normal să fii tulburată.

— Fac un pas greşit.

— Oricând te poți răzgândi şi te poți întoarce. Nu e o sentință pe viață, pentru Dumnezeu.

— Spune-mi că sunt nebună.

M-a sărutat blând pe frunte – ca un tată care îi dă fiicei lui binecuvântarea.

— Călătorie plăcută, Sara. Să-mi trimiți o telegramă când îți găseşti locul.

Hamalul şi-a dres vocea, dându-ne de înțeles că a venit vremea să urc la bord. L-am îmbrățişat pe Joel. S-a desprins uşor din strânsoarea mea.

— Dar ce-o să fac acolo? l-am întrebat.

— În cel mai rău caz, vei supraviețui. Asta facem cu toții.

M-am răsucit pe călcâie şi l-am urmat pe hamal. Chiar înainte de a urca pe puntea principală, am întors capul. Taxiul care îl ducea pe Joel Eberts tocmai ieşea pe poartă. Nu mi-am ridicat privirea de la nivelul străzii, pentru că ar fi însemnat să plătesc iarăşi un tribut dureros imaginii glorioase a Manhattanului. Nu voiam să am parte de un lung „la revedere”. Voiam să părăsesc oraşul cât mai

discret posibil.

Treisprezece

După şapte zile de la plecarea din portul New York, *Corinthia* a acostat în Le Havre. Am păşit pe solul francez uşor dezechilibrată din cauza timpului îndelungat petrecut pe mare. Am luat imediat un taxi spre gară şi am prins expresul de Paris.

O săptămână mai târziu, am părăsit hotelul de pe Rue de Sevres şi m-am mutat într-un mic *atelier* de pe Rue Cassette. Am locuit aici timp de patru ani. Inițial, am luat lecții de franceză şi mi-am pierdut vremea prin cinematografe şi braserii. Apoi, mi-am găsit de lucru la o mică agenție de publicitate franco-americană de pe Champs-Élysées. Prin intermediul colegilor, am nimerit în mijlocul comunității americane din Paris – din cauza francului slab, a soldelor bogate pe care le primeau veteranii de război şi a neîntreruptei vânători de vrăjitoare de acasă, capitala franceză era plină de expatriați. La început, m-am împotrivit ideii de a mă apropia prea mult de compatrioții mei. Inevitabil însă, încetul cu încetul, am devenit parte integrantă a comunității americane. Mai ales după ce l-am cunoscut pe Mort Goodman – directorul executiv al publicației *Paris Herald-Tribune* – la o petrecere.

— Sunt sigur că-ți ştiu numele de undeva, mi-a spus el după ce am făcut cunoştință.

— Ai lucrat vreodată în New York? l-am întrebat.

— Sigur. Am lucrat pentru *Collier* timp de trei ani înainte să accept slujba de aici.

— Ei bine, eu am scris pentru *Saturday/Sunday.*

— Oh, la naiba, tu eşti chiar *acea* Sara Smythe, a exclamat Mort, după care a insistat să ne vedem la prânz a doua zi.

Până la sfârşitul respectivului prânz, mi-a oferit şansa de a contribui la edițiile speciale ale ziarului. Am continuat să lucrez pentru agenția de publicitate, dar am

apărut sporadic şi în *Herald-Tribune.* La trei luni de la primul meu articol, Mort Goodman m-a invitat din nou să luăm prânzul împreună şi m-a întrebat dacă m-ar interesa să am o rubrică a mea.

— Prin tradiție, am angajat întotdeauna un american care locuieşte la Paris ca să ne scrie un articol săptămânal despre viața din capitala franceză, despre culoarea locală, *la mode du moment...* în fine, chestii din astea. Tipul care ne-a făcut articolele în ultimii doi ani tocmai a fost demis pentru că a ratat patru termene-limită la rând, din cauza micii sale aventuri amoroase cu sticla de whisky. Prin urmare, postul e liber. Te-ar interesa?

Desigur că am acceptat. Primul articol mi-a apărut pe 7 noiembrie 1952... la trei zile după ce Eisenhower a câştigat alegerile prezidențiale în defavoarea lui Stevenson. Acel rezultat şi numărul tot mai mare de audieri, solicitate de McCarthy la Washington mi-au întărit convingerea că Parisul reprezenta locul cel mai potrivit în care să trăiesc la momentul respectiv. În plus, îmi plăcea oraşul. Nu, nu eram una dintre romanticele acelea prostuțe care să se înmoaie de fiecare dată când adulmeca aroma de baghete proaspete ce se insinuează dinspre vreo *boulangerie.* Pentru mine, Parisul constituia o entitate complexă, contradictorie – necioplit şi grațios în acelaşi timp, erudit şi banal. La fel ca o persoană interesantă, îți stârnea sentimente opuse. Grandoarea sa epică – îngâmfarea lui vădită – arăta că Parisul se consideră o entitate unică înăuntrul căreia tu, rezidentul, aveai privilegiul de a locui. Din acest punct de vedere, îmi amintea de New York, pentru că era total indiferent față de cetățenii săi. Americanii care urau Parisul şi pe care îi irita aroganța lui proveneau de obicei din oraşe mai mici, mai intime, precum Boston sau San Francisco, unde cei din lumea bună se gratulau unii pe alții şi unde oricine avea o poziție puternică şi autoritară se simțea incredibil de important. Aroganța pariziană, în schimb, spunea că

nimeni nu e important, nimeni nu contează. Acest aspect l-am iubit cel mai mult la Paris. În calitate de expatriat, nu încercai să fii ambițios, ci să trăieşti bine. Întotdeauna te simțeai ca un străin… dar, după tot ce se petrecuse în New York, statutul de *étranger* mi-a oferit o uşurare imensă.

Iar Parisul m-a primit cu brațele deschise. Rubrica de la ziar mi-a sporit renumele pe plan local. La fel ca şi împrejurările ce m-au determinat să părăsesc țara, aşa cum aveam să descopăr mai târziu. Niciodată n-am vorbit despre fratele meu. Spre surpriza mea însă, am constatat că mulți membri ai comunității americane ştiau de moartea lui şi auziseră de felul în care se descotorosise de mine *Saturday/Sunday.* Am evitat să discut astfel de chestiuni – pentru că-mi displăcea ideea de a folosi listele negre ca pe o formă de valută socială… dar şi pentru că, potrivit valorilor familiei Smythe, încercarea de a-ți atrage compasiune prin intermediul unei nefericiri personale era o stângăcie. Şi iată cum am ajuns membră a unei comunități eclectice, gălăgioase. Întrucât dusesem o viață relativ retrasă la New York (şi nefiind prea apropiată de oameni în general), mă simțeam eliberată că nimerisem într-un asemenea vârtej social. Ieşeam în oraş cel puțin cinci nopți pe săptămână. Am băut cot la cot cu personalități precum Irwin Shaw, James Baldwin şi Richard Wright şi mulți alți scriitori americani care locuiau la Paris. L-am ascultat pe Boris Vian cântând într-o cârciumă din St. Germain şi am participat la o seară de lectură oferită de Camus într-o librărie tot din St. Germain. Am devenit o obişnuită a cluburilor de jazz. Mă desfătam cu prânzuri nesfârşite alături de prieteni la Le Balzar (braseria mea preferată). Am căpătat o înclinație aparte pentru Ricard şi aventuri amoroase întâmplătoare. Parisul mă trata bine.

Păstram contactul cu New Yorkul, grație lui Joel Eberts. Ne scriam regulat, o dată pe săptămână – în general ca să discutăm aspecte financiare (când a devenit

limpede că aveam să rămân la Paris o vreme, a găsit pe cineva căruia să-i închirieze apartamentul meu) şi ca să-mi trimită eventuala corespondență.

În iunie 1953, raportul lui săptămânal s-a terminat cu următorul paragraf:

> Există o singură scrisoare personală pe care ți-o expediez alăturat. Ştiu de la cine e, pentru că mi-a fost înmânată chiar de autoarea ei: Meg Malone. A trecut pe la mine acum câteva zile, fără să mă anunțe în prealabil şi a insistat să-i spun unde eşti. I-am mărturisit doar că ai plecat din țară. Atunci mi-a dat plicul şi m-a rugat să ți-l transmit. I-am spus acelaşi lucru ca şi fratelui ei: că mi-ai solicitat în mod expres ca orice scrisoare de la Jack să rămână la mine. „Dar eu nu sunt Jack", a contracarat domnişoara Malone şi a trebuit să recunosc că avea dreptate. N-a mai adăugat nimic, cu excepția faptului că, dacă nu-ți trimit scrisoarea, se va transforma în cel mai aprig duşman al meu. Vorbele ei însoțite de un zâmbet sincer m-au determinat s-o plac imediat şi... să-i onorez rugămintea. Aşa că iată scrisoarea. Citeşte-o dacă vrei. Arunc-o dacă nu te interesează. Alegerea îți aparține.

Momentul potrivit reprezintă totul în viață. Iar scrisoarea a ajuns într-un moment cum nu se poate mai prost. Era chiar în noaptea de după executarea la Sing-Sing a soților Rosenberg, în urma acuzației că ar fi vândut secretele bombei atomice sovieticilor. Ca şi ceilalți americani din Paris (chiar şi cei care obişnuiau să voteze cu republicanii), am fost îngrozită de acest act despotic, care m-a determinat să disprețuiesc şi mai profund forțele ce-mi distruseseră fratele. Pentru prima dată în viața mea, am făcut ceva relativ politic în esență – am participat la un priveghi cu lumânări în fața ambasadei americane (împreună cu alți trei mii de parizieni, conduşi

de nume notabile precum Sartre şi Simone de Beauvoir) şi am semnat o petiție prin care se condamna actul criminal. M-am simțit complet neputincioasă şi extrem de furioasă când am primit vestea execuției, undeva pe la două dimineața, ora Parisului. A doua zi a sosit scrisoarea de la Meg, prin intermediul lui Joel. Prima mea reacție a fost: *rupe-o… n-ai nevoie să asculți scuzele lui Jack Malone.* Am deschis totuşi plicul, am despăturit hârtia dinăuntru şi am citit-o:

Dragă Sara,

Nu ştiu unde te afli sau ce gândeşti, dar ştiu că Jack te iubeşte mai mult decât orice pe lume şi, de când ai dispărut, trăieşte o agonie permanentă. Mi-a povestit tot ce s-a întâmplat. Am fost îngrozită de fapta lui. Îți înțeleg perfect mânia şi suferința. Dar… da, inevitabilul dar… Jack este la rândul său doar o altă victimă a nebuniei care a cuprins întreaga țară. Felul în care a acționat nu are însă scuze. Pus în fața unei decizii îngrozitoare, s-a panicat. E conştient că ți-a distrus dragostea pentru el. Încearcă să ia legătura cu tine de aproape un an de zile, dar fără succes. Avocatul tău l-a informat că refuzi să-i citeşti scrisorile. Repet, nu te pot învinovăți pentru sentimentele tale. Şi, crede-mă, singurul motiv pentru care îți scriu acum este că Jack se află în pragul unei căderi nervoase – cauzată strict de povara vinovăției ce-l apasă de când l-a trădat pe Eric şi de când te-a pierdut.

Ce-aş mai putea adăuga, Sara? Doar atât: ştiu cât de profund l-ai iubit cândva. Nu-ți cer o reconciliere miraculoasă. Dar te rog, într-un fel sau altul, să-l ierți şi să-i spui că l-ai iertat. Ar însemna enorm pentru el. În prezent, Jack este un bărbat nefericit. Are nevoie de ajutorul tău ca să se regăsească pe sine. Sper să poți trece câteva clipe peste tragedia suferită şi să-i scrii.

A ta,
Meg Malone.

O enervare cumplită m-a cuprins brusc. Toată durerea pe care o ascunsesem bine s-a revărsat asupra mea. Am pus o coală de hârtie în maşina de scris şi am dactilografiat:

Dragă Meg,
Cred că George Orwell a fost cel care a spus odată că toate clişeele sunt adevărate. Pornind de la vorbele lui, iată răspunsul meu la rugămintea pe care mi-ai făcut-o în numele fratelui tău:
Jack şi-a aşternut singur patul. Iar acum poate să doarmă în el. Singur.
A ta,
Sara Smythe

Am scos scrisoarea din maşină. În mai puțin de un minut o semnasem, o împăturisem şi o băgasem într-un plic. Am notat adresa lui Meg pe el şi l-am timbrat.

La două săptămâni după ce l-am expediat, mi-a sosit la redacția *Herald-Tribune* o telegramă. Conținea doar patru cuvinte:

Să-ți fie ruşine.
Meg

Imediat ce am citit-o, am făcut-o ghemotoc şi am aruncat-o. Dacă Meg intenționase prin răspunsul ei să mă supere, reuşise pe deplin. Atât de tare, încât am ieşit în oraş cu o prietenă de la *Herald Tribune* – Isabel van Arnsdale – şi după câteva pahare de vin roşu i-am relatat întreaga mea poveste nefericită. Isabel era redactorul-şef adjunct al ziarului – o femeie scundă şi grasă din Chicago, în jur de patruzeci de ani. Se mutase în Paris în 1947, imediat după ce i se destrămase cea de-a treia

căsnicie. Trecea drept o jurnalistă desăvârşită şi drept o persoană care poate să dea pe gât o sticlă de whisky şi totuşi să pară lucidă.

— Isuse Christoase, a exclamat ea după ce am terminat de istorisit. Ce porcărie!

— Mi-ar prinde bine nişte vremuri mai anoste, am rostit eu cam cherchelită.

— Nu, ceea ce ți-ar prinde bine este o viață fără obstacole.

— Nu există aşa ceva.

— Adevărat, dar ascultă sfatul unei veterane într-ale căsniciilor ratate: există metode să te fereşti de durerile viitoare.

— Şi care-ar fi secretul?

— Nu te îndrăgosti.

— Nu mi s-a întâmplat decât o singură dată.

— Da, şi din câte mi-ai povestit ți-a distrus viața.

— Poate. Dar…

— Dă-mi voie să ghicesc: când lucrurile mergeau bine… a fost… ăăăă… *Transcedental? Incomparabil? Fără pereche?* Mă apropii?

— L-am iubit. Clar ca bună ziua.

— Şi acum?

— Acum aş vrea să mă lase în pace.

— Cu alte cuvinte, ai vrea să nu te mai gândeşti la el.

— Da. Îl urăsc, dar tot îl mai iubesc.

— Vrei să-l ierți?

— Da. Dar nu pot.

— Iată răspunsul, Sara. Din punctul meu de vedere, ăsta e răspunsul corect. Marea majoritate a femeilor nu s-ar mai fi încurcat cu unul ca el, după o asemenea dispariție. Dar apoi să vă mai şi trădeze, atât pe tine, cât şi pe fratele tău…

— Ai dreptate.

— Răspunsul pe care i l-ai dat surorii lui a fost cel potrivit. S-a terminat, gata, *kaput.* Nu te mai uita înapoi. E doar un gunoi.

Am încuviințat din cap.

— În orice caz, după cum bine ştii, oraşul roieşte de bărbați interesanți. Ca să nu mai pomenim de o mulțime de alți tipi neinteresanți, dar acceptabili, dacă înțelegi aluzia. Ieşi în lume, nu ocoli aventurile. Crede-mă, după două luni o să-ți treacă.

Voiam să sper că aşa se va întâmpla. Şi ca să accelerez procesul de distanțare, m-am aruncat într-o serie de chefuri nebune. Nu m-am transformat într-o *femme fatale,* care să învârtă trei bărbați în acelaşi timp. Încă mă consideram o adeptă demodată a monogamiei. Cunoşteam pe cineva. Ieşeam puțin în oraş împreună. Lăsam lucrurile să decurgă de la sine, dar când începea să devină prea serios, prea obositor, sau prea plictisitor, mă retrăgeam. Am devenit expertă în a abandona o relație, provocând cât mai puțin scandal posibil. Bărbații erau folositori pe post de însoțitori, de tovarăşi de viață, pentru momente ocazionale de tandrețe şi pentru plăcerile efemere ale sexului. Ori de câte ori descopeream că cineva se ataşează prea tare de mine, puneam capăt aventurii cât mai rapid. Ori de câte ori un tip încerca să mă schimbe – să se întrebe cu voce tare de ce naiba locuiam într-un mic *atelier* şi de ce preferam stilul Colette al costumelor cu pantaloni în defavoarea vestimentației feminine – îi arătam politicos uşa. În cei patru ani cât am locuit la Paris, am primit trei cereri în căsătorie – pe care le-am refuzat. Niciunul dintre pretendenți nu era într-atât de nepotrivit, încât să justifice răspunsul meu. Dimpotrivă, primul lucra într-o bancă; al doilea, preda literatura la Sorbona, iar al treilea, un viitor romancier, trăia din banii părinților. Cu toții erau fermecători în felul lor, inteligenți şi stabili din punct de vedere emoțional. Dar cu toții îşi căutau o nevastă. Iar acesta reprezenta un rol pe care nu aveam de gând să-l mai joc vreodată.

Anii petrecuți la Paris s-au scurs prea repede. Pe 31 decembrie 1954, stăteam pe balconul ce dădea spre bulevardul George V, în compania lui Isabel şi a altor

câțiva expatriați de la *Herald-Tribune.* În zgomotul claxoanelor şi al artificiilor care iluminau cerul de iarnă al oraşului, mi-am ridicat paharul spre Isabel şi am închinat:

— În cinstea ultimului meu an la Paris.

— Nu mai vorbi prostii.

— Nu sunt prostii. E adevărul. La anul pe vremea asta, vreau să mă întorc în State.

— Dar duci o viață minunată aici.

— Perfect adevărat.

— Şi-atunci de ce naiba îi dai cu piciorul?

— Pentru că nu sunt expatriată de meserie. Pentru că mi-e dor de baseball, de covrigi, de restaurantele Barney Greengrass şi sturionul lor delicios, de bunătățile de la Gitlitz, de duşurile care merg, de băcăniile care-ți livrează acasă cumpărăturile, de limba mea…

— *De el?*

— În niciun caz.

— Pe cuvântul tău?

— Când m-ai auzit vorbind despre el ultima oară?

— Nu-mi amintesc.

— Poftim.

— Şi cât o să mai dureze până când o să te îndrăgosteşti din nou ca proasta?

— Stai puțin… păi, nu mi-ai zis tu că singura modalitate de a trece prin viață fără probleme este să nu te îndrăgosteşti *niciodată?*

— Isuse Christoase, doar nu crezi că mă aştept ca cineva să-mi urmeze sfatul!

Ideea e că eu aşa făcusem. Nu intenționat. Ci mai degrabă pentru că, după Jack, niciun bărbat nu a stârnit în mine acel sentiment ciudat, minunat, aberant şi periculos în acelaşi timp… Cum i se spune oare? Dorință? Delir? Pasiune? Împlinire? Prostie? Decepție?

Acum ştiam altceva: nu puteam să fiu cu el, dar nici nu-l uitasem. Timpul îmi mai amorțise durerea – dar ca orice anestezic, nu avea cum să vindece rana. Tot mai

aşteptam ziua în care să mă trezesc fără să-mi zboare gândul la el. Dimineața aceea încă nu sosise. Un lucru începea să mă tulbure din ce în ce: să presupunem că n-o să mă împac niciodată cu ideea că l-am pierdut. Să zicem că va rămâne veşnic în sufletul meu. Să zicem că făcea parte din ființa mea definitiv.

Când mi-am exprimat această temere față de Isabel, ea a izbucnit în râs.

— Draga mea, pierderea reprezintă o componentă esențială a vieții. În multe feluri, *c'est notre destin.* Şi da, există anumite lucruri cu care nu ne împăcăm cât trăim. Dar ce-i rău în asta?

— Păi, doare al naibii… asta e rău.

— Dar viața *este* plină de durere… *n'est-ce pas?*

— Nu-mi servi prostii existențialiste, Isabel.

— Îți garantez că o dată ce începi să accepți că *nu* te vei împăca deloc cu ideea… s-ar putea să ai noroc şi să uiți.

Am reflectat mult asupra conversației noastre în următoarele douăsprezece luni – timp în care am avut o scurtă idilă amoroasă cu un cântăreț de jazz danez, am scris neîntrerupt pentru rubrica mea săptămânală, am petrecut după-amieze lungi la Cinemateca Franceză şi (dacă vremea ținea cu mine) am citit câte o oră, în fiecare dimineață, pe o bancă din Grădinile Luxemburg. Mi-am sărbătorit cei treizeci şi trei de ani, depunându-mi preavizul la *Herald-Tribune* şi informându-l pe Joel Eberts că închirierea apartamentului meu ar trebui să ia sfârşit la data de 31 decembrie 1955. Pentru că mă întorceam acasă.

Pe 10 ianuarie 1956, mă aflam din nou pe cheiul 76 de pe strada 48, coborând de pe *Corinthia.* Joel Eberts mă aştepta nerăbdător.

— Dragul meu avocat, n-ai îmbătrânit deloc, i-am spus după ce l-am îmbrățişat. Care e secretul tău?

— Litigii permanente. Hei, dar şi tu arăți minunat.

— Dar mai bătrână.

— Aş zice mai degrabă „extrem de elegantă".

— Ăsta e un sinonim pentru „mai bătrână”.

Am luat un taxi până la apartamentul meu. Conform instrucțiunilor primite, Joel aranjase cu administratorul să zugrăvească după ce chiriaşii se mutaseră înainte de Crăciun. Încă mai duhnea a terebentină şi a vopsea – dar albul pereților era un antidot vesel la ziua cenuşie de ianuarie.

— Numai o persoană nebună se hotărăşte să se întoarcă la New York în toiul iernii, s-a minunat Joel.

— Îmi place întunericul.

— Probabil că ai fost rusoaică într-o viață anterioară.

— Ori poate că sunt o persoană care se înțelege bine cu atmosfera mohorâtă.

— Ce prostii mai îndrugi şi tu. Eşti o supraviețuitoare, fetițo. Şi una şmecheră. Dacă nu mă crezi, verifică teancul ăla de extrase bancare din dosarul pe care ți l-am lăsat pe masa de la bucătărie. Nu te-ai atins de niciun cent cât ai fost în Franța. Şi chiria la apartamentul tău a crescut binişor. Iar agentul tău de bursă e un tip straşnic. A reuşit să adauge cam treizeci de procente la valoarea fondului ce conține banii de pe urma divorțului şi asigurarea lui Eric. Aşa că dacă nu vrei să lucrezi în următorii zece ani…

— Nu pot să trăiesc fără muncă.

— Înțeleg. Dar trebuie să ştii că din punct de vedere financiar, ai o stabilitate de invidiat.

— Ce-i asta? l-am întrebat, dând cu piciorul într-o cutie de carton de lângă canapea.

— E toată corespondența care s-a strâns de-a lungul anilor. Ieri am adus-o aici…

— Dar mi-ai trimis în Franța tot ce am primit, cu excepția…

— Da. Cu excepția scrisorilor lui…

— Dar ți-am spus să le arunci.

— Am decis că nu e nicio problemă dacă le țin până te întorci… în caz că te răzgândeşti şi vrei să le citeşti totuşi.

— Dar nu vreau să le citesc.

— În cazul ăsta, gunoiul se ridică o dată pe zi în clădirea ta, aşa că te poţi descotorosi de ele în orice clipă.

— Ai mai primit veşti de la Jack sau de la sora lui?

— Nu. Tu?

Nu-i mărturisisem niciodată lui Joel despre replica mea la scrisoarea lui Meg. Şi nici n-aveam de gând.

— Nu, deloc.

— Probabil că a înţeles aluzia. În fine, oricum a trecut. Ca şi Joe McCarthy. Eu nu sunt un patriot în adevăratul sens al cuvântului, dar în ziua aceea din 1954 când Senatul i-a venit de hac nenorocitului, m-am gândit: spre deosebire de multe alte locuri din lume, în ţara noastră există garanţia că la un moment dat cineva va recunoaşte că s-a greşit şi că trebuie luate unele măsuri.

— Ce păcat că nu l-au zburat cu cinci ani mai devreme.

— Ştiu. Fratele tău a fost un tip extraordinar.

— Nu, a fost un om bun. Prea bun. Dacă ar fi avut ceva mai multă răutate în el, ar fi în viaţă astăzi. Acesta este aspectul cel mai dificil al întoarcerii mele în Manhattan. Să ştiu că ori de câte ori voi trece pe lângă hotel Ansonia sau Hampshire House…

— Sunt sigur că şi acum suferi îngrozitor.

— Durerea pierderii unui frate nu se domoleşte niciodată.

— Dar pierderea lui Jack?

Am ridicat din umeri.

— Aparţine trecutului.

Mi-a cercetat atent expresia feţei. M-am întrebat dacă a observat că mint cu neruşinare.

— Tot e ceva…

Am schimbat iute subiectul.

— Ce-ar fi să mă laşi să-ţi fac cinste cu un prânz la Gitlitz? N-am mai savurat o pastramă cu orez şi un suc de ţelină de o veşnicie.

— Asta pentru că francezii nu cunosc nimic despre mâncare.

Am ridicat în braţe cutia cu scrisorile lui Jack. Am ieşit din apartament. Imediat ce am ajuns afară, am îndesat cutia în spatele unei maşini de gunoi ce golea pubelele de pe strada 77. Joel m-a privit dezaprobator, dar n-a scos un cuvânt. Când fălcile de fier s-au strâns în jurul cutiei m-am întrebat *de ce naiba am făcut aşa ceva.* Dar am alungat repede remuşcările de prisos şi l-am luat pe Joel de braţ:

— Hai să mâncăm.

Gitlitz nu se schimbase în anii în care fusesem plecată. Nici Upper West Side nu se modificase prea tare. M-am reintegrat în viaţa Manhattanului cu cea mai mare uşurinţă. Acomodarea dificilă pe care o anticipasem nu s-a materializat câtuşi de puţin. Mi-am căutat vechii prieteni, m-am dus la spectacolele de pe Broadway, la matineurile de vineri de la Filarmonica New York şi ocazional la Opera Metropolitan. Am devenit din nou o obişnuită a unor locuri precum Met, Frick şi filiala de pe strada 42 a Bibliotecii Publice, dar şi două cinematografe din zona în care locuiam: Beacon şi Loew de pe strada 84. O dată la două săptămâni, dactilografiam „Scrisoarea din New York" – care ajungea prin intermediul companiei Western Union la redacţia *Paris Herald Tribune.* Rubrica bilunară reprezenta un cadou de adio de la Mort Goodman.

— Dacă nu te pot convinge să rămâi şi să lucrezi pentru mine la Paris, atunci măcar să-mi scrii ceva de la New York.

Devenisem acum corespondentul lor din străinătate. Numai că ţara de care mă ocupam era şi ţara mea.

„În cei patru ani cât am hoinărit fără scop pe Rue de Cassette (am scris într-un articol datat 20 martie 1956), *s-a întâmplat ceva curios cu americanii: după perioada îndelungată de recesiune economică şi raţionalizare impusă de război, s-au trezit într-o dimineaţă că trăiesc într-o societate îmbelşugată. Şi pentru prima dată din anii '20 încoace, s-au angajat într-un proces de cheltuială*

masivă. Numai că, spre deosebire de hedoniştii ani '20, această epocă «raţională» de tip Eisenhower are ca obiectiv principal căminul – un loc fericit, în care Dumnezeu are o poziţie de invidiat, unde există două maşini în garaj, un frigider Amana nou-nouţ în bucătărie, un televizor Philco în sufragerie, un abonament la Reader's Digest *şi unde se spune rugăciunea înaintea fiecărei cine luate în faţa televizorului. Cum? Voi, expatriaţii, n-aţi auzit de cina luată în faţa televizorului? Ei bine, exact când credeaţi că bucătăria americană nu putea deveni mai lipsită de haz…"*

Articolul (scris într-una din dispoziţiile mele obraznice *à* la Mencken) mi-a scos din minţi telefonul care a sunat câteva zile la rând, pentru că fusese folosit de corespondentul de la Paris al mult mai conservatorului *San Francisco Chronicle,* care citase bucăţi mari din el şi susţinea că vorbele mele sunt doar nişte gunoaie antiamericane aruncate într-un aşa numit ziar respectabil precum *Paris Herald-Tribune.* Nici n-am apucat bine să mă dezmeticesc şi ajunsesem iar în colţii lui Winchell:

> *Ştiri de ultimă oră: Sara Smythe, pe vremuri o tânără jurnalistă a revistei „Saturday Night/Sunday Morning" şi mai nou o americancă la Paris profesionistă, s-a întors în Oraşul Gotham*{49}*… dar nu preafericită. Potrivit spionilor noştri, se chinuie cu o rubrică în care înşiră tot felul de prostioare ieftine despre Stilul nostru de Viaţă pe care le citesc toţi expatriaţii blazaţi care au ales să trăiască departe de aceste meleaguri măreţe. Un sfat pentru domnişoara Smythe: dacă nu vă place aici, de ce nu încercaţi la Moscova?*

Cu patru ani mai devreme, mizeriile lui Winchell mi-ar fi distrus orice oportunitate de angajare în New York. Cum se mai schimbaseră vremurile – pentru că acum am primit o serie de telefoane de la editori pe care îi

cunoscusem la sfârşitul anilor ’40 şi care mă invitau să prânzim împreună şi să discutăm.

— Dacă e să ne luăm după Winchell, i-am spus lui Imogen Woods, fostul meu redactor-şef de la *Saturday/ Sunday* (acum numărul doi la *Harper’s),* sunt încă un soi de Emma Goldman de pe strada 77.{50}

— Iubito, a început Imogen, amestecându-şi salata şi gesticulând în acelaşi timp după ospătar să ne mai aducă ceva de băut, Walter Winchell e expirat. De fapt, ar trebui să fii încântată că Winchell te-a menționat în articolul său. Pentru că aşa am aflat că te-ai întors la New York.

— Am fost surprinsă când am primit telefonul de la tine.

— M-am bucurat nespus că ai acceptat să ne vedem. Pentru că… şi sunt teribil de sinceră… mi-a fost o ruşine îngrozitoare pentru felul în care *Saturday/Sunday* s-a debarasat de tine. Ar fi trebuit să te susțin. Ar fi trebuit să insist ca altcineva să-ți dea vestea. Dar mă îngrozea prea tare gândul că-mi voi pierde slujba. Şi m-am detestat pentru că m-am purtat ca o laşă. Dar eu am continuat alături de ei. Şi chestia asta îmi apasă conştiința chiar şi-acum.

— Nu-i nevoie.

— Ba da. Iar după ce am citit despre moartea fratelui tău…

Am întrerupt-o înainte să mai adauge ceva.

— Acum suntem aici, luăm masa împreună la hotel Biltmore şi discutăm. Nimic altceva nu contează.

Până la sfârşitul acelui prânz, obținusem poziția de critic de film pentru *Harper’s.* Telefonul a continuat să sune acasă. Editorul de carte de la *New York Times* mi-a oferit o muncă de redactare. Iar o angajată de la *Cosmopolitan* a aranjat o întâlnire la prânz, spunându-mi că i-ar plăcea la nebunie să readucă la viață vechea mea rubrică, numai că adaptată la realitatea femeilor sofisticate din anii ’50.

Am acceptat munca de redactare, dar am refuzat oferta

celor de la *Cosmopolitan,* pe motiv că lucrurile din trecut trebuie să rămână în trecut. Dar când editorul m-a întrebat dacă mi-ar plăcea să mă implic într-un proiect de şase luni în care să mă dau drept consiliera revistei, am acceptat pe loc. Ce mai conta că eram ultima persoană de pe pământ în stare să ofere sfaturi raționale?

Editorul de la *Cosmopolitan* – Alison Finney – m-a invitat să luăm prânzul la Clubul Stork. În timp ce mâncam, a intrat Winchell. Clubul Stork fusese întotdeauna locul lui preferat, biroul său extern – şi cu toate că nimeni din New York nu-l mai considera atotputernic (după cum mă lămurise şi Imogen Woods), avea la dispoziție în continuare una din cele mai vizibile şi mai bine poziționate mese pe care exista şi un telefon. Alison a dat din cap spre el şi mi-a spus:

— Iată-l şi pe cel mai înfocat admirator al tău.

Am ridicat din umeri indiferentă. Ne-am terminat prânzul. Alison s-a scuzat şi a dispărut la toaletă. Fără să stau prea mult pe gânduri, am pornit brusc spre masa lui Winchell. Făcea corecturi la nişte şpalturi şi nu m-a observat când m-am apropiat:

— Domnule Winchell? l-am întrebat pe un ton plăcut.

Şi-a ridicat privirea şi m-a cercetat cu ochi de vultur. Când a devenit limpede că nu meritam atenția lui şi-a reluat activitatea de corectare.

— Vă cunosc de undeva, domnişoară? a mormăit vădit deranjat.

— Sigur, i-am răspuns. Dar pe fratele meu îl cunoaşteți şi mai bine.

— Serios? Şi cum îl cheamă?

— Eric Smythe.

Mi-am dat seama că numele nu-i spunea mare lucru, pentru că şi-a strâns buzele pentru câteva secunde şi şi-a văzut de treabă în continuare.

— Şi ce mai face Eric? m-a întrebat.

— A murit, domnule Winchell.

Creionul lui s-a oprit o clipă, dar el nu şi-a dezlipit

privirea de pe foaia din fața sa.

— Îmi pare rău să aud asta, a adăugat pe un ton plictisit. Condoleanțele mele.

— Habar n-aveți despre cine vorbesc, nu-i aşa?

N-a scos niciun cuvânt şi m-a ignorat ca şi până atunci.

— *O fi el scribul cel mai bun al lui Marty Manning... dar pe vremuri prefera culoarea Roşie.* Asta ați scris despre fratele meu, domnule Winchell. După aia şi-a pierdut slujba şi a băut până a murit. Iar dumneata nici măcar numele nu ți-l mai aminteşti.

Winchell şi-a ridicat fruntea, căutându-l din ochi pe şeful de sală.

— Sam, a strigat el, arătând spre mine.

Am continuat pe un ton familiar, incredibil de calm.

— Şi pun pariu că nici de *mine* nu vă amintiți, nu? Chiar dacă m-ați pomenit într-unul dintre articolele dumneavoastră de acum o săptămână. Eu sunt Sara Smythe, cea care *„potrivit spionilor noştri, se chinuie cu o rubrică în care înşiră tot felul de prostioare ieftine despre Stilul nostru de Viață pe care le citesc toți expatriații blazați care au ales să trăiască departe de aceste meleaguri mărețe. Un sfat pentru domnişoara Smythe: dacă nu vă place aici, de ce nu încercați la Moscova?”* Uluitor cum de am reținut întregul paragraf, domnule Winchell.

Am simțit o atingere pe braț. Era Sam, şeful de sală.

— Domnişoară, vreți să vă întoarceți la masa dumneavoastră, vă rog?

— Tocmai plecam, l-am liniştit, după care m-am întors din nou spre Winchell. Voiam doar să vă mulțumesc că mi-ați menționat numele în articolul dumneavoastră, domnule Winchell. N-o să vă vină să credeți, dar am primit o grămadă de oferte de lucru de când ați scris despre mine. Acest fapt nu face altceva decât să demonstreze cât de multă influență mai aveți în zilele noastre.

Apoi m-am răsucit pe călcâie şi am pornit spre masa

mea. Nu i-am pomenit nimic lui Alison despre ceea ce se întâmplase. Doar i-am sugerat să mai bem un ultim rând. Alison m-a aprobat şi i-a făcut un semn ospătarului să ne mai aducă un cocktail.

— Sunt convinsă că Winchell va scrie acum un articol despre cât de mult bei în timpul prânzului.

— Bărbatul ăla poate să scrie despre ce naiba vrea. Nu mă mai poate răni.

Dar după prima şi unica noastră întâlnire, Walter Winchell nu mi-a mai menționat niciodată numele în rubrica sa.

Totuşi, din punct de vedere profesional, îmi făcuse un mare favor. Acum aveam aşa de mult de lucru, încât am răsuflat uşurată când telefonul a amuțit în sfârşit. Mi-a permis astfel să mă ocup de un număr apreciabil de sarcini. Ca de obicei, preferam să scriu în weekend – pentru că atunci editorii cu care colaboram nu se aflau la serviciu şi marea majoritate a prietenilor mei îşi petreceau timpul alături de familie. De fapt, duminica era ziua în care nimeni nu mă suna – un lucru extrem de benefic ce se traducea printr-o zi neîntreruptă de lucru.

Până când, într-o duminică dimineață de martie, pe la ora nouă, țârâitul telefonului m-a speriat. Am întins mâna după receptor.

— Sara?

Inima a început să-mi bată nebuneşte în piept. Mâinile îmi tremurau. Mă întrebasem adesea dacă voi mai primi vreodată acest apel. Se pare că răspunsul era afirmativ.

— Mai eşti acolo?

A urmat o pauză lungă. Am vrut să închid, dar n-am putut.

— Sunt aici, Jack.

Paisprezece

— Aşadar…
— Aşadar…
— A trecut ceva vreme.
— Da.
— Ce mai faci?
— Bine. Tu?
— Bine.

Însă nu părea bine deloc. Avea o voce gâtuită, slabă. Era la fel de nervos ca şi mine. Din fundal răzbătea zgomotul străzii.

— Unde eşti? l-am întrebat.
— La intersecția străzii 77 cu Broadway.

La fel ca-n vremurile bune, am gândit. Furişându-se din casă ca să mă sune pe mine.

— Eşti ocupată acum? m-a întrebat.
— Puțin. Am un termen-limită…
— Oh. Ce păcat.
— Îmi pare rău. Doar că… am mult de lucru.
— Înțeleg.
— De unde ştii că m-am întors în oraş?
— De la Walter Winchell.
— Cel mai înfocat admirator al meu.

A izbucnit în râs, dar foarte curând hohotele s-au transformat într-un acces de tuse urât. I-au trebuit câteva momente bune ca să-şi revină.

— Te simți bine?
— Da. M-am căptuşit cu o bronşită…
— N-ar trebui să stai în frig, pe stradă…
— Păi, era rândul meu să scot bebeluşul afară.

Am înghițit în sec.

— Ai un alt copil?
— Da. O fată. Kate.
— Câți ani are?
— Un an şi cinci luni.

— Felicitări.

— Mulțumesc.

O altă pauză.

— Păi, atunci… a spus Jack. Voiam doar să te salut.

— Salut.

— Sara… Hai să ne vedem. Te rog.

— Jack, nu cred că e o idee foarte bună.

— Au trecut patru ani deja.

— Știu, dar…

— Patru ani. E o perioadă lungă de timp. Nu-ți cer nimic. Vreau doar să te văd. Acordă-mi o jumătate de oră. Atât.

Receptorul a început să-mi tremure din nou în mână.

— La Gitlitz, în zece minute, am mai reuşit să rostesc.

Am închis şi am rămas lângă telefon împietrită. Un copil. O fiică. Kate. Nu…

Voiam să fug. Să-mi fac bagajul, să mă reped la gară şi să prind ultimul tren spre…

Unde?

Unde-aş mai fi putut fugi de data asta? Şi chiar dacă aş găsi unde să fug, Jack mă va urmări pentru totdeauna.

Am rezistat ispitei de a da pe gât un pahar mare de scotch. M-am târât până în baie şi m-am privit în oglindă. O să creadă că am îmbătrânit… pentru că am îmbătrânit. M-am spălat pe dinți şi m-am rujat. Mi-am pieptănat părul. Am pus la loc peria şi m-am sprijinit cu ambele mâini de marginea chiuvetei. Nevoia de a dispărea m-a copleşit din nou. Cu chiu cu vai, am ieşit din baie, mi-am îmbrăcat pardesiul şi am părăsit apartamentul. Afară începuse să ningă. Mi-am ridicat gulerul să mă apăr de frig. Mi-am plecat fruntea şi am mers cu paşi iuți spre Gitlitz.

Când am intrat în local, primul lucru pe care l-am observat a fost un cărucior mare şi albastru pentru copii lângă unul din separeuri. Jack stătea pe canapea, cu degetele în jurul unei ceşti de cafea, privind fix spre

suprafața neagră şi lucioasă a lichidului fierbinte. Spre norocul meu, nu m-a observat când am sosit, pentru că, astfel, am avut la dispoziție câteva secunde să-mi revin din şocul pe care mi-l provocase înfățişarea lui. Slăbise îngrozitor, avea obrajii supți şi pielea cenuşie. Părul i se rărise. În ochi i se citea epuizarea. Nu arăta bine deloc. Îmbătrânise cu douăzeci de ani de când nu ne mai văzusem ultima oară.

Şi-a ridicat fruntea şi a dat cu ochii de mine. A încercat să zâmbească, dar n-a reuşit. M-am străduit să zâmbesc la rândul meu, dar Jack băgase de seamă că mă îngrijora aspectul său nesănătos. Brusc, s-a strecurat până la marginea canapelei şi s-a ridicat în picioare. Numărul kilogramelor pierdute a devenit şi mai evident. S-a întins spre mine cu ambele mâini, dar s-a răzgândit şi mi-a oferit doar mâna dreaptă. I-am strâns-o. Pielea era fină şi străvezie. Mi-a fost greu să-i susțin privirea.

— Bună, Sara.

— Bună.

— Arăți minunat.

N-am răspuns cu obişnuitul „Şi tu la fel", pentru că n-am putut. În schimb, mi-am coborât ochii spre bebeluşul din cărucior. Kate dormea – o fetiță drăguță, grăsună, îmbrăcată într-un costum gros, acoperită bine cu o păturică. M-am aplecat spre ea şi i-am mângâiat degețelele, care instinctiv s-au agățat de degetul meu mic. Am rămas nemişcată, încercând să nu-mi pierd cumpătul.

— E frumoasă, am spus.

Jack venise lângă mine şi se uita şi el în jos.

— Da, foarte frumoasă.

— Cred că tu şi Dorothy sunteți încântați.

A încuviințat din cap, apoi mi-a făcut semn să iau loc. Mi-am desprins degetul cu blândețe din strânsoarea fetiței. M-am strecurat pe canapea. Jack s-a aşezat în fața mea. A comandat nişte cafea. Şi-a cuprins din nou cana cu mâinile. Pentru o vreme n-am vorbit. Într-un târziu,

Jack a spart gheața:

— Ştii… întotdeauna m-am întrebat… ăăăă… eu… mă bucur tare mult să te văd, Sara.

Nu ştiam ce să zic, aşa că am continuat să tac.

— Nu te învinovățesc că mă urăşti.

— Dar nu te urăsc.

— Însă m-ai urât.

— Poate. Un timp. Doar că… ura e un sentiment greu de suportat. Durerea nu. Durerea este ceva ce rămâne alături de tine multă vreme.

— Înțeleg. În ultimii patru ani au fost perioade în care m-am întrebat dacă voi ajunge vreodată să nu mai sufăr aşa de tare.

— Şi?

— Nicio şansă. Mi-a fost dor de tine în fiecare oră a zilei.

— Pricep.

— Dar durerea ta pentru Eric? Oare s-a…

— Dacă s-a mai domolit? Nu. Dar am învățat să trăiesc cu ea. Aşa cum am învățat să trăiesc cu durerea pentru tine.

— Ai suferit din cauza *mea?* m-a iscodit.

— Bineînțeles. Neîncetat.

M-a privit extrem de mirat.

— Dar… ai refuzat să stai de vorbă cu mine.

— Da. Într-adevăr.

— Şi n-ai citit scrisorile de la mine?

— Nu, nu le-am deschis niciodată.

— Şi-atunci cum poți spune…

— Că mi-a fost dor de tine tot timpul? Pentru că aşa s-a întâmplat. Pentru că te-am iubit. Mai mult decât orice pe lumea asta.

Şi-a cuprins capul între palme.

— Şi-atunci de ce naiba nu m-ai lăsat să iau legătura cu tine, Sara?

— Pentru că n-am putut. Durerea era prea atroce. Te-am iubit atât de mult, încât atunci când ne-ai trădat pe

Eric şi pe mine… când Eric a murit… n-am mai putut să dau ochii cu tine. Ce s-a întâmplat era prea îngrozitor. Şi cel mai rău a fost că am înțeles de ce ai procedat astfel. Am înțeles că ai nimerit într-o situație oribilă, în care era uşor să te panichezi şi să alegi greşit. Şi totuşi… *totuşi…* asta n-a diminuat cu nimic repercusiunile alegerii tale. Pentru că m-a lipsit de cei doi oameni pe care-i prețuiam mai presus de orice.

A sosit şi cafeaua mea. Jack a continuat să-şi țină privirea plecată.

— Sara, ştii de câte ori am reluat scena aceea în minte?

— Ce scenă?

— Scena în care doi agenți federali m-au anchetat într-o sală de conferințe de la Steele and Sherwood. Alături de mine stătea avocatul companiei. Discuția a durat toată dimineața. Încercasem în permanență să ocolesc întrebările legate de comuniştii pe care-i cunoşteam. Timp de trei ore am rămas pe poziții – şi nu i-am menționat decât pe cei care oricum mă turnaseră. Într-un târziu, agenții s-au simțit frustrați şi i-au cerut avocatului companiei să discute cu el între patru ochi. Avocatul s-a întors după douăzeci de minute singur. Atunci mi-a zis:

„Jack, dacă nu le dai un alt nume, o să fii somat să apari în fața comisiei şi vei fi declarat martor ostil. În acel moment, cariera ta la Steele and Sherwood se va sfârşi."

— Nu trebuia decât să spun nu. Doar de atât era nevoie. Desigur, mi-aş fi pierdut slujba, dar… aş fi găsit eu o modalitate să pun o pâine pe masă. M-au încolțit însă. Iar agenții ăia s-au dovedit incredibili de pricepuți… mi-au mirosit toate slăbiciunile. Isuse, cum m-au mai învârtit pe degete. Desigur că aflaseră totul despre relația noastră şi tot îmi scăpau aluzii despre cum voi fi concediat şi despre cum vor răspândi vestea privitoare la aranjamentele mele domestice complicate, în caz că nu cooperam. Nu numai că urma să port stigmatul iubitorului de comuniști, dar aveam să fiu catalogat şi drept persoană cu o moralitate îndoielnică. Îmi amintesc

exact ce mi-a spus unul dintre agenți:

„Amice, dacă ai fi avut două familii la Paris, nimănui nu i-ar fi păsat. Dar în America, noi funcționăm potrivit unui cod moral ceva mai aspru: *te-am prins, te-am ars.* Te vei numi norocos dacă o să-ți găseşti o slujbă de lustragiu."

— Atunci am dat numele lui Eric. Imediat după aceea, am ştiut că distrusesem totul. Rămânea doar o chestiune de timp până vei fi aflat. Iar Dorothy, când i-am mărturisit, mi-a zis că sunt o canalie demnă de dispreț.

— Dar n-a înțeles că tot ce ai făcut a fost pentru ea şi pentru Charlie?

— Oh, ba da. Dar tot a considerat-o doar o altă trădare de-a mea josnică. M-a dat afară din casă o vreme. Mi-a zis că vrea să divorțăm. Că oricum îmi dorisem dintotdeauna… aşa că puteam să fiu cu tine…

Am reuşit să vorbesc abia după câteva secunde.

— Habar n-am avut.

— Dacă mi-ai fi citit scrisorile… dacă m-ai fi lăsat să te contactez… Ce ironie de tot rahatul… Şi numai din vina mea s-a întâmplat tot…

S-a oprit, şi-a vârât mâna în buzunarul de la piept şi a căutat înfrigurat până când a găsit o țigară. A pus-o în colțul buzelor. A ridicat o cutie de chibrituri de pe masă. Şi-a aprins țigara cu mâini tremurânde. Flacăra chibritului i-a aşternut pe chip o strălucire ciudată. Părea atât de slab, atât de pustiit, atât de învins. Mi-am amintit cum am aruncat cutia cu scrisori la gunoi. Scrisori pe care le-a scris ore la rând. Aşa cum procedasem eu în iarna lui 1946… când pur şi simplu nu-mi venea să cred ce dragoste minunată şi nebună simțeam pentru el. Timp de patru ani, scrisorile sale zăcuseră pline de praf în biroul lui Joel. Patru ani. Iar eu le-am lăsat acolo. Iar apoi, în ziua în care m-am întors în New York, m-am descotorosit de ele fără milă – într-un gest final de răzbunare. De ce nu le-am citit când mi le-a trimis? De ce simțeam nevoia asta imperioasă să-l pedepsesc? O

pedeapsă care acum urma să mă bântuie veşnic. Pentru că mă voi întreba mereu de aici înainte: dacă i-aş fi citit scrisorile după moartea lui Eric, l-aş fi înțeles? Aş fi găsit o cale să-l iert? Am fi găsit o cale prin care să ne împăcăm?

— Şi ce s-a întâmplat după ce te-a dat afară Dorothy?

— Am petrecut şase luni pe canapeaua extensibilă a lui Meg.

Meg. Scrisoarea ei către mine din iarna lui ’53:

> Ce-aş mai putea adăuga, Sara? Doar atât: ştiu cât de profund l-ai iubit odată. Nu-ți cer o reconciliere miraculoasă. Dar te rog, într-un fel sau altul să-l ierți şi să-i spui că l-ai iertat. Ar însemna enorm pentru el. În prezent, Jack este un bărbat nefericit. Are nevoie de ajutorul tău ca să se regăsească pe sine.

Oh, dar eu, nu, nu m-am lăsat înduioşată nicio clipă. Aveam dreptatea de partea mea. Jack trebuia să fie pe veci condamnat. Îşi aşternuse singur patul (cum îi scrisesem sarcastic lui Meg). Iar acum putea să se culce în el. Singur.

— Până la urmă, Meg a pornit un adevărat asediu diplomatic asupra lui Dorothy, a continuat Jack. În adâncul inimii ei, soția mea a fost dintotdeauna o femeie pragmatică. Şi motivul pentru care m-a primit înapoi a fost unul cât se poate de pragmatic: să trăieşti singură cu un copil era extrem de dificil. „Din punctul meu de vedere, nu reprezinți decât două mâini în plus şi-atât”, mi-a zis ea. „Iar Charlie are nevoie de un tată. Nu mă deranjează să fii tu acela.”

— Şi te-ai întors la ea după ce ți-a aruncat asemenea vorbe? l-am întrebat.

— Da. M-am întors într-o căsnicie fără iubire. Făcusem un jurământ, îmi luasem un angajament. Trebuie să admit că sentimentul ăsta catolic de vină mi-a creat multe probleme. Însă motivul principal pentru care m-am

întors a fost Charlie. Nu suportam să stau departe de el.

— Sunt sigură că are nevoie mare de tine.

— Şi eu de el. Fără Charlie nu cred că aş fi rezistat în ultimii doi ani.

Brusc a clătinat din cap amărât.

— Îmi pare rău, ştiu că sună melodramatic.

— Te simți bine?

— Sigur, niciodată nu m-am simțit mai bine, a răspuns Jack, trăgând lacom din țigară.

— Pari un pic… obosit.

— Nu. Arăt ca dracu'.

— Ai fost bolnav, nu-i aşa?

S-a încordat puțin şi a evitat să se uite la mine.

— Da. Am avut hepatită. Primeşte un sfat de la mine: să nu mai mănânci niciodată moluşte la City Island.

— Doar hepatită? am insistat, încercând să nu par totuşi prea sceptică.

A tras iute din țigară.

— Arăt aşa de rău?

— Păi…

— În regulă, lasă… Să ştii însă că hepatita te dărâmă rău de tot.

— Şi nu te-ai dus la serviciu?

— Timp de şase luni.

— Dumnezeule…

— Steele and Sherwood au fost foarte înțelegători. Mi-au plătit salariu întreg în primele trei luni şi după aia mi-au dat jumătate. Suntem puțin cam strâmtorați, mai ales acum când în viața noastră a intrat şi Kate. Dar ne descurcăm.

— Şi lucrurile merg mai bine între tine şi Dorothy?

— Kate a însemnat mult pentru noi. Ne-a oferit altceva despre care să vorbim. Despre altceva în afară de Charlie.

— Dar trebuie să fi existat o oarecare reconciliere între voi doi înainte de asta, am spus, clătinând din cap spre cărucior.

— Nu neapărat. Doar o singură noapte în care şi eu şi

ea băusem prea mult whisky şi Dorothy a uitat, pentru câteva ore, că nu mă place.

— Sper ca Kate să vă facă pe amândoi foarte…

M-a întrerupt. Tonul lui s-a asprit brusc.

— Da, mulțumesc pentru urările siropoase.

— Dar sunt sinceră, Jack. Nu-ți doresc răul.

— Eşti sigură?

— Niciodată nu ți-am dorit răul.

— Dar nici nu m-ai iertat.

— Ai dreptate. Vreme îndelungată mi-a fost destul de greu să te iert pentru ce ai făcut.

— Şi acum?

— Trecutul e trecut.

— Nu pot să şterg cu buretele ceea ce s-a întâmplat.

— Ştiu.

S-a întins spre mâna mea dreaptă care se odihnea pe masă şi mi-a acoperit-o cu palma sa. În clipa în care m-a atins, am simțit un fior pe şira spinării… aceeaşi senzație pe care o trăisem în prima noastră noapte. După un moment, i-am acoperit mâna cu palma mea stângă.

— Îmi pare aşa de rău, a şoptit Jack.

— E în regulă.

— Nu, niciodată nu va mai fi bine.

— Te iert, m-am auzit rostind.

Tăcere. Timp de câteva minute, niciunul dintre noi n-a scos niciun cuvânt. Apoi Kate a început să se agite – la început a scâncit, pentru ca mai apoi să se pună pe un plâns strident. Jack s-a ridicat în picioare şi a bâjbâit prin cărucior până când a găsit suzeta pe care fetița o scuipase. Imediat ce i-a băgat-o în gură, Kate a respins-o din nou şi a continuat să urle.

— Cred că îi este foame, a spus Jack. Mai bine mă duc acasă.

— OK.

S-a aşezat din nou în fața mea.

— Pot să te mai văd?

— Nu ştiu.

— Înțeleg…

— Nu am pe nimeni.

— Nu la asta m-am referit.

— Doar că… în fine… deocamdată nu ştiu ce să cred.

— Nu-i nicio grabă. Oricum, trebuie să plec o săptămână din oraş. Am nişte afaceri undeva, în Boston. E vorba de un client de care Steele and Sherwood vrea să mă ocup atunci când mă voi întoarce la muncă luna viitoare.

— Dar te simți suficient de întremat ca să călătoreşti?

— Arăt mai rău decât mă simt.

Kate urla din toți plămânii.

— Ai face mai bine să pleci, Jack.

M-a strâns de mână încă o dată.

— Te sun din Boston.

— Bine. Sună-mă.

S-a ridicat iarăşi în picioare. A aranjat păturica lui Kate. S-a întors spre mine. Brusc m-a tras la pieptul lui şi m-a sărutat. Nu m-am ferit. N-a durat decât două, trei secunde. Şi-a dezlipit buzele de ale mele şi mi-a şoptit:

— La revedere.

Apoi a împins căruciorul înainte.

M-am aşezat din nou pe canapea. Mi-am lipit palmele de masă şi mi-am pus capul pe ele. Am rămas în această poziție mult timp.

În următoarele şapte zile, şocul trăit nu a scăzut în intensitate. Mi-am văzut de lucru, m-am dus la cinema, m-am întâlnit cu prietenii, dar nu mi-am putut scoate din minte acel sărut. Nu ştiam ce să mai cred. Nu mai pricepeam nimic.

Mi-a spus că va suna, dar nu s-a ținut de cuvânt. Totuşi, mi-a trimis veşti. O carte poştală scurtă, ce fusese francată în Boston. Era un scris tremurat.

> Încă sunt aici. Curând ar trebui să se termine.
> Te iubesc.
> Jack

Am citit cele trei rânduri de milioane de ori, încercând să-i descifrez semnificația ascunsă. În final, am tras concluzia că nu exista niciun înțeles tainic. Încă se afla în Boston. Cât de curând își va termina treburile acolo. Şi mă iubea.

Şi eu îl iubeam.

Dar nu mă aşteptam la nimic. Pentru că – aşa cum învățasem –, dacă nu te aştepți la nimic, totul ți se va părea o surpriză.

A mai trecut o săptămână. Niciun telefon. Nicio carte poştală. Mi-am păstrat cumpătul. Luni dimineață, pe 15 aprilie, am ieşit ca o furtună pe uşă. Mă grăbeam la premiera unui film. Era aşa de târziu şi traficul de pe Broadway atât de aglomerat, încât am hotărât să renunț la autobuz şi să cobor la metrou. M-am îndreptat cu paşi mari spre stația de pe strada 79 şi am cumpărat un *New York Times* de la chioşcul din fața stației. M-am urcat în vagon, m-am aşezat şi am început să răsfoiesc ziarul. Când am ajuns la pagina cu Decese, am observat că în chenarul principal se anunța moartea unui director executiv din Hartford care lucrase cândva cu tata în domeniul asigurărilor. I-am citit repede necrologul şi tocmai mă pregăteam să dau pagina, când mi-a sărit în ochi pe la jumătatea coloanei un anunț micuț:

> MALONE, John Joseph, vârsta 33 de ani, la Spitalul Municipal din Massachussets, pe data de 14 aprilie. Soțul lui Dorothy şi tatăl lui Charles şi al lui Katherine. Fost angajat al companiei de PR Steele and Sherwood, New York. Familia şi prietenii îl vor plânge veşnic. Slujba funerară, miercuri, 17 aprilie, la biserica Sfânta Treime, de pe strada 82, Manhattan. Ceremonie privată. Vă rugăm, fără flori.

L-am citit o singură dată. Apoi mi-am pus ziarul în poală. Am privit în gol în fața mea. N-am văzut nimic. N-

am auzit nimic. N-am băgat de seamă scurgerea timpului. Până când un bărbat în uniformă s-a apropiat de mine şi m-a întrebat:

— Doamnă, vă simțiți bine?

Atunci am realizat că metroul se oprise şi că în vagon nu mai era nimeni.

— Unde suntem? am îngăimat.

— La capăt.

Cincisprezece

Două zile mai târziu, m-am dus la înmormântare. Biserica Sfânta Treime nu era foarte încăpătoare, dar tot părea mare. Nu veniseră decât vreo douăzeci de persoane. Cu toții stăteau în cele două rânduri din față – chiar lângă sicriu. Acesta era străjuit de patru lumânări aprinse şi acoperit cu steagul american – pentru că, la fel ca în cazul oricărui veteran de război, Jack avea dreptul la o înmormântare cu onoruri militare. Doi soldați în uniformă de gală stăteau de-o parte şi de alta a sicriului. Slujba a început printr-un dangăt de clopot. Un preot şi doi băieți de altar au apărut pe culoarul din mijloc. Unul dintre băieți ducea o cădelniță. Celălalt purta o cruce de aur. Preotul, un bărbat scund, cărunt şi cu figură aspră a dat roată în jurul coşciugului, stropindu-l cu apă sfințită. Apoi a urcat în amvon şi a început slujba în latină. Avea o voce puternică, hotărâtă. Ca şi bărbatul pe care-l îngropa, preotul crescuse în Brooklyn. Mă întrebam dacă Jack se dusese vreodată la el să se spovedească.

Un bebeluş a început să plângă pe rândul din față. Era Kate, ținută de mama ei în brațe. Dorothy avea chipul tras şi obosit. Lângă ea stătea Charlie – într-un sacou şi o pereche de pantaloni din flanel. Semăna cu tatăl său ca două picături de apă. Asemănarea era atât de izbitoare, încât mi-a fost greu să-l mai privesc.

Preotul a trecut rapid prin pasajele latineşti ale slujbei. Ori de câte revenea la limba engleză şi vorbea despre „dragul nostru frate răposat, Jack", mi se umpleau ochii de lacrimi. Am auzit şi câteva suspine înăbuşite – cele mai multe din partea lui Meg, care stătea lângă Charlie, cu brațul pe după umerii băiatului. N-am recunoscut pe niciunul dintre ceilalți participanți la înmormântare. Eu mă aşezasem pe ultimul rând de bănci, departe de grupul îndoliat. M-am amestecat printre cei câțiva enoriaşi ai bisericii care intraseră să se roage sau care pur şi simplu

căutaseră să se adăpostească de ziua umedă de aprilie.

Trebuia să fiu aici. Trebuia să-mi iau la revedere. Dar mai ştiam şi că trebuie să rămân în spate – la o distanță respectabilă de Dorothy, de copii şi de Meg. Stârnisem suficientă durere în rândul acestei familii. Nu voiam să aduc şi mai multă suferință prin apariția mea. Aşa că am ajuns la biserica Sfânta Treime cu cincisprezece minute mai devreme de începerea ceremoniei şi am aşteptat pe partea cealaltă a străzii 82, în pragul unei uşi. Am urmărit cele două limuzine care au parcat în față, apoi intrarea familiei în lăcaşul sacru. Am mai zăbovit câteva minute – până când m-am asigurat că veniseră toți îndoliații. Apoi, legându-mi strâns o eşarfă pe cap, am traversat strada, am urcat treptele şi, cu fruntea plecată, m-am strecurat iute pe ultimul rând. Când am văzut sicriul, mi s-a strâns stomacul. Până în clipa aceea, ideea că Jack murise mi se părea absurdă, de neconceput. După ce i-am citit necrologul în *New York Times,* am uitat de premierele la care trebuia să mă duc şi m-am trezit rătăcind fără țintă prin oraş tot restul zilei. La un moment dat, am pornit spre casă. Se întunecase. Am deschis uşa, am intrat, mi-am scos haina şi m-am aşezat în fotoliu unde am rămas multă vreme nemişcată. Abia după o oră, am observat că nu aprinsesem lumina, că stăteam singură pe întuneric. Telefonul a început să sune. L-am ignorat. M-am dus în dormitor. M-am dezbrăcat şi m-am băgat în pat. M-am învelit şi mi-am pironit ochii în tavan. Mă pregăteam dintr-o clipă în alta să cedez nervos şi să mă pun pe jelit. Dar eram prea şocată ca să plâng. Grozăvia întâmplării şi a faptului că realizam că nu voi mai vorbi cu el niciodată mă transformase într-o stană de piatră. Nu reuşeam să accept că-l pierdusem. Şi nici că-mi petrecusem patru ani din viață afişând o atitudine atât de încăpățânată, de rigidă, de neiertătoare. Patru ani despărțită de bărbatul pe care-l iubeam – o separare determinată de greşeala lui cumplită… dar exagerată din cauza incapacității mele de

a înțelege, de a arăta milă. Pedepsindu-l pe el, mă pedepsisem şi pe mine. Patru ani. Cum am putut pierde atâta timp?

N-am dormit în noaptea aceea. La un moment dat, m-am dat jos din pat şi m-am îmbrăcat. Am părăsit apartamentul şi am petrecut două ore într-o cafenea deschisă non-stop de pe Broadway. Când s-a crăpat de ziuă, m-am ridicat şi am plătit. M-am îndreptat spre Riverside Park. M-am plimbat pe malul râului. M-am aşezat pe o bancă. Am privit spre Hudson. Îmi doream să mă prăbuşesc naibii odată, să trăiesc clipa aceea înfiorătoare de catharsis. Dar singurul lucru pe care l-am putut face a fost să rămân cu privirea pe suprafața lucie a apei şi să mă întreb dacă nu cumva, într-un fel sau altul, eu l-am omorât.

Într-un târziu, m-am întors acasă. Ceasul de la bucătărie arăta nouă şi cincisprezece minute. A sunat telefonul. Venise vremea să răspund. Era Joel Eberts.

— Îți mulțumesc, Doamne, a exclamat Joel, după ce am ridicat receptorul. Ieri am sunat toată ziua. M-ai îngrijorat.

— Nu trebuia.

— Pari obosită.

— Am avut o noapte proastă.

— Nu mă miră. După ce am văzut anunțul ieri în *Times,* m-am întrebat…

— Mă descurc.

— Ai idee despre cauza morții?

— Nu.

— N-a încercat să te contacteze de când te-ai întors în oraş?

— Nu, niciodată, am minţit, incapabilă să vorbesc despre asta.

— Atunci poate c-a fost mai bine.

N-am zis nimic.

— Sigur te simți bine, Sara?

— Sunt doar şocată, atâta tot.

— În fine, dacă nu te simți bine, voiam să ştii că îți stau la dispoziție. Sună-mă oricând.

— Mulțumesc.

— Şi… te rog, să nu te consideri vinovată. Totul s-a petrecut cu mult timp în urmă.

Dar eu mă învinovățeam pentru tot.

Epuizarea m-a doborât pe la şapte seara. M-am trezit a doua zi dimineață, în jur de cinci. Afară nu se luminase de ziuă. Dormisem profund şi oboseala dispăruse. Ştiam că înmormântarea va avea loc peste câteva ore. Mă temeam îngrozitor să mă duc. Dar n-aveam încotro.

Acum, stând pe ultimul rând de bănci din biserică, îmi țineam capul în pământ, copleşită de cuvintele slujbei ce-mi reverberau în urechi.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: dona eis requiem.

Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele acestei lumi şi dăruieşte odihnă veşnică tuturor celorlalți.

Sau şi mai pătrunzător:

Lacrimosa dies ilia, qua resurget ex favilla judicandus homo reus: huic ergo parce, Deus.

Şi în această zi plină de lacrimi, când din cenuşă se va ridica omul păcătos ca să fie judecat: Oh, Doamne, ai milă de el.

Mi-am apăsat ochii cu degetele. Eu îl judecasem deja. Într-un final îl iertasem, dar mult prea târziu.

Kate a început din nou să plângă. Numai că n-a mai acceptat niciun fel de mângâiere. După câteva minute, deja urla strident. Îmi ținusem fruntea plecată, dar mi-am ridicat-o când Meg a apărut pe intervalul din mijloc. Se hotărâse în mod evident s-o ajute pe Dorothy cu fetița, aşa că acum se îndrepta cu nepoata sa în brațe, spre ieşire. M-a observat şi a înghețat, pe chipul ei apărând

inițial şocul. Însă şi-a revenit repede şi m-a privit cu un dispreț rece. Mi-am lăsat iute capul în jos. Voiam să fug, dar ştiam că Meg va fi afară cu copilul. Am rămas aşa zece minute, împovărată de ruşine. Slujba a continuat şi preotul ne-a cerut să ne rugăm pentru sufletul celui care a fost „un soț bun, un tată bun şi un bărbat cumsecade şi responsabil". După ce s-a aşternut tăcerea, am auzit nişte paşi. Am privit pe furiş şi am zărit-o pe Meg pe la jumătatea culoarului, îndreptându-se spre rândul din față. Kate se potolise acum. M-am strecurat numaidecât afară, am coborât în viteză treptele şi m-am aruncat în primul taxi.

— Unde mergem? m-a întrebat şoferul?

— Nu ştiu. Condu înainte şi vedem.

A pornit de-a lungul bulevardului Broadway. Pe strada 42, m-am dat jos şi am intrat într-un cinematograf. Am vizionat două filme. Apoi am intrat într-o altă sală de cinema şi am pierdut şi aici vreo trei ore. După aceea m-am oprit lângă un automat şi am luat o cafea. Aici m-am hotărât să-mi duc la bun sfârşit planul pe care-l pusesem la punct în tot acest răstimp infernal. Am terminat cafeaua şi m-am uitat la ceas. Se apropia de şapte. M-am întors pe strada 42 şi am strigat după un taxi ce se îndrepta spre est. Pe First Avenue, l-am rugat pe şofer să parcheze în fața unui complex de apartamente numit Tudor City. La uşă am găsit un portar. Era ocupat cu livrarea unor cumpărături. I-am spus că mă aflu aici ca s-o văd pe Margaret Malone. M-a privit şi a decis că nu sunt periculoasă.

— Vă aşteaptă?

Am încuviințat din cap.

— Apartamentul E 7. Mergeți până la ultimul etaj.

Am urcat cu liftul şi am străbătut coridorul până la apartamentul respectiv. Înainte să-mi pierd cumpătul, am apăsat pe sonerie. După un moment, uşa s-a întredeschis. A apărut Meg, încă îmbrăcată în costumul negru pe care îl purtase la înmormântare. Părea secătuită

de puteri, stoarsă de vlagă. În mâna stângă avea o țigară aprinsă. A tresărit când m-a văzut. Şi-a strâns buzele.

— Cred că glumeşti, nu? a exclamat ea.

— Meg, pot să…?

— Nu, nu poți. Cară-te.

— Te rog să mă asculți…

— Ce? Să aud cum te-ai descotorosit de fratele meu? Du-te la dracu'!

Şi mi-a trântit uşa în nas. M-am sprijinit cu mâna de perete, până când am reuşit să-mi stăpânesc tremurul. După un moment, uşa s-a deschis din nou. Meg arăta zdrobită, cu inima frântă. Am făcut un pas spre ea. Şi-a îngropat capul în umărul meu. A început să hohotească. Am îmbrățişat-o şi am izbucnit şi eu, în sfârşit, în lacrimi.

După ce ne-am calmat, m-a condus în living şi m-a poftit să iau loc într-un fotoliu. Apartamentul avea două camere – mobilat simplu, plin de cărți, ziare şi scrumiere ce gemeau de mucuri de țigări. Meg a plecat la bucătărie şi s-a întors cu două pahare şi o sticlă de whisky.

— Medicamente, m-a lămurit ea, turnând porții duble.

Mi-a întins paharul, s-a prăbuşit pe un fotoliu în fața mea şi şi-a aprins o țigară. După ce a tras două fumuri, a vorbit:

— Nu mai voiam să te văd niciodată.

— Te cred.

— Dar te-am înțeles. Dacă ar fi fost Jack în locul lui Eric, m-aş fi purtat ca o fiară fără pic de milă.

— Şi eu am fost fără milă.

A tras din nou din țigară.

— Mda, ai fost. Dar… Jack mi-a mărturisit că l-ai iertat.

— A spus el asta?

— Da. Cu o săptămână înainte de a muri. Ştia că i se apropie sfârşitul cam de acum un an.

— Un an?

— Cel puțin. Leucemia nu-ți prea oferă multe variante. O dată ce a pus stăpânire pe tine, trăieşti cu sabia

deasupra capului.

— Leucemie? am strigat eu şocată. Dar în familia lui nu mai existaseră cazuri…

— Da, s-a îmbolnăvit din senin. Cam aşa cum ne lovesc mai toate catastrofele…

— Adică Jack nu plecase în Boston cu afaceri?

— Nu, era la Spitalul Municipal, sub îngrijirea unui specialist în bolile de sânge – unul dintre cei mai buni din țară. Încerca nu ştiu ce tratament de ultimă oră care să-l salveze. Dar după cum doctorul îmi mărturisise cu o săptămână înainte ca Jack să se interneze, fratele meu nu mai avea scăpare.

— Bine măcar că Steele and Sherwood s-au ocupat de cheltuielile medicale.

— Îți bați joc de mine? Steele and Sherwood n-a plătit niciun sfanț pentru îngrijirea medicală.

— Dar Jack mi-a spus că se întoarce din nou la muncă… şi că îi dăduseră concediu medical.

— Asta pentru că nu voia ca tu să ştii adevărul.

— Ce adevăr?

— L-au concediat acum doi ani.

Am ridicat paharul şi am dat pe gât dintr-o sorbitură toată tăria.

— Dar era unul din cei mai buni angajați ai lor.

— Mda. *Era.* Până când a cedat nervos…

A ezitat o clipă.

— În regulă, o să fiu directă, Sara. După ce Eric a murit şi tu ai refuzat să mai ai de-a face cu el, Jack a suferit un soi de cădere nervoasă. Nu mai dormea, a pierdut în greutate, se ducea la întâlniri nebărbierit şi îmbrăcat neglijent. O dată sau de două ori s-a dat în spectacol chiar în fața clienților. Spre lauda lor, cei de la Steele and Sherwood s-au dovedit destul de înțelegători. După aproximativ opt luni de comportament din ăsta deplasat, i-au dat concediu medical şi chiar l-au trimis la un psihiatru pe banii companiei. Toată lumea a crezut că-şi revine. Dar ne înşelam.

— Atunci mi-ai scris la Paris?

— Da.

O singură scrisoare. O scrisoare scurtă, generoasă. Atât mi s-a cerut. Dar eu n-am putut să mă adun şi să aştern câteva cuvinte. Mândria este unul dintre sentimentele cele mai orbitoare şi mai indolente.

— În fine, a continuat Meg, în primele săptămâni după ce s-a întors la lucru, toţi au crezut că Jack a intrat pe drumul cel bun. Dar n-a reuşit să realizeze prea multe. A început să lipsească de la întâlniri şi părea incapabil să mai încheie vreo afacere. L-au pus pe liber alte şase luni, după care l-au sunat şi l-au rugat să vină să-şi elibereze biroul. Din nou au fost generoşi cu el: i-au plătit în avans salariul pe şase luni şi asigurarea medicală pe un an. Acum însă nu-l mai angaja nimeni, pentru că după ce s-au descotorosit de el, Jack a picat într-o depresie profundă. Naşterea lui Kate l-a mai înveselit puţin – dar imediat după aceea anemia i s-a înrăutăţit şi nodulii limfatici de la gât i s-au umflat. I-am spus într-una că n-are de ce să-şi facă griji – pur şi simplu, corpul lui reacţiona la starea de stres prin care trecuse. În realitate, mă speriasem de moarte şi, la fel ca şi Jack, mă aşteptam la ce e mai rău. Şi când am aflat diagnosticul…

Meg s-a oprit şi s-a întins după sticla de whisky. A umplut ambele pahare.

— Trebuie să-ţi mărturisesc că Dorothy s-a purtat uimitor. Având în vedere că nu-l putea suferi pe fratele meu – că întreaga lor căsnicie era o greşeală enormă şi că îl detesta pentru viaţa trăită de el alături de tine – nu l-a lăsat la greu. I-a rămas alături până la sfârşit.

— Jack mi-a povestit că Dorothy l-a dat afară după ce a depus mărturie la Washington.

— Da, a fost îngrozită de faptul că el a cooperat cu Comisia de anchetare… mai ales după ce a aflat că asta a stat la baza morţii fratelui tău. În plus, nu-i pica deloc bine că suferă aşa de tare din cauza ta. Evident că n-am putut s-o învinovăţesc. Într-un final – după multe discuţii

– i-a permis să se întoarcă acasă. Pentru că, în adâncul sufletului său, eu bănuiesc că nu-i plăcea deloc să stea singură. Nu că ar mai fi avut ceva cu el în sensul clasic al „căsniciei" – cu excepția unei nopți de beții, în urma căreia şi-a făcut apariția Kate.

— Mi-a pomenit şi mie de această întâmplare.

— Însă lucrul pe care probabil nu l-a menționat este că banii s-au terminat după şase luni. S-a născut Kate, iar el a fost diagnosticat cu leucemie. Asigurarea lui medicală expirase. Aşa că ultimul an din viața lui a fost un dezastru din punct de vedere financiar. A avut un mic portofoliu de acțiuni pe care a fost nevoit să le vândă ca să plătească facturile doctorilor. S-a descurcat foarte greu o vreme. Atât de greu, încât în ultimele trei luni eu am fost cea care le-am plătit chiria. În prezent, Dorothy trebuie să achite o datorie de opt mii de dolari… ca să nu mai vorbim că va trebui să-şi întrețină cei doi copii singură.

Am luat din nou o gură de whisky.

— Am senzația că totul s-a întâmplat numai din vina mea.

— Asta-i o prostie şi ştii foarte bine.

— Ar fi trebuit să-i scriu scrisoarea aceea atunci când m-ai rugat.

— Da, aşa ar fi trebuit. Dar crezi că l-ar fi împiedicat să se prăbuşească din nou? Cine ştie? Până în ultima clipă a vieții s-a învinovățit pentru Eric. Cât despre boala lui… Sara, în ciuda a ceea ce ar gândi nişte scriitori romantici de proastă factură, o inimă frântă n-a provocat niciodată leucemie. Jack a avut un destin tragic, atâta tot…

— Dar dacă l-aş fi iertat acum câțiva ani…

— Acum tu eşti cea care vrea absolvirea păcatelor?

— Am greşit.

— Perfect de acord. La fel şi Jack. Şi da, o vreme te-am urât enorm pentru că nu l-ai ajutat atunci când a avut nevoie de tine.

— Şi acum nu mă mai urăşti?

Şi-a stins ţigara, dar şi-a aprins alta imediat.

— Mi-am pierdut unicul frate. Aşa cum şi tu l-ai pierdut pe-al tău. Date fiind împrejurările, ura ar fi absurdă, nu? În orice caz, faptul că te-ai întâlnit cu el acum două săptămâni a însemnat mult pentru Jack.

— Dacă mi-ar fi spus cât este de bolnav…

— La ce bun? A procedat cum trebuie. Şi mai ştiu că în toate scrisorile alea pe care ţi le-a trimis n-a pomenit nici măcar o singură dată despre căderea lui nervoasă sau despre concediere. Jack avea şi el demnitate. Mai precis, considera că te împovărase destul şi nu voia să te simţi vinovată, îmi spunea într-una, într-una cât îi este de dor de tine şi cât de rău îi pare.

— Nu i-am citit niciodată scrisorile.

— Ai putea s-o faci acum.

— Le-am aruncat.

Meg a ridicat din umeri.

— Te-a iubit, Sara. Ar fi trebuit să-i vezi chipul când vorbea despre tine. Se lumina la faţă. Eu n-am mai întâlnit aşa ceva. Şi nici n-am înţeles, ca să fiu sinceră, de vreme ce niciodată n-am nutrit un astfel de sentiment. În fine, fratele meu a dat-o în bară. A luat nişte decizii proaste, cărora n-a ştiut cum să le facă faţă. Îşi pierdea cumpătul imediat. Dumnezeu ştie cât a suferit pentru că te-a trădat de două ori. Şi pe tine şi pe Eric. Aşa cum suferea pentru că i-a înşelat pe Dorothy şi pe copii. Dar mai ştiu şi că, în adâncul inimii, încerca şi el ca noi toţi să se descurce în viaţă. Se străduia cât putea de tare. Şi, mai presus de toate, te-a iubit cu adevărat. Necondiţionat. Şi oare de câte ori în viaţă ni se întâmplă o asemenea minune?

Cunoşteam răspunsul la această întrebare, dar n-am scos niciun cuvânt. Pentru că nu mă simţeam în stare.

— Dacă te rog, o să faci ceva pentru mine? am întrebat-o pe Meg într-un târziu.

— Mă îndoiesc. Dar dă-i drumul, spune ce ai de spus.

— Vreau s-o rogi pe Dorothy să accepte o întâlnire cu

mine.

— Las-o baltă. Poate că eu nu te mai urăsc. Dar ea *da.* Întotdeauna te-a detestat. Iar acum… acum are prea multe probleme pe cap ca să mai încerce să te ierte şi pe tine. Şi, garantat, una ca asta nu se va întâmpla oricum.

— Nu vreau să mă ierte. Ci doar să…

— Nu-mi pasă ce vrei. Nu există nicio motivație care s-o determine pe cumnata mea să se vadă cu tine.

— Ascultă-mă, m-am răstit la ea.

Meg s-a potolit şi am reuşit să discut cu ea normal.

— În regulă, mi-a spus la sfârşit. O să văd ce pot face.

Câteva zile mai târziu, m-a sunat acasă.

— Am stat de vorbă cu Dorothy. A trebuit să mă chinui ceva vreme, dar a cedat până la urmă şi e de acord să te întâlnească. Nu i-am explicat prea multe. De fapt, m-am exprimat destul de vag şi doar am accentuat ideea că această întâlnire este foarte importantă. Crede-mă, a fost *foarte* reticentă. Dar am vrăjit-o şi am bătut-o la cap că ai de discutat cu ea o chestiune de viață şi de moarte. Nu te aştepta la o întâlnire plăcută, Sara. Te consideră responsabilă pentru multe din problemele ei.

— Are dreptate. Sunt.

— La intersecția străzii 86 cu Amsterdam Avenue, chiar pe colț, e o cafenea. Poți să te duci mâine la patru? Am aranjat să plec mai devreme de la serviciu, ca să stau cu Charlie şi Kate, cât timp discutați voi două.

Am fost de acord. A doua zi după-amiază, am ajuns la cafenea puțin înainte de patru. Am găsit un separeu undeva în spate. Am comandat ceai şi m-am pomenit învârtind într-una cu lingurița în el, în aşteptarea lui Dorothy. A apărut zece minute mai târziu. Era îmbrăcată într-o fustă simplă de tweed şi o bluză Peck and Peck. Părea foarte obosită – cearcănele îi erau accentuate de felul în care îşi strânsese părul la spate într-un coc. S-a aşezat în fața mea. Nu m-a salutat şi a început direct:

— Ai vrut să mă vezi.

— Îți mulțumesc că ai venit, am rostit extrem de

încordată. Cafea?

A dat din cap că nu.

— Poate altceva. Ceai? Ciocolată caldă? Un sandvici?

— Nimic. Ai vrut să mă vezi. Iată-mă. Nu pot să stau decât douăzeci de minute.

— N-a rămas Meg cu copiii?

— Ba da, dar Charlie are amigdalită – şi aşteptăm să apară medicul pediatru după patru şi jumătate. Aşa că va trebui să-mi spui repede.

— Păi… am început eu, dregându-mi vocea şi fără să ştiu foarte clar cum să abordez subiectul. Meg mi-a dezvăluit că în prezent te confrunți cu unele dificultăți.

— Cumnata mea are o gură cam mare. Dificultățile mele sunt problema mea, nu a ta.

— N-am intenționat să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Doar că… Mi-ar plăcea să te ajut.

— *Să mă ajuți?* a izbucnit ea într-un râs grav. Tu să mă *ajuți* pe mine? Nu, mulțumesc.

— Înțeleg de ce simți…

— Nu mă privi de sus, domnişoară Smythe.

— Dar nu te privesc de sus.

— Atunci nu-mi spune mie ce simt şi ce nu. *Ştiu* foarte bine ce simt – mai precis, furie. Sunt furioasă că acum zece ani n-am avut curajul să-i spun lui Jack că nu e nevoie să ne căsătorim, doar pentru că rămăsesem însărcinată. Sunt furioasă pentru că am continuat o căsnicie în care nu exista dragoste. Şi sunt furioasă că n-am fost în stare să termin cu el, atunci când mi-a mărturisit prima dată despre tine.

— Nu i-am cerut niciodată să te părăsească.

— Oh, am fost perfect conştientă de asta. Mi-a zis cum ai refuzat să joci rolul spărgătoarei de case; că ai fost *aşa de înțelegătoare* în privința dorinței lui de a nu-şi destrăma familia, deşi, *oh, îl adorai atât de tare.*

— Dar l-am adorat.

— Felicitări. Şi el era nebun după tine. Nici nu-ți închipui cum e să trăieşti lângă un bărbat care se

comportă ca un adolescent înamorat. Nu pricep de ce naiba am suportat aşa ceva.

— *De ce* ai suportat?

— Pentru că aveam un copil. Pentru că am fost educată să trăiesc cu greşelile mele. Pentru că am fost crescută să cred că responsabilitatea înseamnă totul. Şi pentru că sunt o femeie proastă, slabă care n-a avut curajul să realizeze că *poate* să-şi ducă viața fără un soț. Iar după aia s-a dovedit că bărbatul meu nu e decât un turnător laş şi slab.

— A făcut asta doar pentru că era îngrozit că-şi pierde slujba şi orice posibilitate de a vă întreține pe tine şi pe Charlie.

— Să nu-mi spui că acum îi iei şi apărarea! Mai ales după ce l-ai schilodit emoțional pe bietul idiot, respingându-l. În orice caz, viața are ironiile ei bizare: transformându-se într-un turnător, a pierdut totul: pe tine, slujba, pe mine pentru o vreme…

— Dar l-ai primit înapoi totuşi…

— O altă slăbiciune din partea mea. Lui Charlie îi era teribil de dor de el. Am hotărât că are nevoie de tatăl său.

— Şi tu nu?

O pauză lungă.

— Desigur că şi eu aveam nevoie de el. Nu-l iubeam, dar tot aveam nevoie de el. Apoi, după ce s-a îmbolnăvit… ciudată mai e viața asta, cum ne descoperim uneori sentimentele reale față de anumite persoane abia când e prea târziu. A fost îngrozitor să-l privesc cum se stinge. Oribil. Brusc, eram disperată să-l țin lângă mine. Cu orice preț. Atunci ne-am dus la Boston – pentru că auzisem de specialistul ăsta de la Spitalul Municipal care încerca un nou tratament pentru leucemie. Jack n-a vrut să meargă – în principiu pentru că ştia cât va costa şi pentru că n-aveam bani. Dar am insistat. Deoarece voiam ca el să trăiască.

— Atunci înseamnă că l-ai iubit.

A ridicat din umeri.

— Până la urmă, da. Când se eliberase de tine.

N-am zis nimic.

— Nu te-a contactat niciodată după ce te-ai întors în oraş? m-a întrebat.

— Nu.

— Adevărat?

— Da, am răspuns, încercând să par sinceră.

— Mă bucur să aud asta. Pentru că nu voiam să te vadă din nou. Pentru că nu meritai…

S-a oprit şi s-a apucat să rupă şervețelul de hârtie în bucățele mici.

— Oh, cât te-am urât, a şoptit Dorothy. Te-am urât pentru că aveai dragostea lui.

— Da, dar apoi am aruncat-o.

— Exact. Şi trebuie să recunosc ceva destul de urât: am fost foarte încântată de felul în care ai procedat. Pentru că ştiam că o să ajungi să-ți regreți gestul. Ceea ce s-a şi întâmplat.

A împins într-o parte mormanul de fâşii rupte. S-a aşternut din nou tăcerea.

— Ştiu că ai probleme financiare, am spus eu într-un târziu.

— Şi de ce te interesează, mă rog?

— Pentru că aş vrea să te ajut.

— Exclus.

— Ascultă-mă până la capăt. Când Eric a murit, a lăsat în urma lui o asigurare de viață oferită de cei de la NBC, în valoare de patruzeci şi două de mii de dolari. Suma respectivă am investit-o. Valorează acum aproximativ şaizeci şi cinci de mii de dolari. Uite ce vreau să-ți propun: îți dau acum opt mii de dolari ca să acoperi datoriile de pe urma spitalizării lui Jack şi a înmormântării. Apoi, voi lua restul de cincizeci şi şapte de mii de dolari şi voi constitui un fond pentru Kate şi Charlie. Fondul va genera un venit pe care-l vei putea folosi pentru şcoala lor, pentru colegiu, eventual, şi pentru orice doreşti…

M-a întrerupt.

— Şi ce vrei în schimb?

— Nimic.

— Nu te cred.

— Ăsta e adevărul.

— Adică îmi dai de bunăvoie mie şi copiilor mei aproape şaizeci de mii de dolari… fără niciun fel de obligații?

— Exact.

— De ce?

— Pentru că aşa e corect.

— Ori poate că e doar un mijloc de a-ți salva conştiința.

— Da, poate.

S-a întins după un alt şervețel, pe care a început să-l rupă fâşii, fâşii.

— Fără obligații?

— Fără.

— Dar nu vreau milă.

— E un cadou, nu milă.

— Şi din ce vei mai trăi la bătrânețe, când nu vei mai scrie la ziar?

— Divorțul meu s-a încheiat printr-o înțelegere destul de rezonabilă. Toți banii i-am investit. Într-o bună zi se vor transforma într-o pensie frumuşică.

Aproape că nu mai rămăsese nimic din şervețel.

— N-ai putut să faci copii, nu-i aşa? m-a întrebat.

Am privit-o direct în ochi.

— Da, aşa e. Jack ți-a spus?

— Da, ca să-mi mai potolească temerile cum că ar putea să-şi întemeieze o a doua familie cu tine şi apoi să dispară. La momentul respectiv am fost mai mult decât *încântată* că nu poți avea copii. Nu-i îngrozitor? Aşa de tare te uram. În mintea mea, reprezentai o amenințare pentru tot ce aveam.

— În definitiv, nu pe asta se bazează ura?

— Ba cred că da.

Pauză.

— Aş vrea să iei banii, Dorothy.

— Şi dacă primesc…?

— Am încheiat povestea. Banii sunt ai tăi.

— *Darul…* ăsta… n-o să-ți dea *niciodată* vreun drept asupra lui Kate sau al lui Charlie…

— Nu aştept nimic în schimb.

— Nici nu vei primi ceva în schimb. Asta e singura mea condiție: voi accepta darul tău numai dacă te-nvoieşti ca atâta timp cât trăiesc să nu-mi contactezi copiii. Şi încă un lucru: de azi încolo nu vreau să te mai văd şi nici să mai aud vreodată de tine.

Fără ezitare, am răspuns: „Da."

— Promiți?

— Ai cuvântul meu de onoare.

Tăcere. A căutat în geantă şi a scos o agendă mică şi un pix. A scris un număr de telefon şi un nume pe o foaie, pe care a rupt-o şi mi-a dat-o.

— Acesta e numărul de telefon al avocatului meu. Poți să discuți cu el restul detaliilor.

— O să-l sun chiar mâine dimineață.

A făcut o pauză, apoi mi-a spus:

— Ştii la ce mă gândesc uneori? Dacă nu te-ar fi întâlnit în ziua aceea în Central Park… Îmi amintesc totul cât se poate de clar. Ne plimbam, şi Jack obosise. Voia să mergem acasă. Dar era aşa de frumos afară, încât am insistat să mergem până la foişorul acela de lângă lac. Brusc, ai apărut tu… şi totul s-a schimbat. Şi toate astea doar pentru că l-am rugat să mai zăbovim puțin în parc.

— Nu aşa funcționează lumea? Şansă, întâmplare…

— Şi alegere. Poate că lucrurile se schimbă accidental – vezi sarcina mea sau întâlnirea ta cu un fost iubit şi soția acestuia. Apoi însă trebuie să facem nişte alegeri. Cu asta vom fi nevoiți să trăim: nu cu întâmplarea, cu *accidentele,* ci cu alegerile pe care le facem din cauza lor. Pentru că ele ne conturează destinul.

Şi-a privit ceasul de la mână.

— Trebuie să plec.

Ne-am ridicat amândouă în picioare.

— Atunci, la revedere, Dorothy.

— La revedere.

Apoi m-a atins uşor pe mânecă şi mi-a şoptit un cuvânt:

— Mulțumesc.

N-am mai văzut-o niciodată. N-am mai vorbit niciodată cu ea. Nu m-am apropiat niciodată de copiii ei. Am respectat condițiile pe care mi le impusese. M-am ținut de cuvânt.

Până în ziua în care a murit.

Partea a patra
Kate

Unu

„Până în ziua în care a murit."

Manuscrisul se termina aici. Am ținut în mână ultima filă a manuscrisului, privind fix spre ultimul rând scris. După un moment, am lăsat-o să cadă pe teancul gros de coli împrăştiate pe podea, încercând să gândesc, să mă adun. Se crăpa de ziuă şi primele raze de lumină brăzdau cerul întunecat. M-am uitat la ceas. Şase şi un sfert. Citisem toată noaptea.

Până la urmă, m-am forțat să mă ridic în picioare. Am intrat în dormitor. M-am dezbrăcat. Am stat sub jetul fierbinte al duşului multă vreme. M-am îmbrăcat şi am pus de cafea. Până a fiert, am strâns paginile manuscrisului şi le-am aşezat la loc în cutia în care veniseră. Am băut cafeaua. Mi-am aruncat pardesiul pe umeri, am luat cutia şi am părăsit apartamentul. Portarul mi-a chemat un taxi. I-am spus şoferului să se îndrepte spre strada 42. Când am trecut prin centru, mi-am deschis mobilul şi am sunat-o pe Meg.

— Alo… mi-a răspuns ea cu o şuierătură astmatică.

— Vin la tine. Acum.

— La naiba, dar cât e ceasul?

— Şapte şi-un pic.

— Isuse Christoase. S-a întâmplat ceva?

— Da. Am stat trează toată noaptea. Am citit.

— Ce-ai citit?

— Cred că ştii.

A făcut o pauză.

— Aşa cum cred că ştii unde am fost ieri seară.

— Habar n-am.

— Mincinoaso.

— Am auzit şi înjurături mai urâte. Să-mi pun o rochie antiinflamabilă înainte să vii tu?

— Da, am răspuns şi am închis.

Am găsit-o îmbrăcată într-o pereche de pijamale bărbăteşti şi un halat de baie pe deasupra. O ţigară ardea deja în scrumieră. Televizorul urla mult prea tare pe postul CNN. Ca de obicei, lângă fotoliu se zăreau un teanc de cărţi şi unul de ziare. Resturile unei cine recente – mâncare chinezească – zăceau pe măsuţa ce-i folosea şi drept birou. Apartamentul arăta la fel ca întotdeauna. Probabil că aşa îl văzuse şi Sara în noaptea de după înmormântarea tatălui meu din 1956.

— N-o să mai vorbesc cu tine niciodată, am ameninţat-o când am intrat şi am aruncat manuscrisul pe canapea.

— Mă bucur să aud asta, mi-a zis ea, stingând televizorul. Cafea sau cafea?

— Cafea şi o explicaţie.

— Pentru ce? se miră, turnându-mi o cană de cafea din filtrul ei vechi.

— Haide, Meg, lasă vrăjeala. Nu e genul tău.

— Şi eu care credeam că aş putea încerca o „vrăjeală" de Crăciun.

— Ce mai carte, am exclamat, arătând spre manuscris. Presupun că ai citit-o.

— Da, am citit-o.

— Sper că nu vei fi editorul ei, nu?

— Am citit-o în calitate de prietenă.

— Oh, da, am uitat. Tu şi doamna misterioasă se întâmplă să fiţi prietene la cataramă de vreo patru decenii încoace. Iar acum bănuiesc că o vei ajuta să publice cartea, nu?

— Nu vrea s-o publice. A scris-o pentru ea.

— Şi-atunci de ce-a vrut s-o citesc tocmai *eu?*

— Pentru că reprezintă o parte din viaţa ta. Şi ai dreptul să ştii.

— Aveam nevoie de asta tocmai *acum*? După moartea mamei?

A ridicat din umeri, dar n-a spus nimic.

— Ar fi trebuit să-mi povesteşti, Meg. Ar fi trebuit să-mi povesteşti *totul* cu mulţi ani în urmă.

— Corect, ar fi trebuit. Dar Dorothy s-a dovedit de neclintit în hotărârea ei. Ne-a zis foarte clar că, dacă vreunul din voi află, nu se va mai atinge de fondul de la Sara.

— Nici n-ar fi *trebuit* să se atingă din capul locului.

— Dacă n-ar fi făcut-o, n-ai mai fi avut parte de educație la cele mai bune şcoli private…

— Mare scofală.

— A fost *mare* scofală… şi ştii bine. Pentru că Dorothy a avut nevoie de mare curaj să facă acest lucru. Isuse, imaginează-ți: să se bazeze pe banii primiți de la amanta soțului ca să-şi trimită copiii la şcoală.

— Dar am crezut că unchiul Ray ne-a plătit şcoala şi colegiul.

— Ray nu i-a dat mamei tale niciun ban. Era un nenorocit îngâmfat şi încuiat. Fără copii, cu o firmă de avocatură solidă în Boston şi cu un cont bancar gras. Dar când sora sa şi soțul ei aproape că au ajuns în stradă – după ce Jack şi-a pierdut slujba de la Steele and Sherwood –, Ray a pretins că e sărac. Chiar şi când Jack era pe patul de moarte la spital, javra naibii nu l-a vizitat nici măcar o dată… iar spitalul se găsea la distanță de zece minute de casa lui din Beacon Hill. Ba mai rău de atât, n-a avut bunul-simț să-şi consoleze sora în asemenea momente dificile. În timpul unui prânz luat cu o după-amiază înainte ca Jack să moară, unchiul tău i-a spus lui Dorothy că n-ar fi trebuit să se mărite niciodată cu „irlandezul ăla din Brooklyn”. După întâlnirea aceea, Dorothy abia dacă i-a mai vorbit. Oricum, nu cred că s-au plăcut vreodată foarte tare. Ray îşi dezaproba sora în tot ceea ce făcea. Mai ales dacă avea legătură cu fratele meu.

— Dar mie mi s-a explicat că binefăcătorul nostru este unchiul Ray.

— Mama ta a trebuit să inventeze o poveste despre proveniența banilor. Numai Dumnezeu ştie cât de greu i-a fost să accepte cadoul Sarei. Şi cu toate că n-a vorbit niciodată prea mult despre asta, ştiu că a chinuit-o. Dar

pragmatismul ei a învins. Nu-şi permitea să vă ofere educație cu salariul ei de bibliotecară. Aşa că şi-a înghițit mândria şi a făcut ce a considerat ea mai bine pentru voi doi.

— Adică mi-a ascuns o asemenea poveste aproape patruzeci de ani?

— Voia cu orice preț ca voi să nu aflați. Se temea de ceea ce veți crede. În fine, cu o săptămână înainte de a muri, am fost s-o vizitez la spital. Ştia că mai are doar câteva zile de trăit. Şi m-a întrebat: „Când nu voi mai fi în viață, o să-i povesteşti?" Am asigurat-o că-mi voi ține gura dacă asta vrea. „Tu alegi", mi-a spus ea. „Dar dacă vei considera că trebuie să afle, las-o pe *ea* să-i povestească. Este şi povestea ei."

— Păi, ce? Se mai interesa de Sara?

— Din când în când mă mai chestiona despre ea. Ştia că eu şi Sara devenisem bune prietene şi că ne vedeam regulat. Aşa cum ştia, tot datorită mie, că Sara te urmărea cu atenție.

— *Mă urmărea cu atenție?* Judecând după galeria foto din casa ei, ca să nu mai vorbim de albumul pe care mi l-a trimis, cred că făcea mai mult decât să mă urmărească. Şi cu ajutorul tău.

— Ai dreptate. Eu i-am dat toate fotografiile. Şi tăieturile din ziare. Am ținut-o la curent cu tot ce ți se întâmplă. Pentru că voia să fie la curent. Pentru că îi pasă sincer de tine. Şi pentru că şi eu am considerat că merită să-ți urmărească progresul.

— Şi pe mama n-a deranjat-o?

— N-a comentat. Dar, la vreo zece ani după moartea lui Jack, a menționat la un moment dat cât de „frumos din partea acelei femei că a stat departe de voi". Doi ani mai târziu – când jucai la şcoală în piesa *Băieți şi fete* – Sara a apărut la spectacol. Eram cu mama ta şi am ştiut că Dorothy a observat-o. Dar n-a spus nimic. Aşa cum n-a spus nimic când Sara a asistat la ceremonia ta de absolvire de la Brearley and Smith. Din nou, Dorothy a

ştiut că e acolo, dar a constatat în acelaşi timp şi că respectă regulile. Şi cred că, în felul ei ciudat, chiar se bucura că o interesează viaţa ta. Să nu uităm că, atunci când ai absolvit colegiul, tatăl tău murise de douăzeci de ani. Şi Dorothy a înţeles că fondul de la Sara a însemnat enorm pentru tine şi pentru Charlie. Aşa că, fără prea multe cuvinte, îi era recunoscătoare Sarei.

— Dar nu s-au mai întâlnit niciodată?

— Nu. A fost o tăcere de patru decenii… şi au trăit la distanţă de doar şapte blocuri între ele. Dar cunoşti şi tu cum era mama ta, o prăjitură cu umplutură din beton.

— Mie-mi spui? Să negociezi cu ea era ca şi cum te-ai fi luat în gură cu Jimmy Hoffa.

— Poftim. Dar cu toate că duritatea a caracterizat-o întreaga viaţă, Dorothy se conducea după o anumită morală. De-aia mi-a şi sugerat că dacă voi hotărî să-ţi dezvălui adevărul, atunci va trebui s-o las pe Sara. În felul acesta o informa pe Sara că nu s-a dus pe lumea cealaltă supărată pe ea. Un gest nobil. Cred că în ultimele ei clipe, Dorothy a gândit ceva cam de genul: dacă tot nu mai sunt aici, de ce să n-o las să o întâlnească pe Kate?

— Şi-atunci de ce nu ne-ai făcut cunoştinţă pur şi simplu?

— Mama ta cea încăpăţânată a vrut astfel. „Dacă femeia aia doreşte s-o cunoască pe Kate, trebuie să-mi promiţi că nu-i vei spune nimic nepoatei tale dinainte. De fapt, vreau să negi că ai avea orice legătură cu ea. Las-o pe Sara să găsească o modalitate de a intra în legătură cu Kate… şi să vedem atunci dacă fiica mea o va asculta.”

Am clătinat din cap, uluită. O mişcare clasică a mamei. Iertare, iertare… dar cu o înţepătură inerentă ca parte integrantă a pachetului de absolvire a păcatelor. Întotdeauna se pricepea cum să sublinieze aspectul moral al unei poveşti – şi totuşi să-l mascheze sub un voal, cu miros de crin. Fără îndoială, dăduse ultima lovitură de maestru. M-a înţeles mai bine ca oricine. Ştia – *la naiba* – că voi face pe javra nesuferită şi că voi rezista

insistențelor unei bătrâne, pe care o voi eticheta imediat drept *țăcănită.* Aşa cum ştia că Sara are prea multă voință ca să nu găsească o modalitate prin care să mă forțeze să mă duc s-o văd. Şi-apoi? Apoi intram în posesia poveştii – dar voi obține doar *versiunea* Sarei asupra evenimentelor. Dacă mama ar fi vrut să-mi împărtăşească punctul ei de vedere, mi-ar fi povestit înainte să moară. Sau mi-ar fi lăsat o scrisoare lungă în care îmi dădea toate explicațiile. În schimb, din motive pe care nu le pricepeam, a ales tăcerea… şi riscul de a auzi numai opinia Sarei. Iar decizia aceasta m-a debusolat complet.

— Tot ar fi trebuit să mă previi că o bombă stă să explodeze chiar în fața mea, am certat-o pe Meg.

— O promisiune e o promisiune, Kate. Mama ta m-a pus să jur pe un milion de sfinți că-mi pun lacăt la gură. Ştiam că n-o să mai fii un membru al fan-clubului meu după ce te vei întâlni cu Sara. Dar… ce pot spune? Dacă există un lucru pe care l-am învățat de la catolicism, acela este păstrarea unui secret.

— Bagi mâna-n foc că Charlie n-a aflat niciodată?

— Domnul Autocompătimire? Chiar şi pe vremea când era doar un mucos, îl interesa prea tare propria persoană ca să mai bage de seamă şi ce se întâmplă pe lângă el. Şi întrucât nu s-a învrednicit s-o vadă pe mama ta în ultimii cincisprezece ani… Nu, Charlie, bietul de el, habar n-a avut de nimic. Şi va afla doar dacă-i spui tu.

— De ce i-aş mărturisi? Mai ales că i-ar realimenta convingerea fermă că se trage dintr-o familie disfuncțională. Şi când va descoperi că tata a fost un turnător…

Meg s-a întors brusc spre mine.

— Niciodată, dar *niciodată* să nu-l mai numeşti aşa, a şuierat spre mine furioasă.

— De ce nu? N-a făcut altceva decât să distrugă nişte vieți. Iar acum – pac! – se întoarce ca să mă bântuie şi pe mine.

— Oh, *iubițico,* îmi pare aşa de rău să aud că psihicul

tău fragil a fost zdruncinat de revelația că tatăl tău a fost un tip complicat…

— *Complicat?* A săvârşit nişte lucruri îngrozitoare.

— Da, aşa e. Dar, Dumnezeule, cum a mai plătit pentru ele. Aşa cum şi Sara a plătit pentru deciziile ei eronate. Nu treci prin viață fără să plăteşti substanțial pentru erorile comise.

— Poți să mai repeți! Eu sunt copilul exemplu pentru rubrica „Aşa nu!"

— Nu, tu eşti copilul exemplu pentru autoflagelare. Care-i o prostie, apropo.

— Aşa sunt eu. Refuz să fiu fericită. Doar respect marea tradiție a familiei Malone.

— Ce familie nu e scrântită într-un fel sau altul? Ce familie nu are propriile ei secrete? Mare chestie. Dar ceea ce mă întristează rău de tot este că nici mama ta, nici eu n-am priceput de ce, în ultimii zece ani, ai părut aşa dezamăgită de tot. Mai ales de tine.

— Pentru că dezamăgesc pe toată lumea, de-aia.

— Nu mai spune asta.

— De ce nu? Am dat greş… față de mama, față de fiul meu. Până şi față de nenorocitul ăla de fostul meu soț. Şi față de mine. În special față de mine.

— Te înşeli amarnic, m-a încurajat Meg, încercând să mă ia de mână.

M-am ferit.

— Ba nu.

— Ştii ce am descoperit cu ceva timp în urmă? Tot ce ni se întâmplă în viață e fundamental tragic. Problema e că marea majoritate a poveştilor nu se termină nici cu happy-end, nici cu o catastrofă. Se termină pur şi simplu. Şi de obicei într-o chestie ce seamănă cu o mocirlă. Aşa că, atâta vreme cât ştii că te târăşti prin viață spre un punct final bine definit, în cazul acesta…

— Oh, am priceput. Încearcă să fii fericit cât te târăşti, nu?

— E fericirea oare o crimă?

— Mie nu mi se potriveşte fericirea.

— Pe vremuri, ți se potrivea.

— Într-adevăr, dar asta se întâmpla înainte de a începe să fac greşeli.

— Te referi la bărbați?

— Poate.

— Ascultă, aş putea scrie cărți întregi despre decepțiile şi tristețea şi eşecurile ce m-au chinuit toată viața. Ei şi ce? Tuturor ni se întâmplă chestii oribile. Asta este legea de bază a vieții. Din păcate, n-ai încotro. Trebuie să continui să înaintezi. Sunt fericită? Nu în mod deosebit. Dar nici nefericită nu sunt.

Mi-am plecat privirea. Nu ştiam ce să mai zic, ce să mai simt, ce să mai gândesc.

— Du-te acasă, Kate, m-a îndemnat cu blândețe Meg. Ai nevoie de somn…

— Că bine zici, am rostit, ridicându-mă de pe scaun. Mâine cred că o să-l sun pe avocatul mamei. Cred că a venit vremea să terminăm şi cu testamentul. Nu că ar fi prea multe de rezolvat. Din câte îmi dau eu seama, fondul s-a cam golit până la sfârşitul studiilor noastre.

— Să ştii că mama ta a folosit banii cu înțelepciune.

— N-am vrut niciodată nimic de la ea.

— Ba da. Ca orice alt copil, ți-ai dorit un părinte perfect, fără defecte. În schimb, ai descoperit că era un dezastru. Ca noi toți, de altfel.

Mi-am îmbrăcat pardesiul. Meg a ridicat manuscrisul şi mi-a spus:

— Nu-ți uita cartea.

— Nu e cartea *mea.* Şi ce-ar fi să i-o dai chiar tu înapoi?

— Oh, exclus, s-a indignat Meg, trântindu-mi manuscrisul în brațe. N-am nici cea mai mică intenție să fac pe mesagerul.

— Dar nu vreau s-o văd.

— Atunci expediază-l cu poşta.

— Bine, bine, am rostit obosită.

M-am îndreptat spre uşă.

— Te sun mâine, Meg.

— Ah, prin urmare o să mai vorbim, da?

— Am de ales?

— Du-te la naiba, m-a sărutat ea iute pe obraz.

În faţa clădirii lui Meg, am strigat după un taxi. I-am dat şoferului adresa mea de acasă. Pe la jumătatea drumului, l-am informat că m-am răzgândit în privinţa destinaţiei şi l-am rugat să se îndrepte spre strada 77.

Am ajuns la blocul cu pricina puţin după ora opt. Am apăsat la interfon pe butonul din dreptul apartamentului ei. Mi-a răspuns cu o voce foarte trează. Când mi-a auzit glasul, mi-a dat drumul imediat. Mă aştepta cu uşa deschisă. Era îmbrăcată la fel de îngrijit ca şi prima dată.

— Ce surpriză extraordinară.

— Nu stau. Am vrut doar să vă aduc ăsta.

I-am întins manuscrisul.

— L-ai citit deja? m-a întrebat.

— Da. L-am citit.

Am rămas amândouă tăcute, fără să ştim ce ne-am mai putea spune.

— Te rog, intră.

Am scuturat din cap că nu.

— Te rog. Doar pentru o clipă.

Am intrat, dar nu mi-am scos haina. M-am aşezat pe un fotoliu. N-am acceptat să beau nici ceai, nici cafea. O vreme n-am vorbit. Şi nici ea n-a încercat să închege o conversaţie. A stat pur şi simplu în faţa mea şi a aşteptat ca eu să sparg tăcerea.

— Mi-aş dori să nu-ţi fi citit cartea, am rostit într-un târziu.

— Înţeleg.

— Nu, nu înţelegi. N-ai cum.

O altă pauză lungă. Apoi am continuat:

— Jack Malone din cartea ta… acela nu e tatăl despre care mi-a povestit mama. Da, era personificarea moralităţii, bunul irlandez catolic. Întotdeauna am

simțit… nu ştiu… că, prin comparație cu el, mama se dovedea a fi o persoană mai slabă. Un soi de bibliotecară de şcoală care a dus un trai anost, cu doi copii într-un apartament înghesuit şi care era atât de încuiată, încât niciun bărbat nu voia să se mărite cu ea.

— Meg mi-a povestit că a mai ieşit din când în când în oraş cu nişte domni…

— Mda, când am mai crescut, s-a văzut cu un tip sau doi. Dar de pe la mijlocul anilor ’70, nu cred că a mai existat cineva în viața ei. Poate că se simțea suficient de trădată de dragul de tata.

— Posibil.

— I-ai distrus viața.

Sara a ridicat din umeri.

— Asta e doar o interpretare. Ea a ales să rămână cu el. Şi alegerea aceea i-a marcat existența pentru totdeauna. A fost alegerea corectă? Eu una n-aş fi fost de acord cu un asemenea aranjament. L-aş fi dat afară pe bărbatul meu. Dar aşa gândesc eu. Cine poate spune că o alegere e bună sau rea? A fost doar o alegere.

— Aşa cum tu ai ales să te transformi în îngerul meu păzitor. „Cineva care mă veghează.” N-ai avut altceva mai bun de făcut cu viața ta, domnişoară Smythe? Sau ai fost atât de neputincioasă, încât n-ai putut trece peste amintirea minunatului Jack Malone? Ce ți-ai zis? Ia să-mi îndrept eu atenția spre fiica lui? Ori poate aşa ai înțeles tu să faci penitență?

S-a uitat la mine cu o privire perfect neutră. Glasul i-a rămas la fel de calm.

— Meg m-a prevenit că ai o limbă foarte ascuțită…

— Cred că sunt doar foarte supărată. Îmi pare rău.

— Ai tot dreptul să fii supărată. Ai aflat multe. Însă doar pentru informarea ta generală, adaug că, după ce tatăl tău a murit, m-am lăsat de jurnalism…

— Tu? Scriitoarea care avea nevoie întotdeauna de public? Nu-mi vine să cred.

— Mă îmbolnăvea sunetul maşinii de scris… şi

superficialitatea mea ieftină. Aşa că am ales munca editorială. Am fost redactor-şef la *Random House* timp de treizeci şi cinci de ani.

— Şi nu te-ai mai căsătorit niciodată?

— Nu, dar nu mi-a lipsit compania masculină. Atunci când aveam chef.

— Deci nu l-ai uitat pe tata până la urmă?

— Nimeni nu s-a comparat cu Jack. Însă m-am împăcat cu ideea dispariției lui… pentru că trebuia. Sigur că mă gândesc la el în fiecare zi. Aşa cum mă gândesc şi la Eric în fiecare zi. Dar Jack a murit de… câți ani să se fi scurs?… Doamne, de prea multă vreme. Totul aparține trecutului.

— Da. Trecutului *tău.*

— Exact. Trecutului meu. Alegerilor mele. Dar vrei să ştii ceva amuzant? Când voi muri, trecutul va dispărea o dată cu mine. Este lucrul cel mai uimitor al bătrâneții: devii conştient că toată durerea, dramele sunt pe de-a-ntregul efemere. Le porți cu tine şi după ce mori nimeni nu-ți mai cunoaşte povestea vieții.

— Asta în cazul în care nu ai istorisit-o cuiva sau nu ai aşternut-o pe hârtie.

A zâmbit uşor.

— Adevărat.

— Acesta este motivul pentru care mi-ai dat să-ți citesc exercițiul literar la o zi după ce am îngropat-o pe mama? am întrebat-o, arătându-i manuscrisul. Ca să mă informezi cu privire la unul dintre secretele sordide ale familiei şi ca să-ți împărtăşesc durerea, eventual?

Oh, Doamne, ce prostii îmi ieşeau pe gură! Mi-a ignorat sarcasmul şi a ridicat din umeri.

— Eu şi cu Meg am considerat că ar trebui să citeşti asta.

— De ce ai scris-o?

— Am scris-o pentru mine. Şi poate şi pentru tine… cu toate că n-am avut certitudinea că voi trăi suficient de mult ca tu să apuci s-o citeşti şi ca noi două să ne

cunoaştem.

— Ai nişte tehnici deosebite de a aranja o întâlnire, domnişoară Smythe. Nu puteai să mai aştepți puțin? Adică, abia am îngropat-o pe mama acum două zile.

A ridicat din nou din umeri.

— Îmi pare rău dacă…

— Şi de ce naiba m-ai urmărit ca o obsedată?

— Nu te-am urmărit. Am venit la înmormântare pentru că am simțit că trebuie să fiu acolo să-i cinstesc memoria…

— Presupun că tu m-ai sunat la mama acasă după înmormântare…

— Da, eu am sunat. Meg îmi spusese că ai hotărât să dormi acolo şi voiam să-ți aud vocea, să mă asigur că eşti bine.

— Şi te aştepți ca eu să cred asemenea baliverne?

— Acesta e adevărul.

— Aşa cum te aştepți să cred că, în timp ce noi creşteam, nu te-ai apropiat niciodată de mine sau de fratele meu – chiar dacă tu erai cea care ne sponsorizai educația?

— Am spus că nu m-am apropiat de voi. Asta nu înseamnă că n-am participat la ceremonia ta de absolvire de la Brearley and Smith.

— Şi nu m-ai văzut jucând şi în piesa *Băieți şi fete* pe vremea şcolii?

— Ba da, a zâmbit ea uşor. Am fost acolo.

— Şi pe Charlie nu l-ai urmărit de-a lungul copilăriei sale?

A scuturat din cap că nu.

— Am fost încântată că fondul îi putea asigura o educație. Dar nu i-am urmărit evoluția îndeaproape.

— Pentru că el a fost copilul care te-a ținut departe de tata?

— Poate. Sau poate pentru că tu trebuia să fii copilul pe care să-l am împreună cu Jack.

Tăcere. Mă durea capul îngrozitor. Trebuia să mă culc

urgent.

— Trebuie să plec. Sunt foarte obosită…

— Sigur…

Ne-am ridicat în picioare.

— Mă bucur că ne-am întâlnit, Kate.

— Sunt convinsă că te bucuri. Dar vreau să ştii un lucru: aceasta este şi prima şi ultima noastră întâlnire. Te rog să stai departe de mine şi de Ethan. Ne-am înțeles?

N-a reacționat în niciun fel. Cum naiba reuşea să fie atât de stăpână pe ea?

— Cum doreşti, Kate.

M-am îndreptat spre ieşire. Mi-a deschis uşa, apoi m-a atins uşor pe braț.

— Să ştii că eşti exact ca el…

— Nu ştii nimic despre mine…

— Ba cred că ştiu. Spre deosebire de fratele tău, ai rămas întotdeauna alături de Dorothy. Aşa cum ai rămas alături de Meg, care te adoră. Şi-ar dori să fii mai fericită.

Mi-am retras brațul uşor şi i-am spus:

— Şi eu mi-aş dori să fiu mai fericită.

Apoi am plecat.

Doi

Am părăsit clădirea şi am pornit în jos pe stradă. Pe la jumătatea acesteia, m-am aşezat pe treptele din faţa unui bloc ca să-mi revin puţin. Prin minte îmi treceau cu viteza luminii milioane de gânduri haotice – toate întunecate şi tulburătoare. Nu reuşeam să-mi scot din cap o întrebare: oare astea au fost treptele pe care s-a aşezat tata şi a plâns când Sara i-a spus că între ei se terminase totul?

Aveam nevoie urgentă de somn, aşa că m-am ridicat cu chiu, cu vai în picioare şi am găsit un taxi. M-am dus acasă şi l-am sunat pe Matt la serviciu. Am purtat o discuţie civilizată, neutră. Mi-a povestit că l-a dus pe Ethan la un meci cu Knicks seara trecută şi că fiul meu de-abia aştepta să mă vadă, după-amiază. I-am mulţumit că a avut grijă de Ethan, iar el m-a întrebat cum mă descurc.

— Trăiesc nişte momente ciudate.

— Pari obosită, Kate.

— Sunt obosită.

I-am mulţumit încă o dată pentru atenţia pe care mi-a arătat-o în ultima săptămână. Matt a profitat de această portiţă şi mi-a spus că speră sincer că vom putea fi din nou prieteni.

— Oricum vom ţine legătura datorită lui Ethan, i-am răspuns.

Am pus receptorul în furcă şi m-am băgat în pat. Când am închis ochii şi am aşteptat ca somnul binefăcător să pună capăt agitaţiei mele, mi-am amintit poza tatei, pe care i-o făcuse mama când se găseau amândoi în Anglia. Era tânăr, zâmbea şi probabil îşi zicea în sinea lui că *după următoarele două săptămâni, n-are s-o mai vadă niciodată pe femeia din faţa lui.* Fără îndoială că aceleaşi gânduri îi treceau prin cap şi femeii care potrivea obiectivul aparatului de fotografiat. *Iată şi o poză de album: aventura mea din timpul războiului.* De aceea mă

tulbura poza respectivă aşa de tare: între bărbatul din fotografie şi femeia din spatele aparatului urma să se nască o poveste pe care nici nu şi-o imaginau. Dar de unde să fi ştiut? Cum am putea recunoaşte momentul acela inexplicabil care ne pecetluieşte soarta?

Imaginea a dispărut. Am adormit. M-a trezit alarma ceasului cu puțin înainte de ora trei. M-am îmbrăcat şi am plecat să-l iau pe Ethan de la şcoală. Pe drum, m-am trezit încercând să dau un sens poveştii Sarei. N-am reuşit decât să mă simt copleşită de tot ceea ce se întâmplase. Ethan a apărut în uşa de la şcoala Allan-Stevenson şi a cercetat iute cu privirea mulțimea de părinți şi bone. Când m-a văzut, a zâmbit timid. M-am aplecat să-l sărut şi el s-a uitat la mine îngrijorat.

— Ce s-a întâmplat, Ethan?

— Ai ochii roşii.

— Serios?

— Ai plâns?

— Din cauza bunicii, atâta tot.

Am pornit amândoi pe jos spre Lexington Avenue.

— O să fii acasă diseară? m-a întrebat cu un glas plin de nelinişte.

— Nu, doar în seara asta. I-am spus lui Claire să nu mai vină până luni. Aşa că o să te iau de la şcoală şi mâine. Apoi vom avea tot weekendul la dispoziție să ne facem de cap.

— Bun, a rostit el şi m-a luat de mână.

N-am ieşit în oraş în seara aceea. L-am ajutat pe Ethan cu temele, am preparat hamburgeri, ne-am jucat *Snakes and Ladders* şi l-am lăsat după aceea să-şi butoneze Game Boy-ul timp de treizeci de minute. Am făcut floricele de porumb şi ne-am uitat la video. M-am relaxat pentru prima dată după atâtea săptămâni. M-am întristat doar atunci când Ethan, ghemuit lângă mine pe canapea, s-a întors să mă privească şi m-a întrebat:

— Putem să mergem mâine să vedem dinozaurii la muzeu după ce ies de la şcoală?

— Orice doreşti.

— Şi-apoi putem să ne uităm cu toții seara la un film?

— Adică tu şi cu mine? Sigur.

— Şi tati?

— O să-l invit, dacă vrei.

— Apoi sâmbătă, după ce ne trezim toți…

— Ethan, dacă-l voi invita pe tata aici, ştii foarte bine că n-o să rămână peste noapte. Dar o să-l rog dacă vrei tu asta.

Nu mi-a răspuns şi nici eu n-am mai insistat. Printr-un soi de acord tacit, am lăsat baltă propunerea şi ne-am îndreptat atenția spre ecranul televizorului. Câteva minute mai târziu, s-a strâns lângă mine… felul lui tăcut de a-mi spune cât de greu i se pare să trăiască într-o lume în care părinții sunt despărțiți.

A doua zi de dimineață, după ce l-am lăsat pe Ethan la şcoală, m-am întors acasă şi l-am sunat pe Peter Tougas. Deşi ştiam că era avocatul mamei de peste treizeci de ani, nu avusesem niciodată treabă cu el (eu apelasem la serviciile unui vechi prieten de la colegiul Amherst, Mark Palmer, să se ocupe de formalitățile de divorț şi alte delicatesuri juridice). Nici mama nu-l vedea prea des pe domnul Tougas. Cu excepția testamentului, au existat puține momente în viața ei când a avut nevoie de consiliere juridică. Când am sunat, secretara lui mi-a făcut imediat legătura.

— Gând la gând cu bucurie, a spus. Urma să te sun într-o zi sau două. A venit vremea să ne ocupăm puțin şi de testament.

— Mă puteți primi azi în jurul prânzului? Nu mă duc la serviciu până luni şi m-am gândit să rezolv treburile astea cât sunt liberă.

— La prânz e perfect. Ştii adresa?

N-o ştiam. Pentru că pe Peter Tougas l-am văzut prima dată la înmormântarea mamei. Cabinetul lui se găsea într-una dintre clădirile acelea venerabile din anii ’30 care se înşirau pe Madison Avenue. Nu avea o firmă foarte

mare, ci doar un apartament cu trei camere mici, o secretară şi un contabil cu jumătate de normă. Domnul Tougas nu părea să aibă mai mult de şaizeci de ani. Un bărbat de înălțime potrivită, cu păr cărunt şi rar, ochelari cu rame groase şi negre şi un costum gri, simplu, pe care, judecând după model, îl cumpărase cu vreo douăzeci de ani în urmă. Era exact opusul unchiului meu Ray, cu sclifoseala lui afişată în permanență, şi probabil că acesta fusese şi motivul pentru care mama îl angajase… ca să nu mai vorbim de faptul că onorariile sale se încadrau în limite rezonabile.

Domnul Tougas a ieşit să mă întâmpine în mica anticameră unde lucra secretara. Apoi m-a poftit în propriul său birou. Avea o masă de scris clasică din lemn şi oțel, un scaun demodat din oțel şi două fotolii din imitație de piele maro aşezate lângă o măsuță de cafea dintr-un lemn de tec ieftin. Încăperea părea decorată cu piese luate din catalogul Green Stamps. N-am niciun dubiu că modestia locului o încântase pe mama, pentru că reflecta stilul ei de viață simplu şi fără zorzoane.

M-a poftit să iau loc într-unul dintre cele două fotolii. El s-a aşezat în cel de-al doilea. Pe măsuță se găsea deja un dosar pe care scria „doamna Dorothy Malone”. Era surprinzător de gros.

— Aşadar, Kate, rosti el cu un accent pronunțat de Brooklyn, cum te descurci?

— Am avut şi săptămâni mai bune. Trăiesc momente ciudate.

— Da, întocmai. Scuză-mi franchețea, dar probabil că-ți va lua mai mult timp decât ai crede ca să revii la normal. Să-ți pierzi părintele… *mama*… e o chestiune foarte dificilă. Şi niciodată uşor de înfruntat.

— Da, asta încep şi eu să constat.

— Ce mai face fiul tău… Ethan parcă, nu?

— Bine, mulțumesc. Şi sunt impresionată că-i cunoaşteți numele.

— Ori de câte ori m-am văzut cu mama ta, mi-a vorbit

despre el. Singurul ei nepot…

S-a oprit, pricepând că făcuse o gafă.

— Sau cel puțin singurul pe care-l vedea regulat.

— Știați că soția fratelui meu nu…

— Da. Dorothy mi-a povestit totul. Deşi nu mi-a dat niciodată nimic de înțeles, am bănuit cât de tare o supără acest lucru.

— Fratele meu e un bărbat aşa de slab.

— Dar cel puțin a venit la înmormântare. Şi părea distrus.

— Merită să fie distrus. „Mai bine mai târziu, decât niciodată" nu poate fi considerată o scuză, când mama pe care ai ignorat-o ani de zile e moartă acum. Totuşi… îmi pare rău pentru el. Un lucru care mă surprinde şi pe mine, având în vedere că sunt cunoscută pentru lipsa mea de îngăduință.

— Nu asta am auzit de la mama ta.

— Oh, vă rog.

— Serios. Felul în care vorbea despre tine… în orice caz, te considera o fiică foarte loială.

— Mama vedea lucrurile adesea în mod eronat.

Domnul Tougas a zâmbit.

— Şi mi-a mai mărturisit că eşti şi foarte dură cu tine însăți.

— Perfect adevărat.

— Păi, acestea fiind zise, rosti el, ridicând dosarul, începem?

Am încuviințat făcând semn din cap. A deschis dosarul, a scos un document gros şi mi l-a întins.

— Iată o copie a testamentului mamei tale. Originalul e la mine în seif şi va fi trimis în seara aceasta la Curtea Judecătorească, dacă tu, ca unic executor, îl vei aproba. Vrei să-l citeşti sau preferi să ți-l rezum eu în câteva cuvinte?

— Există ceva personal în document despre care ar trebui să aflu?

— Nu. Totul e foarte direct, foarte curat. Mama ta ți-a

lăsat totul ție. N-a specificat nimic despre modul în care să te foloseşti de averea ei. În decursul conversațiilor noastre m-a asigurat că vei fi destul de rațională în privința fondului. Înainte ca mama ta să moară, ştiai că există un astfel de fond?

Am scuturat din cap că nu, după care am adăugat:

— Am aflat o mulțime de lucruri abia în ultimele două zile.

— De la cine? De la domnişoara Smythe?

Am tresărit.

— O cunoaşteți?

— Personal? Nu. Dar mama ta mi-a povestit tot despre ea.

— Aşadar ştiați de tata şi de domnişoara Smythe?

— Am fost avocatul mamei tale, Kate. Da, ştiam de unde provine fondul. Te deranjează dacă-ți fac un scurt istoric financiar?

— Nu, deloc.

— Păi, continuă el, scoțând un alt teanc de documente, fondul a fost creat în 1956, cu… un capital inițial de cincizeci şi şapte de mii de dolari. Mama ta s-a folosit de dobândă vreme de douăzeci de ani. Apoi însă, în 1976…

— Anul în care am absolvit colegiul.

— Exact. Dorothy mi-a menționat asta. În orice caz, din 1976, n-a mai scos niciun ban din fond.

— Pentru că fondul se golise, nu?

— Nu neapărat, rosti el, privindu-mă cu un amuzament părintesc. Dacă mama ta s-a folosit doar de dobândă timp de douăzeci de ani, asta înseamnă că nu s-a atins de fondul principal. Cu alte cuvinte, suma inițială a rămas intactă.

— Nu înțeleg.

— E simplu. După 1976, mama ta nu s-a mai atins de fond.

— Şi ce s-a întâmplat cu el?

— Ce s-a întâmplat? a izbucnit avocatul în râs. Ca noi toți, a ajuns la maturitate. Şi, din fericire, tipii care s-au

ocupat de el… (a menționat atunci numele unei mari case de brokeraj)… au investit banii foarte înțelept. Un portofoliu de acțiuni-conservator, cu o cantitate mică de acțiuni cu risc ridicat, care au adus un profit frumuşel.

Încă mi-era greu să pricep ce-mi explică.

— Prin urmare, după ce am terminat colegiul, mama a lăsat fondul aşa cum era?

— Întocmai. Nu s-a atins de niciun bănuț… deşi tipul ce răspundea de investiții şi chiar eu am încurajat-o să retragă măcar o parte din venit. Dar întotdeauna a refuzat, susținând că se descurcă minunat cu ce are.

— O minciună sfruntată. A avut mereu probleme cu banii.

— Am bănuit şi eu asta. De aceea, sincer vorbind, m-a cam uimit decizia ei de a nu se atinge de fond. Mai ales că, datorită felului în care se structurase acesta, suma inițială s-a dublat la fiecare şapte ani. Aşa că, până în 1995, fondul ajunsese la…

A cercetat nişte cifre de pe pagina respectivă a raportului şi a continuat:

— …la trei sute cincizeci şi două de mii de dolari.

— Doamne Dumnezeule!

— Aşteaptă, că n-am terminat. Apoi, în 1995, brokerii au cumpărat nişte acțiuni de la companiile ce se ocupau de noua tehnologie informatică şi de la una sau două companii de Internet. Din 1996 şi până în prezent, piața a cunoscut o explozie nemaiîntâlnită. În consecință, fondul s-a dublat din nou după cinci ani.

— S-a dublat? am şoptit.

— Exact. La sfârşitul zilei de vineri, de săptămâna trecută… atunci când le-am solicitat ultima actualizare… fondul valora…

O nouă verificare a cifrelor.

— Da, iată… Şapte sute patruzeci şi nouă de mii şi douăzeci şi doi de dolari.

Tăcere.

— E imposibil.

— Pot să-ți arăt balanța financiară scoasă la imprimantă, dacă vrei. Mama ta avea bani. Mulți. Pur şi simplu a ales să nu se atingă de ei.

Tocmai mă pregăteam să explodez: *De ce nu?* Dar ştiam răspunsul la această întrebare. A ales să nu se atingă de ei, ca să economisească pentru mine. Dar se abținuse să-mi dea şi cea mai mică informație despre o asemenea moştenire. Parcă o şi auzeam spunându-i domnului Tougas:

„Cunosc mult prea mulți oameni tineri care s-au ruinat pentru că mult prea mulți bani au intrat în viața lor mult prea devreme. Nu vreau să afle Kate de ei decât după moartea mea – până în acel moment, probabil că a învățat deja câte ceva despre valoarea banilor şi despre locul ei în lume."

Întotdeauna o moralistă, mama mea. Întotdeauna respingând orice plăcere personală. Întotdeauna refuzând să-şi cumpere haine noi, mobilă nouă sau măcar nişte aparate electrocasnice noi. Chiar dacă – aşa cum ştiam acum – şi-ar fi putut permite ceva mai mult confort material, chiar dacă viața ei ar fi fost mai uşoară. Dar nu! Ea trebuia să dea dovadă de stoicism. Ea trebuia să fie mereu puritana bine-crescută care răspundea la ofertele fiicei ei cu: *„Am suficiente lucruri… am nevoie de atât de puțin… trebuie să te gândeşti mai întâi la tine, draga mea."*

Şi cunoscându-i felul de a raționa, înțelegeam logica deciziei. Meg avea dreptate: mama fusese o pragmatică clasa întâi… şi totuşi una obsedată de etică. Cu toate că se simțise forțată să accepte banii *acelei femei* ca să asigure educația copiilor, în niciun caz nu-i trecuse prin cap să folosească banii din fond pentru nevoile proprii. Pentru că asta i-ar fi subminat sentimentul ei complex de mândrie. Poate (aşa cum bănuia Meg) o iertase până la urmă pe Sara Smythe… dar imediat ce eu şi Charlie nu am mai depins de ea, a hotărât să se comporte de parcă fondul n-ar exista. L-a ascuns ca pe o comoară îngropată care să fie descoperită după moartea ei. Ultima din

bombele ei năucitoare care să aterizeze în pragul uşii mele la doar câteva zile după înmormântare.

Aproape şapte sute cincizeci de mii de dolari. Era imposibil.

— Kate?

Am tresărit, revenind cu picioarele pe pământ. Domnul Tougas s-a întins spre biroul său şi a scos un pachet de şervețele. L-a pus pe măsuța de cafea şi mi-a făcut semn spre ele. Atunci am realizat că lacrimile îmi brăzdau obrajii. Am scos un şervețel şi mi-am şters ochii.

— Îmi cer scuze, am murmurat.

— N-ai de ce, mă linişti domnul Tougas. Sunt sigur că toate aceste noutăți pot constitui un şoc.

— Nu merit aşa ceva.

Avocatul a hohotit scurt.

— Ba da, Kate. Tu şi Ethan. O să vă fie mult mai uşor.

— Şi Charlie? am întrebat.

— Ce-i cu Charlie?

— Mă întrebam care-i partea lui.

— Partea lui? După cum ți-am explicat mai devreme, niciuna. Mama ta l-a scos din testament. Nu ți-a spus?

— Ba da, mi-a spus că Charlie n-o să moştenească nimic. Dar în acelaşi timp a adăugat că moştenirea ei oricum se apropia de zero.

— Probabil că voia să-ți facă o surpriză.

— A reuşit.

— În orice caz, mama ta a fost foarte clară: fondul îți aparține în întregime.

— Bietul Charlie.

Domnul Tougas a ridicat din umeri.

— Culegi ceea ce semeni.

— Adevărat, am spus şi m-am ridicat în picioare. Trebuie să mai discutăm ceva astăzi?

— Ar mai fi câteva aspecte minore, dar dacă preferi să aşteptăm până săptămâna viitoare…

— Da, aş dori să mai aşteptăm. Am nevoie de timp să…

— Nu trebuie să-mi explici. Sună-mă atunci când te

hotărăşti.

Am ieşit în stradă. Am cotit la dreapta şi am pornit spre nord. M-am plimbat încet, indiferentă la trecători, la trafic, la agitaţia oraşului. Pusă parcă pe pilot automat, am făcut dreapta pe strada 74 din reflex. Am intrat în casă şi am început să pun la punct planul de evadare temporar care mi se învârtea prin minte de câteva ore.

Am sunat la Avis şi am închiriat o maşină pe care urma s-o iau de la depozitul lor de pe strada 64. Apoi am rezervat o cameră pentru o noapte la un hotel din Sarasota Springs. Am deschis calculatorul lui Ethan şi i-am trimis un e-mail lui Matt:

> Eu şi cu Ethan vom fi plecaţi din oraş până luni seară. Mă găseşti pe telefonul mobil dacă ai nevoie de ceva.

Am făcut o pauză, după care am tastat rapid:

> Încă o dată, îţi mulţumesc pentru înţelegerea de care ai dat dovadă în această săptămână îngrozitoare. Am apreciat gestul tău.

Dedesubt mi-am scris numele şi am dat click pe *Trimite.*

La trei după-amiază, stăteam în faţa şcolii Allan-Stevenson de pe strada 78. Când Ethan a ieşit pe uşa principală, a rămas uşor nedumerit să mă vadă cu două mici rucsaci la picioare.

— Nu mai mergem la dinozauri? m-a întrebat uşor dezamăgit.

— Am o idee mai bună. Mai distractivă.

— Cum adică?

— Vrei să fugim de-acasă în weekendul ăsta?

În ochi i-au sclipit luminiţe jucăuşe.

— Normal.

I-am dat un plic, adresat profesorului său, domnul

Mitchell.

— Fugi înăuntru cu asta – este o notă către domnul Mitchell în care îl anunț că vom pleca departe până marți.

— Cât de departe?

— Foarte departe!

— Uraaa!

Mi-a smuls plicul din mână şi s-a repezit înapoi în clădire, unde a lăsat biletul la recepție. O oră mai târziu, rulam cu maşina pe şoseaua East Side, îndreptându-ne spre autostrada Cross Bronx. Am intrat pe şoseaua 287, am traversat Hudsonul pe la sud de Tarrytown, după care ne-am încadrat pe drumul 87, îndreptându-ne spre partea de nord a statului New York.

— Unde e Canada, mami? m-a întrebat Ethan după ce i-am dezvăluit destinația noastră finală.

— Canada e deasupra noastră pe hartă.

— Deasupra noastră, aşa, ca Polul Nord, unde trăieşte Moş Crăciun?

— Exact.

— Dar n-o să-l vedem pe Moşul, nu?

— Nu. O să-i vedem pe… canadieni.

— Oh, a răspuns Ethan încântat şi zăpăcit în acelaşi timp.

De ce am ales Canada ca destinație? Fără vreun motiv anume – cu excepția faptului că fusese primul loc care-mi venise în minte când am hotărât brusc să plec împreună cu Ethan. În plus, era pentru prima dată când treceam peste graniță din 1976 încoace – când am fugit într-un weekend romantic petrecut în Quebec împreună cu prietenul meu de pe vremea aceea, Brad Bingham. Dacă-mi aminteam corect, Brad era redactor-şef adjunct la revista literară *Amherst* şi un fan al lui Thomas Pynchon care visa să fugă în Mexic şi să scrie un mare roman abstract. La colegiu, cu toții avem astfel de fantezii nebune despre un viitor fără responsabilități. Până când suntem aruncați în lumea reală. Iar atunci ne acceptăm destinul şi ne conformăm normelor sociale. Ultima oară

când am auzit de el, Brad ajunsese un mare avocat în Chicago. Am văzut o fotografie cu el în *Times*, ca reprezentant legal al unei corporații multinaționale într-un proces antitrust ce ajunsese la Curtea Supremă. Se îngrăşase cu vreo douăzeci de kilograme, îi căzuse părul şi părea extrem de bătrân. Ca noi toți, de altfel.

Dar, datorită lui, cunoscusem oraşul Quebec. În plus, s-a purtat cu multă grație o săptămână mai târziu când i-am comunicat că aş vrea să rămânem doar amici. Mulțumită lui, acum mă îndreptam spre Canada alături de fiul meu.

— Tati ştie unde mergem? m-a întrebat Ethan.

— I-am trimis un mesaj.

— Sâmbăta asta voia să mă ducă la un meci de hochei.

Oh, Doamne, uitasem că mă anunțase de ieşirea lor cu multe săptămâni înainte (pentru că sâmbăta respectivă constituia o excepție pe lângă obişnuitele două weekenduri pe lună pe care Ethan le petrecea cu tatăl său). M-am întins spre torpedou şi am luat telefonul mobil.

— Te-aş fi putut denunța pentru răpire, a început Matt când l-am găsit la birou.

Din fericire, tonul lui s-a dovedit unul ironic. M-am ruşinat brusc.

— A fost o idee neaşteptată. Îmi pare rău. Ne întoarcem dacă vrei…

— Nicio problemă. Cred că oraşul Quebec este o destinație grozavă. Vă întoarceți la timp ca să-l duci la şcoală marți?

— Sigur.

— Şi ai anunțat la şcoală că o să lipsească luni?

— Normal. Nu sunt aşa iresponsabilă.

— Dar nimeni nu spune că eşti iresponsabilă, Kate.

— Asta ai sugerat…

— Nu-i adevărat.

— Bine, bine. Ascultă, îmi pare rău că v-am stricat planurile cu meciul de hochei.

— Nu asta e ideea.

— Dar care e ideea, Matt?

— Niciodată nu te opreşti, nu-i aşa?

— Dar nu încerc să *pornesc* nimic.

— Fie, *ai câştigat.* Fericită acum?

— Dar eu nu încerc să câştig ceva, Matt.

— Am încheiat această conversație.

— Bine, am spus, îngrozită de prostia schimbului nostru inutil de cuvinte.

Oare chiar nu pot niciodată să fac şi eu ceva cum trebuie? După câteva secunde de tăcere, l-am întrebat:

— Vrei să vorbeşti cu Ethan?

— Te rog.

I-am întins telefonul fiului meu.

— Vorbeşte cu tati.

L-am ascultat pe Ethan discutând cu tatăl său. Părea puțin derutat, timid – şi cu siguranță copleşit de cearta la care tocmai asistase. M-am simțit nespus de vinovată şi m-am întrebat dacă n-o să ajungă să mă urască pentru că l-am chinuit cu despărțirea noastră, pentru că i-am distrus stabilitatea de la o vârstă atât de fragedă.

— Da, tati… da, mi-ar plăcea… ar fi grozav să mergem la circ. Da, o să fiu băiat cuminte ca să n-o supăr pe mami… da, pa.

Mi-a dat mobilul înapoi. N-am vorbit multă vreme. Într-un târziu m-a anunțat că i-e foame.

Ne-am oprit la un McDonald's în afara oraşului New Paltz. Ethan s-a aşezat la masă tăcut şi şi-a mâncat hamburgerul cu pui şi cartofii prăjiți, jucându-se din când în când cu jucăria primită la meniul pentru copii. Eu am sorbit câte puțin din cafeaua slabă şi fără niciun gust, privindu-l tulburată şi dorindu-mi cumva să-l fac să se simtă mai bine… şi ştiind că acest lucru este imposibil.

L-am atins pe obraz.

— Ethan, iubitule…

S-a ferit şi a început să plângă.

— Vreau să stai cu tati, a rostit el printre suspine.

Oh, Dumnezeule…

M-am întins spre el, dar m-a respins, hohotind şi mai tare.

— Vreau ca mami şi tati să trăiască împreună.

Glasul lui îmi frângea inima. Un cuplu mai în vârstă de la o masă vecină m-a privit cu indignare, de parcă aş fi fost întruchiparea ideii de femeie modernă şi rea. Ethan s-a aruncat brusc la pieptul meu. L-am strâns în braţe şi l-am legănat până când s-a calmat.

Când am pornit din nou la drum, Ethan a adormit aproape instantaneu. Am privit fix şoseaua întunecată ce se întindea în faţa mea, încercând să-mi păstrez concentrarea, să nu cedez nervos şi ochii să mi se acopere de vălul înceţoşat al lacrimilor. Farurile tăiau noaptea în două. Aveam senzaţia că mă înconjoară un vid ce se potrivea teribil de mult cu pustiul din sufletul meu.

Când am ajuns la hotelul unde făcusem rezervare, Ethan încă mai dormea dus. L-am cărat în braţe până sus, l-am schimbat în pijamale şi l-am învelit bine. Apoi eu am zăbovit în baie cam o oră, holbându-mă spre tavan.

Până la urmă m-am ridicat din cadă şi am comandat de la room-service o salată Caesar şi o jumătate de sticlă de vin roşu. Abia am ciugulit din salata verde. În schimb, am dat pe gât tot Bordeauxul. Am încercat să citesc din romanul lui Anne Tyler pe care-l aruncasem în rucsac – dar cuvintele se învălmăşeau pe pagină. Am lăsat baltă cartea şi am privit pe fereastră la ninsoarea care cădea în valuri. Oricât de tare m-am străduit, n-am reuşit să scap de un gând ce-mi revenea obsesiv în minte: *Ai dat-o în bară rău de tot.*

Ninsoarea se oprise când m-am trezit. Zorii se ridicau reci şi senini – o zi promiţătoare. Mă simţeam odihnită. Ethan părea şi el mai vesel şi încântat de excursia în nord. A devorat o grămadă de clătite. Mi-a pus tot felul de întrebări despre călătoria pe care urma s-o facem. Voia să ştie dacă o să vedem urşi în Canada. Sau elani. Sau

vulpi.

— Dacă avem noroc, poate un lup, am spus.

— Dar eu vreau să văd şi un urs.

— O să mă interesez… poate aranjez cu cineva.

Ne-a luat aproape şapte ore să ajungem în Quebec – dar lui Ethan i-a plăcut călătoria. Mai ales că pusesem în rucsac şi un Game Boy pentru el – şi a fost foarte încântat să descopere că se poate juca în mers fără să i se facă rău. A citit şi cărți. Am pălăvrăgit despre o mulțime de lucruri (dacă Godzilla a fost în realitate un monstru bun care pur şi simplu a rătăcit drumul; cu ce Power Ranger plănuia Ethan să se întreacă atunci când va creşte). I-a plăcut la nebunie când am trecut granița – şi a fermecat-o pe funcționara de la vama canadiană când a întrebat-o de unde ar putea cumpăra un lup. A fost fascinat de toate indicatoarele scrise în limba franceză. Am trecut de Montreal şi am intrat pe autostrada 40 spre nord. Aceasta mergea în paralel cu St. Lawrence – şi Ethan nu şi-a dezlipit privirea de râul lat care se transformase într-un mare bloc de gheață. Mai aveam două ore până în Quebec. A adormit la un moment dat, dar s-a trezit când am intrat pe şoseaua Château Frontenac, din cauza aerului tot mai rece. Camera noastră era micuță, dar avea o privelişte fantastică asupra oraşului. Ethan privea cu ochii mari luminile de basm ale Quebecului.

— Vreau să mergem jos, m-a rugat Ethan.

Ne-am pus din nou hainele şi am ieşit afară. Fulguia uşor. Felinarele cu gaz din vechiul Quebec învăluiau străzile pietruite într-o strălucire spectrală. Arhitectura ca de poveste a clădirilor putea impresiona pe oricine. Ethan mă ținea de mână, uluit. Observându-i plăcerea neumbrită de nimic, m-am înveselit subit.

— Vreau să locuim aici, a exclamat Ethan.

Am izbucnit în râs.

— Păi, va trebui să înveți franceza.

— O să învăț. Şi tu şi tati la fel.

Am încercat să alung valul de tristețe ce dădea să mă copleşească.

— Hai să ne întoarcem în cameră, Ethan. S-a făcut frig.

Odată ajunşi în cameră, am comandat de la room-service. După ce şi-a terminat *le hot dog et pommes frites* (iar eu un *coq au vin* absolut obişnuit), fiul meu mi-a spus:

— Data viitoare când mai venim aici, îl luăm şi pe tati cu noi.

— Ethan, iubitule…

— Apoi o să mergem cu toții la Disney World de Paşte.

— Numai eu şi cu tine vom merge la Disney World.

— Şi tati o să vină cu noi.

Am inspirat adânc şi l-am apucat de mână.

— Ethan, ştii foarte bine că tati stă acum cu Blair…

— Dar o să stea din nou cu tine.

— Nu, Ethan, n-o să mai stea cu mine.

— Nu mai spune asta.

— Tati şi cu mine… ți-am mai explicat o dată.

— Dar nu e corect…

— Ai dreptate. Nu e corect. Dar aşa a fost să fie. Nu putem locui împreună.

— Ba *poți*…

— Nu, Ethan, nu se poate. Niciodată nu vom mai locui împreună. Ştiu că e trist, dar asta nu înseamnă că…

N-am apucat să termin fraza, pentru că Ethan s-a repezit în baie şi a trântit uşa după el. Apoi l-am auzit suspinând. Am deschis uşa. Stătea pe capacul lăsat al veceului, cu fața ascunsă între palme.

— Lasă-mă în pace, a strigat el.

— Ethan, dă-mi voie să-ți explic…

— Lasă-mă în pace!

Am considerat că e mai bine să nu insist, aşa că m-am întors în dormitor, am deschis televizorul şi am schimbat canalele fără să mă opresc undeva anume. Mă durea stomacul din cauza emoțiilor. Nu ştiam ce să zic şi nici ce să fac pentru a îmbunătăți situația. După două minute,

m-am apropiat în vârful degetelor de uşa de la baie şi am tras cu urechea. Ethan nu mai plângea. L-am auzit cum a ridicat capacul şi a făcut pipi. A tras apa, apoi a învârtit robinetul de la chiuvetă. Când s-a îndreptat spre uşă, am fugit înapoi în fotoliu şi am continuat să mă uit la televizor. Ethan a ieşit din baie cu fruntea plecată. S-a băgat în pat şi s-a învelit. M-am întors spre el şi l-am întrebat:

— Nu vrei să te uiți la desene animate?

A dat din cap că da, aşa că am apăsat pe butoanele telecomenzii până când am găsit postul Cartoon Network. Numai că, desigur, era dublat în franceză.

— Vrei să-l schimb?

— Nu, mi-a răspuns el. E haios.

Aşa că am stat amândoi şi am urmărit Tom şi Jerry *à la française*. Ethan se întinsese pe-o parte şi se sprijinea în cot. După cinci minute, mi-a spus:

— Vreau să mă iei în brațe.

Imediat am sărit lângă el, l-am înconjurat cu brațele şi l-am strâns la piept.

— Îmi pare rău, Ethan. Îmi pare rău.

Dar Ethan n-a comentat. A continuat să privească lupta nesfârşită dintre pisică şi şoarece care se derula pe ecran. Tăcerea lui spunea totul. Deşi nu-i dădusem niciodată speranțe false referitor la o posibilă reconciliere, mi se confirma una din cele mai mari temeri ale mele. Aceea că, de când devenise conştient de separarea părinților săi, Ethan încercase să se convingă că e vorba doar de o situație temporară; că, într-o dimineață, tati se va muta înapoi cu mami şi că va trăi iarăşi în vechea lui lume plină de siguranță. Însă acum, realitatea devenea din ce în ce mai clară. În timp ce-l strângeam tot mai tare la piept, nu mă gândeam decât că, grație eforturilor combinate ale părinților săi, Ethan primise o lecție de viață mult prea prematură: când e vorba de siguranță, oamenii te înşală întotdeauna.

Ethan n-a mai pomenit de acest subiect tot restul

călătoriei. Ne-am petrecut ziua următoare explorând străzile lăturalnice ale vechiului Quebec. Am luat un taxi până la periferiile rurale ale oraşului şi am mers cu o sanie trasă de cai pe drumurile înzăpezite de țară. Seara ne-am dus la o piesă de teatru de păpuşi ce se desfăşura într-o sală micuță. Se juca *Petrică şi lupul,* în franceză (*naturellement*), dar Ethan cunoştea povestea pe de rost (avea un CD acasă) şi l-a încântat teribil faptul că a putut să urmărească piesa într-o limbă străină. Am luat cina la restaurant, unde un acordeonist ambulant ne-a cântat un potpuriu cu melodii celebre din Quebec. Muzica era destul de ciudată, dar lui Ethan i-au plăcut sunetele noi – mai ales că acordeonistul s-a apropiat de masa noastră, l-a întrebat pe Ethan ce cântece franțuzeşti cunoaşte şi i-a făcut o dedicație cu *Frere Jacques.*

Una peste alta, am avut o zi agreabilă. Ethan n-a fost nici posomorât, nici preocupat (şi credeți-mă că i-am monitorizat stările de spirit cu mare atenție). A adormit imediat ce s-a băgat în pat, aproape fericit şi nu înainte de a mă săruta de noapte bună şi de a-mi spune că ar fi frumos să mai stea o zi în Quebec.

— Aşa e, dar cei de la şcoală ar putea obiecta dacă mai lipseşti încă o zi.

— Dar poți să le spui că m-am îmbolnăvit.

Am râs.

— Şi şeful meu s-ar putea enerva puțin dacă nu mă duc la serviciu marți. Dar Paştele nu e departe. Şi Paştele înseamnă…

— Disney World!

— Exact. Acum, hai, la culcare.

Imediat ce Ethan a adormit, am ridicat receptorul şi am sunat-o pe Meg.

— Unde naiba eşti? m-a întrebat.

— În Quebec cu Ethan.

— În Quebec, la mijlocul lui ianuarie? Cu siguranță eşti masochistă.

— Nu te poți descotorosi aşa uşor de vechile obiceiuri.

— Pari ceva mai veselă, a exclamat ea încântată.

— Am avut o zi bună. Şi cum „zilele bune" au cam lipsit în ultima vreme…

— Înțeleg.

— Ieri m-am întâlnit şi cu avocatul mamei.

— Şi?

— Se pare că fondul n-a fost golit.

— Serios?

— De fapt…

Şi i-am dezvăluit suma cu pricina.

— Glumeşti, nu?

— Deloc.

— Doamne! Data viitoare tu-mi faci cinste cu prânzul.

— Sunt ceva bănuți, nu?

— *Ceva bănuți?* E incredibil.

— Da.

— Draga mea, trebuie să recunoşti că mama ta a fost o figură!

— Da, ai dreptate.

— Să nu-mi spui că eşti nefericită din cauza acestui noroc neaşteptat?

— Sunt doar… nu ştiu… uluită. De toate.

— Te înțeleg. Dar banii de la mama ta reprezintă veşti bune, aşa că nu-ți mai face griji.

— Da, aşa e… şi, cu toate acestea, mă simt prost față de Charlie.

— Să-l ia naiba. Tu ai fost cea care a rămas alături de Dorothy.

— Dar el a fost cel care şi-a pierdut tatăl.

— Şi tu la fel.

— Da, însă spre deosebire de Charlie, eu nu l-am cunoscut niciodată. Şi spre deosebire de Charlie, mama nu m-a făcut niciodată să simt că aş fi stat în calea…

— Opreşte-te, Kate. Dorothy l-a iubit pe Charlie.

— Sunt sigură. Dar mă întreb dacă l-a *plăcut* vreodată cu adevărat.

— Nu ştiu.

— Ascultă, dacă Charlie nu ar fi venit pe lume, nu s-ar fi măritat niciodată cu Jack Malone. Şi poate viaţa ei ar fi fost mai fericită.

— Nu te baza pe asta. Mama ta avea un talent real pentru martiriu.

— Nu-mi spui nimic nou. Toţi banii ăia strânşi şi niciun cent cheltuit pentru ea.

— N-a reuşit niciodată să lase în urmă trecutul, Kate. *Niciodată.* A fost cea mai mare tragedie a vieţii ei.

Spre deosebire de Sara Smythe. O fi fost şi în cazul ei cea mai mare tragedie… dar măcar ea se împăcase cu ideea. Sau cel puţin învăţase să trăiască aşa. Trecutul o bântuise pe mama întreaga viaţă. Acum înţelegeam. Aşa cum înţelegeam că n-o cunoscusem niciodată cu adevărat. De ce n-am observat curajul de a-şi creşte singură cei doi copii? De ce n-am sesizat durerea ce-i înnora fiecare zi? Strângea din dinţi şi purta rochii vechi de douăzeci de ani, refuza să retapiţeze canapeaua şi locuia într-un apartament înghesuit – şi toate astea pentru ca eu să nu fiu nevoită să retrăiesc povestea ei… pentru ca partea a doua a vieţii mele să fie confortabilă, sigură, stabilă. Dar eu eram prea obsedată de propria suferinţă, de faptul că fusesem trădată de bărbaţi, de împrejurări, de viaţă. Spre deosebire de mama – care timp de patru decenii păstrase tăcerea în privinţa trădării ce-i schilodise viaţa şi o expediase pe o traiectorie dificilă. Fără îndoială că şi ea ar fi vrut să strige: *eu, eu, eu, eu.* Dar nici prin cap nu i-ar fi trecut să-şi exprime cu voce tare o asemenea lamentaţie egoistă. A răbdat cu stoicism. Fără să realizeze că în felul ei cuminte şi modest devenise o eroină.

— Te simţi bine, Kate? m-a întrebat Meg.

— Încerc.

— O să te descurci. Presimt eu. Iar dacă nu, măcar o să fii o ticăloasă bogată şi tristă.

Am izbucnit în râs.

— Mă bag în pat.

— Luăm prânzul împreună săptămâna viitoare?

— Normal. Şi de data asta, eu achit nota de plată.

Eu şi Ethan am dormit bine. Am răsuflat uşurată când am constatat dimineaţă că trecuse pericolul unui viscol. La ora nouă deja pornisem la drum. Trei ore mai târziu – exact după ce trecusem graniţa înapoi spre New York, Ethan s-a întors spre mine şi mi-a spus:

— Acum era rândul să dorm la tata.

Mi-am muşcat limba.

— Dacă vrei tu, iubitule. Îl sunăm chiar acum.

Am scos mobilul şi l-am sunat pe Matt la birou. Secretara lui mi-a făcut legătura. Am purtat o conversaţie destul de civilizată. Apoi i-am întins telefonul lui Ethan.

— Tati, pot să vin să dorm la tine diseară?

Au mai vorbit câteva minute şi Eric părea tot mai entuziasmat. Normal că m-a apucat invidia. Normal că ştiam că nu e în regulă, dar când un copil este împărţit de părinţi, întotdeauna există teama că celălalt îi oferă mai multă distracţie sau că se înţelege mai bine cu el. Oricât te străduieşti să nu bagi în seamă asemenea aspecte, între tine şi fostul partener se dezvoltă un climat competitiv. L-ai dus la circ? Atunci eu îl duc să vadă *The Lion King* pe Broadway. I-ai cumpărat pantofi Nike? Atunci eu am să-i iau primii lui bocanci Timberlands. Este un joc sumbru, agresiv, în care fiecare se întreabă *cine e cel mai bun părinte divorţat*? N-ai cum să ocoleşti aşa ceva.

Ethan a terminat de discutat cu Matt şi mi-a dat telefonul înapoi.

— Eşti sigură că nu te deranjează să stea la noi în seara asta? m-a întrebat Matt.

Ba da, mă deranjează. Dar ştiam că, la un moment dat, va trebui să nu mă mai deranjeze. Altminteri aveam să mă chinui toată viaţa.

— E în regulă. Sincer.

— Minunat, a exclamat Matt puţin surprins. Mulţumesc.

Ne-am îndreptat spre sud cu viteză mare. Ne-am oprit să mâncăm de seară şi am ajuns în Manhattan în jur de ora opt. L-am sunat pe Matt din nou şi i-am spus să ne aştepte în aproximativ douăzeci de minute. Pentru că spălasem uniforma lui Ethan la Château Frontenac (iar ghiozdanul lui se afla în portbagaj), nu era nevoie să mai trecem pe acasă. Matt ne aştepta în faţa clădirii de pe strada 20. Imediat ce am oprit maşina, Ethan a deschis portiera şi s-a aruncat în braţele tatălui său. Eu m-am dus la portbagaj. Am deschis rucsacul cu hainele lui Ethan. I-am pus şi câteva obiecte de toaletă şi o pereche curată de lenjerie în rucsacul pentru şcoală. Apoi am ridicat uniforma (încă împachetată în celofanul de la curăţătoria hotelului) şi i-am întins-o lui Matt. Ethan şi-a luat ghiozdanul.

— Are o pereche de ciorapi şi chiloţi de schimb în rucsac, precum şi periuţa de dinţi. Şi uniforma, desigur.

— Ştii, are şi la noi câte o pereche din toate astea, a spus Matt.

— Nu m-am gândit…

— Nu contează, a adăugat el repede, ciufulindu-i părul lui Ethan. Mulţumeşte-i mamei pentru un weekend grozav.

M-am lăsat pe vine. Ethan m-a sărutat pe obrazul drept.

— Mulţumesc, mami, a spus el simplu.

M-am îndreptat de spate.

— Păi… a început Matt.

— Păi, atunci… am repetat şi eu, gândindu-mă cât de stânjeniţi ne simţeam acum unul în prezenţa celuilalt.

Te întâlneşti. Te cuplezi. Ajungi să-l cunoşti pe celălalt foarte bine, cât se poate de intim. Faceţi un copil împreună. Apoi totul o ia razna. Şi singurele contacte se reduc la schimburi de cuvinte banale, strângeri de mână protocolare şi la un copil disputat de ambele părţi.

Matt mi-a întins mâna şi eu i-am strâns-o.

— Cearta de alaltăieri a fost o prostie, am recunoscut.

— O mare prostie.

— Certurile prosteşti au constituit dintotdeauna una dintre specialităţile noastre.

— Da, a râs el uşor. Într-adevăr, avem un talent aparte pentru conflicte. Dar li se mai întâmplă şi altora, presupun.

— Da. Li se mai întâmplă.

Ne-am zâmbit, apoi ne-am dat drumul la mâini. M-am aplecat să-l sărut pe Ethan şi i-am spus:

— Ne vedem mâine după şcoală, iubitule. Mă întorc de la birou pe la şapte, da?

Ethan a încuviinţat din cap, după care a intrat împreună cu tatăl său în clădire. Am dus maşina înapoi la Avis şi am pornit spre casă. Liniştea din apartamentul meu era copleşitoare. Dar mi-am amintit că nu va dura decât o noapte.

A doua zi dimineaţă m-am întors la birou. Am avut atât de mult de lucru, încât am sărit peste prânz. Dar mi-am găsit timp totuşi să-l sun pe Peter Tougas.

— Te simţi mai bine, Kate? s-a interesat el.

— Puţin.

— După cum ţi-am spus şi săptămâna trecută, o să mai treacă o perioadă.

— Pentru orice e nevoie de timp, nu?

— Ai dreptate. Aşadar… eşti pregătită să mergem mai departe cu testamentul?

— Absolut. Dar mai întâi aş vrea să vă pun o întrebare: în calitate de unic beneficiar al fondului, sunt liberă să fac ce vreau cu banii?

— Da, a rostit el puţin îngrijorat. Aşa cum am menţionat, nu există nicio condiţie în testament cu privire la utilizarea fondului.

— Bun. Pentru că am hotărât să beneficieze şi fratele meu de el.

— Poftim? a exclamat domnul Tougas sincer şocat.

— Vreau ca Charlie să primească jumătate din sumă.

— Stai puţin, Kate…

— Cât e suma totală? Aproape şapte sute cincizeci de mii? Daţi-i trei sute şaptezeci de mii.

— Dar nu trebuie să faci asta.

— Sunt perfect conştientă.

— Măcar mai gândeşte-te două trei zile…

— M-am gândit două, trei zile.

— Totuşi…

— Nu. M-am hotărât. Vreau să primească jumătate de fond.

— Kate… ştii foarte bine cum a tratat-o pe mama ta.

— Aveţi dreptate. Dar tot îi dau jumătate din bani.

— De ce?

N-am răspuns. Chiar dacă ştiam perfect de ce. Mama – maestrul tăcut al strategiilor – mă făcuse şah mat. Aranjase totul: mai întâi o forţase pe Sara să-mi mărturisească întreaga istorie, apoi îl lăsase pe avocat să mă năucească efectiv cu veştile despre fond. Nimic exprimat, nimic concret. Cu toate că implicaţiile erau limpezi precum cristalul: când vine vorba de iertare, cuvintele sunt importante… dar gestul face toţi banii. Pentru că gestul impune un alt gest. Aşa cum iertarea altei persoane îţi uşurează efortul de a te ierta pe tine. Sara şi mama nu şi-au vorbit decenii întregi, dar gesturile fuseseră făcute, iertarea primită. Acum, de dincolo de moarte, mama procedase ca şi în viaţă. Îmi punea o întrebare: *poţi să faci acelaşi lucru cu fratele tău? Chiar dacă ştii cât de tare a greşit?*

— Te rog, Kate, dă-mi un motiv serios.

— Pentru că aşa ar fi dorit mama.

O tăcere prelungă.

— Bine, Kate. O să pregătesc toate actele. Vrei să-l sun eu pe Charlie şi să-i dau vestea?

— Vă rog.

— Şi ce să-i spun?

— Să mă caute.

Am închis telefonul şi m-am întors la treabă. Am plecat de la birou pe la şase şi jumătate. În drum spre casă, m-

am oprit puțin pe la F.A.O. Schwarz şi i-am cumpărat lui Ethan un robot Lego motorizat. Da, ştiam că e o bucată de plastic inutilă. Dar Ethan îi văzuse reclama la televizor şi îmi tot făcea aluzii că şi-ar dori şi el unul. Am rugat-o pe vânzătoare să mi-l împacheteze frumos. Apoi am prins un taxi şi am pornit spre nord. Am ajuns acasă puțin după şapte şi un sfert. Claire, bona, curăța bucătăria. M-a îmbrățişat (nu mă mai văzuse de la înmormântare) şi s-a interesat cum mă simt.

— Mă descurc. Unde e Ethan?

— În camera lui, băgat până în gât într-un război intergalactic pe calculator.

Mi-am vârât capul prin deschizătura uşii. S-a întors cu fața spre mine. A văzut însemnele magazinului F.A.O. Schwarz de pe pungă şi s-a luminat.

— Pot să mă uit? Pot să mă uit? m-a întrebat nerăbdător.

— Nu primesc şi eu un „bună", un „salut" ceva?

A venit în goană spre mine şi m-a sărutat pe obraz.

— Salut. Pot să mă uit?

I-am întins punga.

— Mamăăă! a exclamat când a descoperit jocul mult dorit. Ai ştiut.

Da, poate pentru prima dată după multă vreme, am ştiut. S-a aşezat pe covor şi a început să desfacă nerăbdător cutia. După câteva secunde m-a întrebat:

— Mă ajuți să-l montez?

— Desigur… după ce dau un telefon scurt.

— Mamăăă, a rostit el dezamăgit.

— Doar un telefon şi după aia mă ocup numai de tine.

Am intrat în dormitor. Am ridicat receptorul. Am inspirat adânc. Acesta era un telefon pe care-l amânam de multe zile; un telefon pe care ştiam că trebuie să-l dau. Am sunat la Informații şi am cerut numărul doamnei Sara Smythe, strada 77. Am format numărul primit şi mi-a răspuns.

— Bună seara, sunt eu, Kate.

— Oh, bună, a rostit ea surprinsă. Ce drăguț din partea ta să-mi telefonezi.

Mai ales că acum câteva zile tocmai te anunțasem că nu vreau să mai discut cu tine niciodată.

— Da, în fine, ăăăă…

— S-a întâmplat ceva?

— Nu. Nimic. Doar mă întrebam…

— Da?

— Ei bine…

Haide, Kate, deschide gura.

— Ei bine, am continuat, mă gândeam să-l duc pe Ethan la Grădina Zoologică sâmbătă. Ştii Grădina Zoologică pentru copii, nu?

— Da. Sigur.

— Aşa şi… noi vom fi acolo în jur de unsprezece. Ce-ai zice să ne întâlnim acolo… dacă doreşti… şi poate după aia să luăm prânzul împreună?

O pauză scurtă.

— Da. Mi-ar plăcea foarte tare.

— Bun. Atunci ne vedem sâmbătă.

Am pus receptorul în furcă. Tocmai mă pregăteam s-o sun şi pe Meg când Ethan a strigat:

— Mamă, trebuie să mă ajuți.

Am intrat în camera lui. Pe covor, zăceau împrăştiate o puzderie de piese din plastic. Ethan ținea în mână instrucțiunile de asamblare.

— Haide, m-a îndemnat el. Pune-le tu.

Am gemut şi m-am aşezat lângă el. Am gemut din nou când am citit instrucțiunile. Se întindeau pe zece pagini şi erau scrise în şase limbi. Îți trebuia un master în inginerie ca să le descifrezi.

— Ethan, e foarte greu.

— O să reuşeşti.

— N-aş fi aşa sigură.

— Haide. Încearcă.

— Încearcă. Ha! Ce crezi că fac în fiecare zi?

— Mamiii… rosti el bosumflat, obligându-mă să mă

concentrez asupra problemei respective.

L-am privit şi am văzut pe neaşteptate în el adolescentul rebel, cu multe coşuri pe faţă, care-mi va mânca sufletul şi care va avea o nevoie disperată de mine. L-am văzut pe tânărul neîndemânatic, stângaci, de la colegiu, care va face greşeală după greşeală. L-am văzut pe bărbatul care-şi va închiria primul lui apartament în New York, Boston sau Chicago – atât de sigur pe el la suprafaţă şi totuşi atât de măcinat de îndoială ca noi toţi. Şi m-am întrebat când o să-şi dea seama. Când o să realizeze că viaţa e doar o afacere plină de neajunsuri? Că niciodată nu procedăm cum trebuie. De cele mai multe ori, intenţiile noastre sunt bune. Ne străduim din răsputeri. Şi, cu toate acestea, îi dezamăgim adesea pe ceilalţi. Ce ne rămâne altceva de făcut decât să încercăm din nou? E singura opţiune pe care o avem. Să încercăm să ajungem până la sfârşitul zilei.

Ethan s-a întins după cea mai mare piesă a modelului, a ridicat-o şi mi-a întins-o.

— Te rog. Fă-l să meargă.

— Nu ştiu cum să-l fac să meargă, Ethan. Nu ştiu să fac nimic să meargă.

— Dar poţi să încerci.

Am desfăcut palma şi mi-a aşezat bucata de plastic în ea. Atunci m-am gândit: *Nu vreau să te dezamăgesc… Deşi s-ar putea s-o fac.*

M-am uitat în ochii lui plini de speranţă.

— OK, am spus. O să încerc.

Romanele lui **Douglas Kennedy** – *The Big Picture*, *The Job*, *A Special Relationship*, *State of the Union* și *Temptation* – au fost traduse în peste 16 limbi, au înregistrat un succes uriaș de piață și s-au bucurat deopotrivă de aprecierea masivă a criticii.

Autorul s-a născut în Manhattan în 1955; a călătorit enorm, locuind mai mulți ani în Australia, apoi în Irlanda. Trăiește la Londra cu soția sa și cei doi copii, dar petrece o mare parte din an la reședințele sale din SUA, Germania sau Franța.

DOUGLAS KENNEDY

bestseller internațional

Fie alături de Sara și familia ei în Manhattan la o petrecere cu ajunul Zilei Recunoștinței. Este 1945 și războiul s-a terminat. Deci cheful de viață și de distracție e unul mare ca oricând! Dar un nou val negativ tulbură seara și numai Sara știe de ce. Secretul și alegerile pe care ele le fac din acel moment vor avea consecințe profunde asupra lor și asupra celor dragi. Drumul ferm îi chemă, dar Sara merge pe el cu lacrimi în ochi.

Jocurile destinului este o superbă poveste de dragoste, o poveste despre loialitate și despre întorsăturile ciudate ale destinului.

«Un adevărat triumf!» (Mail on Sunday)

«Scriitura lui Kennedy este de-a dreptul captivantă, construind cu măiestrie povești despre dragoste și trădare, cu un final tulburător.» (The Observer)

ELLE

{1} Annette Funicello şi Frankie Avalon, tineri actori care au jucat într-unul din cele mai populare spectacole de varietăți televizate din anii ’60, *Mickey Mouse Club.*

{2} Acronim pentru White anglo-saxon protestant (protestanți albi de origine anglo-saxonă); în carte, sinonim cu aristocrat, elitist, *upper class.*

{3} „Field of Dreams” (în original) sau „Terenul de baseball”, film cu actorul Kevin Costner.

{4} *Un weekend pierdut* – film din 1945 în regia lui Billy Wilder, care înfățișează câteva zile din viața disperată a unui alcoolic după o beție crâncenă.

{5} *Malacca* – din greacă, „labagiu”.

{6} Scandalul imobiliar Whitewater a izbucnit în anul 1996, după ce fostul preşedinte american Bill Clinton şi soția lui au fost acuzați de deturnare de fonduri.

{7} Eugene Debs – lider politic american, unul dintre fondatorii Organizației Internaționale a Muncii.

{8} Clifford Odets – scenarist şi autor de piese de teatru american, de factură socialistă.

{9} Delmore Schwartz – una dintre cele mai carismatice figuri ale anilor ’30, poet şi eseist, considerat „damnat” de către partizanii artei conservatoare.

{10} Închisoare de maximă securitate din New York. *(N. R.)*

{11} Gawain – unul dintre Cavalerii Mesei Rotunde, nepotul regelui Arthur.

{12} WPA – Work Progress Administration, una dintre cele mai mari organizații ale proiectului *New Deal,* ce a oferit locuri de muncă pentru milioane de oameni, destinată mai ales celor ce trăiau la țară.

{13} Jimmy Cagney – actor american, cunoscut pentru rolurile sale de gangster, câştigător al premiului Oscar în 1942.

{14} O altă denumire a Madison Square Garden. (N. R.)

{15} Din engl. *Grădina Botanică din Bronx.*

{16} *Dorothy Parker* – celebră scriitoare şi poetă americană, cunoscută mai ales pentru umorul său sarcastic îndreptat împotriva slăbiciunilor şi defectelor vieții urbane.

{17} Brooklyn Heights – cartier celebru al districtului Brooklyn.

{18} Joc de cuvinte: heights – înălțimi, coline/ depths – adâncimi, văi.

{19} Ulysses S. Grant – cel de-al optsprezecelea preşedinte al Americii.

{20} *Daily Worker* – ziar publicat în New York de Partidul Comunist American.

{21} Charles Eduard Coughlin – preot romano-catolic, printre primii lideri politici americani care au folosit radioul pentru a avea audiență în masă. Faimos pentru opiniile sale antisemite şi pentru simpatia față de Germania nazistă.

{22} Unchiul Joe – poreclă dată lui Stalin de mass-media occidentală.

{23} Îngerul Moroni – revelația divină a mormonismului, cel care i s-ar fi arătat „profetului" Smith în 1823 şi i-ar fi spus unde să găsească evanghelia lui Mormon.

{24} Ike – se referă la generalul Eisenhower.

{25} John P. Marquand – romancier american, câştigător al premiului Pulitzer, creator al unei serii lungi de romane în care personajul principal este Mr. Moto, un agent secret japonez.

{26} Parent-Teacher Association (PTA) – Asociația Părinți-Profesori.

{27} Magnifica familie Amberson – Film în regia lui Orson Welles, nominalizat la Oscar de patru ori, în anul 1943.

{28} *Henry David Thoreau* – eseist, scriitor, naturalist, transcendentalist şi filosof american. Cunoscut mai ales pentru cartea sa *Walden,* în care meditează asupra unei vieți simple, în mijlocul naturii.

{29} FDR – se referă la Franklin Delano Roosevelt.

{30} Walter Winchell – jurnalist american şi comentator radio care a inventat rubrica de scandal în *Nezv York Evening Graphic.* Opiniile lui te puteau propulsa sau te puteau coborî de pe culmile succesului.

{31} Damon Runyon – scriitor şi jurnalist american, cunoscut pentru nuvelele sale ce abordează viața de pe Broadway.

{32} Noel Coward – actor, scenarist şi compozitor american.

{33} *Caveat emptor* – din latină, „Cumpărătorule, ai grijă ce cumperi."

{34} Chiang Kai-shek – om politic chinez, preşedinte al guvernului național Nanjing; a contribuit la unificarea Chinei.

{35} Mickey Spillane – autor american, cunoscut pentru romanele sale polițiste.

{36} Hardy Boys – serie populară de romane polițiste de la începutul secolului XX, ce urmăreşte aventurile a doi frați adolescenți.

{37} House Unamerican Activities Committee (Comisia pentru cercetarea activităților antiamericane). (N. R.)

{38} Rosemary Clooney – cântăreață şi actriță americană.

{39} *Pollyanna* – bestseller al autoarei Eleanor H. Porter; personajul principal este o fetiță cu acelaşi nume care se remarcă printr-un caracter optimist în ciuda necazurilor prin care trece.

{40} Rosenberg – membru timpuriu al partidului nazist, inițiatorul

teoriei rasiale şi al persecuției evreilor. A fost judecat drept criminal de război, condamnat la moarte şi executat prin spânzurare.

{41} Internal Revenue Service – autoritatea fiscală americană.

{42} Lionel Trilling – unul dintre cei mai apreciați critici literari din America.

{43} Poem scris de Oscar Wilde după ce a fost eliberat din închisoarea Reading pe 19 mai 1897. *(N. R.)*

{44} Louisa May Alcott – scriitoare americană, cunoscută mai ales pentru romanul „Fiicele doctorului March".

{45} *Babbitt* – roman al scriitorului Sinclair Lewis, care satirizează cultura americană şi superficialitatea clasei de mijloc.

{46} Kate Smith – una dintre cele mai îndrăgite cântărețe americane din anii '30.

{47} Albert Schweitzer – medic, teolog, muzician şi filosof; a primit premiul Nobel pentru pace în 1952.

{48} Walter Lippmann – scriitor, comentator politic şi jurnalist american cu o mare influență în SUA.

{49} Gotham City este un oraş fictiv din benzile desenate, locul de rezidență a lui Batman. *(N. R.)*

{50} Emma Goldman – anarhistă americană, cunoscută pentru scrierile, discursurile şi activismul său politic.